

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS
Institutet för hälsa och välfärd
National Institute for Health and Welfare

SVT Sosiaaliturva 2016
Socialskydd
Social Protection

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2016

Statistisk årsbok om
social- och hälsovården 2016

Statistical Yearbook on
Social Welfare and Health Care 2016

SVT

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2016

Statistisk årsbok om social- och hälsovården 2016

Statistical yearbook on social welfare and health care 2016

Tiedustelut – Förfrågningar – For further information

Outi Räikkönen 029 524 7272

Salla Säkkinen 029 524 7064

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

etunimi.sukunimi@thl.fi

fornamn.efternamn@thl.fi

firstname.lastname@thl.fi.

Tilastotuotteiden julkaisutoimikunta –

Publikationskommittén för statistikprodukter –

Publications committee for statistical products

Salla Säkkinen, puheenjohtaja – ordförande – Chair

Anna Heino

Pirjo Häkkinen

Nina Knape

Tuula Nurmi

Outi Räikkönen

Ari Virtanen

Aleksi Yrttiaho

©THL

Svensk översättning: Semantix Finland Oy

English translation: Semantix Finland Oy

Taitto – Layout: Sirpa Virtanen

Kansi – Pärm – Cover: Seija Puro

ISSN-L1795-6430

ISBN 978-952-302-783-1 (painettu)

ISSN 1795-5165 (Suomen virallinen tilasto)

ISSN 1799-6430 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja)

ISBN 978-952-302-784-8 (verkkojulkaisu)

ISSN 1796-0479 (Suomen virallinen tilasto, verkko)

ISSN 1799-6449 (Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja, verkkojulkaisu)

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-302-784-8>

Juvenes Print - Suomen Yliopistopaino Oy

Lukijalle

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja on käsikirja, joka on tarkoitettu erityisesti väestön hyvinvoinnista sekä palvelujen toimivuudesta ja kehittämisestä kiinnostuneille asiantuntijoille ja päättäjille. Julkaisua käytetään myös sosiaali- ja terveysalan opetustyössä. Vuosikirjan tiedot perustuvat pääasiassa Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) tilastoihin, rekistereihin ja väestökyselyihin.

Tilastotietoja esitetään vuosikirjassa aikasarjoina ja alueittain. Julkaisu jäsentyy elämänvaiheiden ja palvelusektorin mukaisiin teemoihin. Julkaisun lopussa on koostetuilukkoja seurantaindikaattoreista.

Vuosikirjaan on sisällytetty uutuutena kuntien terveydenedistämisasiivisuutta kuvaavia tietoja. Tiedot saadaan THL:n TEA-tiedonkeruista. Hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen rakenteet, voimavarat ja tehtävät kuuluvat sekä kunnille että vuodesta 2019 alkaen maakunnille.

THL vastaa sosiaali- ja terveydenhuollon tilastoviranomaisena tilasto- ja rekisterivirantojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä tiedon jalostamisesta ja julkaisemisesta käyttäjien tarpeisiin. Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet.) sekä tietokantaraportteista (www.thl.fi/tietokantaraportit) on mahdollista poimia sosiaali- ja terveysalan tilastotietoja aikasarjoina ja alueittain. Kaikki THL:n julkaisemat tilastot ovat saatavissa THL:n verkkosivuilta (www.thl.fi/tilastot), josta on pääsy myös Suomen muiden noin 300 virallisen tilaston (SVT) tietoihin. Sosiaali- ja terveysalan tilastollisen vuosikirjan rinnalla THL julkaisee Päihdetilastollisen vuosikirjan 2016.

Vuosikirjan valmistelusta on vastannut THL:n Tietopalvelut-osasto yhteistyössä muiden osastojen asiantuntijoiden kanssa. Toimitustyöstä ovat vastanneet erikoissuunnittelija Outi Räikkönen ja suunnittelija Sirpa Virtanen.

Helsingissä, helmikuussa 2017

Juhani Eskola
Pääjohtaja

Pekka Kahri
Johtaja

Till läsaren

Statistisk årsbok för social- och hälsovården är en handbok avsedd i synnerhet för experter och beslutsfattare som är intresserade av befolkningens välfärd samt utvecklingen av servicen. Publikationen används också vid undervisning inom social- och hälsovården. Uppgifterna i årsboken har huvudsakligen sammanställts på basis av den statistik och de register som förs och befolkningsenkäter som gjorts av Institutet för välfärd och hälsa THL.

I årsboken presenteras statistik som tidsserier och områdesvis. Årsboken är strukturerad enligt teman relaterade till livsfaser och servicesektorn. I slutet av boken finns en sammanfattning av uppföljningsindikatorerna.

En nyhet i den statistiska årsboken är uppgifter som beskriver kommunernas hälsofrämjande aktivitet. Uppgifterna fås från THL:s TEA-datainsamling. Strukturerna, resurserna och uppgifterna för främjande av välbefinnande och hälsa hör både till kommunerna och från och med 2019 till landskapen.

I egenskap av statistikmyndighetsarbetet inom social- och hälsovården ansvarar THL för upprätthållandet och utvecklandet av statistik- och registerlagren samt för förädlingen och publiceringen av information för användarnas behov. I statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet) och i databasrapporterna (www.thl.fi/databasrapporter) kan statistikuppgifter om social- och hälsovården plockas som tidsserier och områdesvis. Statistiken finns att få på THL:s webbplats (www.thl.fi/statistik), därifrån man också kan gå vidare till uppgifterna om Finlands cirka 300 officiella statistikgrenar (FOS). Utöver Statistisk årsbok om social- och hälsovård utger THL Statistisk årsbok om alkohol och narkotika 2015.

För utarbetandet av årsboken svarar Avdelningen för informationstjänster vid THL i samarbete med de övriga avdelningarnas experter. För redigeringen av årsboken svarar specialplanerare Outi Rääkkönen och planerare Sirpa Virtanen.

Helsingfors, februari 2017

Juhani Eskola
Generaldirektör

Pekka Kahri
Direktör

To the reader

The Statistical yearbook on social welfare and health care is a handbook designed especially for experts and decision makers interested in population well-being and in the performance and development of services. It is also used as training material in the field of social and health care. The data are mainly derived from the statistics and registers maintained by the National Institute for Health and Welfare (THL) and from surveys conducted by THL.

Statistical data are presented in this yearbook both as time series and by region. The yearbook is organised according to themes defined by phases of life and by service sector. A summary of follow-up indicators is provided at the end of the yearbook.

As a new feature, data on the health promotion activities of the municipalities has been included in the yearbook. This data has been obtained from the TEA data collected by THL. Structures, resources and tasks relevant to the promotion of health and well-being are the task of the municipalities and, as of the beginning of 2019, the regions.

In its capacity of a statutory statistical authority, THL maintains and develops national statistical and register resources, and processes and passes on related information to a wide range of users. Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet) and THL's database reports (www.thl.fi/databasereporting) allow users to select statistical data on social welfare and health care both as time series and by regions. The statistics are published on THL's website, (www.thl.fi/statistics), which gives access to about 300 sets of statistics publishes as part of the Official Statistics of Finland (OSF) . In addition to the Statistical yearbook on social welfare and health care, THL also publishes the Yearbook of alcohol and drug statistics 2015.

The Statistical yearbook on social welfare and health care has been compiled by the Department of Information Services at THL, together with experts from THL's other departments. The Yearbook has been edited by Outi Räikkönen, Senior Planning Officer, and Sirpa Virtanen, Planning Officer.

Helsinki, February 2017

Juhani Eskola
Director General

Pekka Kahri
Director

Sisällys

Lukijalle.....	3
----------------	---

Symbolit	21
----------------	----

KUVIOT

1. Väestö ikäryhmittäin 1990–2060.....	22
2. Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2015	27
3. Varhaiskasvatus 1997–2015.....	44
4. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret vuosina 1991–2015.....	45
5. Ikäntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2015	57
6. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoito 1996–2015	75
7. Alkoholi juomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1965–2015	81
8. Päihdehuollon palvelut 1996–2015	82
9. Terveystieteiden laitoshoido 1988–2015	99
10. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2014.....	143
11. Toimeentulotuki 1990–2015: kustannukset (2015 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat	154
12. Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2013.....	160
13. Sosiaalimenot kohderyhmittäin 1980–2014 vuoden 2014 hinnoin	174
14. Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2014 ja EU28-maissa 2008–2014.....	175
15. Terveystieteiden toimintojen 2000–2014, vuoden 2014 hinnoin	176
16. Terveystieteiden keskitasoisuus kunnissa 2008–2016	185
17. Terveystieteiden keskitasoisuus tai huonoksi koekvien osuus 2000–2015	189
18. Väestön mielipiteet sosiaaliturvan tasosta 1993–2013.....	206

TAULUKOT

Väestö

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2015 lopussa	23
2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2015 lopussa, %.....	23
3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2015.....	24
4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060.....	24
5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060, %	24
6. Väestö maakunnittain vuoden 2015 lopussa ja väestöennuste 2030	25

Lisääntymisterveys

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2015	28
8. Synnyttäjät 1990–2015	29
9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2015	30
10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataali kuolleet sairaanhoitopiireittäin 2015.....	31
11. Hedelmöityshoidot 1992–2015.....	32
12. Hedelmöityshoidot tyypeittäin 1992–2015.....	33
13. Hedelmöityshoitosten tulokset 1992–2014.....	34
14. Epämuodostumatapaukset 2005–2011.....	35
15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2005–2011.....	36
16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2015	37
17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2015	38
18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2015	40
19. Steriloinnit 1950–2015	41
20. Steriloinnit perusteen mukaan 2015.....	42

Lasten ja perheiden palvelut

21.	Varhaiskasvatus 1985–2015.....	46
22.	Varhaiskasvatus maakunnittain 2015.....	47
23.	Lastensuojelu 1970–2015.....	48
24.	Lastensuojelu maakunnittain 2015.....	49
25.	Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2015.....	50
26.	Lapsen elatus ja huolto 1985–2015.....	51
27.	Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2015.....	52
28.	Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2015.....	54
29.	Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2015.....	55

Ikääntyneiden palvelut

30.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2015.....	58
31.	Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2015.....	60
32.	Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2015.....	62
33.	Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2015.....	63
34.	Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2015.....	64
35.	Ikääntyneiden kotipalvelut 1990–2015.....	65
36.	Muistisairaiden asiakkaiden käyttämät sosiaali- ja terveyspalvelut 2003–2013.....	66

Vammaispalvelut

37.	Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2015.....	70
38.	Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2015.....	70
39.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2015.....	71
40.	Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työntekoa tukevat palvelut maakunnittain 2015.....	72
41.	Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2015.....	74

Mielenterveyspalvelut

42.	Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2015.....	76
43.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido erikoisaloittain 1997–2015.....	77
44.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2015.....	78
45.	Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido maakunnittain 2015.....	79
46.	Psykiatrian asumispalvelut 1995–2015.....	80

Päihteet ja riippuvuudet

47.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2015.....	83
48.	Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2015.....	84
49.	Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2015.....	85
50.	Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2015.....	86
51.	Alkoholijuomien vähittäismyyntiverkosto 1990–2015.....	87
52.	Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2015.....	87
53.	Alkoholijuomien myynnin reaalihintaindeksejä 2003–2015.....	88
54.	Päihdepalvelut 1990–2015.....	89
55.	Päihdesairauksien sairaalahoito 2000–2015.....	89
56.	Päihdepalvelut maakunnittain 2015.....	90
57.	Päihdesairauksien sairaalahoito maakunnittain 2015.....	91
58.	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2015.....	92
59.	Päihdehuollon huumeasiakkaat 2015.....	93
60.	Päihdehaittakustannukset 2013.....	94
61.	Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2015.....	94
62.	Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2015 (joulumarraskuu).....	95

63.	Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäenistä kohti 1980–2015 (joulu-marraskuu)	96
64.	Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoimattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle työpaikalla päivittäin sukupuolen ja iän mukaan 1985–2014.....	97

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido

65.	Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2015.....	100
66.	Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2015	101
67.	Terveyskeskusten kirjatut käyntisytyt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2015.....	102
68.	65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2006–2007 kauteen 2015–2016	106
69.	Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2007–2008 kauteen 2015–2016.....	107
70.	Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2015.....	108
71.	Terveyskeskusten laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2015.....	109
72.	Terveyskeskusten laitoshoido maakunnittain 2015.....	110
73.	Terveyskeskusten laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2015.....	111
74.	Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2015.....	115
75.	Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2015.....	115
76.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido maakunnittain 2015	116
77.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2015	117
78.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido erikoisaloittain 1997–2015.....	118
79.	Erikoissairaanhoidon laitoshoido päädiagnoosin mukaan 1997–2015.....	121
80.	Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan, vuodeosastohoido 2002–2015.....	125
81.	Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoido ikäryhmittäin 2015.....	127
82.	Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoido ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2015.....	129
83.	Hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2015	131
84.	Toimenpiteet ja toimenpiteelliset hoitojaksot 2000–2015	134
85.	Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosasto- hoidossa 2000–2015	134
86.	Terveydenhuollon avo- ja laitoshoido maakunnittain 2015.....	135
87.	Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2011–2015	136
88.	Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2011–2015	137
89.	Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2015.....	138
90.	Yli 6 kk erikoissairaanhoidoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2010–2015	140

Sairastavuus

91.	THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2002–2014.....	144
92.	THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioidut ja ikävakioimattomat, 2005–2014	146
93.	Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1978–2014.....	147
94.	Eräiden tartuntatautiin ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2015	149
95.	Tärkeimpien tartuntatautiin tapausmäärät 2003–2015.....	150
96.	Rekisteröidyt näkövammaiset 2015.....	152

Toimeentulotuki

97.	Toimeentulotuki 1970–2015.....	155
98.	Toimeentulotuki maakunnittain 2015.....	156
99.	Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2015.....	157
100.	Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1995–2015.....	158
101.	Toimeentulotuen kustannukset 1985–2015	159

Henkilöstö

102. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2013.....	161
103. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2013	162
104. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2013.....	164
105. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2014	166
106. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2013.....	168
107. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset ulkomailla 2006–2014.....	172
108. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2013	173

Kustannukset

109. Sosiaalimenot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2014	177
110. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaalimenoista pääryhmittäin 1990–2014	178
111. Sosiaalimenojen rahoitus 1980–2014	179
112. Terveystuollon menot toimintoittain 2000–2014.....	180
113. Terveystuollon menot rahoittajittain 2000–2014.....	181
114. Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2014	182
115. Sosiaalimenojen BKT-suhde EU- ja ETA-maissa 2009–2014	183
116. Terveystuollomien BKT-suhde OECD-maissa 2000–2014	184

Terveystuollon edistäminen

117. Terveystuollon edistämisaktiivisuus kunnissa maakunnittain 2014–2016.....	186
--	-----

Väestön terveys ja terveystuottuminen

118. Tuoreita tai keitettyjä kasviksia lähes päivittäin syövien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015.....	190
119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015	190
120. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015	191
121. Ylipainoisten (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015.....	192
122. Ylipainoisten (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015.....	192
123. Ylipainoisten (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015.....	193
124. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015.....	194
125. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015	194
126. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015	195
127. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015	196
128. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015.....	196
129. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015	197
130. Humalihakaisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015	198
131. Humalihakaisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015.....	199
132. Terveystuollonsa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015.....	200
133. Terveystuollonsa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015.....	200
134. Terveystuollonsa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015.....	201
135. Vaikeuksia opiskelussa kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015	202
136. Työkykyensä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2015	202
137. Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2015	203
138. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2013–2015.....	204
139. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64 -vuotiaiden osuus 2012–2015.....	204
140. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84 -vuotiaiden osuus 2012–2015	205

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta Suomessa

141. Väestön mielipide sosiaaliturvan tasosta 2004–2013	207
142. Väestön mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä 2004–2013	207
143. Väestön mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä 2004–2013.....	208
144. Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2006–2015	208
145. Väestön mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta 2013 ja 2015	209
146. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013 ja 2015	209
147. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013 ja 2015.....	210
148. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013 ja 2015.....	210
Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit.....	211
149. KASTE 2012–2015 -ohjelman seurantaindikaattorit	217
150. Terveys 2015 -indikaattorit	221
151. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit	226
152. Eurooppa-indikaattorit.....	238
Määritelmät.....	241
Luokitukset.....	288
Lähteet.....	294
Kartta. 75 vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2015	333
Alueluokitukset 2015 ja 2016	334

Innehåll

Till läsaren	4
--------------------	---

Teckenförklaring	21
------------------------	----

FIGURER

1. Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2060	22
2. Antal förlossningar och legala aborter 1950–2015	27
3. Småbarnspedagogik 1997–2015	44
4. Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2015	45
5. Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2015	57
6. Psykiatrisk institutionsvård och öppenvård 1996–2015	75
7. Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2015	81
8. Missbrukarvårdens tjänster 1996–2015	82
9. Slutenvård inom hälso- och sjukvården 1988–2015	99
10. THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2014	143
11. Utkomststödet 1990–2015: kostnader (enligt prisnivån år 2015) hushåll och personer	154
12. Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2013	160
13. Sociala utgifter efter funktion 1980–2014 i 2014 års priser	174
14. Sociala utgifter i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2014 och EU28-länderna 2008–2014	175
15. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2014 i 2014 års priser	176
16. Hälsofrämjande verksamhet i kommuner 2008–2016	185
17. Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2015	189
18. Befolkningens åsikter om nivån på socialskyddet 1993–2013	206

TABELLER

Befolkning

1. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2015	23
2. Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2015, %	23
3. Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2015	24
4. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060	24
5. Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060, %	24
6. Befolkningen efter landskap vid utgången av 2015 och befolkningsprognos för 2030	25

Reproduktiv hälsa

7. Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2015	28
8. Föderskor 1990–2015	29
9. Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2015	30
10. Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2015	31
11. Assisterad befruktning 1992–2015	32
12. Assisterad befruktning efter typ 1992–2015	33
13. Resultat av assisterad befruktning 1992–2014	34
14. Missbildningsfall 2005–2011	35
15. Missbildningar som övervakas internationellt 2005–2011	36
16. Legal aborter efter åldersgrupp 1969–2015	37
17. Legal aborter efter indikation 2015	38
18. Legal aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2015	40
19. Steriliseringar 1950–2015	41
20. Steriliseringar efter indikation 2015	42

Tjänster för barn och familjer

21. Småbarnspedagogik 1985–2015.....	46
22. Småbarnspedagogik efter landskap 2015.....	47
23. Barnskydd 1970–2015.....	48
24. Barnskydd efter landskap 2015.....	49
25. Klienter inom barnskyddet 2015.....	50
26. Underhåll och vårdnad av barn 1985–2015.....	51
27. Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2015.....	52
28. Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2015.....	54
29. Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2015.....	55

Äldreomsorg

30. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2015.....	58
31. Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2015.....	60
32. Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2015.....	62
33. Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2015.....	63
34. Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2015.....	64
35. Hemservice för äldre 1990–2015.....	65
36. Social- och hälsovård som mottagits av klienter med minnessjukdomar 2003–2013.....	66

Handikappservice

37. Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2015.....	70
38. Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2015.....	70
39. Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2015.....	71
40. Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2015.....	72
41. Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2015.....	74

Mentalvårdstjänster

42. Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2015.....	76
43. Psykiatrisk institutionsvård efter specialitet 1997–2015.....	77
44. Psykiatrisk institutionsvård efter åldersgrupp 1997–2015.....	78
45. Psykiatrisk institutionsvård efter landskap 2015.....	79
46. Boendeservice inom psykiatrin 1995–2015.....	80

Alkohol, droger och beroende

47. Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2015.....	83
48. Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2015.....	84
49. Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2015.....	85
50. Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2015.....	86
51. Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2015.....	87
52. Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2015.....	87
53. Realprisindex för försäljning av alkoholdrycker 2003–2015.....	88
54. Missbrukarvård 1990–2015.....	89
55. Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård 2000–2015.....	89
56. Missbrukarvård efter landskap 2015.....	90
57. Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård efter landskap 2015.....	91
58. Vård dagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt åldersgrupp 2015.....	92
59. Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården 2015.....	93
60. Skadekostnader för alkohol och narkotika 2013.....	94
61. Statens alkoholincome (till löpande priser) 1960–2015.....	94
62. Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2015 (december-november).....	95

63.	Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2015 (december-november)	96
64.	Icke-rökande anställda som arbetar utanför hemmet som exponeras dagligen för tobaksrök på arbetsplatsen efter kön och ålder 1985–2014	97

Primärvård och specialiserad sjukvård

65.	Läkar- och tandläkarbesök 1997–2015	100
66.	Hälsovårdscentralbesök efter serviceform 2003–2015	101
67.	Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenvårdsmottagningar 2015	102
68.	Säsongsinfluensavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2006–2007 till perioden 2015–2016	106
69.	Säsongsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2015–2016	107
70.	Hälsovårdscentralernas munhälsövård efter åldersgrupp 2003–2015	108
71.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter åldersgrupp 1997–2015	109
72.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter landskap 2015	110
73.	Hälsovårdscentralernas slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2015	111
74.	Specialiserad sjukvård 1997–2015	115
75.	Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2015	115
76.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2015	116
77.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2015	117
78.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2015	118
79.	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2015	121
80.	Olycksfall och våld efter yttre orsak, vård på vårdavdelning 2002–2015	125
81.	Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2015	127
82.	Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2015	129
83.	Vårdperioder med åtgärder efter åtgärdsgrupp 2000–2015	131
84.	Åtgärder och vårdperioder med åtgärder 2000–2015	134
85.	Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsovårdscentraler åren 2000–2015	134
86.	Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2015	135
87.	Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2011–2015	136
88.	Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2011–2015	137
89.	De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2015	138
90.	Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader sjukvårdsdistrikten 2010–2015	140

Sjukfrekvens

91.	THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2002–2014	144
92.	THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2005–2014	146
93.	Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1978–2014	147
94.	Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2015	149
95.	Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2003–2015	150
96.	Registrerade synskadade 2015	152

Utkomststöd

97.	Utkomststöd 1970–2015	155
98.	Utkomststöd efter landskap 2015	156
99.	Utkomststöd efter ålder 1991–2015	157
100.	Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2015	158
101.	Utkomststödet kostnader 1985–2015	159

Personal

102. Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2013.....	161
103. Personalen inom hälsovårdstjänster efter län 2013.....	162
104. Personalen inom socialvårdstjänster efter län 2013.....	164
105. Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2014.....	166
106. Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2013.....	168
107. I Finland legitimerade yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården, 2006–2014.....	172
108. Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2013.....	173

Kostnader

109. Sociala utgifter efter funktion och per invånare 1980–2014.....	177
110. Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de sociala utgifterna efter funktion, 1990–2014.....	178
111. Finansiering av de sociala utgifterna 1980–2014.....	179
112. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2014.....	180
113. Hälso- och sjukvårdsutgifter efter finansår 2000–2014.....	181
114. Sociala utgifter per invånare enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2014.....	182
115. Sociala utgifternas i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2009–2014.....	183
116. Hälso- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2014.....	184

Främjande av hälsa

117. Hälsöfrämjande verksamhet i kommuner efter län 2014–2016.....	186
--	-----

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

118. Andelen 14–20-åriga som äter färska eller kokade grönsaker nästan dagligt 2002–2015.....	190
119. Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2006–2015.....	190
120. Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2015.....	191
121. Övervikt (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 14–20-åriga 2002–2015.....	192
122. Övervikt (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 20–64-åriga 2006–2015.....	192
123. Övervikt (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 65–84-åriga 2007–2015.....	193
124. Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2015.....	194
125. Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2006–2015.....	194
126. Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2007–2015.....	195
127. Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2015.....	196
128. Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2006–2015.....	196
129. Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2007–2015.....	197
130. Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2015.....	198
131. Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2006–2015.....	199
132. Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2015.....	200
133. Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2006–2015.....	200
134. Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2003–2013.....	201
135. Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2007–2015.....	202
136. Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2015.....	202
137. Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2015.....	203
138. Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2013–2015.....	204
139. Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2015.....	204
140. Andelen 65–84-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2015.....	205

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

141. Befolkningens åsikt om nivån på socialskyddet 2004–2013.....	207
142. Befolkningens åsikt om en ökning av den privata sociala servicen 2004–2013.....	207
143. Befolkningens åsikt om en ökning av den privata hälso- och sjukvården 2004–2013.....	208
144. Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2006–2015.....	208

145. Befolkningens åsikt om hur hälsovårdsservicen fungerade 2013 och 2015.....	209
146. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013 och 2015.....	209
147. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013 och 2015.....	210
148. Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013 och 2015.....	210
Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården	212
149. Uppföljningsindikatorer för programmet KASTE 2012–2015.....	216
150. Hälsa 2015 -indikatorerna.....	220
151. THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd.....	225
152. Europeiska indikatorer.....	237
Definitioner.....	256
Klassifikationer	290
Källor	306
Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2015.....	333
Områdesindelning 2015 och 2016	334

Contents

To the reader	5
---------------------	---

Explanations of symbols	21
-------------------------------	----

FIGURES

1. Population by age group 1990–2060	22
2. Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2015	27
3. Early childhood education and care, 1997–2015	44
4. Children and young persons placed outside the home, 1991–2015	45
5. Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2014	57
6. Inpatient and outpatient mental care, 1996–2015	75
7. Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2015.....	81
8. Treatment services for substance abusers 1996–2015	82
9. Inpatient health care, 1988–2014.....	99
10. THL's morbidity index, age standardised 2000–2014.....	143
11. Social assistance 1990–2015: expenditure (at 2015 prices), households and recipients	154
12. Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2013.....	160
13. Social expenditure by function, 1980–2014, 2014 prices	174
14. Social protection expenditure as a share of GDP in Finland 2000–2014 and EU28-countries, 2008–2014.....	175
15. Health care expenditure by function 2000–2014, 2014 prices.....	176
16. Health promotion capacity building in municipalities 2008–2016.....	185
17. Percentage of people who rated their own health as average or poor 2000–2015.....	189
18. Public opinion on the level of social protection, 1993–2013.....	206

TABLES

Population

1. Population by age group at year-end, 1995–2015.....	23
2. Population by age group at year-end, 1995–2015, %	23
3. Mean population by age group, 1995–2015.....	24
4. Population projection by age group for 2020–2060	24
5. Population projection by age group for 2020–2060, %.....	24
6. Population by region at the end of 2015 and population projection for 2030	25

Reproductive health

7. Births and perinatal and infant deaths, 1990–2015	28
8. Parturients, 1990–2015.....	29
9. Deliveries and some interventions, 1990–2015	30
10. Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2015	31
11. Assisted fertility treatments, 1992–2015.....	32
12. Assisted fertility treatments by type, 1992–2015	33
13. Results of assisted fertility treatments, 1992–2014.....	34
14. Births with congenital anomalies, 2005–2011	35
15. Congenital anomalies monitored internationally, 2005–2011.....	36
16. Legal induced abortions by age group, 1969–2015.....	37
17. Legal induced abortions by indication, 2015	38
18. Legal induced abortions by hospital district and age group, 2015	40
19. Sterilisations, 1950–2015	41
20. Sterilisations by indication, 2015.....	42

Services for children and families

21. Early childhood education and care, 1985–2015	46
22. Early childhood education and care by region, 2015.....	47
23. Child welfare, 1970–2015	48
24. Child welfare by region, 2015.....	49
25. Clients in child welfare interventions 2015.....	50
26. Child maintenance and custody, 1985–2015	51
27. Child maintenance and custody by region, 2015	52
28. Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2015.....	54
29. Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for battered family members, 1997–2015.....	55

Care and services for older people

30. Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2015	58
31. Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2015.....	60
32. Age and sex structure in care and services for older people, 2015	62
33. Coverage in care and services for older people by age and sex, 2015.....	63
34. Institutional care and housing services for older people, 1997–2015.....	64
35. Home-help services for older people, 1990–2015	65
36. Social welfare and health services used by clients with memory disorders, 2003–2013.....	66

Services for people with disabilities

37. Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2015	70
38. Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2015.....	70
39. Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2015.....	71
40. Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2015	72
41. Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities by region, 2015	74

Mental health services

42. Outpatient visits in mental health services, 1997–2015.....	76
43. Inpatient mental health care by speciality, 1997–2015.....	77
44. Inpatient mental health care by age group, 1997–2015	78
45. Inpatient mental health care by region, 2015	79
46. Housing services for people with mental disorders, 1995–2015	80

Alcohol, drugs and addiction

47. Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2015.....	83
48. Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2015	84
49. Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2015.....	85
50. Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2015	86
51. Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2015	87
52. Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2015.....	87
53. Real price indices for the sales of alcoholic beverages, 2003–2015.....	88
54. Services for substance abusers, 1990–2015	89
55. Alcohol- and drug-related hospital care, 2000–2015	89
56. Services for substance abusers by region, 2015	90
57. Alcohol- and drug-related hospital care by region, 2015.....	91
58. Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2015	92
59. Drug clients in services for substance abusers, 2015	93
60. Cost of detrimental effects of alcohol and drugs, 2013.....	94

61.	State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2015	94
62.	Consumption of tobacco products, 1980–2015 (December–November)	95
63.	Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–2015 (December–November).....	96
64.	Non-smokers working outside the home exposed daily to tobacco smoke at workplace by gender and age 1985–2014	97

Primary health care and specialised health care

65.	Appointments with physicians and dentists, 1997–2015	100
66.	Health centre visits by type of activity 2003–2015.....	101
67.	Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2015	102
68.	Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2006–2007 to season 2015–2016	106
69.	Seasonal influenza vaccination coverage for children (6–35 months) by hospital district, from season 2007–2008 to season 2015–2016	107
70.	Oral health care in health centres by age group, 2003–2015	108
71.	Health centre inpatient care by age group, 1997–2015	109
72.	Health centre inpatient care by region, 2015	110
73.	Health centre inpatient care by primary diagnosis, 1997–2015.....	111
74.	Activities in specialised health care, 1997–2015	115
75.	Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2015.....	115
76.	Inpatient care in specialised health care by region, 2015.....	116
77.	Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2015.....	117
78.	Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2015	118
79.	Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2015.....	121
80.	Accidental injuries and violence by external cause, inpatient care, 2002–2015	125
81.	Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2015	127
82.	Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2015.....	129
83.	Inpatient inpatient stays with procedures by category, 2000–2015	131
84.	Procedures and inpatient stays with procedures, 2000–2015.....	134
85.	Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres 2000–2015	134
86.	Inpatient and outpatient care by region, 2015	135
87.	University hospital productivity trends, index, 2011–2015.....	136
88.	Development of university hospital outputs, index, 2011–2015.....	137
89.	Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2015	138
90.	Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital district 2010–2015.....	140

Morbidity

91.	THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district 2002–2014.....	144
92.	THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2005–2014.....	146
93.	Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1978–2014	147
94.	Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2015.....	149
95.	Incidence of the main infectious diseases 2003–2015.....	150
96.	Registered visually impaired persons, 2015.....	152

Social assistance

97.	Social assistance, 1970–2015.....	156
98.	Social assistance by region, 2015.....	156
99.	Social assistance by age, 1991–2015.....	157
100.	Social assistance by type of household, 1995–2015.....	158
101.	Expenditure on social assistance, 1985–2015	159

Personnel

102.	Health care and social welfare personnel, 2005–2013.....	161
103.	Personnel in the health care services by region, 2013.....	162
104.	Personnel in the social welfare by region, 2013.....	164
105.	Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2014.....	166
106.	Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2013.....	168
107.	Health care professionals licensed in Finland who practice abroad, 2006–2014.....	172
108.	Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the health care services and social welfare, 2010–2013.....	173

Expenditure

109.	Social expenditure by function and per capita, 1980–2014.....	177
110.	Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1990–2014.....	178
111.	Social protection expenditure by source of finance, 1980–2014.....	179
112.	Health expenditure by function, 2000–2014.....	180
113.	Health expenditure by source of funding, 2000–2014.....	181
114.	Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2010–2014.....	182
115.	Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2009–2014.....	183
116.	Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2014.....	184

Health promotion

117.	Health promotion capacity building by region 2014–2016.....	186
------	---	-----

Population health and health behaviour

118.	Percentage of 14–20-year-olds who eat fresh or boiled vegetables almost daily, 2002–2015.....	190
119.	Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2006–2015.....	190
120.	Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2015.....	191
121.	Overweight (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 14–20-year-olds, 2002–2015.....	192
122.	Overweight (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 15–64-year-olds, 20–64-year-olds, 2006–2015.....	192
123.	Overweight (BMI $\geq$ 25 kg/m ²) 65–84-year-olds, 2007–2015.....	193
124.	Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2015.....	194
125.	Percentage of 20–64-year-olds who did little or no exercise, 2006–2015.....	194
126.	Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2007–2015.....	195
127.	Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2015.....	196
128.	Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2006–2015.....	196
129.	Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2007–2015.....	197
130.	Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2015.....	198
131.	Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2006–2015.....	199
132.	Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2015.....	200
133.	Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2006–2015.....	200
134.	Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2007–2015.....	201
135.	Percentage of 14–20-year-olds who experience difficulties with school work or studies, 2002–2015.....	202
136.	Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2015.....	202
137.	Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance 2012–2015.....	203
138.	Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2013–2015.....	204
139.	Percentage of 15–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2015.....	204
140.	Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2015.....	205

Public opinion on social protection in Finland

141.	Public opinion on the level of social protection, 2004–2013.....	207
142.	Public opinion concerning increased private social welfare services, 2004–2013.....	207
143.	Public opinion on increased private provision of health care services, 2004–2013.....	208

144.	Public opinion on the functioning of social welfare services, 2006–2015.....	208
145.	Public opinion on the functioning of health care services , 2013 and 2015	209
146.	Public opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, 2013 and 2015... ..	209
147.	Public opinion on the targeting of public funds to social services, 2013 and 2015.....	210
148.	Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013 and 2015	210
	Indicators for monitoring the field of social welfare and health	211
149.	Target indicators for the KASTE 2012–2015 programme	217
150.	Health 2015 public health programme	221
151.	THL's key indicators for welfare	226
152.	European Indicators	238
	Definitions.....	272
	Classifications	292
	Sources	319
	Map. 75 year and over, % of population by municipality, 2015	333
	Regional classifications 2015 and 2016	334

Symbolit

0,0	Suure pienempi kuin puolet käytetystä yksiköstä
-	Ei yhtään havaintoa
.	Tieto on epälooginen esitettäväksi
..	Tietoa ei ole saatu, se on liian epävarma esitettäväksi tai se on salassapitosäännön alainen
*	Ennakkotieto
e	Ennuste
b	Aikasarjakatkos
d	Eroja laskentatavassa

Vaaka- tai pystysuora viiva, joka katkaisee aikasarjan, tarkoittaa, että viivan eri puolilla olevat tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia.

Teckenförklaring

0,0	Mindre än hälften av den använda enheten
-	Värdet noll
.	Uppgift kan inte förekomma
..	Uppgift inte tillgänglig, alltför osäker för att anges eller sekretessbelagd
*	Preliminär uppgift
e	Estimat
b	Avbrott i tidsserier
d	Skillnader i metodik

En horisontal eller vertikal linje, som avskär en tidsserie, markerar att uppgifterna på ömse sidor om linjen inte är fullt jämförbara.

Explanation of symbols

0.0	Magnitude less than half of unit employed
-	Nil observations
.	Category not applicable
..	Data not available or too uncertain for presentation, or subject to secrecy
*	Preliminary data
e	Estimate
b	Break in series
d	Differences in methodology

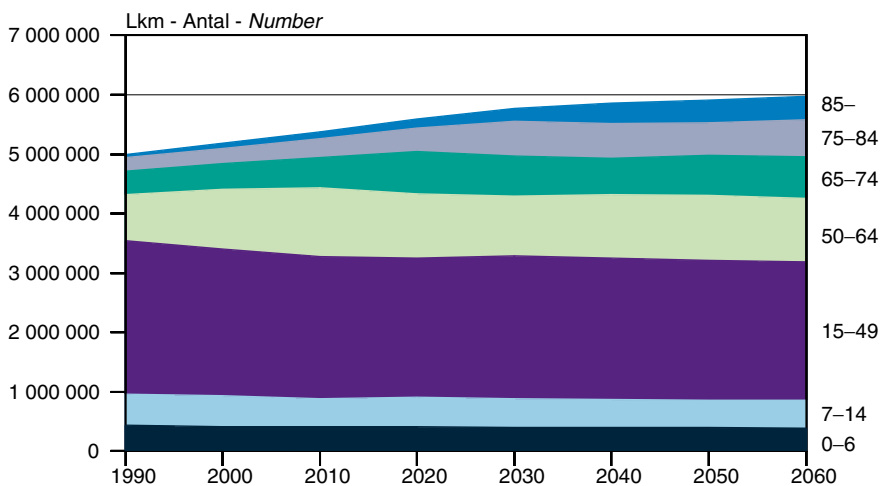
A horizontal or vertical line drawn across a time series indicates substantial breaks in the homogeneity of a series.

Väestö

Befolkning

Population

Kuvio 1. - Figur 1. - Figure 1.
Väestö ikäryhmittäin 1990–2060
Befolkningen efter åldersgrupp 1990–2060
Population by age group 1990–2060

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. - Källor: Befolkningsstruktur. FOS Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. - Sources: Population structure. OSF. Statistics Finland; Population projection. OSF. Statistics Finland.

1. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2015 lopussa
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2015
Population by age group at year-end, 1995–2015

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	454 940	516 830	632 169	1 952 541	827 929	432 277	233 122	67 018	5 116 826
1996	451 979	516 588	635 973	1 924 196	860 429	435 613	237 675	69 867	5 132 320
1997	445 328	516 022	644 802	1 892 869	895 840	438 068	241 706	72 714	5 147 349
1998	436 772	514 373	656 317	1 859 721	933 643	435 402	248 496	74 922	5 159 646
1999	427 688	515 313	660 272	1 833 883	966 978	435 783	254 329	77 056	5 171 302
2000	419 710	516 623	659 008	1 813 430	995 146	436 789	262 014	78 395	5 181 115
2001	411 026	520 561	654 819	1 800 447	1 020 677	437 697	270 014	79 660	5 194 901
2002	403 648	523 361	650 392	1 784 231	1 046 099	440 655	276 964	80 945	5 206 295
2003	399 889	520 208	650 625	1 770 767	1 065 048	444 997	285 539	82 659	5 219 732
2004	398 826	515 734	651 469	1 756 713	1 082 929	450 525	297 340	83 075	5 236 611
2005	400 107	506 797	654 878	1 744 795	1 107 838	448 198	304 378	88 589	5 255 580
2006	401 941	499 240	657 351	1 734 315	1 115 391	465 025	309 948	93 744	5 276 955
2007	404 650	489 940	659 186	1 730 678	1 140 799	462 640	314 299	98 292	5 300 484
2008	408 927	482 235	658 617	1 732 525	1 151 942	472 847	315 424	103 797	5 326 314
2009	414 405	473 918	659 108	1 730 467	1 163 088	483 362	318 388	108 691	5 351 427
2010	419 160	468 517	659 864	1 726 017	1 160 677	505 492	321 389	114 160	5 375 276
2011	422 063	466 919	660 647	1 721 353	1 150 645	535 907	324 630	119 103	5 401 267
2012	424 552	466 840	660 471	1 716 664	1 139 954	565 327	329 282	123 584	5 426 674
2013	424 402	470 619	654 417	1 714 946	1 130 339	592 151	335 321	129 075	5 451 270
2014	423 283	473 325	648 668	1 713 377	1 121 712	615 487	341 861	134 040	5 471 753
2015	418 909	477 114	640 387	1 713 524	1 114 271	642 428	341 429	139 246	5 487 308

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

2. Väestö ikäryhmittäin vuosien 1995–2015 lopussa, %
Befolkningen efter åldersgrupp vid utgången av åren 1995–2015, %
Population by age group at year-end, 1995–2015, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total	65+	75+
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+			
%											
1995	8,9	10,1	12,4	38,2	16,2	8,4	4,6	1,3	100	14,3	5,9
1996	8,8	10,1	12,4	37,5	16,8	8,5	4,6	1,4	100	14,5	6,0
1997	8,7	10,0	12,5	36,8	17,4	8,5	4,7	1,4	100	14,6	6,1
1998	8,5	10,0	12,7	36,0	18,1	8,4	4,8	1,5	100	14,7	6,3
1999	8,3	10,0	12,8	35,5	18,7	8,4	4,9	1,5	100	14,8	6,4
2000	8,1	10,0	12,7	35,0	19,2	8,4	5,1	1,5	100	15,0	6,6
2001	7,9	10,0	12,6	34,7	19,6	8,4	5,2	1,5	100	15,2	6,7
2002	7,8	10,1	12,5	34,3	20,1	8,5	5,3	1,6	100	15,3	6,9
2003	7,7	10,0	12,5	33,9	20,4	8,5	5,5	1,6	100	15,6	7,1
2004	7,6	9,8	12,4	33,5	20,7	8,6	5,7	1,6	100	15,9	7,3
2005	7,6	9,6	12,5	33,2	21,1	8,5	5,8	1,7	100	16,0	7,5
2006	7,6	9,5	12,5	32,9	21,1	8,8	5,9	1,8	100	16,5	7,7
2007	7,6	9,2	12,4	32,7	21,5	8,7	5,9	1,9	100	16,5	7,8
2008	7,7	9,1	12,4	32,5	21,6	8,9	5,9	1,9	100	16,7	7,9
2009	7,7	8,9	12,3	32,3	21,7	9,0	5,9	2,0	100	17,0	8,0
2010	7,8	8,7	12,3	32,1	21,6	9,4	6,0	2,1	100	17,5	8,1
2011	7,8	8,6	12,2	31,9	21,3	9,9	6,0	2,2	100	18,1	8,2
2012	7,8	8,6	12,2	31,6	21,0	10,4	6,1	2,3	100	18,8	8,3
2013	7,8	8,6	12,0	31,5	20,7	10,9	6,2	2,4	100	19,4	8,5
2014	7,7	8,7	11,9	31,3	20,5	11,2	6,2	2,4	100	19,9	8,7
2015	7,6	8,7	11,7	31,2	20,3	11,7	6,2	2,5	100	20,5	8,8

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

3. Keskiväkiluku ikäryhmittäin 1995–2015
Medelbefolkningen efter åldersgrupp 1995–2015
Mean population by age group, 1995–2015

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total
	0–6	7–14	15–24	25–49	50–64	65–74	75–84	85+	
1995	455 308	516 699	631 629	1 961 029	817 058	429 987	230 593	65 489	5 107 790
2000	423 699	515 968	659 640	1 823 657	981 062	436 286	258 172	77 726	5 176 209
2001	415 368	518 592	656 914	1 806 939	1 007 912	437 243	266 014	79 028	5 188 008
2002	407 338	521 961	652 606	1 792 339	1 033 388	439 176	273 489	80 303	5 200 599
2003	401 770	521 785	650 509	1 777 499	1 055 574	442 826	281 252	81 802	5 213 015
2004	399 358	517 971	651 047	1 763 740	1 073 989	447 761	291 440	82 867	5 228 172
2005	399 467	511 266	653 174	1 750 754	1 095 384	449 362	300 859	85 832	5 246 096
2006	401 024	503 019	656 115	1 739 555	1 111 615	456 612	307 163	91 167	5 266 268
2007	403 296	494 590	658 269	1 732 497	1 128 095	463 833	312 124	96 018	5 288 720
2008	406 789	486 088	658 902	1 731 602	1 146 371	467 744	314 862	101 045	5 313 399
2009	411 666	478 077	658 863	1 731 496	1 157 515	478 105	316 906	106 244	5 338 871
2010	416 783	471 218	659 486	1 728 242	1 161 883	494 427	319 889	111 426	5 363 352
2011	420 612	467 718	660 256	1 723 685	1 155 661	520 700	323 010	116 632	5 388 272
2012	423 308	466 880	660 559	1 719 009	1 145 300	550 617	326 956	121 344	5 413 971
2013	424 477	468 730	657 444	1 715 805	1 135 147	578 739	332 302	126 330	5 438 972
2014	423 843	471 972	651 543	1 714 162	1 126 026	603 819	338 591	131 558	5 461 512
2015	421 096	475 220	644 528	1 713 451	1 117 992	628 958	341 645	136 643	5 479 531

Lähde: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Structure. OSF. Statistics Finland.

4. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060
Population projection by age group for 2020–2060

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+	
2020	408 456	496 721	2 350 188	1 075 692	712 082	397 098	154 976	5 595 213	1 264 156	552 074	
2025	407 818	485 411	2 395 302	1 023 897	679 167	521 526	177 867	5 690 988	1 378 560	699 393	
2030	401 549	480 196	2 404 264	1 004 597	673 979	585 238	219 209	5 769 032	1 478 426	804 447	
2035	396 527	476 238	2 391 236	1 026 672	659 117	571 758	303 677	5 825 225	1 534 552	875 435	
2040	396 982	468 968	2 380 197	1 073 385	617 245	579 416	345 298	5 861 491	1 541 959	924 714	
2050	396 003	468 160	2 350 706	1 087 323	675 694	547 934	388 323	5 914 143	1 611 951	936 257	
2060	389 285	464 191	2 335 317	1 066 099	708 614	616 619	398 711	5 978 836	1 723 944	1 015 330	

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

5. Väestöennuste ikäryhmittäin 2020–2060, %
Befolkningsprognos efter åldersgrupp 2020–2060, %
Population projection by age group for 2020–2060, %

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group								Yhteensä Totalt Total		
	0–6	7–14	15–49	50–64	65–74	75–84	85+		65+	75+	
%											
2020	7,3	8,9	42,0	19,2	12,7	7,1	2,8	100	22,6	9,9	
2025	7,2	8,5	42,1	18,0	11,9	9,2	3,1	100	24,2	12,3	
2030	7,0	8,3	41,7	17,4	11,7	10,1	3,8	100	25,6	13,9	
2035	6,8	8,2	41,0	17,6	11,3	9,8	5,2	100	26,3	15,0	
2040	6,8	8,0	40,6	18,3	10,5	9,9	5,9	100	26,3	15,8	
2050	6,7	7,9	39,7	18,4	11,4	9,3	6,6	100	27,3	15,8	
2060	6,5	7,8	39,1	17,8	11,9	10,3	6,7	100	28,8	17,0	

Lähde: Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Source: Population Projection. OSF. Statistics Finland.

6. Väestö maakunnittain vuoden 2015 lopussa ja väestöennuste 2030
Befolkningen efter landskap vid utgången av 2015 och befolkningsprognos för 2030
Population by region at the end of 2015 and population projection for 2030

Maakunta Landskap Region	Vuosi • År • Year 2015				Ennuste • Prognos • Projection			
	Yhteensä Total Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •			Yhteensä Total Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp •		
		Age group		75+		Age group		75+
		0–6	%			0–6	%	
Koko maa • Hela landet • Whole country	5 487 308	418 909	480 675	8,8	5 769 032	401 549	804 447	13,9
Uusimaa • Nyland	1 620 261	130 742	104 869	6,5	1 825 830	131 356	200 745	11,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	474 323	34 033	44 648	9,4	494 420	31 785	73 809	14,9
Satakunta • Satakunta	222 957	15 355	24 669	11,1	217 931	14 036	36 979	17,0
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	174 710	12 490	17 059	9,8	179 635	11 481	28 499	15,9
Pirkanmaa • Birkaland	506 114	39 487	44 345	8,8	546 271	38 351	73 609	13,5
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	201 615	13 624	19 961	9,9	203 483	12 409	34 619	17,0
Kymenlaakso • Kymmenedalen	178 688	11 298	19 678	11,0	172 059	10 088	30 432	17,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	131 155	8 260	14 848	11,3	127 697	7 569	22 089	17,3
Etelä-Savo • Södra Savolax	150 305	8 609	18 730	12,5	139 822	7 715	27 832	19,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	248 129	17 281	25 143	10,1	249 350	16 399	39 302	15,8
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	164 755	11 059	16 998	10,3	162 474	10 495	27 156	16,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	275 780	21 238	25 646	9,3	279 574	19 692	41 129	14,7
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	192 586	15 170	20 153	10,5	193 130	14 203	30 587	15,8
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	181 679	14 970	17 797	9,8	191 830	14 728	26 972	14,1
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	69 032	6 267	6 215	9,0	70 150	5 793	10 120	14,4
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	406 980	38 997	30 249	7,4	433 569	37 136	53 856	12,4
Kainuu • Kajanaland	78 398	5 017	8 964	11,4	71 487	4 236	13 289	18,6
Lappi • Lappland • Lapland	180 858	12 895	18 179	10,1	177 642	11 821	28 885	16,3
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	28 983	2 117	2 524	8,7	32 678	2 256	4 538	13,9

Lähteet: Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus; Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus. • Källor: Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen; Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen. • Sources: Population Structure. OSF. Statistics Finland; Population Projection. OSF. Statistics Finland.

Lisäntymisterveys

Reproduktiv hälsa

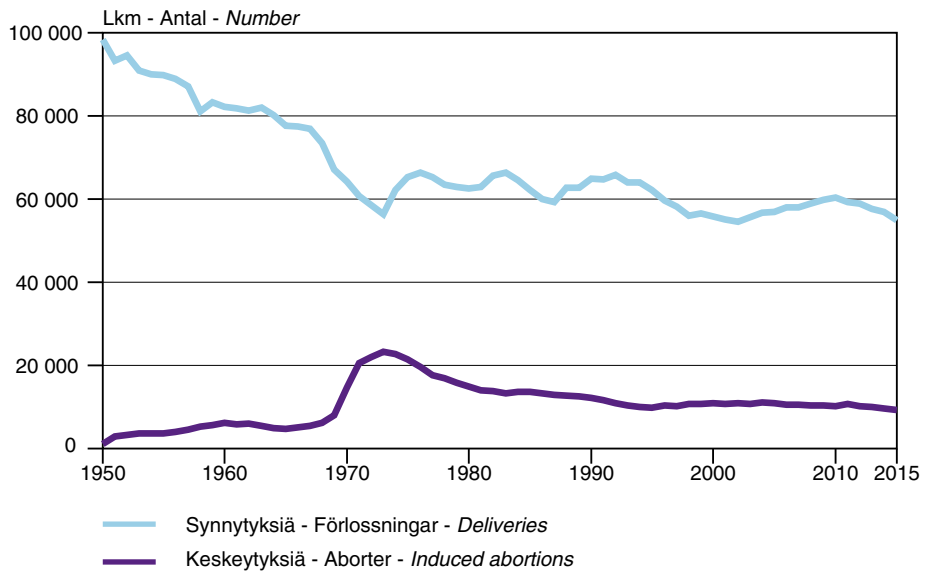
Reproductive health

Kuvio 2. - Figur 2. - Figure 2.

Synnytysten ja laillisten raskaudenkeskeytysten määrä 1950–2015

Antal förlossningar och legala aborter 1950–2015

Number of deliveries and legal induced abortions, 1950–2015

Lähteet: Perinataaltilasto. SVT. THL; Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. - Källor: Perinatalstatistik. FOS. THL; Aborter. FOS. THL. - Sources: Perinatal statistics. OSF. THL; Induced abortions. OSF. THL.

7. Syntyneet lapset, perinataali- ja imeväiskuolleet 1990–2015 Födda barn, perinatalt döda barn och döda spädbarn 1990–2015 Births and perinatal and infant deaths, 1990–2015

Vuosi År Year	Syntyneet lapset ¹⁾ • Födda barn ¹⁾ • Births ¹⁾				Lapsi kotona Barnet hemma Child at home 7 vrk/dygn/days	Perinataali- kuolleet Perinatalt döda Perinatal deaths		Imeväiskuolleet Döda spädbarn Infant deaths	
	Yhteensä Total Total	Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuolleena syntyneet Dödfödda Stillbirths	Pienipainoiset Låg födelsevikt Low birth weight < 2 500 g/gr %		/1 000 ²⁾		/1 000 ³⁾	
1990	65 770	65 455	315	3,9	83,2	517	7,9	371	5,7
1991	65 627	65 305	322	4,0	86,4	549	8,4	369	5,7
1992	66 918	66 642	276	4,1	89,9	474	7,1	329	4,9
1993	65 015	64 739	276	4,1	91,3	438	6,7	281	4,3
1994	65 138	64 884	254	4,2	92,0	438	6,7	306	4,7
1995	63 119	62 817	302	4,3	91,8	435	6,9	245	3,9
1996	60 713	60 469	244	4,4	91,4	379	6,2	226	3,7
1997	59 294	59 052	242	4,2	92,2	371	6,3	241	4,1
1998	57 034	56 796	238	4,4	92,2	375	6,6	227	4,0
1999	57 649	57 439	210	4,6	91,8	329	5,7	218	3,8
2000	56 768	56 538	230	4,6	92,3	328	5,8	205	3,6
2001	55 996	55 785	211	4,5	92,2	308	5,5	171	3,1
2002	55 547	55 333	214	4,5	92,5	309	5,6	166	3,0
2003	56 632	56 449	183	4,3	92,3	280	4,9	182	3,2
2004	57 759	57 569	190	4,4	92,2	303	5,2	195	3,4
2005	57 819	57 634	185	4,3	92,2	288	5,0	175	3,0
2006	59 051	58 859	192	4,5	93,0	286	4,8	170	2,9
2007	58 933	58 727	206	4,5	92,8	303	5,1	163	2,8
2008	59 801	59 607	194	4,3	93,5	290	4,8	161	2,7
2009	60 790	60 583	207	4,5	92,4	301	5,0	163	2,7
2010	61 372	61 192	180	4,5	92,8	248	4,0	135	2,2
2011	60 257	60 094	163	4,3	92,5	241	4,0	140	2,3
2012	59 857	59 693	164	4,2	93,0	235	3,9	135	2,3
2013	58 525	58 373	152	4,2	94,2	203	3,5	104	1,8
2014	57 805	57 639	166	4,3	94,2	228	3,9	125	2,2
2015	55 759	55 588	171	4,4	94,0	226	4,1	..	..

- 1) THL:n syntyneiden lasten rekisterissä on tiedot kaikista Suomessa syntyneistä lapsista, kun taas Tilastokeskuksen virallisissa väestötilastoissa on tiedot niistä syntyneistä lapsista, joiden äidin vakituinen asuinpaikka on lapsen syntymähetkellä Suomessa synnytyspaikasta riippumatta • I THL register över födda barn finns uppgifter om alla barn som fötts i Finland, medan Statistikcentralens offentliga befolkningsstatistik innehåller uppgifter om de barn vars mamma stadigvarande bor i Finland vid barnets födelse oberoende av var förlossningen sker. • In THL's Medical birth register THL includes data on all children born in Finland, while Statistics Finland's official population statistics contain data on all children born whose mother has a permanent domicile in Finland at the time of the child's birth whatever the place of delivery.
- 2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before 7 days per 1000 births.
- 3) Alle vuoden iässä kuolleet (pl. kuolleena syntyneet) 1 000 elävänä syntynyttä kohti syntymävuoden mukaan. Lähde: Tilastokeskus. • Döda före ett års ålder (exkl. dödfödda) per 1 000 levande födda efter födelseår. Källa: Statistikcentralen. • Deaths before the age of one year (stillbirths excluded) per 1000 live births by year of birth. Source: Statistics Finland.

Lähde: Perinataalitalasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

8. Synnyttäjät 1990–2015 Föderskor 1990–2015 Parturients, 1990–2015

Vuosi År Year	Synnyttäjät Föderskor Parturients	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						Keski-ikä • Medelålder • Mean age	
		-19	35+	15–19	20–34	35–49	15–49	Kaikki Alla All	Ensisynnyttäjät Förstföderskor Primiparas
		%	%	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾	/1 000 ¹⁾		
1990	64 960	2,8	13,9	12,4	99,5	16,0	51,6	29,1	26,8
1995	62 192	2,5	15,1	9,8	100,9	15,6	49,0	29,7	27,5
2000	55 851	2,9	18,4	10,1	91,2	17,9	45,8	29,9	27,6
2001	55 135	3,1	18,9	10,6	90,1	18,2	45,6	29,9	27,6
2002	54 698	3,3	19,2	11,2	89,4	18,6	45,6	29,9	27,6
2003	55 788	2,9	19,4	10,4	91,6	19,3	46,8	30,0	27,8
2004	56 878	2,9	19,4	10,6	93,3	19,9	48,0	30,0	27,8
2005	56 960	2,8	19,0	10,3	93,8	19,7	48,3	30,0	27,9
2006	58 158	2,6	18,7	9,5	96,1	20,1	49,5	30,0	27,9
2007	58 025	2,5	18,5	9,2	95,6	20,2	49,5	30,0	28,0
2008	58 925	2,4	18,1	8,7	96,8	20,3	50,3	30,1	28,1
2009	59 918	2,4	17,8	8,6	97,9	20,6	51,2	30,1	28,1
2010	60 422	2,3	18,0	8,5	97,9	21,2	51,7	30,1	28,2
2011	59 384	2,1	18,7	7,8	95,0	21,8	50,9	30,2	28,4
2012	59 039	2,0	19,5	7,6	93,1	22,7	50,7	30,3	28,4
2013	57 728	2,0	20,0	7,4	89,9	23,0	49,8	30,4	28,5
2014	57 019	1,9	20,4	7,3	88,0	23,2	49,3	30,5	28,6
2015	55 007	1,7	20,8	6,3	84,3	23,0	47,8	30,6	28,8

Vuosi År Year	Siviilisäätö • Civilstånd • Marital status			Aiemmat raskaudet Tidigare graviditeter Previous pregnancies				Aiemmat synnytykset Tidigare förlossningar Previous deliveries			
	Naimisissa Gift Married	Avoliitossa Samboende Cohabiting	Muut Övriga Others	0	1	2	3–	0	1	2	3–
	%										
1990	74,2	17,6	6,8	30,1	30,4	20,3	18,3	39,0	33,6	17,4	8,5
1995	66,8	22,3	11,0	30,2	30,8	19,3	19,5	38,7	34,5	16,9	9,6
2000	58,2	28,3	12,7	31,2	30,0	18,6	20,1	40,4	33,5	16,0	9,9
2001	57,2	30,0	13,4	31,5	29,8	18,7	19,9	40,7	33,2	16,0	10,0
2002	60,6	32,0	13,5	31,8	29,7	18,6	19,8	41,3	33,1	15,5	10,0
2003	60,9	32,8	12,7	32,4	29,7	18,3	19,5	42,1	32,9	15,3	9,7
2004	59,7	34,0	8,5	32,5	29,3	18,2	19,9	42,1	32,6	15,1	10,0
2005	59,9	33,4	8,8	32,6	29,8	18,1	19,5	42,4	33,0	14,7	9,8
2006	59,9	30,3	9,6	32,4	30,3	17,8	19,3	42,2	33,3	14,5	9,7
2007	59,3	32,8	7,8	32,1	30,3	18,0	19,3	42,0	33,4	14,5	9,8
2008	58,6	33,6	7,6	32,1	30,2	17,9	19,8	42,0	33,6	14,6	9,8
2009	57,8	32,4	9,5	32,4	30,0	17,7	19,8	42,3	33,4	14,6	9,7
2010	57,8	32,5	9,5	32,2	30,2	17,8	19,8	42,2	33,7	14,5	9,7
2011	57,8	32,0	9,9	31,5	30,2	18,1	20,1	41,2	34,1	14,7	10,0
2012	57,5	31,9	10,3	31,6	29,9	18,1	20,4	41,3	34,0	14,7	10,0
2013	56,9	33,3	9,3	31,5	29,7	18,3	20,5	40,7	34,1	15,1	10,1
2014	55,4	33,9	10,1	32,1	29,7	17,8	20,4	41,0	34,3	14,7	9,9
2015	54,2	35,9	9,2	32,3	29,7	17,7	20,3	41,6	34,3	14,4	9,7

1) Synnyttäjiä tuhatta vastaavanikäistä naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i samma ålder. • Parturients per 1000 women of the same age.

Lähde: Perinataaltilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

9. Synnytykset ja eräät synnytystoimenpiteet 1990–2015
Förlossningar och några förlossningsåtgärder 1990–2015
Deliveries and some interventions, 1990–2015

Vuosi År Year	Synnytys sairaalat Förlossningssjukhus <i>Delivery hospitals</i>	Synnytyksiä/sairaala Förlossningar/sjukhus <i>Deliveries/hospital</i>	Monisikiöinen Flerbörd <i>Multiple</i>	Ennen aikainen ²⁾ Prematur ²⁾ <i>Premature²⁾</i>
			/100 000 ¹⁾	%
1990	49	1 326	1 208	5,4
1995	45	1 382	1 447	5,7
2000	40	1 396	1 626	6,3
2001	40	1 378	1 545	6,0
2002	37	1 478	1 532	6,0
2003	36	1 550	1 500	5,7
2004	34	1 673	1 521	5,8
2005	34	1 675	1 496	5,7
2006	34	1 711	1 513	5,9
2007	34	1 707	1 548	5,7
2008	34	1 733	1 471	5,8
2009	32	1 872	1 437	5,7
2010	32	1 888	1 551	5,8
2011	31	1 916	1 446	5,6
2012	31	1 904	1 365	5,7
2013	30	1 924	1 368	5,7
2014	29	1 966	1 363	5,9
2015	27	2 037	1 353	5,9

Vuosi År Year	Toimenpiteet • Åtgärder • <i>Interventions</i>			
	Jokin kivunlievitys ³⁾ Någon smärtlindring ³⁾ <i>Any pain relief³⁾</i>	Epiduraali ³⁾ Epidural ³⁾ <i>Epidural³⁾</i>	Keisarileikkaus Kejsarsnitt <i>Caesarean section</i>	Imukuppi-/pihtisynnytys Vakuumextraktor/tång <i>Vacuum extraction/ forceps</i>
	%			
1990	..	11,3	13,7	3,4
1995	78,0	22,0	15,8	5,1
2000	84,9	39,0	16,0	6,1
2001	84,8	40,2	16,7	6,0
2002	86,5	42,3	16,6	6,2
2003	87,1	45,2	16,4	6,5
2004	88,4	45,5	16,6	7,0
2005	87,6	41,8	16,5	7,5
2006	89,8	40,8	16,3	8,2
2007	89,2	44,2	16,5	8,2
2008	89,6	44,9	16,7	8,5
2009	89,8	45,1	15,9	8,5
2010	90,7	46,1	16,3	8,7
2011	91,6	47,3	16,3	8,6
2012	91,7	48,2	16,3	8,8
2013	91,9	48,3	16,3	8,7
2014	91,5	49,0	16,1	8,8
2015	92,0	49,5	15,9	9,2

 1) 100 000 synnytystä kohti. • Per 100 000 förlossningar. • *Per 100 000 deliveries.*

 2) Ennen täyttä 37 raskausviikkoa. • Före 37 graviditetsveckor. • *Before 37 gestational weeks.*

 3) Alatiesynnytyksen yhteydessä. • Vid vaginal förlossning. • *In vaginal delivery.*

 Lähde: Perinataalilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • *Source: Perinatal statistics. OSF. THL.*

10. Synnyttäjät, syntyneet lapset ja perinataalikuolleet sairaanhoitopiireittäin 2015
Föderskor, födda barn och perinatalt döda efter sjukvårdsdistrikt 2015
Parturients, births and perinatal deaths by hospital district, 2015

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Synnyttäjät • Föderskor • Parturients				Syntyneet lapset • Födda barn • Births			
	Yhteensä Totalt Total	Keski-ikä Medelålder Mean age			Elävänä syntyneet Levande födda Live births	Kuol- leena synty- neet Död- födda Still- births	Perinataali- kuolleet Perinatalt döda Perinatal deaths	
		Kaikki Alla All	Ensisynnyt- täjät Först föderskor Primiparas					
	/1 000 ¹⁾	vuosia • år • years						/1 000 ²⁾
Koko maa • Hela landet • Whole country	55 007	47,8	30,6	28,8	55 588	171	226	4,1
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • Helsinki and Uusimaa	17 488	45,6	31,4	30,0	17 665	49	61	3,4
-Helsinki • Helsingfors	7 516	45,9	32,0	30,9	7 595	12	16	2,1
-Uusimaa • Nyland	9 972	45,4	31,0	29,3	10 070	37	45	4,5
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	4 553	44,9	30,5	28,9	4 599	16	20	4,3
Satakunta	1 996	47,7	30,0	27,9	2 016	7	10	4,9
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	1 416	41,5	30,3	28,2	1 437	3	7	4,9
Pirkanmaa • Birkaland	5 383	47,8	30,6	28,9	5 440	20	28	5,1
Päijät-Häme	1 858	44,9	30,1	28,1	1 881	2	3	1,6
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 402	44,2	30,1	28,0	1 424	-	1	0,7
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	971	40,2	30,5	28,7	986	1	3	3,0
Etelä-Savo • Södra Savolax	755	41,9	30,0	27,9	760	3	3	3,9
Itä-Savo • Östra Savolax	268	36,3	30,6	28,5	269	1	1	3,7
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	1 487	47,4	30,0	27,7	1 503	5	8	5,3
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 284	47,3	29,8	27,6	2 303	12	13	5,6
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	2 536	48,6	30,3	28,3	2 569	10	13	5,0
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • South Ostrobothnia	1 987	53,8	30,0	27,6	2 002	7	9	4,5
Vaasa • Vasa	1 865	53,9	30,2	28,3	1 880	8	9	4,8
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	867	57,1	29,6	26,8	870	8	8	9,1
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	4 945	58,7	30,1	27,5	5 001	11	19	3,8
Kainuu • Kajanaland	591	45,6	29,4	26,8	599	3	3	5,0
Länsi-Pohja	558	49,2	29,9	27,5	569	1	2	3,5
Lappi • Lappland • Lapland	1 038	46,3	29,8	27,3	1 048	3	3	2,9
Ahvenanmaa • Åland	273	45,8	31,5	29,4	279	-	-	-

1) Synnyttäjäiä tuhatta hedelmällisyyssikäistä (15-49 v.) naista kohti. • Föderskor per 1 000 kvinnor i fertil ålder (15-49 år). • Parturients per 1000 women of childbearing age (15-49 years).

2) Kuolleena syntyneet ja alle 7 vrk:n iässä kuolleet 1 000 syntynyttä kohti. • Dödfödda och döda före 7 dagars ålder per 1 000 födda. • Stillbirths and deaths before the age of 7 days per 1000 births

Lähde: Perinataalilasto. SVT. THL. • Källa: Perinatalstatistik. FOS. THL. • Source: Perinatal statistics. OSF. THL.

11. Hedelmöityshoidot 1992–2015
Assisterad befruktning 1992–2015
Assisted fertility treatments, 1992–2015

Vuosi År Year	Klinikoita Kliniker Clinics	Hoitoja • Behandlingar • Treatments			Synnytyksiä ³⁾ Förlossningar ³⁾ Deliveries ³⁾	Kaikista synnytyk- sistä ⁵⁾ Av alla för- lossningar ⁵⁾ Of all deliveries ⁵⁾	Syntyneitä lapsia ³⁾ Födda barn ³⁾ Births ³⁾	Kaikista synty- neistä ⁵⁾ Av alla födda barn ⁵⁾ Of all births ⁵⁾
		omilla suku- soluilla egna könsceller own gametes	• luovutetuilla suku- soluilla ³⁾ donerade könsceller ³⁾ donor gametes ³⁾	• julkisella sektorilla ⁴⁾ inom offentliga sektorn ⁴⁾ public sector ⁴⁾				
IVF+ICSI+FET ¹⁾								
1992	13	2 331	58	47,7	366	0,6	479	0,7
1995	15	5 043	188	41,5	761	1,3	958	1,6
2000	18	6 811	425	36,1	1 266	2,3	1 388	2,5
2001	17	6 766	916	30,0	1 329	2,4	1 561	2,8
2002	17	7 114	1 003	30,5	1 494	2,7	1 721	3,1
2003	17	6 990	1 080	30,2	1 561	2,9	1 810	3,3
2004	18	7 798	1 114	28,6	1 611	2,8	1 839	3,2
2005	18	7 691	1 122	31,6	1 634	2,8	1 844	3,2
2006	18	7 839	1 075	31,0	1 763	3,1	1 985	3,4
2007	18	7 792	1 085	31,1	1 786	3,1	1 994	3,4
2008	19	8 226	1 026	31,1	1 724	2,9	1 898	3,1
2009	19	7 836	1 176	33,5	1 870	3,1	2 052	3,4
2010	18	8 141	1 190	35,3	1 950	3,3	2 164	3,6
2011	18	8 302	1 229	38,7	1 918	3,3	2 045	3,5
2012	18	8 104	1 284	40,1	1 867	3,2	1 997	3,4
2013	19	7 835	1 279	43,3	1 875	3,3	2 007	3,5
2014	19	7 932	1 346	45,1	1 863	3,3	1 963	3,4
2015*	19	8 240	1 564	42,8	..	..	..	..
IUI ²⁾								
2006	27	3 652	758	44,1	358	0,6	393	0,7
2007	27	3 782	822	39,1	430	0,7	458	0,8
2008	26	3 753	629	40,8	432	0,7	467	0,8
2009	25	3 730	803	39,4	457	0,8	496	0,8
2010	24	4 061	956	38,1	496	0,8	525	0,9
2011	23	3 903	1 029	41,8	473	0,8	493	0,8
2012	23	3 479	1 049	42,4	424	0,7	449	0,8
2013	25	3 278	1 155	40,4	436	0,8	466	0,8
2014	24	3 226	1 176	43,8	428	0,8	454	0,8
2015*	24	3 085	1 146	45,2	..	..	..	..

1) Sisältää aloitetut IVF-kierröt (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierröt (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). • Behandlingar inbegriper påbörjade IVF-cykler (provörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektion) och återföringar av frysta embryon (FET). • Treatments include started in vitro fertilisation (IVF) cycles, microinjection (ICSI) cycles, and transfers of frozen embryos (FET).

2) Sisältää keinosiemennykset (IUI) • Inbegriper inseminationer (IUI) • Includes inseminations (IUI).

3) Munasoluluoovutukset on tilastoitu vuodesta 1996, siittiö- ja alkoliuoovutukset 2001. • Äggdonationer är statistikfört sedan 1996, sperm- och embryodonationer sedan 2001. • Oocyte donations have been recorded since 1996, sperm and embryo donations since 2001.

4) Sisältää julkisessa terveydenhuollossa aloitettujen hoitojen osuuden kaikista hoidoista. Yliopisto- ja keskussairaaloitten hoitojen lisäksi lukuun sisältyy Väestöliiton Oulun klinikan tiedot v. 1995. • Inbegriper andelen behandlingar som inletts inom den offentliga hälso- och sjukvården. Utöver behandlingarna vid universitets- och centralsjukhusen inbegriper siffran också uppgifter för Finska Befolkningsförbundets klinik i Uleåborg år 1995. • Refers to treatments in public health-care services as a percentage of all treatments and comprises data from university and central hospitals as well as data from the clinic of the Family Federation of Finland in Oulu 1995.

5) Vuosi viittaa hedelmöitysvuoteen. Luku perustuu syntyneiden lasten rekisterin tietoihin. • Året hänvisar till befruktningsåret. Talet grundar sig på data från registret över födda barn. • The year refers to the year of fertilization. The figure is based on data in the Medical birth register.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

12. Hedelmöityshoidot¹⁾ tyypeittäin 1992–2015
 Assisterad befruktning¹⁾ efter typ 1992–2015
 Assisted fertility treatments¹⁾ by type, 1992–2015

Vuosi År Year	Kiertoja/Hoitoja Cykler/Behandlingar Cycles/Treatments	Siirtoja Återföringar Transfers	Raskauksia Graviditeter Pregnancies	Synnytyksiä ²⁾ Förlossningar ²⁾ Deliveries ²⁾	Lapsia Barn Births
IVF					
1992	2 155	1 709	461	356	432
1995	2 568	2 019	510	385	490
2000	2 651	2 242	671	528	630
2005	2 810	2 433	678	517	584
2010	2 632	2 202	781	630	693
2014	2 482	2 006	680	513	531
2015*	2 590	1 992	..	..	..
ICSI					
1992	-	-	-	-	-
1995	1 233	1 092	330	243	316
2000	1 672	1 514	417	321	390
2005	1 921	1 361	487	368	409
2010	2 229	1 921	597	475	541
2014	2 066	1 729	478	373	397
2015*	2 015	1 585	..	..	..
FET					
1992	..	176	41	36	47
1995	..	1 242	200	135	152
2000	..	2 488	448	330	368
2005	..	2 960	671	491	544
2010	..	3 280	815	588	636
2014	..	3 384	921	694	730
2015*	..	3 635	..	..	..
IUI					
2007	3 782	..	450	318	339
2010	4 061	..	469	371	396
2014	3 226	..	367	278	296
2015*	3 085	..	..	..	..

1) Ilman luovutetuilla sukusoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja • Behandlingar med donerade könsceller ingår inte. • Treatments with donor gametes not included.

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • Deliveries with at least one live birth.

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.

13. Hedelmöityshoitojen¹⁾ tulokset 1992–2014
Resultat av assisterad befruktning¹⁾ 1992–2014
Results of assisted fertility treatments¹⁾, 1992–2014

Vuosi År Year	Raskauksia/siirto tai IUI-hoito Graviditeter/återföring eller IUI-behandling <i>Pregnancies/transfer or IUI treatment</i>				Synnytyksiä/siirto tai IUI-hoito ²⁾ Förlossningar/återföring eller IUI-behandling ²⁾ <i>Deliveries/transfer or IUI treatment²⁾</i>			
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET	IUI
	%				%			
1992	27,0	-	23,3	..	20,8	-	20,5	..
1995	25,3	30,2	16,1	..	19,1	22,3	10,9	..
2000	29,9	27,5	18,0	..	23,6	21,2	13,3	..
2001	28,1	24,5	20,4	..	22,1	18,8	14,4	..
2002	28,6	28,3	20,8	..	22,8	21,2	15,0	..
2003	31,8	30,6	22,3	..	24,2	23,4	16,1	..
2004	26,7	27,8	23,5	..	20,8	21,4	17,0	..
2005	27,9	28,1	22,7	..	21,2	21,2	16,6	..
2006	29,6	28,8	23,2	9,7	23,0	23,2	17,7	7,1
2007	30,5	30,8	24,0	11,9	23,0	24,7	18,1	8,4
2008	29,9	30,2	23,4	11,6	22,2	22,5	16,1	9,0
2009	32,1	33,5	24,5	12,4	24,0	26,3	18,1	9,4
2010	35,5	31,1	24,8	11,5	28,6	24,7	17,9	9,1
2011	32,2	30,2	25,7	11,2	24,9	23,0	19,3	8,7
2012	32,1	29,2	24,3	11,1	24,7	23,6	18,0	8,8
2013	32,8	28,0	28,1	11,4	24,6	21,4	21,5	9,0
2014	33,9	27,6	27,2	11,4	25,6	21,6	20,5	8,6

Vuosi År Year	Monisikiöisiä synnytyksiä Flerbördsförlossningar <i>Multiple births</i>				Siirrettyjen alkoiden määrä Antal återförda embryon <i>Number of embryos transferred</i>		
	IVF	ICSI	FET	IUI	IVF	ICSI	FET
	%				Keskiarvo • Medeltal • Mean		
1992	27,9	-	22,2	..	2,4	-	2,5
1995	25,1	30,9	16,7	..	2,1	2,1	1,9
2000	18,7	22,3	12,1	..	1,8	1,8	1,7
2001	21,3	20,1	10,8	..	1,7	1,7	1,7
2002	14,6	16,8	10,7	..	1,6	1,7	1,6
2003	11,4	16,6	10,7	..	1,6	1,6	1,6
2004	12,8	14,0	10,6	..	1,5	1,6	1,5
2005	12,3	10,9	10,6	..	1,5	1,5	1,5
2006	11,7	12,2	9,2	11,2	1,4	1,5	1,5
2007	10,8	12,3	9,8	6,3	1,4	1,5	1,4
2008	8,9	9,7	10,4	9,2	1,4	1,4	1,4
2009	7,0	10,2	9,2	9,4	1,3	1,4	1,4
2010	9,4	12,8	7,3	5,9	1,3	1,3	1,4
2011	6,8	6,0	5,3	4,7	1,2	1,4	1,3
2012	7,2	8,1	6,4	6,6	1,3	1,4	1,3
2013	5,1	7,3	7,1	7,8	1,2	1,3	1,2
2014	3,3	6,2	5,2	6,5	1,2	1,2	1,2

1) Ilman luovutetuilla sükösoluilla tehtyjä hedelmöityshoitoja. • Behandlingar med donerade könseller ingår inte. • *Treatments with donor gametes not included.*

2) Synnytyksiä, joissa vähintään yksi elävänä syntynyt. • Förlossningar med minst ett levande fött barn. • *Deliveries with at least one live birth.*

Lähde: Hedelmöityshoidot. SVT. THL. • Källa: Assisterad befruktning. FOS. THL. • *Source: Assisted fertility treatments. OSF. THL.*

14. Epämuodostumatapaukset 2005–2011¹⁾
 Missbildningsfall 2005–2011¹⁾
Births with congenital anomalies, 2005–2011¹⁾

	Syntymävuosi • Födelseår • Year of birth							
	2005 ³⁾	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005–2011
Yhteensä • Totalt • Total	2 292	2 672	2 498	2 649	2 779	2 950	2 855	18 695
Esiintyvyys (/10 000 vastasyntyntä) ²⁾ • Prevalens (/10 000 nyfödda) ²⁾ • <i>Birth prevalence (/10 000 births)²⁾</i>	396	452	424	443	457	481	474	447
Elävänä syntyneitä • Levande födda • <i>Live births</i>	2 261	2 640	2 462	2 617	2 745	2 908	2 821	18 454
Osuus kaikista elävänä syntyneistä (%) ²⁾ • Andel av alla levande födda (%) ²⁾ • <i>Proportion of all live births (%)²⁾</i>	3,9	4,5	4,2	4,4	4,5	4,8	4,7	4,4
Kuolleena syntyneitä • Dödfödda • <i>Stillbirths</i>	31	32	36	32	34	42	34	241
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä (%) ²⁾ • Andel av alla dödfödda (%) ²⁾ • <i>Proportion of all stillbirths (%)²⁾</i>	16,8	16,7	17,5	16,5	16,4	23,3	20,7	18,1
Perinataalisesti kuolleita • Perinataalt döda • <i>Perinatal deaths</i>	80	72	77	73	71	69	73	515
Osuus kaikista perinataalikaudella kuolleista (%) ²⁾ • Andel av alla perinataalt döda (%) ²⁾ • <i>Proportion of all perinatal deaths (%)²⁾</i>	27,8	25,2	25,4	25,2	23,6	27,8	30,2	26,3
Imeväisiässä kuolleita • Döda spädbarn • <i>Infant deaths</i>	81	75	66	64	67	54	60	467
Osuus kaikista imeväisiässä kuolleista (%) ²⁾ • Andel av alla döda spädbarn (%) ²⁾ • <i>Proportion of all infant deaths (%)²⁾</i>	46,3	44,1	40,5	39,8	41,1	40,0	42,9	42,2
Kuolleena syntyneitä ja imeväisiässä kuolleita • Dödfödda och döda spädbarn • <i>Stillbirths and infant deaths</i>	112	107	102	96	101	96	94	708
Osuus kaikista kuolleena syntyneistä ja imeväis- iässä kuolleista (%) ²⁾ • Andel av alla dödfödda och döda spädbarn (%) ²⁾ • <i>Proportion of all stillbirths and infant deaths (%)²⁾</i>	31,1	29,6	27,6	27,0	27,3	30,5	30,9	29,1

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet syntymävuoden mukaan. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda efter födelseår • *Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations by year of birth.*

2) Kaikkien vastasyntyneiden määrä syntyneiden lasten rekisterin (THL) mukaan. • Antalet alla nyfödda enligt födelseregistret (THL). • *Number of all births according to the Medical birth register (THL)*

3) Epämuodostumarekisterin tietojen keräystapaa muutettu vuodesta 2005. • Missbildningsregistrets datainsamlingsmetod ändrats från och med 2005. • *The data collection practices were modified in 2005.*

Lähde: Synnynnäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • *Source: Congenital malformations. OSF. THL*

15. Kansainvälisesti seurattavat epämuodostumat 2005–2011
Missbildningar som övervakas internationellt 2005–2011
Congenital anomalies monitored internationally, 2005–2011

Epämuodostuma ⁵⁾ Missbildning ⁵⁾ <i>Congenital anomaly⁵⁾</i>	Syntymävuosi • Födelseår • <i>Year of birth</i>							
	2005 ⁴⁾	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2005–2011
	Lukumäärä ¹⁾ • Antal ¹⁾ • <i>Number¹⁾</i>							
	Esiintyvyyttä ²⁾³⁾ • Prevalens ²⁾³⁾ • <i>Prevalence²⁾³⁾</i>							
Anenkefalia (aivottomuus) • Anencefali • <i>Anencephaly</i>	0	1	1	2	3	4	2	13
	0,00	0,17	0,17	0,33	0,49	0,65	0,33	0,31
Spina bifida (selkärankahalkio) • Spina bifida • <i>Spina bifida</i>	13	8	11	16	15	12	9	84
	2,25	1,35	1,87	2,68	2,47	1,96	1,49	2,01
Suurten suonten transpositio • Transposition av de stora kärlen • <i>Transposition of great vessels (TGA)</i>	19	21	15	25	20	23	22	145
	3,29	3,56	2,55	4,18	3,29	3,75	3,65	3,47
Fallot'n tetralogia • Fallots tetralogi • <i>Tetralogy of Fallot (TOF)</i>	23	25	27	17	17	21	14	144
	3,98	4,23	4,58	2,84	2,80	3,42	2,32	3,44
Vajakehittynyt sydämen vasen puolisko • Hypoplastiskt vänsterkammarsyndrom • <i>Hypoplasia of left heart syndrome (HLHS)</i>	17	12	11	9	18	20	14	101
	2,94	2,03	1,87	1,50	2,96	3,26	2,32	2,42
Suulakihalkio • Klujen gom • <i>Cleft palate (CP)</i>	81	80	70	80	91	77	73	552
	14,01	13,55	11,88	13,38	14,97	12,55	12,11	13,20
Huulisuulakihalkio • Klujen läpp med eller utan klujen gom • <i>Cleft lip with or without cleft palate (CL/P)</i>	56	50	58	63	53	53	42	375
	9,69	8,47	9,84	10,53	8,72	8,64	6,97	8,97
Ruokatorven umpeuma/ahtauma • Atresi/stenos av esofagus • <i>Oesophageal atresia/stenosis</i>	21	24	18	19	28	18	28	156
	3,63	4,06	3,05	3,18	4,61	2,93	4,65	3,73
Anorektaaliumpeuma/-ahtauma • Anorektal atresi/stenos • <i>Anorectal atresia/stenosis</i>	26	44	23	20	19	31	26	189
	4,50	7,45	3,90	3,34	3,13	5,05	4,31	4,52
Molempien munuaisten puuttuminen • Njuragenesi, dubbelsidig • <i>Renal agenesis, bilateral</i>	4	2	2	5	3	4	2	22
	0,69	0,34	0,34	0,84	0,49	0,65	0,33	0,53
Raajapuuttuma • Reduktionsmissbildning av extremitet • <i>Limb reduction defect</i>	26	29	39	33	34	40	43	244
	4,50	4,91	6,62	5,52	5,59	6,52	7,14	5,84
Palleatyrä • Diafragmabräck • <i>Diaphragmatic hernia</i>	13	14	15	11	10	9	12	84
	2,25	2,37	2,55	1,84	1,65	1,47	1,99	2,01
Napanuoratyrä (omfaloseele) • Omfalocoele • <i>Omphalocele</i>	14	11	4	14	7	14	10	74
	2,42	1,86	0,68	2,34	1,15	2,28	1,66	1,77
Gastroskiisi • Gastroschisis • <i>Gastroschisis</i>	10	15	15	11	15	15	11	92
	1,73	2,54	2,55	1,84	2,47	2,44	1,83	2,20
Trisomia 13 • Trisomi 13 • <i>Trisomy 13</i>	3	8	3	3	5	2	2	26
	0,52	1,35	0,51	0,50	0,82	0,33	0,33	0,62
Trisomia 18 • Trisomi 18 • <i>Trisomy 18</i>	17	7	6	9	10	5	7	61
	2,94	1,19	1,02	1,50	1,65	0,81	1,16	1,46
Trisomia 21, yhteensä • Trisomi 21, totalt • <i>Trisomy 21, total</i>	71	85	82	82	79	62	79	540
	12,28	14,39	13,91	13,71	13,00	10,10	13,11	12,92
Trisomia 21, äidin ikä < 35 • Trisomi 21, moderns ålder < 35 • <i>Trisomy 21, maternal age < 35</i>	37	52	42	50	33	36	40	290
	7,91	10,83	8,76	10,22	6,61	7,16	8,17	8,51
Trisomia 21, äidin ikä ≥ 35 • Trisomi 21, moderns ålder ≥ 35 • <i>Trisomy 21, maternal age ≥ 35</i>	34	33	40	32	46	26	39	250
	30,87	29,86	36,48	29,40	42,35	23,40	34,46	32,38

1) Epämuodostumarekisteriin hyväksytyt, elävänä ja kuolleena syntyneet syntymävuoden mukaan. • I missbildningsregistret inkluderade levande födda och dödfödda efter födelseår. • *Live births and stillbirths included in the Register of congenital malformations, by year of birth.*

2) 1/10 000 vastasyntyntä. • 1/10 000 nyfödda. • *1/10 000 births.*

3) Kaikkien vastasyntyneiden määrä syntyneiden lasten rekisterin (THL) mukaan. • Antalet alla nyfödda enligt födelseregistret (THL). • *Number of all births according to the Medical birth register (THL)*

4) Epämuodostumarekisterin tietojen keräystapaa muutettu vuodesta 2005. • Missbildningsregistrets datainsamlingsmetod ändrats från och med 2005. • *The data collection practices were modified in 2005.*

5) Määritelty International Clearinghouse for Birth Defects Surveillance and Research (ICBDSR) mukaan. • Definitionen efter ICBDSR. • *Definitions according to ICBDSR.*

Lähde: Synnynäiset epämuodostumat. SVT. THL. • Källa: Medfödda missbildningar. FOS. THL. • *Source: Congenital malformations. OSF. THL.*

16. Lailliset raskaudenkeskeytykset ikäryhmittäin 1969–2015

Legala aborter efter åldersgrupp 1969–2015

Legal induced abortions by age group, 1969–2015

Vuosi År Year	Keskey- tyksiä Aborter Induced abortions	/1 000 elävänä syntyntyttä levande födda live births	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavan ikäistä ¹⁾ naista Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder ¹⁾ By age group per 1000 women of the same age ¹⁾							
			15–19 ²⁾	20–24	25–29	30–34	35–39	40–44	45–49 ³⁾	15–49
1969	8 175	121,2	3,6	8,1	10,2	10,8	9,9	6,9	1,0	7,0
1970	14 757	225,8	8,3	15,4	17,8	18,0	16,6	11,8	1,6	12,7
1975	21 547	327,9	21,2	26,0	22,0	17,6	17,1	13,2	1,7	17,9
1980	15 037	238,4	19,4	19,7	12,2	11,0	10,3	8,2	1,7	12,3
1981	14 120	222,5	17,9	18,3	11,5	10,2	9,9	7,9	1,4	11,5
1982	13 861	209,7	17,9	18,7	11,0	9,8	9,5	6,9	1,3	11,2
1983	13 323	199,7	21,2	16,4	10,3	9,3	8,2	5,4	0,8	10,7
1984	13 640	209,7	20,9	17,1	10,9	9,7	8,8	5,4	0,8	10,9
1985	13 787	220,3	20,7	17,6	11,3	9,8	9,1	5,1	0,8	11,0
1986	13 316	219,7	19,5	18,3	11,0	10,0	8,6	4,8	0,6	10,6
1987	12 984	217,4	17,5	18,4	11,8	9,3	8,1	5,7	0,9	10,3
1988	12 738	201,6	16,7	19,4	12,1	9,1	7,9	5,1	0,8	10,1
1989	12 637	199,7	16,7	18,7	12,9	9,4	7,8	5,0	0,8	10,1
1990	12 216	186,6	15,6	18,3	12,5	9,8	7,4	4,7	0,9	9,7
1991	11 737	179,7	13,5	17,5	13,1	9,7	7,6	4,4	0,8	9,3
1992	11 069	166,0	12,4	16,5	12,8	9,8	7,2	3,9	0,7	8,7
1993	10 375	160,2	10,9	15,5	12,8	9,7	6,9	3,4	0,5	8,2
1994	10 013	154,3	10,7	14,5	13,0	10,0	6,4	3,2	0,5	7,9
1995	9 872	157,1	11,0	14,5	12,9	9,6	6,6	3,0	0,4	7,8
1996	10 423	172,3	11,4	15,1	13,8	11,0	7,1	2,9	0,4	8,3
1997	10 251	173,6	12,0	14,6	13,3	10,9	7,1	2,9	0,3	8,2
1998	10 751	189,3	13,0	15,1	13,6	11,7	7,7	3,0	0,2	8,7
1999	10 837	188,7	14,1	15,7	13,7	10,9	7,7	2,9	0,3	8,8
2000	10 933	193,3	14,8	16,0	13,0	11,2	7,9	3,0	0,2	9,0
2001	10 740	192,5	15,4	15,0	13,2	10,8	7,6	3,3	0,2	8,9
2002	10 978	198,4	16,3	16,6	12,6	10,7	7,7	3,3	0,2	9,1
2003	10 768	190,8	15,3	17,0	12,3	10,7	8,0	2,9	0,3	9,0
2004	11 166	194,0	15,7	18,5	12,7	10,7	7,9	3,2	0,2	9,4
2005	10 972	190,4	15,0	18,2	12,8	10,4	7,9	3,4	0,2	9,3
2006	10 690	181,6	14,2	18,2	12,3	10,0	7,9	3,3	0,2	9,1
2007	10 576	180,2	13,5	18,1	12,8	10,3	7,6	3,0	0,2	9,0
2008	10 481	175,9	12,8	18,1	12,8	9,9	7,5	3,2	0,4	8,9
2009	10 504	173,4	12,9	17,9	12,7	10,6	7,3	3,0	0,3	9,0
2010	10 303	168,4	12,2	17,1	13,1	9,9	7,8	3,1	0,2	8,8
2011	10 733	178,6	12,7	18,5	13,1	10,5	7,6	3,1	0,2	9,2
2012	10 246	171,6	11,0	17,8	13,2	9,9	7,4	3,1	0,3	8,8
2013	10 130	173,5	10,5	17,5	12,7	9,9	7,7	3,1	0,3	8,7
2014	9 787	169,8	9,2	16,8	12,9	9,9	7,3	3,2	0,2	8,5
2015	9 441	169,8	8,4	15,4	12,6	10,3	7,2	3,3	0,3	8,2

1) Vuosina 1969–1985: ikä = raskaudenkeskeytysvuosi miinus syntymävuosi, vuodesta 1986 ikä toimenpidepäivänä. • År 1969–1985: ålder = abortår minus födelseår, från år 1986 ålder på ingreppsdagen. • Years 1969–1985: age = year of procedure minus year of birth, from 1986 age on the day of procedure.

2) Alle 20-vuotiaiden keskeytykset tuhatta 15–19-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15–19 år. • Number of induced abortions among women under 20 per 1000 women aged 15–19.

3) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45–49-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45–49 år. • Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45–49.

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • Source: Induced abortions. OSF. THL.

17. Lailliset raskaudenkeskeytykset keskeytysperusteen mukaan 2015
 Legala aborter efter indikation 2015
Legal induced abortions by indication, 2015

	Peruste • Indikation • <i>Indication</i>			
	Lääketieteellinen Medicinsk <i>Medical</i>	Sosiaalinen Social <i>Social</i>	Eettinen Etisk <i>Ethical</i>	Alle 17 vuotta Under 17 år <i>Age under 17</i>
Siviilisääty • <i>Marital status</i>				
Naimisissa • <i>Married</i>	15	1 449	1	2
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	15	2 562	3	7
Naimaton • <i>Single</i>	17	4 119	7	166
Leski • <i>Widowed</i>	-	11	-	-
Eronnut • <i>Divorced</i>	4	554	1	-
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	9	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	51	8 704	12	175
Ikä ²⁾ • <i>Age²⁾</i>				
-13	-	-	-	2
14	-	8	1	15
15	-	24	1	51
16	1	103	-	97
17	-	211	-	10
18	-	343	-	-
19	1	457	-	-
20–24	12	2 511	4	-
25–29	6	1 996	3	-
30–34	13	1 655	3	-
35–39	14	1 060	-	-
40–44	4	312	-	-
45–49	-	24	-	-
50–	-	-	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	51	8 704	12	175
Synnytykset • <i>Deliveries</i>				
0	24	4 364	7	172
1	7	1 682	2	3
2	13	1 622	3	-
3	6	760	-	-
4	-	170	-	-
5	-	79	-	-
6	1	11	-	-
7	-	6	-	-
8	-	3	-	-
9–	-	3	-	-
Tuntematon • <i>Unknown</i>	-	4	-	-
Yhteensä • <i>Total</i>	51	8 704	12	175

1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*

2) Ikä toimenpidepäivänä. • Ålder på ingreppsdagen. • *Age on the day of procedur.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL. • Källa: Aborter. FOS. THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

40 vuotta täyttänyt Fyllt 40 år Age 40 and over	4 lasta 4 barn 4 children	Sikiövaurio Fosterskada Fetal defect	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn Limited ability to take care of children	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ Total ¹⁾	
					Civilstånd
151	95	203	1	1 917	Gift
84	44	137	2	2 854	Samboende
42	17	44	1	4 413	Ogift
-	-	-	-	11	Änka
38	30	7	1	635	Frånskild
-	-	5	-	14	Okänd
315	186	396	5	9 844	Totalt
					Ålder ²⁾
-	-	-	-	2	-13
-	-	-	-	24	14
-	-	-	-	76	15
-	-	-	-	201	16
-	-	-	-	221	17
-	-	2	-	345	18
-	-	2	-	460	19
-	1	37	-	2 565	20-24
-	22	101	2	2 130	25-29
-	52	100	1	1 824	30-34
3	73	106	2	1 258	35-39
283	34	44	-	677	40-44
29	4	4	-	61	45-50
-	-	-	-	-	50-
315	186	396	5	9 844	Totalt
					Förlossningar
22	-	160	1	4 750	0
59	-	128	-	1 881	1
127	-	65	1	1 831	2
63	8	27	2	866	3
27	115	9	1	322	4
11	42	3	-	135	5
3	13	1	-	29	6
2	6	2	-	16	7
1	2	-	-	6	8
-	-	-	-	3	9-
-	-	1	-	5	Okänd
315	186	396	5	9 844	Totalt

18. Lailliset raskaudenkeskeytykset sairaanhoitopiireittäin ja ikäryhmittäin 2015
Legala aborter efter sjukvårdsdistrikt och ålder 2015
Legal induced abortions by hospital district and age group, 2015

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Ikäryhmittäin 1 000 vastaavanikäistä naista Efter åldersgrupp per 1 000 kvinnor i samma ålder <i>By age group per 1000 women of the same age</i>							15-49
	15-19 ¹⁾	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49 ²⁾	
Koko maa • Hela landet • Whole country	8,4	15,4	12,6	10,3	7,2	3,3	0,3	8,2
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	8,5	15,5	13,5	10,8	8,1	4,1	0,2	8,7
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	8,2	16,6	12,7	10,1	7,2	2,9	0,2	8,3
Satakunta	10,6	14,1	10,2	8,6	6,0	2,9	0,1	7,3
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	8,0	15,0	13,7	10,6	7,3	2,4	0,2	7,7
Pirkanmaa • Birkaland	8,8	14,5	10,5	10,0	7,3	2,5	0,3	7,8
Päijät-Häme	8,7	18,2	14,0	11,9	7,1	2,7	0,6	8,7
Kymenlaakso • Kymmenedalen	7,3	18,3	13,2	12,6	6,2	3,7	0,2	8,2
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	6,8	16,1	14,2	9,4	6,4	1,4	0,0	7,4
Etelä-Savo • Södra Savolax	3,8	11,6	9,0	8,9	4,0	1,6	0,0	5,3
Itä-Savo • Östra Savolax	10,7	7,3	15,8	9,6	5,2	2,9	0,0	6,9
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	7,0	15,0	12,3	9,9	7,1	1,3	0,2	7,7
Pohjois-Savo • Norra Savolax	7,9	14,6	11,0	8,9	7,0	4,1	0,3	7,7
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	9,1	12,2	11,0	9,5	7,3	4,0	0,6	7,9
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	7,1	13,2	10,6	8,6	6,2	1,0	0,0	6,6
Vaasa • Vasa	6,3	13,9	8,9	8,9	6,6	2,2	0,6	7,0
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	8,4	12,5	14,6	9,4	8,7	4,5	0,0	8,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	9,9	15,3	12,8	10,1	5,9	2,7	0,2	8,3
Kainuu • Kajanaland	5,5	15,0	8,9	10,4	2,9	3,4	0,9	6,5
Länsi-Pohja	12,2	20,8	19,8	9,4	3,8	2,0	0,0	9,5
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	8,6	17,5	16,0	9,2	8,1	4,4	0,3	9,3
Ahvenanmaa • Åland	11,5	33,1	18,2	14,1	6,9	5,4	0,0	11,6

1) Alle 20-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 15-19-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor under 20 år per 1 000 kvinnor i åldern 15-19 år. • *Number of abortions among under 20 per 1000 women aged 15-19.*

2) Yli 45-vuotiaiden raskaudenkeskeytykset tuhatta 45-49-vuotiasta naista kohden. • Antal aborter bland kvinnor 45 år eller mera per 1 000 kvinnor i åldern 45-49 år. • *Number of abortions among women aged 45 or more per 1000 women aged 45-49.*

Lähde: Raskaudenkeskeytykset. SVI. THL. • Källa: Aborter. FOS.THL. • *Source: Induced abortions. OSF. THL.*

19. Steriloinnit 1950–2015
Steriliseringar 1950–2015
Sterilisations, 1950–2015

Vuosi År Year	Naiset Kvinnor Women	Miehet Män Men	Yhteensä Totalt Total
1950	108	12	120
1955	1 227	9	1 236
1960	3 154	46	3 200
1965	3 183	23	3 206
1970	5 677	50	5 727
1971	3 990	270	4 260
1972	3 330	377	3 707
1973	2 746	279	3 025
1974	2 214	209	2 423
1975	2 221	154	2 375
1976	1 970	188	2 158
1977	1 942	209	2 151
1978	2 085	225	2 310
1979	2 172	226	2 398
1980	2 747	188	2 935
1981	3 422	205	3 627
1982	4 493	214	4 707
1983	4 867	224	5 091
1984	5 585	225	5 810
1985	8 675	558	9 233
1986	11 753	853	12 606
1987	12 083	695	12 778
1988	11 954	589	12 543
1989	12 392	611	13 003
1990	12 864	593	13 457
1991	12 782	512	13 294
1992	12 234	505	12 739
1993	11 074	480	11 554
1994	10 926	598	11 524
1995	10 521	792	11 313
1996	12 561	1 810	14 371
1997	10 992	2 202	13 194
1998	9 596	1 921	11 517
1999	9 041	1 798	10 839
2000	8 700	1 772	10 472
2001	7 264	1 766	9 030
2002	6 726	1 596	8 322
2003	5 906	1 644	7 550
2004	5 656	1 617	7 273
2005	5 106	1 822	6 928
2006	3 825	1 475	5 300
2007	3 326	1 405	4 731
2008	2 980	1 457	4 437
2009	2 568	1 311	3 879
2010	2 478	1 477	3 955
2011	2 551	1 897	4 448
2012	2 472	2 072	4 544
2013	2 340	2 017	4 357
2014	2 475	1 928	4 403
2015	2 514	2 480	4 994

Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • Source: Sterilisations. OSF. THL.

20. Steriloinnit perusteen mukaan 2015
Steriliseringar efter indikation 2015
Sterilisations by indication, 2015

	Peruste • Indikation • <i>Indication</i>				
	Synnyttänyt 3 lasta Fött 3 barn <i>Given birth to 3 children</i>	3 alaikäistä lasta 3 minderåriga barn <i>3 children under 18</i>	Täyttänyt 30 vuotta Fyllt 30 år <i>Age 30 and over</i>	Lääkete- teellinen Medicinsk <i>Medical</i>	Ehkäisyvaikeudet Svårigheter att förhindra en graviditet <i>Contraception difficult</i>
Naiset • Women					
Siviilisääty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	719	224	1346	31	210
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	225	64	546	8	87
Naimaton • <i>Single</i>	42	9	171	1	40
Leski • <i>Widow</i>	-	-	2	-	0
Eronnut • <i>Divorced</i>	69	13	195	-	27
Yhteensä • Total	1 055	310	2 260	40	364
Ikäryhmä ²⁾ • <i>Age group²⁾</i>					
-19	-	-	-	-	-
20-24	2	-	-	1	2
25-29	104	21	-	11	24
30-34	269	94	600	12	106
35-39	382	121	863	10	125
40-44	262	68	668	5	84
45-49	35	6	126	1	23
50-	1	-	3	-	-
Yhteensä • Total	1 055	310	2 260	40	364
Synnytykset • <i>Deliveries</i>					
0	-	4	171	3	25
1	-	4	239	1	40
2	16	27	842	11	149
3	619	145	622	16	89
4	264	84	244	3	42
5	103	32	92	1	10
6	26	7	25	2	5
7	13	3	13	0	1
8	7	2	7	2	2
9-	7	2	5	1	1
Yhteensä • Total	1 055	310	2 260	40	364
Miehet • Men					
Siviilisääty • <i>Marital status</i>					
Naimisissa • <i>Married</i>	-	643	1 662	-	215
Avoliitossa • <i>In domestic partnership</i>	-	156	490	-	59
Naimaton • <i>Single</i>	-	9	78	-	2
Leski • <i>Widow</i>	-	3	6	-	-
Eronnut • <i>Divorced</i>	-	41	174	-	5
Yhteensä • Total	-	852	2 410	-	281
Ikäryhmä ²⁾ • <i>Age group²⁾</i>					
-19	-	-	-	-	-
20-24	-	1	-	-	-
25-29	-	24	1	-	5
30-34	-	150	396	-	60
35-39	-	276	783	-	75
40-44	-	245	683	-	88
45-49	-	107	354	-	31
50-	-	49	193	-	22
Yhteensä • Total	-	852	2 410	-	281

 1) Useampi peruste mahdollinen. • Mera än en indikation möjligt. • *More than one indication possible.*

 2) Ikä toimenpidepäivänä • Ålder på ingreppsdag • *Age on the day of procedure.*

 Lähde: Steriloinnit. SVT. THL. • Källa: Steriliseringar. FOS. THL. • *Source: Sterilisations. OSF. THL.*

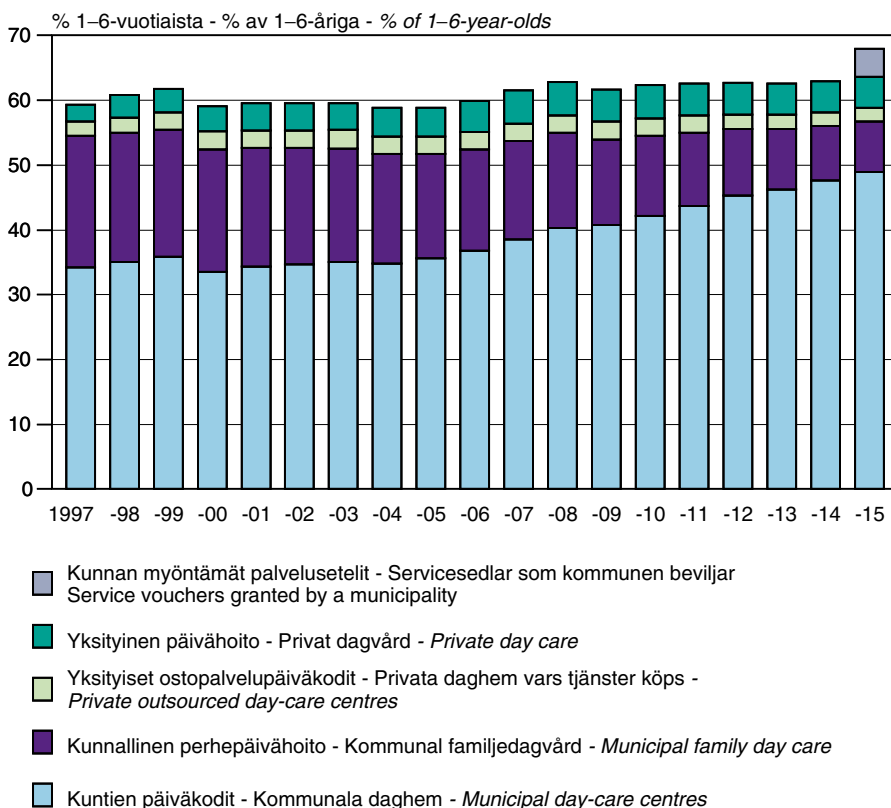
Jälkeläisten vaikea sairaus tai ruumiinvika Risk för sjukdom eller kropps- lyte hos avkomlingarna <i>Offspring at risk fo serious defect or diseaser</i>	Rajoittunut kyky huolehtia lapsista Begränsad förmåga att ta hand om barn <i>Limited ability to take care of children</i>	Tuntematon Okänd <i>Unknown</i>	Yhteensä ¹⁾ Totalt ¹⁾ <i>Total¹⁾</i>	
-	7	1	2 538	Kvinnor
1	1	-	932	Civilstånd
-	7	-	270	Gift
-	-	-	2	Samboende
-	-	1	305	Ogift
1	15	2	4 047	Änka
				Fränskild
				Totalt
				Åldersgrupp²⁾
-	-	-	-	-19
-	-	-	5	20-24
-	6	-	166	25-29
-	3	1	1 085	30-34
-	4	1	1 506	35-39
1	1	-	1 089	40-44
-	1	-	192	45-49
-	-	-	4	50-
1	15	2	4 047	Totalt
				Förlossningar
-	10	-	213	0
-	-	-	284	1
1	5	-	1 051	2
-	-	-	1 491	3
-	-	2	639	4
-	-	-	238	5
-	-	-	65	6
-	-	-	30	7
-	-	-	20	8
-	-	-	16	9-
1	15	2	4 047	Totalt
				Män
				Civilstånd
4	-	7	2 531	Gift
-	-	1	706	Samboende
-	2	-	91	Ogift
-	-	-	9	Änkling
-	-	2	222	Fränskild
4	2	10	3 559	Totalt
				Åldersgrupp²⁾
-	-	-	-	-19
-	-	-	1	20-24
-	1	-	31	25-29
-	1	-	607	30-34
4	-	3	1 141	35-39
-	-	4	1 020	40-44
-	-	2	494	45-49
-	-	1	265	50-
4	2	10	3 559	Totalt

Lasten ja perheiden palvelut

Tjänster för barn och familjer

Services for children and families

Kuvio 3. - Figur 3. - Figure 3.
 Varhaiskasvatus 1997–2015
 Småbarnspedagogik 1997–2015
 Early childhood education and care, 1997–2015

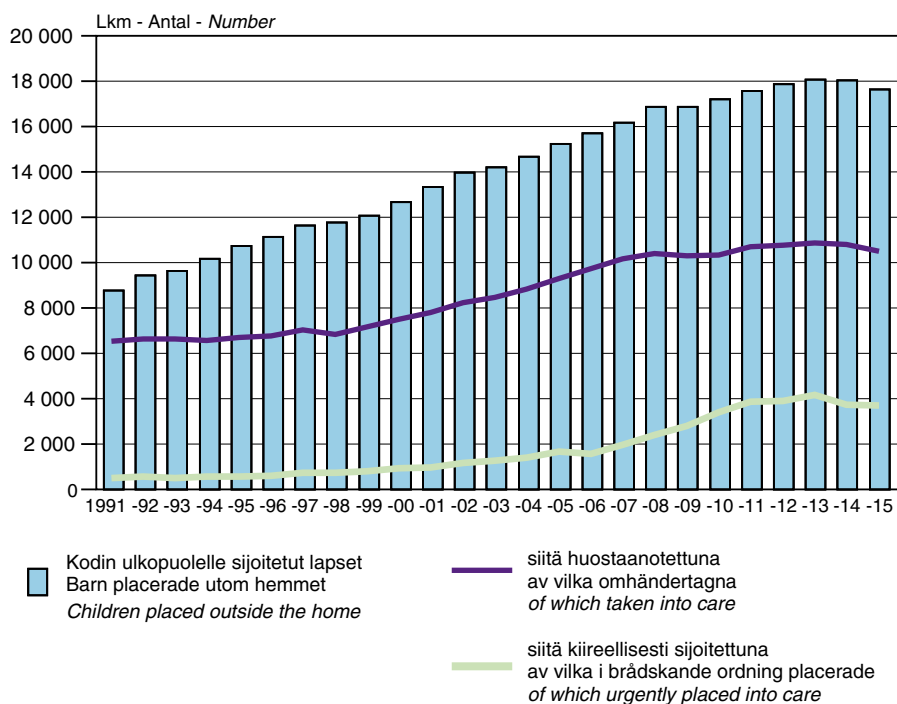
Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Pienten lasten hoidon tuki. SVT. Kela. - Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Barnavårdsstöd. FOS. FPA. - Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

Kuvio 4. - Figur 4. - Figure 4.

Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret 1991–2015

Barn och unga som placerats utom hemmet 1991–2015

Children and young persons placed outside the home, 1991–2015

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. - Källa: Barnskydd. FOS. THL. - Source: Child welfare. OSF. THL.

21. Varhaiskasvatus 1985–2015
Småbarnspedagogik 1985–2015
Early childhood education and care, 1985–2015

Vuosi År Year	Kunnallinen ¹⁾ Kommunal ¹⁾ Municipal ¹⁾	Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommunen beviljar Service vouchers granted by a municipality	Yksityinen päivähoito Privat dagvård Private day care	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dag- vård, totalt Children in day care, total	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6- year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleundervisning ²⁾ Pre-primary education ²⁾
	Lasten lukumäärä • Antal barn • Number of children			31.12.	%	20.9.
1985	96 263	76 672	..	..	..	..
1986	97 452	82 944	..	..	..	..
1987	100 935	87 137	..	..	..	..
1988	103 000	89 549	..	..	..	..
1989	106 876	91 830	..	..	..	..
1990	110 582	90 064	..	..	..	..
1991	113 512	82 864	..	..	..	..
1992	112 692	70 605	..	..	..	..
1993	112 580	61 757	..	..	..	..
1994	118 130	62 625	..	..	..	..
1995	124 437	65 481	..	..	..	..
1996	140 407	76 866	..	..	..	..
1997	140 991	78 389	..	9 710	229 090	59
1998	142 598	75 706	..	12 760	231 064	61
1999	142 538	72 429	..	13 822	228 789	62
2000	131 857	68 630	..	14 060	214 547	59
2001	132 011	65 125	..	14 511	211 647	60
2002	130 413	62 837	..	14 449	207 699	60
2003	130 564	60 021	..	14 114	204 699	60
2004	128 011	57 658	..	14 851	200 520	59
2005	131 078	54 975	..	15 368	201 421	59
2006	135 652	53 680	..	16 352	205 684	60
2007	142 584	52 681	..	17 480	212 745	62
2008	150 239	51 311	..	17 648	219 198	63
2009	154 090	46 637	..	17 278	218 005	62
2010	160 735	44 012	..	18 341	223 088	62
2011	168 110	40 988	..	17 860	226 958	63
2012	173 460	37 603	..	17 918	228 981	63
2013	177 577	33 964	..	17 440	228 981	63
2014	182 018	30 672	..	17 348	230 038	63
2015	185 273	27 629	15 514	17 234	245 650	68

1) Vuosina 1985–1988 tiedoissa ei ole mukana ostopalveluja. • Köpta tjänster ingår inte i uppgifterna från 1985–1988. • Purchased services are not included in the figures for 1985 to 1988.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2015. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskole undervisning åren 2000 och 2010–2015. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2015.

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland; Child Day Care Subsidies. OSF. Kela.

22. Varhaiskasvatus maakunnittain 2015
Småbarnspedagogik efter landskap 2015
Early childhood education and care by region, 2015

Maakunta Landskap Region	Kunnallinen varhaiskasvatus Kommunal småbarnspeda- gogik Municipal early childhood education and care	Kunnan myöntämät palvelusetelit Servicesedlar som kommu- nen beviljar Service vouchers granted by a municipality	Yksityinen päivähoito Privat dagvård Private day care	Lapsia hoidossa yhteensä Barn i dag- vård, totalt Children in day care, total	1–6- vuotiaista av 1–6- åringarna of 1–6 year-olds	Esiopetus ²⁾ Förskoleunder- visning ²⁾ Pre-primary education ²⁾	
Lasten lukumäärä • Antal barn • Number of children							
					31.12.	%	20.9.
Koko maa • Hela landet • Whole country	212 902	15 514	17 234 ¹⁾	245 650	68	61 729	
Uusimaa • Nyland	71 387	1 938	8 784	82 109	73	18 425	
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 377	2 492	1042	20 911	71	5 050	
Satakunta • Satakunta	7 683	73	613	8 369	63	2 356	
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 155	231	806	7 192	66	2 013	
Pirkanmaa • Birkaland	20 153	894	1 696	22 743	66	5 921	
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	7 140	4	964	8 108	69	2 048	
Kymenlaakso • Kymmenedalen	5 755	758	117	6 630	68	1 752	
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	4 476	-	212	4 688	65	1 188	
Etelä-Savo • Södra Savolax	4 358	-	299	4 657	62	1 357	
Pohjois-Savo • Norra Savolax	8 506	939	483	9 928	66	2 631	
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	5 594	13	143	5 750	60	1 595	
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	8 999	2 221	183	11 403	62	3 223	
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	7 751	501	74	8 326	63	2 326	
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	8 722	-	131	8 853	68	2 194	
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2 757	-	107	2 864	52	967	
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	14 846	4 113	1 406	20 365	59	5 833	
Kainuu • Kajanaland	2 154	512	64	2 730	66	830	
Lappi • Lappland • Lapland	7 547	825	109	8 481	75	2 018	
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	1 542	-	-	1 542	84	..	

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

2) Esiopetusluvuissa ei ole mukana Ahvenanmaan tietoja vuosina 2000, 2010–2015. • Åland ingår inte i sifferuppgifterna om förskoleundervisningen åren 2000, och 2010–2015. • The pre-primary education figures do not include the data for Åland in 2000 and 2010–2015.

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Esiopetus: Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus; Pientenlasten hoidon tuki. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Förskoleundervisning: För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen; Barnavårdsstöd. FOS. Fpa. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Pre-primary education: Pre-primary and comprehensive school

23. Lastensuojelu 1970–2015 Barnskydd 1970–2015 Child welfare, 1970–2015

Vuosi År Year	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institutions- vård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av åldersgruppen 0–17-year-olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involuntarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lasten- suojaeluasiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvaran- de åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the population of the same age
				%				%
1970	5 476	7 108	12 584	..	..	..	..	..
1975	5 378	5 548	10 926	..	..	..	..	..
1980	4 917	4 260	9 177	..	..	..	..	..
1987	4 645	3 750	8 395	..	6 428	634	..	..
1991	4 780	4 014	8 794	0,7	6 345	727	..	..
1992	4 701	4 754	9 455	0,7	6 382	812	23 456	..
1995	5 132	5 607	10 739	0,8	6 392	940	30 686	..
2000	5 587	7 087	12 673	0,9	7 336	1221	49 351 ²⁾	3,7
2005	5 422	9 833	15 255	1,1	9 315	1 626	59 101 ³⁾	4,6
2006	5 505	10 211	15 716	1,2	9 647	1 680	59 058	4,6
2007	5 507	10 677	16 184	1,2	10 324	1 883	62 485	4,8
2008	5 579	11 315	16 894	1,3	10 814	1 860	67 347	5,2
2009	5 614	11 265	16 879	1,3	11 174	1 903	70 787	5,5
2010	5 809	11 394	17 203	1,3	11 456	2 036	78 633	6,1
2011	5 942	11 625	17 567	1,4	12 046	2 138	81 342	6,3
2012	6 362	11 536	17 898	1,4	12 159	2 179	87 030	6,8
2013	6 678	11 412	18 090	1,4	12 431	2 276	89 038	7,0
2014	6 935	11 114	18 049	1,4	12 252	2 371	<u>90 269</u>	<u>7,1</u>
2015	7 109	10 555	17 664	1,4	12 090	2 384	73 872 ⁴⁾	5,9

1) Huostaanoton käsite on muuttunut vuoden 1984 jälkeen. Tilastotietoa ennen vuotta 1984 ei voida esittää vertailukelpoisena aikasarjana. Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Begreppet omhändertagande har ändrats efter 1984. Statistiska uppgifter från före 1984 inte kan redovisas som jämförbara i tidsserien. Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • As the concept of taking into care has changed since 1984. Statistical data collected before 1984 cannot be presented as comparable in the time series. Children in emergency placement included also.

2) Espoon mukaantulo avohuollon asiakastilastointiin vuonna 2000 nosti vuosimuutosta. • Inkludering av Esbo i statistiken för år 2000 ökade årsförändringen. • The inclusion of Espoo in the 2000 statistics increased the annual change.

3) Muutamissa suuremmissa kaupungeissa siirryttiin vuonna 2005 uuteen asiakastietojärjestelmään, jonka käyttöönoton yhteydessä tarkennettiin lastensuojelun avohuollon asiakkaiden määritelmää. • År 2005 tog man i några av de större städerna i bruk nytt klientdatasystem. I samband med ibruktagandet preciserades bland annat definitionerna av klienterna i barnskyddets öppenvård. • Some of the bigger cities took into use a new customer data system 2005. The definitions of clients in community care child welfare interventions were specified at the introductory phase of the new system.

4) Avohuollon asiakkuuden määritelmä muuttui 1.4.2015 voimaan astuneen sosiaalihuoltolain myötä. • Definitionen av att bli klient inom öppenvården ändrades i och med socialvårdslagen som trädde i kraft 1.4.2015. • The definition of open welfare customer relationship has been modified as a result of the Social Welfare Act that entered into force on 1 April 2015.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

24. Lastensuojelu maakunnittain 2015
 Barnskydd efter landskap 2015
 Child welfare by region, 2015

Maakunta Landskap Region	Kodin ulkopuolelle sijoitetut Placeringar utom hemmet Placements outside the home						Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria Barn och unga i öppen vård Children and young people receiving community care	
	Perhe- hoito Familje- vård Foster care	Laitos- ja muu huolto Institu- tionsvård och annan vård Residential care and other care	Yhteensä Totalt Total	Sijoitetut 0–17-v. vastaavasta ikäryhmästä Andelen placerade 0–17-åringar av ålders- gruppen 0–17-year- olds placed outside home, % of relevant age group	Huostaan- otetut ¹⁾ Omhänder- tagna ¹⁾ Children taken into care ¹⁾	joista tahdon- vastaiset av vilka "mot viljan" of which involun- tarily	Yhteensä Totalt Total	0–20-v. lastensuojelu- asiakkaat vastaavasta ikäryhmästä Klienter inom barnskyddet, 0–20 år, från motsvarande åldersgrupp Child welfare clients aged 0–20, % of the popula- tion of the same age
			%				%	
Koko maa • Hela landet • Whole country	7 109	10 555	17 664	1,4	12 090	2 384	73 872	5,9
Uusimaa • Nyland	2 081	3 296	5 377	1,4	4 046	387	22 786	6,0
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	475	983	1 458	1,4	986	256	5 576	5,3
Satakunta	310	385	695	1,4	494	151	3 034	6,3
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	300	390	690	1,7	493	118	2 796	7,0
Pirkanmaa • Birkaland	690	959	1 649	1,3	1 071	277	6 653	5,7
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	244	421	665	1,5	471	93	2 815	6,5
Kymenlaakso • Kymmenedalen	249	385	634	1,7	383	59	2 895	7,9
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	124	196	320	1,1	196	51	1 634	6,1
Etelä-Savo • Södra Savolax	191	302	493	1,6	257	56	2 140	7,3
Pohjois-Savo • Norra Savolax	398	512	910	1,7	614	168	3 525	6,5
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	203	411	614	1,7	374	71	1 699	4,9
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	384	571	955	1,5	638	180	4 283	6,7
Etelä-Pohjanmaa • Södra Öster- botten • South Ostrobothnia	179	305	484	1,1	359	109	2 491	5,4
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	114	177	291	0,7	207	29	1 481	3,3
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	52	112	164	0,8	89	3	684	3,8
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Ös- terbotten • North Ostrobothnia	730	620	1 350	1,2	853	246	5 782	5,1
Kainuu • Kajanaland	120	148	268	1,8	154	32	1 158	7,1
Lappi • Lappland • Lapland	245	349	594	1,5	370	96	2 223	5,6
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	20	33	53	0,8	35	2	217	3,3

1) Luku sisältää myös kiireelliset sijoitukset. • Barn som placerats i brådskande ordning ingår också i antalen. • Including children in emergency placement.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

25. Asiakkaita lastensuojelun piirissä 2015
Klienter inom barnskyddet 2015
Clients in child welfare interventions 2015

Kodin ulkopuolelle sijoitetut • Placeringar utom hemmet • Placements outside the home				
Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Kodin ulkopuolelle sijoitetut yhteensä Placeringar utom hemmet totalt Placements outside the home, total	joista huostassa ¹⁾ av vilka omhändertagna ¹⁾ of which taken into care ¹⁾	Uudet sijoitukset Nya placeringar New placements	Uudet huostaanotetut ¹⁾ Nya omhändertagna ¹⁾ New children taken into care ¹⁾
0–2	1 109	498	746	372
3–6	2 036	1 453	697	429
7–12	4 343	3 484	1 177	780
13–15	3 739	2 936	1 295	946
16–17	3 626	3 719	972	878
18–20	2 811	-	172	-
Yhteensä • Totalt • Total	17 664	12 090	5 059	3 405

Avohuollon piirissä lapsia ja nuoria • Barn och ungdomar i öppenvård •
Children and young people receiving community care

Vuosi År Year	0–17- vuotiaita 0–17- åringar 0–17- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	18–20- vuotiaita 18–20- åringar 18–20- year-olds	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care	Lapsia ja nuoria yhteensä Barn och ungdomar totalt Children and young people, total	uudet asiakkaat nya klienter new clients	jälki- huolto efter- vård after- care
1996	30 565	8 676	298	2 704	442	1 029	33 269	9 118	1 327
1997	32 681	8 694	300	3 128	549	1 098	35 809	9 243	1 398
1998	36 255	8 642	920	3 411	544	1 637	39 666	9 186	2 557
1999	39 883	11 245	453	3 796	542	1 721	43 679	11 787	2 174
2000	45 661	12 904	423	3 690	714	2 078	49 351	13 618	2 501
2005	54 553	16 537	454	4 548	633	2 746	59 101	17 170	3 200
2006	54 594	16 941	381	4 464	459	2 728	59 058	17 400	3 109
2007	57 622	18 817	506	4 863	530	3 339	62 485	19 347	3 845
2008	59 055	24 062	747	8 292	- ²⁾	3 529	67 347	24 062	4 276
2009	62 925	28 052	757	7 862	- ²⁾	4 125	70 787	28 052	4 882
2010	70 256	31 445	846	8 377	- ²⁾	4 217	78 633	31 445	5 063
2011	72 119	34 168	1 021	9 223	614	5 724	81 342	34 782	6 745
2012	77 479	37 267	1 072	9 551	736	5 931	87 030	38 003	7 003
2013	79 331	37 783	1 272	9 707	789	6 006	89 038	38 572	7 278
2014	80 325	37 802	1 248	9 944	741	6 234	90 269	38 543	7 482
2015	64 265	20 270	1 116	9 607	460	6 497	73 872	20 730	7 613

1) Ml. kiireelliset sijoitukset. • Inkl. brådskande placeringar. • Incl. children in emergency placement.

2) Vuosina 2008–2010 ei kerätty tietoa uusista 18 vuotta täyttäneistä asiakkaista. • Åren 2008–2010 insamlades inte uppgifter om nya klienter som fyllt 18 år. • Data on new clients aged 18 and over were not collected in 2008–2010.

Lähde: Lastensuojelu. SVT. THL. • Källa: Barnskydd. FOS. THL. • Source: Child welfare. OSF. THL.

26. Lapsen elatus ja huolto 1985–2015
 Underhåll och vårdnad av barn 1985–2015
 Child maintenance and custody, 1985–2015

Vuosi År Year	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet <i>Agreements confirmed by municipal social services</i>		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd <i>Children in receipt of maintenance allowance</i>		0–17-vuoti- aista av 0–17- årin- garna of 0–17- year- olds		Elatusvelvollisia, joilla suoritettava erääntyvä elatusapua Underhålls- skyldiga som har underhålls- bidrag som förfallit till betalning <i>Liable parents with unsettled maintenance payments</i>		Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>		
	lapsen huollos- ta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgängesrätt och boende <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatus- avusta underhålls- bidrag <i>on mainte- nance payment</i>	31.12.	%	31.12.	1 000 €	1 000 €	1 000 €	perittyjä elatusapuja indrivet under- hållsbidrag <i>mainte- nance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>	
1985	6 473	7 278	70 284	6,1	46 028	50 958	11 363	887			
1986	7 870	7 973	69 650	6,1	45 682	53 617	11 593	936			
1987	8 922	8 750	69 200	6,1	45 192	53 434	13 669	970			
1988	12 401	10 788	70 101	6,2	44 654	61 895	11 215	1 043			
1989	14 074	11 229	71 333	6,3	44 842	65 929	10 947	1 078			
1990	17 047	11 673	73 085	6,4	45 544	73 907	10 089	1 149			
1991	20 290	14 386	78 725	6,8	48 384	81 545	12 311	1 192			
1992	23 369	18 028	85 582	7,3	52 414	88 983	14 282	1 207			
1993	25 683	21 312	92 593	7,9	55 979	101 300	15 705	1 264			
1994	28 568	25 042	98 481	8,4	58 875	108 623	14 147	1 247			
1995	30 911	26 808	103 101	8,8	61 148	119 520	15 353	1 308			
1996	32 759	29 878	106 409	9,2	63 009	123 712	12 852	1 283			
1997	33 780	30 968	107 902	9,3	63 850	126 411	12 992	1 292			
1998	34 743	32 241	108 497	9,4	64 014	127 302	12 803	1 291			
1999	36 254	34 269	108 959	9,5	63 860	133 501	10 688	1 323			
2000	36 727	34 316	107 962	9,5	62 941	139 439	9 558	1 380			
2001	38 048	34 808	107 154	9,5	61 991	137 842	9 407	1 374			
2002	38 313	35 646	106 858	9,6	61 588	144 149	10 091	1 443			
2003	39 331	36 111	105 898	9,6	60 891	143 355	9 838	1 447			
2004	40 052	35 056	104 495	9,4	58 253	141 767	9 590	1 448			
2005	40 124	34 559	102 743	9,3	53 585	139 281	8 486	1 438			
2006	40 676	33 573	98 582	9,0	51 016	136 144	7 946	1 462			
2007	41 552	35 237	96 111	8,8	48 813	144 014	6 877	1 570			
2008	42 792	35 693	93 703	8,6	46 619	140 517	6 683	1 571			
2009	43 711	39 643	95 899	8,8	41 751	151 357	6 174	1 643			
2010	44 961	42 598	97 776	9,0	40 051	163 264	7 317	1 745			
2011	44 933	44 385	98 182	9,1	31 691	167 664	7 970	1 789			
2012	45 139	46 457	99 496	9,2	29 420	176 479	7 678	1 851			
2013	46 060	48 607	101 409	9,4	28 435	185 007	8 380	1 907			
2014	47 614	52 173	104 302	9,7	35 719	193 629	8 636	1 939			
2015	47 650	53 879	106 796	10,0	33 854	201 902	9 162	1 976			

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: V.1985–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL. Underhåll av barn: År 1985–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållsstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child maintenance: in 1985–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Kela.

27. Lapsen elatus ja huolto maakunnittain 2015
 Underhåll och vårdnad av barn efter landskap 2015
 Child maintenance and custody by region, 2015

Maakunta Region	Sosiaalitoimen vahvistamia sopimuksia Avtal som fastställts av socialväsendet Agreements confirmed by municipal social services		Elatustukea saaneet lapset Barn som fått underhållsstöd <i>Children in receipt of maintenance allowance</i>	0–17- vuotiaista Av 0–17- åringarna <i>Of 0–17- year-olds</i>
	lapsen huollosta, tapaamis- oikeudesta ja asumisesta vårdnad av barn, umgän- gesrätt och boende <i>on child custody, right of access and residence</i>	elatusavusta underhålls- bidrag <i>on maintenance payment</i>		
			31.12.	%
Koko maa • Whole country	47 650	53 879	106 796 ¹⁾	10,0 ¹⁾
Uusimaa	13 380	13 877	33 035	10,2
Varsinais-Suomi	4 213	4 550	9 441	10,7
Satakunta	1 844	2 176	4 612	11,3
Kanta-Häme	1 548	1 994	3 545	10,4
Pirkanmaa	4 406	4 940	9 705	9,9
Päijät-Häme	1 488	1 857	4 446	12,1
Kymenlaakso	1 641	2 625	3 546	11,4
Etelä-Karjala • South Karelia	1 253	1 469	2 279	10,2
Etelä-Savo	1 153	1 610	2 654	10,8
Pohjois-Savo	2 505	2 484	4 610	10,1
Pohjois-Karjala • North Karelia	1 395	1 385	3 137	10,7
Keski-Suomi • Central Finland	2 436	2 574	5 365	9,9
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 994	2 439	3 844	9,7
Pohjanmaa • Ostrobothnia	1 454	980	2 319	6,2
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	575	662	1 137	7,3
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	3 604	4 671	8 087	8,2
Kainuu	582	888	1 420	10,4
Lappi • Lapland	1 923	2 511	3 596	10,7
Ahvenanmaa • Åland Islands	256	187	289	5,1

1) Ml. maakunta tuntematon. • Inkl. landskap okänd. • Incl. region unknown.

Lähteet: Sopimukset: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL. Lapsen elatus: Elatustuki. Kela. • Källor: Avtal: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL. Underhåll av barn: Underhållstödet. FPA. • Sources: Agreements: Child maintenance and custody. OSF. THL. Child Maintenance: Child maintenance allowance. Kela.

Elatusvelvollisia, joilla suoritettavana erääntyvä elatusapua Underhållsskyldiga som har underhållsbidrag som förfallit till betalning <i>Liabte parents with unsettled maintenance payments</i>	Maksettu lapsille Utbetalda stöd och bidrag <i>Payments to children</i>			Landskap
	elatusukea underhållsstöd <i>maintenance allowance</i>	perittyjä elatusapuja indrivet underhållsbidrag <i>maintenance payments recovered</i>	yhteensä euroa/lapsi totalt, euro/barn <i>EUR total/child (incl. both)</i>	
31.12.	1 000 €	1 000 €	€	
33 854 ¹⁾	201 902 ¹⁾	9 162 ¹⁾	1 976 ¹⁾	Hela landet
10 069	63 490	3211	2 019	Nyland
2 782	17 871	757	1 973	Egentliga Finland
1 443	8 499	320	1 912	Satakunta
1 108	6 738	328	1 993	Egentliga Tavastland
3 140	18 280	822	1 968	Birkaland
1 504	8 415	350	1 971	Päijänne-Tavastland
1 103	6 764	323	1 999	Kymmenedalen
552	4 141	163	1 889	Södra Karelen
867	4 866	238	1 923	Södra Savolax
1 472	8 528	323	1 920	Norra Savolax
1 065	5 962	171	1 955	Norra Karelen
1 702	9 906	289	1 900	Mellersta Finland
720	6 854	175	1 829	Södra Österbotten
641	4 210	177	1 892	Österbotten
269	2 081	83	1 904	Mellersta Österbotten
2 102	15 144	532	1 938	Norra Österbotten
384	2 649	69	1 914	Kajanaland
1 064	6 821	311	1 983	Lappland
61	559	27	2 028	Åland

28. Perittävänä olevat elatusavut ja vanhentuneet elatusvelkasaatavat 1993–2015
Oindrivna underhållsbidrag och preskriberade fordringar av underhåll 1993–2015
Maintenance payments to be recovered and time-barred maintenance debt, 1993–2015

Vuosi År Year	Kunnan perittävänä olevaa elatusapua elatusvelvollisilta jäljellä ¹⁾ Underhållsbidrag som återstår för kommunen att driva in från de underhållsskyldiga ¹⁾ <i>Remaining maintenance payment debt to be recovered by municipalities¹⁾</i>			Vanhentuneet elatusvelkasaatavat Underhållsfordringar som preskriberats <i>Time-barred maintenance debt</i>		
	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	siitä • av vilket • <i>of which</i>	siitä • av vilket • <i>of which</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	siitä • av vilket • <i>of which</i>	siitä • av vilket • <i>of which</i>
		kunnalle tilittettävää elatustuen korvausta ¹⁾ ersättning för underhållsstöd som redovisas för kommunen ¹⁾ <i>recompense to be paid to municipality for maintenance allowance payments¹⁾</i>	lapselle tilittettävää elatusapua underhållsbidrag som redovisas för barnet <i>payments to be paid to children</i>		kunnan saatavat ¹⁾ kommunens fordringar ¹⁾ <i>payments owed to municipality¹⁾</i>	lapsen saatavat barnets fordringar <i>payments owed to child</i>
	1 000 €					
1993	318 654	263 651	55 003	..	..	..
1994	349 468	291 208	58 260	..	..	..
1995	374 020	313 852	60 169	..	..	..
1996	402 637	339 286	63 352	..	..	..
1997	420 376	355 424	64 951	..	..	..
1998	439 934	373 052	66 882	..	..	..
1999	455 920	389 602	66 318	..	..	..
2000	471 659	406 546	65 110	..	..	..
2001	482 582	418 254	64 328	..	..	..
2002	488 412	425 669	62 736	..	..	..
2003	492 787	432 061	60 730	..	..	..
2004	495 298	435 532	59 757	..	..	..
2005	267 793 ²⁾	243 428	24 364	233 395 ³⁾	197 346	36 053
2006	257 697	234 853	22 845	20 892	18 741	2 155
2007	248 010	226 922	21 084	20 249	18 144	2 101
2008	232 202	212 941	19 249	20 140	18 125	2 002
2009 ¹⁾	236 844	216 833	20 011	19 052	17 259	1 793
2010	235 045	216 288	18 757	22 032	19 681	2 351
2011	222 252	205 444	16 808	18 215	16 282	1 933
2012	217 593	201 436	16 157	17 942	16 074	1 868
2013	213 832	197 874	15 959	19 185	17 464	1 721
2014	219 797	203 209	16 588	19 422	17 634	1 788
2015	214 257	197 947	16 311	20 383	18 819	1 564

1) Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. • Uppgiften att verkställa underhållsstödet överfördes från kommunerna på Folkpensionsantalten den 1 april 2009. • *Practical arrangements surrounding maintenance allowance formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009.*

2) Elatusvelkasaatavia vanhentunut 233,4 milj. euroa • Preskriberade fordringar av underhåll 233,4 miljoner euro • *Time-barred maintenance debt EUR 233,4 million in total.*

3) Vuoden 1999 alusta voimaan tulleen elatusapulain muutoksen vuoksi ovat vuoden 1999 ja sitä vanhemmat elatusvelkasaatavat vanhentuneet. • I början av 1999 trädde en ändring av lagen om underhållsbidrag i kraft och till följd av den preskriberades fordringar av underhåll från 1999 och tidigare. • *Due to a legislative reform concerning maintenance payments, effective in early 1999, maintenance debt for 1999 and from before 1999 has become time-barred.*

Lähteet: V. 1993–2008: Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL ja v. 2009–: Elatustuki. Kela. • Källor: År 1993–2008: Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL och år 2009–: Underhållsstödet. FPA. • *Sources: In 1993–2008: Child maintenance and custody. OSF. THL and year 2009–: Child Maintenance Allowance. Kela.*

29. Kasvatus- ja perheneuvonta ja ensi- ja turvakodit 1997–2015

Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor samt mödra- och skyddshem 1997–2015
Child guidance and family counselling, mother-and-baby-homes and shelters for battered family members, 1997–2015

Vuosi År Year	Kasvatus- ja perheneuvonta Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor <i>Child guidance and family counselling</i>		Ensikodit Mödrahem <i>Mother-and-baby-homes</i>		Turvakodit Skyddshem <i>Shelters for victims of domestic violence</i>	
	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>	Asiakkaita/v. Klienter/år <i>Clients/year</i>	joista lapsia av vilka barn <i>of which children</i>
		%		%		%
1997	71 885	40,6	427	60,2	3 698	48,2
1998	70 513	39,9	491	57,6	3 789	53,9
1999	71 278	39,9	429	58,0	3 496	50,9
2000	72 142	41,7	540	55,0	3 501	50,0
2001	73 400	43,4	458	56,8	3 366	54,0
2002	69 788	43,3	489	50,3	3 576	52,9
2003	69 270	43,9	582	50,3	3 625	51,1
2004	71 856	44,0	605	51,7	3 388	53,9
2005	70 627	43,8	637	52,6	3 606	53,2
2006	72 791	44,7	735	51,6	3 671	54,2
2007	74 548	44,7	720	50,4	3 740	55,1
2008	77 562	45,5	818	51,2	3 668	55,1
2009	76 760	45,7	955	46,7	3 488	54,1
2010	75 390	46,6	786	50,8	3 186	54,9
2011	77 925	45,9	896	50,9	3 067	52,6
2012	79 824	48,2	833	49,3	3 089	51,7
2013	79 889	47,7	855	50,4	2 740	49,2
2014	80 058	47,6	811	50,6	<u>3 166</u>	<u>54,0</u>
2015	78 345	49,3	876	51,9	3 055	50,8

Kasvatus- ja perheneuvonta • Rådgivning i uppfostrings- och familjefrågor • *Child guidance and family counselling*
Lapset • Barn • *Children*

Vuosi År Year	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>		
		0–6	7–15	16–21
2006	32 544	9 715	19 965	2 864
2007	33 343	9 538	21 244	2 561
2008	35 294	9 763	21 961	3 570
2009	35 083	9 255	21 338	4 490
2010	35 118	9 434	21 494	4 190
2011	35 775	10 725	21 655	3 395
2012	38 458	11 099	23 795	3 564
2013	38 103	11 336	23 381	3 386
2014	38 089	11 839	22 941	3 309
2015	38 585	12 135	22 782	3 668

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Turvakodit: v.1997–2014 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2015 Turvakotipalvelut 2015. THL. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL och år 2015 Skyddshemstjänster. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL and year 2015: Shelters for victims of domestic violence. THL.

Ikäntyneiden palvelut

Äldreomsorg

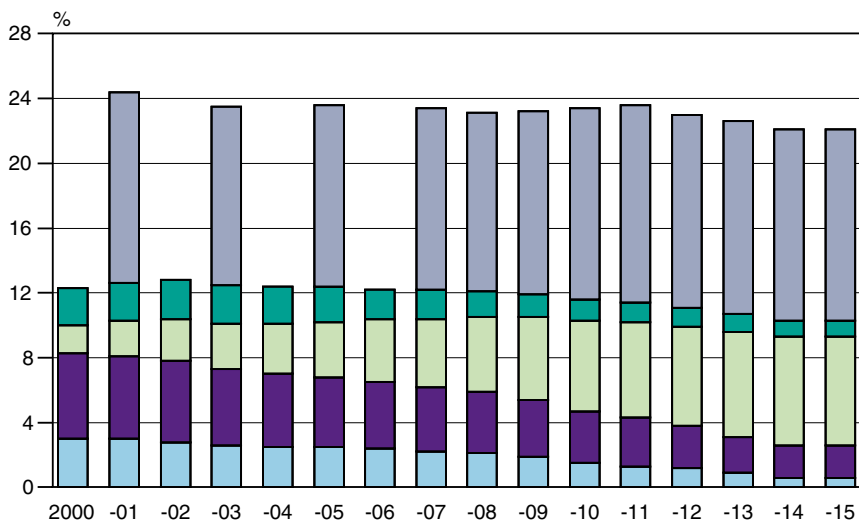
Care and services for older people

Kuvio 5. - Figur 5. - Figure 5.

Ikäntyneiden (75+) palvelujen peittävyys 2000–2015

Äldreomsorgens (75+) täckningsgrad 2000–2015

Coverage in care and services for older (75+) people, 2000–2015

■ Säännöllinen kotihoito¹⁾ - Regelbunden hemvård¹⁾ - Regular home care¹⁾

■ Tavallinen palveluasuminen - Vanligt serviceboende - Ordinary sheltered housing

■ Tehostettu palveluasuminen - Serviceboende med heldygnssomsorg - Sheltered housing with 24-hour assistance

■ Vanhainkodit - Ålderdomshem - Residential homes

■ Terveyskeskusten pitkäaikaishoito - Hälsovårdscentraler, långvård - Health centres, long-term inpatients

¹⁾ Kotihoidon asiakaslaskenta tehtiin vuoteen 2006 saakka joka toinen vuosi. - Fram till 2006 genomfördes klientinventeringen inom hemvården vartannat år. - The count of regular home-care clients was conducted every other year up to 2006.

Lähteet: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. - Källor: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. - Sources: Count of Regular Home-Care Clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

30. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys 1990–2015
Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad 1990–2015
Service structure and coverage in care and services for older people, 1990–2015

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- ståendevård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygnsomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Älderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskusten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year					
							30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 65 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 65 år och över, antal och % av 65 år över • Clients aged 65 and over, number and % of all aged 65 and over												
1990	13 196	2,0	..	..	..	..	..	..	25 659	3,8	11 311	1,7
1995	11 294	1,5	51 788	7,1	..	..	..	..	22 546	3,1	12 255	1,7
2000	14 355	1,8	..	..	10 007	1,3	6 799	0,9	20 630	2,7	12 164	1,6
2001	15 920	2,0	50 957	6,5	9 935	1,3	9 055	1,2	20 092	2,6	12 136	1,5
2002	17 025	2,1	..	..	10 661	1,3	10 646	1,3	20 132	2,5	11 718	1,5
2003	17 868	2,2	49 603	6,1	10 586	1,3	12 091	1,5	19 395	2,4	11 194	1,4
2004	18 650	2,2	..	..	10 669	1,3	13 551	1,6	19 424	2,3	11 078	1,3
2005	19 796	2,4	53 149	6,3	10 072	1,2	15 639	1,9	18 899	2,2	11 325	1,3
2006	20 370	2,3	..	..	8 598	1,0	18 064	2,1	18 538	2,1	11 249	1,3
2007	21 765	2,5	54 770	6,3	8 419	1,0	20 026	2,3	18 515	2,1	10 607	1,2
2008	22 981	2,6	55 021	6,2	7 846	0,9	22 070	2,5	17 721	2,0	10 327	1,2
2009	23 548	2,6	56 729	6,2	6 856	0,8	24 777	2,7	16 692	1,8	9 242	1,0
2010	24 656	2,6	60 432	6,4	6 675	0,7	27 711	2,9	15 656	1,7	7 598	0,8
2011	26 055	2,7	63 826	6,5	6 147	0,6	29 771	3,0	15 104	1,5	6 786	0,7
2012	27 021	2,7	63 355	6,2	6 198	0,6	31 408	3,1	13 249	1,3	5 877	0,6
2013	28 192	2,7	65 297	6,2	5 746	0,5	33 929	3,2	11 586	1,1	4 774	0,5
2014	28 822	2,6	66 005	6,0	5 283	0,5	36 233	3,3	10 840	1,0	3 366	0,3
2015	30 390	2,7	66 877	6,0	4 929	0,4	38 911	3,5	9 218	0,8	2 272	0,2
75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over												
1990	9 326	3,3	..	..	..	..	..	..	22 180	7,8	9 608	3,4
1995	8 041	2,7	40 177	13,4	..	..	..	..	19 535	6,5	10 312	3,4
2000	10 300	3,0	..	..	7 900	2,3	5 857	1,7	18 093	5,3	10 360	3,0
2001	11 340	3,2	41 132	11,8	7 951	2,3	7 791	2,2	17 755	5,1	10 362	3,0
2002	12 270	3,4	..	..	8 694	2,4	9 127	2,6	17 786	5,0	10 024	2,8
2003	12 938	3,5	40 585	11,0	8 682	2,4	10 393	2,8	17 212	4,7	9 640	2,6
2004	13 531	3,6	..	..	8 882	2,3	11 760	3,1	17 246	4,5	9 584	2,5
2005	14 517	3,7	44 082	11,2	8 521	2,2	13 554	3,4	16 878	4,3	9 871	2,5
2006	14 898	3,7	..	..	7 407	1,8	15 748	3,9	16 671	4,1	9 766	2,4
2007	15 983	3,9	46 042	11,2	7 311	1,8	17 472	4,2	16 677	4,0	9 264	2,2
2008	17 006	4,1	46 303	11,0	6 875	1,6	19 231	4,6	15 923	3,8	8 994	2,1
2009	18 379	4,1	48 049	11,3	6 037	1,4	21 659	5,1	14 971	3,5	8 074	1,9
2010	18 379	4,2	51 271	11,8	5 851	1,3	24 434	5,6	14 022	3,2	6 649	1,5
2011	19 439	4,4	54 166	12,2	5 411	1,2	26 300	5,9	13 482	3,0	5 944	1,3
2012	20 205	4,5	53 703	11,9	5 474	1,2	27 769	6,1	11 878	2,6	5 109	1,1
2013	21 165	4,6	55 419	11,9	5 109	1,1	30 075	6,5	10 365	2,2	4 144	0,9
2014	21 477	4,5	56 066	11,8	4 698	1,0	32 020	6,7	9 689	2,0	2 920	0,6
2015	22 566	4,7	56 507	11,8	4 386	0,9	34 272	7,1	8 203	1,7	1 949	0,4

30. jatk. • forts. • cont.

30. jatk. • forts. • cont.

Vuosi År Year	Omaishoidon tuki Stöd för när- stående vård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygns- omsorg Sheltered housing with 24-hour assistance	Vanhainkodit Ålderdoms- hem Residential homes	Terveyskeskus- ten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård Health centres, long-term inpatients						
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.						
1990	3 454	6,6	..	..	..	..	9 910	19,1	4 239	8,2		
1995	3 369	5,0	14 618	21,8	..	..	..	..	10 301	15,4	5 257	7,8
2000	4 158	5,3	..	..	3 360	4,3	2 856	3,6	9 863	12,6	5 478	7,0
2001	4 455	5,6	16 613	20,9	3 393	4,3	3 825	4,8	9 703	12,2	5 482	6,9
2002	4 653	5,7	..	..	3 825	4,7	4 522	5,6	9 769	12,1	5 195	6,4
2003	4 845	5,9	16 698	20,2	3 853	4,7	5 094	6,2	9 451	11,4	4 954	6,0
2004	4 750	5,7	..	..	3 956	4,8	5 703	6,9	9 305	11,2	4 855	5,8
2005	5 286	6,0	18 197	20,5	3 925	4,4	6 670	7,5	9 215	10,4	5 082	5,7
2006	5 478	5,8	..	..	3 645	3,9	7 903	8,4	9 276	9,9	5 137	5,5
2007	5 830	5,9	19 975	20,3	3 671	3,7	9 042	9,2	9 234	9,4	4 900	5,0
2008	6 100	5,9	20 924	20,2	3 601	3,5	10 190	9,8	9 031	8,7	4 784	4,6
2009	6 394	5,9	22 434	20,6	3 218	3,0	11 779	10,8	8 613	7,9	4 333	4,0
2010	6 808	6,0	24 529	21,5	3 250	2,8	13 556	11,9	8 138	7,1	3 586	3,1
2011	7 255	6,1	26 567	22,3	3 080	2,6	14 883	12,5	7 991	6,7	3 257	2,7
2012	7 633	6,2	27 128	22,0	3 183	2,6	15 952	12,9	7 044	5,7	2 813	2,3
2013	8 334	6,5	28 515	22,1	3 129	2,4	17 567	13,6	6 218	4,8	2 312	1,8
2014	8 505	6,3	29 753	22,2	2 947	2,2	19 064	14,2	5 931	4,4	1 687	1,3
2015	9 523	6,8	30 907	22,2	2 844	2,0	20 900	15,0	4 994	3,6	1 108	0,8

85 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 85 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 85 år och över, antal och % av 85 år och över • Clients aged 85 and over, number and % of all aged 85 and over

Lähteet: Omaishoidon tuki: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto THL.; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000–: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Stöd för närstående vård: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL ; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende och serviceboende med heldygnsomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Ålderdomshem år 1990–1999: Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och år 2000–: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Hälsövärdcentraler: Primärvård. THL. • Sources: Support for informal care: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residential homes in 1990–1999: Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and year 2000–: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Health centres: Primary health care. THL.

31. Ikääntyneiden palvelujen rakenne ja peittävyys maakunnittain 2015
 Äldreomsorgens servicestruktur och täckningsgrad efter landskap 2015
 Service structure and coverage in care and services for older people by region, 2015

Maakunta Region	Omaishoidon tuki Stöd för närstående- vård Support for informal care	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård Regular home care	Tavallinen palveluasuminen Vanligt serviceboende Ordinary sheltered housing
	Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year	30.11.	31.12.

75 vuotta täyttäneet asiakkaat, lkm ja % 75 v. täyttäneistä • Klienter i åldern 75 år och över, antal och % av 75 år och över • Clients aged 75 and over, number and % of all aged 75 and over

Koko maa • Whole country	22 566	4,7	56 507	11,8	4 386	0,9
Uusimaa	3 906	3,7	10 663	10,2	1 207	1,2
Varsinais-Suomi	2 097	4,7	5 621	12,6	417	0,9
Satakunta	1 223	5	2 429	9,8	144	0,6
Kanta-Häme	700	4,1	1 881	11,0	95	0,6
Pirkanmaa	1 615	3,6	4 896	11,0	381	0,9
Päijät-Häme	819	4,1	1 833	9,2	45	0,2
Kymenlaakso	952	4,8	1 940	9,9	327	1,7
Etelä-Karjala • South Karelia	815	5,5	1 947	13,1	236	1,6
Etelä-Savo	920	4,9	2 781	14,8	127	0,7
Pohjois-Savo	1 327	5,3	3 017	12,0	312	1,2
Pohjois-Karjala • North Karelia	759	4,5	2 179	12,8	126	0,7
Keski-Suomi • Central Finland	1 139	4,4	3 148	12,3	185	0,7
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	1 256	6,2	3 329	16,5	184	0,9
Pohjanmaa • Ostrobothnia	768	4,3	2 092	11,8	88	0,5
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	423	6,8	612	9,8	20	0,3
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	1 840	6,0	4 458	14,5	168	0,5
Kainuu	709	8,3	1 194	14,0	129	1,5
Lappi • Lapland	1 194	6,6	2 156	11,9	195	1,1
Ahvenanmaa • Åland Islands	104	4,1	330	13,1	-	-

Lähteet: Omaishoidon tuki: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Tavallinen ja tehostettu palveluasuminen: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Vanhainkodit v.1990–1999: Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja v. 2000-: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut SVT. THL; Terveyskeskukset: Perusterveydenhuolto. THL. • Käl-
 lor: Stöd för närståendevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hem-
 vården 30.11. FOS. THL; Vanligt serviceboende and serviceboende med heldygnssomsorg: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården.
 FOS. THL; Älderdoms hem: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. Hälsovårdscentraler: Primär vård. THL. • Sources:
 Support for informal care: Statistics on the activities of social services. THL; regular home care: Klientinventering inom hemvården 30.11. OSF. THL;
 Ordinary sheltered housing and sheltered housing with 24-hour assistance: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Residen-
 tial homes: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL Health centres: Primary health care. THL.

Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnomsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assistance</i>		Vanhainkodit Ålderdomshem <i>Residential homes</i>		Terveyskeskusten pitkäaikaishoito Hälsovårdscentraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>		Landskap
31.12.		31.12.		31.12.		
34 272	7,1	8 203	1,7	1 949	0,4	Hela landet
6 560	6,3	2 164	2,1	201	0,2	Nyland
2 917	6,5	697	1,6	377	0,8	Egentliga Finland
2 064	8,4	522	2,1	4	0,0	Satakunta
1 237	7,3	446	2,6	19	0,1	Egentliga Tavastland
2 683	6,1	1 047	2,4	101	0,2	Birkaland
1 401	7,0	189	0,9	156	0,8	Päijänne-Tavastland
1 897	9,6	303	1,5	30	0,2	Kymmenedalen
773	5,2	189	1,3	56	0,4	Södra Karelen
1 469	7,8	167	0,9	104	0,6	Södra Savolax
1 811	7,2	245	1,0	128	0,5	Norra Savolax
1 591	9,4	68	0,4	227	1,3	Norra Karelen
1 894	7,4	501	2,0	46	0,2	Mellersta Finland
1 634	8,1	337	1,7	65	0,3	Södra Österbotten
1 332	7,5	337	1,9	135	0,8	Österbotten
517	8,3	54	0,9	11	0,2	Mellersta Österbotten
2 261	7,4	566	1,8	68	0,2	Norra Österbotten
713	8,4	38	0,4	75	0,9	Kajanaland
1 345	7,4	213	1,2	146	0,8	Lappland
172	6,8	120	4,8	-	-	Åland

32. Ikä- ja sukupuolirakenne ikääntyneiden palveluissa 2015
 Ålders- och könsstruktur inom äldreomsorgen 2015
 Age and sex structure in care and services for older people, 2015

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhain- kodit Ålder- domshem <i>Residen- tial homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
65–74					
Miehet • Män • Men	5 150	269	2 284	530	194
Naiset • Kvinnor • Women	5 220	274	2 355	485	129
Yhteensä • Totalt • Total	10 370	543	4 639	1 015	323
75–84					
Miehet • Män • Men	8 793	473	4 408	1 186	326
Naiset • Kvinnor • Women	16 807	1 069	8 964	2 023	515
Yhteensä • Totalt • Total	25 600	1 542	13 372	3 209	841
85+					
Miehet • Män • Men	7 640	671	4 280	1 230	254
Naiset • Kvinnor • Women	23 267	2 173	16 620	3 764	854
Yhteensä • Totalt • Total	30 907	2 844	20 900	4 994	1 108
75+					
Miehet • Män • Men	16 433	1 144	8 688	2 416	580
Naiset • Kvinnor • Women	40 074	3 242	25 584	5 787	1 369
Yhteensä • Totalt • Total	56 507	4 386	34 272	8 203	1 949
65+					
Miehet • Män • Men	21 583	1 413	10 972	2 946	774
Naiset • Kvinnor • Women	45 294	3 516	27 939	6 272	1 498
Yhteensä • Totalt • Total	66 877	4 929	38 911	9 218	2 272
65–74					
Miehet • Män • Men, %	49,7	49,5	49,2	52,2	60,1
Naiset • Kvinnor • Women, %	50,3	50,5	50,8	47,8	39,9
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75–84					
Miehet • Män • Men, %	34,3	30,7	33,0	37,0	38,8
Naiset • Kvinnor • Women, %	65,7	69,3	67,0	63,0	61,2
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
85+					
Miehet • Män • Men, %	24,7	23,6	20,5	24,6	22,9
Naiset • Kvinnor • Women, %	75,3	76,4	79,5	75,4	77,1
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
75+					
Miehet • Män • Men, %	29,1	26,1	25,4	29,5	29,8
Naiset • Kvinnor • Women, %	70,9	73,9	74,6	70,5	70,2
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
65+					
Miehet • Män • Men, %	32,3	28,7	28,2	32,0	34,1
Naiset • Kvinnor • Women, %	67,7	71,3	71,8	68,0	65,9
Yhteensä • Totalt • Total, %	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

33. Peittävyys ikääntyneiden palveluissa iän ja sukupuolen mukaan 2015
 Täckningsgrad inom äldreomsorgen efter ålder och kön 2015
 Coverage in care and services for older people by age and sex, 2015

	Säännöllinen kotihoito Regelbunden hemvård <i>Regular home care</i>	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt service- boende <i>Ordinary sheltered housing</i>	Tehostettu palvelu- asuminen Serviceboende med heldygns- omsorg <i>Sheltered housing with 24-hour assis- tance</i>	Vanhainkodit Ålderdoms- hem <i>Residential homes</i>	Terveys- keskusten pitkäaikais- hoito Hälsövärd- centraler, långvård <i>Health centres, long-term inpatients</i>
	Asiakkaita • Klienter • Clients				
	30.11.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.
% ikäryhmästä • av åldersgruppen • of age group					
65-74					
Miehet • Män • Men	1,7	0,1	0,8	0,2	0,1
Naiset • Kvinnor • Women	1,5	0,1	0,7	0,1	0,0
Yhteensä • Totalt • Total	1,6	0,1	0,7	0,2	0,1
75-84					
Miehet • Män • Men	6,2	0,3	3,1	0,8	0,2
Naiset • Kvinnor • Women	8,4	0,5	4,5	1,0	0,3
Yhteensä • Totalt • Total	7,5	0,5	3,9	0,9	0,2
85+					
Miehet • Män • Men	18,7	1,6	10,5	3,0	0,6
Naiset • Kvinnor • Women	23,7	2,2	16,9	3,8	0,9
Yhteensä • Totalt • Total	22,2	2,0	15,0	3,6	0,8
75+					
Miehet • Män • Men	9,0	0,6	4,8	1,3	0,3
Naiset • Kvinnor • Women	13,4	1,1	8,6	1,9	0,5
Yhteensä • Totalt • Total	11,8	0,9	7,1	1,7	0,4
65+					
Miehet • Män • Men	4,4	0,3	2,3	0,6	0,2
Naiset • Kvinnor • Women	7,1	0,6	4,4	1,0	0,3
Yhteensä • Totalt • Total	6,0	0,4	3,5	0,8	0,3

Lähteet: Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Sosiaalihuollon laitospalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL • Källor: Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård THL. • Sources: Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November. OSF. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

34. Ikääntyneiden laitoshoido ja asumispalvelut 1997–2015
Institutionsvård och boendeservice för äldre 1997–2015
Institutional care and housing services for older people, 1997–2015

Vuosi År Year	Tavallinen palvelu- asuminen Vanligt serviceboende Ordinary sheltered housing	Tehostettu palveluasuminen Serviceboende med heldygnsomsorg Sheltered housing with 24-hour assistance			Vanhainkodit Ålderdomshem Residential home		
	As. Kl. Clts 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾
1997	..	..	..	..	21 950	..	8 214 224
2000	10 007	7 302	10 777	2 560 630	21 325	40 087	7 856 748
2005	10 072	16 497	24 510	5 832 074	19 488	36 665	7 135 437
2006	8 598	18 799	28 031	6 708 776	19 082	36 592	6 969 429
2007	8 419	20 771	31 440	7 388 962	19 016	37 434	6 992 464
2008	7 846	22 890	34 967	8 177 839	18 229	35 639	6 760 901
2009	6 856	25 684	38 522	9 036 027	17 118	35 037	6 395 212
2010	6 675	28 644	43 586	9 978 186	16 082	33 429	6 198 362
2011	6 147	30 798	47 438	10 827 510	15 525	32 345	5 801 665
2012	6 198	32 257	50 617	11 468 831	13 587	29 950	5 207 346
2013	5 746	34 800	55 317	12 496 646	11 921	28 264	4 575 368
2014	5 283	37 130	59 094	13 127 349	11 159	26 256	4 219 066
2015	4 929	39 867	64 391	14 250 529	9 494	25 030	3 681 553

Vuosi År Year	Vanhainkodit ja tehostettu palveluasuminen yhteensä Ålderdomshem och serviceboende med heldygnsomsorg totalt Residential homes and sheltered housing with 24-hour assistance total			Terveyskeskusten vuodeosastot Hälsövärdcentralernas vårdavdelningar Health centres, inpatient care					
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	65 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 65 år och över Clients aged 65 and over			75 vuotta täyttäneet asiakkaat Klienter i åldern 75 år och över Clients aged 75 and over		
	As. ¹⁾ Kl. ¹⁾ Clts ¹⁾ 31.12.	As./v. ¹⁾ Kl./år ¹⁾ Clts/year ¹⁾	Hoitopäiviä/v. ¹⁾ Vård- dygn/år ¹⁾ Care days/year ¹⁾	Pitk.as. Långv.kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./år Clts/year	Hoitopäiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year	Pitk.as. Långv. kl. Clts in long- term care 31.12.	As./v. Kl./år Clts/year	Hoitopäiviä/v. Vård- dygn/år Care days/year
1997	25 890	45 633	9 494 588	12 290	106 011	6 690 626	10 397	77 711	5 486 094
2000	28 627	49 813	10 417 378	12 164	116 383	6 865 167	10 360	86 935	5 677 595
2005	35 985	59 075	12 967 511	11 325	114 877	6 626 474	9 871	89 638	5 589 466
2006	37 881	62 023	13 678 205	11 249	115 492	6 670 911	9 766	90 719	5 664 453
2007	39 787	65 796	14 381 426	10 607	116 066	6 462 984	9 264	91 718	5 491 894
2008	41 119	67 395	14 938 740	10 327	120 003	6 411 474	8 994	95 058	5 439 915
2009	42 802	69 877	15 431 239	9 242	121 027	6 123 544	8 074	95 853	5 200 521
2010	44 726	72 921	16 176 548	7 598	121 020	5 610 641	6 649	96 215	4 777 483
2011	46 323	75 549	16 629 175	6 786	121 984	5 195 140	5 944	96 597	4 412 263
2012	45 844	76 060	16 676 177	5 877	123 406	4 972 325	5 109	97 484	4 184 388
2013	46 721	78 905	17 072 014	4 774	122 331	4 502 436	4 144	96 233	3 771 929
2014	48 289	81 006	17 346 415	3 366	118 925	4 022 064	2 920	93 640	3 350 440
2015	49 361	84 403	17 932 082	2 272	..	3 329 508	1 949	..	2 751 050

1) Mukana myös alle 65-vuotiaat asiakkaat. • Omfattar även klienter under 65 år. • Includes also clients aged under 65.

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Primärvård. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Primary health care. THL.

35. Ikäntyneiden kotipalvelut 1990–2015
Hemservice för äldre 1990–2015
Home-help services for older people, 1990–2015

Ikäntyneiden kodinhoitoapu • Hemvårdshjälp för äldre • Home help for older people

Vuosi År Year	Kotitalouksia vuoden aikana • Hushåll under året • Households during year						Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over	
	%		%		%		
1990	125 571	18,7	89 100	31,5	22 036	42,4	..
1995	86 466	11,8	66 379	22,1	23 895	35,7	..
2000	83 148	10,7	67 210	19,7	27 280	34,8	..
2005	85 604	10,3	71 850	18,3	30 489	34,4	..
2010	105 120	11,2	88 888	20,4	42 659	37,4	22 662 908
2011	107 599	11,0	90 800	20,5	44 718	37,5	23 467 314
2012	108 383	10,6	91 414	20,2	45 536	36,8	24 867 682
2013	109 786	10,4	92 233	19,9	46 964	36,4	25 782 608
2014	115 707	10,6	97 752	20,5	50 382	37,6	27 363 901
2015	115 609	10,3	97 423	20,3	52 085	37,4	29 620 435

Tukipalvelut • Stödtjänster • Support services

Vuosi År Year	Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year					
	65+	65 v. täyttäneistä av 65 år och över of 65 and over	75+	75 v. täyttäneistä av 75 år och över of 75 and over	85+	85 v. täyttäneistä av 85 år och över of 85 and over
	%		%		%	
1990	103 096	15,3	..	..	..	..
1995	97 967	13,4	..	..	..	..
2000	105 195	13,5	..	..	..	..
2005	108 249	12,9	..	..	..	..
2010	116 202	12,3	97 942	22,5	47 759	41,8
2011	118 386	12,1	99 604	22,5	49 942	41,9
2012	115 644	11,4	98 821	21,9	51 475	41,6
2013	120 683	11,4	103 066	22,2	53 929	41,8
2014	118 076	10,8	101 100	21,2	55 363	41,3
2015	113 838	10,1	97 703	20,3	55 258	39,7

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat • Regelbunden hemvård, klienter 75 år och över • Regular home care, clients aged 75 and over

30.11.	75+ Yhteensä • Totalt • Total	Kotipalvelun tai kotisairaanhoidon käynnit/kk • Besök av hemservicen eller hemsjukvården/månad • Home-help or home-nursing visits/month			
		%			
		1–8	9–16	17–40	40–
1995	40 177	47,2	16,6	19,5	16,7
1999	41 669	40,4	17,1	19,3	23,2
2005	44 082	40,1	13,0	18,8	28,1
2010	51 271	38,0	11,2	19,7	31,1
2011	54 166	39,8	9,2	19,5	31,5
2012	53 703	36,7	9,8	20,1	33,4
2013	55 419	37,0	8,3	19,9	34,8
2014	56 066	36,5	7,3	19,2	37,0
2015	56 507	33,4	8,1	20,0	38,5

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11.SVT. THL. • Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL.

36. Muistisairaiden asiakkaiden käyttämät sosiaali- ja terveyspalvelut 2003–2013
 Social- och hälsovård som mottagits av klienter med minnessjukdomar 2003–2013
 Social welfare and health services used by clients with memory disorders, 2003–2013

	Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.			
	2003	2004	2005	2006
Säännöllinen kotihoito • Regular home care	6 541	..	8 522	..
Miehet • Men	1 702	..	2 427	..
Naiset • Women	4 839	..	6 095	..
Tavallinen palveluasuminen • Ordinary sheltered housing	1 676	1 838	1 796	1 713
Miehet • Men	401	452	469	441
Naiset • Women	1 275	1 386	1 327	1 272
Tehostettu palveluasuminen • Sheltered housing, 24-hour assistance	4 769	5 720	6 682	7 761
Miehet • Men	981	1 252	1 529	1 721
Naiset • Women	3 788	4 468	5 153	6 040
Vanhainkodit • Residential homes	8 058	8 445	8 614	8 767
Miehet • Men	1 855	1 973	2 030	2 180
Naiset • Women	6 203	6 472	6 584	6 587
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • Health centres, long-term inpatients	6 217	6 202	6 545	6 679
Miehet • Men	1 440	1 443	1 544	1 573
Naiset • Women	4 777	4 759	5 001	5 106
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • Health centres, short-term inpatients	1 792	1 777	1 981	2 119
Miehet • Men	628	631	670	744
Naiset • Women	1 164	1 146	1 311	1 375
Erikoissairaanhoidon laitoshoido • Inpatient care in specialised health care	776	808	809	866
Miehet • Men	338	370	371	402
Naiset • Women	438	438	438	464

	% kaikista asiakkaista • av alla klienter • of all clients			
	2003	2004	2005	2006
Säännöllinen kotihoito • Regular home care	11,3	..	13,8	..
Miehet • Men	9,5	..	12,3	..
Naiset • Women	12,0	..	14,4	..
Tavallinen palveluasuminen • Ordinary sheltered housing	13,5	14,7	15,1	17,8
Miehet • Men	9,9	11,0	12,0	14,7
Naiset • Women	15,2	16,5	16,6	19,2
Tehostettu palveluasuminen • Sheltered housing, 24-hour assistance	36,8	40,0	40,5	41,3
Miehet • Men	29,9	34,0	35,2	35,4
Naiset • Women	39,2	42,1	42,4	43,3
Vanhainkodit • Residential homes	40,3	42,1	44,2	45,9
Miehet • Men	36,9	38,2	40,6	43,5
Naiset • Women	41,4	43,5	45,4	46,8
Terveyskeskusten pitkäaikaishoito • Health centres, long-term inpatients	51,4	51,8	53,7	55,0
Miehet • Men	43,3	43,1	45,0	45,7
Naiset • Women	54,4	55,1	57,1	58,6
Terveyskeskusten lyhytaikaishoito • Health centres, short-term inpatients	22,0	23,0	24,7	26,2
Miehet • Men	20,4	21,1	21,4	24,1
Naiset • Women	22,9	24,2	26,9	27,5
Erikoissairaanhoidon laitoshoido • Inpatient care in specialised health care	5,8	6,4	6,2	7,0
Miehet • Men	5,3	5,9	5,8	6,6
Naiset • Women	6,4	6,8	6,5	7,5

Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Säännöllinen kotihoito: Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL; Perusterveydenhuolto. THL. Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Regelbunden hemvård: Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL; Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL; Regular home care: Count of regular home-care clients on 30 November OSF. THL; Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
9 815	10 668	11 295	12 377	13 006	13 363	14 109	Regelbunden hemvård
2857	3 125	3 266	3 698	3 993	4 150	4 349	Män
6 958	7 543	8 029	8 679	9 013	9 213	9 760	Kvinnor
1 711	1 651	1 405	1 437	1 425	1 365	1 306	Vanligt serviceboende
436	429	364	372	402	382	347	Män
1 275	1 222	1 041	1 065	1 023	983	959	Kvinnor
9 024	10 172	11 720	13 650	15 008	16 382	18 113	Serviceboende med heldygnssomsorgn
2 089	2 465	2 917	3 458	3 809	4 149	4 746	Män
6 935	7 707	8 803	10 192	11 199	12 233	13 367	Kvinnor
9 189	9 061	8 587	8 275	8 006	7 022	6 084	Ålderdomshem
2 269	2 275	2 284	2 223	2 165	1 986	1 783	Män
6 920	6 786	6 303	6 052	5 841	5 036	4 301	Kvinnor
6 526	6 417	5 824	4 707	4 182	3 622	2 838	Hälsovårdscentraler, långvård
1 655	1 664	1 474	1 276	1 144	1 051	856	Män
4 871	4 753	4 350	3 431	3 038	2 571	1 982	Kvinnor
1 993	2 189	2 265	2 197	2 244	2 318	2 220	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
682	800	805	762	848	829	798	Män
1 311	1 389	1 460	1 435	1 396	1 489	1 422	Kvinnor
792	681	676	665	610	573	501	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
377	318	317	279	291	267	221	Män
415	363	359	386	319	306	280	Kvinnor

2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	
15,6	17,0	17,5	18,2	18,2	18,9	19,6	Regelbunden hemvård
14,3	15,4	15,7	16,7	17,1	17,9	18,2	Män
16,3	17,7	18,4	18,9	18,7	19,5	20,2	Kvinnor
18,4	19,1	18,6	19,3	20,8	19,8	20,4	Vanligt serviceboende
15,3	16,3	15,9	15,9	18,9	17,5	16,9	Män
19,7	20,4	19,7	20,8	21,7	20,8	22,1	Kvinnor
43,4	44,4	45,6	47,7	48,7	50,8	52,0	Serviceboende med heldygnssomsorgn
38,6	40,0	41,9	43,9	45,0	46,7	48,8	Män
45,2	46,1	47,0	49,1	50,2	52,4	53,3	Kvinnor
48,3	49,7	50,2	51,5	51,6	51,7	51,0	Ålderdomshem
45,3	46,6	47,8	49,5	48,6	48,8	48,7	Män
49,4	50,9	51,1	52,2	52,8	52,9	52,1	Kvinnor
57,0	57,4	58,4	57,6	57,4	57,3	56,1	Hälsovårdscentraler, långvård
49,2	49,0	49,6	49,8	48,9	49,8	51,0	Män
60,2	61,1	62,1	61,1	61,4	61,1	58,7	Kvinnor
25,0	26,0	27,5	26,1	27,1	27,7	27,8	Hälsovårdscentraler, korttidsvård
22,3	24,2	24,4	22,6	25,1	25,5	24,7	Män
26,7	27,1	29,6	28,4	28,4	29,1	30,0	Kvinnor
6,9	6,1	6,2	6,2	5,7	5,6	5,2	Slutenvård inom den specialiserade sjukvården
6,6	5,7	5,8	5,2	5,5	5,1	4,6	Män
7,2	6,5	6,6	7,3	6,0	6,2	5,9	Kvinnor

Vammaispalvelut
Handikappservice
Services for people with disabilities

37. Vammaispalvelulain mukaiset palvelut 1990–2015
Tjänster enligt handikappservicelagen 1990–2015
Services under the Services and Assistance for the Disabled Act, 1990–2015

Vuosi År Year	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade Transport services for people with serious disabilities	Henkilö- kohtainen apu Personlig assistans Personal assistant	Tulkkau- palvelut ¹⁾ Tolk tjänster ¹⁾ Interpreter services ¹⁾	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden Housing alterations and housing equipment and facilities	Vaikeavammaisten palveluasuminen Serviceboende för gravt funktionshindrade Sheltered housing for people with serious disabilities
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year					
1990	35 000	1 336	2 328	..	..
1995	45 839	1 835	2 808	..	..
2000	66 568	2 817	3 137	..	1 874
2005	80 937	4 322	3 530	7 713	2 721
2010	94 828	8 985	4 591	9 580	4 310
2014	101 911	17 356	5 539	10 361	5 390
2015	100 428	19 000	5 693	9 598	5 737
Ikäryhmittäin • Efter åldersgrupp • By age group					
0–17	2 507	1 241	543	589	90
18–64	32 275	11 949	3 347	3 881	3 922
65+	65 646	5 810	1 803	5 128	1 725

1) Tulkkauspalvelujen järjestämismallisuus siirtyi kunnilta Kelalle 1.9.2010. Vuodesta 2010 lähtien tilastossa ovat vammaisten henkilöiden tulkkauspalvelusta annettun lain (133/2010) perusteella tulkkauspalveluihin oikeutetut 31.12. • Skyldigheten att ordna tolkningstjänster övergick från kommunerna till FPA 1.9.2010. Sedan år 2010 omfattar statistiken personer som är berättigade till tolktjänster 31.12 enligt lagen om tolkningstjänst för handikappade personer (133/2010). • Duty to provide interpreter services was transferred from the municipalities to KELA as of 1 September 2010. As of 2010, the statistics have included those who were entitled to interpreter services on 31 December under the Act on interpreter services for persons with disabilities (133/2010).

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaisasetuudet ja -palvelut. SVT. Kela • Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

38. Vammaisten työllistämistoiminta ja omaishoidon tuki 1990–2015
Sysselsättningsverksamhet för funktionshindrade och stöd för närståendevård 1990–2015
Support to employment of disabled people and support for informal care, 1990–2015

Vuosi År Year	Kehitysvammaisten työ- ja toimintakeskukset Arbets- och aktivitets- center för personer med utvecklingsstörning Day and sheltered work centres for people with intellectual disabilities	Vajaakuntoisten työkeskukset Arbetscenter för funktion- shindrade Sheltered work centres for disabled people	Vammaisten työllistämistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsätt- ningssyfte för funktion- shindrade Activities to support employment of disabled people	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverk- samhet för funktion- hindrade Day and sheltered work centres for people with various disabilities	Omaishoidon tuki, alle 65-v. Stöd för när- ståendevård, under 65 år Support for informal care, under 65 years
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • Clients/year			Asiakkaita • Klienter • Clients 31.12.		Asiakkaita/vuosi Klienter/år Clients/year
1990	..	..	..	..	7 836
1995	9 499	3 151	..	..	6 957
2000	10 929	3 301	..	..	8 090
2005	12 005	2 993	..	..	10 427
2010	..	..	2 458	15 805	12 910
2014	..	..	1 783	17 550	14 314
2015	..	..	2 128	16 305	14 939

Lähde: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL • Källa: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015. Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL • Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL

39. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen asiakkaat 2015
 Klienter inom institutionsvård och boendeservice för personer med utvecklingsstörning 2015
Clients in institutional care and housing services for people with intellectual disabilities, 2015

Ikäryhmä Ålders- grupp Age group	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv.störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>			Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>			Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part- time assistance</i>
	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä- aikais- hoidossa av vilka långvårds- klienter <i>of which in long-term care</i>	Hoito- päiviä/v. Vård- dygn/år. <i>Care days/year</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.
0-5	15	6	5 077	8	5	3 796	-
6-17	179	125	69 969	187	106	70 697	1
18-49	508	456	200 865	4 250	3 948	1 514 017	1 128
50+	391	375	170 388	3 283	3 047	1 189 609	877
Yhteensä Totalt Total	1 093	962	446 299	7 728	7 106	2 778 119	2 006
Miehet Män Men	699	625	281 363	4 305	3 962	1 544 416	1 114
Naiset Kvinnor Women	394	337	164 936	3 423	3 144	1 233 703	892

Lähde: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. •
 Source: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

40. Vammaisten osallistumista, toimintaa ja työnteoa tukevat palvelut maakunnittain 2015
Tjänster som stödjer funktionshindrades delaktighet, verksamhet och arbete efter landskap 2015
Services supporting disabled people's participation, activities and employment by region, 2015

Maakunta <i>Region</i>	Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut Färdtjänster för gravt funktionshindrade <i>Transport services for people with serious disabilities</i>	Henkilökohtainen apu Personlig assistens <i>Personal assistance</i>	Asunnon muutostyöt ja asuntoon kuuluvat välineet ja laitteet Ändringsarbeten i bostaden samt redskap och anordningar som hör till bostaden <i>Housing alterations and housing equipment and facilities</i>
Asiakkaita/vuosi • Klienter/år • <i>Clients/year</i>			
Koko maa • Whole country	100 428	19 000	9 598
Uusimaa	25 421	4 208	2 704
Varsinais-Suomi	8 374	1 736	697
Satakunta	6 142	972	460
Kanta-Häme	3 024	513	291
Pirkanmaa	10 354	1 327	795
Päijät-Häme	4 764	591	317
Kymenlaakso	3 604	669	293
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	2 315	469	215
Etelä-Savo	3 907	896	370
Pohjois-Savo	4 734	1 210	426
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	2 520	807	296
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	4 338	834	342
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	3 542	883	417
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	3 936	471	330
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 913	332	207
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	5 095	1 500	679
Kainuu	1 545	450	279
Lappi • <i>Lapland</i>	4 464	1 051	435
Ahvenanmaa • <i>Åland Islands</i>	436	81	45

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Kelan vammaisetuudet ja -palvelut. SVT. Kela. • Källor: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Handikappförmåner och -tjänster från FPA. FOS. FPA. • Sources: Statistics on the activities of social services. THL; Disability benefits and services paid by the Social Insurance Institution (Kela). OSF. Kela.

Tulkkauspalvelut Tolktjänster <i>Interpreter services</i>	Vammaisten työllistymistä tukeva toiminta Verksamhet i sysselsätt- ningssyfte för funktion- shindrade <i>Activities to support employment of disabled people</i>	Vammaisten työ- ja päivätoiminta Arbets- och dagverksamhet för funktionshindrade <i>Day and sheltered work centres for people with various disabilities</i>	Landskap
Asiakkaita • Klienter • <i>Clients</i> 31.12			
5 693	2 128	16 305	Hela landet
1 608	467	2 740	Nyland
708	204	1 353	Egentliga Finland
276	84	943	Satakunta
182	52	648	Egentliga Tavastland
501	130	1 255	Birkaland
166	70	679	Päijänne-Tavastland
151	101	602	Kymmenedalen
160	3	394	Södra Karelen
137	2	779	Södra Savolax
234	182	948	Norra Savolax
233	194	864	Norra Karelen
355	75	930	Mellersta Finland
237	159	650	Södra Österbotten
141	128	598	Österbotten
40	12	333	Mellersta Österbotten
310	120	1 393	Norra Österbotten
75	81	337	Kajanaland
170	33	815	Lappland
9	31	44	Åland

41. Kehitysvammaisten laitos- ja asumispalvelujen sekä perhehoidon asiakkaat maakunnittain 2015
Klienter inom institutionsvård och boendeservice och i familjevård för personer med utvecklingsstörning efter landskap 2015
Clients in institutional care, housing services and in family care for people with intellectual disabilities by region, 2015

Maakunta Landskap Region	Kehitysvammalaitokset Institutioner för pers. med utv. störning <i>Institutions for people with intellectual disabilities</i>		Autettu asuminen Assisterat boende <i>Housing with 24-hour assistance</i>		Ohjattu asuminen Styrt boende <i>Housing with part-time assistance</i>	Perhehoito ¹⁾ Familjevård ¹⁾ <i>Family care¹⁾</i>
	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä-aikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>	Asiakkaita Klienter <i>Clients</i> 31.12.	joista pitkä-aikais- hoidossa av vilka lång- vårdsklienter <i>of which in long-term care</i>		
Koko maa • Hela landet • Whole country	1 093	962	7 728	7 106	2 006	1 433
Uusimaa • Nyland	292	257	1 727	1 606	332	354
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	128	118	618	572	133	71
Satakunta • Satakunta	74	64	329	286	58	85
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	4	4	249	229	63	123
Pirkanmaa • Birkaland	127	105	498	439	176	79
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	5	5	368	358	85	76
Kymenlaakso • Kymmenedalen	23	23	280	239	122	11
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	8	195	176	39	2
Etelä-Savo • Södra Savolax	65	53	277	255	180	34
Pohjois-Savo • Norra Savolax	97	89	505	466	169	70
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	26	20	334	291	55	144
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	21	19	404	371	101	129
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	75	70	331	313	79	17
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	18	18	235	212	24	10
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	7	4	90	87	32	3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	38	25	709	659	182	135
Kainuu • Kajanaland	19	15	121	112	65	55
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	64	64	366	343	111	34
Åhvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1	1	92	92	..	1

1) Vuodesta 2006 lähtien on kerätty tieto "Vammaisten perhehoito" eli mukana on jonkin verran muitakin vammaisia kuin kehitysvammaisia. • Från och med 2006 har uppgifter om familjevård för funktionshindrade samlats in, dvs. uppgifterna inbegriper även andra funktionshindrade än personer med utvecklingsstörning. • From 2006 onwards the data collection has concerned family care for people with disabilities, i.e. the data includes not only people with intellectual disabilities but also some people with other disabilities.

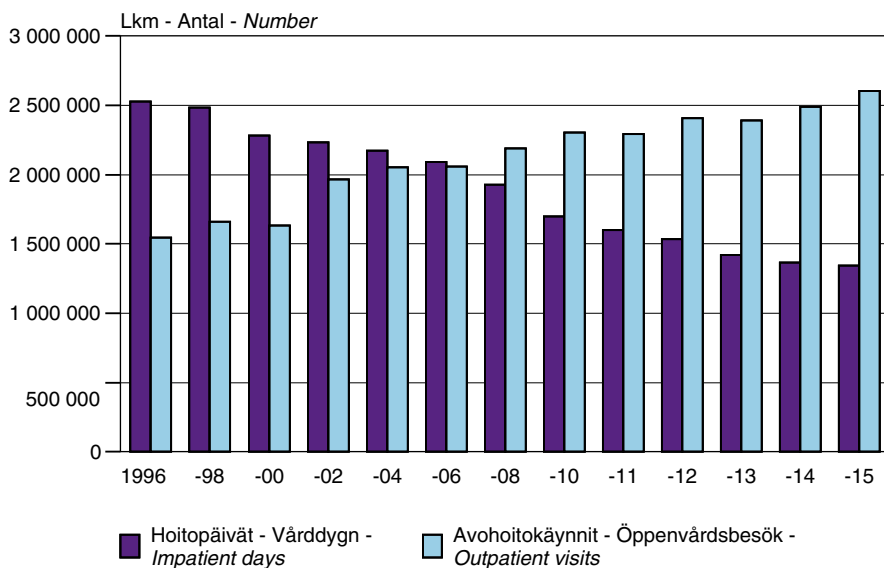
Lähteet: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.; Perhehoito: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. • Källor: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.; Familjevård: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL • Sources: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.; Family care: Statistics on the activities of social services. THL

Mielenterveyspalvelut

Mentalvårdstjänster

Mental health services

Kuvio 6. - Figur 6. - Figure 6.
Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ja avohoito 1996–2015
Psykiatrisk institutionsvård och öppenvård 1996–2015
Inpatient and outpatient mental care, 1996–2015

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

42. Mielenterveyshuollon avohoitokäynnit 1997–2015
Öppenvårdsbesök inom mentalvården 1997–2015
Outpatient visits in mental health services, 1997–2015

	1997	2000	2003	2006	2010	2014	2015
Perusterveydenhuollon käynnit ¹⁾ • Besök inom primärvård ¹⁾ • <i>Visits in primary health care¹⁾</i>							
Lääkäri • Läkare • <i>Physician</i>	28 992	58 764	99 232	92 740	98 237	62 048	62 938
Muu kuin lääkäri • Annan än läkare • <i>Other practitioner</i>	298 048	446 925	615 665	554 601	590 719	575 807	622 192
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	327 040	505 689	714 897	647 341	688 956	637 855	685 130
Erikoissairaanhoidon käynnit • Besök inom specialiserad sjukvård • <i>Visits in specialised health care</i>							
Aikuispsykiatria • Vuxenpsykiatri • <i>Adult psychiatry</i>	1 131 421	959 419	1 127 158	1 158 950	1 240 224	1 380 611	1 437 311
Nuorisopsykiatria • Ungdomspsykiatri • <i>Adolescent psychiatry</i>	66 655	91 982	104 215	136 275	217 422	287 512	309 419
Lastenpsykiatria • Barnpsykiatri • <i>Child psychiatry</i>	76 326	79 241	102 827	119 122	159 983	194 570	217 810
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 274 402	1 130 642	1 334 200	1 414 347	1 617 629	1 862 693	1 964 540
Mielenterveyskäynnit ¹⁾ • Besök inom mentalvård ¹⁾ • <i>Mental health visits¹⁾</i>							
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	1 601 442	1 636 331	2 049 097	2 061 688	2 306 585	2 500 548	2 602 395
Asukasta kohti • Per invånare • <i>Per inhabitant</i>	0,31	0,32	0,39	0,39	0,42	0,46	0,47

1) Perusterveydenhuollon avohoidon tiedonkeruu muuttui 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2011–2014 tietojen kanssa. • Insamlingen av data om öppenvården inom primärvården förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *Data collection for outpatient visits in primary health care has been revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2011–2014.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

43. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido erikoisaloittain 1997–2015
Psykiatrisk institutionsvård efter specialitet 1997–2015
Inpatient mental health care by speciality, 1997–2015

	1997	2000	2003	2006	2010	2014	2015
<i>Psykiaatria¹⁾ • Psykiatri¹⁾ • Psychiatry¹⁾</i>							
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	43 469	48 933	47 199	44 416	39 390	35 016	34 051
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay</i>	49,2	39,7	36,3	35,8	35,1	33,8	31,7
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Care days</i>	1 959 645	1 827 462	1 751 156	1 659 433	1 386 750	1 147 372	1 162 783
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	28 930	30 234	29 478	29 592	27 094	23 875	23 227
<i>Yleislääketiede • Allmänmedicin • General practice</i>							
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	24 056	24 579	21 439	19 460	16 101	15 937	15 329
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay</i>	15,4	13,5	15,7	16,0	17,4	15,1	11,9
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Care days</i>	423 576	408 727	382 124	391 143	277 234	189 039	148 260
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	15 653	16 064	14 123	13 260	11 107	10 352	9 885
<i>Muut • Övriga • Others</i>							
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	9 678	9 452	8 169	9 086	7 757	8 427	9 707
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay</i>	6,4	4,7	4,6	4,6	4,0	3,5	3,7
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Care days</i>	59 862	46 497	37 075	41 859	32 487	29 874	35 645
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	8 091	7 835	6 854	7 635	6 362	6 991	7 701
<i>Yhteensä • Totalt • Total</i>							
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	77 203	82 964	76 807	72 962	63 248	59 380	59 087
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay</i>	33,3	27,9	27,2	26,6	26,8	24,5	21,9
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Care days</i>	2 443 083	2 282 686	2 170 355	2 092 435	1 696 471	1 366 285	1 346 688
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	47 767	49 241	46 158	46 143	40 897	37 303	36 798

1) Tähän on poimittu ne psykiatrian erikoisalan potilaat/hoitojaksot/hoitopäivät, joissa potilaan päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (diagnoosit F00–F99 dementiaa ja muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta lukuun ottamatta). Psykiatrian erikoisalan kokonaisuudet löytyvät taulukosta 80. • Denna tabell visar de patienter/vårdperioder/vårddygn inom specialiteten psykiatri där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (diagnoser F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störningar samt utvecklingsstörning). Tabell 80 visar de totala antalen för specialiteten psykiatri. • *The figures here include all patients/inpatient stays/care days in psychiatry where the patient's primary diagnosis is mental disorder (diagnoses F00–F99, except for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). The total numbers for psychiatry appear from Table 80.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

44. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2015
Psykiatrisk institutionsvård efter åldersgrupp 1997–2015
Inpatient mental health care by age group, 1997–2015

Ikäryhmä • Åldersgrupp • <i>Age group</i>	1997	2000	2003	2006	2010	2014	2015
0–17							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 407	8 111	7 825	7 893	7 438	6 524	6 615
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	26,2	25,2	25,1	25,4	24,0	20,5	19,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	173 595	202 881	202 552	209 765	178 287	135 470	127 224
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	4 732	5 804	5 494	5 515	5 353	4 556	4 633
18–24							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 224	7 310	6 642	5 388	5 263	5 815	5 885
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	23,4	21,3	25,0	30,9	28,8	24,0	22,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	155 322	170 824	189 793	184 739	153 184	145 625	146 330
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	3 868	4 489	4 321	3 595	3 575	3 719	3 727
25–64							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	53 323	56 400	52 104	48 832	40 968	36 196	35 756
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	31,2	25,8	25,2	24,7	25,2	24,1	20,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	1 576 811	1 434 711	1 352 994	1 265 045	1 028 713	818 981	823 075
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	31 469	31 431	29 529	29 687	25 605	22 218	21 763
65+							
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 249	11 143	10 236	10 849	9 579	10 845	10 831
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	52,6	44,8	40,3	34,2	34,8	28,5	28,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Care days</i>	537 355	474 270	425 016	432 886	336 287	266 209	250 059
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 842	7 704	7 025	7 549	6 527	6 981	6 889

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: *Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

45. Mielenterveyden häiriöiden laitoshoidon maakunnittain 2015
 Psykiatrisk institutionsvård efter landskap 2015
Inpatient mental health care by region, 2015

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Hoitojaksot Vårdperioder <i>Inpatient stays</i>	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid <i>Average length of stay</i>	Hoitopäivät Vårddygn <i>Care days</i>	Potilaat Patienter <i>Patients</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	59 087	21,9	1 346 688	36 798
Uusimaa • Nyland	13 080	22,4	387 092	8 985
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 728	24,2	108 880	2 586
Satakunta	2 883	16,6	49 016	1 782
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 965	14,9	35 569	1 184
Pirkanmaa • Birkaland	5 436	22,7	109 118	3 313
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	2 650	26,0	57 443	1 609
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1 460	31,6	45 707	1 166
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1 292	18,1	20 473	790
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 647	27,9	45 236	1 123
Pohjois-Savo • Norra Savolax	3 869	23,2	77 247	2 311
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	2 628	18,7	48 300	1 623
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	3 332	14,3	54 689	1 920
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2 659	19,5	45 629	1 479
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1 468	30,6	47 346	967
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	1 388	15,0	20 341	628
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	5 196	19,1	104 716	2 939
Kainuu • Kajanaland	1 237	34,3	34 634	666
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	2 538	29,2	46 256	1 519
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	335	14,7	5 313	173

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

46. Psykiatrian asumispalvelut 1995–2015
Boendeservice inom psykiatrin 1995–2015
Housing services for people with mental disorders, 1995–2015

Vuosi År Year	Palveluntuottaja • Serviceproducent • <i>Service provider</i>			
	Kunnallinen (sosiaalihuolto) Kommunal (socialvård) <i>Municipal (social care)</i>	Kunnallinen (terveydenhuolto) Kommunal (hälso- och sjukvård) <i>Municipal (health care)</i>	Yksityinen Privat <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
Asiakkaita • Klienter • <i>Clients 31.12.</i>				
1995	523	468	889	1 880
2000	482	41	2 572	3 095
2001	359	149	3 133	3 641
2002	454	158	3 569	4 181
2003	388	257	4 090	4 735
2004	407	181	4 465	5 053
2005	475	211	4 907	5 593
2006	521	232	5 155	5 908
2007	480	236	5 816	6 532
2008	554	186	6 323	7 063
2009	520	168	6 472	7 160
2010	509	159	6 544	7 212
2011	616	156	7 027	7 799
2012	711	157	7 141	8 009
2013	708	168	7 086	7 962
2014	760	163	7 132	8 055
2015	712	1	7 086	7 799

Lähteet: Vuosi 1995 Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus; Vuodesta 2000 lähtien Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: År 1995 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen; Från och med 2000 Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: Year 1995 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland; From 2000- Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

Päihteet ja riippuvuudet

Alkohol, droger och beroende

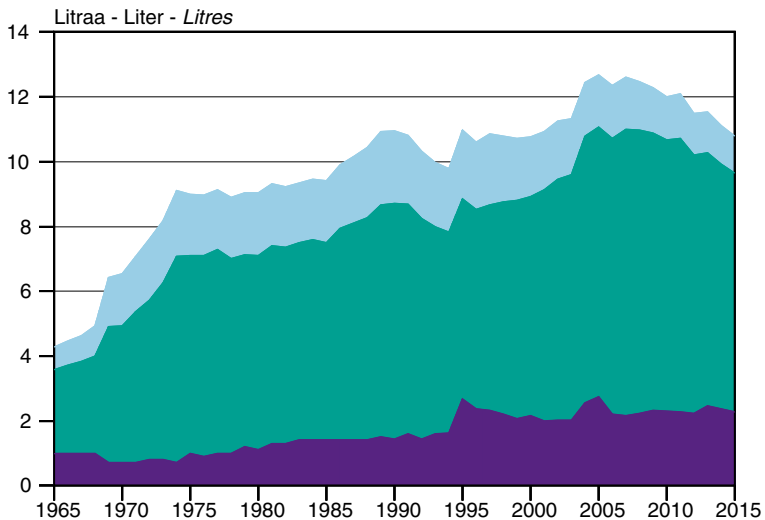
Alcohol, drugs and addiction

Kuvio 7. - Figur 7. - Figure 7.

Alkoholijuomien kokonaiskulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti 1965–2015

Total alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1965–2015

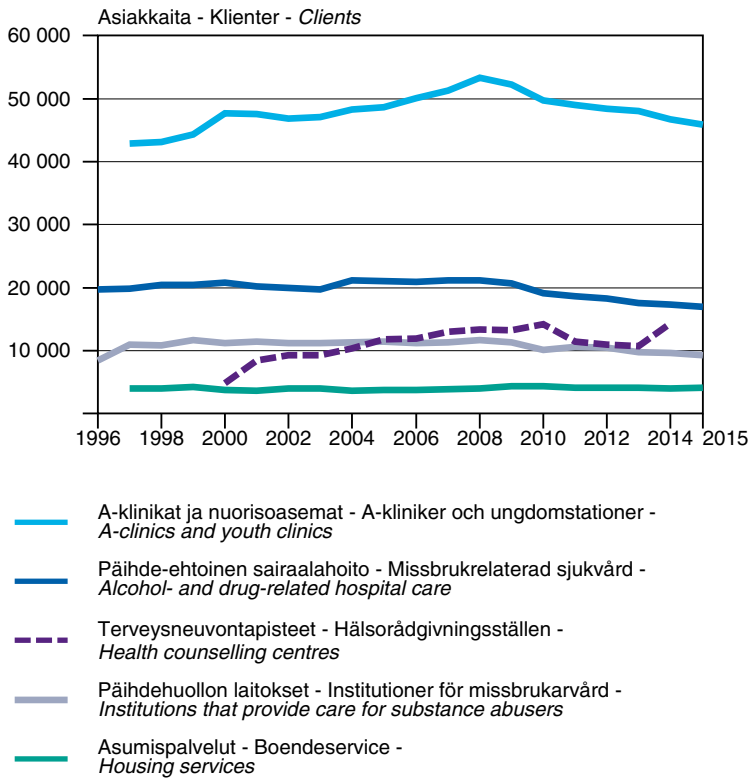
Total consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol per capita aged 15 and over, 1965–2015

- Anniskelukulutus - Konsumtion av serverad alkohol - Consumption through licensed serving
- Vähittäiskulutus - Detaljhandelskonsumtion - Consumption through retail outlets
- Tilastoimaton kulutus - Oregistrerad konsumtion - Undocumented consumption

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira. - Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira. - Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

Kuvio 8. - Figur 8. - *Figure 8.*
Päihdehuollon palvelut 1996–2015
Missbrukarvårdens tjänster 1996–2015
Treatment services for substance abusers 1996–2015

Lähteet: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL; Erikoissairaanhoito. THL; Perusterveydenhuolto. THL; Virusinfektioyksikkö. THL. - Källor: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Primärvård. THL; Enheten för virusinfektioner. THL. - *Sources: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutional care, and housing services in social care. OSF. THL; Specialised health care. THL; Primary health care. THL; Viral Infections Unit. THL.*

47. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus asukasta kohti 1960–2015
 Registrerad alkoholkonsumtion per invånare 1960–2015
 Recorded consumption of alcoholic beverages, per capita, 1960–2015

Vuosi År Year	Litraa 100 %:n alkoholia • Liter 100 % alkohol • 100% alcohol, litres	Asukasta kohti Per invånare Per capita	Euroa (käyvin hinnoin) • Euro (till löpande priser) • EUR (at current prices)	Asukasta kohti Per invånare Per capita
	15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över Per capita, aged 15 and over		15 vuotta täyttäneitä kohti Per invånare 15 år och över Per capita, aged 15 and over	
Kulutus yhteensä • Konsumtion totalt • Consumption, total				
1960	2,69	1,85	21	15
1970	5,84	4,30	80	59
1980	7,94	6,31	292	233
1990	9,53	7,69	783	632
2000	8,59	7,04	826	677
2005	9,95	8,23	867	718
2010	9,72	8,12	980	819
2011	9,81	8,20	1 004	839
2012	9,27	7,75	1 015	848
2013	9,08	7,59	1 000	836
2014	8,76	7,32	999	836
2015	8,52	7,13	972	813

Vähittäiskulutus • Detaljhandelskonsumtion • Consumption through retail outlets				
1960	2,04	1,40	14	9
1970	4,24	3,12	49	36
1980	6,00	4,77	180	143
1990	7,28	5,87	466	376
2000	6,76	5,54	509	417
2005	8,33	6,89	543	449
2010	8,38	7,00	654	546
2011	8,46	7,06	668	557
2012	7,99	6,67	676	565
2013	7,82	6,54	668	559
2014	7,57	6,33	668	558
2015	7,38	6,17	647	541

Anniskelukulutus • Konsumtion av serverad alkohol • Consumption through licensed serving				
1960	0,65	0,45	8	5
1970	1,61	1,18	31	23
1980	1,94	1,54	113	90
1990	2,25	1,82	318	256
2000	1,84	1,51	317	260
2005	1,62	1,34	324	268
2010	1,34	1,12	327	273
2011	1,36	1,13	337	282
2012	1,28	1,07	339	284
2013	1,25	1,05	332	277
2014	1,19	0,99	332	277
2015	1,14	0,96	326	272

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

48. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus 100 %:n alkoholina 15 vuotta täyttänyttä asukasta kohti 1960–2015
Registrerad alkoholkonsumtion i 100 % alkohol per invånare 15 år och över 1960–2015
Recorded consumption of alcoholic beverages, 100% alcohol, per capita aged 15 and over, 1960–2015

Vuosi År Year	Viinaa Brännvin Vodka, gin, etc.	Muita väkeviä juomia Övriga starka drycker Other strong beverages	Väkeviä viinejä Starkvin Fortified wines	Mietoja viinejä Lättvin Light wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Vahvaa olutta Starköl Strong beer	Keski- olutta Mellanöl Medium beer	Yhteensä Totalt Total
---------------------	---	---	--	---	-----------------------------	---	---	--	-----------------------------

Kulutus yhteensä, litraa • Konsumtion totalt, liter • Consumption total, litres

1960	1,25	0,65	0,18	0,00	0,00	0,01	0,13	0,37	2,69
1970	1,49	0,90	0,46	0,00	0,00	0,06	0,76	1,93	5,84
1980	2,28	1,23	0,57	0,00	0,00	0,24	1,32	1,94	7,94
1990	2,34	1,13	0,30	0,70	0,02	0,25	1,90	2,88	9,53
2000	1,56	0,68	0,18	1,08	0,60	0,26	0,39	3,90	8,63
2005	1,90	0,92	0,20	1,47	0,57	0,31	0,30	4,29	9,95
2010	1,50	0,83	0,16	1,70	0,52	0,54	0,23	4,24	9,72
2011	1,44	0,81	0,15	1,74	0,50	0,56	0,24	4,37	9,81
2012	1,38	0,78	0,15	1,74	0,44	0,52	0,23	4,04	9,27
2013	1,30	0,73	0,13	1,71	0,42	0,50	0,23	4,05	9,08
2014	1,24	0,68	0,12	1,68	0,38	0,48	0,23	3,94	8,76
2015	1,18	0,66	0,11	1,64	0,35	0,44	0,24	3,89	8,52

Vähittäiskulutus, litraa • Detaljhandelskonsumtion, liter • Consumption through retail outlets, litres

1960	1,16	0,41	0,13	0,00	0,00	0,00	0,07	0,20	2,04
1970	1,20	0,68	0,42	0,00	0,00	0,03	0,38	1,32	4,24
1980	1,95	1,01	0,55	0,00	0,00	0,12	0,54	1,51	6,00
1990	2,03	0,96	0,29	0,61	0,01	0,17	0,78	2,42	7,28
2000	1,35	0,55	0,17	0,97	0,43	0,21	0,23	2,87	6,78
2005	1,69	0,80	0,19	1,35	0,44	0,22	0,18	3,45	8,33
2010	1,34	0,72	0,16	1,54	0,42	0,41	0,13	3,65	8,38
2011	1,28	0,70	0,15	1,58	0,40	0,43	0,13	3,79	8,46
2012	1,24	0,67	0,15	1,58	0,35	0,40	0,12	3,48	7,99
2013	1,17	0,63	0,13	1,55	0,33	0,38	0,12	3,51	7,82
2014	1,12	0,59	0,12	1,52	0,31	0,38	0,11	3,42	7,57
2015	1,07	0,58	0,11	1,48	0,28	0,35	0,11	3,40	7,38

Anniskelukulutus, litraa • Konsumtion av serverad alkohol, liter • Consumption through licensed serving, litres

1960	0,09	0,25	0,05	0,00	0,00	0,01	0,06	0,17	0,65
1970	0,29	0,22	0,04	0,00	0,00	0,03	0,38	0,61	1,61
1980	0,32	0,22	0,02	0,00	0,00	0,12	0,78	0,43	1,94
1990	0,32	0,16	0,01	0,09	0,01	0,08	1,12	0,46	2,25
2000	0,21	0,12	0,00	0,11	0,17	0,05	0,16	1,03	1,84
2005	0,21	0,12	0,00	0,12	0,13	0,08	0,12	0,84	1,62
2010	0,15	0,11	0,00	0,15	0,10	0,13	0,10	0,59	1,34
2011	0,15	0,11	0,00	0,17	0,10	0,13	0,11	0,59	1,36
2012	0,14	0,11	0,00	0,17	0,09	0,12	0,11	0,55	1,28
2013	0,13	0,10	0,00	0,16	0,09	0,11	0,11	0,54	1,25
2014	0,11	0,09	0,00	0,16	0,08	0,11	0,12	0,52	1,19
2015	0,11	0,09	0,00	0,16	0,07	0,09	0,13	0,50	1,14

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

49. Alkoholijuomien myynti 100 %:n alkoholina maakunnittain 2015
Försäljning av alkoholdrycker i 100 % alkohol efter landskap 2015
Sales of alcoholic beverages by region, 100% alcohol, 2015

Maakunta Landskap Region	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Viinejä Vin Wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Mallas- juomia Malt- drycker Beers	Yhteensä Totalt Total
1 000 litraa • liter • litres						
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	8 472	8 032	1 629	2 032	18 967	39 132
Uusimaa • Nyland	1 905	3 010	479	487	5 208	11 089
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	737	736	139	174	1 620	3 406
Satakunta • Satakunta	421	265	61	94	789	1 630
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	286	237	52	66	645	1 286
Pirkanmaa • Birkaland	802	688	156	191	1 693	3 530
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	315	287	62	81	825	1 569
Kymenlaakso • Kymmenedalen	274	245	55	65	695	1 334
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	210	190	44	54	572	1 071
Etelä-Savo • Södra Savolax	272	225	53	67	668	1 286
Pohjois-Savo • Norra Savolax	470	315	86	107	936	1 915
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	275	182	50	67	574	1 147
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	460	353	83	111	971	1 977
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	336	166	43	76	533	1 155
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	208	215	37	51	473	984
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	124	78	17	25	204	447
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	660	415	118	161	1 337	2 691
Kainuu • Kajanaland	175	92	25	37	309	638
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	517	282	65	114	844	1 822
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	26	51	5	7	68	157

15 vuotta täyttäneitä asukasta kohti, litraa • Per invånare 15 år och över, liter • *Per capita aged 15 and over, litres*

Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	1,84	1,75	0,35	0,44	4,13	8,52
Uusimaa • Nyland	1,41	2,23	0,36	0,36	3,87	8,23
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1,84	1,83	0,35	0,43	4,04	8,48
Satakunta • Satakunta	2,22	1,40	0,32	0,50	4,17	8,61
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1,95	1,62	0,35	0,45	4,40	8,78
Pirkanmaa • Birkaland	1,89	1,62	0,37	0,45	4,00	8,34
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1,84	1,67	0,36	0,47	4,82	9,16
Kymenlaakso • Kymmenedalen	1,79	1,60	0,36	0,42	4,53	8,70
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	1,86	1,69	0,39	0,48	5,07	9,49
Etelä-Savo • Södra Savolax	2,09	1,73	0,41	0,51	5,12	9,86
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2,23	1,50	0,41	0,51	4,45	9,09
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1,96	1,29	0,36	0,47	4,08	8,15
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	1,99	1,53	0,36	0,48	4,22	8,58
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	2,11	1,04	0,27	0,48	3,34	7,24
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1,38	1,43	0,25	0,34	3,15	6,55
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	2,21	1,40	0,30	0,45	3,66	8,01
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	2,04	1,28	0,36	0,50	4,13	8,30
Kainuu • Kajanaland	2,61	1,36	0,37	0,55	4,61	9,50
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	3,38	1,84	0,42	0,74	5,51	11,89
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1,06	2,10	0,20	0,27	2,82	6,45

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor: Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

50. Alkoholijuomien myynti juomaryhmittäin 1990–2015
Försäljning av alkoholdrycker per varugrupp 1990–2015
Sales of alcoholic beverages by type of beverage, 1990–2015

Vuosi År Year	Väkeviä juomia Starka drycker Strong beverages	Väkeviä viinejä Starkvin Fortified wines	Mietoja viinejä Lättvin Light wines	Siideriä Cider Ciders	Long drink -juomia Long drink Long drinks	Vahvaa olutta Stark öl Strong beer	Keski- olutta Mellanöl Medium beer	Yhteensä 100 %:n alkoholina Totalt 100 % alkohol Total 100% alcohol
---------------------	---	--	---	-----------------------------	--	--	--	---

1 000 litraa • liter • litres

Vähittäismyynti • Detaljhandel • Retail sales

1990	33 173	6 533	20 834	612	12 401	59 436	220 001	29 113
2000	22 239	4 265	35 618	38 715	14 364	16 968	267 408	28 680
2008	30 036	4 573	54 330	46 484	32 590	10 988	358 887	38 813
2009	27 959	4 380	55 021	41 662	37 017	10 780	359 954	38 215
2010	26 464	4 088	55 748	40 329	37 686	9 909	360 801	37 617
2011	25 602	3 744	57 938	38 402	39 712	9 586	376 779	38 154
2012	24 696	3 739	57 584	33 489	37 605	8 981	349 250	36 218
2013	23 470	3 358	56 664	32 035	35 575	8 757	354 445	35 648
2014	22 407	3 136	55 690	29 664	35 327	8 470	347 039	34 643
2015	21 760	2 855	54 305	27 707	32 814	8 308	345 394	33 881

Toimitukset anniskeluun • Leveranser till servering • Deliveries to licensed serving

1990	5 002	204	3 035	973	6 051	84 054	42 069	9 054
2000	3 872	95	3 664	14 911	4 041	12 386	96 432	7 800
2008	4 120	74	5 211	10 861	9 958	9 304	67 417	6 688
2009	3 661	62	5 032	9 951	10 497	8 910	62 283	6 239
2010	3 462	63	5 381	9 348	10 541	8 603	58 767	6 008
2011	3 562	62	5 975	9 264	10 622	9 180	58 304	6 117
2012	3 296	60	5 970	8 457	9 938	9 222	55 248	5 819
2013	3 104	55	5 919	8 174	9 683	9 695	54 511	5 700
2014	2 754	49	5 785	7 582	9 023	10 057	52 559	5 431
2015	2 655	45	5 809	6 867	8 093	10 638	50 321	5 251

Yhteensä • Totalt • Total

1990	38 174	6 737	23 869	1 585	18 452	143 490	262 070	38 167
2000	26 111	4 359	39 282	53 626	18 405	29 354	363 840	36 480
2008	34 156	4 647	59 541	57 345	42 548	20 292	426 304	45 501
2009	31 620	4 442	60 054	51 613	47 514	19 691	422 237	44 454
2010	29 926	4 150	61 129	49 677	48 227	18 512	419 567	43 625
2011	29 164	3 806	63 913	47 666	50 334	18 767	435 083	44 271
2012	27 992	3 799	63 554	41 946	47 543	18 203	404 498	42 037
2013	26 574	3 413	62 583	40 208	45 258	18 452	408 956	41 349
2014	25 162	3 185	61 475	37 247	44 350	18 528	399 598	40 074
2015	24 416	2 900	60 113	34 575	40 907	18 946	395 714	39 132

Lähteet: Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL; Valvira • Källor Alkoholkonsumtion. FOS. THL; Valvira • Sources: Alcoholic beverage consumption. OSF. THL; Valvira.

51. Alkoholijuomien vähittäismyöntiverkosto 1990–2015
Distributionsnät för detaljhandel med alkoholdrycker 1990–2015
Network for the retail sales of alcoholic beverages, 1990–2015

Vuosi År Year	Alkon myymälät Alkos butiker Alko stores	Vähittäismyöntipaikat Detaljhandelsställen Retail outlets ≤ 4.7 %	Tilaviini- ja sahtimymälät Gårdsvins- och sahtibutiker Stores for selling fruit wine and sahti	Alkon tilauspalvelupisteet Alkoombud Alko order points
1990	240	6 706	-	-
2000	275	7 348	49	124
2005	327	6 699	49	139
2010	343	5 755	35	118
2011	348	5 586	32	110
2012	351	5 511	31	108
2013	350	5 371	31	107
2014	352	5 282	31	106
2015	351	5 264	30	104

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

52. Alkoholijuomien anniskeluverkosto 1990–2015
Nät för servering av alkoholdrycker 1990–2015
Network for the licensed serving of alcoholic beverages, 1990–2015

Vuosi År Year	Anniskeluravintolat • Restauranger med serveringstillstånd • Licensed restaurants					
	Anniskeluluvat ¹⁾ • Serveringstillstånd ¹⁾ • Serving licences ¹⁾				Asiakaspaikkoja ²⁾ • Gästplatser ²⁾ • Seating for customers ²⁾	
	A-luvat A-tillstånd A licences	B-luvat B-tillstånd B licences	Yhteensä Totalt Total	C-luvat C-tillstånd C licences	A+B-luvat A+B-tillstånd A+B licences	C-luvat ³⁾ C-tillstånd ³⁾ C licences ³⁾ ≤ 4.7 %
1990	2 181	379	2 560	3 128	532 212	..
2000	4 640	264	4 904	4 050	1 616 404	332 974
2005	5 321	225	5 546	2 912	1 945 277	262 751
2010	5 812	312	6 124	2 178	2 091 621	215 553
2011	5 847	319	6 166	2 112	2 125 118	213 509
2012	5 916	351	6 267	2 024	2 121 319	209 026
2013	5 919	372	6 291	1 937	2 137 705	208 198
2014	5 935	395	6 330	1 880	2 128 521	203 130
2015	6 032	410	6 442	1 800	2 232 801	203 097

1) A-luvat: kaikki alkoholijuomat, B-luvat: miedot alkoholijuomat, C-luvat: enintään 4,7 til-% alkoholijuomat • A-tillstånd: alla alkoholdrycker, B-tillstånd: svaga alkoholdrycker, C-tillstånd: alkoholdrycker med högst 4,7 % volymprocent. • A licences: all alcoholic beverages, B licences: light alcoholic beverages, C licences: alcoholic beverages with no more than 4.7% by volume.

2) Käytössä olleet asiakaspaikat. • Gästplatser i bruk. • Number of seats in use.

3) Vuodesta 1999 anniskelulupien mukaiset asiakaspaikat. • Från 1999 gästplatser enligt serveringstillstånd. • From 1999 seating for customers according to serving licences.

Lähde: Valvira. • Källa: Valvira • Source: Valvira.

53. Alkoholijuomien myynnin reaalihintaindeksejä 2003–2015
 Realprisindex för försäljning av alkoholdrycker 2003–2015
 Real price indices for the sales of alcoholic beverages, 2003–2015

Vuosi År Year	Viinat Brännvin Vodka, gin, etc.	Muut väkevät juomat Övriga starka drycker Other strong beverages	Väkevät viinit Starkvin Fortified wines	Miedot viinit Lättvin Light wines	Siiderit Cider Ciders	Long drink -juomat Long drink Long drinks	Vahva olut Starköl Strong beer	Keskliolut Mellanöl Medium beer	Kaikki juomat Alla drycker All beverages
2000=100									
Myynti yhteensä • Försäljning totalt • Sales total									
2003	97,2	97,5	94,9	96,9	104,3	103,8	104,7	105,8	102,0
2004	78,4	83,3	76,2	95,7	100,9	98,2	99,0	98,8	93,1
2005	74,4	81,1	71,8	95,2	100,1	97,7	98,4	95,3	90,7
2006	73,4	80,9	70,9	94,2	99,8	97,8	98,9	93,7	89,8
2007	72,3	80,6	70,0	92,8	98,4	97,1	98,7	91,5	88,7
2008	76,1	85,8	71,9	94,0	98,5	97,3	99,1	92,6	90,5
2009	82,2	91,6	77,4	98,6	102,3	101,8	103,9	99,2	96,2
2010	85,2	93,7	80,2	99,8	102,1	104,6	105,8	103,3	99,0
2011	83,2	91,8	79,5	98,0	99,7	104,1	104,8	101,0	97,4
2012	85,5	93,6	82,9	98,9	103,4	108,1	108,1	106,7	101,0
2013	85,9	95,4	83,1	99,8	103,7	109,2	110,7	107,1	102,0
2014	88,1	98,1	86,4	102,1	105,2	110,4	112,2	109,0	104,0
2015	88,7	99,9	86,7	102,4	105,4	111,4	114,9	108,5	104,3
Vähittäismyynti • Detaljhandel • Retail sales									
2003	95,3	95,2	94,4	94,7	106,2	105,2	100,2	105,9	100,7
2004	66,6	73,4	74,8	92,8	100,0	95,5	88,2	93,5	86,9
2005	60,4	69,8	70,2	91,4	98,1	94,1	85,8	88,7	83,3
2006	59,2	69,4	69,4	90,1	97,5	94,2	85,9	87,1	82,4
2007	57,9	69,2	68,4	88,5	95,8	93,7	84,9	85,4	81,5
2008	62,5	75,9	70,4	88,9	95,5	94,3	85,6	86,3	83,3
2009	68,9	82,2	75,7	93,3	99,9	100,4	91,7	92,7	89,2
2010	72,1	84,0	78,3	94,1	99,2	104,3	95,4	96,0	91,7
2011	69,9	81,7	77,2	91,6	96,2	104,2	93,9	92,6	89,1
2012	72,7	84,1	80,7	92,0	100,9	108,9	97,1	98,7	93,2
2013	72,3	85,4	80,8	92,4	100,0	108,9	98,4	97,2	92,8
2014	74,3	87,8	84,1	94,4	101,3	109,8	101,2	99,2	94,8
2015	74,5	88,2	84,6	95,0	99,2	109,5	102,2	97,2	94,0
Anniskelu • Servering • Licensed serving									
2003	102,4	101,3	103,0	106,1	102,0	101,6	108,6	105,7	104,3
2004	98,9	99,2	102,9	108,5	102,1	100,5	107,9	107,2	104,3
2005	98,9	99,4	101,6	112,2	102,4	101,2	108,7	106,0	104,0
2006	98,7	99,4	100,7	112,7	102,5	101,1	109,6	104,3	103,2
2007	98,6	99,2	100,3	112,3	101,7	100,2	109,9	101,2	101,9
2008	99,5	101,4	100,2	116,8	102,2	100,0	110,1	102,5	103,4
2009	103,7	105,9	109,0	122,4	105,1	102,2	113,7	109,2	108,5
2010	105,5	108,3	116,5	125,6	105,6	103,6	114,0	115,2	112,0
2011	104,4	107,3	123,5	126,3	104,1	102,4	113,4	115,8	112,0
2012	104,5	108,1	121,9	129,5	106,2	105,4	116,8	119,7	114,8
2013	107,5	110,5	125,6	133,1	108,4	108,2	120,3	125,3	118,9
2014	109,2	113,7	128,2	136,2	110,2	109,5	121,0	126,8	121,2
2015	111,3	118,2	122,4	135,6	113,9	112,4	124,7	130,4	124,2

Lähde: Alkoholijuomien hintaindeksi. SVT. THL. • Källa: Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL. • Source: Alcoholic beverage price index. OSF. THL.

54. Päihdepalvelut 1990–2015 Missbrukarvård 1990–2015 Services for substance abusers, 1990–2015

Vuosi År Year	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer A-clinics and youth clinics		Asumispalvelut ja ensisuoajat Boendeservice och skyddshärbärgen Housing services and overnight shelters		Päihdehuollon laitokset ¹⁾ Institutioner för missbrukarvård ¹⁾ Institutions that provide care for substance abusers ¹⁾	
	Käynnit/vuosi Besök/år Visits/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants	Hoitopäiviä/vuosi Vårddygn/år Care days/year	/1 000 asukasta invånare inhabitants
1990	305 349	67,1	720 671	144,2	427 286	85,5
1995	332 679	65,0	604 765	118,2	272 936	53,3
2000	385 659	74,4	575 437	111,1	278 473	53,7
2005	451 999	86,0	638 785	121,5	341 457	65,0
2010	..	..	790 361	147,0	313 326	58,3
2013	..	..	848 222	155,6	256 692	47,1
2014	..	..	873 195	159,6	217 965	39,8
2015	..	..	1 034 338	188,5	220 466	40,2

1) Päihdehuollon laitoksiksi määritellään tässä Kelan kuntoutusraahan oikeuttavat laitokset ja kaikki katkaisuhoidoasemat. • Här avses med institutioner för missbrukarvård: alla akutsjukvårdsstationer samt institutioner som berättigar till FPA:s rehabiliteringspenning. • Institutions providing care for substance abusers: facilities providing care that entitles to the rehabilitation allowance granted by the Social Insurance Institution and all detoxification centres.

Lähteet: A-klinikat ja nuorisoasemat: A-klinikkasäätiö; Asumispalvelut ja ensisuoajat: Vuoteen 2014 asti Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus ja vuodesta 2015 alkaen Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL; Päihdehuollon laitokset: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källor: A-kliniker och ungdomsstationer: A-klinikstiftelsen; Boendeservice och skyddshärbärgen: Fram till år 2014 Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen och från år 2015 Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL; Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Sources: A-clinics and youth clinics: A-Clinic Foundation; Housing services and overnight shelters: Up to 2014 Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland and from 2015 onwards Statistics on the activities of social services. THL; Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

55. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoito 2000–2015 Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård 2000–2015 Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care, 2000–2015

Vuosi År Year	Asiakkaat Klienter Clients	Sairaaloiden hoitojaksot Vårperioder på sjukhus Inpatient stays in hospitals	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals				
			Yhteensä Totalt Total	niistä • av vilka • of which			/1000 asukasta invånare inhabitants
			alkoholi alkohol alcohol	huumausaine narkotika narcotic drug	lääkeaine- myrkytykset läkemedel- förgiftningar medicine poisoning		
2000	21 446	32 897	231 883	192 030	30 985	8 868	44,8
2005	21 597	32 998	255 829	218 225	28 349	9 255	48,7
2010	19 671	29 891	224 344	189 784	25 921	8 639	41,7
2013	17 630	28 057	179 149	146 310	25 397	7 445	32,9
2014	17 374	28 643	172 128	138 621	25 880	7 627	31,5
2015	16 946	28 401	166 813	127 838	29 735	9 240	30,4

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät. • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

56. Päihdepalvelut maakunnittain 2015
Missbrukarvård efter landskap 2015
Services for substance abusers by region, 2015

Maakunta Landskap Region	A-klinikat ja nuorisoasemat A-kliniker och ungdomsstationer <i>A-clinics and youth clinics</i>		Asumispalvelut ja ensisuoajat Boendeservice och skyddshärbärgen <i>Housing services and overnight shelters</i>			Päihdehuollon laitokset Institutioner för missbrukarvård <i>Institutions that provide care for substance abusers</i>		
	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dagn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>	Asiak- kaita Klien- ter <i>Clients</i>	Hoitopäi- viä/vuosi Vård- dagn/år <i>Care days/year</i>	/1 000 asukasta invånare <i>inhabi- tants</i>
Koko maa • Hela landet • Whole country	45 950	8,4	6 149	1 034 338	188,5	9 376	220 466	40,2
Uusimaa • Nyland	13 433	8,3	1 679	255 765	157,9	3303	82 092	50,7
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	3 555	7,5	616	79 363	167,3	1027	24 237	51,1
Satakunta	1 748	7,8	199	23 427	105,1	377	6 337	28,4
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	1 808	10,3	106	13 668	78,2	228	4 559	26,1
Pirkanmaa • Birkaland	2 887	5,7	785	106 534	210,5	520	14 172	28,0
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	1 546	7,7	346	39 636	196,6	446	10 609	52,6
Kymenlaakso • Kymmenedalen	2 244	12,6	389	29 029	162,5	633	13 537	75,8
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	889	6,8	168	43 167	329,1	326	5 118	39,0
Etelä-Savo • Södra Savolax	1 572	10,5	243	29 101	193,6	294	8 997	59,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	2 002	8,1	521	167 633	675,6	398	6 003	24,2
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	1 465	8,9	26	10 210	62,0	261	7 543	45,8
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	2 072	7,5	569	125 928	456,6	507	10 395	37,7
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	1 082	5,6	43	5 080	26,4	68	20 80	10,8
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	1 493	8,2	71	18 400	101,3	208	81 27	44,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	492	7,1	38	9 143	132,4	25	1 165	16,9
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Öster- botten • <i>North Ostrobothnia</i>	4 880	11,9	322	67 183	163,8	427	8 151	19,9
Kainuu • Kajanaland	846	11,2	-	25	0,3	86	3 141	41,7
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	1 706	9,4	28	11 017	60,9	224	3 729	20,6
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	230	7,9	-	-	-	18	474	16,4

Lähteet: Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL. Päihdehuollonlaitos: Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL. • Källa: Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL. Institutioner för missbrukarvård: Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • Source: *Statistics on the activities of social services. THL. Institutions that provide care for substance abusers: Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

57. Päihdesairauksien¹⁾ sairaalahoito maakunnittain 2015
 Alkohol- och narkotikarelaterad¹⁾ sjukhusvård efter landskap 2015
 Alcohol- and drug-related¹⁾ hospital care by region, 2015

Maakunta Landskap Region	Asiak- kaat Klienter Clients	Sairaaloiden hoitojaksot Vårdperioder på sjukhus Periods of hospital care	Sairaaloiden hoitopäivät • Vårddygn på sjukhus • Care days in hospitals				/1 000 asukasta invånare inhabi- tants
			Yhteensä Totalt Total	niistä • av vilka • of which	alkoholi alkohol alcohol	huu- mau- aine narkotika narcotic drug	
Koko maa • Hela landet • Whole country	16 946	28 401	166 813	127 838	29 735	9 240	30,4
Uusimaa • Nyland	3 429	5 139	38 659	30 415	5 611	2 633	23,9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	1 122	1 719	14 848	9 923	4 170	755	31,3
Satakunta	882	1 558	6 599	5 229	1 185	185	29,6
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	687	1 130	5 897	4 241	1 417	239	33,8
Pirkanmaa • Birkaland	1 577	2 678	15 345	11 288	3 221	836	30,3
Päijät-Häme • Päijänne- Tavastland	798	1 258	8 128	7 113	747	268	40,3
Kymenlaakso • Kymmenedalen	458	648	5 297	4 052	1 116	129	29,6
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	417	589	4 518	3 248	1 165	105	34,4
Etelä-Savo • Södra Savolax	506	778	5 699	4 501	1 008	190	37,9
Pohjois-Savo • Norra Savolax	1 176	2 066	10 849	7 596	2 343	910	43,7
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	829	1 529	7 706	6 410	878	418	46,8
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	1 122	2 046	9 823	6 307	2 783	733	35,6
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	629	1 145	5 235	4 579	606	50	27,2
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	376	623	4 116	3 251	539	326	22,7
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	347	878	2 577	1 852	572	153	37,3
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	1 439	2 737	11 855	9 783	1 458	614	28,9
Kainuu • Kajanaland	305	527	2 465	2 201	147	117	32,7
Lappi • Lappland • Lapland	693	1 140	6 040	5 213	289	538	33,4
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	61	106	597	287	298	12	20,6

1) Päihdesairaus tarkoittaa sairautta, jossa päädiagnoosina on alkoholin tai huumeiden käytöstä aiheutunut sairaus, kts. tarkempi luettelo diagnooseista kohdasta Määritelmät • Alkohol- och narkotikarelaterad sjukhusvård avser sådan vård där huvuddiagnosen är en sjukdom som orsakats av alkohol eller narkotika, en närmare förteckning över diagnoserna finns under Definitioner. • Alcohol- and drug-related hospital care refers to hospital care where the primary diagnosis is a condition caused by alcohol or drug use. A list of specific diagnoses is available in the section 'Definitions'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

58. Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa ja sairaaloiden vuodeosastoilla ikäryhmittäin 2015
 Vårdagar på vårdavdelningar vid institutioner och sjukhus inom missbrukarvården enligt
 åldersgrupp 2015
Care days in institutions for substance abusers and in hospital inpatient wards by age group, 2015

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Hoitopäivät päihdehuollon laitoksissa • Vårdagar vid institutioner inom missbrukarvården • <i>Care days in institutions for substance abusers</i>					
	Hoitoon tulon pääsyy • Huvudorsak till vårdens påbörjande • <i>Main reason for entering care</i>					
	Alkoholi • Alkohol • <i>Alcohol</i>	%	Huumausaine • Narkotika • <i>Narcotic drug</i>	%	Yhteensä ¹⁾ • Totalt ¹⁾ • <i>Total¹⁾</i>	%
-19	473	0	2 297	3	3 227	2
20-24	3 132	3	15 099	18	20 297	9
25-34	13 546	11	37 159	46	54 453	25
35-44	24 790	21	18 459	23	45 680	21
45-54	38 756	33	6 434	8	47 677	22
55-64	28 139	24	1 936	2	32 494	15
65+	9 095	8	275	0	9 873	5
Yhteensä • Totalt • Total	117 931	100	81 659	100	213 701	100

Ikäryhmä Åldersgrupp Age group	Sairaaloiden hoitopäivät • Vård dygn på sjukhus • <i>Care days in hospitals</i>					
	Päädiagnoosina • Som huvuddiagnos • <i>As primary diagnosis</i>					
	Somaattinen tai psykiatrinen alkoholisairaus Somatisk eller psykiatrisk alkoholsjukdom <i>Somatic or psychiatric alcohol-related disease</i>	%	Somaattinen tai psykiatrinen huumesairaus Somatisk eller psykiatrisk narkotikasjukdom <i>Somatic or psychiatric drug- related disease</i>	%	Yhteensä ²⁾ • Totalt ²⁾ • <i>Total²⁾</i>	%
-19	725	1	3 659	12	5 489	3
20-24	1 274	1	5 642	19	7 695	5
25-34	5 063	4	11 303	38	17 892	11
35-44	10 927	9	5 516	19	17 577	11
45-54	25 387	20	1 509	5	28 668	17
55-64	39 979	31	782	3	41 938	25
65+	44 483	35	1 324	4	47 554	29
Yhteensä • Totalt • Total	127 838	100	29 735	100	166 813	100

1) Ml. muut hoitoon tulon syyt. • Inkl. orsaker till sökande av vård. • *Incl. other reasons for admission.*

2) Ml. lääkeainemyrkytykset. • Inkl. läkemedelsförgiftningar • *Incl. medicine poisoning*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL.; Sosiaalihuollon laitospalvelut. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL; Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL; Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.*

59. Päihdehuollon huumeasiakkaat 2015¹⁾
 Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården 2015¹⁾
Drug clients in services for substance abusers, 2015¹⁾

Huumeiden käytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneet asiakkaat²⁾ • Klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av droger²⁾ • *Clients visiting services for substance abusers on account of drug use²⁾*

	Kaikki asiakkaat Alla klienter <i>All clients</i>	Korvaushoito- asiakkaat Substitutions- vårdsklienter <i>Opioid substitution clients</i>	1. kertaa hoitoon hakeutuneet Sökt vård för första gången <i>Seeking treatment for the first time</i>
N	2 125	678	337
	%		
Mies • Man • <i>Man, %</i>	67	68	69
Nainen • Kvinna • <i>Woman</i>	33	32	31
Ikäkeskiarvo, vuotta • Medelålder, år • <i>Average age, years</i>	31,5	35,5	26,5
Opioidit ongelmallisin päihde • Opioider det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Opioids as primary drug</i>	49	50	31
Kannabis ongelmallisin päihde • Cannabis det mest problematiska missbruksmedlet • <i>Cannabis as primary drug</i>	16	16	30
Käyttänyt joskus huumeita pistämällä • Har ibland använt narkotika intravenöst • <i>Have used drugs intravenously at somepoint</i>	76	92	43
Aikaisempia hoitokontakteja • Tidigare vårdkontakter • <i>Previous service contacts</i>	85	99	-
Avohoidossa • Öppenvård • <i>Outpatient care</i>	61	73	59

Hoitoon hakeutumiseen johtaneet päihteet³⁾ • Missbruksmedel som lett till att klienten sökt vård³⁾ •
Intoxicants that caused a client to seek treatment³⁾

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	% asiakkaita • % av klienter • % of clients						
Opioidit • Opioider • <i>Opioids</i>	66	74	78	65	71	65	61
Stimulantit • Stimulant • <i>Stimulants</i>	45	49	47	41	43	43	45
Kannabis • Cannabis • <i>Cannabis</i>	45	50	44	49	48	40	45
Uni- ja rauhoittavat lääkkeet • Sömnmedel och sedativa • <i>Soporifics and sedatives</i>	46	41	40	41	39	40	38
Alkoholi • Alkohol • <i>Alcohol</i>	33	31	30	32	31	26	28

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2014. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2014 kanssa. • *Datainsamlingen förändrades 2014. Uppgifterna för 2014 är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2014. Data for previous years are not comparable with the data for 2014.*

2) Tiedot perustuvat vapaaehtoiseen tiedonkeruuseen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon avo- ja laitoshuollon yksiköiltä, jotka hoitavat huumeiden tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdepalveluihin hakeutuneita asiakkaita. 90 yksikköä toimitti tiedot yhteensä 2 125 asiakkaasta vuonna 2015. • *Uppgifterna bygger på frivillig datainsamling från enheter för öppen- och slutenvård inom hälso- och sjukvården och socialvården som vårdar klienter som sökt tjänster inom missbrukarvården på grund av användning av narkotika eller läkemedel i berusningssyfte. Totalt 90 enheter inlämnade uppgifter om sammanlagt 2125 klienter år 2015. • The data are based on voluntary data collection by outpatient and inpatient units in health care and social services that treat clients who have sought treatment in substance abuse services for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. In 2015, 90 units submitted the data for a total of 2125 clients.*

3) Enintään 3 ongelmallisinta päihdettä. • Högst 3 av de berusningsmedel som orsakat mest problem. • *Maximum 3 drugs causing most problems.*

Lähde: Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL • Källa: Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL • *Source: Drug clients in services for substance abusers. THL*

60. Päihdehaittakustannukset 2013
Skadestånder för alkohol och narkotika 2013
Cost of detrimental effects of alcohol and drugs, 2013

Välittömät kustannukset • Direktna kostnader • <i>Direct costs</i>	Alkoholi Alkohol <i>Alcohol</i>		Huumausaineet ja lääkkeiden väärinkäyttö Narkotika och missbruk av läkemedel <i>Drugs and medicine abuse</i>	
	Milj. € min ¹⁾	Mn € max ¹⁾	EUR million min ¹⁾	EUR million max ¹⁾
Terveydenhuolto • Hälsa- och sjukvård • <i>Health care</i>	79	140	37	62
Eläkkeet ja sairauspäivärahat • Pensioner och sjukdagpenningar • <i>Pensions and sickness allowances</i>	188	274	7	23
Sosiaalipalvelut ja -turva • Social service och socialskydd • <i>Social services and social security</i>	223	270	70	101
Järjestyksen ja turvallisuuden ylläpito • Upprätthålland av ordning och säkerhet • <i>Costs of maintaining public order and safety</i>	238	238	80	80
Oikeusjärjestelmä ja vankeinhoito • Rättssystem och kriminalvård • <i>Legal system and prison administration</i>	131	139	58	60
Onnettomuus- ja rikosvahingot • Olycks- och brottsskador • <i>Accident and crime damage</i>	377	377	119	119
Muut kustannukset • Övriga kostnader • <i>Other costs</i>	27	27	3	3
Kustannukset yhteensä • Kostnader sammanlagt • <i>Total costs</i>	1 264	1 467	375	449

1) Haittakustannusten minimi ja maksimi ovat laskennallisia arvioita, joiden väliin todellisten kustannusten oletetaan sijoittuvan. • Skadeståndernas minimi och maximibelopp är beräknade uppskattningar och de faktiska kostnaderna antas placera sig mellan dem. • *The minimum and maximum costs arising from alcohol-related harm are calculated estimates, and the real costs are assumed to be some where in between the two.*

Lähde: Päihdehaittakustannukset. THL • Källa: Skadestånder för alkohol och andra droger. THL • *Source: Costs of alcohol and drug harm. THL*

61. Valtion alkoholitulot (käyvin hinnoin) 1960–2015
Statens alkoholinkomster (till löpande priser) 1960–2015
State revenues from alcohol (at current prices), 1960–2015

Vuosi År <i>Year</i>	Alkoholijuomavero Skatt på alkohol- drycker <i>Tax on alcoholic beverages</i>	osuus valtion vero- ja veron- luonteisista tuloista andel av statens skatter och inkomster av skattenatur <i>as a share of taxes and other similar revenue</i>	Valtion alkoholitulot ¹⁾ Statens alkoholinkomster ¹⁾ <i>State revenues from alcohol¹⁾</i>	
			Milj. € EUR million	Mn € %
1960	2	..	48	8,2
1970	79	..	183	10,5
1980	351	..	719	9,8
1990	814	..	1 969	8,4
2000	1 245	3,9	1 882	4,8
2005	973	3,0	1 658	4,2
2010	1 284	4,0	2 087	5,4
2014	1 394	3,5	2 283	4,9
2015	1 356	3,4	2 235	4,6

1) Sisältää alkoholijuomaveron ja arvonlisäveron • Inbegriper alkoholskatt och mervärdesskatt • *Includes tax on alcoholic beverages and value-added tax.*

Lähteet: Valtiovarainministeriö; THL • Källor: Finansministeriet; THL • *Sources: Ministry of Finance; THL*

62. Tupakkatuotteiden kulutus 1980–2015 (joulu-marraskuu)
 Konsumtion av tobaksprodukter 1980–2015 (december-november)
 Consumption of tobacco products, 1980–2015 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • Cigarettes		Sikarit Cigarrer Cigars	Irtotupakka Löstobak Loose tobacco	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak Snus and chewing tobacco	Yhteensä Totalt Total
	Verolliset Skattebelagda Taxable	Verottomat Skattefria Tax-free				
	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	Milj. kpl Milj. st. Mill. pcs	1 000 kg	1 000 kg	Milj. kpl ⁽¹⁾⁽²⁾ Milj. st. ⁽¹⁾⁽²⁾ Mill. pcs ⁽¹⁾⁽²⁾
1980	6 886	..	64	1 013	22	8 508
1985	7 129	..	64	855	26	8 508
1990	7 465	..	88	646	89	8 547
1991	7 623	..	80	739	103	8 840
1992	6 365	..	82	810	99	7 693
1993	5 920	..	65	1 016	92	7 548
1994	5 729	..	64	1 118	93	7 513
1995	5 142	..	63	1 041	14	6 807
1996	4 876	..	63	944	.	6 391
1997	4 794	..	67	1 062	.	6 495
1998	4 850	..	67	1 045	.	6 525
1999	4 753	..	73	1 007	.	6 375
2000	4 754	..	80	1 005	.	6 380
2001	4 849	..	80	945	.	6 383
2002	4 897	..	85	940	.	6 428
2003	4 789	..	86	..	.	4 875 ⁽³⁾
2004	4 941	..	89	..	.	5 030 ⁽³⁾
2005	5 023	..	94	..	.	5 117 ⁽³⁾
2006	5 050	781	98	..	.	5 148 ⁽³⁾
2007	4 952	761	103	..	.	5 055 ⁽³⁾
2008	4 898	764	110	754	.	6 168
2009	4 935	712	113	847	171 ⁽⁴⁾	6 351
2010	4 715	616	123	658	199 ⁽⁴⁾	5 850
2011	4 798	668	126	826	205 ⁽⁴⁾	6 195
2012	4 665	610	125	641	268 ⁽⁴⁾	5 778
2013	4 865	583	124	814	214 ⁽⁴⁾	6 241
2014	4 317	488	117	663	200 ⁽⁴⁾	5 454
2015	4 391	602	121	701	288 ⁽⁴⁾	5 590

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, because the data are trade secrets.

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • Source: Tobacco statistics. OSF. THL.

63. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti 1980–2015 (joulu-marraskuu)
 Konsumtion av tobaksprodukter per 15 år fylld invånare 1980–2015 (december-november)
Consumption of tobacco products per persons aged 15 or over, 1980–20154 (December-November)

Vuosi År Year	Savukkeet • Cigaretter • <i>Cigarettes</i>		Sikarit Cigarrer <i>Cigars</i>	Irtotupakka Löstobak <i>Loose tobacco</i>	Nuuska ja purutupakka Snus och tuggtobak <i>Snus and chewing tobacco</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
	Verolliset Skattebelagda <i>Taxable</i>	Verottomat Skattefria <i>Tax-free</i>				
	Kpl St. <i>Pcs</i>	Kpl St. <i>Pcs</i>	Kpl St. <i>Pcs</i>	g	g	Kpl ¹⁾²⁾ St. ¹⁾²⁾ <i>Pcs</i> ¹⁾²⁾
1980	1 808	.	17	266	.	2 234
1981	1 837	.	16	248	.	2 234
1982	1 826	.	14	234	.	2 200
1983	1 860	.	15	231	.	2 231
1984	1 796	.	16	227	.	2 161
1985	1 804	.	16	216	.	2 154
1986	1 804	.	17	198	.	2 126
1987	1 857	.	19	190	.	2 168
1988	1 894	.	20	177	.	2 187
1989	1 880	.	21	168	.	2 159
1990	1 855	.	22	161	22	2 124
1991	1 883	.	20	183	25	2 183
1992	1 562	.	20	199	24	1 888
1993	1 445	.	16	248	22	1 842
1994	1 392	.	16	272	23	1 825
1995	1 243	.	15	252	3	1 646
1996	1 174	.	15	227	.	1 538
1997	1 148	.	16	254	.	1 556
1998	1 156	.	16	249	.	1 555
1999	1 127	.	17	239	.	1 511
2000	1 122	.	19	237	.	1 506
2001	1 140	.	19	222	.	1 500
2002	1 146	.	20	220	.	1 505
2003	1 116	.	20	..	.	1 137 ³⁾
2004	1 146	.	21	..	.	1 167 ³⁾
2005	1 159	.	22	..	.	1 180 ³⁾
2006	1 158	179	22	..	.	1 180 ³⁾
2007	1 128	173	23	..	.	1 151 ³⁾
2008	1 108	173	25	171	.	1 395
2009	1 109	160	25	190	38 ⁴⁾	1 427
2010	1 054	138	27	147	44 ⁴⁾	1 307
2011	1 066	148	28	183	46 ⁴⁾	1 377
2012	1 031	135	28	142	59 ⁴⁾	1 277
2013	1 070	128	27	179	47 ⁴⁾	1 373
2014	946	107	26	145	44 ⁴⁾	1 195
2015	958	131	26	153	63 ⁴⁾	1 120

1) Pl. verottomat savukkeet, nuuska ja purutupakka. • Exkl. skattefria cigaretter, snus och tuggtobak. • *Excl. untaxable cigarettes, snus and chewing tobacco.*

2) Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g ja sikarin 2 g. • Vikten hos en cigarett uppskattas till 0,65 g och hos en cigarr till 2 g. • The weight of a cigarette is estimated at 0,65 g and of a cigar at 2 g.

3) Irtotupakka ei sisälly vuosien 2003–2007 osalta yhteensä-sarakkeisiin, koska tiedot ovat liikesalaisuuksia. • Löstobak ingår inte i kolumnen "Totalt" år 2003–2007, eftersom uppgifterna är affärshemligheter. • *Loose tobacco is not included in the Total columns for 2003–2007, because the data are trade secrets.*

4) Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. Laskemisessa tietona on käytetty rasioiden lukumäärää. • Snusdosan antas väga 30 g. Beräkningen har utgått från antalet dosor. • *The estimated weight of a snus box is 30 grams. The calculation is based on the number of boxes.*

Lähde: Tupakkatilasto. SVT. THL. • Källa: Tobaksstatistik. FOS. THL. • *Source: Tobacco statistics. OSF. THL.*

64. Kodin ulkopuolella työskentelevien tupakoinnattomien työntekijöiden altistuminen tupakansavulle työpaikalla¹⁾ päivittäin sukupuolen ja iän mukaan 1985–2014

icke-rökande anställda som arbetar utanför hemmet som exponeras dagligen för tobaksrök på arbetsplatsen¹⁾ efter kön och ålder 1985–2014

Non-smokers working outside the home exposed daily to tobacco smoke at workplace¹⁾ by gender and age 1985–2014

Vuosi År Year	Miehet • Män • Males					Naiset • Kvinnor • Females					
	Ikä • Ålder • Age					Ikä • Ålder • Age					
	15–24 ²⁾	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total	N	15–24 ²⁾	25–44	45–64	Yhteensä Totalt Total	N	Yhteensä Totalt Total
	%					%					
1985	34	58	44	48	791	18	31	32	28	997	37
1986	31	56	51	49	919	20	29	31	28	1 176	37
1987	37	57	42	48	874	20	23	29	25	1 134	35
1988	32	57	43	48	897	19	25	28	24	1 084	35
1989	22	58	41	44	899	19	25	27	24	1 078	34
1990	33	52	46	46	889	18	23	24	22	1 103	33
1991	29	44	41	40	864	17	19	21	20	1 115	28
1992	28	45	38	39	816	13	20	25	21	1 078	29
1993	25	43	41	38	783	13	22	21	20	1 016	28
1994	22	37	38	34	864	12	15	15	14	990	24
1995	18	25	22	22	801	11	9	15	12	1 023	16
1996	22	28	26	26	818	12	10	10	10	1 039	17
1997	16	24	18	20	796	11	6	13	9	1 040	14
1998	23	23	24	23	854	14	11	12	12	971	17
1999	16	23	21	21	813	8	7	8	7	1 054	13
2000	19	20	20	20	834	10	9	9	9	1 044	14
2001	14	18	19	18	835	11	10	10	10	1 052	13
2002	12	15	19	16	789	10	7	5	7	988	11
2003	13	13	15	14	831	11	7	6	7	980	10
2004	11	12	14	13	810	9	6	6	6	991	9
2005	11	16	13	14	808	9	4	5	5	971	9
2006	12	12	15	13	777	12	4	3	5	996	9
2007	17	13	11	12	754	9	7	5	6	1 038	9
2008	10	8	12	10	769	10	2	3	4	1 039	7
2009	10	6	7	7	703	10	2	4	4	993	5
2010	6	6	7	7	707	5	3	4	4	935	5
2011	11	8	6	7	669	9	2	4	4	967	5
2012	8	5	5	5	650	7	3	3	3	907	4
2013	14	5	5	6	647	4	3	2	3	869	4
2014	17	7	4	6	661	6	2	1	2	946	4

1) Vuodesta 1995 lähtien tupakointi työtiloissa on ollut kiellettyä. • Rökning i arbetsutrymmen har varit förbjuden sedan 1995. • *Smoking at workplaces has been prohibited from 1995.*

2) Vastausaktiivisuus on viime vuosina laskenut, ja etenkin nuorten ikäryhmässä (15–24-vuotiaat) vastausprosentit ovat nykyisin matalia. Verrattaessa vuosien 2012–2014 tuloksia edeltäviin vuosiin tulee ottaa huomioon vastausprosentin aleneminen. • Svvarsaktiviteten har sjunkit under de senaste åren, och i synnerheten i åldersgruppen unga (15–24 år gamla) är svvarsprocenten i dag mycket låg. När resultaten för 2012–2014 jämförs med tidigare år måste man beakta nedgången i svvarsprocenten. • *In recent years the response rate has been declining, and nowadays especially the response rates for young people (aged 15–24) are low. The declining response rate should be taken into account when the years 2012–2014 are compared with preceding years.*

Lähde: Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytymisen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL. • Källa: Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL. • *Source: Health behaviour and health among the Finnish adult population -survey (AVTK). THL.*

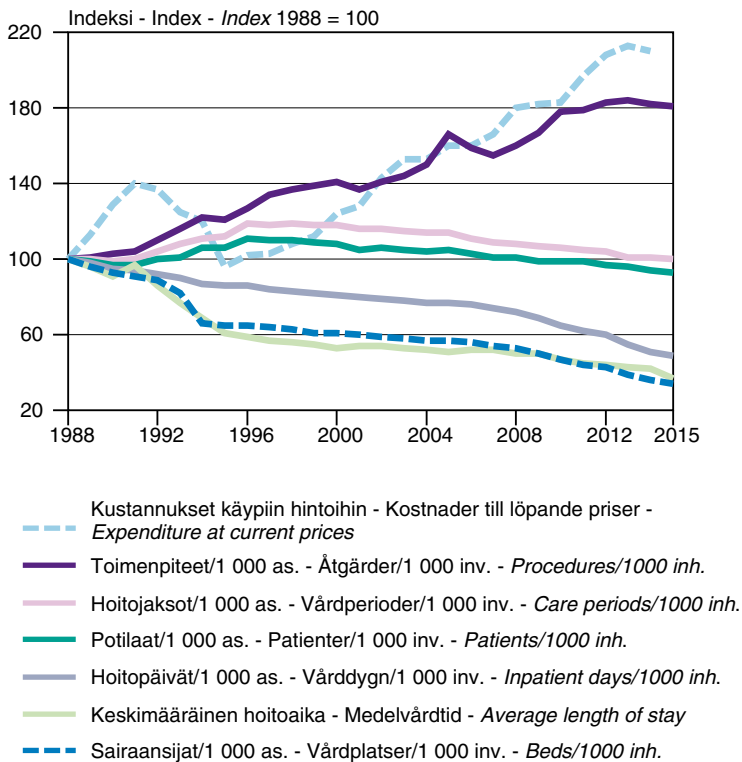
Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Primärvård och specialiserad sjukvård

Primary health care and specialised health care

Kuvio 9. - Figur 9. - Figure 9.

Terveydenhuollon laitoshoido 1988–2015
 Slutenvård inom hälso- och sjukvården 1988–2015
 Inpatient health care, 1988–2015

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. - Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. FOS. THL. - Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. OSF. THL.

65. Lääkäri- ja hammaslääkärikäynnit 1997–2015
Läkar- och tandläkarbesök 1997–2015
Appointments with physicians and dentists, 1997–2015

Vuosi År Year	Terveyskeskusten lääkärikäynnit ¹⁾ Läkarbesök på hälsovårdscentraler ¹⁾ <i>General practitioner visits in health centres¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityis- lääkärikäynnit Privatläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with private physicians reimbursed under National Health Insurance</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityisen työterveyshuollon lääkärikäynnit Läkarbesök inom privat företagshälsovård som sjukförsäkringen ersätter <i>Occupational health care appointments with private service providers reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	10 722 214	3 264 168	1 844 048	15 830 430
2000	10 350 203	3 349 146	2 260 459	15 959 808
2003	9 444 262	3 575 274	2 511 846	15 531 382
2006	9 060 851	3 502 665	2 713 219	15 276 735
2007	8 775 698	3 639 664	2 769 652	15 185 014
2008	8 692 294	3 710 641	2 982 869	15 385 804
2009	8 228 390	3 757 700	2 968 133	14 954 223
2010	<u>8 395 823</u>	3 725 013	3 072 218	15 193 004
2011	7 277 347	3 752 038	3 351 294	14 380 679
2012	6 766 550	3 714 376	3 406 533	13 887 459
2013	6 817 251	3 671 525	3 393 850	13 882 626
2014	6 995 222	3 651 847	3 300 696	13 947 765
2015	6 826 030	3 625 324	..	..

Vuosi År Year	Terveyskeskusten hammaslääkäri- käynnit ¹⁾ Tandläkarbesök på hälsovårdscentralerna ¹⁾ <i>Appointments with health centre dentists¹⁾</i>	Sairausvakuutuksen korvaamat yksityiset hammaslääkärikäynnit Privata tandläkarbesök som sjukförsäkringen ersätter <i>Appointments with dentists in private practice reimbursed under National Health Insurance</i>	Käyntien lukumäärä yhteensä Antal besök totalt <i>Visits, total</i>
1997	4 364 498	979 957	5 344 455
2000	4 121 788	1 199 394	5 321 182
2003	4 071 688	2 898 667	6 970 355
2006	3 906 605	2 807 746	6 714 351
2007	3 899 370	2 843 685	6 743 055
2008	3 897 444	2 863 328	6 760 772
2009	3 836 638	2 854 870	6 691 508
2010	<u>3 765 196</u>	2 531 358	<u>6 296 554</u>
2011	3 105 199	2 530 935	5 635 621
2012	3 331 440	2 536 057	5 867 497
2013	3 393 253	2 540 253	5 933 506
2014	3 558 703	2 488 944	6 047 647
2015	3 813 903	2 435 099	6 249 002

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2015 kanssa. • Datasamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2015.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela; Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela. • Källor: Primärvård. THL; Statistik över sjukvårdersättningar. FOS. FPA; Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA. • Sources: Primary health care. THL; Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela; Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

66. Terveyskeskuskäynnit palvelumuodoittain 2003–2015¹⁾
Hälsövärdcentralbesök efter serviceform 2003–2015¹⁾
Health-centre visits by type of activity 2003–2015¹⁾

	2003	2009	2013	2014	2015
Lääkärikäynnit yhteensä • Läkarbesök totalt • Physician visits, total	9 444 262	8 228 390	6 817 251	6 995 222	6 826 030
Muut kuin lääkärikäynnit • Andra än läkarbesök • Other practitioner visits, total	15 424 239	17 897 399	16 883 785	17 418 223	17 244 436
Käynnit yhteensä • Besök totalt • Visits, total	24 868 501	26 125 789	23 701 036	24 413 445	24 070 466
Käynnit/asukas • Besök/invånare • Visits per inhabitant	4,8	4,9	4,3	4,4	4,4
Palvelumuoto • Serviceform • Type of activity					
Avosairaanhoito • Öppen sjukvård • Outpatient medical visits	..	..	10 712 778	11 189 233	11 071 864
Äitiysneuvola • Mödrarådgivningsbyrå • Prenatal clinic	998 031	1 031 305	941 443	904 434	857 249
Lastenneuvola • Barnarådgivningsbyrå • Child health clinic	1 263 564	1 493 080	1 457 412	1 490 632	1 499 024
Perhesuunnitteluneuvola • Familjerådgivningsbyrå • Family planning clinic	237 478	210 733	205 549	209 177	207 064
Kouluterveydenhuolto ²⁾ • Skolhälsovård ²⁾ • School health care ²⁾	1 631 398	1 616 058	1 501 855	1 652 770	1 524 169
Opiskeluterveydenhuolto ²⁾ • Studerandehälsö- vård ²⁾ • Student health care ²⁾	299 563	515 923	506 814	506 587	564 058
Työterveyshuollon käynnit • Företagshälsövärd • Occupational healthcare	1 102 210	1 003 158	526 576	582 024	531 712
Mielenterveystyö • Mentalhälsoarbete • Mental health	7 14 897	6 71 016	594 245	637 855	685 130
Fysioterapia • Fysioterapi • Physiotherapy	1 370 495	1 353 154	1 138 910	1 114 423	1 101 851
Muu erityisterapia ja kuntoutus ³⁾ • Annan rehabilitering och specialterapi ³⁾ • Other special therapy and rehabilitation ³⁾	..	..	718 229	714 260	733 073
Muu avohoito ⁴⁾ • Andra öppenvård ⁴⁾ • Other outpatient visits ⁴⁾	13 703 686	13 929 309	1 151 680	1 294 794	1 413 751
Kotihoito • Hemvård • Home care	..	..	18 483 476	19 421 611	22 643 079
Kotisairaanhoito • Hemsjukvård • Home nursing	3 547 166	4 302 053	4 219 092	4 087 387	3 880 689
Kotipalvelu • Hemtjänst • Home help	..	..	4 540 972	4 653 355	4 533 383
Tieto puuttuu • Uppgifter saknas • Missing data	..	..	545	29 082	254

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2015 kanssa. • Databasinsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2015.

2) Lukiolaisten käynnit sisältyvät 1.7.2007 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon, aikaisemmin kouluterveydenhuollon käynneissä. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön käynnit sisältyvät 1.8.2015 lähtien opiskeluterveydenhuoltoon. • Gymnasie- elever besök ingår från och med 1.7.2007 i studerandehälsövärd. Tidigare ingick de i skolhälsovärden. Besöken på Studenternas hälsövärdsstiftelse är inkluderad i studerandehälsövärd sedan 1.8.2015. • Since 1 July 2007, student health care includes visits by upper secondary students. These were previously included in school health-care visits. As of 1 August 2015, appointments at the Finnish Student Health Care Services will be included in student health care.

3) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • Avohilmo type of activity. T52 - T56, T58 - T59.

4) Avohilmo -palvelumuodot. • Avohilmo serviceform. • Avohilmo type of activity. T24, T28, T29, T80, T81, T90.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

67. Terveyskeskusten kirjatut käyntisyöt avosairaanhoidon vastaanotoilla vuonna 2015
Besöksorsaker registrerade på hälsocentralernas öppenårdsmottagningar 2015
Recorded reasons for outpatient visits in health centres, 2015

ICD10-käyntisyöt • ICD10-Reasons for outpatient visits

A00-B99	Tartunta- ja loistauteja • <i>Certain infectious and parasitic diseases</i>
C00-D48	Kasvaimet • <i>Malignant neoplasms</i>
D50-D89	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt • <i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
E00-E90	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • <i>Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>
F00-F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • <i>Mental and behavioural disorders</i>
G00-G99	Hermoston sairaudet • <i>Diseases of the nervous system</i>
H00-H59	Silmän ja sen apuelinten sairaudet • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>
H60-H95	Korvan ja kartioliisäkkeen sairaudet • <i>Diseases of the ear and mastoid process</i>
I00-I99	Verenkiertoelinten sairaudet • <i>Diseases of the circulatory system</i>
J00-J99	Hengityselinten sairaudet • <i>Diseases of the respiratory system</i>
K00-K93	Ruuansulatuselinten sairaudet • <i>Diseases of the digestive system</i>
L00-L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
M00-M99	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>
N00-N99	Virtsan- ja sukupuolielinten sairaudet • <i>Diseases of the genitourinary system</i>
O00-O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>
P00-P96	Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>
Q00-Q99	Synnynäiset epämuodostumat, epämuotoisuudet ja kromosomipoikkeavuudet • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
R00-R99	Muulla luokitamattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>
S00-T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • <i>Injury, poisoning and certain other consequences of external causes</i>
V01-Y98	Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt • <i>External causes of morbidity and mortality</i>
Z00-ZZB	Tekijöitä jotka vaikuttavat terveydentilaan ja yhteydenottoihin terveyspalvelujen tuottajiin • <i>Factors influencing health status and contact with health services</i>

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICD10-Besöksorsaker
106 094	49 735	56 359	Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar
77 321	33 162	44 159	Tumörer
17 060	7 057	10 003	Sjukdomar i blod och blodbildande organ samt vissa rubbningar i immunsystemet
283 173	135 378	147 794	Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningsjukdomar
181 761	81 474	100 287	Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar
94 527	36 310	58 217	Sjukdomar i nervsystemet
105 366	43 852	61 514	Sjukdomar i ögat och närliggande organ
190 178	90 696	99 478	Sjukdomar i örat och mastoidskottet
420 926	191 595	229 330	Cirkulationsorganens sjukdomar
511 665	205 126	306 539	Andningsorganens sjukdomar
103 750	43 803	59 946	Matsmältningsorganens sjukdomar
196 125	85 434	110 691	Hudens och underhudens sjukdomar
650 997	238 266	412 730	Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven
139 126	51 762	87 364	Sjukdomar i urin- och könsorganen
10 441	31	10 410	Graviditet, förlossning och barnsängstid
401	177	224	Vissa perinatale tillstånd
5 240	2 289	2 951	Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser
441 978	171 536	270 440	Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäda
301 998	154 356	147 641	Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker
140 747	70 542	70 203	Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall
338 951	152 799	186 152	Faktorer av betydelse för hälsotillståndet och för kontakter med hälso- och sjukvården

67. jatk. • forts. • cont.

67. jatk. • forts. • cont.

ICPC2-käyntisyty • *ICPC2-Reasons for outpatient visits*

A	Yleiset ja epämääräiset • <i>General and unspecified</i>
B	Veri ja vertamuodostavat elimet sekä immuunijärjestelmät • <i>Blood, blood forming organs and immune mechanism</i>
D	Ruoansulatuselimet • <i>Digestive</i>
F	Silmä • <i>Eye</i>
H	Korva • <i>Ear</i>
K	Verenkiertoelimet • <i>Cardiovascular</i>
L	Tuki- ja liikuntaelimet • <i>Musculoskeletal</i>
N	Hermosto • <i>Nervous system</i>
P	Mielenterveys • <i>Psychological</i>
R	Hengityselimet • <i>Respiratory</i>
S	Iho • <i>Skin</i>
T	Umpieritys, aineenvaihdunta ja ravitsemus • <i>Endocrine, metabolic and nutritional</i>
U	Virtsaelimet • <i>Urological</i>
W	Raskaus, synnytys ja perhesuunnittelu • <i>Pregnancy, childbearing and family planning</i>
X	Naisen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Female genital incl. breast</i>
Y	Miehen sukuelimet sisältäen rinnan • <i>Male genital incl. breast</i>
Z	Sosiaaliset ongelmat • <i>Social problems</i>

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL • Källa: Primärvård. THL • Source: Primary health care. THL

Kaikki Totalt <i>Total</i>	Miehet Män <i>Men</i>	Naiset Kvinnor <i>Women</i>	ICPC2-Besöksorsaker
736 650	328 349	408 300	Generella och ospecificerade
60 914	27 140	33 774	Blodbildande organ samt immunsystemet
167 105	69 115	97 988	Matsmältning
81 870	34 253	47 617	Öga
260 000	124 442	135 556	Öra
288 001	140 030	147 971	Hjärt- och kärlsystemet
362 051	146 392	215 659	Muskuloskeletal
59 623	20 262	39 361	Nervsystemet
153 726	74 392	79 334	Psykiska
550 199	217 790	332 409	Andningsorganen
669 782	336 607	333 173	Hud
286 875	152 642	134 233	Endokrin, metabolisk och nutritionell orsak
75 927	22 894	53 033	Urologiska
21 760	84	21 675	Graviditet, förlossning och familjeplanering
36 237	137	36 100	Kvinnliga genitalia inkl. bröst
33 630	33 546	84	Manliga genitalia inkl. bröst
5 621	2 579	3 042	Sociala problem

68. 65 vuotta täyttäneiden kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2006–2007 kauteen 2015–2016
Säsongsinfluenssavaccinationstäckning för personer över 65 år per sjukvårdsdistrikt från perioden 2006–2007 till perioden 2015–2016
Seasonal influenza vaccination coverage for people aged 65 and over by hospital district, from season 2006–2007 to season 2015–2016

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Kausi • Period • Season							
	2006– 2007	2007– 2008	2008– 2009	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016
	%							
Koko maa • Hela landet • Whole country	46	48	51	46	37	41	40	43
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	49	51	53	47	38	44	41	44
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	45	47	50	44	35	39	38	41
Satakunta	39	40	45	40	32	35	33	37
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	49	53	51	53	43	47	42	48
Pirkanmaa • Birkaland	46	51	52	44	35	35	36	42
Päijät-Häme	45	37	51	41	34	44	44	48
Kymenlaakso • Kymmenedalen	40	44	50	43	40	44	45	47
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	55	58	56	52	43	49	51	48
Etelä-Savo • Södra Savolax	30	50	54	60	48	52	41	53
Itä-Savo • Östra Savolax	49	46	55	53	43	48	43	50
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	51	52	60	50	38	40	45	45
Pohjois-Savo • Norra Savolax	52	55	56	50	42	47	48	50
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	47	48	54	47	38	43	40	44
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	38	43	43	38	27	32	31	37
Vaasa • Vasa	39	43	41	36	29	31	31	32
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	45	47	48	45	32	33	31	36
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	45	46	54	48	32	39	38	39
Kainuu • Kajanaland	42	43	18	46	36	41	38	45
Länsi-Pohja	50	52	60	43	23	42	41	41
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	51	54	56	52	42	46	43	46
Ahvenanmaa • Åland	32	41	41	35	..	..	31	29

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluenssavaccinationstäckning. THL. • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

69. Lasten (6–35 kk) kausi-influenssarokotuskattavuus sairaanhoitopiireittäin kaudesta 2007–2008 kauteen 2015–2016
Säsongsinfluensavaccinationstäckning för barn (6–35 mån) per sjukvårdsdistrikt från perioden 2007–2008 till perioden 2015–2016
Seasonal influenza vaccination coverage for children (6-35 months) by hospital district, from season 2007–2008 to season 2015–2016

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt <i>Hospital district</i>	Kausi • Period • Season						
	2007– 2008	2008– 2009	2009– 2010	2012– 2013	2013– 2014	2014– 2015	2015– 2016
	%						
Koko maa • Hela landet • Whole country	34	30	32	13	15	17	24
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	36	30	36	17	20	22	29
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	33	29	33	15	18	20	29
Satakunta	33	29	26	10	12	12	17
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	37	34	41	12	13	15	22
Pirkanmaa • Birkaland	30	34	26	12	12	13	21
Päijät-Häme	20	18	12	9	11	12	18
Kymenlaakso • Kymmenedalen	33	28	29	10	11	14	21
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	45	38	38	19	21	24	32
Etelä-Savo • Södra Savolax	35	40	48	16	19	20	28
Itä-Savo • Östra Savolax	61	63	62	34	29	25	40
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	36	33	45	12	14	16	31
Pohjois-Savo • Norra Savolax	44	40	43	16	19	21	29
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	27	26	34	15	17	19	27
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbot- ten • <i>South Ostrobothnia</i>	31	23	18	4	5	5	11
Vaasa • Vasa	22	20	10	3	4	4	6
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	44	37	31	8	8	10	17
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	33	28	32	6	9	11	17
Kainuu • Kajanaland	37	15	32	10	11	11	20
Länsi-Pohja	49	42	24	8	12	12	20
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	52	48	47	13	16	15	23
Ahvenanmaa • Åland	28	29	12	..	..	4	6

Lähde: Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL. • Källa: Vaccinationsregistret och databasen för säsongsinfluensavaccinationstäckning. THL. • Source: National Vaccination Register and Seasonal influenza vaccination coverage database. THL.

70. Terveyskeskusten suun terveydenhuolto ikäryhmittäin 2003–2015¹⁾
Hälsövärdcentralernas munhälsövård efter åldersgrupp 2003–2015¹⁾
Oral health care in health centres by age group, 2003–2015¹⁾

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	2003	2006	2009	2012	2014	2015
0–17						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 849 805	1 587 332	1 403 869	1 032 588	1 127 645	1 141 420
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	2 363 069	2 175 623	2 029 667	1 767 175	1 873 023	1 894 261
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	856 791	817 696	797 613	680 282	709 925	707 900
18–55						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	1 666 492	1 642 703	1 661 990	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	1 903 983	1 939 366	1 993 044	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	712 547	750 081	778 052	..	..	..
18–64						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	1 794 877	1 889 905	2 065 965
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	2 283 339	2 407 487	2 607 100
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	852 083	893 579	953 802
56+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	555 391	676 570	770 779	..	..	..
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	657 887	827 163	953 796	..	..	..
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	230 120	299 472	343 337	..	..	..
65+						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	..	..	..	453 385	541 150	606 508
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	..	..	..	597 632	713 467	794 941
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	..	..	..	213 275	249 220	271 994
Yhteensä • Totalt • Total						
Hammaslääkärikäynnit • Tandläkarbesök • <i>Dentist visits</i>	4 071 688	3 906 605	3 836 638	3 280 850	3 558 703	3 813 903
Käynnit yhteensä • Besök totalt • <i>Visits, total</i>	4 924 939	4 942 152	4 976 507	4 648 146	4 993 981	5 296 314
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 800 458	1 867 249	1 919 002	1 733 827	1 852 728	1 933 705

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2015 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2015.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

71. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoido ikäryhmittäin 1997–2015
Hälsövärdcentralernas¹⁾ slutenvärd efter åldersgrupp 1997–2015
Health centre¹⁾ inpatient care by age group, 1997–2015

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2003	2006	2010	2014	2015
0–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	48 523	49 997	48 187	48 613	40 159	38 561
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	12,9	12,9	13,7	12,7	11,8	9,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	641 433	698 921	706 676	626 913	408 334	351 709
Potilaat • Patienter • Patients	31 453	31 845	31 084	31 320	24 827	23 992
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	50 244	48 907	43 522	42 476	43 568	42 113
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	22,1	21,5	20,5	18,3	17,3	14,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 204 532	1 106 962	1 006 458	833 158	671 624	578 458
Potilaat • Patienter • Patients	29 752	28 541	26 064	25 745	26 331	25 690
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	80 437	91 318	91 537	92 847	84 015	78 975
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,2	29,9	29,4	24,3	21,8	17,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 771 644	2 868 182	2 864 912	2 334 292	1 544 034	1 262 760
Potilaat • Patienter • Patients	47 697	53 329	54 260	54 172	49 085	45 980
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	44 249	54 972	56 349	69 839	75 525	73 973
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	66,2	55,2	53,9	37,9	31,4	24,2
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 714 450	2 712 687	2 799 541	2 443 191	1 806 406	1 488 302
Potilaat • Patienter • Patients	29 365	34 013	35 851	41 629	43 968	42 504
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	223 453	245 194	239 595	253 775	243 267	233 622
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	32,5	30,4	30,4	24,8	22,3	17,8
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 332 059	7 386 752	7 377 587	6 237 554	4 430 398	3 681 229
Potilaat • Patienter • Patients	136 613	145 966	145 635	151 129	142 664	136 765

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsövärdcentraler. • Care given in the speciality of general practice in health centres.

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • Source: Primary health care. THL.

72. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoido maakunnittain 2015
 Hälsovårdscentralernas¹⁾ slutenvård efter landskap 2015
Health centre¹⁾ inpatient care by region, 2015

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Hoitojaksot Vårdperioder <i>Inpatient stays</i>	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid <i>Average length of stay</i>	Hoitopäivät Vårddygn <i>Inpatient days</i>	Potilaat Patienter <i>Patients</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	233 622	17,8	3 681 229	136 765
Uusimaa • Nyland	31 796	23,1	672 918	21 545
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	16 509	26,6	388 586	10 497
Satakunta	7 380	12,1	81 397	4 328
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	6 412	13,4	83 095	3 783
Pirkanmaa • Birkaland	19 093	12,0	226 150	10 994
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	8 474	32,4	211 577	5 505
Kymenlaakso • Kymmenedalen	5 890	19,0	100 010	3 944
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	3 721	33,8	106 706	2 684
Etelä-Savo • Södra Savolax	9 771	21,5	165 292	5 504
Pohjois-Savo • Norra Savolax	14 986	13,8	215 309	8 893
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	12 900	23,6	238 028	7 163
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	20 076	10,1	194 080	11 138
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	18 983	12,7	186 509	9 564
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	7 393	29,7	186 783	4 239
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	4 406	12,3	52 222	2 523
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	26 245	11,8	274 095	13 751
Kainuu • Kajanaland	4 528	20,4	93 299	2 806
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	14 869	14,5	203 524	7 872
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	1	2,0	2	1

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentraler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

73. Terveyskeskusten¹⁾ laitoshoidon päädiaagnoosin mukaan 1997–2015
Hälsövärdcentralernas¹⁾ slutenvård efter huvuddiagnos 1997–2015
Health centre¹⁾ inpatient care by primary diagnosis, 1997–2015

	1997	2003	2006	2010	2014	2015
<i>Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	6 813	11 047	10 806	15 744	14 190	13 749
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	12,8	11,4	10,7	10,5	10,9	9,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	75 556	109 555	115 153	156 216	140 281	130 044
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 191	9 844	9 604	13 553	12 165	11 744
<i>Kasvaimet • Tumörer • Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 104	14 290	15 428	18 095	17 524	17 057
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	24,7	23,8	23,4	20,0	18,9	17,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	278 061	323 771	344 370	355 946	310 678	286 022
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 842	9 207	9 908	11 356	11 712	11 453
<i>Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	2 615	3 104	3 177	3 829	3 270	3 141
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	11,2	7,9	8,3	7,0	6,7	6,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	30 041	31 372	29 818	28 083	20 196	18 835
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 942	2 226	2 297	2 838	2 483	2 423
<i>Umpierityssairaudet, ravitsemis sairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbingar och ämnesomsättningsjukdomar • Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 277	8 109	7 142	6 617	5 771	4 973
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	20,3	20,8	20,2	16,3	17,4	13,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	203 843	178 624	164 193	114 026	83 943	63 338
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 150	6 522	5 877	5 549	4 909	4 291
<i>Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	31 691	31 365	29 951	26 837	25 705	23 261
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	56,8	57,1	60,7	53,1	44,7	31,6
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 165 260	2 060 489	2 063 238	1 462 332	806 551	563 011
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	24 971	25 368	24 669	21 278	18 356	16 217
<i>Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 917	13 179	12 909	13 494	13 945	13 821
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	47,6	45,4	54,6	52,8	55,6	40,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	713 198	737 074	859 443	836 868	565 078	445 848
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 949	9 988	10 741	11 855	11 425	10 697

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2014	2015
<i>Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	768	540	459	420	381	417
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	15,3	36,3	13,5	21,1	14,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	20 580	12 881	11 158	8 611	10 941	6 852
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	717	525	436	396	367	354
<i>Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	767	636	676	852	982	984
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	6,3	5,0	4,9	4,9	5,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	6 021	5 470	5 282	5 996	5 196	4 532
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	675	613	627	806	904	910
<i>Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	46 812	48 164	44 558	44 408	39 894	38 574
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	41,2	39,9	41,7	33,6	29,1	23,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	1 864 354	1 851 452	1 802 760	1 450 357	948 708	784 695
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	35 089	36 468	34 682	34 767	30 923	29 620
<i>Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 068	24 075	21 323	24 831	26 151	28 109
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	45,8	40,3	33,2	22,4	14,5	12,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	419 863	454 144	390 895	366 389	295 538	289 751
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 152	19 515	17 146	19 789	20 750	22 158
<i>Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	10 483	10 924	10 424	11 240	11 329	10 868
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	14,7	12,1	15,3	12,5	10,0	9,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	121 964	133 907	138 409	124 043	106 865	101 887
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 591	8 908	8 482	9 011	9 124	8 783
<i>Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 828	2 102	1 983	2 096	2 295	2 118
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	22,5	20,0	18,9	21,7	17,0	15,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	36 089	40 940	40 528	42 567	38 438	34 404
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	1 571	1 656	1 577	1 730	1 777	1 672

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2014	2015
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	11 804	12 259	13 589	13 832	14 096	13 340
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	19,7	19,5	18,1	15,2	14,2	11,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	305 414	273 401	279 610	223 376	185 038	158 325
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	9 706	10 515	11 791	11 750	11 853	11 252
Virtsä- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 776	11 668	12 208	15 425	15 458	14 624
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	18,2	15,0	15,0	12,5	12,0	10,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	122 312	160 920	164 717	181 149	168 065	145 079
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 357	9 704	10 347	12 956	13 092	12 376
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlösning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	205	62	63	64	74	79
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	2,9	2,0	1,7	2,0	2,0	1,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	616	125	104	128	150	184
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	177	52	52	59	56	45
Eräät perinataaliikana alkaneet tilat • Vissa perinataala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20	1	2	3	3	2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	78,4	1,0	3,0	38,0	14	5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	411	673	6	84	42	10
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20	3	2	3	3	2
Synnynäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	202	161	163	135	139	116
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	34,6	33,1	48,3	48,6	34,3	20,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	10 566	11 098	7 805	6 664	5 573	3 988
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	150	137	126	130	118	87
Muulla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symtom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificerats annorstädes • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 340	22 157	20 713	20 853	19 070	17 428
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	11,4	9,6	10,0	9,0	8,1	7,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	270 079	234 671	210 217	181 957	152 453	128 153
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 148	18 333	17 363	17 542	16 095	14 739

73. jatk. • forts. • cont.

73. jatk. • forts. • cont.

	1997	2003	2006	2010	2014	2015
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 633	19 456	20 565	24 034	25 378	23 880
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	27,6	28,6	26,7	23,2	22,8	19,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	579 699	606 219	597 038	590 249	525 137	454 453
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	15 937	17 316	18 569	20 936	21 865	20 576
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	9 257	11 860	13 431	10 955	7 576	6 775
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	10,0	11,4	9,8	8,7	8,3	7,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	105 794	152 706	148 732	100 759	59 907	49 303
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 435	5 815	6 188	5 206	4 197	3 932

1) Terveyskeskuksissa yleislääketieteen erikoisalalla annettu hoito. • Den vård som ges inom specialiteten allmänmedicin vid hälsovårdscentra-
 ler. • *Care given in the speciality of general practice in health centres.*

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL. • Källa: Primärvård. THL. • *Source: Primary health care. THL.*

74. Erikoissairaanhoidon toiminta 1997–2015
Specialiserad sjukvård 1997–2015
Activities in specialised health care, 1997–2015

Vuosi År Year	Avohoitokäynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	Päiväkirurgiset hoitojaksot Dagkirurgiska vårdperioder Day-surgery inpatient stays	Vuodeosaston hoitojaksot Vårdperioder i slutenvården Inpatient inpatient stays
1997	6 281 993	82 748	1 038 514
2000	5 693 185	136 858	961 888
2003	5 971 708	156 722	929 611
2006	6 807 911	179 179	895 841
2009	7 477 719	184 085	839 417
2012	8 353 076	200 726	801 282
2013	8 464 815	203 494	784 068
2014	8 785 160	200 728	796 672
2015	9 366 227	199 652	795 295

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

75. Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit suurimmilla erikoisaloilla 1997–2015
Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården efter de största specialiteterna 1997–2015
Outpatient visits in specialised health care by major specialities, 1997–2015

Vuosi År Year	Käynnit yhteensä Besök totalt Visits, total	Sisätaudit Invärtes sjukdomar Internal medicine	Kirurgia Kirurgi Surgery	Naistentaudit ja synnytykset Kvinnosjukdomar och förlossningar Obstetrics and gynaecology	Lastentaudit Barnsjukdomar Paediatrics
1997	6 281 993	938 108	945 012	469 994	356 069
2000	5 693 185	1 027 128	956 997	458 167	335 023
2003	5 971 708	1 084 749	963 220	483 189	327 159
2006	6 807 911	1 234 204	1 102 792	490 406	340 269
2009	7 477 719	1 444 495	1 182 390	533 203	360 641
2012	8 353 076	1 569 275	1 261 254	562 880	373 624
2013	8 464 815	1 585 248	1 273 720	552 191	380 398
2014	8 785 160	1 649 533	1 308 980	579 360	395 965
2015	9 366 227	1 657 054	1 371 258	589 061	416 089

Vuosi År Year	Korva-, nenä- ja kurkkutaudit Öron-, näs- och halssjukdomar Otorhino- laryngology	Iho- ja sukupuoli- taudit Hud- och könssjuk- domar Dermatology and venereology	Syöpätaudit ja sädehoito Cancersjukdomar och strålbehandling Oncology and radiotherapy	Psykiatria Psykiatri Psychiatry	Käyntien lukumäärä yhteensä/asukas Antal besök totalt/ invånare Visits, total per inhabitant
1997	389 260	273 055	238 863	1 274 402	1,2
2000	343 466	279 664	291 615	937 266	1,1
2003	337 031	271 321	334 529	1 068 754	1,1
2006	347 872	286 773	377 982	1 400 334	1,3
2009	369 222	291 449	437 370	1 476 792	1,4
2012	402 113	308 989	489 987	1 799 506	1,5
2013	392 569	303 871	513 287	1 817 148	1,5
2014	395 845	305 121	521 365	1 862 693	1,6
2015	409 349	318 106	551 582	1 986 458	1,7

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

76. Erikoissairaanhoidon laitohoito maakunnittain 2015
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter landskap 2015
Inpatient care in specialised health care by region, 2015

Maakunta Landskap <i>Region</i>	Hoitojaksot Vårdperioder <i>Inpatient stays</i>	Keskimääräinen hoitoaika Medelvårdtid <i>Average length of stay</i>	Hoitopäivät Vårddygn <i>Inpatient days</i>	Potilaat Patienter <i>Patients</i>
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	994 947	4,5	4 627 198	653 936
Uusimaa • Nyland	228 177	4,4	1 125 106	159 426
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	87 895	4,6	424 230	57 799
Satakunta	53 484	4,8	260 246	31 706
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	38 075	3,7	145 192	23 475
Pirkanmaa • Birkaland	97 765	5,3	538 628	60 927
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	41 358	3,8	162 419	26 967
Kymenlaakso • Kymmenedalen	32 919	4,5	151 396	22 411
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	24 961	4,1	100 814	16 416
Etelä-Savo • Södra Savolax	33 477	4,9	151 826	21 454
Pohjois-Savo • Norra Savolax	53 434	4,7	240 656	32 731
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	35 190	4,3	152 222	22 926
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	46 711	3,6	178 079	31 353
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	32 115	4,1	145 335	22 132
Pohjanmaa • Österbotten • <i>Ostrobothnia</i>	36 790	3,9	173 776	23 194
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	13 393	4,3	57 330	8 939
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	71 480	4,1	299 461	48 671
Kainuu • Kajanaland	17 846	6,3	98 120	11 494
Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	39 214	5,1	170 586	25 185
Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	5 560	5,5	31 408	3 581

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

77. Erikoissairaanhoidon laitoshoito ikäryhmittäin 1997–2015
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter åldersgrupp 1997–2015
Inpatient care in specialised health care by age group, 1997–2015

Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group	1997	2000	2003	2006	2014	2015
0–17						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 067	132 986	123 259	116 750	102 508	101 306
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,0	4,2	4,3	4,4	3,7	3,6
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	568 610	558 155	529 429	525 548	384 969	369 619
Potilaat • Patienter • Patients	97 028	91 630	86 843	84 407	75 308	75 428
18–64						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	605 674	592 938	578 679	567 187	483 686	467 036
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,5	5,9	5,6	5,3	4,7	4,4
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	3 852 849	3 457 734	3 292 797	3 077 673	2 216 123	2 212 615
Potilaat • Patienter • Patients	412 461	402 460	392 338	391 876	346 321	332 441
65–74						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	182 201	172 574	170 246	165 116	181 687	185 973
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,2	6,2	5,6	5,1	4,3	4,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 240 181	1 029 473	933 976	844 909	772 624	814 299
Potilaat • Patienter • Patients	98 613	94 456	94 586	93 595	108 599	110 836
75–84						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	141 633	147 254	157 540	165 296	158 295	162 638
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,7	6,5	5,9	5,5	4,3	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	1 052 111	929 782	933 493	911 655	680 377	772 286
Potilaat • Patienter • Patients	78 067	81 393	87 273	90 819	91 993	93 085
85+						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	42 084	45 244	48 577	53 104	71 224	77 994
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	11,7	8,1	7,0	6,4	4,7	5,9
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	370 664	324 979	333 289	338 593	329 603	458 379
Potilaat • Patienter • Patients	25 444	26 964	28 759	31 266	42 498	45 328
Yhteensä • Totalt • Total						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	1 112 659	1 090 996	1 078 301	1 067 453	997 400	994 947
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	6,8	5,9	5,6	5,3	4,5	4,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	7 084 415	6 300 123	6 022 984	5 698 378	4 383 696	4 627 198
Potilaat • Patienter • Patients	708 117	693 460	686 398	688 389	661 329	653 936

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: Specialised health care. THL.

78. Erikoissairaanhoidon laitoshoido erikoisaloittain 1997–2015
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter specialitet 1997–2015
Inpatient care in specialised health care by specialty, 1997–2015

	1997	2000	2003	2006	2014	2015
<i>Sisätaudit • Invärtes sjukdomar • Internal medicine</i>						
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	245 532	239 798	236 179	235 449	208 360	203 074
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay</i>	7,1	5,7	5,5	5,2	4,5	4,4
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days</i>	1 583 192	1 382 155	1 303 279	1 239 205	926 260	911 241
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	156 791	153 367	152 600	151 658	140 570	136 982
<i>Kirurgia • Kirurgi • Surgery</i>						
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	345 607	342 770	344 527	362 826	359 088	349 242
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay</i>	4,2	3,7	3,6	3,4	2,8	2,8
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days</i>	1 442 042	1 283 918	1 250 696	1 231 280	1 019 817	1 006 730
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	269 544	268 127	270 243	285 153	281 909	273 566
<i>Neurokirurgia • Neurokirurgi • Neurosurgery</i>						
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	9 198	9 928	9 916	10 813	13 321	13 363
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay</i>	5,6	5,2	5,0	5,0	3,9	3,9
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days</i>	51 367	51 330	49 858	53 664	52 109	52 465
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	7 647	8 356	8 349	8 987	10 686	10 827
<i>Naistentaudit ja synnytykset • Kvinnosjukdomar och förlossningar • Obstetrics and gynaecology</i>						
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	149 576	145 530	136 801	128 571	106 896	100 365
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay</i>	3,4	3,0	2,9	2,9	2,6	2,6
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days</i>	510 710	438 506	400 765	368 038	282 177	262 884
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	121 127	116 889	108 445	102 027	91 197	86 032
<i>Lastentaudit • Barnsjukdomar • Paediatrics</i>						
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	75 163	69 103	60 592	55 409	43 220	41 418
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay</i>	3,8	3,7	3,7	3,9	3,7	3,7
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days</i>	291 074	258 586	222 956	216 303	158 925	153 866
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	48 542	45 068	41 383	39 579	30 947	30 187
<i>Silmätaudit • Ögonsjukdomar • Ophthalmology</i>						
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>	45 300	45 998	52 662	52 501	57 300	60 953
<i>Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay</i>	1,5	1,4	1,2	1,2	1,1	1,1
<i>Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days</i>	69 750	63 118	64 982	62 032	61 900	88 583
<i>Potilaat • Patienter • Patients</i>	39 450	39 299	44 010	41 647	47 405	49 899

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2015
Korva-, nenä- ja kurkkutaudit • Öron-, näs- och halssjukdomar • Otorhinolaryngology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	62 118	57 544	52 854	49 822	44 818	45 460
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay	1,8	1,7	1,6	1,5	1,4	1,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	112 855	98 175	86 114	75 951	60 745	60 945
Potilaat • Patienter • Patients	55 723	51 858	47 482	44 848	40 530	41 106
Iho- ja sukupuolitaudit • Hud- och könssjukdomar • Dermatology and venereology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	9 316	6 859	6 213	4 800	2 877	2 869
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay	7,0	6,2	5,6	5,8	5,6	5,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	64 948	42 626	34 865	27 911	16 037	15 056
Potilaat • Patienter • Patients	6 665	4 957	4 328	3 523	2 196	2 188
Syöpätaudit ja sädehoito • Cancersjukdomar och strålbehandling • Oncology and radiotherapy						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	17 996	21 097	23 391	18 418	15 744	15 814
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay	6,1	4,8	4,1	4,5	4,2	4,3
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	109 901	102 186	96 510	83 406	65 351	68 242
Potilaat • Patienter • Patients	6 609	6 922	7 795	7 842	7 421	7 437
Psykiatria • Psykiatri • Psychiatry						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	46 420	52 064	50 212	47 837	37 311	36 919
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay	51,5	39,9	36,7	35,5	33,9	31,1
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	2 137 080	1 947 311	1 867 792	1 774 304	1 211 076	1 244 739
Potilaat • Patienter • Patients	31 212	32 485	31 637	32 030	25 549	25 204
Neurologia • Neurologi • Neurology						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	40 852	42 437	44 586	45 200	48 552	50 385
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay	7,4	6,6	6,4	6,3	5,6	5,5
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	298 241	279 147	283 955	281 837	269 545	277 383
Potilaat • Patienter • Patients	31 564	33 439	34 974	35 985	38 053	39 121
Keuhkosairaudet • Lungsjukdomar • Respiratory medicine						
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	45 227	42 156	40 364	37 163	28 900	27 666
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • Average length of stay	5,5	5,0	4,8	4,9	5,1	4,7
Hoitopäivät • Vårddygn • Inpatient days	251 360	217 252	197 256	181 016	143 136	131 503
Potilaat • Patienter • Patients	28 270	27 854	27 246	25 310	21 108	20 477

78. jatk. • forts. • cont.

78. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2015
Muut • Andra • <i>Others</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	20 354	15 712	20 004	18 644	31 013	47 419
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	9,7	8,6	8,2	5,4	3,5	7,4
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	161 895	135 813	163 956	103 431	116 618	353 561
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	16 643	13 035	15 954	15 669	25 265	36 586
Muut kuin psykiatria yhteensä (somaattinen) • Andra än psykiatri totalt (somatisk) • <i>Other than psychiatry (somatic), total</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 066 239	1 038 932	1 028 089	1 019 616	960 089	958 028
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,8	4,2	4,0	3,8	3,3	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	4 947 335	4 352 812	4 155 192	3 924 074	3 172 620	3 382 459
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	686 057	670 098	663 562	665 268	642 833	635 802

Lähde: Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

79. Erikoissairaanhoidon laitohoito päädiagnoosin mukaan 1997–2015
Slutenvård inom den specialiserade sjukvården efter huvuddiagnos 1997–2015
Inpatient care in specialised health care by primary diagnosis, 1997–2015

	1997	2000	2003	2006	2014	2015
<i>Tartunta- ja loistaudit • Vissa infektionssjukdomar och parasitsjukdomar • Infectious and parasitic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	23 942	23 653	26 402	28 334	27 787	28 473
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,2	5,6	5,4	5,3	5,3	5,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	146 885	135 247	143 587	152 006	147 973	154 099
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 586	20 680	23 223	24 751	23 613	23 414
<i>Kasvaimet • Tumörer • Neoplasms</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	109 342	109 864	112 771	108 003	91 861	89 052
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,8	4,5	4,4	3,9	4,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	596 606	530 688	512 022	482 778	361 132	359 080
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	51 250	51 123	51 460	52 217	54 392	53 386
<i>Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet • Sjukdomar i blod och blodbildande organ • Diseases of the blood and blood-forming organs</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 910	8 172	8 198	7 823	6 942	7 172
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,7	4,5	4,1	3,9	3,5	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	42 484	37 307	34 106	31 554	24 894	27 220
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 804	5 186	5 199	5 230	5 258	5 249
<i>Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet • Endokrina sjukdomar, nutritionsrubbningar och ämnesomsättningsjukdomar • Endocrine, nutritional and metabolic diseases</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	17 682	15 089	14 738	14 499	15 487	14 897
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,5	5,5	5,0	3,7	3,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	111 792	83 909	79 761	72 796	57 726	58 318
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	13 885	12 165	11 807	11 917	13 151	12 551
<i>Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt • Psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar • Mental and behavioural disorders</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	57 912	62 541	59 326	57 484	47 668	48 667
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	43,6	33,9	31,7	30,2	26,9	25,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	2 204 904	1 995 214	1 910 604	1 805 568	1 232 445	1 306 068
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	39 372	40 041	38 262	39 129	32 787	33 248
<i>Hermoston sairaudet • Sjukdomar i nervsystemet • Diseases of the nervous system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	40 510	42 307	42 010	42 115	40 233	40 014
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,4	4,4	4,2	3,9	4,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	195 729	186 431	184 645	178 077	148 015	163 255
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	29 403	31 085	31 357	32 158	31 523	31 250

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2015
Silmän ja sen apuelinten sairaudet • Sjukdomar i ögat och närliggande organ • <i>Diseases of the eye and adnexa</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	43 347	45 214	51 871	52 037	57 139	60 595
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	1,6	1,4	1,3	1,2	1,1	1,1
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 601	62 544	65 596	62 222	63 236	96 410
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	38 034	38 867	43 543	41 661	47 798	50 137
Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet • Sjukdomar i örat och mastoidutskottet • <i>Diseases of the ear and the mastoid process</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	16 360	15 372	15 106	15 850	14 526	15 022
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	2,4	1,6	1,5	1,4	1,2	1,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	30 012	25 059	23 347	22 070	17 613	19 422
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 931	13 973	13 878	14 529	13 494	13 991
Verenkiertoelinten sairaudet • Cirkulationsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the circulatory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	149 066	142 708	140 465	135 252	128 308	128 905
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	6,6	5,7	5,5	5,2	4,5	4,9
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	931 143	813 746	768 394	699 473	579 271	624 670
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	97 352	93 256	92 424	90 367	87 456	86 627
Hengityselinten sairaudet • Andningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the respiratory system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	92 297	83 745	76 293	69 302	68 667	70 575
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,1	4,2	4,1	3,7	3,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	401 797	346 040	316 280	284 811	255 957	267 422
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	71 872	66 427	61 769	55 277	54 953	55 856
Ruuansulatuselinten sairaudet • Matsmältningsorganens sjukdomar • <i>Diseases of the digestive system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	85 430	83 310	83 288	84 455	86 518	84 742
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,4	4,1	3,8	3,6	3,0	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	371 652	337 212	318 371	304 758	259 894	258 962
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	69 740	67 834	67 029	67 962	69 179	67 742
Ihon ja ihonalaiskudosten sairaudet • Hudens och underhudens sjukdomar • <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	15 005	13 427	11 924	11 379	9 730	9 577
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	4,9	4,8	4,6	4,1	4,2
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	82 066	66 531	57 288	52 866	40 162	39 488
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	11 668	10 591	9 411	9 121	7 902	7 772

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2015
Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairaudet • Sjukdomar i muskuloskeletala systemet och bindväven • <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	102 813	103 365	102 410	110 764	85 311	80 031
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,6	3,9	3,7	3,3	2,6	2,8
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	466 471	401 320	374 145	362 970	222 092	226 922
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	82 473	83 255	82 676	91 311	74 113	69 346
Virts- ja sukupuolielinten sairaudet • Sjukdomar i urin- och könsorganen • <i>Diseases of the genitourinary system</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	62 828	60 060	58 360	56 436	55 563	54 004
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,3	3,3	3,1	2,5	2,7
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	235 414	197 368	189 699	173 832	141 158	148 049
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	52 985	50 470	49 467	47 696	46 527	44 871
Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus • Graviditet, förlossning och barnsängstid • <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	87 758	86 082	80 747	79 074	70 927	67 471
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	3,9	3,5	3,4	3,4	3,1	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	338 375	298 001	278 291	266 891	216 653	203 947
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	75 313	73 634	69 159	68 906	63 450	60 623
Eräät perinataaliaikana alkaneet tilat • Vissa perinataala tillstånd • <i>Certain conditions originating in the perinatal period</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	7 264	7 326	8 284	8 817	9 251	8 774
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	9,1	9,5	8,7	8,5	7,4	7,3
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	67 533	70 024	72 431	75 187	68 843	64 912
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	5 441	5 896	7 342	8 015	8 318	7 921
Synnynäiset epämuodostumat ja kromosomipoikkeavuudet • Medfödda missbildningar, deformiteter och kromosomavvikelser • <i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 424	11 791	10 680	10 470	9 915	9 606
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	4,1	4,1	4,3	4,0	3,2	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	55 300	47 635	40 949	42 474	30 848	29 731
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	8 907	7 756	7 505	7 364	7 385	7 107
Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset -ja laboratoriolöydökset • Symptom, sjukdomstecken och onormala kliniska fynd och laboratoriefynd som ej klassificeras annorstäd • <i>Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	65 747	66 082	64 841	61 057	53 397	60 093
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	3,2	3,1	3,0	2,8	2,3	2,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>	212 267	202 009	192 294	173 647	124 096	158 768
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	56 453	56 909	55 631	52 836	46 352	50 843

79. jatk. • forts. • cont.

79. jatk. • forts. • cont.

	1997	2000	2003	2006	2014	2015
Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset • Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker • <i>Injury and poisoning and certain other consequences of external causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>						
	90 431	88 212	90 860	97 393	100 986	98 988
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>						
	5,2	4,5	4,4	4,0	3,2	3,5
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>						
	469 468	401 471	400 612	395 718	327 058	353 639
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>						
	73 658	72 316	74 606	79 616	83 816	80 960
Muut syyt • Andra orsaker • <i>Other causes</i>						
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>						
	22 394	22 502	19 701	16 837	15 129	16 768
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>						
	2,4	2,6	2,9	3,3	3,3	3,0
Hoitopäivät • Vårddygn • <i>Inpatient days</i>						
	54 430	58 394	59 094	57 098	51 079	53 433
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>						
	20 947	19 737	17 519	14 737	13 514	15 007

Lähde: Erikoissairaanhoido. THL. • Källa: Specialiserad sjukvård. THL. • Source: *Specialised health care. THL.*

80. Tapaturmat ja väkivalta ulkoisen syyn mukaan¹⁾, vuodeosastohoito 2002–2015
Olycksfall och våld efter yttre orsak¹⁾, vård på vårdavdelning 2002–2015
Accidental injuries and violence by external cause¹⁾, inpatient care, 2002–2015

ICD -10 • ulkoinen syy • yttre orsak • external cause	2002	2006	2010	2014	2015
Tapaturmat ja väkivalta yhteensä • Olycksfall och våld totalt • Accidental injuries and violence total					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	99 901	103 956	109 087	109 504	107 601
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	8,6	8,0	7,5	7,1	6,6
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • Transport accidents					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	8 187	8 865	8 799	8 466	7 955
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,6	6,8	5,9	5,7	5,6
niistä • av vilka • of which:					
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • Pedestrian injured in transport accident					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	875	887	946	705	832
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	12,8	11,5	9,9	9,6	8,6
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklist • Pedal cyclist injured in transport accident					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	2 400	2 566	2 448	2 594	2 455
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,5	5,6	4,9	4,3	4,4
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • Other land transport accidents					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	4 470	4 832	4 764	4 540	4 065
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	7,9	6,8	5,9	6,0	5,9
Muut tapaturmat • Andra olyckor • Other accidental injuries					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	73 721	74 620	82 441	89 714	84 324
Hoitojakson keskipituus • Vårdperiodens medellängd • Average time of care	8,7	8,6	8,4	7,5	7,2
niistä • av vilka • of which:					
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • Falls					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	56 874	54 914	60 392	59 189	57 138
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	10,2	10,4	10,3	9,9	9,3
niistä • av vilka • of which:					
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • Falls on same level involving ice and snow					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	5 464	5 349	5 002	3 739	4 382
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,7	3,9	4,3	4,8	5,1
Myrkytykset • Förgiftningar • Poisonings					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	1 102	1 178	1 188	1 066	1 120
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	2,3	2,4	2,3	2,3	2,2
niistä • av vilka • of which:					
Alkoholimykytys • Alkoholiförgiftning • Alcohol poisoning					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	248	345	286	248	182
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	2,2	2,4	1,4	1,3	1,3

80. jatk. • forts. • cont.

80. jatk. • forts. • cont.

	2002	2006	2010	2014	2015
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • <i>Other poisonings</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	854	833	902	818	938
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	2,3	2,4	2,6	2,6	2,4
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • <i>Attempted suicide or other deliberate self-harm</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	3 181	3 266	3 739	3 346	3 054
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	2,6	3,0	2,6	2,7	3,0
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • <i>Murder, manslaughter or other purposeful injury</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	1 909	1 877	1 663	1 234	1 301
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	5,1	6,6	4,1	3,0
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om olycksfallets yttre orsak saknas • <i>Others, or external cause of injury missing</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	12 903	15 328	12 445	6 744	10 742
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	10,4	7,2	4,0	7,0	4,0
Lonkkamurtumat ²⁾ • Höftfrakturer ²⁾ • <i>Hip fractures²⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 011	12 308	13 263	13 176	13 294
Keskim. hoitoaika • Medelvärdtid • <i>Average length of stay</i>	21,7	19,7	17,9	15,2	13,5

1) ICD -10

2) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitajakset on poimittu ICD-10 -luokituksen koodeilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitajaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitajakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • *Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.*

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. SVT. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

81. Tapaturmat ja väkivalta, vuodeosastohoito ikäryhmittäin 2015
Olycksfall och våld, slutenvård efter åldersgrupp 2015
Accidental injuries and violence, inpatient care by age group, 2015

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0-14	15-24	25-44	45-64	65-74	75-84	85+
Tapaturmat ja väkivalta • Olycksfall och våld • Accidental injuries and violence								
Yhteensä • Totalt • Total	109 504	7 771	10 127	18 919	26 007	13 868	17 188	15 624
Miehet • Män • Men	56 473	4 642	6 667	13 086	15 630	6 590	6 160	3 698
Naiset • Kvinnor • Women	53 031	3 129	3 460	5 833	10 377	7 278	11 028	11 926
Liikennetapaturmat • Transportolyckor • Transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	8 466	742	1 863	1 906	2 166	870	740	179
Miehet • Män • Men	5 554	520	1 325	1 372	1 414	430	400	93
Naiset • Kvinnor • Women	2 912	222	538	534	752	440	340	86
niistä • av vilka • of which:								
Jalankulkijan liikennetapaturmat • Transportolyckor med fotgängare • Pedestrian in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	705	72	67	80	193	118	119	56
Miehet • Män • Men	331	45	38	45	105	40	40	18
Naiset • Kvinnor • Women	374	27	29	35	88	78	79	38
Pyöräilytapaturmat • Trafikolyckor med cyklister • Pedal cyclist injured in transport accident								
Yhteensä • Totalt • Total	2 594	389	186	486	777	382	323	51
Miehet • Män • Men	1 558	265	117	328	475	180	160	33
Naiset • Kvinnor • Women	1 036	124	69	158	302	202	163	18
Muut maaliikennetapaturmat • Andra landtransportolyckor • Other land transport accidents								
Yhteensä • Totalt • Total	4 540	232	1 403	1 143	1 058	348	292	64
Miehet • Män • Men	3 126	163	1 001	820	716	194	194	38
Naiset • Kvinnor • Women	1 414	69	402	323	342	154	98	26
Muut tapaturmat • Andra olyckor • Other accidental injuries								
Yhteensä • Totalt • Total	89 714	6 752	6 498	13 396	20 471	12 027	15 711	14 859
Miehet • Män • Men	44 504	3 970	4 377	9 405	12 241	5 641	5 445	3 425
Naiset • Kvinnor • Women	45 210	2 782	2 121	3 991	8 230	6 386	10 266	11 434
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset ja putoamiset • Fall • Falls								
Yhteensä • Totalt • Total	59 189	3 752	2 353	5 209	11 482	9 193	13 597	13 603
Miehet • Män • Men	25 144	2 197	1 526	3 483	6 364	4 033	4 482	3 059
Naiset • Kvinnor • Women	34 045	1 555	827	1 726	5 118	5 160	9 115	10 544
niistä • av vilka • of which:								
Kaatumiset jää- tai lumikelillä • Fall i is- och snöföre • Falls on same level involving ice and snow								
Yhteensä • Totalt • Total	3 739	353	265	537	1 117	658	550	259
Miehet • Män • Men	1 780	241	169	318	511	246	225	70
Naiset • Kvinnor • Women	1 959	112	96	219	606	412	325	189

81. jatk. • forts. • cont.

81. • jatk. • forts. • cont.

ICD -10 • ulkoinen syy yttre orsak • external cause	Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays							
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group						
		0–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Myrkytykset • Förgiftningar • Poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	1 066	321	200	171	176	82	71	45
Miehet • Män • Men	532	164	81	104	108	35	24	16
Naiset • Kvinnor • Women	534	157	119	67	68	47	47	29
niistä • av vilka • of which:								
Alkoholimyrkytys • Alkohol förgiftning • Alcohol poisoning								
Yhteensä • Totalt • Total	248	111	73	26	29	3	4	2
Miehet • Män • Men	141	56	33	23	23	3	2	1
Naiset • Kvinnor • Women	107	55	40	3	6	-	2	1
Muut myrkytykset • Andra förgiftningar • Other poisonings								
Yhteensä • Totalt • Total	818	210	127	145	147	79	67	43
Miehet • Män • Men	391	108	48	81	85	32	22	15
Naiset • Kvinnor • Women	427	102	79	64	62	47	45	28
Itsemurhayritys tai muu tahallinen itsensä vahingoittaminen • Försök till självmord eller annan avsiktlig självtillfogad skada • Attempted suicide or other deliberate self-harm								
Yhteensä • Totalt • Total	3 346	47	688	1 304	994	183	86	44
Miehet • Män • Men	1 554	9	250	677	474	88	37	19
Naiset • Kvinnor • Women	1 792	38	438	627	520	95	49	25
Murha, tappo tai muu tahallinen pahoinpitely • Mord, dråp eller annan uppsåtlig misshandel • Murder, manslaughter or other purposeful injury								
Yhteensä • Totalt • Total	1 234	27	218	585	336	43	23	2
Miehet • Män • Men	1 002	24	185	480	266	32	15	0
Naiset • Kvinnor • Women	232	3	33	105	70	11	8	2
Muut tai tapaturman ulkoinen syy puuttuu • Andra eller uppgifter om yttre orsak saknas • Others, or external cause of injury missing								
Yhteensä • Totalt • Total	6 744	203	860	1 728	2 040	745	628	540
Miehet • Män • Men	3 859	119	530	1 152	1 235	399	263	161
Naiset • Kvinnor • Women	2 885	84	330	576	805	346	365	379
Lonkkamurtumat ¹⁾ • Höftfrakturer ¹⁾ • Hip fractures ¹⁾								
Yhteensä • Totalt • Total	13 176	29	28	147	1 207	2 105	4 417	5 243
Miehet • Män • Men	4 465	16	18	100	719	956	1 400	1 256
Naiset • Kvinnor • Women	8 711	13	10	47	488	1 149	3 017	3 987

1) Lonkkamurtumista aiheutuneet hoitojaksot on poimittu ICD-10 luokituksen koodilla, joissa päädiagnoosi on välillä S72.0–S72.2. Hoitojaksojen määrä ei kuitenkaan kerro vuosittain ilmenevien lonkkamurtumatapausten määrää, sillä lonkkamurtuman hoito vaatii yleensä useamman kuin yhden hoitojakson. • Vårdperioder på grund av höftfrakturer har plockats med koderna för ICD-10 klassificering, där huvuddiagnosen är mellan S72.0–S72.2. Antalet vårdperioder anger emellertid inte antalet årliga fall av höftfrakturer, eftersom behandling av höftfraktur vanligen kräver fler än en vårdperiod. • Inpatient stays arising from hip fractures have been selected using ICD-10 codes for which the primary diagnosis is S72.0–S72.2. The number of inpatient stays does not, in itself, indicate the number of hip fractures occurring annually, since a hip fracture typically requires more than one inpatient stays.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. SVT. THL • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL

82. Tapaturman paikka tai olosuhteet, vuodeosastohoito ikäryhmittäin ja sukupuolittain 2015
Olycksplats eller -förhållanden, slutenvård efter åldersgrupp och kön 2015
Location or circumstances of accidental injury, inpatient care by age group and sex 2015

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Inpatient stays ¹⁾								
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä 0-6	Åldersgrupp 7-14	15-24	25-44	45-64	65-74	75-84	85+
Kotitapaturma • Olycka i hemmet • Accidental injury at home									
Yhteensä • Totalt • Total	31 330	1 683	490	418	1 195	4 394	4 983	8 602	9 565
Miehet • Män • Men	11 662	932	261	237	723	2 399	2 277	2 807	2 026
Naiset • Kvinnor • Women	19 668	751	229	181	472	1 995	2 706	5 795	7 539
Palveluasumiseen liittyvä tapaturma²⁾ • Olycka i sammanband med serviceboende²⁾ • Sheltered housing associated accident²⁾									
Yhteensä • Totalt • Total	2 945	2	-	3	21	201	296	848	1 574
Miehet • Män • Men	840	1	-	2	10	96	139	287	305
Naiset • Kvinnor • Women	2 105	1	-	1	11	105	157	561	1 269
Urheilu- tai liikuntatapaturma • Idrotts- eller motionsrelaterad olycka • Sports and physical training injury									
Yhteensä • Totalt • Total	4 540	72	831	1 203	1 458	685	161	101	29
Miehet • Män • Men	3 000	47	480	810	1 085	438	86	43	11
Naiset • Kvinnor • Women	1 540	25	351	393	373	247	75	58	18
Muu vapaa-ajan tapaturma • Annan fritidsolycka • Other injury while engaged in leisure activity									
Yhteensä • Totalt • Total	20 517	763	1 256	1 564	3 430	5 685	3 421	2 808	1 590
Miehet • Män • Men	10 744	434	706	1 016	2 275	3 189	1 660	1 022	442
Naiset • Kvinnor • Women	9 773	329	550	548	1 155	2 496	1 761	1 786	1 148
Tapaturma sairaalassa tai sairaalaloihin liittyvä ulkoinen tekijä • Olycka på sjukhus eller till sjukhusförhållanden anknypande yttre faktor • In-hospital accident or other hospital associated external cause									
Yhteensä • Totalt • Total	1 835	11	4	5	33	136	214	635	797
Miehet • Män • Men	709	6	1	4	22	83	119	234	240
Naiset • Kvinnor • Women	1 126	5	3	1	11	53	95	401	557
Työtapaturma tai työhön liittyvä ulkoinen tekijä • Arbetsolycka eller till arbetet anknypande yttre faktor • Occupational accident or work-related external cause									
Yhteensä • Totalt • Total	3 700	3	-	294	1 277	1 979	133	11	3
Miehet • Män • Men	2 792	2	-	245	1 018	1 401	115	9	2
Naiset • Kvinnor • Women	908	1	-	49	259	578	18	2	1
Tapaturma koulussa tai päiväkodissa • Olycka i skola eller på daghem • Accident at school or day care									
Yhteensä • Totalt • Total	795	219	465	94	11	4	-	1	1
Miehet • Män • Men	479	138	270	63	8	-	-	-	-
Naiset • Kvinnor • Women	316	81	195	31	3	4	-	1	1
Muuntyyppinen tapaturma • Annan typ av olycksfall • Other type of accident									
Yhteensä • Totalt • Total	3 787	62	99	474	806	1 052	487	480	327
Miehet • Män • Men	2 084	37	51	329	551	610	234	174	98
Naiset • Kvinnor • Women	1 703	25	48	145	255	442	253	306	229

82. jatk. • forts. • cont

82. jatk. • forts. • cont.

Tapaturmatyyppi Olyckstyp Type of accident	Hoitojaksot ¹⁾ • Vårdperioder ¹⁾ • Inpatient stays ¹⁾								
	Yhteensä Totalt Total	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group							
		0–6	7–14	15–24	25–44	45–64	65–74	75–84	85+
Määrittämätön tapaturmatyyppi • Ospecificerad typ av olycksfall • Unspecified type of accident									
Yhteensä • Totalt • Total	12 589	162	277	1 304	3 116	3 910	1 601	1 276	943
Miehet • Män • Men	7 281	93	160	856	2 138	2 373	819	554	288
Naiset • Kvinnor • Women	5 308	69	117	448	978	1 537	782	722	655
Ei tietoa (ei merkitty) • Uppgift saknas (inte angiven) • Not known (not classified)									
Yhteensä • Totalt • Total	2 150	1	16	185	575	721	245	201	206
Miehet • Män • Men	1 271	-	11	123	424	437	144	84	48
Naiset • Kvinnor • Women	879	1	5	62	151	284	101	117	158
Yhteensä • Totalt • Total	84 324	2 978	3 438	5 556	11 943	18 814	11 561	14 977	15 057
Miehet • Män • Men	40 935	1 690	1 940	3 691	8 272	11 051	5 604	5 222	3 465
Naiset • Kvinnor • Women	43 389	1 288	1 498	1 865	3 671	7 763	5 957	9 755	11 592

1) ICD-10-luokituksen hoitojaksot, joissa diagnoosi välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma) ja ulkoinen syy välillä W00–X59. Tapaturmatyyppi-muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä. • Vårdperioder med diagnoserna S00–T78 (olycksrelaterade skador som behandlats) och den yttre orsaken W00–X59 enligt sjukdomsklassifikationen ICD-10. Variabeln olyckstyp används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård. • Inpatient stays where the principal diagnosis is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes) and the external cause in the range W00–X59 (Other external causes of accidental injury), in accordance with the ICD-10 code sets. The accident type variable is not used in connection with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

2) Palveluasumiseen liittyvän tapaturman koodi otettu käyttöön vuonna 2010. Tieto ei ole vielä kattava • Koden för olycksfall som an knyter till serviceboende togs i bruk 2010. Uppgiften är ännu inte täckande. • A code for accidental injury in sheltered housing was introduced in 2010. The data are not yet comprehensive.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

83. Hoitojaksot toimenpideryhmittäin 2000–2015
Vårdperioder med åtgärder efter åtgärdsgrupp 2000–2015
Inpatient in stays with procedures by category, 2000–2015

	2000	2006	2010	2014	2015
Hermoston toimenpiteet • Åtgärder på nervsystemet • Operations on the nervous system					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	19 147	23 883	32 990	37 827	36 801
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	25,7	37,1	28,2	28,6	28,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	4,1	4,0	4,7	4,9	4,6
Potilaat • Patienter • Patients	17 295	21 228	29 208	33 200	32 217
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	66,9	84,0	57,6	35,5	30,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	36	51	31	4	-
Umpierityselinten toimenpiteet • Åtgärder på endokrina organ • Operations on the endocrine system					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	2 274	2 345	2 661	3 015	2 981
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	0,1	1,5	1,7	2,7	3,0
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	3,5	2,8	2,1	1,8	1,7
Potilaat • Patienter • Patients	2 191	2 268	2 569	2 900	2 883
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	110,2	94,0	74,7	65,2	62,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	56	50	48	44	36
Silmän alueen toimenpiteet • Åtgärder i ögonregionen • Operations on the eye and adjacent structures					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	42 323	50 499	58 558	55 878	59 080
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	68,0	83,9	88,2	89,0	90,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,3	1,2	1,1	1,1	1,1
Potilaat • Patienter • Patients	37 254	40 968	48 057	47 050	49 032
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	202,6	113,1	102,1	82,9	76,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	159	92	86	61	63
Korvan, nenän ja kurkunpään toimenpiteet • Åtgärder på öron, näsa, hals och struphuvud • Operations on the ear, nose and larynx					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	19 507	20 137	21 625	20 252	20 526
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	43,6	65,6	70,6	74,8	75,6
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,5	1,3	1,4	1,3	1,3
Potilaat • Patienter • Patients	18 381	19 112	20 419	19 212	19 518
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	145,9	80,0	63,7	48,7	45,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	56	52	35	16	16
Hampaiden, leuan, suun ja nielun toimenpiteet • Åtgärder på tänder, käkar, munhåla och svalg • Operations on the teeth, jaw, mouth and pharynx					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	29 428	24 038	23 716	22 150	22 526
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	43,6	60,2	60,7	67,3	68,2
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	1,6	1,6	1,8	1,6	1,5
Potilaat • Patienter • Patients	28 637	23 165	22 642	21 187	21 440
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	87,4	71,0	65,8	49,0	47,9
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	45	49	47	25	28
Sydämen ja rintaontelon suonien toimenpiteet • Åtgärder på hjärtat och stora intratorakla kärlen • Operations on the heart and major thoracic vessels					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	22 309	32 456	34 943	40 958	42 860
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • Percentage for day surgery	2,0	3,5	5,0	6,2	6,6
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • Average length of stay	5,0	4,4	4,6	4,3	4,4
Potilaat • Patienter • Patients	16 557	26 496	29 381	34 196	35 706
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • Waiting time (mean)	43,5	48,5	28,7	15,5	14,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • Waiting time (median)	28	27	9	-	-

83. jatk. • forts. • cont

83. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2014	2015
Rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteet¹⁾ • Åtgärder på bröstvägg och lungor¹⁾ •					
<i>Operations on the chest wall and lung¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	2 948	2 859	3 227	3 437	3 662
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	4,4	1,6	0,8	1,5	1,4
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • <i>Average length of stay</i>	9,5	8,8	8,0	7,3	6,9
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	2 658	2 580	2 906	3 118	3 323
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	22,6	30,5	28,8	16,7	11,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	11	14	11	-	1
Rintarauhasen toimenpiteet • Åtgärder på bröst • <i>Operations on the mammary gland</i>					
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>					
	8 059	8 668	9 836	10 593	10 587
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	13,0	18,1	17,6	24,6	27,5
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • <i>Average length of stay</i>	3,0	2,5	2,1	1,7	1,6
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	7 402	7 955	8 995	9 715	9 643
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	85,5	88,3	62,3	58,0	45,7
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	15	18	22	22	16
Ruunsalutuskanavan toimenpiteet • Åtgärder på gastrointestinalkanalen • <i>Operations on the digestive system</i>					
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>					
	52 163	52 999	64 654	69 001	67 581
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	12,0	20,9	18,7	20,3	21,8
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • <i>Average length of stay</i>	4,5	4,2	3,9	3,7	3,5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	49 116	49 419	57 673	61 243	59 921
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	115,1	93,3	61,1	34,3	28,9
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	58	51	30	1	-
Virtsateiden ja miehen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på urinvägar och manliga genitalier •					
<i>Operations on the urinary system and the male genital organs</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays	19 797	19 989	23 405	24 868	25 388
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	22,6	27,7	25,0	24,7	25,8
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,4	3,0	2,6	2,6
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	17 586	17 499	20 244	21 282	21 820
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	79,5	61,8	66,4	51,5	43,2
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	36	35	37	22	22
Naisen sukupuolielinten toimenpiteet • Åtgärder på kvinnliga genitalier • <i>Operations on the female genital organs</i>					
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>					
	50 858	35 017	26 971	25 142	22 917
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	41,9	39,7	34,0	37,3	34,9
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • <i>Average length of stay</i>	2,4	2,1	1,9	1,7	1,6
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	47 705	32 572	25 540	23 939	21 806
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	73,8	64,9	67,2	56,8	54,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	34	42	42	34	29
Raskauteen ja synnytykseen liittyvät toimenpiteet • Obstetiska ingrepp • <i>Obstetric procedures</i>					
<i>Hoitojaksot • Vårdperioder • Inpatient stays</i>					
	21 156	28 342	32 186	32 173	34 600
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	11,8	6,3	1,8	1,3	1,2
Keskim. hoitoaika • Medelvärdetid • <i>Average length of stay</i>	4,5	3,9	3,6	3,5	3,4
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	20 329	27 016	31 268	31 189	33 616
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	8,3	11,6	4,9	2,1	2,3
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	3	6	1	-	-

83. jatk. • forts. • cont

83. jatk. • forts. • cont.

	2000	2006	2010	2014	2015
Tuki- ja liikuntaelimiin toimenpiteet • Åtgärder på muskuloskeletala systemet •					
<i>Operations on the musculoskeletal system</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	110 566	129 450	130 275	121 715	111 992
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	26,5	37,0	37,9	40,5	38,5
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,6	3,0	2,8	2,6	2,5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	99 984	118 124	118 731	111 260	102 603
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	134,6	126,6	77,3	54,5	49,0
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	73	88	50	18	14
Verisuonien toimenpiteet • Åtgärder på perifera kärl • <i>Operations on the peripheral vessels</i>					
<i>Operations on the peripheral vessels</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	15 864	16 682	18 494	20 945	19 009
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	26,3	29,4	21,7	27,9	29,1
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,4	3,5	3,4	2,9	2,9
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 946	15 322	16 576	18 925	17 140
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	187,6	111,9	62,7	44,2	34,8
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	76	40	20	9	7
Ihon ja ihonalaiskudoksen toimenpiteet • Åtgärder på hud och subkutana vävnader •					
<i>Operations on the skin and subcutaneous tissue</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	13 958	14 271	16 583	17 526	18 077
Päiväkirurgian %-osuus • Dagkirurgins procentandel • <i>Percentage for day surgery</i>	35,0	43,1	37,5	39,2	40,7
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	4,3	4,4	4,2	3,9	3,5
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	12 815	13 069	14 771	15 625	15 965
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	83,6	73,9	53,8	39,0	31,9
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	30	30	23	13	11
Pientoimenpiteet • Mindre ingrepp • <i>Minor surgical procedures</i>					
<i>Minor surgical procedures</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	8 199	17 844	17 935	19 528	19 145
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	5,5	5,3	5,3	5,1	5,3
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	6 487	14 959	15 021	16 280	16 290
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	34,2	42,8	32,5	22,1	17,5
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	19	16	7	-	-
Tähystystoimenpiteet • Endoskopiska åtgärder • <i>Transluminal endoscopy</i>					
<i>Transluminal endoscopy</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	16 236	17 049	16 993	16 934	17 349
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,9	3,9	3,8	3,5	3,3
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	14 575	15 567	15 485	15 639	16 034
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	64,0	64,0	41,3	29,0	23,1
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	24	27	16	1	-
Muut toimenpiteet¹⁾ • Andra åtgärder¹⁾ • <i>Other procedures¹⁾</i>					
<i>Other procedures¹⁾</i>					
Hoitojaksot • Vårdperioder • <i>Inpatient stays</i>	5 159	22 810	58 781	74 302	63 837
Keskim. hoitoaika • Medelvårdtid • <i>Average length of stay</i>	3,8	3,7	5,2	5,1	4,6
Potilaat • Patienter • <i>Patients</i>	2 870	15 923	48 946	61 790	53 213
Jonotusaika (keskiarvo) • Väntetid (medeltal) • <i>Waiting time (mean)</i>	25,6	23,7	15,0	5,6	3,4
Jonotusaika (mediaani) • Väntetid (median) • <i>Waiting time (median)</i>	20	14	-	-	-

1) V. 2006 muiden toimenpiteiden ryhmään on siirretty rintaontelon seinämän ja keuhkojen toimenpiteiden ryhmästä radiologiset toimenpiteet, joissa toimenpidetiedon 3. merkki on numeerinen. • År 2006: Radiologiska åtgärder, i gruppen Åtgärder på bröstvägg och lungor har överförs till gruppen Andra åtgärder, där åtgärdskodens tredje tecken är numeriskt. • Year 2006: Radiological procedures with a numerical third character in the procedure code have been transferred from the category 'Operations on the chest wall and lung' to the category 'Other procedures'.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

84. Toimenpiteet ja toimenpiteelliset hoitokäsit 2000–2015
Åtgärder och vårdperioder med åtgärder 2000–2015
Procedures and inpatient stays with procedures, 2000–2015

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2009	2010	2014	2015
Toimenpiteelliset hoitokäsit yhteensä • Vårdperioder med åtgärder totalt • <i>Inpatient stays with procedures total</i>	474 112	543 363	578 753	621 731	645 328	644 107
joista kirurgiset toimenpiteet (leikkaukset) • av vilka kirurgiska åtgärder (operationer) • <i>of which surgical procedures (operations)</i>	414 007	424 964	420 507	429 317	419 486	417 470
joista päiväkirurgisia • av vilka dagkirurgiska • <i>of which day surgery</i>	129 067	171 349	175 971	179 513	185 234	183 218

Lähde: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källa: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Source: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

85. Eräät kirurgiset toimenpiteet sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoidossa 2000–2015
Vissa kirurgiska åtgärder i avdelningsvård vid sjukhus och hälsövärdcentraler åren 2000–2015
Certain surgical procedures in inpatient care in hospitals and health centres 2000–2015

Toimenpide • Åtgärd • Procedure	2000	2006	2009	2010	2014	2015
Kilpirauhasleikkaukset • Operationer på sköldkörteln • <i>Operations on the thyroid gland</i>	1 894	1 812	1 850	1 986	2 261	2 261
Sepelvaltimoiden ohitusleikkaus (ei PTCA) • Aortakoronar bypassoperation (exkl. PTCA) • <i>Coronary bypass operation (excl. PTCA)</i>	4 651	2 832	1 659	1 748	1 632	1 345
Sepelvaltimoiden laajennus (PTCA) • Dilataatio av koronarartär (PTCA) • <i>Dilatation of the coronary artery (PTCA)</i>	4 490	8 120	8 097	8 278	10 569	12 249
Rinnan poisto kokonaan tai osapoisto • Total masektomi eller delsektion av bröstkörtel • <i>Partial or total mastectomy</i>	5 888	5 846	6 285	6 451	6 751	6 866
Sappirakon leikkaus • Operation på gallblåsan • <i>Operation on the gallbladder</i>	8 724	8 052	7 613	7 652	7 999	7 975
Eturauhasen höyläys • Resektion av prostata • <i>Prostatectomy, TURP</i>	3 095	2 901	2 963	2 979	2 824	2 922
Eturauhasen avoin poisto • Öppen prostatektomi • <i>Prostatectomy, open</i>	756	1 034	1 110	1 116	1 204	1 240
Kohdun poisto • Öppen hysterektomi • <i>Hysterectomy</i>	9 614	6 162	5 172	5 501	4 732	4 268
Keisarileikkaus • Kejsarsnitt • <i>Caesarean section</i>	8 807	9 188	9 019	9 030	7 713	7 730
Nikamaväilieväytyrän poistot • Diskbräcksoperationer • <i>Excisions of intervertebral disc hernia</i>	4 016	3 014	2 863	2 878	2 700	2 825
Lonkan tekoonivelleikkaukset • Protetiska artroplastker på höftleden • <i>Hip replacements</i>	7 730	10 070	10 098	10 676	11 262	11 537
Lonkan tekoonivelten uusintaleikkaukset • Reoperationer på höftledsprotoser • <i>Hip replacement reoperations</i>	1 202	1 466	1 343	1 390	1 824	1 679
Umpilisäkkeen poisto • Appendektomi • <i>Appendectomy</i>	7 573	6 381	6 336	6 374	6 354	6 396
Kaihileikkaukset • Kataraktooperationer • <i>Cataract surgery</i>	33 317	37 560	39 737	43 454	39 486	42 563
Nielu- ja kitarisaleikkaukset • Adenotonsillektomi • <i>Tonsillectomy and adenoidectomy</i>	20 295	13 660	13 082	12 516	11 135	11 636
Nivus- ja reisiyäreikkaukset • Operationer för ljumsk- och femoralbräck • <i>Operations on inguinal and femoral hernia</i>	11 792	11 795	11 197	10 851	10 775	10 783
Naisen sterilisaatioleikkaukset • Sterilisationsoperationer på kvinnor • <i>Female sterilisation</i>	7 304	3 074	1 692	1 502	1 453	1 006
Polven tähytys • Knäartroskopi • <i>Knee arthroscopy</i>	5 836	3 835	2 677	2 463	1 038	882
Polven nivelkierukkaleikkaukset • Operationer på knäledens menisker • <i>Arthroscopic operations of the meniscus of knee</i>	11 477	13 653	12 598	11 815	7 350	5 849

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoito. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • *Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.*

86. Terveysthuollon avo- ja laitoshoido maakunnittain 2015
Öppen- och slutenvård inom hälsovården efter landskap 2015
Inpatient and outpatient care by region, 2015

Maakunta Landskap Region	Hoitojaksot ¹⁾ Vårdperioder ¹⁾ Care periods ¹⁾	Hoitopäivät ¹⁾ Vårddygna ¹⁾ Care days ¹⁾	/asukas /invånare per inhabitant	Avohoito- käynnit Besök inom öppenvården Outpatient visits	/asukas /invånare per inhabitant
Koko maa • Hela landet • Whole country	1 237 179	8 538 040	1,6	33 896 370	6,2
Uusimaa • Nyland	263 380	1 922 824	1,2	10 416 153	6,4
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	104 722	820 498	1,7	3 158 332	6,7
Satakunta	60 932	342 749	1,5	1 438 641	6,5
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	44 855	237 768	1,4	932 210	5,3
Pirkanmaa • Birkaland	119 137	790 743	1,6	3 008 674	5,9
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	49 946	377 338	1,9	1 060 771	5,3
Kymenlaakso • Kymmenedalen	38 835	252 939	1,4	905 628	5,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	28 735	210 152	1,6	722 444	5,5
Etelä-Savo • Södra Savolax	44 129	336 577	2,2	934 712	6,2
Pohjois-Savo • Norra Savolax	68 489	457 600	1,8	1 716 973	6,9
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	48 117	391 033	2,4	976 986	5,9
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	66 982	375 409	1,4	1 732 422	6,3
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	51 111	332 481	1,7	1 269 054	6,6
Pohjanmaan • Österbotten • Ostrobothnia	44 221	378 562	2,1	1 119 235	6,2
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotnia • Central Ostrobothnia	17 823	111 004	1,6	477 474	6,9
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	97 994	576 291	1,4	2 062 851	5,1
Kainuu • Kajanaland	22 813	195 831	2,5	514 665	6,6
Lappi • Lappland • Lapland	54 089	374 442	2,1	1 220 814	6,8
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	5 561	31 410	1,1	127 977	4,4

1) Lukuun sisältyy terveyskeskusten ja erikoissairaanhoidon laitoshoidon lisäksi valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoito • Antalet inbegriper utöver hälsovårdscentralers och specialiserad sjukvårds slutenvård också slutenvården inom allmänmedicin vid statliga och privata sjukhus. • In addition to inpatient care in health centres and inpatient specialised health care, the figure includes inpatient care in the field of general practice in state and private hospitals.

Lähteet: Perusterveydenhuolto. THL; Erikoissairaanhoido. THL. • Källor: Primärvård. THL; Specialiserad sjukvård. THL. • Sources: Primary health care. THL; Specialised health care. THL.

87. Yliopistosairaaloiden tuottavuuden kehitys, indeksi, 2011–2015
Utvecklingen av universitetssjukhusens produktivitet, index, 2011–2015
University hospital productivity trends, index, 2011–2015

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*
	2011=100				
	Painotetut episodit, indeksi • Viktade episoder, index • <i>Weighted episodes, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	100	101	103	107
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	101	101	99	102
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	104	105	106	112
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	111	116	118	121
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	99	97	107	111
Yhteensä • Totalt • Total	100	102	103	106	110
	Deflateroidut kustannukset, indeksi • Deflaterade kostnader, index • <i>Deflated costs, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	101	102	106	109
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	105	107	110	114
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	103	104	105	109
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	100	105	106	106
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	102	104	105	110
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	103	106	109
	Episodituottavuus, indeksi • Episodproduktivitet, index • <i>Episode productivity, index</i>				
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	99	99	97	98
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	97	94	91	89
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	102	101	101	103
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	111	110	111	115
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	97	93	103	101
Yhteensä • Totalt • Total	100	101	99	100	101

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL • Sjukhusens produktivitet. THL • *Hospital productivity. THL*

88. Yliopistosairaaloiden suoritteiden kehitys, indeksi, 2011–2015
Utvecklingen av universitetssjukhusens prestationer, index, 2011–2015
Development of university hospital outputs, index, 2011–2015

	2011*	2012*	2013*	2014*	2015*
	2011=100				
Painotetut avo- ja laitoshoitajaksot¹⁾ • Viktade öppen- och slutenvårdperioder¹⁾ • <i>Weighted outpatient and inpatient inpatient stays¹⁾</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	100	101	104	112
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	101	102	102	109
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	105	105	107	115
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	111	113	115	119
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	100	101	113	122
Yhteensä • Totalt • Total	100	102	104	108	115
Painotetut laitoshoitajaksot • Viktade slutenvård perioder • <i>Weighted inpatient inpatient stays</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	98	98	99	113
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	100	99	95	103
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	104	105	104	114
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	113	116	119	131
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	99	94	98	109
Yhteensä • Totalt • Total	100	102	101	102	114
Painotetut päivystyskäynnit • Viktade jourbesök • <i>Weighted emergency room visits</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	99	102	113	115
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	105	104	103	122
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	101	101	102	108
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	110	77	81	80
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	105	129	153	157
Yhteensä • Totalt • Total	100	103	103	114	118
Painotetut ajanvarauskäynnit • Viktade tidsbeställda besök • <i>Weighted visits by appointment</i>					
Helsingin yliopistollinen sairaala • Helsingfors universitetssjukhus • <i>Helsinki University Central Hospital</i>	100	102	106	110	110
Kuopion yliopistollinen sairaala • Kuopio universitetssjukhus • <i>Kuopio University Hospital</i>	100	104	110	119	121
Oulun yliopistollinen sairaala • Uleåborgs universitetssjukhus • <i>Oulu University Hospital</i>	100	108	107	113	118
Tampereen yliopistollinen sairaala • Tammerfors universitetssjukhus • <i>Tampere University Hospital</i>	100	107	114	116	107
Turun yliopistollinen sairaala • Åbo universitetssjukhus • <i>Turku University Hospital</i>	100	100	106	132	126
Yhteensä • Totalt • Total	100	103	108	116	114

1) DRG-pisteet. • DRG-poäng. • *DRG points.*

2) Sisältää yhteispäivystyksen yleislääketieteen päivystyskäynnit (akuuttilääketiede). • Inkluderar allmänmedicinska jourbesök vid samjourer (akutmedicin). • *Includes emergency room visits recorded as general practice cases in joint emergency rooms (acute medicine).*

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • *Source: Hospital productivity. THL.*

89. Somaattisen erikoissairaanhoidon ikä- ja sukupuolivakioidut episodit ja laskennalliset kustannukset asukasta kohti sekä kustannusten poikkeama maan keskiarvoon sairaanhoitopiireittäin 2015
De ålders- och könsstandardiserade episoderna och kalkylmässiga kostnaderna för den specialiserade somatiska sjukvården per invånare och kostnadsavvikelsen från medelvärdet för hela landet per sjukvårdsdistrikt 2015
Age- and gender-standardised episodes in somatic specialised health care as well as calculated per-capita expenditure and hospital-district-specific cost deviations from the national average 2015

Alue • District	Vakioidut episodit/ asukas, indeksi* Standardiserade episo- der/invånare, index* Standardised episodes per capita, index *	Vakioidut laskennalliset laskennalliset kustannukset/asukas, indeksi* ¹⁾ Standardiserade kalkyl- mässiga kostnader/ invånare, index* ¹⁾ Standardised calculated expenditure per capita, index* ¹⁾
Koko maa • Hela landet • Whole country = 100		
Helsinki ja Uusimaa ¹⁾ • Helsinki and Uusimaa ¹⁾		
HYKS -sairaanhoitoalue • Helsinki University Central Hospital area	89	108
Hyvinkään sairaanhoitoalue • Health care district of Hyvinkää	95	96
Lohjan sairaanhoitoalue • Health care district of Lohja	101	104
Länsi-Uudenmaan sairaanhoitoalue • Länsi-Uusimaa hospital area	111	96
Porvoon sairaanhoitoalue • Health care district of Porvoo	98	96
Varsinais-Suomi	106	102
Satakunta	101	95
Kanta-Häme	103	95
Pirkanmaa	96	99
Päijät-Häme	110	85
Kymenlaakso	101	94
Etelä-Karjala • South Karelia	104	95
Etelä-Savo	105	88
Itä-Savo	122	105
Pohjois-Karjala • North Karelia	118	85
Pohjois-Savo	106	109
Keski-Suomi • Central Finland	93	95
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	96	105
Vaasa • Vasa	102	104
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	105	95
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	100	103
Kainuu • Kajanaland	125	97
Länsi-Pohja	127	98
Lappi • Lapland	99	107

1) HUS:ssa tarkastelu sairaanhoitoalueisiin kuuluvien kuntien osalta. • För HNS görs granskningen för de kommuner som tillhör sjukvårdsområdena. • In Helsinki and Uusimaa hospital area, examination covers member municipalities.

Lähde: Sairaaloiden tuottavuus. THL. • Källa: Sjukhusens produktivitet. THL. • Source: Hospital productivity THL.

Kustannusten poikkeama maan keskiarvosta* Kostnadsavvikelse från medelvärdet för hela landet* <i>Cost deviation from the national average*</i>			Område
Kustannusten poikkeama yhteensä Kostnadsavvikelse totalt <i>Cost deviation, total</i>	Käytöstä johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av användning <i>Cost deviation due to usage</i>	Tuottavuudesta johtuva kustannusten poikkeama Kostnadsavvikelse på grund av produktivitet <i>Cost deviation due to productivity</i>	
€/ 10 000 asukasta • invånare • <i>inhabitants</i>			
-395 929	-1 022 713	626 784	Helsingfors och Nyland ²⁾
-757 532	-448 400	-309 132	Sjukvårdsområdet HUCS
470 830	107 266	363 564	Hyvinge sjukvårdsområde
707 674	1 152 014	-444 341	Lojo sjukvårdsområde
-552 163	-206 104	-346 058	Västra Nylands sjukvårdsområde
910 463	646 906	263 557	Borgå sjukvårdsområde
-467 306	106 873	-574 180	Egentliga Finland
-263 841	297 840	-561 681	Satakunta
-434 375	-366 857	-67 517	Centrala Tavastland
-631 900	1 034 034	-1 665 934	Birkaland
-520 381	72 817	-593 198	Päijät-Häme
-162 620	436 262	-598 882	Kymmenedalen
-818 741	512 174	-1 330 915	Södra Karelen
3 197 167	2 524 781	672 386	Södra Savolax
46 356	1 838 502	-1 792 146	Östra Savolax
1 521 250	584 812	936 438	Norra Karelen
-1 133 171	-698 257	-434 913	Norra Savolax
18 593	-446 169	464 762	Mellesta Finland
678 523	223 468	455 055	Syd-Österbotten
56 270	547 517	-491 247	Vasa
276 587	-40 440	317 027	Mellersta Österbotten
2 215 572	2 621 125	-405 553	Norra Österbotten
2 548 673	2 797 349	-248 676	Kajanaland
532 354	-139 298	671 652	Länsi-Pohja
			Lappland

90. Yli 6 kk erikoissairaanhoitoa odottaneet 31.12. sairaanhoitopiireittäin 2010–2015¹⁾
 Antalet personer som 31.12. väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader i
 sjukvårdsdistrikten 2010–2015¹⁾
*Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec, by hospital
 district 2010–2015¹⁾*

Sairaanhoitopiiri • <i>Hospital district</i>	2010		2011		2012	
		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>
Yhteensä • <i>Total</i>	1 138	2,1	711	1,3	837	1,6
Helsinki ja Uusimaa • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	15	0,1	107	0,7	401	2,6
Varsinais-Suomi	166	3,6	40	0,9	11	0,2
Satakunta	133	5,8	112	4,9	2	0,1
Kanta-Häme	25	1,4	23	1,3	86	4,9
Pirkanmaa	169	3,5	-	-	33	0,7
Päijät-Häme	9	0,4	11	0,5	9	0,4
Kymenlaakso	231	13,2	6	0,3	-	-
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	30	2,3	8	0,6	61	4,6
Etelä-Savo	4	0,4	38	3,6	4	0,4
Itä-Savo	3	0,7	3	0,6	11	2,4
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	44	2,6	8	0,5	47	2,8
Pohjois-Savo	47	1,9	141	5,7	3	0,1
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	25	0,9	9	0,3	48	1,7
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	89	4,5	50	2,5	2	0,1
Vaasa	24	1,5	8	0,5	4	0,2
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	10	1,3	3	0,4	8	1,1
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	47	1,2	84	2,1	11	0,3
Kainuu	23	2,9	24	3,0	81	10,4
Länsi-Pohja	4	0,6	36	5,5	15	2,3
Lappi • <i>Lapland</i>	40	3,4	..	..	..	..

1) Sairaanhoitopiirien sairaaloihin hoitoa odottavissa on sairaanhoitopiirin jäsenkuntien hoitoa odottavat. • I antalet patienter som väntar på vård vid sjukhusen inom sjukvårdsdistriktet ingår patienter från sjukvårdsdistriktets medlemskommuner som väntar på vård. • *Data on patients waiting for admission to hospital-district hospitals include data on clients residing in the hospital district's member municipalities.*

2) Tilastointitavan muutos vuonna 2013: hoitoa odottaviin otettiin mukaan myös poliklinikalle hoitoon odottavat. • Ändring av statistikförfaringssättet år 2013: även de som väntade på vård på polikliniker upptogs bland personer som väntar på vård. • *Revision of the method of data collection in 2013: patients on waiting lists now include also patients waiting for treatment in outpatient clinics.*

Lähde: Erikoissairaanhoidon hoitopaäsy. THL. • Källa: Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården. THL. • *Source: Access to services in specialised health care. THL.*

2013 ²⁾		2014		2015		Sjukvårdsdistrikt
	/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>		/ 10 000 asukasta invånare <i>inhabitants</i>	
1 304	2,4	858	1,6	1 072	2,0	Totalt
525	3,4	258	1,6	328	2,1	Helsingfors och Nyland
113	2,4	101	2,1	45	0,9	Egentliga Finland
2	0,1	48	2,1	12	0,5	Satakunta
23	1,3	39	2,2	47	2,7	Centrala Tavastland
71	1,4	96	1,8	86	1,6	Birkaland
10	0,5	10	0,5	17	0,8	Päijät-Häme
26	1,5	10	0,6	24	1,4	Kymmenedalen
89	6,7	14	1,1	9	0,7	Södra Karelen
25	2,4	-	-	4	0,4	Södra Savolax
20	4,5	22	5,0	3	0,7	Östra Savolax
19	1,1	10	0,6	8	0,5	Norra Karelen
12	0,5	3	0,1	2	0,1	Norra Savolax
61	2,4	85	3,4	217	8,6	Mellesta Finland
173	8,7	18	0,9	12	0,6	Syd-Österbotten
13	0,8	4	0,2	28	1,7	Vasa
11	1,4	13	1,7	67	8,5	Mellersta Österbotten
44	1,1	98	2,4	85	2,1	Norra Österbotten
31	4,0	16	2,1	60	7,9	Kajanaland
16	2,5	13	2,0	10	1,6	Länsi-Pohja
20	1,7	..	..	8	0,7	Lapland

Sairastavuus

Sjukfrekvens

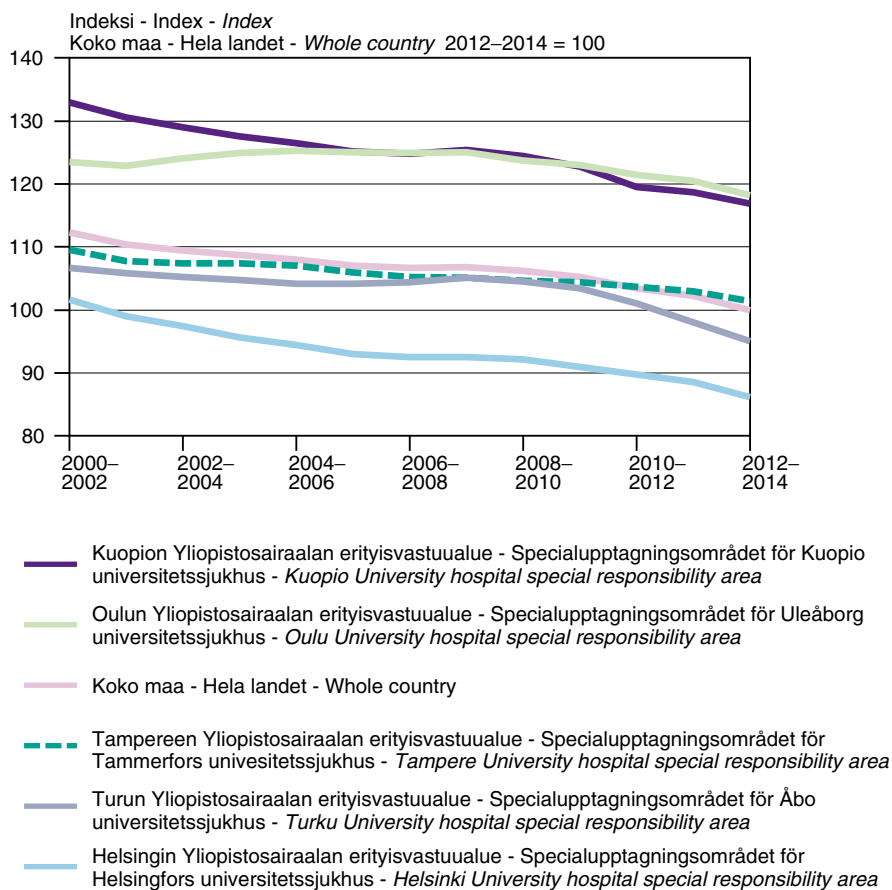
Morbidity

Kuvio 10. - Figur 10. - Figure 10.

THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu 2000–2014

THL:s sjuklighetsindex, åldersspecifik 2000–2014

THL's morbidity index, age standardised 2000–2014

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. - Källa: THL:s sjuklighet index. THL. - Source: THL's morbidity index. THL.

91. THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu, sairaanhoitopiireittäin 2002–2014
THL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat, per sjukvårdsdistrikt 2002–2014
THL's morbidity index, age-standardised, by hospital district 2002–2014

Yliopistosairaalan erityisvastuualue ja sairaanhoitopiiri <i>University hospital catchment area for highly specialised medical care and hospital district</i>	2002– 2004	2003– 2005	2004– 2006	2005– 2007	2006– 2008
Koko maa • Whole country	109,5	108,7	108,0	107,0	106,7
Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Helsinki University hospital special responsibility area</i>	97,4	95,7	94,5	93,0	92,6
Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Turku University hospital special responsibility area</i>	105,2	104,8	104,2	104,2	104,4
Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Tampere University hospital special responsibility area</i>	107,4	107,4	107,0	106,0	105,3
Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Kuopio University hospital special responsibility area</i>	129,0	127,6	126,5	125,2	124,8
Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue • <i>Oulu University hospital special responsibility area</i>	124,1	124,9	125,3	125,0	124,9
Helsinki ja Uusimaa • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	93,8	91,9	90,5	88,7	88,1
Varsinais-Suomi	109,0	109,0	108,9	109,4	110,3
Satakunta	105,1	104,0	102,6	102,2	102,5
Kanta-Häme	102,5	101,3	100,1	98,3	98,4
Pirkanmaa	103,7	103,8	103,3	101,8	100,7
Päijät-Häme	107,6	110,7	112,8	115,9	115,8
Kymenlaakso	109,7	110,2	110,8	111,8	113,5
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	112,5	110,9	109,5	107,7	107,7
Etelä-Savo	124,7	124,9	122,4	121,2	118,1
Itä-Savo	119,6	119,6	118,0	114,4	113,0
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	140,9	138,5	136,9	136,4	136,9
Pohjois-Savo	140,4	139,4	138,7	137,3	137,1
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	112,3	109,9	109,9	108,5	109,1
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	120,2	117,9	115,6	112,3	111,2
Vaasa	97,9	96,8	95,4	95,2	93,8
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	114,8	111,8	110,8	111,1	112,3
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	128,1	130,4	131,8	131,4	130,5
Kainuu	131,2	130,8	129,9	128,9	126,3
Länsi-Pohja	118,8	119,8	122,7	124,6	127,2
Lappi • <i>Lapland</i>	117,4	117,1	114,8	113,9	115,1
Ahvenanmaa	82,3	83,3	85,1	82,4	76,6

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL • Källa: THL:s sjuklighet index. THL • Source: THL's morbidity index. THL

2007– 2009	2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011– 2013	2012– 2014	Specialupptagningsområde för universitetssjukhus och sjukvårdsdistrikt
106,8	106,2	105,2	103,5	102,2	100,0	Hela landet
92,6	92,2	91,0	89,8	88,6	86,2	Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus
105,1	104,6	103,4	101,1	98,1	95,0	Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus
105,1	104,7	104,4	103,7	103,0	101,4	Specialupptagningsområdet för Tammerfors universitetssjukhus
125,4	124,4	122,8	119,6	118,7	116,9	Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus
125,0	123,7	123,0	121,4	120,5	118,2	Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus
88,0	87,7	86,6	85,3	84,1	82,1	Helsingfors och Nyland
111,4	111,1	109,6	106,5	102,2	97,8	Egentliga Finland
103,2	102,7	101,8	100,2	99,0	97,2	Satakunta
98,8	99,6	99,6	99,7	99,2	97,3	Centrala Tavastland
101,1	101,5	102,1	101,4	100,6	98,9	Birkaland
114,9	112,4	111,0	109,5	108,5	106,9	Päijät-Häme
114,7	114,1	113,8	113,5	113,1	108,8	Kymmenedalen
107,5	106,5	104,4	102,1	100,7	97,9	Södra Karelen
117,3	116,6	115,6	112,9	111,9	109,8	Södra Savolax
111,5	111,8	112,8	112,5	113,2	110,3	Östra Savolax
136,5	130,4	123,4	117,7	117,9	118,1	Norra Karelen
136,9	135,3	132,3	129,2	129,5	129,0	Norra Savolax
111,9	114,7	117,2	115,0	111,6	107,6	Mellersta Finland
109,4	108,5	106,9	106,2	106,1	105,1	Syd-Österbotten
93,6	92,2	91,4	90,4	89,0	87,4	Vasa
112,5	111,8	110,8	110,8	108,6	107,4	Mellersta Österbotten
130,6	128,3	127,6	125,7	124,4	121,4	Norra Österbotten
122,2	121,4	121,2	120,6	120,7	118,3	Kajanaland
128,2	128,5	127,1	125,8	127,9	128,5	Länsi-Pohja
117,0	116,8	115,8	113,4	112,3	109,6	Lappland
75,0	74,6	73,9	72,8	69,1	69,0	Åland

92. THL:n sairausryhmäkohtaiset sairastavuusindeksit koko maassa, ikävakioidut ja ikävakiomattomat, 2005–2014
THL:s sjuklighetsindex för sjukdomsgrupper i hela landet, åldersstandardiserat och icke-åldersstandardiserat, 2005–2014
THL's disease-group-specific morbidity indexes in whole country, age-standardised and non-standardised, 2005–2014

	2005– 2007	2006– 2008	2007– 2009	2008– 2010	2009– 2011	2010– 2012	2011 2013	2012– 2014
Syöpäindeksi • Cancerindex • Cancer index								
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	98,1	96,6	97,3	98,6	99,4	98,7	99,4	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	90,8	90,4	92,0	94,1	96,0	96,4	98,3	100
Sepelvaltimotauti-indeksi • Index för kranskärlssjukdomar • Coronary disease index								
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	130,0	124,3	118,9	113,8	109,5	106,1	103,1	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	120,6	116,7	112,8	108,9	105,8	103,6	101,8	100
Aivoverisuonitauti-indeksi • Index för cerebrovasikulära sjukdomar • Cerebrovascular disease index								
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	115,8	113,7	111,3	108,9	106,0	104,5	102,5	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	107,5	106,7	105,4	104,0	102,4	102,0	101,2	100
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi • Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet • Musculoskeletal disorder index								
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	121,0	118,3	115,9	113,5	111,2	108,2	104,6	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	119,4	119,6	120,3	119,2	116,6	112,1	106,4	100
Mielenterveysindeksi • Index för mental hälsa • Mental health index								
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	101,6	103,4	106,0	106,2	105,5	103,1	101,8	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	102,8	104,9	107,7	107,9	106,9	104,1	102,3	100
Tapaturmaindeksi • Index för olycksfall • Accidental injury index								
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	102,8	103,9	104,4	103,6	102,8	102,1	102,1	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	102,0	103,2	103,8	103,1	102,3	101,8	102,0	100
Dementiaindeksi • Index för demens • Dementia index								
Ikävakiointu • Åldersstandardiserat • Age-standardised	65,2	74,2	82,1	88,5	94,0	98,2	100,8	100
Ikävakiomaton • Icke-åldersstandardiserat • Not age-standardised	65,7	75,5	84,7	91,7	97,2	100,5	101,9	100

Lähde: THL:n sairastavuusindeksi. THL. • Källa: THL:s sjuklighet index. THL. • Source: THL's morbidity index. THL.

93. Syöpäsairauksien ikävakioitu ilmaantuvuus 1978–2014¹⁾
 Ålderstandardiserad incidens av olika cancersjukdomar 1978–2014¹⁾
 Age-adjusted incidence of cancer diseases, 1978–2014¹⁾

	1978– 1982	1983– 1987	1988– 1992	1993– 1997	1998– 2002	2003– 2007	2008– 2012	2013	2014
	100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita								
Yhteensä • Totalt • Total									
Miehet • Män • Men	271,2	271,5	264,8	285,6	294,7	312,5	301,5	307,5	294,0
Naiset • Kvinnor • Women	191,3	202,9	218,1	233,3	242,3	248,5	260,7	270,4	273,6
Mahasyöpä • Magcancer • Cancer of the stomach									
Miehet • Män • Men	24,0	20,2	16,0	12,8	10,3	8,6	7,0	6,2	6,5
Naiset • Kvinnor • Women	12,8	11,0	9,0	7,1	5,7	5,0	4,0	3,8	3,8
Paksusuolen syöpä • Tjocktarmscancer • Cancer of the colon									
Miehet • Män • Men	10,5	12,1	12,9	14,6	14,7	15,8	16,5	16,0	17,0
Naiset • Kvinnor • Women	10,7	10,8	11,6	12,3	12,8	12,8	13,3	14,5	13,4
Peräsuolen syöpä • Ändtarmscancer • Cancer of the rectum									
Miehet • Män • Men	10,1	10,3	10,2	10,9	11,2	11,6	11,4	11,4	11,6
Naiset • Kvinnor • Women	6,6	6,7	6,2	6,9	6,7	6,9	6,6	6,7	6,6
Haimasyöpä • Cancer i bukspottskörteln • Cancer of the pancreas									
Miehet • Män • Men	9,9	10,5	9,4	9,3	9,1	10,0	9,9	9,3	8,9
Naiset • Kvinnor • Women	6,7	6,8	7,0	6,7	6,6	7,4	7,4	7,5	7,6
Keuhkojen tai henkitorven syöpä • Lungcancer eller cancer i luftstrupen • Cancer of the lung or trachea									
Miehet • Män • Men	73,5	64,9	53,7	46,8	38,5	34,6	31,2	30,2	28,1
Naiset • Kvinnor • Women	7,1	7,9	8,3	9,1	10,2	10,9	12,5	13,2	13,3
Rintasyöpä • Bröstcancer • Cancer of the breast									
Miehet • Män • Men	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,7	0,4
Naiset • Kvinnor • Women	46,3	55,7	66,1	73,1	81,8	86,8	93,0	93,5	95,7
Kohdunkaulan syöpä • Cancer i livmoderhalsen • Cancer of the uterine cervix									
Naiset • Kvinnor • Women	5,6	4,1	3,4	4,1	4,2	3,9	4,2	4,4	4,7
Kohdunrungon syöpä • Cancer i livmoderkroppen • Cancer of the uterine corpus									
Naiset • Kvinnor • Women	11,8	12,1	12,9	14,2	14,7	14,7	13,7	13,9	13,2
Munasarjasyöpä • Cancer i äggstockarna • Cancer of the ovary									
Naiset • Kvinnor • Women	9,6	9,8	10,6	11,0	9,9	9,7	8,9	8,2	7,3

93. jatk. • forts. • cont.

93. jatk. • forts. • cont.

	1978– 1982	1983– 1987	1988– 1992	1993– 1997	1998– 2002	2003– 2007	2008– 2012	2013	2014
100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita									
Eturauhasen syöpä • Prostatacancer • <i>Cancer of the prostate</i>									
Miehet • Män • Men	35,3	37,6	42,0	64,3	84,6	102,3	86,5	88,9	77,7
Munuaissyöpä • Njurcancer • <i>Cancer of the kidney</i>									
Miehet • Män • Men	8,1	10,1	11,0	11,4	10,5	9,5	10,2	10,6	10,1
Naiset • Kvinnor • Women	4,5	5,7	6,4	6,3	6,0	5,8	6,3	6,3	6,7
Virtsarakon tai -teiden syöpä ²⁾ • Cancer i urinblåsan eller -vägarna ²⁾ • <i>Cancer of the urinary bladder or tract²⁾</i>									
Miehet • Män • Men	14,9	15,3	16,9	17,7	15,5	15,3	15,9	15,8	15,4
Naiset • Kvinnor • Women	3,2	3,1	3,8	3,9	3,7	3,3	3,5	3,6	3,7
Ihomelanooma • Hudmelanom • <i>Melanoma of the skin</i>									
Miehet • Män • Men	5,3	7,2	7,7	8,1	9,0	10,7	13,5	14,9	14,4
Naiset • Kvinnor • Women	5,4	6,2	6,6	6,8	7,6	8,9	12,3	15,2	14,2
Non-Hodgkin-lymfooma • Non-Hodgkin-lymfom • <i>Non-Hodgkin lymphoma</i>									
Miehet • Män • Men	7,5	8,7	10,3	12,2	12,1	12,2	13,5	13,6	13,6
Naiset • Kvinnor • Women	5,2	6,2	7,8	8,9	9,0	9,0	9,6	9,7	10,3
Leukemia • Leukemi • <i>Leukaemia</i>									
Miehet • Män • Men	9,5	9,4	8,5	8,6	9,0	8,7	8,2	8,4	9,4
Naiset • Kvinnor • Women	6,5	6,6	5,9	6,1	6,1	6,1	5,8	5,9	6,6

1) Per 100 000, ikävakiointu maailman standardiväestöön. • Per 100 000 personer, ålderstandardiserat enligt världens standardbefolkning. • Per 100 000, age-adjusted to the World Standard Population.

2) Sisältäen uroteelin PUNLMP sekä ca in situ -tapaukset. • PUNLMP och ca in situ i urotel ingår. • PUNLMP and ca in situ of the uroepithelium are included.

Lähde: Suomen Syöpärekisteri, Suomen Syöpäyhdistys ry, THL. • Källa: Finlands Cancerregister, Cancerföreningen i Finland, THL. • Source: Finnish Cancer Registry, Cancer Society of Finland, THL.

94. Eräiden tartuntatauti-ilmaantuvuus sairaanhoitopiireittäin 2015
 Incidensen av vissa smittsamma sjukdomar efter sjukvårdsdistrikt 2015
 Incidence of certain infectious diseases by hospital district, 2015

Sairaanhoitopiiri Sjukvårdsdistrikt Hospital district	Borreliat Borrelia <i>Borrelia</i>	Chlamydia trachomatis Klamydia <i>Chlamydia</i>	Kampylo- bakteeri Campylobacter <i>Campylobacter</i>	Puumalavirus Puumalavirus <i>Puumala virus</i>
100 000 asukasta kohti • Per 100 000 invånare • Per 100 000 capita				
Koko maa • Hela landet • <i>Whole country</i>	35	248	85	27
Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	37	289	121	9
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	61	272	69	8
Satakunta	17	245	73	16
Kanta-Häme • Centrala Tavastland	6	214	78	13
Pirkanmaa • Birkaland	3	265	91	19
Päijät-Häme	16	249	62	10
Kymenlaakso • Kymmenedalen	46	189	67	4
Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	43	184	77	21
Etelä-Savo • Södra Savolax	11	191	42	66
Itä-Savo • Östra Savolax	16	157	41	39
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	17	188	77	33
Pohjois-Savo • Norra Savolax	13	222	72	65
Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	15	274	71	53
Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	3	182	72	36
Vaasa • Vasa	42	162	77	20
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	16	196	56	85
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	4	219	44	67
Kainuu • Kajanaland	7	168	63	133
Länsi-Pohja	6	258	54	50
Lappi • Lappland • <i>Lappland</i>	3	315	61	47
Ahvenanmaa • Åland	1 982	301	35	4

Lähde: Tartuntatautirekisteri, THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar, THL. • Source: National Infectious Diseases Register, THL.

95. Tärkeimpien tartuntatautiin tapausmäärät 2003–2015
 Antalet sjukdomsfall av de viktigaste smittsamma sjukdomarna 2003–2015
Incidence of the main infectious diseases 2003–2015

	2003	2004	2005	2006	2007
Hengitystieinfektiot • Respiratory tract infections					
Hinkuyskä • <i>Whooping cough</i>	1 264	1 631	552	536	480
Influenssa A • <i>Influenza A</i>	2 411	178	1 029	770	1 788
Influenssa B • <i>Influenza B</i>	745	16	126	416	153
Legionella • <i>Legionella</i>	21	15	15	20	46
Mycoplasma pneumoniae • <i>Mycoplasma pneumoniae</i>	547	1 298	1 881	1 480	1 436
RSV (respiratory syncytial virus) • <i>RSV (respiratory syncytial virus)</i>	1 877	1 478	2 330	1 426	1 572
Suolistoinfektiot • Gastrointestinal infections					
Clostridium difficile (toksiini, 2008-) • <i>Clostridium difficile</i>	..	..	..	..	28
EHEC (Enterohemorraginen E. coli) • <i>EHEC (Enterohaemorrhagic E. coli)</i>	15	10	21	14	12
Kampylobakteerit • <i>Campylobacter</i>	3 179	3 585	4 006	3 444	4 107
Listeria • <i>Listeria</i>	42	35	37	46	40
Norovirus • <i>Norovirus</i>	³⁸¹	125	326	645	2 807
Salmonella • <i>Salmonella</i>	2 290	2 276	2 503	2 585	2 757
Shigella • <i>Shigella</i>	66	111	125	74	112
Rotavirus • <i>Rotavirus</i>	2 185	1 323	1 428	2 191	973
Yersiniat • <i>Yersinia</i>	649	686	639	798	480
Hepatiitit • Hepatitides					
Hepatiitti A • <i>Hepatitis A</i>	243	42	26	26	15
Hepatiitti B, akuutti • <i>Hepatitis B, acute</i>	106	59	37	39	28
Hepatiitti C • <i>Hepatitis C</i>	1 172	1 235	1 244	1 168	1 165
Sukupuolitaudit • Sexually transmitted diseases					
Hiv • <i>HIV</i>	130	126	138	193	188
Klamydia • <i>Chlamydia</i>	12 866	13 378	12 744	13 878	13 968
Kuppa • <i>Syphilis</i>	133	111	143	130	187
Tippuri • <i>Gonorrhoea</i>	189	252	240	236	195
Mikrobilääkeresistenssi • Drug-resistant bacteria					
ESBL E. coli -veriviljelylöydökset • <i>ESBL E. coli blood culture findings</i>	..	..	..	..	..
ESBL K. pneumoniae -veriviljelylöydökset • <i>ESBL K. pneumoniae blood culture findings</i>	..	..	..	..	..
MRSA -veriviljelylöydökset • <i>MRSA blood culture findings</i>	..	30	27	37	32
Muut infektiot • Other infections					
Borrelia • <i>Borrelia (Lyme disease)</i>	753	1 135	1 236	1 138	1 332
Malaria • <i>Malaria</i>	22	27	25	31	22
Meningokokki • <i>Meningococcus</i>	41	44	40	45	43
Puumalavirus • <i>Puumala virus</i>	1 566	1 431	2 526	1 898	1 743
Puutiaisaivokuume (TBE) • <i>Tick-borne encephalitis</i>	16	29	16	17	20
Tuberkuloosi • <i>Tuberculosis</i>	415	336	372	299	348
Tuhkarokko • <i>Measles</i>	-	-	1	-	-
Tularemia (jänisrutto) • <i>Tularemia</i>	823	151	62	475	403

Lähde: Tartuntatautirekisteri. THL. • Källa: Det riksomfattande registret över smittsamma sjukdomar. THL. • Source: National Infectious Diseases Register. THL.

2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
								Luftvägsinfektioner
511	267	343	555	536	192	205	165	Kikhosta
1 949	12 566	417	1 900	5 960	6 061	6 362	7 701	Influenza A
1 775	769	140	3 444	462	1 692	775	5 482	Influenza B
30	43	31	11	11	15	10	17	Legionella
1 077	1 248	1 945	7 807	4 666	3 026	2 806	1 671	Mykoplasma
1 900	1 611	2 597	1 524	2 346	1 997	2 863	2 435	RSV (respiratory syncytial virus)
								Tarminfektioner
6 301	5 684	4 825	5 382	5 256	4 855	5 156	5 488	Clostridium difficile
8	29	21	27	30	98	64	74	EHEC (Enterohemorragisk E. coli)
4 453	4 050	3 945	4 251	4 251	4 064	4 887	4 589	Campylobacter
40	34	72	44	62	61	65	46	Listeria
2 574	2 209	2 742	1 591	1 748	2 296	1 361	2 164	Norovirus
3 142	2 339	2 439	2 099	2 199	1 987	1 622	1 656	Salmonella
124	118	162	127	93	110	89	92	Shigellainfektioner
1 337	1 092	426	292	209	282	274	251	Rotavirus
608	635	523	542	553	536	573	576	Yersinia
								Hepatiter
22	22	14	14	8	41	27	45	Hepatit A
52	27	44	24	38	20	20	6	Hepatit B, akut
1 142	1 051	1 144	1 132	1 167	1 172	1 225	1 165	Hepatit C
								Sexuellt överförda sjukdomar
148	178	188	176	156	157	181	173	Hiv
13 873	13 317	12 835	13 662	13 249	13 216	13 220	13 571	Klamydia
216	200	210	179	206	157	203	249	Syfilis
200	239	257	288	314	268	286	281	Gonorré
								Resistenta bakterier
43	77	112	149	203	233	232	232	ESBL E.coli -blodydlingsfynd
4	6	16	16	17	15	20	15	ESBL K. pneumoniae -blodydlingsfynd
40	31	26	44	30	30	46	40	MRSA -blodydlingsfynd
								Andra bakterier
1 277	1 467	1 444	1 662	1 587	1 707	1 679	1 912	Borrelia (Lyme disease)
42	34	33	34	48	40	39	38	Malaria
29	33	34	34	33	20	21	22	Meningokock
3 259	1 927	1 443	1 833	841	1 685	2 088	1 463	Puumalavirus
23	26	44	43	39	38	47	67	Fästingburen encephalit
345	422	326	326	275	269	260	271	Tuberkulos
5	2	5	27	4	2	2	2	Mässling
116	405	91	75	233	15	9	104	Tularemi

96. Rekisteröidyt näkövammaiset 2015
Registrerade synskadade 2015
Registered visually impaired persons, 2015

Näkövamma syy ¹⁾ • Synskadans etiologi ¹⁾ • <i>Etiology of visual impairment¹⁾</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	18 302
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	44,9
Perinnöllinen • Nedärvd • <i>Hereditary</i>	15,5
Neurologinen • Neurologisk • <i>Neurological</i>	13,9
Synnyynnäinen • Medfödd • <i>Congenital</i>	9,3
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	7,1
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	5,1
Tulehdukset • Infektioner • <i>Infections</i>	2,6
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	2,4
Onnettomuudet • Olyckshändelse • <i>Accidental</i>	1,4
Kasvaimet • Tumörer • <i>Neoplasms</i>	1,2
Muu etiologia • Annan etiologi • <i>Other etiology</i>	1,3
Tuntematon, ei ilmoitettu • Okänd, inte angiven • <i>Unknown, not reported</i>	11,0

Näkövammaan diagnoosi ikäryhmittäin • Synskadediagnos efter åldersgrupp • <i>Diagnosis of visual impairment by age group</i>	
Alle 18-vuotiaat • Under 18 år • <i>Aged under 18</i>	
Henkilöitä • Personer • <i>Persons</i>	648
	%
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	37,8
Synnyynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	21,8
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	12,5
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinnedegenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	9,3
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	4,5
Albinismi • Albinism • <i>Ocular albinism</i>	3,1
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	2,3
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	2,0
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,5
Patologinen likitaittoisuus • Grav myopi • <i>Myopia maligna</i>	0,9
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	4,3
Yhteensä • Totalt • <i>Total</i>	100,0

---

96. jatk. • forts. • *cont.*

96. jatk. • forts. • cont.

18–64-vuotiaat • åringar • years-olds	
Henkilöitä • Personer • Persons	4 984
	%
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinnedegenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	21,1
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	19,6
Synnyynnäiset epämuodostumat • Medfödda missbildningar • <i>Congenital malformations</i>	12,4
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	7,8
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	7,0
Keskosen verkkokalvosairaus (ROP) • Retinopati av prematuritet • <i>Retinopathy of prematurity</i>	3,5
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	3,4
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	3,3
Suonikalvon viat • Skador på åderhinnan • <i>Disorders of choroid</i>	3,0
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	2,7
Tarkemmin määrittämätön sokeus • Ospecificerad blindhet • <i>Unspecified visual loss</i>	2,3
Silmävärve • Nystagmus • <i>Nystagmus</i>	1,9
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	1,4
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	10,8
Yhteensä • Totalt • Total	100,0
65 vuotta täyttäneet • 65 år och över • 65 years and over	
Henkilöitä • Personer • Persons	12 670
	%
Silmänpohjan rappeuma • Makuladegeneration • <i>Macular degeneration</i>	58,7
Glaukooma • Glaukom • <i>Glaucoma</i>	9,1
Verkkokalvon perinnölliset rappeutumet • Ärftliga näthinnedegenerationer • <i>Hereditary retinal dystrophies</i>	5,3
Diabeettinen retinopatia • Diabetisk retinopati • <i>Diabetic retinopathy</i>	3,8
Tarkemmin määrittämätön heikkonäköisyys • Ospecificerad synsvaghet • <i>Unspecified poor vision</i>	3,4
Näköratojen viat • Skador på synbanorna • <i>Disorders of optic nerve and visual pathways</i>	3,3
Verkkokalvon reikä • Näthinnehål • <i>Macular hole</i>	2,4
Sarveiskalvon viat • Skador på hornhinnan • <i>Disorders of cornea</i>	2,4
Patologinen likitaitteisuus • Grav myopi • <i>High myopia</i>	1,7
Näkökentän kaventumat • Begränsat synfelt • <i>Visual field defects</i>	1,6
Verkkokalvon verisuonitukos • Blodpropp i näthinnan • <i>Retinal vascular occlusion</i>	1,4
Kaikki muut diagnoosit • Alla andra diagnoser • <i>All other diagnoses</i>	6,9
Yhteensä • Totalt • Total	100,0

1) Samalla henkilöllä voi olla useampi vaihtoehto. • Samma person kan ingå i flera av procenttalen. • Same person can have several alternatives.

Lähde: Näkövammarekisteri, Näkövammaisten Keskusliitto ry., THL. • Källa: Synskaderegister, De synskadades centralförbund r.f., THL. • Source: Finnish Register of Visual Impairment, Finnish Federation of the Visually Impaired, THL.

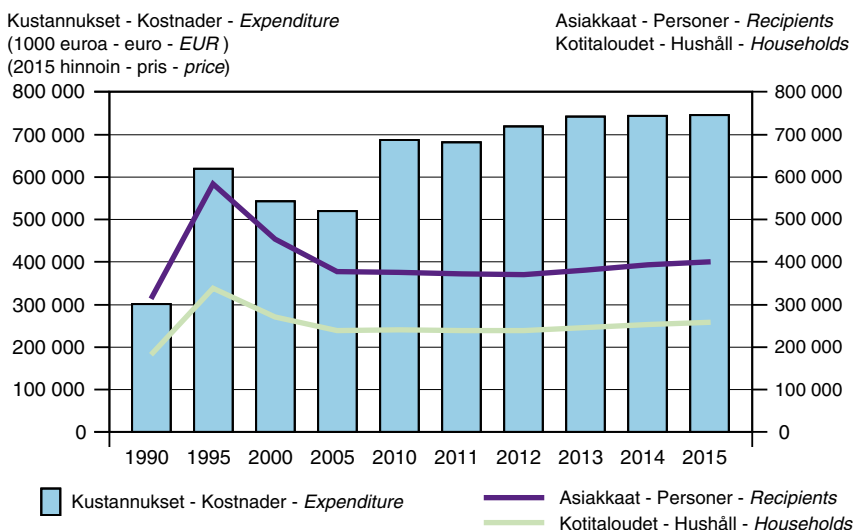
Toimeentulotuki

Utkomststöd

Social assistance

Kuvio 11. - Figur 11. - Figure 11.

Toimeentulotuki 1990–2015: kustannukset (2015 hinnoin), kotitaloudet ja asiakkaat
Utkomststödet 1990–2015: kostnader (enligt prisnivån år 2015) hushåll och personer
Social assistance 1990–2015: expenditure (at 2015 prices), households and recipients

Lähteet: Toimeentulotuen menot. SVT. THL; Toimeentulotuki. SVT. THL; Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. - Källor: Utgifter för utkomststöd. FOS. THL; Utkomststöd. FOS. THL; Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen. - Sources: Expenditure on Social Assistance. OSF. THL; Social Assistance. OSF. THL; Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

97. Toimeentulotuki 1970–2015
Utkomststöd 1970–2015
Social assistance, 1970–2015

Vuosi År Year	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons			% väestöstä • % av befolkningen • % of the population		
		Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Täysi-ikäisiä Myndiga Aged 18 and over	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
1970	110 866	235 870	..	..	5,0	..	..
1975	96 458	192 006	..	..	4,1	..	..
1980	92 306	167 985	..	..	3,5	..	..
1981	89 376	162 791	..	..	3,4	..	..
1982	93 120	168 351	..	..	3,5	..	..
1983	95 785	172 185	..	..	3,5	..	..
1984 ¹⁾	..	..	..	..	..	..	..
1985	129 252	239 805	163 709	..	4,9	4,4	..
1986	153 124	283 171	194 525	..	5,7	5,1	..
1987	163 619	295 009	206 380	..	6,0	5,4	..
1988	163 163	287 729	204 577	113 673	5,8	5,4	2,3
1989	165 260	284 842	205 128	..	5,7	5,3	..
1990	181 604	314 009	225 609	143 132	6,3	5,9	2,9
1991	222 653	396 109	285 411	202 639	7,9	7,4	4,0
1992	258 864	464 635	333 911	219 419	9,2	8,6	4,3
1993	292 559	528 126	376 927	232 171	10,4	9,6	4,6
1994	329 393	577 274	421 784	234 945	11,3	10,7	4,6
1995	339 020	583 922	430 304	213 513	11,4	10,9	4,2
1996	349 591	609 636	444 478	220 358	11,9	11,2	4,3
1997	344 705	593 797	434 918	189 479	11,5	10,9	3,7
1998	313 337	534 930	391 824	155 784	10,4	9,8	3,0
1999	291 961	492 694	362 516	154 578	9,5	9,0	3,0
2000	271 686	454 353	334 673	141 398	8,8	8,3	2,7
2001	264 122	443 155	323 579	144 948	8,5	8,0	2,8
2002	262 570	429 806	314 086	138 318	8,3	7,7	2,7
2003	261 430	424 126	310 210	134 774	8,1	7,5	2,6
2004	251 017	401 031	294 827	128 163	7,7	7,1	2,4
2005	238 848	377 376	279 559	100 305 ²⁾	7,2	6,7	1,9
2006	226 617	358 369	265 107	96 313	6,8	6,3	1,8
2007	217 842	342 492	253 370	93 433	6,5	6,0	1,8
2008	215 570	339 394	249 865	98 156	6,4	5,9	1,8
2009	238 755	377 688	279 662	126 257	7,1	6,6	2,4
2010	240 257	375 152	279 867	100 402	7,0	6,5	1,9
2011	239 212	371 898	277 277	100 284	6,9	6,4	1,9
2012	238 726	371 007	276 111	101 746	6,8	6,3	1,9
2013	245 765	381 851	284 218	107 506	7,0	6,5	2,0
2014	253 448	393 336	292 667	108 965	7,2	6,7	2,0
2015	259 010	400 225	298 246	108 482	7,3	6,8	2,0

1) Toimeentulotukea koskeva lainsäädäntö tuli voimaan vuonna 1984, eikä toimeentulotukitilastoa kerätty. • Lagstiftningen om utkomststöd trädde i kraft 1984, och ingen utkomststodsstatistik utarbetades. • Legislation on social assistance came into force in 1984 and no statistics on social assistance were collected that year.

2) Kotitalouden määritelmää muutettiin vuonna 2005. Muutos vähensi uusien asiakkaiden lukumäärää. • Definitionen av hushåll ändrades 2005. Ändringen minskade antalet nya klienter. • The definition of a household was changed in 2005. This decreased the number of new clients.

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

98. Toimeentulotuki maakunnittain 2015
 Utkomststöd efter landskap 2015
 Social assistance by region, 2015

Maakunta Landskap Region	Kotitalouksia Hushåll Households	Henkilöitä • Personer • Persons		% väestöstä % av befolkningen % of the population	
		Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients	Yhteensä Totalt Total	Uusia asiakkaita Nya klienter New recipients
Koko maa • Hela landet • Whole country	259 010	400 225	108 482	7,3	2,0
Uusimaa • Nyland	88 887	138 837	33 745	8,6	2,1
Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	17 749	28 021	7 976	5,9	1,7
Satakunta • Satakunta	8 251	12 347	3 760	5,5	1,7
Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	7 507	11 443	3 388	6,6	1,9
Pirkanmaa • Birkaland	25 809	38 903	10 607	7,7	2,1
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	10 161	14 945	3 904	7,4	1,9
Kymenlaakso • Kymmenedalen	9 470	13 991	3 813	7,8	2,1
Etelä-Karjala • Södra Karelen • South Karelia	5 686	8 411	2 585	6,4	2,0
Etelä-Savo • Södra Savolax	6 148	9 071	2 652	6,0	1,8
Pohjois-Savo • Norra Savolax	12 715	19 217	5 253	7,8	2,1
Pohjois-Karjala • Norra Karelen • North Karelia	9 186	13 563	3 460	8,2	2,1
Keski-Suomi • Mellersta Finland • Central Finland	13 515	21 118	5 984	7,7	2,2
Etelä-Pohjanmaa • Södra Österbotten • South Ostrobothnia	7 499	12 236	3 532	6,4	1,8
Pohjanmaa • Österbotten • Ostrobothnia	5 332	9 026	2 663	5,0	1,5
Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • Central Ostrobothnia	2 262	3 734	1 288	5,4	1,9
Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • North Ostrobothnia	16 061	26 061	8 227	6,4	2,0
Kainuu • Kajanaland	3 703	5 537	1 470	7,1	1,9
Lappi • Lappland • Lapland	8 572	12 950	3 863	7,2	2,1
Ahvenanmaa • Åland • Åland Islands	497	814	312	2,8	1,1

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

99. Toimeentulotuki iän mukaan 1991–2015
Utkomstöd efter ålder 1991–2015
Social assistance by age, 1991–2015

Vuosi År Year	Ikäryhmä • Åldersgrupp • Age group									Puuttuu Saknas Missing	Yhteensä Totalt Total
	-19	20–24	25–29	30–39	40–49	50–59	60–64	65–74	75+		
Viitehenkilöt • Referenspersoner • Reference persons											
1991	9 893	42 029	35 162	56 474	41 765	19 112	5 813	6 985	5 321	99	222 653
1995	21 152	73 305	48 129	74 407	68 480	30 276	6 774	9 765	6 685	47	339 020
2000	13 949	50 521	30 988	56 893	57 603	39 673	7 210	8 854	5 972	23	271 686
2005	13 808	44 521	27 846	42 311	48 197	41 464	7 846	7 278	5 570	7	238 848
2006	13 034	40 371	26 323	39 878	46 204	40 506	7 913	6 979	5 399	10	226 617
2007	12 802	36 517	25 035	38 039	44 133	40 394	8 857	6 710	5 351	4	217 842
2008	13 103	34 653	25 438	37 205	43 637	39 582	10 105	6 621	5 226	-	215 570
2009	15 578	41 292	29 767	41 057	46 493	40 828	11 447	6 984	5 307	2	238 755
2010	15 691	43 187	30 212	40 607	44 885	40 792	12 265	7 257	5 361	-	240 257
2011	15 682	42 595	29 777	41 001	43 705	40 497	12 744	7 852	5 359	-	239 212
2012	15 634	43 736	29 538	41 941	42 101	39 659	12 968	8 030	5 119	-	238 726
2013	16 389	46 277	30 635	44 266	41 272	39 844	13 218	8 625	5 239	-	245 765
2014	16 393	48 534	31 939	46 300	41 193	40 678	13 462	9 499	5 450	-	253 448
2015	15 850	48 530	33 221	47 835	41 317	41 646	14 207	10 487	5 917	-	259 010
Muut perheenjäsenet • Övriga familjemedlemmar • Other family members											
1991	112 352	8 563	9 414	15 632	8 699	3 049	900	954	396	13 497	173 456
1995	157 430	15 449	14 767	25 129	18 562	6 521	1 386	1 765	618	3 275	244 902
2000	122 181	10 098	8 346	16 618	13 663	7 260	1 364	1 568	624	945	182 667
2005	98 953	7 911	5 868	9 636	8 376	5 455	938	968	404	19	138 528
2006	94 262	7 443	5 611	9 198	7 819	5 182	996	874	376	-	131 761
2007	89 928	6 371	5 318	8 464	7 463	4 888	999	850	349	20	124 650
2008	90 140	5 943	5 188	8 273	7 266	4 764	1 110	771	369	-	123 824
2009	99 165	7 394	6 661	9 864	8 263	5 127	1 250	823	386	-	138 933
2010	96 451	7 191	6 456	9 438	7 890	4 925	1 348	856	340	-	134 895
2011	95 566	6 751	6 116	9 503	7 439	4 776	1 324	875	336	-	132 686
2012	95 828	6 680	5 927	9 725	7 230	4 603	1 280	734	274	-	132 281
2013	98 534	6 866	6 284	10 171	7 247	4 592	1 265	815	312	-	136 086
2014	101 561	6 871	6 362	10 541	7 346	4 732	1 258	878	339	-	139 888
2015	101 787	6 608	5 807	10 152	7 905	5 734	1 649	1154	419	-	141 215
Yhteensä % väestöstä • Totalt % av befolkningen • Total % of the population											
1991	9,6	15,2	11,8	9,2	6,5	4,1	2,6	2,0	2,0		7,9
1995	13,7	29,1	18,1	13,0	10,4	6,3	3,4	2,7	2,4		11,4
2000	10,7	18,5	12,8	10,1	9,1	6,4	3,3	2,4	1,9		8,8
2005	9,2	15,7	10,2	7,9	7,5	5,8	2,9	1,8	1,5		7,2
2006	8,7	14,4	9,6	7,5	7,2	5,7	2,8	1,7	1,4		6,8
2007	8,4	13,1	9,1	7,2	6,9	5,7	2,8	1,6	1,4		6,5
2008	8,4	12,5	9,0	7,0	6,8	5,7	3,0	1,6	1,3		6,4
2009	9,4	15,0	10,6	7,8	7,4	6,0	3,2	1,6	1,3		7,1
2010	9,2	15,4	10,6	7,7	7,3	6,0	3,4	1,6	1,3		7,0
2011	9,1	14,8	10,4	7,6	7,2	6,0	3,6	1,6	1,3		6,9
2012	9,2	14,8	10,4	7,7	7,0	5,9	3,7	1,6	1,2		6,8
2013	9,5	15,6	10,9	7,9	7,1	5,9	3,8	1,6	1,2		7,0
2014	9,8	16,2	11,3	8,1	7,2	6,1	3,9	1,7	1,2		7,2
2015	9,8	16,3	11,4	8,3	7,4	6,4	4,3	1,8	1,3		7,3

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL • Källa: Utkomstöd. FOS. THL • Source: Social assistance. OSF. THL.

100. Toimeentulotuki kotitaloustyyppin mukaan 1995–2015
 Utkomststöd efter hushållstyp 1995–2015
 Social assistance by type of household, 1995–2015

Vuosi År Year	Yksinasuvat • Ensamboende • Singles living alone		Yksin- huoltajat Ensam försörjare Single parents	Parit • Par • Couples		Yhteensä Totalt Total
	Miehet Män Men	Naiset Kvinnor Women		Ilman lapsia Utan barn Without children	Lapsia Med barn With children	
	1995	129 220		84 214	34 302	
1996	131 826	86 535	36 343	41 657	53 230	349 591
1997	130 074	88 293	36 125	40 671	49 542	344 705
1998	120 115	80 197	34 538	35 465	43 022	313 337
1999	112 585	75 539	33 282	33 109	37 446	291 961
2000	106 006	70 716	31 977	29 991	32 996	271 686
2001	103 589	68 408	32 668	27 000	32 457	264 122
2002	107 489	69 795	33 770	22 413	29 103	262 570
2003	107 942	70 403	33 231	21 731	28 123	261 430
2004	105 409	68 912	31 788	19 605	25 303	251 017
2005	101 103	66 286	29 708	18 513	23 238	238 848
2006	96 152	62 879	28 158	17 649	21 779	226 617
2007	92 554	61 401	27 382	16 321	20 184	217 842
2008	92 139	60 672	27 348	15 644	19 767	215 570
2009	103 373	65 086	28 353	18 668	23 275	238 755
2010	104 726	66 600	28 391	18 283	22 257	240 257
2011	104 802	66 977	28 441	17 276	21 716	239 212
2012	105 152	66 946	28 395	16 490	21 743	238 726
2013	108 088	69 259	29 098	17 073	22 247	245 765
2014	111 370	71 781	30 201	17 376	22 720	253 448
2015	113 796	74 396	30 333	17 685	22 800	259 010

% vastaavanlaista kotitaloutta kohti • % likartat hushåll • % corresponding households

1995	19,6	11,5	30,7	6,1	9,6	12,6
1996	19,8	11,8	31,9	6,1	10,2	12,9
1997	19,4	12,0	31,3	5,9	9,6	12,6
1998	17,7	10,8	29,5	5,1	8,5	11,4
1999	16,5	10,2	28,1	4,7	7,5	10,6
2000	15,4	9,4	27,0	4,2	6,7	9,8
2001	14,9	9,1	27,6	3,7	6,7	9,5
2002	15,3	9,2	28,6	3,0	6,1	9,4
2003	15,3	9,3	28,1	2,9	5,9	9,3
2004	14,8	9,1	26,9	2,6	5,3	8,9
2005	14,1	8,7	25,2	2,4	4,9	8,4
2006	13,3	8,2	23,9	2,3	4,6	7,9
2007	12,7	7,9	23,3	2,1	4,3	7,6
2008	12,5	7,8	23,4	2,0	4,2	7,4
2009	13,9	8,3	24,1	2,3	5,0	8,2
2010	13,9	8,4	24,1	2,3	4,8	8,2
2011	13,7	8,3	24,1	2,1	4,7	8,1
2012	13,6	8,2	24,0	2,0	4,7	8,0
2013	13,8	8,4	24,6	2,0	4,9	8,2
2014	14,1	8,7	25,3	2,1	5,0	8,4
2015	14,2	8,9	25,1	2,1	5,1	8,5

Lähde: Toimeentulotuki. SVT. THL. • Källa: Utkomststöd. FOS. THL. • Source: Social assistance. OSF. THL.

101. Toimeentulotuen kustannukset 1985–2015
Utkomstödets kostnader 1985–2015
Expenditure on social assistance, 1985–2015

Vuosi År Year	Käyvä hinnat • Löpande priser • Current prices			2015 hinnat • 2015 års priser • 2015 prices		
	Bruttomenot Bruttoutgifter Gross expenditure	Varsinainen toimeentulotuki Egentligt utkomststöd Primary social assistance		Bruttomenot Bruttoutgifter Gross expenditure	Varsinainen toimeentulotuki Egentligt utkomststöd Primary social assistance	
		Kotitalous Hushåll Household	Henkilö Person Person		Kotitalous Hushåll Household	Henkilö Person Person
	1 000 €	euroa/kk • euro/månad • EUR/month		1 000 €	euroa/kk • euro/månad • EUR/month	
1985	100 933	141	73	196 304	274	142
1986	118 380	164	86	222 298	307	161
1987	139 828	174	94	253 339	315	170
1988	144 661	187	104	249 750	323	180
1989	161 565	213	122	261 634	345	198
1990	197 705	241	137	301 944	368	209
1991	261 842	264	146	383 901	387	214
1992	315 404	274	151	450 983	392	216
1993	373 489	272	148	523 049	381	207
1994	425 197	267	152	588 972	370	211
1995	452 142	265	154	619 988	363	211
1996	530 725	271	155	723 578	369	211
1997	547 899	279	162	738 018	376	218
1998	465 501	270	158	618 289	359	210
1999	433 533	274	163	569 087	360	214
2000	427 799	284	170	543 228	361	216
2001	462 681	304	182	573 015	376	225
2002	481 250	315	193	586 860	384	235
2003	488 883	330	204	590 876	399	247
2004	458 692	327	206	553 334	394	249
2005	434 674	330	210	519 754	395	251
2006	445 874	346	219	523 943	407	257
2007	476 095	373	238	545 991	428	273
2008	525 950	400	255	579 457	441	281
2009	615 412	442	280	678 020	487	308
2010	631 680	436	280	687 597	475	305
2011	647 878	444	287	681 488	467	302
2012	703 324	478	308	719 557	489	315
2013	736 241	487	314	742 474	491	317
2014	744 689	481	311	743 129	480	310
2015	745 498	472	306	745 498	472	306

Lähteet: Toimeentulotuen menot. SVT. THL; Toimeentulotuki. SVT. THL; Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus. • Källor: Utgifter för utkomststöd. FOS. THL; Utkomststöd. FOS. THL; Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistiskcentralen. • Sources: Expenditure on Social Assistance. OSF. THL; Social Assistance. OSF. THL; Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

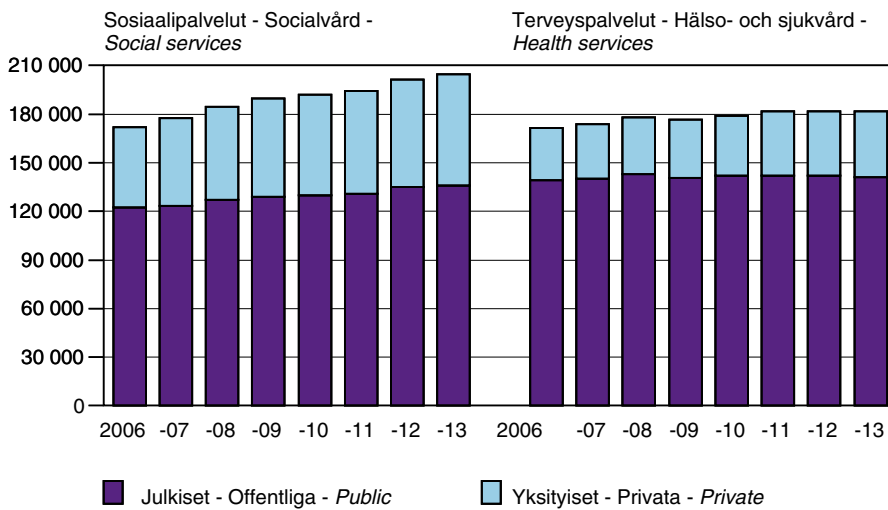
Henkilöstö

Personal

Personnel

Kuvio 12. - Figur 12. - Figure 12.

Julkisten ja yksityisten palveluntuottajien osuudet henkilöstöstä 2006–2013
 Offentliga och privata serviceproducenters andelar av personalen 2006–2013
 Personnel shares accounted for by public and private providers, 2006–2013

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. - Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.
 Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

102. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö 2005–2013
Personalen inom hälso- och socialvården 2005–2013
Health care and social welfare personnel, 2005–2013

Toimiala ¹⁾	2005		2010	2011	2012	2013	
Näringsgren ¹⁾		Yksityinen					Yksityinen
Activity ¹⁾		Privata					Private
		Private					Private
		%					%
Terveys- ja sosiaalipalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård och sociala tjänster totalt • <i>Health and social work total</i>	335 700	23,2	372 300	375 830	383 497	386 364	28,3
Terveyspalvelut • Hälso- och sjukvård • <i>Human health activities</i>	169 600	18,4	179 900	181 304	182 142	181 786	22,4
Sairaalapalvelut • Sluten sjukvård • <i>Hospital activities</i>	92 400	8,0	96 650	97 377	97 583	98 048	7,0
Muut lääkäripalvelut ²⁾ • Övrig läkarverksam- het ²⁾ • <i>Other medical practice activities²⁾</i>	66 200	19,7	68 300	67 711	67 196	66 104	27,6
Muut terveydenhuoltopalvelut • Övriga hälso- och sjukvårdstjänster • <i>Other health services</i>	11 000	99,6	15 000	16 216	17 363	17 634	88,3
Sosiaalipalvelut • Sociala tjänster • <i>Social work activities</i>	166 100	28,1	192 400	194 526	201 349	204 578	33,5
Vanhusten sosiaalipalvelut • Social vård för äldre • <i>Social services for the elderly</i>	65 600	34,5	73 500	74 184	78 511	79 418	35,9
niistä • av vilka • <i>of which:</i>							
Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>	20 400	14,9	23 500	22 796	22 957	22 556	17,6
Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>	27 000	62,4	29 000	28 204	29 686	30 261	61,6
Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisil- le • Hemservice för äldre och funktions- hindrade personer • <i>Home help services for the elderly and disabled</i>	18 200	14,9	21 000	19 800	22 374	22 880	19,3
Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverk samhet för äldre • <i>Day activity services for the elderly</i>	..	..	..	1 007	1 129	989	17,5
Muut vanhusten ja vammaisten avopalve- lut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • <i>Other services without accommodation for the elderly and disabled</i>	..	..	..	2 376	2 365	2 732	50,3
Lasten päivähoito • Barndagvård • <i>Child day care</i>	59 100	11,0	61 500	62 681	63 542	63 575	11,9
Kaikki muu sosiaalitoiminta • Övriga sociala tjänster • <i>Other social work activities</i>	37 400	42,6	57 300	57 661	59 302	61 585	52,8

1) Vuosi 2005 TOL-2002, vuodet 2007–2010 TOL-2008. Vuosien 2007–2010 luvuissa on pyritty mahdollisimman suureen yhteensopivuuteen aikaisemman toimialaluokituksen kanssa. • År 2005 TOL-2002, år 2007–2010 TOL-2008. I siffrorna för åren 2007–2010 har eftersträvat så hög kompatibilitet med den tidigare branschklassificeringen som möjligt. • *Year 2005 TOL-2002, years 2007–2010 TOL-2008. Regarding the figures for 2007–2010, the aim has been to ensure the highest possible level of comparability with the earlier Standard Industrial Classification*

2) Sisältää hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Med tandvård och kommunala hälsocentraler. • *Including dental care and municipal health centres.*

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • *Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

103. Terveyspalvelujen henkilöstö maakunnittain 2013
 Personalen inom hälsovårdstjänster efter landskap 2013
 Personnel in the health care services by region, 2013

Maakunta Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity					
	Varsinaiset sairaalapaalvelut Egentiga sjukhustjänster <i>Hospital activities proper</i>			Terveyskeskus- ja vastaavat yleis- lää- käripalvelut ¹⁾ Allmänpraktiserande läkarverksamhet ¹⁾ <i>General medical practice activities¹⁾</i>		
	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>
Koko maa • Whole country	91 146	6 902	98 048	47 853	18 251	66 104
Uusimaa	25 615	1 554	27 169	10 868	7 692	18 560
Varsinais-Suomi	8 611	676	9 287	3 964	1 763	5 727
Satakunta	3 390	280	3 670	2 272	495	2 767
Kanta-Häme	2 411	129	2 540	1 080	484	1 564
Pirkanmaa	8 478	1 155	9 633	3 523	2 031	5 554
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	3 836	153	3 989	1 934	558	2 492
Kymenlaakso	2 299	188	2 487	1 399	382	1 781
Etelä-Karjala • South Karelia	1 939	24	1 963	655	324	979
Etelä-Savo	2 668	374	3 042	1 305	276	1 581
Pohjois-Savo	5 417	294	5 711	2 985	636	3 621
Pohjois-Karjala • North Karelia	2 652	253	2 905	1 679	311	1 990
Keski-Suomi • Central Finland	3 833	253	4 086	2 214	785	2 999
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	3 412	241	3 653	2 454	408	2 862
Pohjanmaa • Ostrobothnia	3 520	129	3 649	2 406	476	2 882
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	1 232	47	1 279	952	93	1 045
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	6 831	869	7 700	4 554	945	5 499
Kainuu	1 089	52	1 141	1 275	187	1 462
Lappi • Lapland	2 832	231	3 063	2 319	307	2 626
Ahvenanmaa • Åland Islands	1 081		1 081	15	98	113
	%					
Koko maa • Whole country	92,5	7,5	100	74,1	25,9	100
Uusimaa	93,8	6,2	100	59,3	40,7	100
Varsinais-Suomi	92,4	7,6	100	76,1	23,9	100
Satakunta	90,6	9,4	100	85,3	14,7	100
Kanta-Häme	94,7	5,3	100	81,3	18,7	100
Pirkanmaa	87,9	12,1	100	71,3	28,7	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	96,4	3,6	100	69,3	30,7	100
Kymenlaakso	91,9	8,1	100	85,4	14,6	100
Etelä-Karjala • South Karelia	98,4	1,6	100	82,7	17,3	100
Etelä-Savo	86,5	13,5	100	87,0	13,0	100
Pohjois-Savo	93,7	6,3	100	85,2	14,8	100
Pohjois-Karjala • North Karelia	92,1	7,9	100	86,4	13,6	100
Keski-Suomi • Central Finland	94,3	5,7	100	81,6	18,4	100
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	93,3	6,7	100	85,6	14,4	100
Pohjanmaa • Ostrobothnia	96,0	4,0	100	85,4	14,6	100
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	96,4	3,6	100	91,9	8,1	100
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	87,6	12,4	100	79,9	20,1	100
Kainuu	95,4	4,6	100	85,6	14,4	100
Lappi • Lapland	92,4	7,6	100	88,2	11,8	100
Ahvenanmaa • Åland Islands	100,0	-	100	84,8	15,2	100

1) Sisältää yksityiset lääkäripalvelut, hammashoidon ja kunnalliset terveyskeskukset. • Innehåller privata läkartjänster, tandvård och kommunala hälsovårdscentraler. • Comprises private practitioners, dental care and municipal health centres.

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Muut terveystoiminnat yhteensä Andra hälso- och sjukvård totalt <i>Other human health activities total</i>			Terveystoiminnat yhteensä Hälsövärdstjänster totalt <i>Health care services total</i>			Landskap
Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	Julkinen Offentliga <i>Public</i>	Yksityinen Privata <i>Private</i>	Yhteensä Totalt <i>Total</i>	
2063	15 571	17 634	141 062	40 724	181 786	Hela landet
497	4 941	5 438	36 980	14 187	51 167	Nyland
18	1 224	1 242	12 593	3 663	16 256	Egentliga Finland
133	543	676	5 795	1 318	7 113	Satakunta
53	421	474	3 544	1 034	4 578	Egentliga Tavastland
64	2 048	2 112	12 065	5 234	17 299	Birkaland
53	417	470	5 823	1 128	6 951	Päijänne-Tavastland
12	415	427	3 710	985	4 695	Kymmenedalen
153	366	519	2 747	714	3 461	Södra Karelen
146	282	428	4 119	932	5 051	Södra Savolax
338	630	968	8 740	1 560	10 300	Norra Savolax
193	451	644	4 524	1 015	5 539	Norra Karelen
275	735	1 010	6 322	1 773	8 095	Mellersta Finland
57	392	449	5 923	1 041	6 964	Södra Österbotten
32	377	409	5 958	982	6 940	Österbotten
-	272	272	2 184	412	2 596	Mellersta Österbotten
18	1 270	1 288	11 403	3 084	14 487	Norra Österbotten
-	198	198	2 364	437	2 801	Kajanaland
21	545	566	5 172	1 083	6 255	Lappland
-	44	44	1 096	142	1 238	Åland
11,7	88,3	100	77,6	22,4	100	Hela landet
9,1	90,9	100	72,3	27,7	100	Nyland
1,4	98,6	100	77,5	22,5	100	Egentliga Finland
19,7	80,3	100	81,5	18,5	100	Satakunta
11,2	88,8	100	77,4	22,6	100	Egentliga Tavastland
3,0	97,0	100	69,7	30,3	100	Birkaland
11,3	88,7	100	83,8	16,2	100	Päijänne-Tavastland
2,8	97,2	100	79,0	21,0	100	Kymmenedalen
29,5	70,5	100	79,4	20,6	100	Södra Karelen
34,1	65,9	100	81,5	18,5	100	Södra Savolax
34,9	65,1	100	84,9	15,1	100	Norra Savolax
30,0	70,0	100	81,7	18,3	100	Norra Karelen
27,2	72,8	100	78,1	21,9	100	Mellersta Finland
12,7	87,3	100	85,1	14,9	100	Södra Österbotten
7,8	92,2	100	85,9	14,1	100	Österbotten
0,0	100,0	100	84,1	15,9	100	Mellersta Österbotten
1,4	98,6	100	78,7	21,3	100	Norra Österbotten
0,0	100,0	100	84,4	15,6	100	Kajanaland
3,7	96,3	100	82,7	17,3	100	Lappland
0,0	100,0	100	88,5	11,5	100	Åland

104. Sosiaalipalvelujen henkilöstö maakunnittain 2013
 Personalen inom socialvårdstjänster efter länskap 2013
 Personnel in the social welfare by region, 2013

Maakunta Region	Toimiala (TOL-2008) • Näringgren • Activity					
	Lasten päivähoito Dagvårdstjänster för barn Child day care			Vanhusten huolto Socialservice för äldre Social services for the elderly, total		
	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total	Julkinen Offentliga Public	Yksityinen Privata Private	Yhteensä Totalt Total
Koko maa • Whole country	56 040	7 535	63 575	50 871	28 547	79 418
Uusimaa	17 773	3 254	21 027	8 817	7 706	16 523
Varsinais-Suomi	4 644	937	5 581	5 379	2 097	7 476
Satakunta	2 048	170	2 218	2 909	1 386	4 295
Kanta-Häme	1 644	160	1 804	1 908	939	2 847
Pirkanmaa	4 992	353	5 345	4 214	2 918	7 132
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	1 987	203	2 190	1 392	931	2 323
Kymenlaakso	1 563	204	1 767	2 173	1 463	3 636
Etelä-Karjala • South Karelia	1 170	59	1 229	1 441	643	2 084
Etelä-Savo	1 311	118	1 429	1 784	1 303	3 087
Pohjois-Savo	2 439	239	2 678	2 537	1 567	4 104
Pohjois-Karjala • North Karelia	1 547	96	1 643	1 628	1 463	3 091
Keski-Suomi • Central Finland	2 463	454	2 917	3 382	1 155	4 537
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	2 243	70	2 313	2 475	864	3 339
Pohjanmaa • Ostrobothnia	2 362	159	2 521	2 584	831	3 415
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	731	67	798	948	292	1 240
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	4 087	737	4 824	3 864	1 594	5 458
Kainuu	719	88	807	721	533	1 254
Lappi • Lapland	1 812	147	1 959	2 137	832	2 969
Ahvenanmaa • Åland Islands	505	20	525	578	30	608
	%					
Koko maa • Whole country	88,1	11,9	100	64,1	35,9	100
Uusimaa	84,5	15,5	100	53,4	46,6	100
Varsinais-Suomi	83,2	16,8	100	72,0	28,0	100
Satakunta	92,3	7,7	100	67,7	32,3	100
Kanta-Häme	91,1	8,9	100	67,0	33,0	100
Pirkanmaa	93,4	6,6	100	59,1	40,9	100
Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	90,7	9,3	100	59,9	40,1	100
Kymenlaakso	88,5	11,5	100	59,8	40,2	100
Etelä-Karjala • South Karelia	95,2	4,8	100	69,1	30,9	100
Etelä-Savo	91,7	8,3	100	57,8	42,2	100
Pohjois-Savo	91,1	8,9	100	61,8	38,2	100
Pohjois-Karjala • North Karelia	94,2	5,8	100	52,7	47,3	100
Keski-Suomi • Central Finland	84,4	15,6	100	74,5	25,5	100
Etelä-Pohjanmaa • South Ostrobothnia	97,0	3,0	100	74,1	25,9	100
Pohjanmaa • Ostrobothnia	93,7	6,3	100	75,7	24,3	100
Keski-Pohjanmaa • Central Ostrobothnia	91,6	8,4	100	76,5	23,5	100
Pohjois-Pohjanmaa • North Ostrobothnia	84,7	15,3	100	70,8	29,2	100
Kainuu	89,1	10,9	100	57,5	42,5	100
Lappi • Lapland	92,5	7,5	100	72,0	28,0	100
Ahvenanmaa • Åland Islands	96,2	3,8	100	95,1	4,9	100

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistiskcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Muut sosiaalipalvelut
All övrig socialverksamhet
Other social services

Sosiaalihuollon palvelut yhteensä
Sociala tjänster totalt
Social services total

Landskap

Julkinen
Offentliga
Public

Yksityinen
Privata
Private

Yhteensä
Totalt
Total

Julkinen
Offentliga
Public

Yksityinen
Privata
Private

Yhteensä
Totalt
Total

29 095	32 490	61 585	136 006	68 572	204 578	Hela landet
8 881	9 859	18 740	35 471	20 819	56 290	Nyland
3 179	2 545	5 724	13 202	5 579	18 781	Egentliga Finland
1 305	1 115	2 420	6 262	2 671	8 933	Satakunta
872	1 144	2 016	4 424	2 243	6 667	Egentliga Tavastland
2 056	3 113	5 169	11 262	6 384	17 646	Birkaland
1 345	1 246	2 591	4 724	2 380	7 104	Päijänne-Tavastland
936	1 214	2 150	4 672	2 881	7 553	Kymmenedalen
632	755	1 387	3 243	1 457	4 700	Södra Karelen
1 056	1 184	2 240	4 151	2 605	6 756	Södra Savolax
1 003	1 724	2 727	5 979	3 530	9 509	Norra Savolax
797	988	1 785	3 972	2 547	6 519	Norra Karelen
1 210	1 814	3 024	7 055	3 423	10 478	Mellersta Finland
1 169	915	2 084	5 887	1 849	7 736	Södra Österbotten
1 043	614	1 657	5 989	1 604	7 593	Österbotten
268	423	691	1 947	782	2 729	Mellersta Österbotten
1 648	2 590	4 238	9 599	4 921	14 520	Norra Österbotten
476	354	830	1 916	975	2 891	Kajanaland
937	846	1 783	4 886	1 825	6 711	Lappland
282	47	329	1 365	97	1 462	Åland

47,2	52,8	100	66,5	33,5	100	Hela landet
47,4	52,6	100	63,0	37,0	100	Nyland
55,5	44,5	100	70,3	29,7	100	Egentliga Finland
53,9	46,1	100	70,1	29,9	100	Satakunta
43,3	56,7	100	66,4	33,6	100	Egentliga Tavastland
39,8	60,2	100	63,8	36,2	100	Birkaland
51,9	48,1	100	66,5	33,5	100	Päijänne-Tavastland
43,5	56,5	100	61,9	38,1	100	Kymmenedalen
45,6	54,4	100	69,0	31,0	100	Södra Karelen
47,1	52,9	100	61,4	38,6	100	Södra Savolax
36,8	63,2	100	62,9	37,1	100	Norra Savolax
44,6	55,4	100	60,9	39,1	100	Norra Karelen
40,0	60,0	100	67,3	32,7	100	Mellersta Finland
56,1	43,9	100	76,1	23,9	100	Södra Österbotten
62,9	37,1	100	78,9	21,1	100	Österbotten
38,8	61,2	100	71,3	28,7	100	Mellersta Österbotten
38,9	61,1	100	66,1	33,9	100	Norra Österbotten
57,3	42,7	100	66,3	33,7	100	Kajanaland
52,6	47,4	100	72,8	27,2	100	Lappland
85,7	14,3	100	93,4	6,6	100	Åland

105. Kuntien terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö toimialoittain 2014
Personalen inom kommunernas hälso- och socialvårdstjänster efter näringsgrenar 2014
Municipal personnel in the health care services and social welfare by type of service, 2014

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • <i>Activity</i>		
86	Terveyspalvelut yhteensä • Hälso- och sjukvård totalt • <i>Human health activities total</i>	132 387
86101	Varsinaiset sairaalapaalvelut • Egentiga sjukhustjänster • <i>Hospital activities proper</i>	80 348
86102	Kuntoutuslaitokset ja sairaskodit • Rehabiliteringsinrättningar och sjukhem • <i>Rehabilitation centres and nursing homes</i>	681
86210	Terveyskeskus- ja vastaavat yleislääkäripalvelut • Allmänpraktiserande läkarverksamhet • <i>General medical practice activities</i>	44 417
86903	Kuvantamistutkimukset • Diagnostisk bildbehandling • <i>Diagnostic imaging examinations</i>	6 941
87	Sosiaalipalvelut yhteensä • Sociala tjänster totalt • <i>Social services total</i>	126 180
87	Sosiaalihuollon laitospalvelut • Vård och omsorg med boende • <i>Residential care activities</i>	38 334
8710	Sosiaalihuollon hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård • <i>Residential nursing care activities</i>	17 435
87101	Ikääntyneiden hoitolaitokset • Boende med sjuksköterskevård för äldre • <i>Residential nursing care activities for the elderly</i>	17 242
87102	Vammaisten hoitolaitokset ¹⁾ • Boende med sjuksköterskevård för funktionshindrade personer ¹⁾ • <i>Residential nursing care activities for the disabled¹⁾</i>	193
8720	Kehitysvammaisten sekä mielenterveys- ja päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning, psykiska funktionshinder eller missbruksproblem • <i>Residential care activities for mental retardation, mental health and substance abuse</i>	7 411
87201	Kehitysvammaisten laitokset ja asumispalvelut • Anstalter och boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning • <i>Residential nursing and care activities for mental retardation</i>	6 905
87202	Mielenterveysongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med psykiska funktionshinder • <i>Residential care activities for mental health</i>	117
87203	Päihdeongelmaisten laitokset • Anstalter för personer med missbruksproblem • <i>Institutions for substance abusers</i>	259
87204	Päihdeongelmaisten asumispalvelut • Boende med särskild service för personer med missbruksproblem • <i>Residential care activities for substance abuse</i>	130
8730	Vanhusen ja vammaisten asumispalvelut • Vård och omsorg i särskilda boendeformer för äldre och funktionshindrade personer • <i>Residential care activities for the elderly and disabled</i>	10 529
87301	Ikääntyneiden palveluasuminen • Boende med särskild service för äldre • <i>Sheltered housing activities for the elderly</i>	9 936
87302	Vammaisten palveluasuminen (pl. kehitysvammaisten palveluasuminen) • Boende med särskild service för funktionshindrade (exkl. boende med särskild service för personer med utvecklingsstörning) • <i>Sheltered housing activities for the disabled (excl. sheltered housing activities for mental retardation)</i>	593
8790	Muut sosiaalihuollon laitospalvelut • Andra vård och omsorg med boende • <i>Other residential care activities</i>	2 959
87901	Lasten ja nuorten laitokset ja ammatillinen perhehoito • Anstalter för barn och unga och professionell familjevård • <i>Residential and professional family care activities for children and young people</i>	2 115
87902	Ensi- ja turvakodit • Mödra- och skyddshem • <i>Mother and child homes and shelters</i>	6
87909	Muut laitokset ja asumispalvelut • Andra anstalter och annat boende med särskild service • <i>Other institutions and housing services</i>	838

105. jatk. • forts. • *cont.*

105. jatk. • forts. • cont.

Toimiala (TOL-2008) • Näringsgren • Activity	
88 Sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna sociala insatser • Social work activities without accommodation	87 846
8810 Vanhusten ja vammaisten sosiaalihuollon avopalvelut • Öppna socialainsatser för äldre och funktionshindrade personer • Social work activities without accommodation for the elderly and disabled	22 793
88101 Kotipalvelut ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för äldre och funktionshindrade personer • Home help services for the elderly and disabled	17 435
88102 Ikääntyneiden päivätoiminta • Dagverksamhet för äldre • Day activity services for the elderly	592
88103 Vammaisten päivä- ja työtoiminta • Dag- och arbetsverksamhet för funktionshindrade personer • Day activity and sheltered work services for the disabled	3 058
88109 Muut vanhusten ja vammaisten avopalvelut • Andra öppna instanser för äldre och funktionshindrade personer • Other services without accommodation for the elderly and disabled	1 708
8891 Lasten päivähoitopalvelut • Barndagvård • Child day-care activities	54 894
88911 Lasten päiväkodit • Barndaghem • Child day-care homes	51 414
88919 Muu lasten päivähoito • Annan barndagvård • Other child day-care	3 480
8899 Muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Övriga öppna socialainstanter • Other social work activities without accommodation n.e.c.	10 159
88991 Kotipalvelut muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Hemservice för andra än äldre och funktionshindrade personer • Home help services for others than the elderly and disabled	261
88992 Päivä- ja työtoiminta muille kuin ikääntyneille ja vammaisille • Dag- och arbetsverksamhet för andra än äldre och funktionshindrade personer • Day activity and sheltered work services for others than the elderly and disabled	1 286
88993 Avomuotoinen päihdekuntoutus • Öppen rehabilitering för personer med missbruksproblem • Outpatient rehabilitation for intoxicant abusers	651
88999 Muut muualla luokittelemattomat sosiaalihuollon avopalvelut • Andra öppna sociala instanser som inte klassificerats på annat håll • Other social work activities without accommodation n.e.c.	7 961
86 Terveyspalvelut yhteensä ja 87–88 Sosiaalipalvelut • 86 Hälso- och sjukvård och 87–88 Sociala tjänster totalt • 86 Human health activities and 87–88 Social services total	258 567
84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto • Administration av hälsovård och socialskydd • Administration of health care and social security	6 143
87–88 Sosiaalipalvelut, 86 Terveyspalvelut ja 84122 Terveystenhuollon ja sosiaaliturvan hallinto yhteensä • Sociala tjänster, 86 Hälso- och sjukvård och 84122 Administration av hälsovård och socialskydd totalt • Social services, 86 Human health activities and 84122 Administration of health care and social security total	264 710

1) Pl. kehitysvammaisten laitospalvelut • Exkl. anstaltsvård för personer med utvecklingsstörning • Excl. residential nursing care activities for mental retardation.

Lähde: Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus • Källa: Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen. • Source: Local government sector wages and salaries. OSF. Statistics Finland.

106. Terveys- ja sosiaalipalvelujen henkilöstö ammattiryhmittäin 2013
 Personalen inom hälso- och socialvårdstjänster efter yrkeskategorier 2013
Personnel in the health care services and social welfare by occupational group, 2013

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>		Miehiä Män <i>Men</i>	
		%	
1341	Lastenhoidon johtajat • <i>Child care services managers</i>	2 326	7,6
1342	Terveydenhuollon johtajat • <i>Health services managers</i>	936	42,3
1343	Vanhustenhuollon johtajat • <i>Old-age care services managers</i>	481	14,6
1344	Sosiaalihuollon johtajat • <i>Social welfare managers</i>	1 854	30,9
11xx	Muut johtajat • <i>Other managers</i>	1 086	43,8
2111	Fyysikot ja astronomit • <i>Physicists and astronomers</i>	160	64,4
2113	Kemistit • <i>Chemists</i>	152	26,3
2131	Biologit, kasvi- ja eläintieteilijät ym. erityisasiantuntijat • <i>Biologists, botanists, zoologists and related professionals</i>	247	18,2
2212	Yliääkärit ja erikoislääkärit • <i>Specialist medical practitioners</i>	17 409	40,2
2221	Ylihoitajat ja osastonhoitajat • <i>Nursing professionals</i>	5 381	6,7
22211	Ylihoitajat • <i>Matrons</i>	381	7,9
22212	Osastonhoitajat • <i>Ward sisters</i>	5 000	6,7
2261	Hammaslääkärit • <i>Dentists</i>	3 948	28,7
2262	Proviisorit • <i>Pharmacists</i>	108	17,6
2265	Ravitsemusalan erityisasiantuntijat • <i>Dieticians and nutritionists</i>	217	4,1
2266	Kuulontutkijat ja puheterapeutit • <i>Audiologists and speech therapists</i>	1 150	1,1
2269	Muut terveydenhuollon erityisasiantuntijat • <i>Health professionals not elsewhere classified</i>	799	34,4
2342	Lastentarhanopettajat • <i>Early childhood educators</i>	16 852	2,9
2634	Psykologit • <i>Psychologists</i>	3 465	12,8
2635	Sosiaalityön erityisasiantuntijat • <i>Social work and counselling professionals</i>	9 434	10,7
2xxx	Muut erityisasiantuntijat • <i>Other professionals</i>	4 396	31,2
3211	Lääketeollisuuden kuvantamis- ja laitetekniikan asiantuntijat • <i>Medical imaging and therapeutic equipment technicians</i>	2 820	12,3
3212	Bioanalytyköt (terveydenhuolto) • <i>Medical and pathology laboratory technicians</i>	5 395	4,6
3213	Farmaseutit • <i>Pharmaceutical technicians and assistants</i>	585	6,7
3221	Sairaanhoidajat ja terveydenhoitajat ja kätilöt • <i>Nursing and midwifery associate professionals</i>	65 108	6,9
32211	Sairaanhoidajat • <i>Nurses</i>	54 228	7,9
32212	Terveydenhoitajat • <i>Public health nurses</i>	8 573	0,5
3222	Kätilöt • <i>Midwifery associate professionals</i>	2 307	0,3
3251	Suuhygienistit • <i>Dental assistants and therapists</i>	1 622	2,1
3255	Fysioterapeutit ym. • <i>Physiotherapy technicians and assistants</i>	8 633	15,6
3258	Sairaankuljetuksen ensihoitajat • <i>Ambulance workers</i>	1 719	18,8
3259	Muut muualla luokittelemattomat terveydenhuollon asiantuntijat • <i>Health associate professionals not elsewhere classified</i>	2 399	63,2
3412	Sosiaalialan ohjaajat ja neuvojat ym. • <i>Social work associate professionals</i>	21 111	10,6
3xxx	Muut asiantuntijat • <i>Other associate professionals</i>	12 933	11,5
4xxx	Toimisto- ja asiakaspalvelutyöntekijät • <i>Clerical support workers</i>	9 900	11,9

Julkinen sektori Offentlig Public	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund Foreign descent	Ulkomaisten kansalaiset Utländsk medborgare Foreign citizens	Yrkesklassificering 2010
78,1	1,8	1,0	Chefer inom barnomsorg
32,8	2,6	1,0	Chefer inom hälso- och sjukvård
29,1	1,0	0,0	Chefer inom äldrevård
28,8	1,7	0,2	Chefer inom socialvård
32,1	1,9	0,3	Övriga chefer
96,9	3,8	1,9	Fysiker och astronomer
86,8	1,3	0,7	Kemister
58,3	3,2	1,6	Biologer, botanister, zoologer m.fl.
75,9	8,3	3,9	Överläkare och specialläkare
87,0	0,7	0,1	Överskötare och avdelningsskötare
84,0	0,3	0,0	Överskötare
87,2	0,8	0,2	Avdelningsskötare
56,8	6,7	3,6	Tandläkare
92,6	1,9	0,0	Provisorer
92,2	0,5	0,5	Specialister inom näringslära
62,7	1,2	0,1	Audiologer och logopedier
87,9	12,8	9,0	Övriga specialister inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
89,4	2,5	1,2	Barntvårdslärare
68,9	2,0	0,6	Psykologer
61,9	2,2	0,8	Specialister inom socialt arbete
49,0	5,4	2,0	Specialister inom övriga branscher
79,9	1,8	0,6	Experter, bildiagnostik och medicinteknisk utrustning
72,4	2,8	0,6	Bioanalytiker (hälsovården)
96,9	2,1	0,3	Farmaceuter
85,4	3,5	1,4	Sjukskötare m.fl.
86,3	3,9	1,7	Sjukskötare
76,4	1,4	0,1	Hälsovårdare
96,8	2,5	0,4	Barnmorskor
60,8	3,0	0,7	Munhygienister
31,3	9,4	3,1	Fysioterapeuter m.fl.
39,8	1,8	0,6	Akutvårdare inom sjuktransporten
37,1	2,0	0,4	Övriga experter inom hälso- och sjukvården utan annan klassificering
43,1	1,7	0,5	Handledare och rådgivare inom socialsektorn
76,0	1,9	0,5	Övriga experter
55,2	3,0	1,1	Kontors- och kundtjänstpersonal

106. jatk. • forts. • cont.

106. jatk. • forts. • cont.

Ammattiluokitus 2010 • <i>Classification of occupations 2010</i>			Miehiä Män <i>Men</i>
			%
5311	Lastenhoitotyöntekijät • <i>Child care workers</i>	37 061	2,3
5312	Koulunkäyntiavustajat • <i>Teachers' aides</i>	612	10,8
5321	Lähihoitajat • <i>Health care assistants</i>	74 941	9,6
53211	Mielenterveyshoitajat • <i>Practical mental nurses</i>	4 257	34,4
53212	Kehitysvammaisten hoitajat • <i>Mental handicap nurses</i>	6 541	12,7
53213	Sosiaalialan hoitajat • <i>Social work assistants</i>	42 873	7,8
53219	Muut lähihoitajat • <i>Other practical nurses</i>	21 270	7,3
5322	Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta) • <i>Home-based personal care workers</i>	21 006	4,6
53221	Kotityöpalvelutyöntekijät • <i>Household service workers</i>	19 595	3,9
53222	Henkilökohtaiset avustajat, omaishoitajat ym. • <i>Personal care workers, family carers, etc.</i>	1 411	15,0
5329	Muut terveydenhuoltoalan työntekijät • <i>Personal care workers in health services not elsewhere classified</i>	9 538	9,2
53291	Hammashoitajat • <i>Dental assistants</i>	5 170	0,9
53292	Välinehuoltajat • <i>Equipment maintenance assistants</i>	2 044	5,5
53293	Apteekkien lääketyöntekijät • <i>Pharmaceutical assistants</i>	248	3,6
53294	Hierojat ja kuntohoitajat • <i>Massage therapists and practical rehabilitation nurses</i>	2 076	34,4
5xxx	Muut palvelutyöntekijät • <i>Other service occupations</i>	6 711	22,9
678x	Muut työntekijät tasot 6-8 • <i>Other occupations levels 6-8</i>	2 098	70,7
91123	Sairaala- ja laitospulaiset • <i>Hospital and institutional helpers</i>	19 876	10,4
91124	Päiväkotiapulaiset • <i>Kindergarten assistants</i>	4 180	4,0
9xxx	Muut työntekijät • <i>Elementary occupations</i>	5 755	26,8
	Yhteensä sosiaali- ja terveyspalvelut • <i>Social welfare and health care services total</i>	386 364	12,0

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: *Employment statistics. OSF. Statistics Finland.*

Julkinen sektori Offentlig Public	Syntyperältään muut kuin suomalaiset Utländsk bakgrund Foreign descent	Ulkomaiden kansalaiset Utländsk medborgare Foreign citizens	Yrkesklassificering 2010
90,1	3,7	1,5	Personal inom barnomsorgen
64,2	4,6	2,0	Skolgångsbiträden
64,7	5,2	2,1	Närvårdare
60,9	1,9	0,3	Mentalthälsovårdare
64,1	5,1	2,1	Vårdare av utvecklingshämjade
55,1	6,0	2,5	Vårdare inom socialsektorn
85,1	4,4	1,7	Övriga närvårdare
80,0	3,8	1,7	Hemvårdare (hemvårdstjänster)
81,2	3,7	1,6	Hemvårdspersonal
63,3	5,4	2,9	Personliga assistenter, närståendevårdare m.fl.
60,2	5,2	1,6	Övrig personal inom hälso- och sjukvården
62,5	5,5	1,6	Tandskötare
87,5	7,8	2,0	Instrumentvårdare
95,6	2,0	0,4	Läkemedelsarbetare på apotek
23,4	2,6	1,3	Massörer och konditionsskötare
42,7	4,7	2,0	Övriga kundtjänstepersonal
58,7	6,2	3,5	Övriga personal nivå 6-8
66,7	9,7	5,8	Sjukhus- och vårdbiträden
81,2	10,8	6,2	Daghemsbiträden
58,8	8,1	5,0	Övriga arbetstagare
71,7	4,5	2,0	Socialtjänster och hälso- och sjukvård totalt

107. Suomessa laillistetut työikäiset suomalaiset terveydenhuollon ammattilaiset¹⁾ ulkomailla 2006–2014
I Finland legitimerade yrkesutbildade¹⁾ personer inom hälso- och sjukvården, 2006–2014
Health care professionals¹⁾ licensed in Finland who practice abroad, 2006–2014

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • <i>Occupational group</i>	2006	2009	2011	2012	2013	2014
Ulkomailla 31.12. olleet yhteensä • Utomlands 31.12 totalt • <i>Abroad on 31 Dec, total</i>						
Lääkärit • Läkare • <i>Physicians</i>	905	845	880	865	890	932
Sairaanhoitajat • Sjukskötare • <i>Nurses</i>	3 610	3 290	3 120	3 100	3 100	3 328
Muut terveydenhuollon ammatit • Andra hälso- och sjukvårdsyrken • <i>Other health care occupations</i>	4 010	3 600	3 370	3 300	3 300	3 152
Ulkomailla olleet sairaanhoitajat 31.12. • Sjukskötare utomlands 31.12 • <i>Nurses abroad 31 Dec, total</i>						
Ruotsi • Sverige • <i>Sweden</i>	1 640	1 395	1 345	1 250	1 240	1 241
Norja • Norge • <i>Norway</i>	630	570	535	525	535	550
Yhdistynyt kuningaskunta • Storbritannien • <i>United Kingdom</i>	355	355	350	345	345	346
Sveitsi • Schweiz • <i>Switzerland</i>	325	295	285	245	235	226
USA • USA	200	185	205	200	200	196
Saksa • Tyskland • <i>Germany</i>	245	195	175	155	155	152
Australia • Australien • <i>Australia</i>	60	65	70	70	70	72
Tanska • Danmark • <i>Denmark</i>	75	65	65	55	50	55
Kanada • Kanada • <i>Canada</i>	55	55	50	45	45	48
Hollanti • Nederländerna • <i>Netherlands</i>	40	40	45	40	40	42
Espanja • Spanien • <i>Spain</i>	55	50	45	45	45	49
Viro • Estland • <i>Estonia</i>	10	25	35	35	40	49
Itävalta • Österrike • <i>Austria</i>	35	30	30	30	30	28
Ranska • Frankrike • <i>France</i>	35	30	30	30	30	28
Italia • Italien • <i>Italy</i>	35	35	30	30	30	31
Muut maat yhteensä • Andra länder totalt • <i>Other countries total</i>	210	205	210	205	200	215
Yhteensä • Totalt • Total	4 005	3 595	3 505	3 305	3 295	3 328

1) 62-vuotiaat ja nuoremmat. • 62 år och yngre. • *Aged 62 and under.*

Lähde: Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL. • Källa: Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL. • *Source: Health care professionals. OSF. THL.*

108. Ulkomaan kansalaisten tai syntyperältään muiden kuin suomalaisten osuuksia eräissä terveys- ja sosiaalipalvelujen ammateissa 2010–2013
Andelar utländska medborgare eller av annan härkomst än finsk i vissa yrken inom hälso- och socialvårdstjänster 2010–2013
Percentage of foreign nationals or persons originally from outside Finland in certain occupations in the health care services and social welfare, 2010–2013

Ammattiryhmä • Yrkeskategori • Occupational group	2010	2011	2012	2013	2010	2011	2012	2013
					%			
Ulkomaisten kansalaiset • Utländska medborgare • Foreign citizens								
Lääkärit • Läkare • Physicians	570	695	652	682	3,5	4,2	3,9	3,9
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	90	105	116	143	2,2	2,7	2,9	3,6
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	145	180	196	204	1,0	1,2	1,2	1,2
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare och liknande experter • Social workers and similar professionals	50	50	62	72	1,0	0,7	0,7	0,8
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	615	725	864	935	1,0	1,2	1,4	1,4
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	205	190	205	218	1,0	1,0	1,0	1,0
Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	1 380	1 560	1 673	2 567	1,9	2,1	2,2	2,0
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	940	1 010	1 017	1 420	4,5	5,0	5,5	5,9
Yhteensä • Totalt • Total	6 060	6 825	7 324	7 560	1,7	1,8	1,9	2,0
Syntyperältään muut kuin suomalaiset ¹⁾ • Utländsk bakgrund ¹⁾ • Foreign descent ¹⁾								
Lääkärit • Läkare • Physicians	1 240	1 410	1 408	1 503	7,6	8,4	8,4	8,6
Hammaslääkärit • Tandläkare • Dentists	185	215	206	265	4,7	5,5	5,7	6,7
Lastentarhanopettajat • Barnträdgårdslärare • Pre-primary education teaching professionals	320	365	404	429	2,1	2,3	2,5	2,5
Sosiaalityöntekijät ja vastaavat asiantuntijat • Socialarbetare • Social workers	140	145	186	209	1,8	2,0	0,7	2,2
Sairaala-, terveydenhoitajat ja kätilöt yhteensä • Sjukskötare, hälsovårdare och, barnmorskor totalt • Nurses, public health nurses and midwives total	1 610	1 835	2 083	2 287	2,7	3,0	3,3	3,5
Sosiaalialan ohjaajat • Handledare och socialpedagoger • Social work instructors and educators	615	570	677	724	3,1	3,1	3,3	3,4
Apu-, perus- ja lähihoitajat • Primärskötare och närvårdare • Practical nurses	3 100	3 465	3 844	6 359	4,3	4,6	5,0	4,9
Sairaala- ja hoitoapulaiset • Sjukhus- och vårdbiträden • Assistant nurses and hospital ward assistants	1 550	1 630	1 674	2 388	7,5	8,0	8,6	9,9
Yhteensä • Totalt • Total	13 310	14 780	16 204	17 243	3,6	3,9	4,2	4,5

1) Sisältää ulkomaisten kansalaiset • Omfattar utländska medborgare • Including foreign citizens.

Lähde: Työssäkäyntitilasto. SVT. Tilastokeskus. • Källa: Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen. • Source: Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Kustannukset

Kostnader

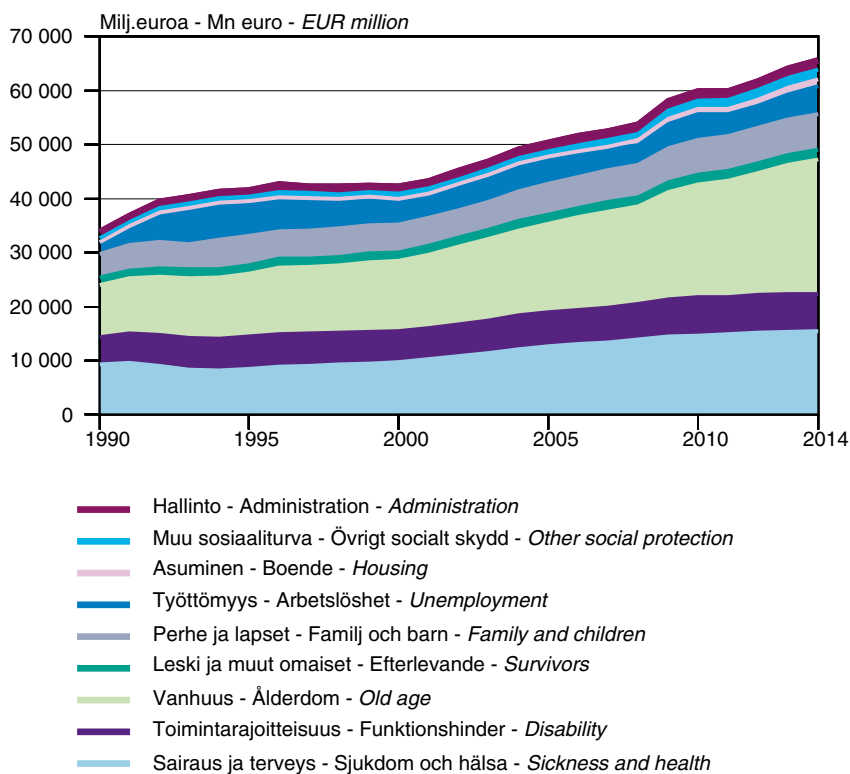
Expenditure

Kuvio 13. - Figur 13. - Figure 13.

Sosiaalimenot kohderyhmittäin 1990–2014 vuoden 2014 hinnoin

Sociala utgifter efter funktion 1990–2014 i 2014 års priser

Social expenditure by function, 1990–2014, 2014 prices

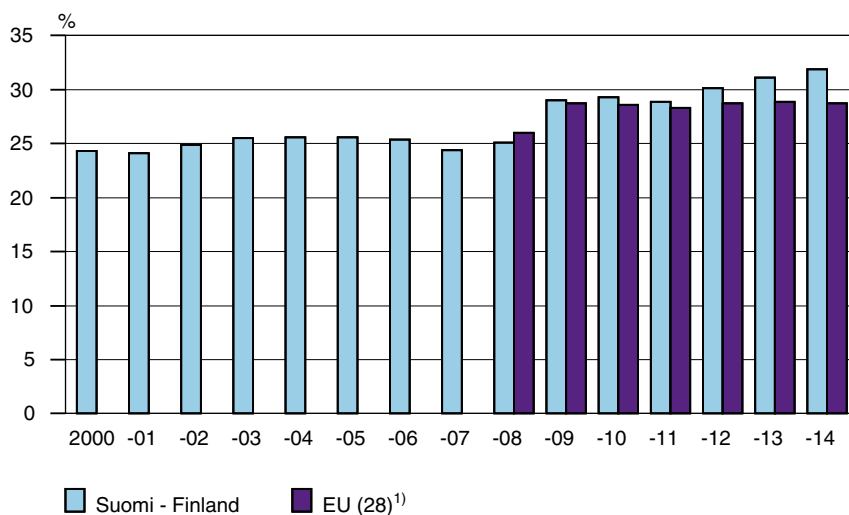
Lähde: Sosiaalimenot ja rahoitus. SVT. THL. - Källa: Sociala utgifter samt deras finansiering. FOS. THL.
Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

Kuvio 14. - Figur 14. - Figure 14.

Sosiaalimenot suhteessa bruttokansantuotteeseen Suomessa 2000–2014
ja EU28-maissa 2008–2014

Sociale utgifter i förhållande till bruttonationalprodukten i Finland 2000–2014
och EU28-länderna 2008–2014

*Social protection expenditure as a share of GDP in Finland 2000–2014
and EU28-countries, 2008–2014*

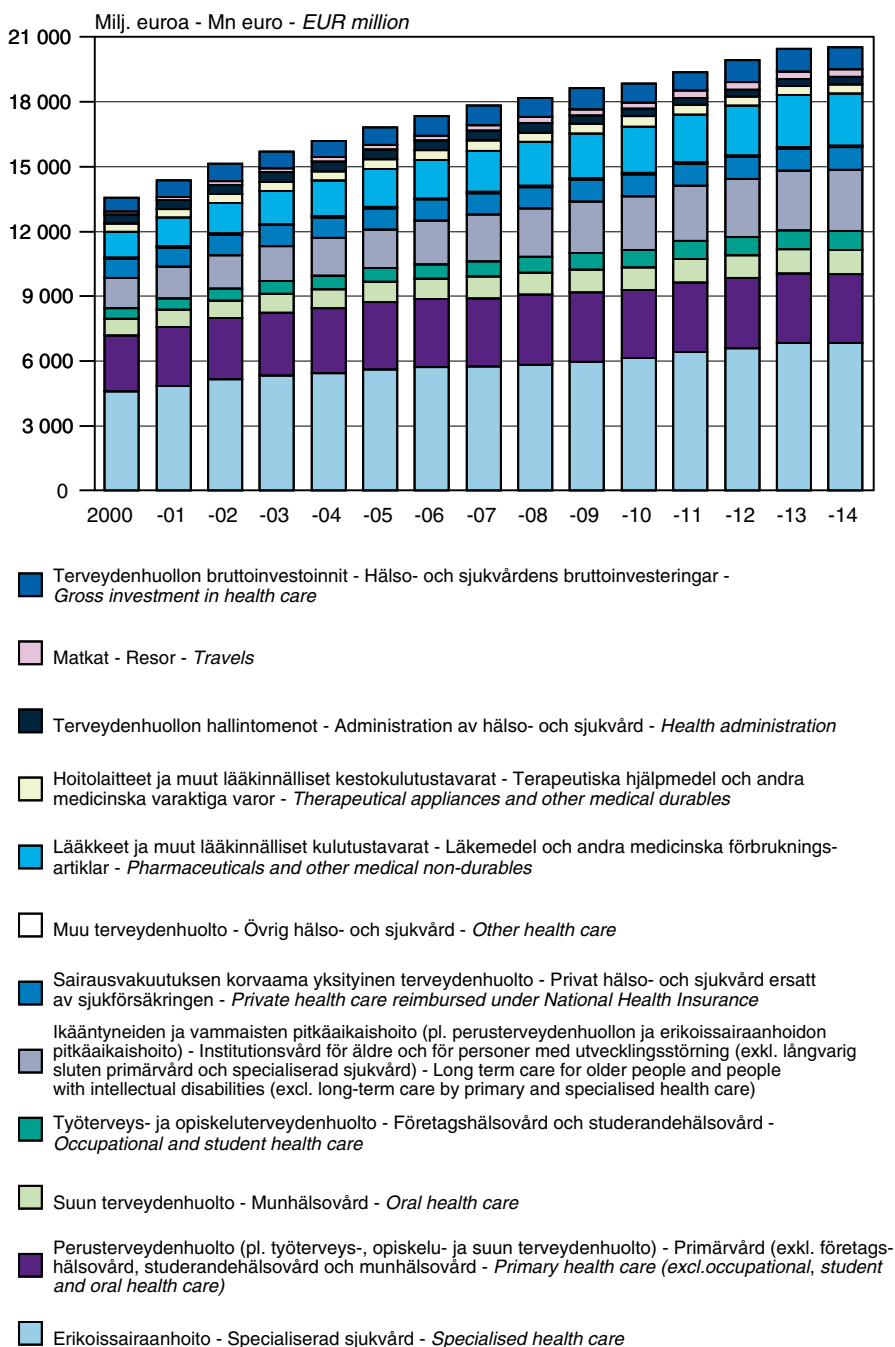
1) EU28-maiden tiedot saatavissa vuodesta 2008 lähtien. - Uppgifterna från EU28-länderna finns från och med 2008. - Data from EU28-countries are available since 2008.

Lähde: Sosiaalisen suojelun tietokanta, Eurostat - Källa: Socialt skydd -databas, Eurostat - Source: Database on social protection, Eurostat.

Kuvio 15. - Figur 15. - Figure 15.

Terveydenhuoltomenot toiminnoittain 2000–2014 vuoden 2014 hinnoin
Hälsö- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2014 i 2014 års priser
Health care expenditure by function 2000–2014, 2014 prices

Lähde: Terveydenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. - Källa: Hälsö- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. - Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

108. Sosiaalimenot kohderyhmittäin ja asukasta kohti 1980–2014
Sociala utgifter efter funktion och per invånare 1980–2014
Social expenditure by function and per capita 1980–2014

Vuosi År Year	Sairaus ja terveys Sjukdom/ hälso- och sjukvård Sickness and health	Toiminta- rajoit- teisuus ¹⁾ Funk- tions- hinder ¹⁾ Disability ¹⁾	Vanhuus ¹⁾ Ålderdom ¹⁾ Old age ¹⁾	Leski ja muut omai- set Efter- levande Surviv- ors	Perhe ja lapset Familj och barn Family and children	Työttö- myys Arbets- löshet Unemp- loy- ment	Asumi- nen ¹⁾ Boende ¹⁾ Hou- sing ¹⁾	Muu sosiaali- turva Övrigt socialt skydd Other social protec- tion	Hallinto Adminis- tration Adminis- tration	Yhteensä Totalt Total	Asukasta kohti Per invånare Per capita
Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)											
1980	1 808	1 049	1 957	313	622	275	69	53	188	6 334	1 323
1985	3 707	1 939	4 081	566	1 475	969	100	180	420	13 436	2 736
1990	6 075	3 312	6 312	890	2 879	1 299	161	408	765	22 101	4 422
1991	6 499	3 715	6 975	985	3 241	2 140	215	535	749	25 053	4 982
1992	6 257	4 042	7 515	1 067	3 439	3 527	313	606	758	27 525	5 445
1993	5 949	4 210	7 881	1 118	3 378	4 476	320	581	758	28 670	5 646
1994	5 864	4 303	8 099	1 130	3 942	4 523	411	591	837	29 700	5 825
1995	6 144	4 394	8 480	1 144	3 920	4 220	441	615	843	30 200	5 902
1996	6 462	4 447	9 031	1 175	3 775	4 221	387	710	952	31 161	6 072
1997	6 676	4 466	9 096	1 208	3 835	4 061	365	741	834	31 281	6 077
1998	6 943	4 427	9 379	1 217	3 918	3 683	440	671	984	31 662	6 136
1999	7 196	4 448	9 782	1 252	3 980	3 537	497	663	844	32 200	6 227
2000	7 637	4 467	10 233	1 276	4 007	3 372	467	671	1 011	33 142	6 397
2001	8 263	4 621	11 023	1 340	4 088	3 314	401	724	1 057	34 831	6 705
2002	8 880	4 800	11 793	1 388	4 169	3 509	413	785	1 174	36 910	7 089
2003	9 399	4 970	12 448	1 415	4 281	3 707	430	814	1 252	38 716	7 417
2004	10 005	5 178	13 068	1 446	4 495	3 845	436	811	1 284	40 567	7 747
2005	10 528	5 262	13 697	1 470	4 705	3 770	437	813	1 318	42 001	8 006
2006	11 139	5 369	14 531	1 507	4 848	3 622	439	943	1 397	43 795	8 316
2007	11 683	5 570	15 451	1 549	5 101	3 430	431	1 026	1 415	45 656	8 625
2008	12 654	5 948	16 301	1 591	5 414	3 346	778	1 134	1 485	48 652	9 140
2009	13 078	6 244	17 989	1 666	5 687	4 147	852	1 349	1 530	52 542	9 820
2010	13 468	6 427	19 171	1 724	5 845	4 370	923	1 425	1 480	54 832	10 190
2011	14 156	6 559	20 384	1 700	6 095	3 880	973	1 589	1 506	56 841	10 520
2012	14 836	6 761	22 055	1 744	6 385	4 062	1 048	1 730	1 536	60 156	11 086
2013	15 223	6 927	23 631	1 802	6 541	4 597	1 138	1 814	1 645	63 317	11 624
2014	15 421	6 971	24 837	1 803	6 550	5 249	1 240	1 845	1 637	65 553	12 003

1) 1.1.2008 astui voimaan uusi eläke- ja vammaisetuuslainsäädäntö, joka vaikutti myös tilastointiin. • Den 1 januari 2008 trädde den nyalags-
tiftningen om pensions- och handikappförmåner i kraft, vilket också påverkade statistiken. • The entry-into force of new legislation on pension
and disability benefits on 1 January 2008 had some effects on the statistics.

Lähde: Sosiaalimenot ja rahoitus. SVI. THL • Källa: Sociala utgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure
and financing. OSF. THL.

110. Toimeentuloturvan ja palveluiden osuus sosiaalimenoista pääryhmittäin 1990–2014
Utkomstskyddets och tjänsternas andel av de sociala utgifterna efter funktion 1990–2014
Cash benefits and benefits in kind as a share of social protection expenditure by function, 1990–2014

Pääryhmä • Funktion • Function	1990	1995	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
	% (käyvin hinnoin) • (till löpande priser) • (at current prices)								
Sairaus ja terveys • Sjukdom/hälsa- och sjukvård • Sickness and health									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	22,0	19,5	20,0	17,6	17,1	16,9	16,5	16,1	15,9
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	78,0	80,5	80,0	82,4	82,9	83,1	83,5	83,9	84,1
Toimintarajoitteisuus • Funktionshinder • Disability									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	83,6	83,4	77,3	72,6	68,8	66,5	64,8	63,5	61,7
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	16,4	16,6	22,7	27,4	31,2	33,5	35,2	36,5	38,3
Vanhuus • Ålderdom • Old age									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	89,4	90,2	89,7	89,0	89,0	89,2	89,4	89,9	90,1
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	10,6	9,8	10,3	11,0	11,0	10,8	10,6	10,1	9,9
Leski ja muut omaiset • Efterlevande • Survivors									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	99,0	99,2	99,6	99,7	99,8	99,7	99,8	99,8	99,8
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	1,0	0,8	0,4	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2
Perhe ja lapset • Familj och barn • Family and children									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	58,0	66,7	58,6	54,6	50,6	49,0	47,9	47,2	47,1
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	42,0	33,3	41,4	45,4	49,4	51,0	52,1	52,8	52,9
Työttömyys • Arbetslöshet • Unemployment									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	84,9	93,8	91,0	89,9	87,8	86,0	87,3	88,1	88,8
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	15,1	6,2	9,0	10,1	12,2	14,0	12,7	11,9	11,2
Asuminen • Boende • Housing									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Muu sosiaaliturva • Övrigt socialt skydd • Other social protection									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	52,6	71,4	62,7	53,9	47,6	50,0	50,5	50,3	49,6
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	47,4	28,6	37,3	46,1	52,4	50,0	49,5	49,7	50,5
Sosiaalimenot yhteensä • Sociala utgifterna totalt • Social protection expenditure total									
Toimeentuloturva • Utkomstskydd • Cash benefits	63,8	70,4	66,2	63,2	61,8	61,0	61,0	61,5	61,9
Palvelut • Tjänster • Benefits in kind	36,2	29,6	33,8	36,8	38,2	39,0	39,0	38,5	38,1

Lähde: Sosiaalimenot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

111. Sosiaalimenojen rahoitus 1980–2014
 Finansiering av de sociala utgifterna 1980–2014
 Social protection expenditure by source of finance, 1980–2014

Vuosi År Year	Valtio Staten State	Kunnat Kommunerna Municipalities	Työnantajat Arbetsgivarna Employers	Vakuutetut Försäkradet Insured	Muut tulot Övriga inkomster Other income
% (käyvin hinnoin) • (till löpande priser) • (at current prices)					
1980	24,0	12,6	49,6	7,7	6,1
1985	26,6	15,3	42,0	8,7	7,3
1990	25,0	15,6	44,1	8,0	7,4
1991	28,8	15,3	40,9	7,2	7,8
1992	29,4	15,2	36,7	10,4	8,3
1993	30,3	15,1	34,7	12,3	7,7
1994	30,6	15,8	32,9	14,2	6,4
1995	29,1	16,7	33,6	13,7	7,0
1996	28,3	16,2	35,2	13,1	7,3
1997	26,9	17,3	35,4	13,4	6,9
1998	25,5	18,2	37,0	12,3	7,0
1999	24,7	18,7	37,4	12,5	6,7
2000	24,0	19,1	37,6	12,0	7,2
2001	23,3	19,3	38,5	11,5	7,4
2002	23,7	19,5	39,1	11,0	6,7
2003	24,7	19,5	38,8	10,8	6,2
2004	24,6	19,1	38,7	10,8	6,8
2005	24,6	19,0	38,1	11,3	7,0
2006	24,7	18,6	37,8	11,6	7,3
2007	24,1	18,8	37,5	11,7	7,9
2008	24,6	18,4	37,5	10,9	8,6
2009	27,0	18,2	37,1	11,2	6,5
2010	28,3	17,8	35,8	12,1	6,0
2011	27,6	18,7	35,3	11,9	6,5
2012	27,6	19,3	34,8	12,5	5,8
2013	28,0	19,5	34,5	12,5	5,5
2014	27,7	19,5	34,7	13,0	5,1

Lähde: Sosiaalimenot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Sociala utgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Social protection expenditure and financing. OSF. THL.

112. Terveysthuollon menot toiminnittain 2000–2014

Hälsa- och sjukvårdsutgifter efter funktion 2000–2014

Health expenditure by function, 2000–2014

Toiminnot • Funktion • Function	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
	Milj. € (käyvin hinnoin) • Mn € (till löpande priser) • EUR million (at current prices)						
Erikoissairaanhoido • Specialiserad sjukvård • Specialised health care	3 077	4 367	5 573	6 054	6 440	6 802	6 848
Perusterveydenhuolto ¹⁾ • Primärvård ¹⁾ • Primary health care ¹⁾	1 748	2 408	2 874	3 030	3 175	3 196	3 166
Suun terveydenhuolto • Munhälsövård • Oral health care	515	715	954	1 024	1 043	1 120	1 134
Työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto • Företagshälsövård och studerandehälsövård • Occupational and student health care	336	502	701	772	822	861	884
Ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoido (pl. perus- terveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon pitkäaikaishoi- to) • Institutionsvård för äldre och för personer med ut- vecklingsstörning (exkl. långvarig sluten primärvård och specialiserad sjukvård) • Long term care for older people and people with intellectual disabilities (excl. long-term care by primary and specialised health care)	934	1 388	2 268	2 406	2 612	2 749	2 825
Sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveyden- huolto • Privat hälsa- och sjukvård som ersätts av sjukförsäkringen • Private health care reimbursed under National Health Insurance	592	746	929	973	1 000	1 033	1 057
Muu terveydenhuolto • Övrig hälsa- och sjukvård • Other health care	33	59	63	61	67	67	61
Lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat • Läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar • Pharmaceuticals and other medical non-durables	1 455	2 118	2 242	2 276	2 343	2 407	2 401
Hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset kestopulustavarat • Terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga varor • Therapeutical appliances and other medical durables	264	345	424	427	418	421	443
Terveysthuollon hallintomenot • Administration av hälsa- och sjukvård • Health administration	266	349	313	303	313	319	340
Matkat • Resor • Travels	133	187	278	316	347	353	369
Terveysthuollon bruttoinvestoinnit • Hälsa- och sjukvårdens bruttoinvesteringar • Gross investment in health care	412	612	800	800	978	1 032	999
Terveysthuoltomenot yhteensä (ml. investoinnit) • Totala hälsa- och sjukvårdsutgifter (inkl. investeringar) • Total Health Expenditure (incl. investments)	9 764	13 796	17 418	18 442	19 558	20 359	20 527

1) Pl. työterveys-, opiskelu- ja suun terveydenhuolto • Exkl. företagshälsövård, studerandehälsövård och munhälsövård. • Excl. occupational, student and oral health care.

Tilastoinnissa on siirretty EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän käyttöön 1.1.2016 alkaen. Tiedot on päivitetty takautuvasti vuoteen 2000 asti. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan yleisesti terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot. • Inom statistikföreningen har man från 1.1.2016 övergått till statistikföreläsesystemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning. Uppgifterna har uppdaterats retroaktivt ända till år 2000. I international jämförelse med hälsa- och sjukvårdsutgifter avses driftsutgifter, dvs. från hälsa- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter. • The System of Health Accounts (SHA) 2011, based on a Regulation by the European Commission, was adopted as of 1 January 2016. The data for the period up to the year 2000 has been retroactively updated. In international comparison, health care expenditure refers to operating costs, i.e. capital expenditure has been deducted from total health expenditure.

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

113. Terveysthuollon menot rahoittajittain 2000–2014
Hälsa- och sjukvårdsutgifter efter finansiering 2000–2014
Health expenditure by source of funding, 2000–2014

Rahoittajat • Finansiering • Source of funding	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
	%						
Julkinen rahoitus • Offentlig sektor • General government	71,3	75,9	74,9	75,4	75,9	75,7	75,6
Yleinen julkishallinto (pl. Kela) • Offentlig sektor exkl. sociala trygghetsfonder • General government excluding social security funds	56,9	60,9	60,6	61,4	62,2	62,6	62,3
Valtio • Staten • Central government	18,5	22,2	27,4	25,9	25,7	25,4	25,0
Kunnat • Kommunala sektorer • Local/municipal government	38,4	38,7	33,1	35,4	36,4	37,2	37,3
Kela • Sociala trygghetsfonder • Social security funds	14,4	15,0	14,3	14,0	13,8	13,1	13,3
Yksityinen rahoitus • Privat sektor • Private sector	28,7	24,1	25,1	24,6	24,1	24,3	24,4
Avustuskassat • Privata socialförsäkringar • Private social insurance	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3
Yksityinen vakuutus • Privata försäkringsbolag (ej för socialförsäkringar) • Private insurance enterprises (other than social insurance)	2,1	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2
Kotitaloudet • Privata hushållsutgifter ur egen ficka • Private household out-of-pocket expenditure	23,5	19,3	20,1	19,5	18,8	19,1	19,1
Kotitalouksia palvelevat voittoa tavoit- telemattomat yhteisöt • Hushållens icke-vinstdrivande organisa- tioner (HIO) • Non-profit institutions serving households (other than social insurance)	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6	0,5	0,4
Työnantajat • Bolag (ej sjukförsäkringar) • Corporations (other than health insurance)	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3	2,3
Yhteensä • Totalt • Total	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Lähde: Terveysthuollon menot ja rahoitus. SVT. THL. • Källa: Hälsa- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL. • Source: Health expenditure and financing. OSF. THL.

114. Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan EU- ja ETA-maissa 2010–2014
 Sociala utgifter per invånare enligt köpkraftsparitet i EU- och EES-länder 2010–2014
 Social protection expenditure per capita by purchasing power parity in EU and EEA countries, 2010–2014

Maa • Land • Country	2010	2011	2012	2013	2014
	€				
Suomi • Finland • Finland	8 346	8 571	9 076	9 353	9 687
Ruotsi • Sverige • Sweden	8 951	9 144	9 616	9 577	9 708*
Norja • Norge • Norway	10 563	10 914	11 209	11 587	12 030
Tanska • Danmark • Denmark	9 833	9 994	10 356	10 730	11 071
Islanti • Island • Iceland	6 869	7 286	7 297	7 403	7 803
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	10 096	10 414	10 636	10 716	10 795
Belgia • Belgien • Belgium	8 681	8 972	9 130	9 411	9 744
Bulgaria • Bulgarien • Bulgaria	1 998	2 069	2 125	2 318	2 555
Espanja* • Spanien* • Spain*	5 901	5 998	5 954	6 024	6 121
Irlanti • Irland • Ireland	7 231	7 239	7 329	7 018	6 895
Iso-Britannia • Storbritannien • Great Britain	7 818	7 869	8 085	7 855	7 885*
Italia • Italien • Italy	7 652	7 629	7 766	7 701*	7 781*
Itävalta • Österrike • Austria	9 591	9 649	10 067	10 332	10 624
Kreikka* • Grekland* • Greece*	5 771	5 591	5 512	5 227	5 190
Kroatia • Kroatien • Croatia	3 056	3 121	3 306	3 460	3 504
Kypros • Cypern • Cyprus	5 134	5 298	5 274	5 386	5 221
Latvia • Lettland • Latvia	2 432	2 257	2 358	2 523	2 612*
Liettua • Litauen • Lithuania	2 939	2 943	3 109	3 118	3 193*
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	13 159	13 478	14 002	14 663	14 894
Malta • Malta • Malta	4 139	4 011	4 182	4 215	4 445
Portugali • Portugal • Portugal	5 086	5 116	5 317	5 602	5 610
Puola • Polen • Poland	3 356	3 426	3 669	3 808	3 895
Ranska • Frankrike • France	9 137	9 342	9 749	10 122	10 345
Romania • Rumänien • Romania	2 164	2 203	2 216	2 220	2 323
Saksa • Tyskland • Germany	9 181	9 480	9 763	9 933	10 359*
Slovakia • Slovakien • Slovakia	3 547	3 575	3 741	3 917	4 091*
Slovenia • Slovenien • Slovenia	5 066	5 209	5 249	5 233	5 376*
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	9 374	9 679	10 526	11 057	11 209
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	4 321	4 522	4 650	4 748	4 927
Unkari • Ungern • Hungary	3 896	3 899	3 850	3 908	3 987
Viro • Estland • Estonia	2 841	2 821	2 984	3 022	3 206
EU28*	7 276	7 415	7 644	7 730	7 903

Kansantalouden tilinpidon laskenta on uudistettu vastaamaan 2014 EU:n EKT 2010-laskentaa (<http://www.stat.fi/til/ekt2010.html>). Bruttokansantuotesuhdelukujen aikasarjat on päivitetty takautuvasti EKT 2010-laskentaa vastaavilla bruttokansantuoteluvuilla. • Sätet att beräkna nationalräkenskaperna har reviderats att motsvara EU:s system ENS 2010 (<http://www.stat.fi/til/ekt2010.html>). Tidsserien för bruttonationalproduktrelationalstalen har uppdaterats retroaktivt med bruttonationalprodukttal som motsvarar ENS 2010-beräkningen. • The system of national accounts was revised and is now based on the new methodological manual for ESA 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010_en.html). The time series for GDP ratios have been updated retrospectively to correspond with the ESA 2010 system.

Lähde: Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS). • Källa: Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS). • Source: Eurostat, Database on social protection. (ESSPROS). <http://epp.eurostat.ec.europa.eu> (16.1.2017).

115. Sosiaalimenojen BKT-suhde EU- ja ETA-maissa 2009–2014

Sociala utgifternas i förhållande till BNP i EU- och EES-länder 2009–2014

Social protection expenditure in relation to GDP in EU and EEA countries, 2009–2014

Maa • Land • Country	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	%					
Suomi • Finland • Finland	29,0	29,3	28,9	30,1	31,1	31,9
Ruotsi • Sverige • Sweden	30,1	28,6	28,2	29,3	30,0	29,6*
Norja • Norge • Norway	25,5	25,1	24,8	24,5	25,0	26,0
Tanska • Danmark • Denmark	32,8	32,7	32,3	32,2	33,0	33,5
Islanti • Island • Iceland	23,8	23,3	23,9	23,7	23,4	23,9
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	29,4	29,7	30,2	31,0	31,2	30,9
Belgia • Belgien • Belgium	30,0	29,4	29,7	29,6	30,1	30,3
Bulgaria • Bulgarien • Bulgaria	16,1	17,0	16,5	16,6	17,6	18,5
Espanja • Spanien • Spain	24,4	24,6*	25,3*	25,5*	25,8*	25,4*
Irlanti • Irland • Ireland	23,5	24,0	23,5	23,2	22,3	20,6
Iso-Britannia • Storbritannien • Great Britain	28,8	29,1	29,1	29,2	28,4	27,4*
Italia • Italien • Italy	28,8	28,9	28,5	29,3	29,8*	30,0*
Itävalta • Österrike • Austria	29,8	29,8	29,0	29,3	29,8	30,0
Kreikka • Grekland • Greece	25,1*	26,2*	27,7*	28,2*	26,7*	26,0*
Kroatia • Kroatien • Croatia	20,7	20,8	20,4	21,1	22,0	21,6
Kypros • Cypern • Cyprus	19,1	19,9	21,5	22,3	24,2	23,0
Latvia • Lettland • Latvia	16,8	18,3	15,4	14,4	14,6	14,5*
Liettua • Litauen • Lithuania	21,0	18,9	16,9	16,3	15,3	14,7*
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	23,8	22,7	21,9	22,8	23,2	22,7
Malta • Malta • Malta	19,6	19,3	18,8	19,0	18,8	19,0
Portugali • Portugal • Portugal	25,8	25,8	25,8	26,4	27,6	26,9
Puola • Polen • Poland	20,3*	19,7*	18,7	18,9	19,4	19,0
Ranska • Frankrike • France	32,9	32,9	32,7	33,5	33,9	34,3
Romania • Rumänien • Romania	16,9	17,3	16,4	15,4	14,9	14,8
Saksa • Tyskland • Germany	30,5	29,8	28,6	28,7	29,0	29,1*
Slovakia • Slovakien • Slovakia	18,5	18,2	17,8	18,0	18,3	18,5*
Slovenia • Slovenien • Slovenia	23,7	24,4	24,5	24,9	24,9	24,1*
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	25,5	25,5	25,4	26,3	27,0	27,1
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	20,1	20,1	20,1	20,4	20,2	19,7
Unkari • Ungern • Hungary	22,8	22,6	21,7	21,4	20,8	19,9
Viro • Estland • Estonia	18,8	17,6	15,6	15,0	14,9	15,1
EU28	28,7*	28,6*	28,3*	28,7*	28,9*	28,7*

Kansantalouden tilinpidon laskenta on uudistettu vastaamaan 2014 EU:n EKT 2010-laskentaa (<http://www.stat.fi/til/ekt2010.html>). Bruttokansantuotesuhdelukujen aikasarjat on päivitetty takautuvasti EKT 2010-laskentaa vastaavilla bruttokansantuoteluvuilla. • Sättet att beräkna nationalräkenskaperna har reviderats att motsvara EU:s system ENS 2010 (<http://www.stat.fi/til/ekt2010.html>). Tidserien för bruttonationalproduktrelationstalen har uppdaterats retroaktivt med bruttonationalprodukttal som motsvarar ENS 2010-beräkningen. • The system of national accounts was revised and is now based on the new methodological manual for ESA 2010 (http://www.stat.fi/til/ekt2010_en.html). The time series for GDP ratios have been updated retrospectively to correspond with the ESA 2010 system.

Lähde: Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS). • Källa: Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS). • Source: Eurostat, Database on social protection. (ESSPROS). <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database> [12.12.2016].

116. Terveysthuoltomenojen BKT-suhde OECD-maissa 2000-2014
 Hälsa- och sjukvårdsutgifternas andel av BNP i OECD-länder 2000–2014
 Health expenditure as a share of GDP in OECD countries, 2000–2014

Maa • Land • Country	2000	2005	2010	2011	2012	2013	2014
	%						
Suomi • Finland • Finland	6,9	8,0	8,9	9,0	9,3	9,5	9,5
Ruotsi • Sverige • Sweden	7,4	8,3	8,5	10,7	10,9	11,1	11,2
Norja • Norge • Norway	7,7	8,3	8,9	8,8	8,8	8,9	9,3
Tanska • Danmark • Denmark	8,1	9,1	10,4	10,2	10,3	10,3	10,6
Islanti • Island • Iceland	9,0	9,2	8,8	8,6	8,7	8,8	8,9
Alankomaat • Nederländerna • Netherlands	7,1	9,4	10,4	10,5	10,9	10,9	10,9
Australia • Australien • Australia	7,6	8,0	8,5	8,6	8,7	8,8	9,0
Belgia • Belgien • Belgium	7,9	9,0	9,9	10,1	10,2	10,4	10,4
Chile • Chile • Chile	6,4	6,6	6,7	6,7	7,0	7,3	7,7
Espanja • Spanien • Spain	6,8	7,7	9,0	9,1	9,1	9,0	9,1
Irlanti • Irland • Ireland	5,9	7,7	10,6	9,9	10,1	10,5	10,1
Iso-Britannia • Storbritannien • Great Britain	6,3	7,4	8,5	8,4	8,5	9,9	9,9
Israel • Israel • Israel	6,8	7,1	7,0	7,0	7,1	7,4	7,6
Italia • Italien • Italy	7,6	8,4	9,0	8,8	8,8	8,8	9,1
Itävalta • Österrike • Austria	9,2	9,6	10,1	9,9	10,1	10,1	10,3
Japani • Japan • Japan	7,4	8,1	9,5	11,1	11,2	11,3	11,4
Kanada • Kanada • Canada	8,3	9,1	10,6	10,3	10,3	10,2	10,0
Kreikka • Grekland • Greece	7,2	9,0	9,9	9,5	8,9	8,7	8,3
Korea • Korea • Korea	4,0	5,0	6,4	6,5	6,6	6,8	7,1
Luxemburg • Luxemburg • Luxembourg	5,9	7,3	7,1	6,2	6,7	6,5	6,3
Meksiko • Mexico • Mexico	4,9	5,9	6,0	5,8	5,9	6,0	5,7
Portugali • Portugal • Portugal	8,4	9,4	9,8	9,5	9,3	9,1	9,0
Puola • Polen • Portugal	5,3	5,8	6,4	6,2	6,2	6,5	6,4
Ranska • Frankrike • France	9,5	10,2	10,7	10,7	10,8	10,9	11,1
Saksa • Tyskland • Germany	9,8	10,2	11,0	10,7	10,8	10,9	11,0
Slovakia • Slovakien • Slovakia	5,3	6,6	7,8	7,4	7,7	7,6	7,0
Slovenia • Slovenien • Slovenia	8,1	8,0	8,6	8,5	8,7	8,8	8,5
Sveitsi • Schweiz • Switzerland	9,3	10,3	10,5	10,6	11,0	11,2	11,4
Tšekki • Tjeckien • Czech Republic	5,7	6,4	6,9	7,0	7,1	7,8	7,7
Turkki • Turkiet • Turkey	9,3	10,3	10,5	10,6	11,0	11,2	11,4
Unkari • Ungern • Hungary	4,7	5,1	5,3	5,0	5,0	5,1	5,1
USA • USA • USA	12,5	14,5	16,4	16,4	16,4	16,4	16,6
Uusi-Seelanti • Nya Zeeland • New Zealand	7,5	8,3	9,7	9,6	9,7	9,4	9,4
Viro • Estland • Estonia	5,2	5,0	6,3	5,8	5,8	6,0	6,1
OECD (34)	7,2	8,1	8,8	8,8	8,8	9,0	9,0

Lähde: OECD -tilastotietokanta. • Källa: OECD statistikdatabas. • Source: OECD StatExtracts. <http://stats.oecd.org>.

Terveyden edistäminen

Främjande av hälsa

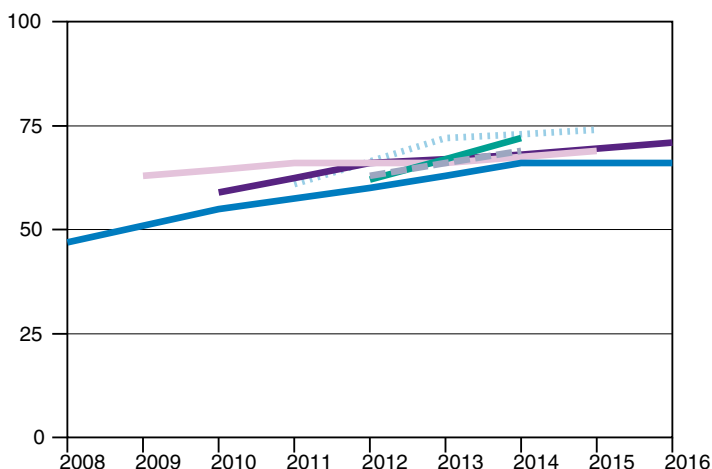
Health promotion

Kuvio 16. - Figur 16. - Figure 16.

Terveydenedistämisaktiivisuus kunnissa 2008–2016

Hälsofrämjande verksamhet i kommuner 2008–2016

Health promotion capacity building in municipalities 2008–2016

- ..... Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa - Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning - *Health promotion in municipal management*
- Liikunnan edistäminen kunnissa - Främjande av motion och idrott i kommuner - *Promotion of physical activity in municipalities*
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen - *Health promotion in comprehensive schools*
- Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa - Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier - *Health promotion in upper secondary schools*
- - - Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa - Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalte - *Health promotion in vocational schools*
- Terveydenedistämisaktiivisuus perusterveydenhuollossa - Hälsofrämjande verksamhet inom primärvården - *Health promotion capacity building in primary health care*

- 1) Pisteet 0–100. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja laadun mukaista. Poäng 0–100. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet. Score 0–100. If the total score is 100, the activities comply with good practices and sound quality in all respects.

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -TEA. THL; Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL. - Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning -TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter -TEA. THL; Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL. - Sources: *Health promotion in municipal management -TEA. THL; Promotion of physical activity in municipalities -TEA. THL; Health promotion in comprehensive schools -TEA. THL; Health promotion in upper secondary schools -TEA. THL; Health promotion in vocational schools -TEA. THL; Health promotion capacity building (TEA) in primary health care. THL.*

117. Terveydenedistämistäktiivisuus kunnissa maakunnittain 2014–2016
 Hälsöfrämjande verksamhet i kommuner efter landskap 2014–2016
 Health promotion capacity building by region 2014–2016

Maakunta <i>Region</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning <i>Health promotion in municipal management</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen <i>Health promotion in comprehensive schools</i>	Liikunnan edistäminen kunnissa Främjande av motion och idrott i kommuner <i>Promotion of physical activity in municipalities</i>
	2015	2015	2016
	Pistemäärä ¹⁾ • Poäng ¹⁾ • Score ¹⁾		
Koko maa • <i>Whole country</i>	74	69	71
Uusimaa	83	69	76
Varsinais-Suomi	73	68	71
Satakunta	48	64	62
Kanta-Häme	61	64	60
Pirkanmaa	77	71	73
Päijät-Häme • <i>Päijänne-Tavastland</i>	64	67	77
Kymenlaakso	73	69	65
Etelä-Karjala • <i>South Karelia</i>	78	71	69
Etelä-Savo	71	69	62
Pohjois-Savo	78	70	69
Pohjois-Karjala • <i>North Karelia</i>	60	68	70
Keski-Suomi • <i>Central Finland</i>	73	71	64
Etelä-Pohjanmaa • <i>South Ostrobothnia</i>	60	67	63
Pohjanmaa • <i>Ostrobothnia</i>	66	66	60
Keski-Pohjanmaa • <i>Central Ostrobothnia</i>	69	66	70
Pohjois-Pohjanmaa • <i>North Ostrobothnia</i>	80	68	77
Kainuu	57	68	73
Lappi • <i>Lapland</i>	71	67	67

1) Pistet 0–100. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja laadun mukaista. • Poäng 0–100. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet. • Score 0–100. If the total score is 100, the activities comply with good practices and sound quality in all respects.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier <i>Health promotion in upper secondary schools</i>	Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter <i>Health promotion in vocational schools</i>	Terveydenedistämiskapasiteetti perusterveydenhuollossa Hälsöfrämjande verksamhet inom primärvården <i>Health promotion capacity building in primary health care</i>	Landskap
2014	2014	2016	
72	69	66	Hela landet
74	72	74	Nyland
69	69	67	Egentliga Finland
72	68	72	Satakunta
66	75	61	Egentliga Tavastland
72	57	68	Birkaland
79	68	61	Päijänne-Tavastland
73	62	59	Kymmenedalen
68	..	54	Södra Karelen
72	66	65	Södra Savolax
68	73	59	Norra Savolax
71	64	59	Norra Karelen
71	83	60	Mellersta Finland
69	74	69	Södra Österbotten
72	63	60	Österbotten
69	78	48	Mellersta Österbotten
70	67	67	Norra Österbotten
77	..	72	Kajanaland
71	64	53	Lapland

Lähteet: Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -TEA. THL; Liikunnan edistäminen kunnissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -TEA. THL; Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -TEA. THL; Terveydenedistämiskapasiteetti (TEA) perusterveydenhuollossa. THL. • Källor: Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning -TEA. THL; Främjande av motion och idrott i kommuner -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen -TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier - TEA. THL; Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter - TEA. THL; Hälsöfrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL. • Sources: *Health promotion in municipal management -TEA. THL; Promotion of physical activity in municipalities -TEA. THL; Health promotion in comprehensive schools -TEA. THL; Health promotion in upper secondary schools - TEA. THL; Health promotion in vocational schools - TEA. THL; Health promotion capacity building (TEA) in primary health care. THL.*

Väestön terveys- ja terveyskäyttäytyminen

Befolkningens hälsa och hälsobeteende

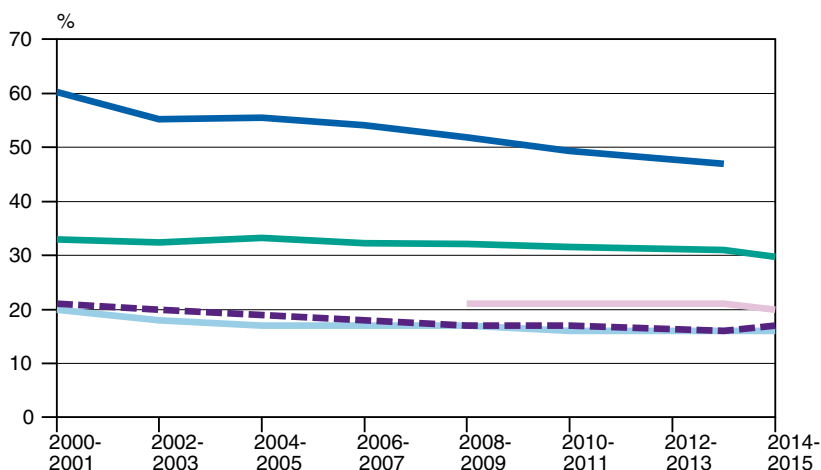
Population health and health behaviour

Kuvio 17. - Figur 17. - Figure 17.

Terveytensä keskitasoiseksi tai huonoksi kokevien osuus 2000–2015

Andelen personer som upplever sin hälsa medelmåttlig eller dålig 2000–2015

Percentage of people who rated their own health as average or poor, 2000–2015

- Eläkeikäinen väestö: 65–84-vuotiaat - Pensionerad befolkning: 65–84-åriga - Retirement-age population: 65–84-year olds
- Aikuisväestö: 15–64-vuotiaat - Vuxenbefolkning: 15–64-åriga - Adult population: 15–64-year olds
- Amatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat - Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter - Students in the 1st and 2nd grade of vocational school
- Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat - Första och andra årets studerande i gymnasiet - Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school
- Peruskoulun 8. ja 9.-luokkalaiset - Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan - Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school

Lähteet: Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL; Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL; Kouluterveyskysely. THL. - Källor: Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL; Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL; Enkäten Hälsa i skolan. THL. - Sources: Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly survey (EVTK). THL; Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK). THL; The School Health Promotion Study. THL.

118. Tuoreita tai keitettyjä kasviksia lähes päivittäin syövien 14–20 vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som äter färska eller kokade grönsaker nästan dagligt 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who eat fresh or boiled vegetables almost daily, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		..	..	..	..	..	14	14
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	9	10
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	18	17
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		..	..	..	..	..	22	19
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	14	12
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	27	24
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	..	..	7	7
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	..	..	5	5
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	..	..	10	9

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

119. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015
Andelen 20–64-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2006–2015
Percentage of 20–64-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2006– 2007	2008 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015
		%						
20–64		41	43	44	37	35	42	40
Miehet • Män • Men		31	36	33	28	28	33	31
Naiset • Kvinnor • Women		49	49	52	46	42	51	48
20–34		34	35	37	32	31	38	35
Miehet • Män • Men		24	28	26	25	24	30	27
Naiset • Kvinnor • Women		40	41	44	38	38	46	45
35–44		38	41	43	44	37	42	42
Miehet • Män • Men		27	33	31	38	30	32	34
Naiset • Kvinnor • Women		47	47	53	50	44	53	51
45–54		46	47	48	38	37	46	43
Miehet • Män • Men		33	40	36	25	29	37	34
Naiset • Kvinnor • Women		55	52	57	50	45	54	51
55–64		47	50	48	38	38	45	40
Miehet • Män • Men		38	40	38	28	31	35	33
Naiset • Kvinnor • Women		55	58	56	48	45	55	48

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

120. Tuoreita kasviksia päivittäin syövien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015
Andelen 65–84-åriga som äter färska grönsaker dagligt 2007–2015
Percentage of 65–84-year-olds who eat fresh vegetables daily, 2007–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli		2007	2009	2011	2013	2014	2015
Åldersgrupp och kön	N	1 804	1 675	1 680	16 544	6 846	7 028
Age group and gender		%					
65–84		28	31	31	34	38	36
Miehet • Män • <i>Men</i>		25	31	29	30	33	32
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		30	30	32	37	42	40
65–69		32	37	34	37	43	40
Miehet • Män • <i>Men</i>		27	37	32	31	36	33
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		36	38	36	43	49	46
70–74		30	29	34	35	40	39
Miehet • Män • <i>Men</i>		28	27	31	30	33	32
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		31	31	36	38	45	45
75–79		23	26	25	30	34	32
Miehet • Män • <i>Men</i>		24	29	26	28	31	29
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		23	24	24	31	36	34
80–84		21	24	26	28	29	29
Miehet • Män • <i>Men</i>		16	23	24	25	26	28
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		26	25	28	30	31	30

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL

121. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
 Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-åriga 2002–2015
 Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 14–20-year-olds, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		13	15	16	15	16	16	16
Pojat • Pojkar • Boys		17	18	20	19	19	20	19
Tytöt • Flickor • Girls		10	11	11	11	12	13	13
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat Första och andra årets studerande i gymnasiet Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		11	12	13	13	13	14	14
Pojat • Pojkar • Boys		15	16	18	17	17	18	18
Tytöt • Flickor • Girls		8	9	10	10	11	11	12
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	22	22	22	22
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	26	25	26	25
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	17	17	17	19

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

122. Ylipainoisten (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015
 Övervikt (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-åriga 2006–2015
 Overweight (BMI ≥ 25 kg/m²) 20–64-year-olds, 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2006– 2007	2008 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015
		%						
20–64		51	52	53	54	55	54	54
Miehet • Män • Men		59	61	62	61	62	61	62
Naiset • Kvinnor • Women		45	45	46	46	47	46	47
20–34		35	33	36	39	39	40	40
Miehet • Män • Men		44	43	46	45	47	47	47
Naiset • Kvinnor • Women		28	27	30	33	32	32	32
35–44		51	53	54	54	56	54	56
Miehet • Män • Men		61	62	66	65	67	64	66
Naiset • Kvinnor • Women		41	47	43	43	45	43	46
45–54		57	58	57	63	62	61	62
Miehet • Män • Men		65	65	67	72	69	70	71
Naiset • Kvinnor • Women		50	52	50	54	55	53	55
55–64		63	63	63	64	66	65	65
Miehet • Män • Men		66	70	68	70	72	70	70
Naiset • Kvinnor • Women		60	57	59	57	60	60	60

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystähtäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

123. Ylipainoisten (BMI $\geq$ 25 kg/m²) 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015

Övervikt (BMI $\geq$ 25 kg/m²) 65–84-åriga 2007–2015

Overweight (BMI $\geq$ 25 kg/m²) 65–84-year-olds, 2007–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015
		%					
65–84		65	64	65	64	64	62
Miehet • Män • Men		65	66	63	66	66	64
Naiset • Kvinnor • Women		65	62	66	63	63	60
65–69		67	65	64	68	66	64
Miehet • Män • Men		70	66	66	69	69	68
Naiset • Kvinnor • Women		63	65	62	66	64	60
70–74		67	64	65	63	64	62
Miehet • Män • Men		65	69	65	67	65	66
Naiset • Kvinnor • Women		68	60	66	59	63	60
75–79		62	65	68	62	62	62
Miehet • Män • Men		62	66	63	63	63	61
Naiset • Kvinnor • Women		63	63	73	61	62	62
80–84		61	60	60	61	60	58
Miehet • Män • Men		59	60	56	61	60	55
Naiset • Kvinnor • Women		64	60	64	61	60	60

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

124. Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som utövar lite eller ingen tröttande motion alls 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who did little or no exercise that left them out of breath, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		41	39	38	35	34	32	22
Pojat • Pojkar • Boys		36	35	35	33	33	32	23
Tytöt • Flickor • Girls		46	44	40	37	36	33	22
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		36	34	32	33	31	29	23
Pojat • Pojkar • Boys		29	28	27	29	28	27	22
Tytöt • Flickor • Girls		41	39	36	35	34	30	23
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	48	47	47	36
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	44	43	44	35
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	54	53	50	37

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

125. Vähän tai ei lainkaan vapaa-ajan liikuntaa harrastavien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015
Andelen 20–64-åriga som på sin fritid utövar lite eller ingen motion alls 2006–2015
Percentage of 20–64 year-olds who did little or no exercise, 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2006– 2007	2008 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015
		%						
20–64		28	28	28	25	25	23	26
Miehet • Män • Men		31	29	30	27	27	25	27
Naiset • Kvinnor • Women		26	28	27	23	23	21	25
20–34		29	28	28	28	26	24	28
Miehet • Män • Men		32	28	28	31	28	26	29
Naiset • Kvinnor • Women		27	28	28	24	23	21	26
35–44		30	32	30	21	23	25	25
Miehet • Män • Men		31	33	31	21	24	26	26
Naiset • Kvinnor • Women		29	31	29	20	23	23	25
45–54		27	28	28	26	27	23	26
Miehet • Män • Men		32	28	31	26	29	25	27
Naiset • Kvinnor • Women		23	28	26	26	25	22	25
55–64		28	27	27	25	23	20	24
Miehet • Män • Men		29	27	30	28	25	22	24
Naiset • Kvinnor • Women		27	27	24	22	22	19	25

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

126. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015
Andelen 65–84-åriga som utövar lite eller ingen motion alls 2007–2015
Percentage of 65–84-year-olds who did little or no exercise, 2007–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli		2007	2009	2011	2013	2014	2015
Åldersgrupp och kön	N	1 807	1 726	1 699	16 046	6 890	7 132
Age group and gender		%					
65–84					28	26	27
Miehet • Män • <i>Men</i>					25	24	24
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>					31	28	30
65–69					23	20	22
Miehet • Män • <i>Men</i>					23	21	23
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>					22	19	21
70–74					25	25	24
Miehet • Män • <i>Men</i>					21	25	22
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>					28	24	26
75–79					31	28	30
Miehet • Män • <i>Men</i>					27	25	25
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>					33	30	34
80–84					45	43	44
Miehet • Män • <i>Men</i>					36	33	34
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>					52	50	50

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

127. Päivittäin tupakoivien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015

Andelen 14–20-åriga som röker dagligen 2002–2015
 Percentage of 14–20-year-olds who smoke daily, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		21	18	15	15	15	13	9
Pojat • Pojkar • Boys		22	18	16	17	17	15	10
Tytöt • Flickor • Girls		20	17	14	14	14	12	8
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		18	15	12	10	11	8	6
Pojat • Pojkar • Boys		17	14	11	10	10	8	5
Tytöt • Flickor • Girls		19	15	12	11	11	8	6
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	39	39	36	30
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	39	40	35	28
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	40	39	37	33

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

128. Päivittäin tupakoivien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015

Andelen 20–64-åriga som röker dagligen 2006–2015
 Percentage of 20–64-year-olds who smoke daily, 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2006– 2007	2008 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015
		%						
20–64		21	19	18	16	18	17	17
Miehet • Män • Men		25	23	22	20	20	19	19
Naiset • Kvinnor • Women		17	16	14	13	15	15	15
20–34		22	19	17	16	17	17	16
Miehet • Män • Men		27	22	20	19	19	19	18
Naiset • Kvinnor • Women		19	17	16	13	16	15	14
35–44		21	19	17	13	18	16	15
Miehet • Män • Men		25	24	20	15	22	20	16
Naiset • Kvinnor • Women		18	15	14	12	14	13	13
45–54		20	22	19	18	19	18	18
Miehet • Män • Men		23	27	24	24	21	20	21
Naiset • Kvinnor • Women		18	19	14	13	18	16	15
55–64		19	17	17	17	16	17	18
Miehet • Män • Men		23	20	22	19	18	19	19
Naiset • Kvinnor • Women		14	15	14	15	14	14	17

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

129. Päivittäin tupakoivien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015
Andelen 65–84-åriga som röker dagligen 2007–2015
Percentage of 65–84-year-olds who smoke daily, 2007–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli		2007	2009	2011	2013	2014	2015
Åldersgrupp och kön	N	1 847	1 741	1 723	16 930	6 971	7 179
Age group and gender		%					
65–84		8	7	8	7	8	8
Miehet • Män • Men		11	10	10	8	10	9
Naiset • Kvinnor • Women		5	5	6	6	6	7
65–69		13	12	12	11	11	11
Miehet • Män • Men		17	16	14	12	14	12
Naiset • Kvinnor • Women		10	8	9	9	9	11
70–74		7	8	8	7	8	8
Miehet • Män • Men		10	9	9	8	10	10
Naiset • Kvinnor • Women		5	6	7	6	6	7
75–79		4	3	5	3	5	5
Miehet • Män • Men		6	4	7	4	7	7
Naiset • Kvinnor • Women		3	2	3	3	4	3
80–84		4	3	3	3	3	2
Miehet • Män • Men		5	3	4	4	4	3
Naiset • Kvinnor • Women		2	2	2	3	2	2

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

130. Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som månatligen dricker alkohol i berusningssyfte 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who engage in binge drinking at least once a month, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		20	22	17	17	16	12	10
Pojat • Pojkar • Boys		21	22	18	17	15	13	11
Tytöt • Flickor • Girls		18	21	17	16	16	11	9
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		22	28	26	25	24	19	18
Pojat • Pojkar • Boys		28	33	29	28	26	21	20
Tytöt • Flickor • Girls		18	24	23	23	23	18	17
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	40	39	34	31
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	43	41	37	32
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	37	35	31	29

Lähde: Kouluterveyskysely, THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan, THL. • Source: The School Health Promotion Study, THL.

131. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttävien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015
Andelen 20–64-åriga som varje vecka dricker alkohol i berusningssyfte 2006–2015
Percentage of 20–64-year-olds who engaged in binge drinking at least once a week, 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2006–	2008	2010–				
		2007	2009	2011	2012	2013	2014	2015
		%						
20–64		17	16	15	16	13	14	12
Miehet • Män • Men		28	26	25	25	21	22	19
Naiset • Kvinnor • Women		9	8	7	6	5	5	5
20–34		17	15	15	16	12	13	11
Miehet • Män • Men		28	24	24	26	18	20	18
Naiset • Kvinnor • Women		9	9	9	4	6	6	4
35–44		16	14	13	15	12	13	12
Miehet • Män • Men		26	25	24	23	19	21	18
Naiset • Kvinnor • Women		8	6	5	6	5	4	5
45–54		19	19	17	19	16	16	15
Miehet • Män • Men		31	31	29	30	26	26	23
Naiset • Kvinnor • Women		10	10	8	9	7	6	7
55–64		16	15	15	14	12	13	12
Miehet • Män • Men		26	23	23	22	20	21	17
Naiset • Kvinnor • Women		8	8	8	7	4	5	5

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

132. Terveystilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015
		153 160	157 406	160 795	199 231	191 616	181 767	119 263
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		18	17	17	17	16	16	16
Pojat • Pojkar • Boys		15	14	14	14	13	13	13
Tytöt • Flickor • Girls		22	20	20	20	19	19	19
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		20	19	18	18	17	16	17
Pojat • Pojkar • Boys		17	16	16	15	14	14	14
Tytöt • Flickor • Girls		23	21	20	19	19	18	19
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	21	21	21	20
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	18	17	17	16
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	25	25	26	25

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

133. Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 20–64-vuotiaiden osuus 2006–2015
Andelen 20–64-åriga som upplever sitt hälsotillstånd dåligt eller medelmåttigt 2006–2015
Percentage of 20–64-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2006– 2007	2008 2009	2010– 2011	2012	2013	2014	2015
		5 936	5 667	5 182	2 297	29 693	11 241	11 625
		%						
20–64		34	33	33	34	33	31	32
Miehet • Män • Men		36	34	35	35	34	32	33
Naiset • Kvinnor • Women		32	33	32	32	32	30	30
20–34		24	23	22	24	23	21	22
Miehet • Män • Men		23	21	20	25	24	20	21
Naiset • Kvinnor • Women		25	24	24	24	22	22	23
35–44		30	26	29	25	29	28	29
Miehet • Män • Men		31	27	29	26	31	31	30
Naiset • Kvinnor • Women		30	25	29	25	27	25	27
45–54		35	38	38	39	37	35	36
Miehet • Män • Men		40	38	41	44	38	38	38
Naiset • Kvinnor • Women		31	38	35	34	35	33	34
55–64		45	44	41	47	46	43	43
Miehet • Män • Men		46	45	45	51	48	46	47
Naiset • Kvinnor • Women		43	44	38	44	44	40	40

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveystyytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

134. Terveystensä huonoksi tai keskitasoiseksi kokevien 65–84-vuotiaiden osuus 2007–2015
Andelen 65–84-åriga som upplever sitt hälsotillstånd vara dåligt eller medelmåttigt 2007–2015
Percentage of 65–84-year-olds who assess their health 'poor' or 'average', 2007–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2007	2009	2011	2013	2014	2015
		%					
65–84		54	52	49	56	54	52
Miehet • Män • <i>Men</i>		53	52	48	55	55	52
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		54	51	51	57	54	51
65–69		45	41	40	46	45	43
Miehet • Män • <i>Men</i>		47	44	41	46	48	46
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		43	39	38	46	43	40
70–74		50	51	45	55	53	52
Miehet • Män • <i>Men</i>		50	54	43	55	54	52
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		50	48	47	56	53	52
75–79		58	58	60	63	60	58
Miehet • Män • <i>Men</i>		56	57	55	63	59	57
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		60	59	65	63	61	60
80–84		74	64	64	71	71	68
Miehet • Män • <i>Men</i>		76	62	64	70	70	68
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		72	66	64	72	71	68

Lähteet: Vuoteen 2011 asti Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källor: Fram till år 2011 Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Sources: Up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey (EVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

135. Vaikeuksia opiskelussa kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2002–2015
Andelen 14–20-åriga som upplever svårigheter i studierna 2002–2015
Percentage of 14–20-year-olds who experience difficulties with school work or studies, 2002–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli Skoltyp och kön Type of school and gender	N	2002– 2003	2004– 2005	2006– 2007	2008– 2009	2010– 2011	2013	2015
		%						
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaisten • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		31	31	32	33	33	34	31
Pojat • Pojkar • Boys		34	33	34	35	35	35	30
Tytöt • Flickor • Girls		27	28	29	31	32	32	31
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		37	37	37	37	37	37	38
Pojat • Pojkar • Boys		41	40	40	40	40	38	38
Tytöt • Flickor • Girls		35	34	34	35	36	36	39
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		..	..	..	31	30	31	30
Pojat • Pojkar • Boys		..	..	..	29	28	29	27
Tytöt • Flickor • Girls		..	..	..	32	32	35	34

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

136. Työkykyä heikentyneeksi arvioivien 20–64-vuotiaiden osuus 2012–2015
Andelen 20–64-åriga, som upplever den egna arbetsförmågan nedsatt 2012–2015
Percentage of 20–64-year-olds who self-rated deterioration of work ability, 2012–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015
		%			
20–64		24	23	23	22
Miehet • Män • Men		27	25	24	24
Naiset • Kvinnor • Women		21	21	21	21
20–34		16	13	14	14
Miehet • Män • Men		18	14	14	13
Naiset • Kvinnor • Women		13	13	15	14
35–44		14	18	19	18
Miehet • Män • Men		16	19	21	19
Naiset • Kvinnor • Women		12	17	17	16
45–54		29	26	26	26
Miehet • Män • Men		34	30	29	29
Naiset • Kvinnor • Women		25	22	23	23
55–64		38	37	34	34
Miehet • Män • Men		44	41	37	38
Naiset • Kvinnor • Women		33	33	31	31

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

137. Apua riittämättömästi saavien 65–84-vuotiaiden osuus 2012–2015
Andelen 65–84-åriga som inte får tillräckligt med hjälp 2012–2015
Percentage of 65–84-year-olds who do not receive adequate assistance 2012–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015
		%			
65–84		6	6	6	5
Miehet • Män • Men		3	4	4	3
Naiset • Kvinnor • Women		8	7	7	7
65–69		3	3	3	3
Miehet • Män • Men		2	3	2	3
Naiset • Kvinnor • Women		4	4	4	4
70–74		6	5	5	4
Miehet • Män • Men		3	3	3	2
Naiset • Kvinnor • Women		8	6	7	6
75–79		9	7	7	6
Miehet • Män • Men		5	5	4	4
Naiset • Kvinnor • Women		11	9	9	8
80–84		11	12	12	11
Miehet • Män • Men		5	8	8	6
Naiset • Kvinnor • Women		14	15	15	14

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH), THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH), THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH), THL.

138. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokevien 14–20-vuotiaiden osuus 2013–2015
Andelen 14–20-åriga som upplever måttlig eller svår ångest 2013–2015
Percentage of 14–20-year-olds who experience moderate or severe anxiety, 2013–2015

Koulutyyppi ja sukupuoli		2013	2015
Skoltyp och kön	N	175 249	116 003
Type of school and gender	%		
Peruskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset • Elever i klasserna 8 och 9 i grundskolan • Pupils in the 8th and 9th grade of secondary school		11,3	11,8
Pojat • Pojkar • Boys		6,2	6,3
Tytöt • Flickor • Girls		16,4	17,2
Lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande i gymnasiet • Students in the 1st and 2nd grade of upper secondary school		9,7	11,6
Pojat • Pojkar • Boys		5,1	5,6
Tytöt • Flickor • Girls		13,2	15,8
Ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijat • Första och andra årets studerande vid yrkesläroanstalter • Students in the 1st and 2nd grade of vocational school		11,5	11,8
Pojat • Pojkar • Boys		6,6	6,1
Tytöt • Flickor • Girls		17,6	18,7

Lähde: Kouluterveyskysely. THL. • Källa: Enkäten Hälsa i skolan. THL. • Source: The School Health Promotion Study. THL.

139. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 20–64 -vuotiaiden osuus 2012–2015
Andelen 20–64-åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2015
Percentage of 20–64-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli		2012	2013	2014	2015
Åldersgrupp och kön	N	2 255	29 238	10 972	11 341
Age group and gender	%				
20–64		14	14	13	13
Miehet • Män • Men		14	13	12	12
Naiset • Kvinnor • Women		15	14	15	15
20–34		19	17	17	17
Miehet • Män • Men		17	15	14	14
Naiset • Kvinnor • Women		21	19	19	20
35–44		12	13	13	12
Miehet • Män • Men		14	13	12	13
Naiset • Kvinnor • Women		11	13	13	12
45–54		14	13	13	12
Miehet • Män • Men		13	13	11	11
Naiset • Kvinnor • Women		15	13	14	14
55–64		11	11	10	11
Miehet • Män • Men		9	11	8	10
Naiset • Kvinnor • Women		12	11	12	11

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

140. Psykkisesti merkittävästi kuormittuneiden 65–84 -vuotiaiden osuus 2012–2015
Andelen 65–84 -åriga som upplever betydande psykisk påfrestning 2012–2015
Percentage of 65–84-year-olds who are under severe mental strain, 2012–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	N	2012	2013	2014	2015
		%			
65–84		9	8	7	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		8	7	7	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	9	8	8
65–69		10	7	7	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		10	5	6	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	9	7	6
70–74		8	8	7	7
Miehet • Män • <i>Men</i>		7	7	5	6
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	8	8	9
75–79		8	9	9	8
Miehet • Män • <i>Men</i>		5	8	8	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		10	10	9	9
80–84		9	10	9	10
Miehet • Män • <i>Men</i>		9	8	7	7
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>		9	11	11	11

Lähde: Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL. • Källa: Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL. • Source: Regional Health and Well-being Study (ATH). THL.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta

Befolkningens åsikter om socialskyddet i Finland

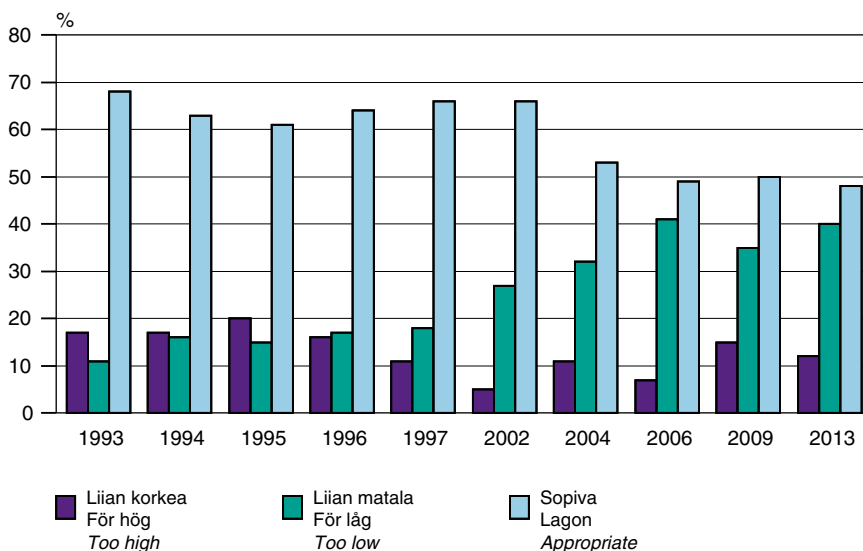
Public opinion on social protection in Finland

Kuvio 18. - Figur 18. - Figure 18.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvan tasosta 1993–2013

Befolkningens åsikter om nivån på socialskyddet 1993–2013

Public opinion on the level of social protection, 1993–2013

Lähde: Suomalaisen hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL. - Källa: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL. - Source: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.

141. Väestön mielipide sosiaaliturvan tasosta 2004–2013
Befolkningens åsikt om nivån på socialskyddet 2004–2013
Public opinion on the level of social protection, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Sosiaaliturvan taso on Suomessa • Nivån på socialskyddet i Finland • The level of social protection in Finland is								
	Aivan liian/jonkin verran liian korkea Alltför/en aning för hög Far too high/somewhat too high			Sopiva Lämplig Appropriate			Aivan liian/jonkin verran liian alhainen Alltför/en aning för låg Far too low/somewhat too low		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	466	265	479	2 993	851	1 947	1 377	602	1 625
	%								
18–34									
Miehet • Män • Men	15	16	16	57	53	56	26	31	28
Naiset • Kvinnor • Women	7	10	7	53	51	51	38	40	42
35–64									
Miehet • Män • Men	13	17	14	55	50	49	28	33	37
Naiset • Kvinnor • Women	11	17	10	50	48	40	35	35	50
65–79									
Miehet • Män • Men	10	15	14	51	53	53	33	32	34
Naiset • Kvinnor • Women	5	14	9	49	45	49	35	41	42

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL • Welfare and Services in Finland (HYPA). THL

142. Väestön mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä 2004–2013
Befolkningens åsikt om en ökning av den privata sociala servicen 2004–2013
Public opinion concerning increased private social welfare services, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Yksityisiä sosiaalipalveluja tulisi lisätä • Den privata socialservicen borde ökas • There should be more private social welfare services					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	1 354	2 599	1 955	643	518	1 318
	%					
18–34						
Miehet • Män • Men	44	34	47	21	27	27
Naiset • Kvinnor • Women	48	28	49	16	21	22
35–64						
Miehet • Män • Men	44	31	44	29	36	39
Naiset • Kvinnor • Women	52	36	52	20	33	30
65–79						
Miehet • Män • Men	47	27	41	30	36	39
Naiset • Kvinnor • Women	47	32	50	18	29	32

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL • Welfare and Services in Finland (HYPA). THL

143. Väestön mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä 2004–2013
Befolkningens åsikt om en ökning av den privata hälso- och sjukvården 2004–2013
Public opinion on increased private provision of health care services, 2004–2013

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Yksityistä terveyden- ja sairaanhoitoa tulisi lisätä • Den privata hälso- och sjukvården borde ökas • <i>There should be more private health care services</i>					
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt <i>I fully agree/I agree to some extent</i>			Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt <i>I fully disagree/I disagree to some extent</i>		
	2004	2009	2013	2004	2009	2013
N	1 324	532	1 767	715	549	1 617
	%					
18–34						
Miehet • Män • <i>Men</i>	44	34	48	26	33	27
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	44	32	47	21	27	29
35–64						
Miehet • Män • <i>Men</i>	43	34	39	30	36	45
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	50	33	43	24	36	41
65–79						
Miehet • Män • <i>Men</i>	49	30	40	28	33	43
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	52	31	40	19	31	41

Lähde: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL • Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL • *Welfare and Services in Finland (HYPA). THL.*

144. Väestön mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta 2006–2015
Befolkningens åsikt om sociala servicens funktion 2006–2015
Public opinion on the functioning of social welfare services, 2006–2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland • <i>Social welfare services in Finland work well on the whole</i>							
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt <i>I fully agree/I agree to some extent</i>				Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt <i>I fully disagree/I disagree to some extent</i>			
	2006	2009	2013	2015*	2004	2009	2013	2015*
N	3 206	2 599	2 873	1 576	861	805	832	502
	%							
18–34								
Miehet • Män • <i>Men</i>	82	75	72	59	11	15	16	18
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	79	70	66	52	16	19	23	29
35–64								
Miehet • Män • <i>Men</i>	76	70	74	64	16	19	18	15
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	67	63	64	59	25	25	26	24
65–79								
Miehet • Män • <i>Men</i>	69	62	78	70	20	19	12	11
Naiset • Kvinnor • <i>Women</i>	62	48	66	64	24	27	19	16

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely. THL • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL • *Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.*

145. Väestön mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om hur hälsovårdsservicen fungerade 2013 och 2015
Public opinion on the functioning of health care services, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin • Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra • Health services work well on the whole			
	Täysin/jokseenkin samaa mieltä Helt/någorlunda av samma åsikt I fully agree/I agree to some extent		Täysin/jokseenkin eri mieltä Helt/någorlunda av annan åsikt I fully disagree/I disagree to some extent	
	2013	2015*	2013	2015*
N	3 034	2 106	898	303
	%			
18–34				
Miehet • Män • Men	80	80	14	11
Naiset • Kvinnor • Women	71	82	22	13
35–64				
Miehet • Män • Men	75	78	19	13
Naiset • Kvinnor • Women	67	80	27	13
65–79				
Miehet • Män • Men	76	85	17	7
Naiset • Kvinnor • Women	66	82	28	9

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.

146. Väestön mielipide verovarojen kohdentamisesta terveyden- ja sairaanhoitoon 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården 2013 och 2015
Public opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa terveyden- ja sairaanhoitoon • Skattemedel bör allokeras till hälso- och sjukvården • Public funds should be targeted to preventive care and health services					
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande More than at present		Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand More or less the same as at present		Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande Less than at present	
	2013	2015*	2013	2015*	2013	2015*
N	2 424	1 418	1 669	1 060	77	112
	%					
18–34						
Miehet • Män • Men	53	50	45	43	2	7
Naiset • Kvinnor • Women	60	64	39	34	1	2
35–64						
Miehet • Män • Men	55	50	41	42	4	8
Naiset • Kvinnor • Women	61	57	38	40	1	2
65–79						
Miehet • Män • Men	55	51	43	46	2	4
Naiset • Kvinnor • Women	65	57	34	42	1	1

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.

147. Väestön mielipide verovarujen kohdentamisesta sosiaalipalveluihin 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till den sociala servicen 2013 och 2015
Public opinion on the targeting of public funds to social services, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa sosiaalipalveluihin • Skattemedel bör allokeras till den sociala servicen • Public funds should be targeted to social services					
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande More than at present		Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand More or less the same as at present		Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande Less than at present	
	2013	2015*	2013	2015*	2013	2015*
N	1 916	801	2 045	1 442	204	265
	%					
18–34						
Miehet • Män • Men	38	31	55	57	7	13
Naiset • Kvinnor • Women	56	49	42	46	2	5
35–64						
Miehet • Män • Men	40	26	53	58	7	17
Naiset • Kvinnor • Women	54	33	43	60	3	7
65–79						
Miehet • Män • Men	34	22	61	65	5	13
Naiset • Kvinnor • Women	48	32	49	61	3	7

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvet -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsövärdstjänster. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.

148. Väestön mielipide verovarujen kohdentamisesta tulonsiirtoihin 2013 ja 2015
Befolkningens åsikt om att allokera skattemedel till inkomstöverföringen 2013 och 2015
Public opinion on the targeting of public funds to income transfers, 2013 and 2015

Ikäryhmä ja sukupuoli Åldersgrupp och kön Age group and gender	Verovaroja tulisi kohdentaa tulonsiirtoihin • Skattemedel bör allokeras till inkomstöverföringen • Public funds should be targeted to income transfers					
	Nykyistä enemmän Mer än för närvarande More than at present		Jokseenkin nykyinen määrä Ungefär samma mängd som för närvarand More or less the same as at present		Nykyistä vähemmän Mindre än för närvarande Less than at present	
	2013	2015*	2013	2015*	2013	2015*
N	1 123	471	2 463	1 308	476	712
	%					
18–34						
Miehet • Män • Men	26	19	57	51	17	31
Naiset • Kvinnor • Women	34	23	58	54	8	24
35–64						
Miehet • Män • Men	24	17	61	47	15	36
Naiset • Kvinnor • Women	31	18	61	57	8	25
65–79						
Miehet • Män • Men	24	17	65	52	11	31
Naiset • Kvinnor • Women	28	24	64	56	8	20

Lähteet: Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. TH; Uudistuvat sosiaali- ja terveystalvet -kysely. THL. • Källor: Enkäten Finländarnas välfärd och service (HYPA). THL; Enkäten Förnyade social- och hälsövärdstjänster. THL. • Sources: Welfare and Services in Finland (HYPA). THL; Social and health services reform survey. THL.

Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit

Sosiaali- ja terveysalan tilastollinen vuosikirja 2016 sisältää indikaattoriosan, jossa julkaistaan kootusti sosiaali- ja terveysalan keskeisten valtakunnallisten hankkeiden ja ohjelmien seurantaindikaattoreita. Mukana ovat ohjelmat ja hankkeet, joiden seurantaindikaattorit ovat selkeästi määriteltyjä ja joista on saatavissa tietoja myös kunta- ja aluetasoilla. Vuosikirjassa esitellään Kaste-ohjelman ja Terveys 2015 -kansanterveysohjelman seurantaindikaattorit. Seurantaindikaattorit -osasta löytyvät lisäksi Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit sekä alan keskeiset kansainväliset indikaattorit (ns. Eurooppa-indikaattorit).

Aluetiedot ovat saatavilla Tilasto- ja indikaattoripankki Sotkanetistä (www.thl.fi/sotkanet). Kaste-ohjelman ja Terveys 2015 -kansanterveysohjelman indikaattorit sijaitsevat aihealueen ”Ohjelmien seurantaindikaattorit” ryhmässä ”Seurantaindikaattorit”. Sotkanetin indikaattoritiedon tulkinnan avuksi indikaattoreista on saatavissa kuvailutieto (info), josta selviää muun muassa, miten indikaattori on laskettu ja mikä on sen tietolähde.

Kaste 2012–2015 -ohjelman tavoiteindikaattorit

Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämissuunnitelma (Kaste) on sosiaali- ja terveysministeriön lakisääteinen strateginen ohjausväline sosiaali- ja terveyspolitiikan johtamiseen. Valtioneuvoston 2.2.2012 hyväksymässä ohjelmassa määritellään Suomen vuosien 2012–2015 sosiaali- ja terveyspoliittiset tavoitteet, kehittämistoiminnan ja valvonnan painopisteet sekä niiden toteuttamista tukevat uudistus- ja lainsäädäntöhankkeet, ohjeet ja suositukset.

Ohjelman tavoitteet:

1. Hyvinvointi- ja terveyserot kaventuvat ja
2. Sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteet ja palvelut on järjestetty asiakaslähtöisesti.

Tavoitteiden toteutumista seurataan parillakymmenellä seurantaindikaattorilla. Sotkanet -verkkopalvelun Kaste 2012–2015 -indikaattorikoosteeseen on koottu kaikki Sotkanetissä valmiina olleet, ohjelman seurantaan valitut indikaattorit. Indikaattorikoostetta täydennetään edelleen. Lisätietoa: <http://stm.fi/kaste>.

Terveys 2015 -indikaattorit

Valtioneuvoston periaatepäätös Terveys 2015 -kansanterveysohjelmasta on pitkän aikavälin terveyspoliittinen ohjelma, jonka taustana on Maailman terveysjärjestön WHO:n Terveyttä kaikille -ohjelma ja Suomen Terveyttä kaikille vuoteen 2000 mennessä -ohjelma. Terveys 2015 -kansanterveysohjelmassa esitetään kahdeksan kansanterveyttä koskevaa tavoitetta sekä useita toimintaa linjaavia kannanottoja, jotka sisältävät haasteita eri tahoille: kunnille, elinkeinoelämälle, järjestöille jne. Kaikki tavoitteet koskevat keskeisiä ongelmia, joiden korjaaminen on mahdollista vain eri tahojen yhteistyönä.

Sotkanet -verkkopalveluun on koottu Terveys 2015 -kansanterveysohjelman tavoitteiden mukaiset keskeiset seurantaindikaattorit. Indikaattorit on tehty THL:n ja Työterveyslaitoksen yhteistyönä.

Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit

THL:n avainindikaattoriohjelmassa (INDI 2009–2012) asiantuntijat määrittivät väestön terveyden, hyvinvoinnin sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen avainindikaattoreiden suppean kokoelman. Avainindikaattorit valittiin, jotta päättäjät ja suunnittelijat löytäisivät helpommin runsaan tiedon keskeltä väestön terveyttä, hyvinvointia ja palveluja kuvaavat keskeiset, luotettavat ja vertailukelpoiset indikaattorit.

Avainindikaattorit mahdollistavat yleiskuvan saamisen hyvinvoinnin ja terveyden sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen kehityksestä Suomessa. Avainindikaattorit on tarkoitettu myös kuntien, maakuntien ja sairaanhoitopiirien väestön hyvinvoinnin seurantaan esimerkiksi hyvinvointikertomustyössä.

Avainindikaattorit on julkaistu Hyvinvointikompassi.fi -verkkopalvelussa ja ne on koottu Sotkanet -verkkopalveluun omaksi indikaattoriryhmäksi. Hyvinvointikompassi esittää avainindikaattorit havainnollisesti kahta käyttäjän valitsemaa aluetta vertaillen. Sotkanet puolestaan mahdollistaa useamman alueen vertailun sekä tarjoaa nopean numerotiedon siirron excel- ja csv-muodoissa.

Eurooppa-indikaattorit

Sotkanetistä löytyvät keskeiset avainluvut eurooppalaisten terveydentilasta ja sosiaali- ja terveyspalvelujen käytöstä. Tiedot on koottu pääosin Eurostatin, Euroopan komission alaisen kuluttaja-, terveys- ja elintarvikeasioiden toimeenpanoviraston (CHAFEA) ja Pohjoismaisen sosiaalilastokomitean (NOSOSCO) keräämistä sosiaali- ja terveysindikaattoreista. Lisäksi on käytetty joitakin OECD:n terveysalan tietoja (Health Data).

Vuosikirjaan on koottu Eurooppa-tietoja seuraavilta aihealueilta: väestötiedot ja sosio-ekonomiset muuttujat, terveydentila, terveyttä määrittävät tekijät, terveys- ja sosiaalipalveluiden käyttö sekä sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit.

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

År 2016 innehåller Statistisk årsbok om socialvård och hälso- och sjukvård ett indikatoravsnitt. I avsnittet redovisas i sammanfattad form uppföljningsindikatorer för centrala landsomfattande projekt och program inom socialvården och hälso- och sjukvården. Man har inbegripit program och projekt med tydligt definierade uppföljningsindikatorer, om vilka det också finns att få uppgifter på kommun- och regionnivå. I årsboken presenteras uppföljningsindikatorer för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården Kaste, och folkhälsoprogrammet Hälsa 2015. Under Uppföljningsindikatorer finns dessutom THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd och viktiga internationella indikatorer inom olika områden (s.k. europeiska indikatorer).

Regionala uppgifter hittas i Statistik- och indikatorbanken Sotkanet (www.thl.fi/sotkanet). Indikatorerna för programmen Kaste och Hälsa 2015 finns i temaområdet ”Programmets uppföljningsindikatorer” i gruppen ”Uppföljningsindikatorer”. Till stöd för tolkningen av indikatorerna innehåller Sotkanet också bakgrundsinformation om hur varje indikator beräknats och vilken källa den har.

Målindikatorer för det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården 2012–2015

Det nationella utvecklingsprogrammet för social- och hälsovården (Kaste) är social och hälsovårdsministeriets lagstadgade strategiska styrmedel för ledning av social och hälso-politiken. I programmet, som godkändes av statsrådet den 2 februari 2012, fastställs de finländska social- och hälso-politiska målen för 2012–2015, tyngdpunkterna i utvecklingsverksamheten och tillsynen samt de reform- och lagstiftningsprojekt, anvisningar och rekommendationer som stödjer dem.

Programmål:

1. Skillnaderna i välfärd och hälsa minskar och
2. Social- och hälsovårdens strukturer och tjänster ordnas klientorienterat.

Hur målen nås följs genom ett tjugotal uppföljningsindikatorer. I sammanställningen av indikatorer för Kaste 2012–2015 i Sotkanet-tjänsten ingår alla de indikatorer som valts för uppföljningen av programmet, som redan fanns med i Sotkanet. Sammanställningen kompletteras fortfarande. Ytterligare information: <http://stm.fi/kaste>.

Indikatorer för Hälsa 2015

Statsrådets principbeslut om folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 är ett hälso-politiskt program på lång sikt. Det bygger på Världshälsoorganisationens program om hälsa för alla. Folkhälsoprogrammets tyngdpunkt ligger på hälsofrämjande och det är en fortsättning på det finländska programmet Hälsa för alla år 2000. I folkhälsoprogrammet Hälsa 2015 har det uppställts åtta folkhälsomål. Det innehåller också många ställningstaganden som styr verksamheten och som innehåller utmaningar för olika parter: kommunerna, näringslivet, organisationerna osv. Alla mål rör centrala problem, som kan lösas endast genom att olika parter samarbetar.

Indikatorbanken Sotkanet innehåller centrala uppföljningsindikatorer, som är i enlighet med målen för folkhälsoprogrammet Hälsa 2015. THL och Arbetshälsoinstitutet har utarbetat indikatorerna tillsammans.

THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd

I THL:s nyckelindikatorprogram (INDI 2009–2012) definierade experter en begränsad uppsättning nyckelindikatorer för befolkningens hälsa och välfärd samt för social- och hälsovårdstjänsterna. Nyckelindikatorerna valdes för att göra det lättare för beslutsfattare och planerare att hitta centrala, tillförlitliga och jämförbara indikatorer för befolkningens hälsa, välfärd och tjänster i det stora utbudet av information.

Nyckelindikatorerna ger en allmän bild av hur hälsan, välfärden och social- och hälsovårdstjänsterna har utvecklats i Finland. Nyckelindikatorerna är också avsedda för uppföljning av befolkningens välfärd i kommunerna, landskapen och sjukvårdsdistriktet exempelvis inom arbetet med välfärdsberättelser.

Nyckelindikatorerna har publicerats i nättjänsten Välfärdskompassen, Hyvinvointi-kompassi. fi, och de har också samlats i en separat indikatorgrupp i nättjänsten Sotkanet. Välfärdskompassen presenterar nyckelindikatorerna åskådligt genom en jämförelse av två områden som användaren väljer. I Sotkanet är det däremot möjligt att jämföra flera områden med varandra. I denna tjänst är det också möjligt att snabbt överföra sifferuppgifter i Excel- och csv-format.

Europeiska indikatorer

Sotkanet innehåller viktiga nyckeltal om européernas hälsotillstånd och deras konsumtion av service inom socialvård och hälso- och sjukvård. Uppgifterna har huvudsakligen sammanställts på grundval av social- och hälsoindikatorer som Eurostat, EU:s genomförandeorgan för konsument-, hälso-, jordbruks- och livsmedelsfrågor (CHA-FEA) och Nordiska socialstatistikkommittén (NOSOSKO) utarbetat. Dessutom har vissa av OECD:s uppgifter inom hälsoområdet (Health Data) använts.

I årsboken finns europeiska uppgifter om följande: befolkningsdata och socioekonomiska variabler, hälsotillstånd, bestämningsfaktorer för hälsan, konsumtion av social service och av hälso- och sjukvård samt resurser i socialvården och hälso- och sjukvården.

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

The 2016 edition of the Statistical Yearbook on Social Welfare and Health Care includes a section on indicators presenting a set of indicators for monitoring key national projects and programmes in the field of social welfare and health. The section contains programmes and projects that have clearly defined indicators and on which there is available data also at the level of municipalities and regions. The yearbook describes the monitoring indicators for the national development programme for social welfare and health care (KASTE) and the Health 2015 public health programme. The section on Indicators for monitoring also includes THL's key indicators for welfare as well as key international indicators (European indicators).

Regional data are available in the Sotkanet Statistics and Indicator Bank (www.thl.fi/sotkanet). The indicators for monitoring the KASTE Programme and the Health 2015 public health programme are located under "Indicators for monitoring". To facilitate the interpretation of indicators, Sotkanet also provides background information for each indicator (info), explaining for example how the indicator has been calculated and which sources it uses.

Indicators for the KASTE 2012–2015 programme

The National Development Programme for Social Welfare and Health Care (KASTE) is a statutory strategic measure of the Ministry of Social Affairs and Health to manage social welfare and health care policy. Adopted by the Government on 2 February 2012, the programme defines the aims and focal development and supervision areas of social welfare and health care policy in Finland in 2012–2015, as well as the reforms and legislative projects, guidelines and recommendations in support of the implementation of these.

Objectives of the programme:

1. Inequalities in well-being and health will be reduced, and
2. Social welfare and health care structures and services will be organised in a client-oriented way.

Target attainment is monitored with a total of some 20 indicators. The Sotkanet indicator collection for the KASTE 2012–2015 programme includes all the indicators selected for the programme follow-up that are already available in Sotkanet. The indicator collection will be supplemented later on. More information: <http://stm.fi/kaste>.

Indicators for the Health 2015 public health programme

The Government resolution on the Health 2015 public health programme outlines the long-term objectives for Finland's national health policy. The foundation for the strategy is provided by the Health for All programme of the WHO and the Finnish national programme Health for All by the Year 2000. Health 2015 presents eight targets for public

health and a number of statements concerning lines of action, which focus on challenges faced by various bodies: municipalities, business and industry, organisations etc. All of the targets deal with key issues requiring concerted action by the bodies concerned.

The Sotkanet online service contains the key indicators for monitoring the targets of the Health 2015 public health programme. The indicators have been compiled jointly by experts from THL and the Finnish Institute of Occupational Health.

THL's key indicators for welfare

THL's key indicator programme (INDI 2009–2012) was a project where experts defined a collection of key indicators for population health and welfare, and social and health services. The aim of the programme was to provide policy-makers and planners with easy access to key, reliable and comparable indicators that describe population health and welfare as well as services.

Key indicators give an overview of health and welfare trends and development of social and health services in Finland. Key indicators are also intended to support municipalities, regions and hospital districts to monitor the population's welfare through, for example, welfare reports.

The key indicators are published on the Welfare Compass website (www.hyvinvointikompassi.fi). They also form a specific group of indicators in the Sotkanet Statistics and Indicator bank. The Welfare Compass allows users to compare the key indicators for two regions of their choice. Sotkanet allows users to compare several regions at once and swiftly export numerical data in Excel or CSV format.

European indicators

Sotkanet includes key figures on health and use of health and social services in European countries. The set of European-level indicators is mostly based on the social and health indicators gathered by Eurostat, the Consumers, Health and Food Executive Agency (CHAFEA) of the European Commission, and the Nordic Social-Statistical Committee NOSOSCO. OECD Health Data has been used as an additional source.

European data are available on the following themes: demographic and socio-economic factors, health status, health determinants, use of health and social services as well as social and health-care resources.

149. KASTE 2012–2015 -ohjelman seurantaindikaattorit
Uppföljningsindikatorer för programmet KASTE 2012–2015
Target indicators for the KASTE 2012–2015 project

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Riskiryhmien mahdollisuutta osallisuuteen, hyvinvointiin ja terveyteen parannetaan • Riskgruppernas möjligheter till delaktighet, välfärd och hälsa förbättras • Improving the opportunities of risk groups for inclusion, wellbeing and health							
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school (Sotkanet ID=286)	16,9	16,4	16,4	..	15,9	..	16,2
Terveytensä enintään keskitasoiseksi kokevia 25–64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä • 25–64-åringar med medelmåttigt eller sämre hälsa enligt egen uppfattning, % av befolkningen i samma ålder • Own health perceived as average or poorer by those aged 25–64, as % of total population of same age (Sotkanet ID=717)	34,5	34,6	33,6	33,1	34,0	31,5	..
65–84-vuotiaat, jotka kokevat terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi, % vastaavanikäisestä väestöstä • 65–84-åringar som upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller dåligt, % av befolkningen i samma ålder • Own health perceived as average or poor by people aged 65–84, as % of total population of same age (Sotkanet ID=4180)	51,5	..	49,4	..	47,0	..	..
Elämänlaatunsa keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (%) • Procentuell andel personer som upplever en genomsnittligt god livskvalitet • Persons who rate their quality of life as good on average (%) (Sotkanet ID=3127)	65,0	..	..	..	..	..	..
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) keskimäärin hyväksi tuntevien osuus (%) • Andelen personer som upplever en genomsnittligt god livskvalitet (EuroHIS-8) (%) • Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good on average (%) (Sotkanet ID= 4270)	..	..	..	..	53,6	54,4	54,5
Väestön terveydentilan seuranta ja arviointi kunnan johdossa, pistemäärä • Uppföljning och bedömning av befolkningens hälsotillstånd i kommunens ledning, poäng • Public health monitoring and evaluation in municipal management, score (Sotkanet ID=3137)	..	..	54	..	71	..	81
25-vuotiaan perusasteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med utbildning på grundnivå • Life expectancy of 25-year-olds with basic education (Sotkanet ID=201)	52,7	52,9	..	..	..	..	..
25-vuotiaan keskiasteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med utbildning på mellannivå • Life expectancy of 25-year-olds with upper secondary education (Sotkanet ID=202)	55,7	55,8	..	..	..	..	..
25-vuotiaan korkea-asteen koulutuksen suorittaneen elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar med högre utbildning • Life expectancy of 25-year-olds with higher education (Sotkanet ID=203)	58,1	58,3	..	..	..	..	..
25-vuotiaan elinajanodote • Förväntad livslängd för 25-åringar • Life expectancy of 25-year-olds (Sotkanet ID=204)	55,7	55,9	..	..	..	..	..

149. jatk. • forts. • cont.

149. jatk. • forts. • cont.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hyvinvointi- ja terveyseroja kaventavat tavoitteet kunnan toiminta- ja taloussuunnitelmassa, pistemääriä • Mål för att minska ojämlikheten i hälsa och välfärd i kommunens plan för verksamheten och ekonomin, poäng • <i>Goals to reduce welfare and health inequalities in the municipality's action and finance plan, score</i> (Sotkanet ID=3141)	..	..	66	..	67	..	64
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3219)	11,4	11,4	11,2	10,8	9,4	8,6	..
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=292)	9,8	9,1	9,1	..	8,4	..	9,3
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=191)	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • <i>General at-risk-of-poverty rate for the municipality</i> (Sotkanet ID=3099)	14,8	14,3	14,4	13,6	13,2	13,0	12,7
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • <i>Gini coefficient, disposable income</i> (Sotkanet ID=3126)	27,6	27,9	28,2	26,9	27,2	27,0	27,3
Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15–64-vuotiaista • Svårsysselsatta (strukturell arbetslöshet), % av 15–64-åringarna • <i>Persons who are difficult to employ (structural unemployment), as % of persons aged 15–64</i> (Sotkanet ID=3071)	3,7	4,1	4,0	4,1	4,6	5,3	6,0
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • <i>Lone homeless persons per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=2618)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,4	1,3	1,2
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödstagarna under året, % av invånarna • <i>Social assistance, recipient persons during year, as % of total population</i> (Sotkanet ID=493)	7,1	7,0	6,9	6,8	7,0	7,2	7,3
Päätösten ennakoarvioinnissa huomioidaan erityisesti lasten hyvinvointi ja terveys, % • Vid förhandsbedömning av beslut beaktas särskilt barnens hälsa och välfärd, % • <i>Decision impact assessment focuses especially on children's well-being and health, %</i> (Sotkanet ID=3504)	..	..	..	..	71	..	..

149. jatk. • forts. • cont

149. jatk. • forts. • cont.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Päätösten ennakoarvioinnissa huomioidaan erityisesti työikäisten hyvinvointi ja terveys, % • Vid förhandsbedömning av beslut beaktas särskilt hälsan och välfärden hos befolkningen i arbetsför ålder, % • <i>Decision impact assessment focuses especially on well-being and health of people of working age, %</i> (Sotkanet ID=3503)	..	..	..	..	59	..	..
Päätösten ennakoarvioinnissa huomioidaan erityisesti ikääntyneiden hyvinvointi ja terveys, % • Vid förhandsbedömning av beslut beaktas särskilt de äldres hälsa och välfärd, % • <i>Decision impact assessment focuses especially on older people's well-being and health, %</i> (Sotkanet ID=3502)	..	..	..	..	70	..	..
Ikäihmisten palveluiden rakennetta ja sisältöä uudistetaan • Struktur och innehåll i tjänsterna för äldre förnyas • <i>Reforming the structure and content of services for older people</i>							
75–84-vuotiaat, jotka kykenevät liikkumaan yksin ulkona ilman vaikeuksia, % vastaavanikäisestä väestöstä • 75–84-åringar som kan röra sig ute på egen hand utan problem, % av befolkningen i samma ålder • <i>People aged 75–84 able to move alone outdoors without difficulty, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3073)	80,8	..	82,6	..	80,3	..	..
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • <i>Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age</i> (Sotkanet ID=3216)	11,3	11,8	12,2	11,9	11,9	11,8	11,8
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnssomsorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3261)	5,1	5,6	5,9	6,1	6,5	6,7	7,1
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavan ikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • <i>Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3367)	5,4	4,7	4,4	3,8	3,1	2,6	2,1
Palvelurakennetta ja peruspalveluja uudistetaan • Servicestrukturen och primärservicen förnyas • <i>Reforming the service structure and basic public services</i>							
Erikoissairaanhoidon yli 6 kk jonottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 stått i kö till specialiserad sjukvård i mer än 6 månader/10 000 invånare • <i>Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3130)	6,6	2,1	1,3	1,6	2,4	1,6	2,0

149. jatk. • forts. • cont.

149. jatk. • forts. • cont.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk jonottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 stått i kö till barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • <i>Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec</i> (Sotkanet ID=3131)	84	136	73	64	101	57	18
1.4. – 30.9. aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa ratkaistut lastensuojeluilmoitukset tai vastaavat yhteydenotot, % • Barnskyddsanmälningar eller motsvarande kontakter som avgjorts inom den lagstadgade tidsfristen på 7 vardagar under perioden 1.4. – 30.9., % • <i>Child welfare notifications or similar communications that were resolved within the prescribed time limit of 7 working days during 1.4. – 30.9., %</i> (Sotkanet ID= 3520)	..	..	..	..	..	95,3	..
1.10. – 31.3. aikana lakisääteisen 7 arkipäivän kuluessa ratkaistut lastensuojeluilmoitukset tai vastaavat yhteydenotot, % • Barnskyddsanmälningar eller motsvarande kontakter som avgjorts inom den lagstadgade tidsfristen på 7 vardagar under perioden 1.10. – 31.3., % • <i>Child welfare notifications or similar communications that were resolved within the prescribed time limit of 7 working days during 1.10. – 31.3., %</i> (Sotkanet ID=3521)	..	..	..	..	..	..	96,6
Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) kunnan strategisessa johtamisessa, pistemäärä • Hälsofrämjande verksamhet (TEA) i kommunens strategiska ledning, poäng • <i>Health promotion capacity building (TEA) in the municipality's strategic management, score</i> (Sotkanet ID=4072)	..	..	61	..	72	..	74
Tieto ja tietojärjestelmät saatetaan asiakkaiden ja ammattilaisten tueksi • Information och informationssystem omformas till stöd för klienter och fackfolk • <i>Adjusting the information and information systems so as to support clients and professionals</i>							
Sähköinen hyvinvointikertomus -työväline aktiivisessa käytössä, % • Den elektroniska välfärdsberättelsen i aktiv användning, % • <i>The Electronic Health Report tool in active use, %</i> (Sotkanet ID=3501)	..	..	..	..	54	..	..
Johtamisella tuetaan palvelurakenteen uudistamista ja työhyvinvointia • Genom ledarskap stöds förnyandet av servicestrukturen och välbefinnandet i arbetet • <i>Supporting the restructuring of services and well-being at work by means of management</i>							
Täyttämättömien lääkäritehtävien (lääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskusten lääkäritehtävistä, % • Andelen lediga läkartjänster vid hälsovårdscentralerna (underskott av läkare) av alla läkartjänster vid hälsovårdscentralerna, % • <i>Vacant physicians' positions at municipal health centres (shortage of doctors) as a percentage of the total number of positions for physicians at municipal health centres, %</i> (Sotkanet ID=3892)	6,8	6,0	6,5	6,3	6,1	5,2	4,4
Täyttämättömien terveyskeskushammaslääkäri virkojen/toimien (hammaslääkärivaje) osuus kaikista terveyskeskushammaslääkäri viroista/toimista, % • Andelen lediga tandläkartjänster vid hälsovårdscentralerna (underskott av tandläkare) av alla tandläkartjänster vid hälsovårdscentralerna, % • <i>Unfilled dentist's positions at municipal health centres (shortage of dentists) as a percentage of the total number of positions for dentists at municipal health centres, %</i> (Sotkanet ID=3854)	12,0	11,4	12,5	10,0	9,3	6,8	6,2

150. Terveys 2015 -indikaattorit
Hälsa 2015 -indikatorerna
Health 2015 public health programme

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Lapset ja nuoret • Barn och unga • <i>Children and youth</i>							
Lasten pienituloisuusaste • Risk för fattigdom bland barn • <i>At-risk-of-poverty-rate for children</i> (Sotkanet ID=228)	12,3	13,5	14,6	12,3	12,1	12,1	11,8
Huostassa olleet 0–17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä • Omhändertagna 0–17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder • <i>Children aged 0–17 years placed in care according to the last placement decision, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1244)	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1	1,1
Imeväiskuolleisuus / 1 000 elävänä syntynyttä • Spädbarnsdödlighet / 1 000 levande födda • <i>Infant mortality per 1000 live births</i> (Sotkanet ID=3100)	3,2	2,9	2,6	2,4	1,7	2,2	..
Tupakoi päivittäin, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • <i>Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year comprehensive school</i> (Sotkanet ID=288)	20,8	14,9	15,1	..	13,1	..	8,9
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • <i>Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=289)	19,5	17,5	16,5	..	12,0	..	9,9
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Prövat minst en gång på olagliga droger, % av eleverna i klasserna 8 och 9 • <i>Has experimented with illegal drugs at least once, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=290)	8,9	6,0	6,2	..	8,8	..	8,4
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=286)	18,2	17,4	16,9	..	15,9	..	16,2
Päihdesairauksien vuodeosastohoitojaksot 15–24-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä • Vårdperioder inom slutenvård till följd av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i åldrarna 15–24 år / 1 000 i samma åldrar • <i>Diseases related to substance abuse in those aged 15–24, periods of inpatient care per 1000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=1279)	2,9	2,4	2,7	2,5	2,6	2,6	2,7
Alkoholi- ja huumeiskuolleisuus 15–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Alkohol- och narkotikadödlighet i åldrarna 15–34 år / 100 000 i samma åldrar • <i>Alcohol and drug mortality among those aged 15–34 per 100 000 persons of of same age</i> (Sotkanet ID=3101)	7,9	8,9	10,2	11,5	9,4	8,9	..

150. jatk. • forts. • cont.

150. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Työkäiset • Personer i arbetsför ålder • Working age people							
Erittäin hyvän ruumiillisen työkyvyn omaavien osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 med mycket god fysisk arbetsförmåga, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Very good work ability with respect to physical demands in those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (Sotkanet ID=1282)	35,8	35,4	41,1	36,4	..	..	..
Erittäin hyvän henkisen työkyvyn omaavat 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år med mycket god psykisk arbetsförmåga, % av den sysselsatta i befolkningen i samma ålder • <i>Very good work ability with respect to mental demands in those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (Sotkanet ID=1283)	27,4	28,9	36,0	34,3	..	..	..
35–54-vuotiaille myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden ikävakiointu alkavuus • Åldersstandardiserad incidens av nya invalidpensioner som beviljats personer i åldern 35–54 år • <i>Age-standardised incidence of new disability pensions granted to persons aged 35–54</i> (Sotkanet ID=1566)	8,0	7,5	6,9	6,1	5,8	5,2	..
15–64-vuotiaat, jotka eivät pysty levähtämättä juoksemaan sataa metriä, % vastaavanikäisestä väestöstä • 15–64-åringar som inte klarar av att springa 100 meter utan vila, % av befolkningen i samma ålder • <i>Unable to run 100 metres without resting in those aged 15–64, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1571)	6,4	7,5	7,9	8,1	7,5	7,5	..
Nykyiseen työhönsä erittäin tai melko tyytyväiset 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år som är mycket eller ganska nöjda med sitt nuvarande arbete, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 25–64 who are rather or very satisfied with their current job, as % of employed population of same age</i> (Sotkanet ID=1284)	82,5	79,9	86,4	87,0	..	..	..
Erittäin tai melko paljon stressiä kokevat 25–64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 som utsätts för mycket eller ganska mycket stress, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Experiencing a rather high or very high level of stress among those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (Sotkanet ID=1285)	12,6	9,7	7,6	8,9	..	..	..
Niiden osuus 25–64-vuotiaista työllisistä, jotka uskovat terveytensä puolesta pystyvänsä työskentelemään nykyisessä ammatissaan eläkeikään saakka • Andelen personer i åldrarna 25–64 som tror att deras hälsa kommer att tillåta dem att fortsätta i sitt nuvarande yrke fram till pensionsåldern, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 25–64 who believe their health will allow them to practice their current profession until retirement, as % of employed labour force of same age</i> (Sotkanet ID=1286)	77,5	77,9	76,6	82,9	..	..	..

150. jatk. • forts. • cont.

150. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
50-vuotiaan työssäoloajan odote, vuotta • Förväntad tid i arbete för en 50-åring, år • Work life expectancy at age 50, year (Sotkanet ID=1567)	8,7	9,4	9,9	10,4	10,4	10,6	10,7
Alkoholikuolleisuus 35–64-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Alkoholdödlighet i åldrarna 35–64 år / 100 000 i samma åldrar • Alcohol mortality among population aged 35–64 per 100 000 persons of same age (Sotkanet ID=3104)	56,0	72,8	72,1	66,2	62,5	57,0	..
Itsemurhakuolleisuus 20–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Dödsfall till följd av självmord i åldrarna 20–34 år / 100 000 i samma åldrar • Suicide mortality among population aged 20–34 per 100 000 persons of same age (Sotkanet ID=3102)	22,0	23,1	24,1	18,7	22,3	19,7	..
Tapaturmakuolleisuus 20–34-vuotiailla / 100 000 vastaavanikäistä • Dödsfall till följd av olycksfall i åldrarna 20–34 år / 100 000 samma åldrar • Accidental deaths among population aged 20–34 per 100 000 persons of same age (Sotkanet ID=3103)	23,8	22,8	24,4	..	..	..	..
Työ- tai toimintakykyä heikentävien sairauksien esiintyvyys 20–34-vuotiailla, % vastaavanikäisestä väestöstä • Förekomst av sjukdom som försämrar arbets- eller funktionsförmågan hos 20–34-åringar, % av befolkningen i samma ålder • A disease that lessens work ability or functioning in those aged 20–34, as % of total population of same age (Sotkanet ID=1798)	7,5	10,6	10,8	12,4	12,0	11,0	..
Viimeisen kuukauden aikana pitkäaikaisesti tai toistuvasti unet- tomuutta kokeneiden osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 år som lidit av långvarig eller upprepad sömnlöshet under den senaste månaden, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • Self-reported repeated or persistent insomnia in the previous month in those aged 25–64, as % of employed population of same age (Sotkanet ID=1289)	24,0	25,0	20,9	21,0	..	..	..
Työterveyshuoltoaan kiitettävänä tai hyvänä pitävät 25–64- vuotiaat, % vastaavanikäisestä työllisestä väestöstä • Personer i åldrarna 25–64 år som anser att deras företags- hälsovård är utmärkt eller god, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • Occupational health services regarded as good or very good by those aged 25–64, as % of employed population of same age (Sotkanet ID=1287)	72,8	73,9	77,3	85,9	..	..	..
Terveytensä enintään keskitasoiseksi kokevia 25–64- vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä • 25–64-åringar med medelmåttig eller sämre hälsa enligt egen uppfattning, % av befolkningen i samma ålder • Own health perceived as average or poorer by those aged 25–64, as % of total population of same age (Sotkanet ID=717)	36,0	35,0	34,5	33,1	34,0	31,5	..

150. jatk. • forts. • cont.

150. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Työn aiheuttaman tai pahentaman oireen/vaivan ilmoittavien osuus 25–64-vuotiaista työllisistä • Personer i åldrarna 25–64 år som uppger ett symtom/besvär som orsakats eller förvärrats av arbetet, % av den sysselsatta befolkningen i samma ålder • <i>Self-reported symptom/condition due to or aggravated by work among those aged 25–64, as % of employed population of same age</i> (Sotkanet ID=1288)	31,6	27,7	40,8	22,7	..	..	..
Ikääntyvät • Äldre personer • Older people							
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1570)	89,7	89,4	89,4	90,0	90,3	90,5	90,6
Kotona asuvat 75–84-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75–84 år som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75–84, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1250)	93,7	93,5	93,6	94,2	94,4	94,7	94,8
Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 85 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 85 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1251)	76,2	75,9	77,0	78,9	79,5	79,9	80,4
Eryiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines, in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=236)	62,0	62,9	62,5	63,2	62,6	62,0	61,6
Eryiskorvattaviin lääkkeisiin astman vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av astma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for asthma in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1808)	7,8	8,4	8,6	8,8	8,9	8,9	9,0
Eryiskorvattaviin lääkkeisiin diabeteksen vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av diabetes, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for diabetes in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1803)	9,3	10,3	11,6	14,1	14,8	15,3	15,9
Eryiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av psykos, % av befolkningen i samma ålder • <i>Entitled to special refunds on medicines for psychosis in those aged 65 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=408)	2,9	3,0	2,9	2,8	2,8	2,7	2,7

150. jatk. • forts. • cont.

150. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin sepelvaltimotaudin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av kranskärlssjukdom, % av befolkningen i samma ålder • Entitled to special refunds on medicines for coronary heart disease in those aged 65 and over, as % of total population of same age (Sotkanet ID=1822)	17,6	17,4	16,3	14,3	13,7	13,2	12,8
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin verenpainetaudin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 65 år och över med rätt till specialersättningsgilla läkemedel på grund av blodtryckssjukdom, % av befolkningen i samma ålder • Entitled to special refunds on medicines for hypertension in those aged 65 and over, as % of total population of same age (Sotkanet ID=1821)	31,9	32,3	31,5	29,8	29,0	28,2	27,4

151. Hyvinvointia kuvaavat THL:n avainindikaattorit
THL:s nyckelindikatorer som beskriver välfärd
THL's key indicators for welfare

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Väestörakenne ja -muutokset • Befolkningsstruktur och förändringar • <i>Population structure and changes</i>							
Ikärakenne • Åldersstruktur • <i>Age structure</i>							
0–6-vuotiaat, % väestöstä • 0–6 år, % av befolkningen • <i>Population aged 0–6 as % of total population</i> (Sotkanet ID=7)							
	7,7	7,6	7,7	7,8	7,8	7,7	7,6
7–15-vuotiaat, % väestöstä • 7–15 år, % av befolkningen • <i>Population aged 7–15 as % of total population</i> (Sotkanet ID=167)							
	11,2	10,7	10,1	9,7	9,7	9,7	9,8
16–24-vuotiaat, % väestöstä • 16–24 år, % av befolkningen • <i>Population aged 16–24 as % of total population</i> (Sotkanet ID=168)							
	11,2	11,2	11,1	11,1	10,9	10,8	10,6
25–64-vuotiaat, % väestöstä • 25–64 år, % av befolkningen • <i>Population aged 25–64 as % of total population</i> (Sotkanet ID=169)							
	54,3	54,0	54,1	52,6	52,2	51,8	51,5
65–74-vuotiaat, % väestöstä • 65–74 år, % av befolkningen • <i>Population aged 65–74 as % of total population</i> (Sotkanet ID=170)							
	8,5	8,8	9,0	10,4	10,9	11,2	11,7
75–84-vuotiaat, % väestöstä • 75–84 år, % av befolkningen • <i>Population aged 75–84 as % of total population</i> (Sotkanet ID=1069)							
	5,5	5,9	5,9	6,1	6,2	6,2	6,2
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 85 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 85 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=675)							
	1,6	1,8	2,0	2,3	2,4	2,4	2,5
Huoltosuhte, demografinen • Demografisk försörjningskvot • <i>Demographic dependency ratio</i> (Sotkanet ID=761)							
	49,7	50,5	50,6	54,3	55,8	57,1	58,2
Kieliryhmät • Språkgrupper • <i>Language groups</i>							
Ruotsinkielinen väestö, % väestöstä 31.12. • Svenskspråkig befolkning % av befolkningen 31.12 • <i>Swedish-speaking population as % of total population at year end</i> (Sotkanet ID=2343)							
	5,6	5,5	5,4	5,4	5,3	5,3	5,3
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta • Annat modersmål än finska, svenska eller samiska / 1 000 invånare • <i>Native language other than Finnish, Swedish or Lappish per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=187)							
	23,9	29,7	38,7	49,2	53,0	56,7	60,1
Perherakenne • Familjestruktur • <i>Family structure</i>							
Asuntokunnat, joissa on vähintään yksi alle 18-vuotias henkilö, % kaikista asuntokunnista • Bostadshushåll med minst en person under 18 år, % av alla bostadshushåll • <i>Household dwelling-units with at least one person aged under 18, as % of all household dwelling units</i> (Sotkanet ID=2445)							
	24,9	24,2	23,4	22,6	22,3	22,1	21,8

151.jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista • En persons bostadshushåll, % av bostadshushållen • <i>Household dwelling-units with one person, as % of all household dwelling-units</i> (Sotkanet ID=324)	38,8	40,1	40,7	41,5	41,7	41,9	42,2
Yksinhuoltajaperheet, % lapsiperheistä • Familjer med bara en förälder, % av barnfamiljerna • <i>Single parent families, as % of all families with children</i> (Sotkanet ID=74)	19,9	19,9	20,1	20,4	20,6	20,8	21,1
Sosioekonominen rakenne • Sosioekonomisk struktur • Socio-economic structure							
Koulutustasomittain • Mått för utbildningsnivå • <i>Measure of educational level</i> (Sotkanet ID=180)	297	313	330	345	351	355	358
Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16–64-vuotiaista • Invalidpensionstagare, % av i åldrarna 16–64 år • <i>Disability pension recipients, as % of aged 16–64</i> (Sotkanet ID=2424)	7,4	7,4	7,6	7,1	6,9	6,7	6,4
Työlliset, % väestöstä • Sysselsatta, % av befolkningen • <i>Employed, as % of total population</i> (Sotkanet ID=2328)	43,0	43,8	42,8	43,1	42,2	41,6	..
Elinkeinorakenne • Näringsstruktur • Industrial structure							
Maatalous, metsätalous ja kalatalous, % työllisistä • Jordbruk, skogsbruk och fiske, % av de sysselsatta • <i>Agriculture, forestry and fishing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3859)	..	..	3,7	3,4	3,4	3,3	..
Teollisuus, % työllisistä • Tillverkning, % av sysselsatta • <i>Manufacturing, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3862)	..	..	14,9	13,7	13,2	12,9	..
Kaivostoiminta ja louhinta, Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta, Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito, % työllisistä • Utvinning av mineral, Försörjning av el, gas, värme och kyla, Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering, % av de sysselsatta • <i>Mining and quarrying, Electricity, gas, steam and air conditioning supply, Water supply; sewerage, waste management and remediation activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3865)	..	..	1,2	1,2	1,3	1,2	..
Rakentaminen, % työllisistä • Byggverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Construction, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3864)	..	..	6,4	6,6	6,5	6,4	..
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemistoiminta, % työllisistä • Handel; Transport och magasinering; Hotell- och restaurangverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Wholesale and retail trade; Transportation and storage; Accommodation and food service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3855)	..	..	21,9	21,6	21,5	21,3	..
Informaatio ja viestintä, % työllisistä • Informations- och kommunikationsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Information and communication, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3856)	..	..	3,8	3,8	3,8	3,9	..

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Rahoitus- ja vakuutustoiminta, % työllisistä • Finans- och försäkringsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Financial and insurance activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3857)	..	..	2,1	2,0	2,0	1,9	..
Kiinteistöalan toiminta, % työllisistä • Fastighetsverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Real estate activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3858)	..	..	0,9	0,9	0,9	0,9	..
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta, Hallinto- ja tukipalvelutoiminta, % työllisistä • Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik, Uthyrning, fastighetservice, resetjänster och andra stödtjänster, % av de sysselsatta • <i>Professional, scientific and technical activities, Administrative and support service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3860)	..	..	11,4	12,0	12,1	12,3	..
Julkisen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus, Koulutus, Terveys- ja sosiaalipalvelut, % työllisistä • Offentlig förvaltning och försvar; obligatorisk socialförsäkring, Utbildning, Vård och omsorg; sociala tjänster, % av de sysselsatta • <i>Public administration and defence; compulsory social security, Education, Human health and social work activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3861)	..	..	28,9	28,8	29,1	29,3	..
Muu palvelutoiminta, % työllisistä • Annan serviceverksamhet, % av de sysselsatta • <i>Other service activities, % of total active labour force</i> (Sotkanet ID=3863)	..	..	4,8	4,8	5,2	5,4	..
Väestön hyvinvointi ja terveydentila • Befolkningens hälsa och välfärd • <i>Population health and welfare</i>							
Elinolot • Levnadsförhållanden • <i>Living conditions</i>							
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17–24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • 17–24-åriga personer utanför utbildningssystemet, % av befolkningen i samma ålder • <i>Those aged 17–24 not in education or training, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3219)	11,8	11,4	11,4	10,8	9,4	8,6	..
Vaikeasti työllistyvät, % 15–64-vuotiaista (rakennetyöttömyys) • Svårssysselsatta, % av 15–64-åringarna (strukturell arbetslöshet) • <i>Persons who are difficult to employ, as % of persons aged 15–64 (structural unemployment)</i> (Sotkanet ID=3071)	..	4,2	3,7	4,1	4,6	5,3	6,0
Asunnottomat yksinäiset / 1 000 asukasta • Ensamstående bostadslösa / 1 000 invånare • <i>Lone homeless persons per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=2618)	1,6	1,4	1,5	1,4	1,4	1,3	1,2
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista • Trångbodda bostadshushåll med barn, % av alla bostadshushåll med barn • <i>Household-dwelling units with children living in overcrowded conditions, as % of all households with children</i> (Sotkanet ID=190)	33,4	30,3	29,5	29,2	29,3	29,6	29,8
Kunnan yleinen pienituloisuusaste • Kommunens allmänna risk för fattigdom • <i>General at-risk-of-poverty rate for the municipality</i> (Sotkanet ID=3099)	12,9	14,5	14,8	13,6	13,2	13,0	12,7

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Koulun fyysisissä työoloissa puutteita, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Brister i skolans fysiska arbetsmiljö, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Inadequate physical working conditions, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=283)	56,7	55,5	54,7	..	54,0	..	54,3
Hyvinvoinnin jakautuminen • Fördelning av välfärden • Distribution of welfare							
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot • Ginikoefficient, disponibel inkomst • <i>Gini coefficient, disposable income</i> (Sotkanet ID=3126)	27,2	28,7	27,6	26,9	27,2	27,0	27,3
Koettu hyvinvointi ja turvallisuus • Upplevd välfärd och delaktighet • Perceived welfare and participation							
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8.- ja 9.-luokan oppilaista • Inga nära vänner, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Has no close friends, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=292))	12,1	11,0	9,8	..	8,4	..	9,3
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokkalaista • Mobbats i skolan, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Pupils who have been bullied at school, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=1514)	6,8	7,6	8,3	..	6,9	..	6,2
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 20-64-vuotiaat • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 20-64-åringar • <i>Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 20-64</i> (Sotkanet ID=4271)	..	..	..	..	54,6	55,2	55,2
Elämänlaatunsa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever en god livskvalitet (EuroHIS-8) (%), 65 år och äldre • <i>Persons who rate their quality of life (EuroHIS-8) as good (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4272)	..	..	..	..	50,7	51,9	52,4
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 20-64-vuotiaat • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 20-64-åringar • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 20-64</i> (Sotkanet ID=4285)	..	..	..	..	9,2	9,2	8,6
Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som känner sig ensamma (%), 65 år och äldre • <i>Persons who feel themselves lonely (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4286)	..	..	..	..	9,4	8,7	8,6
Asuinalueensa turvallisuuteen tyytyväisten osuus (%) • Procentuell andel personer som är nöjda med tryggheten i sitt bostadsområde • <i>Persons who are satisfied with the safety of their neighbourhood (%)</i> (Sotkanet ID=3128)	..	..	..	..	91,0	90,2	91,0
Luottamus oman kunnan päätöksentekoon asteikolla 1-5 (keskiarvo) • Genomsnittligt förtroende för beslutsfattandet i den egna kommunen på skalan 1-5 • <i>Average trust in decision-making in the municipality on a scale of 1-5</i> (Sotkanet ID=4326)	..	..	..	..	2,9	2,9	2,9

151. jatk. • forts. • cont

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, % • Valdeltagande i kommunalvalen (%) • <i>Voting turnout in municipal elections, %</i> (Sotkanet ID=3076)	..	..	..	58,2	..	..	..
Aktiivisesti järjestötoimintaan tms. osallistuvien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som aktivt deltar i organisationsverksamhet eller motsvarande (%), 20–64-åringar • <i>Participating in activities organised by associations etc. (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4292)	..	..	..	..	26,4	26,7	27,6
Elintavat • Levnadsvanor • Lifestyles							
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Röker dagligen, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Daily smokers, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=288)	20,8	14,9	15,1	..	13,1	..	8,9
Päivittäin tupakoivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som röker dagligen (%), 20–64-åringar • <i>Daily smokers (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4405)	..	..	..	..	17,5	17,0	16,6
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Ordentligt berusad minst en gång i månaden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Heavy drinking at least once a month, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=289)	19,5	17,5	16,5	..	12,0	..	9,9
Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som dricker för mycket alkohol (AUDIT-C) (%), 20–64-åringar • <i>Persons who drink too much alcohol (AUDIT-C) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4412)	..	..	..	..	34,9	34,8	33,2
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Övervikt, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Overweight, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=3906)	13,2	15,4	14,9	..	16,4	..	15,6
Lihavien osuus (kehon painoindeksi BMI >= 30 kg/m ²) (%), 20–64-vuotiaat • Andelen feta personer (kroppsmasseindex BMI ≥ 30 kg/m ²) (%), 20–64-åringar • <i>Obesity (Body Mass Index BMI ≥ 30 kg/m²) (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4460)	..	..	..	..	17,9	17,5	18,4
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Utövar motion som ger andfåddhet högst en timme per vecka under fritiden, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Less physical exercise than one hour a week, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=3905)	40,6	37,3	34,7	..	31,9	..	22,4
Vapaa-ajan liikuntaa harrastamattomien osuus (%) 20–64-vuotiaista • 20–64-åringar som inte rör på sig mycket eller anstränger sig fysiskt på fritiden, % av befolkningen i samma ålder • <i>People aged 20–64 who are physically inactive in their leisure time, as % of the total population of same age</i> (Sotkanet ID=3737)	..	..	..	..	19,8	18,9	18,6

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Niukasti sekä tuoreita että kypsennettyjä kasviksia käyttävien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som äter endast lite färska och kokta grönsaker (%), 20–64-åringar • <i>People who eat fresh and cooked vegetables poorly, aged 20–64 (%)</i> (Sotkanet ID=4541)	..	..	..	..	23,7	21,1	21,7
Terveydentila • Hälsotillstånd • Health status							
THL:n sairastavuusindeksi, ikävakioitu • HL:s sjuklighetsindex, åldersstandardiserat • <i>THL's morbidity index, age-standardised</i> (Sotkanet ID=243)	109,5	107,0	106,2	102,2	100,0	..	..
Menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Förlorade levnadsår (PYLL) i åldrarna 0–80 år / 100 000 invånare • <i>Potential years of life lost (PYLL) at ages 0–80 per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3138)	8 018	7 941	7 558	6 957	6 754	..	..
Itsemurhien vuoksi menetetyt elinvuodet (PYLL) ikävälillä 0–80 vuotta / 100 000 asukasta • Antalet förlorade levnadsår (PYLL) till följd av självmord i åldern 0–80 år / 100 000 invånare • <i>Potential years of life lost (PYLL) due to suicide at ages 0–80 per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3960)	697	631	632	541	513	..	..
Terveytensä keskitasoiseksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna hälsan är högst medelmåttig (%), 20–64-åringar • <i>Self-rated health moderate or poor (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4334)	..	..	..	..	32,3	31,0	31,5
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Medelmåttigt eller dåligt hälsotillstånd, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>In moderate or poor health, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=286)	18,2	17,4	16,9	..	15,9	..	16,2
Psyykkisesti merkittävästi kuormittuneiden osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever betydande psykisk påfrestning (%), 20–64-åringar • <i>Severe mental strain (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4355)	..	..	..	..	13,7	13,3	13,3
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta • Patienter som fått sjukhusvård till följd av skador och förgiftningar / 10 000 invånare • <i>Hospital care for injuries and poisonings, patients per 10 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3037)	145,1	150,3	154,3	156,0	158,5	151,9	146,8
Sepelvaltimotautitapahtumat ikävälillä 35–79 vuotta / 100 000 vastaavanikäistä • Kranskärslssjukdomsfall i åldrarna 35–79 år / 100 000 i samma ålder • <i>Coronary disease events in people aged 35–79 per 100 000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=1063)	636	534	468	426	..	..	..
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista • Måttlig eller svår ångest, % av eleverna i årskurs 8 och 9 • <i>Moderate or severe anxiety, as % of all pupils in 8th and 9th year of comprehensive school</i> (Sotkanet ID=328)	..	..	..	..	11,3	..	11,8

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Toiminta- ja työkyky • Funktions- och arbetsförmåga • Performance and work capacity							
100 metrin matkan juoksemisessa suuria vaikeuksia, osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som har stora svårigheter att springa en sträcka på 100 meter (%), 20–64-åringar • <i>Great difficulties to run 100m (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4362)	..	..	..	..	9,1	8,6	8,7
500 metrin matkan kävelemisessä suuria vaikeuksia, osuus (%), 65 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att gå en sträcka på 500 meter (%), 65 år och äldre • <i>Great difficulties in walking 500 meters (%), age 65 and over</i> (Sotkanet ID=4374)	..	..	..	..	16,3	15,9	15,2
Arkiaskareissa (ADL+IADL) suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som har stora svårigheter att klara av vardagliga sysslor (%), 75 år och äldre • <i>Great difficulties in activities of daily living (%), age 75 and over</i> (Sotkanet ID=4368)	..	..	..	..	26,3	25,6	25,0
Apua riittämättömästi saavien osuus väestöstä (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som inte får tillräckligt med hjälp (%), 75 år och äldre • <i>Persons who do not receive adequate assistance (%), aged 75 and over</i> (Sotkanet ID=4382)	..	..	..	..	11,2	11,3	10,3
Itsestä huolehtimisessa vähintään suuria vaikeuksia kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer (%) som upplever stora svårigheter att ta hand om sig själv (%), 75 år och äldre • <i>People who have great or greater difficulties in taking care of themselves, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4536)	..	..	..	..	14,2	13,5	11,9
Muistinsa huonoksi kokevien osuus (%), 75 vuotta täyttäneet • Andelen personer som upplever att de har ett dåligt minne (%), 75 år och äldre • <i>Those who experience poor memory, over 75 year olds (%)</i> (Sotkanet ID=4539)	..	..	..	..	11,5	11,3	9,8
Työkykynsä heikentyneeksi (enintään 7/10) arvioivien osuus (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som upplever att den egna arbetsförmågan är nedsatt, 20– 64-åringar • <i>Self-rated deterioration of work ability (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4251)	..	..	..	..	23,1	22,7	22,2
Niiden osuus, jotka uskovat, että todennäköisesti eivät jaska työskennellä vanhuuseläkeikään saakka (%), 20–64-vuotiaat • Andelen personer som tror att de sannolikt inte orkar arbeta fram till pensionsåldern (%), 20–64-åringar • <i>Persons who think that they probably will not be able to continue working until retirement age (%), age 20–64</i> (Sotkanet ID=4387)	..	..	..	..	26,0	27,0	26,1
Sosiaali- ja terveyspalvelujen toimivuus • Fungerande social- och hälsovårdstjänster • Social and health services							
Perusterveydenhuolto • Primärvård • Primary health care							
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta ¹⁾ • Läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare ¹⁾ • <i>Outpatient physician visits in primary health care per 1000 inhabitants¹⁾</i> (Sotkanet ID= 1552)	1 809	1 717	1 535	1 270	1 251	1 278	1 244

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2015 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2012. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2015.*

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki muut kuin lääkärikäynnit / 1 000 asukasta ¹⁾ • Andra än läkarbesök inom primärvårdens öppenvård / 1 000 invånare ¹⁾ • <i>Primary health care, outpatient visits other than physician visits per 1000 inhabitants¹⁾</i> (Sotkanet (ID=1553))	2 955	2 995	3 350	3 288	3 097	3 183	3 143
Perusterveydenhuollon vuodeosastohoito, keskimääräinen hoitoaika • Slutenvård inom primärvården, medelvårdtid • <i>Inpatient primary health care, average length of stay</i> (Sotkanet ID=1266)"	30,4	30,4	28,5	23,0	21,7	22,3	17,8
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä ¹⁾ • Läkarens patienter inom primärvården totalt % av befolkningen ¹⁾ • <i>Patients seen by a physician in primary health care as % of total population¹⁾</i> (Sotkanet ID=3224)	64,8	64,2	58,8	49,8	49,8	50,8	50,2
Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä • Personer som fått ersättning för besök hos privatläkare, % av befolkningen • <i>Reimbursement for visits to private physicians, recipients as % of total population</i> (Sotkanet ID=692)	28,8	28,9	30,1	29,7	29,5	29,4	29,3
Suun terveydenhuollon palveluja terveyskeskuksissa käyttäneet 18 vuotta täyttäneet, % vastaavankäisestä väestöstä ¹⁾ • Andelen personer över 18 år som anlitat mun- och tandvårdstjänster vid hälsovårdscentralerna, % av befolkningen i samma ålder ¹⁾ • <i>Persons aged 18 and over who have used oral health services in health centres, as % of total population of same age¹⁾</i> (Sotkanet ID=3132)	23,0	25,1	26,2	24,4	24,8	26,0	27,8
Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä • Andelen personer som anlitat tandläkartjänster inom privata sektorn (personer som fått ersättning), % av befolkningen • <i>Persons who have used private-sector dental services (reimbursement recipients), as % of total population</i> (Sotkanet ID=3081)	19,4	19,3	19,6	19,1	19,3	18,9	18,8
Terveydenedistämisaktiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa, pistemäärä • Hälsofrämjande aktivitet (TEA) inom primärvården, poängtal • <i>Health promotion capacity building (TEA) in primary health care, score</i> (Sotkanet ID=4092)	..	..	..	60,1	..	66	66 ²⁾
Somaattinen erikoissairaanhoido • Specialiserad somatisk sjukvård • <i>Specialised somatic health care</i>							
Erikoissairaanhoidoa yli 6 kk odottaneet 31.12. / 10 000 asukasta • Antalet personer som 31.12 väntat på specialiserad sjukvård i mer än 6 månader / 10 000 invånare • <i>Patients waiting over 6 months for access to specialised health care on 31 Dec per 10 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3130)	..	..	6,6	1,6	2,4	1,6	2,0
Sydäninfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärtinfarkt, standardiserad andel (%) • <i>30-day mortality in myocardial infarction patients, standardised ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3942)	13,5	11,7	10,9	9,0	..	..	..

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datinsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2012. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*

2) Vuosi 2016 • År 2016 • Year 2016

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Aivoinfarktipotilaiden 30 päivän kuolleisuus, vakioitu osuus (%) • Dödligheten 30 dagar efter hjärninfarkt, standardiserad andel (%) • <i>30-day mortality in stroke patients, standardised ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3944)	11,0	9,6	8,9	8,5	..	..	..
Lonkkamurtumapotilaiden kotiutuminen 4 kk kuluessa, vakioitu osuus (%) • Utskrivning inom 4 månader efter höftfraktur, standardiserad andel (%) • <i>Discharge of hip-fracture patients within 4 months, adjusted ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3945)	61,9	65,5	68,0	70,4	..	..	..
Lonkan tekonivelleikkauksen uusinta potilaille 2 v aikana, vakioitu osuus (%) • Omoperation av höftleds protes inom 2 år, standardiserad andel (%) • <i>Re-surgery of hip replacement patients within 2 years, adjusted ratio (%)</i> (Sotkanet ID=3946)	2,7	2,7	..	..	..	..	..
Mielenterveys- ja päihdepalvelut • Mental- och missbrukarvård • <i>Mental health and substance abuse services</i>							
Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttäneitä • Antalet besök inom psykiatrisk öppenvård för vuxna / 1 000 personer som fyllt 18 år • <i>Mental health outpatient visits of adults per 1000 persons aged 18 and over</i> (Sotkanet ID=3075)	446	432	422	456	446	459	486
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, lastenpsykiatria / 1 000 0–12-vuotiasta • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, barnpsykiatri / 1 000 i åldrarna 0–12 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, child psychiatry, per 1000 persons aged 0–12</i> (Sotkanet ID=2483)	130,2	155,1	198,5	222,1	232,1	249,4	279,1
Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit, nuorisopsykiatria / 1 000 13–17-vuotiasta • Öppenvårdsbesök inom den specialiserade sjukvården, ung- domspsykiatri / 1 000 i åldrarna 13–17 år • <i>Outpatient visits in specialised health care, adolescent psychiatry, per 1000 persons aged 13–17</i> (Sotkanet ID=2484)	325,8	410,9	614,8	826,2	877,1	973,2	1 057,0
Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät / 1 000 asukasta • Vårddygn i psykiatrisk institutionsvård / 1 000 invånare • <i>Psychiatric inpatient care, Inpatient days per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1263)	357,8	336,2	293,1	250,7	231,6	221,3	226,8
Yli 90 päivää yhtäjaksoisesti sairaalassa olleet psykiatrian potilaat / 1 000 asukasta • Antalet patienter inom psykiatrin som utan avbrott vårdats på sjukhus i mer än 90 dagar / 1 000 invånare • <i>Patients in psychiatric inpatient care for over 90 days without interruption per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=3082)	1,0	0,9	0,8	0,6	0,6	0,6	0,5
Tahdosta riippumattomaan hoitoon määrätty 18 vuotta täyttä- neet / 1 000 vastaavanikäistä • Antalet personer över 18 år som remitterats till vård oberoende av patientens vilja / 1 000 personer i samma ålder • <i>Persons aged 18 and over subject to involuntary care (involuntary referral) per 1000 persons of same age</i> (Sotkanet ID=3083)	2,4	2,5	2,1	1,8	1,8	1,7	1,7

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Psykiatrisen erikoissairaanhoidon kustannukset, euroa / asukas • Kostnader för specialiserad psykiatrisk sjukvård, euro/invånare • <i>Cost of psychiatric specialised health care, euro per inhabitant</i> (Sotkanet ID=3140)	108,5	127,7	130,2	137,5	139,0	136,5	..
Lasten- ja nuorisopsykiatriseen hoitoon yli 3 kk odottaneet alle 23-vuotiaat 31.12. • Antalet personer under 23 år som 31.12 väntat på barn- och ungdomspsykiatrisk vård i mer än 3 månader • <i>Persons aged under 23 waiting over 3 months for access to child and adolescent psychiatry on 31 Dec</i> (Sotkanet ID=3131)	..	..	84	64	101	57	18
Päihdehuollon avopalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Öppenvårdsklienter inom missbrukarvården / 1 000 invånare • <i>Community-based services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1271)	9,0	9,5	9,8	8,9	8,8	8,5	8,4
Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet asiakkaat / 1 000 asukasta • Klienter som vårdats på institutioner för missbrukarvård / 1 000 invånare • <i>Institutions for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1270)	3,1	3,3	3,2	3,2	3,2	3,1	2,8
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveystalokusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta • Patienter som vårdats inom slutenvård på sjukhus och hälsovårdscentraler på grund av alkohol och/eller andra droger / 1 000 invånare • <i>Hospital and health-centre inpatient care for substance abuse, patients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1278)	3,3	3,5	3,3	3,0	2,9	2,8	2,8
Päihdehuollon asumispalveluissa asiakkaita / 1 000 asukasta • Klienter inom missbrukarvårdens boendeservice / 1 000 invånare • <i>Housing services for substance abusers, clients per 1000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=1272)	1,0	1,0	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1
Aikuisten sosiaalipalvelut • Social service för vuxna • Social services for adults							
Sosiaalihuolto, sosiaalityöntekijöitä / 10 000 asukasta (-2007) • Socialvård, socialarbetare / 10 000 invånare (-2007) • <i>Social care, social workers per 10 000 inhabitants (-2007)</i> (Sotkanet ID=2629)"	7,8	7,8	..	..	..	..	..
Toimeentulotukea saaneet henkilöt vuoden aikana, % asukkaista • Utkomststödstagarna under året, % av invånarna • <i>Social assistance, recipient persons during year, as % of total population</i> (Sotkanet ID=493)	8,1	6,8	7,1	6,8	7,0	7,2	7,3
Toimeentulotuki, euroa / asukas • Utkomststöd, euro / invånare • <i>Social assistance, euro per capita</i> (Sotkanet ID=451)	94,0	84,0	115,0	130,0	135,0	136,0	136,0
Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa/asukas • Kostnaderna för tjänster och ekonomiska stödåtgärder enligt lagen om service och stöd på grund av handikapp, euro/invånare • <i>Cost of services and financial support provided pursuant to the Act on Services and Assistance for the Disabled, euro per client</i> (Sotkanet ID=1249)	36,2	46,5	62,6	86,1	94,2	102,8	112,8

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Lasten, nuorten ja perheiden palvelut • Tjänster för barn, unga och familjer • <i>Child, adolescent and family services</i>							
Lasten päivähoidossa olleet 3–5-vuotiaat % vastaavikäisestä väestöstä • Andelen 3–5-åringar i barndagvård, % av befolkningen i samma ålder • <i>Children aged 3–5 in child day care, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=3085)							
	63,0	64,4	66,6	67,9	67,7	67,8	67,1
Perusterveydenhuollon lastenneuvolan käynnit yhteensä / 1 000 0–7-vuotiasta ¹⁾ • Besök på barnrådgivningsbyrå inom primärvården totalt / 1 000 barn i åldrarna 0–7 år ¹⁾ • <i>Child-health-clinic visits in primary health care per 1000 persons aged 0–7¹⁾</i> (Sotkanet ID=2453)							
	2 741	2 696	3 169	2 919	2 983	3 019	3 121
Lastensuojelun avoimuuslasten tukitoimien piirissä 0–17-vuotiaita vuoden aikana, % vastaavikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Support in community care as part of a child welfare intervention, recipients aged 0–17 during year, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1245)							
	4,7	5,0	5,8	7,2	7,4	7,5	6,0
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0–17-vuotiaat, % vastaavikäisestä väestöstä (THL) • 0–17-åringar som placerats utanför hemmet, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Placements outside the home for those aged 0–17, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=191)							
	1,0	1,2	1,3	1,4	1,4	1,4	1,4
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0–7-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavikäisestä väestöstä (THL) • Omhändertagna eller brådskande placerade 0–17-åringar indelade efter uppgift om senaste placeringsställe, % av befolkningen i samma ålder (THL) • <i>Children aged 0–17 years placed in care or emergency placement according to the last placement decision, as % of total population of same age (THL)</i> (Sotkanet ID=1244)							
	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,1	1,1
Ikäihmisten palvelut • Tjänster för äldre • <i>Services for older people</i>							
75 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 75 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 75 and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=171)							
	7,1	7,7	8,0	8,3	8,5	8,7	8,8
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som bor hemma, % av befolkningen i samma ålder • <i>Living at home among those aged 75 and over, as % of total population of same age</i> (Sotkanet ID=1570)							
	89,7	89,4	89,4	90,0	90,3	90,5	90,6

1) Tiedonkeruu muuttui vuonna 2011. Aikaisempien vuosien tiedot eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2012–2014 kanssa. • Datainsamlingen förändrades 2011. Uppgifterna för 2011 och senare år är inte jämförbara med uppgifterna för de tidigare åren. • *The data collection was revised in 2011. Data for previous years are not comparable with the data for 2012–2014.*

151. jatk. • forts. • cont.

151. jatk. • forts. • cont.

	2003	2006	2009	2012	2013	2014	2015
Säännöllisen kotihoidon piirissä 30.11. olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat, % vastaavanikäisestä väestöstä • Personer i åldrarna 75 år och över som fick regelbunden hemvård 30.11, % av befolkningen i samma ålder • Regular home care, clients aged 75 and over on 30 Nov, as % of population of same age (Sotkanet ID=3216)	11,0	..	11,3	11,9	11,9	11,8	11,8
Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över som omfattats av stöd för närstående vård under året, % av befolkningen i samma ålder • Support for informal care, clients aged 75 and over, during year, as % of total population of same age (Sotkanet ID=3262)	3,5	3,7	4,1	4,5	4,6	4,5	4,7
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över inom serviceboende för äldre med heldygnssorg 31.12, % av befolkningen i samma ålder • Service housing with 24-hour assistance for older people, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age (Sotkanet ID=3261)	2,8	3,9	5,1	6,1	6,5	6,7	7,1
Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavanikäisestä väestöstä • Klienter i åldrarna 75 år och över på ålderdomshem eller i långvarig institutionsvård på hälsovårdscentraler 31.12, % av befolkningen i samma ålder • Care in residential homes or long-term institutional care in health centres, clients aged 75 and over on 31 Dec, as % of total population of same age (Sotkanet ID=3367)	7,3	6,5	5,4	3,8	3,1	2,6	2,1
Palveluiden kustannukset • Servicekostnader • Service costs Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset, euroa / asukas • Social- och hälsoförvaltningens nettokostnader i euro / invånare • Net expenditure of the municipal health and social sector, euro per capita (Sotkanet ID=1073)	2 193	2 567	3 061	3 445	3 595	3 654	..

152. Eurooppa-indikaattorit
Europeiska indikatorer
European Indicators

	2011			2012			2013		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Väestötiedot ja sosioekonomiset muuttujat • Befolkningsdata och socioekonomiska variabler •									
<i>Demographic and socioeconomic factors</i>									
0–14-vuotiaat, % väestöstä • 0–14 år, % av befolkningen • <i>Population aged 0–14 as % of total population</i> (Sotkanet ID=10001)	..	15,6	16,5	..	15,6	16,5	..	15,6	16,4
15–24-vuotiaat, % väestöstä • 15–24 år, % av befolkningen • <i>Population aged 15–24 as % of total population</i> (Sotkanet ID=10002)	..	11,9	12,3	..	11,7	12,2	..	11,5	12,2
25–49-vuotiaat, % väestöstä • 25–49 år, % av befolkningen • <i>Population aged 25–49 as % of total population</i> (Sotkanet ID=10003)	..	35,6	32,1	..	35,4	31,9	..	35,0	31,6
50–64-vuotiaat, % väestöstä • 50–64 år, % av befolkningen • <i>Population aged 50–64 as % of total population</i> (Sotkanet ID=10004)	..	19,4	21,6	..	19,5	21,3	..	19,7	21,0
65–79-vuotiaat, % väestöstä • 65–79 år, % av befolkningen • <i>Population aged 65–79 as % of total population</i> (Sotkanet ID=10005)	..	12,7	12,7	..	12,9	13,3	..	13,1	13,8
80 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 80 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 80 years and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=10006)	..	4,8	4,8	..	4,9	4,9	..	5,1	5,0
65 vuotta täyttäneet, % väestöstä • 65 år och över, % av befolkningen • <i>Population aged 65 years and over as % of total population</i> (Sotkanet ID=10007)	..	17,5	17,5	..	17,8	18,1	..	18,2	18,8
Huoltosuhte • Försörjningskvot • <i>Age dependency ratio</i> (Sotkanet ID=10008)	..	49,6	51,6	..	50,3	52,9	..	51,1	54,3
Vanhushuoltosuhte • Äldreförsörjningskvot • <i>Old age dependency ratio</i> (Sotkanet ID=10009)	..	26,2	26,5	..	26,7	27,7	..	27,5	28,9
Vanhushuoltosuhte, ennuste 2020 • Äldreförsörjningskvot, prognos 2020 • <i>Projected old age dependency ratio in 2020</i> (Sotkanet ID=10010)	..	..	..	..	..	..	..	..	35,8
Kokonaishedelmällisyysluku • Summerat fruktsamhetstal • <i>Total fertility rate</i> (Sotkanet ID=10011)	..	1,6	1,8	..	1,6	1,8	..	..	..
Bruttokansantuote (BKT) asukasta kohti ostovoimapariteetin mukaan ¹⁾ • Bruttonationalprodukt (BNP) per invånare efter köpkraftsparitet ¹⁾ • <i>GDP per capita in Purchasing Power Standards (PPS)¹⁾</i> (Sotkanet ID=10012)	109	100	115	109	100	115	109	100	111

1) Bruttokansantuotteen volyyymi-indeksi • Volymindexet för BNP • *The volume index of GDP*

152. jatk. • forts. • cont.

152. jatk. • forts. • cont.

	2011			2012			2013		
	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland	EU-15	EU-27	Suomi Finland
Nuorisotyöttömyysaste, 16–24-vuotiaat työttömät, % 16–24-vuotiaasta työvoimasta • Ungdomsarbetslöshetsgrad, arbetslösa ungdomar % av arbetskraften i åldrarna 16–24 år • <i>Unemployed young people, as % of labour force aged 16–24</i> (Sotkanet ID=10013)	20,7	21,4	20,1	22,3	22,8	19,0	22,9	23,3	19,9
Työttömyysaste • Arbetslöshetsgrad • <i>Unemployment rate</i> (Sotkanet ID=10014)	9,7	9,7	7,8	10,6	10,5	7,7	11	10,8	8,2
Pitkäaikaistyöttömyysaste • Långtidsarbetslöshetsgrad • <i>Long-term unemployment rate</i> (Sotkanet ID=10015)	4,1	4,1	1,7	4,7	4,6	1,6	5,2	5,1	1,7
Tuloerot (ylimmän ja alimman tuloviiden keskitulojen suhde) • Inkomstskillnader (förhållandet mellan den högsta och lägsta inkomstfemtedelens medelinkomster) • <i>Inequality of income distribution (income quintile share ratio)</i> (Sotkanet ID=10018)	5,1	5,1	3,7	5,1	5,1	3,7	..	..	3,6
Pienituloisuusaste • Risk för fattigdom • <i>At-risk-of-poverty rate after social transfers</i> (Sotkanet ID=10019)	16,7	16,9	13,7	16,8	16,9	13,2	16,5	16,6	11,8
Terveydentila • Hälsotillstånd • Health status									
Elävänä syntyneet / 1 000 asukasta • Levande födda / 1 000 invånare • <i>Live births / 1000 persons</i> (Sotkanet ID=10021)	..	10,4	11,2	..	..	11,0	..	10,0	10,7
Kuolleisuusaste, kaikki kuolemansyyt / 100 000 asukasta • Dödlighet, alla dödsorsaker / 100 000 invånare • <i>Standard death rates, all causes of death per 100 000</i> (Sotkanet ID=10022)	963 ²⁾	..	1 034 ²⁾	..	..	..	..	..	..
Vakioitu kuolleisuus iskeemisiin sydänsairauksiin / 100 000 asukasta • Standardiserad dödlighet i ischemisk hjärtsjukdom / 100 000 invånare • <i>Standardised death rate due to ischaemic heart diseases per 100 000 persons</i> (Sotkanet ID=10025)	117 ²⁾	..	244 ²⁾	..	..	..	..	..	..
Vakioitu itsemurhakuolleisuus / 100 000 asukasta • Standardiserad självmordsdödlighet / 100 000 invånare • <i>Standardised death rate due to suicides per 100 000 persons</i> (Sotkanet ID=10027)	10 ²⁾	..	18 ²⁾	..	..	..	..	..	..

2) Vuosi 2010 • År 2010 • Year 2010

152. jatk. • forts. • cont.

152. jatk. • forts. • cont.

	2011			2012			2013		
	EU- 15	EU- 27	Suomi Finland	EU- 15	EU- 27	Suomi Finland	EU- 15	EU- 27	Suomi Finland
Vakioitu kuolleisuus krooniseen maksa-sairauteen tai maksakirroosiin / 100 000 asukasta • Standardiserad dödlighet i kronisk lever-sjukdom eller levercirros / 100 000 invånare • <i>Standardised death rate due to chronic liver disease and cirrhoses all ages per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=10028)	13 ²⁾	..	18 ²⁾	..	..	..	..	..	..
Terveysspalveluiden käyttö: Eräät sairaaloissa suoritettut kirurgiset toimenpiteet • Konsumtion av hälso- och sjukvård: Vissa kirurgiska åtgärder vid sjukhus • <i>Utilisation of health services: Main surgical operations and procedures performed</i>									
Kaihileikkaukset / 100 000 asukasta • Kataraktoperationer / 100 000 invånare • <i>Cataract surgery per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=10048)	..	..	1 024,3	..	..	953,8	..	..	..
Nivustyräleikkaukset / 100 000 asukasta • Operationer för ljumskbräck / 100 000 invånare • <i>Inguinal hernia repairs per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=10092)	..	..	207,1	..	..	211,1	..	..	..
Lonkan kokotekonivelleikkaukset / 100 000 asukasta • Total höftledsplastik / 100 000 invånare • <i>Total hip replacements per 100 000 inhabitants</i> (Sotkanet ID=10051)	..	..	225,3	..	..	237,3	..	..	..
Sosiaali- ja terveydenhuollon resurssit • Resurser i socialvården och hälso- och sjukvården • <i>Social and health care resources</i>									
Sosiaalimenot, prosenttia bruttokansantuotteesta • De sociala utgifternas procentuella andel av bruttonationalprodukten • <i>Total social protection expenditure as a share of GDP</i> (Sotkanet ID=10064)	..	29,1	30,0	..	..	..	..	..	..
Sosiaalimenot asukasta kohti ostovoimapariiteetin mukaan • Sociala utgifter per invånare efter köpkraftsparietet • <i>Total social expenditure (PPP) per capita</i> (Sotkanet ID=10065)	8 202	7 332	8 550	..	..	..	..	..	..

2) Vuosi 2010 • År 2010 • Year 2010

Määritelmät

Väestö

Vastasyntyneen elinajanodote kuvaa elinajan pituutta, jonka verran 0-vuotias keskimäärin eläisi kuolleisuuden pysyessä ennallaan. Elinajanodote lasketaan tietynä aikana syntyneiden henkilöiden eli syntymä-kohortin kokonaiselinaika jaettuna näiden henkilöiden määrällä.

Keskiväkiluvulla tarkoitetaan kahden peräkkäisen vuoden loppuvuoden (31.12.) väkilukujen keskiarvoa. Yleensä tilastoissa tarkasteltavana olevan vuoden (tilastovuoden) ilmiöitä kuvataan siten että laskennassa käytetään tilaston tapahtumien kohteena olevan väestön tai väestönsosan keskiväkilukua.

Väestöennusteet ovat väestön tulevaa kehitystä koskevia laskelmia. Ennusteet perustuvat käytännössä väestömuutoksen osatekijöiden eli syntyneisyyden, kuolleisuuden ja ulkoisen muuttoliikkeen tulevan kehityksen ennustamiselle.

Väestöllinen huoltosuhde ilmaisee, kuinka monta alle 15-vuotiasta ja 65 vuotta täyttynyttä on sataa 15–64-vuotiasta (työikäistä) kohti.

Lisääntymisterveys

Synnytyks (syntynyt lapsi): Vähintään 22 raskausviikon ($\geq 22 + 0$ rvk) ikäisen tai vähintään 500 gramman (≥ 500 g) painoisen yhden tai useamman sikiön tai lapsen (≥ 1) alateitse tai keisarileikkauksella syntymiseen johtava tapahtuma. Elävänä syntyneen lapsen syntymä on aina synnytyks. Raskauden keskeytys, joka on tehty 22.–23. raskausviikolla ($\leq 24 + 0$ rvk) Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) luvalla, ei ole synnytyks. **Elävänä syntynyt** on vastasyntynyt, joka raskauden kestoista riippumatta synnyttyään hengittää tai osoittaa muita elonmerkkejä, kuten sydämenlyöntejä, napanuoran sykintää tai tahdonalaisten lihasten liikkeitä riippumatta siitä, onko istukka irtaantunut tai napanuora katkaistu. **Kuolleena syntynyt**: Sikiö tai vastasyntynyt, jolla syntyessään ei todeta elävänä syntyneen elonmerkkejä ja jonka syntymätapahtuma täyttää synnytyksen määritelmän ($\geq 22+0$ rvk tai ≥ 500 g). **Imeväiskuolleisuus**: Vuotta nuorempana kuolleet tuhatta elävänä syntynyttä kohti. **Perinataalikuolleisuus**: Kuolleena syntyneiden ja ensimmäisen elinviikon aikana (< 7 rvk) kuolleiden lasten määrä tuhatta syntynyttä kohti.

Epämuodostumatapaus on epämuodostumarekisteriin hyväksytty tapaus eli Suomessa elävänä tai kuolleena syntynyt lapsi, jolla on todettu ainakin yksi merkittävä synnynnäinen epämuodostuma ja jonka äiti on asunut synnytyksen ja pääosin myös raskauden aikana Suomessa. **Epämuodostuma** on epämuodostumatapauksella todettu merkittävä synnynnäinen rakenteellinen poikkeavuus, kromosomipoikkeavuus tai synnynnäinen kilpirauhasen vajaatoiminta. Merkittävänä epämuodostumana ei pidetä perinnöllisiä tai muita sairauksia, joihin ei liity synnynnäisiä epämuodostumia, elinten ja kudosten toiminnan häiriöitä, kehitysvammaisuutta, synnynnäisiä infektioita, vähäisiä yksittäin esiintyviä ulkonäköön liittyviä rakennepoikkeavuuksia, normaalivariaatioita eikä epämuodostumarekisterin poissulkulistalla olevia tavallisia merkitykseltään vähäisempiä epämuodostumia. **Epämuodostumatapauksien esiintyvyys**: epämuodostumatapauksien lukumäärä 10 000 vastasyntynyttä kohti.

Hedelmöityshoitoja ovat koeputkihedelmöitykset ja inseminaatiot (IUI). Koeputkihedelmöityshoidot sisältävät aloitetut IVF-kierrot (koeputkihedelmöitys), ICSI-kierrot (mikrohedelmöitys) ja pakastetun alkion siirrot (FET). Kierto viittaa munarakkulan kypsyttämisen aloitukseen, ja siirto hedelmöitetyn munasolun kohtuun siirtoon.

Raskaudenkeskeytys on toimenpiteillä käynnistetty raskauden päättyminen, joka ei ole synnytys ja joka johtaa yhden tai useamman sikiön (≥ 1) kuolemaan ja jossa sikiön ei tiedetä kuolleen kohtuun ennen keskeyttämistoimenpidettä.

Steriloimisella tarkoitetaan miehen tai naisen sukuelimiin kohdistuvaa toimenpidettä, joka johtaa pysyvään suvunjakamiskyvyttömyyteen. Steriloimiseksi ei katsota sellaista sukuelimiä koskevaa toimenpidettä, joka on tarpeellinen sukuelinten tai niihin liittyvän sairauden hoitamiseksi.

Lasten ja perheiden palvelut

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lasten hoidon järjestämistä päiväkotihoidona, perhepäivähoitona leikkitoimintana tai muuna päivähoitotoimintana. Ryhmäperhepäivähoito lasketaan perhepäivähoidoksi. Lähinnä 6-vuotiaille tarkoitettulla **esiopetuksella** parannetaan lasten oppimisedellytyksiä ja kouluunmenovalmiuksia. Esiopetusta voidaan järjestää joko sosiaali- tai koulutoimen piirissä. Maksuton esiopeutus tuli voimaan 1.8.2001 alkaen, mutta jo tätä ennen useat kunnat olivat järjestäneet esiopetuksen joko päivähoidossa tai koulussa. **Kunnallinen varhaiskasvatus** sisältää kunnan oman toiminnan ja ostopalvelut yksityisiltä. **Yksityinen päivähoito** sisältää Kelan yksityisen hoidon tuella hoidetut lapset. Palvelun tarjoaja voi olla yksityinen päiväkoti, yksityinen perhepäivähoitaja tai yksityinen henkilö, jonka kanssa vanhemmat ovat tehneet työsopimuksen. **Varhaiskasvatus** voidaan toteuttaa myös kunnan myöntämän palvelusetelin turvin, tällöin perhe voi valita lapsen hoitopaikan niistä palveluntuottajista, jotka kunta on hyväksynyt.

Elatusavulla tarkoitetaan rahasuoritusta, jolla lapsen vanhemman on osallistuttava lapsen elatuksesta aiheutuviin kustannuksiin. Silloin, kun elatusapu puuttuu tai se on riittämätön, Kela maksaa **elatusukea**. Vanhemmat voivat sopia **lapsen huollosta** niin, että lapsen huolto on molemmilla vanhemmilla yhteisesti tai vain toisella vanhemmalla. Vanhemmat voivat sopia myös **asumisesta ja tapaamisoikeudesta**. Sopimus on esitettävä sosiaalilautakunnan tai tuomioistuimen vahvistettavaksi, jotta se on juridisesti täytäntöönpanokelpoinen.

Kodin ulkopuolelle sijoituilla lapsilla tarkoitetaan sosiaalilautakunnan päätöksellä kodin ulkopuolelle joko avohuollon tukitoimena, huostaanotettuna tai jälkihuollona sijoitettuja lapsia ja nuoria. **Huostaanotto** merkitsee lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä yhteiskunnan (kunnan sosiaalilautakunnan) toimesta. **Tahdonvastainen huostaanotto** tarkoittaa tapauksia, joissa 12 vuotta täyttänyt lapsi tai hänen huoltajansa vastustaa huostaanottoa. **Lapsella** tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta ja **nuorella** henkilöä, joka ei ole täyttänyt 21 vuotta. Kodin ulkopuolelle sijoitetut lapset ja nuoret voivat olla perhe-, laitos- tai muussa hoidossa. **Perhehoito** järjestetään kirjallisen sopimuksen perusteella sosiaalilautakunnan tehtävään hyväksymässä, sopivassa perheessä. **Laitoshuolto** sisältää hoidon lastensuojelulaitoksissa eli esimerkiksi lastenkodeissa, nuorisokodeissa ja koulukodeissa. **Muu huolto** tarkoittaa mm. päihdehuol-

lon laitoksia, ammattikoulun asuntoloita ja kansanopistoja. **Avohuollon tukitoimet** käsittävät lapsen tai nuoren tukiasumisen, toimeentulon, koulunkäynnin ja harrastustoiminnan turvaamisen, perheen tuen ja kuntoutuksen sekä muut tarpeen vaatimat tukitoimet.

Uuden sosiaalihuoltolain (1301/2014), joka tuli voimaan 1.4.2015, mukaan lastensuojelusiakkuus alkaa, kun sosiaalityöntekijä toteaa palvelutarpeen arvioinnin perusteella, että lapsi tarvitsee lastensuojelulain mukaisia palveluja ja tukitoimia. Lastensuojelun asiakkuus alkaa myös silloin, kun ryhdytään kiireellisiin toimiin lapsen terveyden ja kehityksen turvaamiseksi tai kun lapselle tai hänen perheelleen annetaan tässä laissa tarkoitettuja palveluja tai muuta tukea ennen palvelutarpeen arvioinnin valmistumista. Ennen uutta sosiaalihuoltolakia (1.4.2015) lastensuojelun asiakkuus alkoi jo siitä, kun lastensuojelun tarvetta alettiin selvittämään (lastensuojelutarpeen selvitys).

Ikkääntyneiden palvelut

Ikkääntyneiden palveluihin kuuluvat sekä erityisesti ikääntyneille tarkoitettut palvelut että ikääntyneiden käyttämät yleiset palvelut. **Säännöllisen kotihoidon** asiakkaiksi on laskettu ne kotipalvelun ja kotisairaanhoidon asiakkaat, joille on tehty palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka ovat saaneet kotipalvelua tai kotisairaanhoidoa vähintään kerran viikossa. **Terveyskeskusten vuodeosastohoito** sisältää terveyskeskusten yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Perinteisen vanhainkotihoidon (laitoshoidon) lisäksi on olemassa erilaisia asumispalveluja, jotka ovat hallinnollisesti avohoitoa. Nämä asumispalvelut voivat olla luonteeltaan palvelutalo- tai esimerkiksi ryhmäasumista. Osassa yksiköistä on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden (**tehostettu palveluasuminen**) ja osassa vain päivällä (**tavallinen palveluasuminen**). **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Vammaispalvelut

Kehitysvammalaitoksilla tarkoitetaan pääasiassa ns. keskuslaitoksia. **Autettuun asumiseen** on laskettu sellaiset kehitysvammaisten asumispalveluyksiköt (ryhmäkodit), joissa on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja **ohjattuun asumiseen** ne, joissa on henkilökunta paikalla vain päivällä. **Pitkäaikaisasiakkaiksi** on laskettu ne asiakkaat, joille on tehty päätös pitkäaikaisesta laitoshoidosta tai joiden hoito on kestänyt yli 90 vuorokautta.

Mielenterveyspalvelut

Mielenterveyshuollon avohoitokäynteihin luetaan käynnit psykiatrian poliklinikoilla ja mielenterveystoimistoissa. **Mielenterveydenhäiriöiden laitoshoidon** kuuluvat ne sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastohoitojaksot, joissa päädiagnoosina on mielenterveyden häiriö (ICD-10-diagnoosit F00–F99 dementiaa, muita elimellisiä aivo-oireyhtymiä sekä kehitysvammaisuutta osoittavia diagnooseja lukuun ottamatta). Perinteisen laitoshoidon lisäksi on olemassa erilaisia **mielenterveyskuntoutujille tarkoitettuja asumispalveluja**. Osassa psykiatrian asumispalveluista on henkilökunta paikalla ympäri vuorokauden ja osassa vain päivällä.

Päihteet ja riippuvuudet

Päihteiksi on laskettu alkoholi, korvikkeet ja huumeet. **Alkoholijuoma** on nautittavaksi tarkoitettu juoma, jonka alkoholipitoisuus on yli 2,8 ja enintään 80 tilavuusprosenttia etyylialkoholia. **Huume** on yleiskäsite, joka sisältää liuottimet, huumausaineet ja ne pääasiassa keskushermostoon vaikuttavat lääkeaineet, joita voidaan käyttää päihtymistarkoitukseen. **Huumausaineet** on määritelty huumausaineasetuksessa (548/2008).

Alkoholijuomien tilastoitu kulutus sisältää Alkon myymälöiden myynninvähittäismyyntiasiakkaille sekä alkoholijuomien toimitukset elintarvikeliikkeille ja anniskeluravintoloille. **Alkoholijuomien tilastoimaton kulutus** sisältää turistien tuoman alkoholin, alkoholijuomien kotivalmistuksen, laittoman alkoholijuomien valmistuksen, salakuljetuksen, korvikealkoholin sekä ulkomaan matkoilla nautitun alkoholin. Tilastoitu ja tilastoimaton kulutus yhteensä on **alkoholijuomien kokonaiskulutus**.

Päihdepalveluja ovat sekä päihdehuollon erityispalvelut että ne sosiaali- ja terveystyöpalvelut, joita käytetään päihdeidenkäyttöön liittyvistä syistä. Päihdehuollon erityispalveluja ovat A-klinikat ja nuorisoasemat sekä niitä vastaavat avohoitoyksiköt, katkaisuhoidon asemat sekä päihdeongelmallisille tarkoitettut kuntoutusyksiköt, asumis- ja tukipalvelut, ensisuoja- ja päivätoimintakeskukset.

Päihdesairauksien sairaalahoitoon kuuluvat alkoholin ja huumeiden käyttöä johtuvat hoitojaksot sekä lääkemyrkytykset. Alkoholin käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin seuraavilla ICD-10-tautiluokituksen diagnooseilla: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 ja R78.0. Huumeiden käyttöön liittyvät hoitojaksot poimitaan tilastoihin diagnooseilla: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 sekä huumausainemyrkytykset: X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 ja T36, jotka on tarkennettu seuraavilla ATC-koodeilla: N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, joiden syyksi ei ole kirjattu itsemurhaa tai sen yritystä. Tässä jaottelussa uni- ja rauhoittavien lääkkeiden haitallinen käyttö sisältyy huumausaineisiin, ei lääkeaineisiin. Lääkeainemyrkytykset sisältävät myrkytysdiagnoosit T36, joiden aiheuttajana on muu kuin edellä mainittu päihde- ja lääkeaine tai lääkeainetta ei ole lainkaan tarkennettu. Lääkeainemyrkytyksiin on lisäksi sisällytetty kaikki itsemurhat ja niiden yritykset (myös edellä luokiteltujen päihde- ja lääkeaineiden osalta). Uni- ja rauhoittavien lääkkeiden myrkytykset kuuluvat lääkeaineisiin mikäli myrkytyksen syynä on ollut itsemurha tai sen yritys.

Päihdehuollon laitosjakson ensisijaisiksi hoitoon tulon syiksi on eroteltu alkoholi tai huumeet, joka sisältää myös lääkkeiden ongelmakäytön (73) ja sekakäyttöongelman (74). Kaikki laitokset eivät erottele hoitoon tulon johtanutta päihdettä ja päihdehuollon laitosjaksolle voi tulla muista syistä.

Tupakka on tupakkakasvista valmistettu tai tupakkakasvia sisältävä nautintoaine. **Tupakkatuote** on tupakasta kokonaan tai osittain valmistettu nautittavaksi tarkoitettu tuote. Määritelmään ei sisälly savukepaperia. **Savuke** on poltettavaksi tarkoitettu, valmiiksi paperiin kääritty tai muusta aineesta valmistettuun hylsyn muotoiseen päällykseen sijoitettu tupakkakäärö, joka ei ole sikari tai pikkusikari. Savukkeen painoksi on arvioitu 0,65 g. **Sikari** on poltettavaksi tarkoitettu luonnon tupakasta valmistettu tupakkakäärö, jonka uloin kääre tai sidelehti on tupakanlehteä

tai tupakanväristä rekonstruoitua tupakkaa. Sikarin painoksi on arvioitu 2 grammaa. **Pikkusikari** on sikari, joka painaa enintään kolme grammaa. **Irtotupakka** sisältää piipu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan. **Nuuska- ja puru-tupakka** ovat suussa käytettäviä tupakkatuotteita. Nuuskarasian painoksi on arvioitu 30 g. **Tupakan kulutus** tilastoidaan kahdella tavalla Tullin valmisteverotilastoon perustuen: 1) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen joulumarraskuun aikana, mikä kuvaa paremmin kalenterivuoden tosiasiallista kulutusta ja 2) Tupakkatuotteiden toimitukset verolliseen kulutukseen tilastovuoden aikana (tammi–joulukuu), kuten kulutusta on seurattu vuodesta 1940 alkaen. Tupakkatuotteiden kulutus 15 vuotta täyttäneitä kohti: Laskennassa käytetään Suomen 15 vuotta täyttäneiden keskiväkilukua tilastovuonna. **Verottomat savukkeet:** Matkailijoiden ulkomailta verovapaasti tuomat savukkeet. Verovapaiden savukkeiden tuontimäärät arvioidaan vuosittain tutkimuksen perusteella.

Perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito

Terveys- ja hyvinvointilain (1326/2010) mukaan terveydenhuoltoon sisältyvät terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito.

Perusterveydenhuollolla tarkoitetaan terveydenhuoltolaissa kunnan järjestämää väestön terveydentilan seurantaa, terveyden edistämistä ja sen osana terveysneuvontaa ja terveystarkastuksia, suun terveydenhuoltoa, lääkinnällistä kuntoutusta, työterveys- huoltoa, ympäristöterveydenhuoltoa sekä päivystystä, avosairaanhoitoa, kotisairaanhoitoa, kotisairaala- ja sairaalahoitoa, mielenterveytyötä sekä päihdetyötä siltä osin kuin niitä ei järjestetä sosiaalihuollossa tai erikoissairaanhoidossa. Perusterveydenhuollosta voidaan käyttää myös nimitystä kansanterveysyö.

Kansanterveyslain mukaan kunnassa pitää olla **terveyskeskus**, joka huolehtii terveydenhuoltolain mukaisista perusterveydenhuollon tehtävistä. Terveyskeskus voi olla usean kunnan yhteinen. Kunnat voivat myös hankkia kaikki tai osan terveyskeskuspalveluista muilta julkisilta tai yksityisiltä palvelujen tuottajilta. Terveyskeskuksella voi olla useita palveluja tuottavia terveysasemia sekä vuodeosastoja. Terveyskeskuksen osana voi olla myös erikoislääkärijohtoinen sairaala. Kunnallisten terveyskeskusten lisäksi mukana on myös joitakin muita kunnallisia tai yksityisiä palveluntuottajia, jotka vastaavat terveyskeskustoiminnasta tietyllä alueella.

Terveyskeskusten avosairaanhoidon vastaanotoilla kirjatulla käyntisyyllä tarkoitetaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemystä asiakkaan terveysongelmasta tai asiasta, jonka vuoksi perusterveydenhuollon avohoidon palvelutapahtuma toteutuu. Käyntisyy voi olla jo määritetty diagnoosi (taudinmääritys), joka ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä tai se voi olla muu ammattihenkilön näkemys asiakkaan kuvaamasta oireesta tai ongelmasta.

Potilaan diagnoosi/ongelmaluettelo kuuluu valtakunnallisesti yhdenmukaisella tavalla koodattaviin, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon yhteisiin ydintietoihin. Perusterveydenhuollossa diagnoosin/käyntisyyntä tallennuksessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 tai ICPC-2 -luokitusta.

Kausi-influenssarokotuskattavuus kertoo sen, kuinka suuri osuus määriteltyihin ikäryhmiin kuuluvista on rokotettu kausi-influenssarokotteella.

Tämän julkaisun taulukoissa **erikoissairaanhoidon avohoittoon** on laskettu mukaan kuntien ja kuntayhtymien sekä neljän yksityisen sairaalan tuottamat erikoissairaanhoidon

avohoidon palvelut. Mukana on myös terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen toiminta. **Erikoissairaanhoidon laitoshoido** (mukaanlukien päiväkirurgia) sisältää muun kuin terveyskeskusten, valtion ja yksityisten sairaaloiden yleislääketieteen alan vuodeosastohoidon. Mukana on siten sekä kuntien, kuntayhtymien, valtion että yksityisten tuottama erikoissairaanhoido, mukaan lukien terveyskeskusten erikoislääkärijohtoinen vuodeosastohoido. **Psykiatrian erikoisaloihin** on laskettu mukaan erikoisalat 70, 74 ja 75 alaryhmineen.

Tapaturmien ja väkivallan vuodeosastohoido on poimittu ne hoitajakset, joissa päädiagnoosina on ICD-10 luokituksen ryhmään XIX ”Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset” kuuluva diagnoosi lukuun ottamatta vammojen komplikaatioita tai myöhäisvaikutuksia sekä muualla luokittelemattomia kirurgisen ja muun lääketieteellisen hoidon komplikaatioita (diagnoosikoodit S00–T78). Taulukoissa nämä tapaukset on luokiteltu ulkoisen syyn mukaan. Nämä koodit löytyvät ICD-10-tautiluokituksen luvusta XX Vammojen, sairauksien ja kuoleman ulkoiset syyt.

Tapaturmatyyppi on määritelty hoitajaksolle, joissa ICD-10-luokituksen diagnoosi on välillä S00–T78 (hoidettavana on ollut tapaturma). Tapaturmatyyppi ilmaisee tapaturman paikkaa tai siihen liittyvää toimintaa. Tapaturmatyyppi -muuttujaa ei käytetä liikennetapaturmien, väkivallan, itsensä vahingoittamisen tai lääketieteellisen hoidon komplikaatioiden yhteydessä.

Toimenpiteellisissä hoitajaksossa ovat mukana sellaiset sairaaloiden tai terveyskeskusten vuodeosastoilla (ml. päiväkirurgia) tehdyt toimenpiteet, jotka on mainittu THL:n toimenpideluokituksessa. Suurin osa tehdyistä toimenpiteistä on erilaisia leikkauksia. **Kirurginen toimenpide** tarkoittaa tässä toimenpideluokituksen mukaista toimenpidettä, jonka koodin ensimmäinen merkki on jokin A:sta ja Q:hun ja jonka kolmas merkki ei ole numero.

Päiväkirurgialla tarkoitetaan etukäteen päiväkirurgiana suunniteltua toimenpidettä, jonka jälkeen potilas ei jää vuodeosastohoido.

Sairaaloiden tuottavuus

Somaattinen erikoissairaanhoido sisältää psykiatrian erikoisaloja lukuun ottamatta muut kliiniset erikoisalat.

Episodilla tarkoitetaan potilaan koko hoitoprosessia eli kaikkia vuodeosastohoitajaksia mukaan lukien päiväkirurgia, avohoitokäynnit, toimenpiteet ja muita suoritteita, jotka on tehty potilaan tietyn terveysongelman ratkaisemiseksi kalenterivuoden aikana. **Episodituottavuus** on toiminnan tuotoksen ja sen aikaansaamiseksi käytettyjen panosten välinen suhde. **Panoksina** on käytetty sairaalan tai sen erikoisalan hoitotoiminnasta aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Sairaalan tai erikoisalan **kokonaistuotos** käsittää hoitoepisodien painotetun summan. **Painotetut episodit** saadaan kertomalla episodit episodipainokertoimilla. Episodin määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos episodiin kuuluvat potilaat ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. Episodien painottamisella otetaan huomioon potilaiden vaikeusaste voimavarojen kulutuksen kannalta eri sairaaloissa. **Episodin painokerroin** on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin episodiin kuuluvien NordDRG Full -hoitajaksojen keskimääräisen kustannuksen ja kaikkien episodien keskimääräisen kustannuksen suhdetta.

Deflatoiduilla kustannuksilla tarkoitetaan kokonaiskustannuksia, jotka on deflatoitu vuoden 2009 hinta- ja kustannustasoon Tilastokeskuksen julkaisemalla julkisten menojen kuntatalouden terveydenhuollon hintaindeksillä.

Alueellinen tarkastelu on sairaanhoitopiirikohtainen tai kuntakohtainen. Mukana ovat julkisten sairaaloiden tuottama somaattinen erikoissairaanhoito sekä yksityisten sairaaloiden tuottama somaattisen erikoissairaanhoidon laitoshoido ja päiväkirurgia.

Alueellisessa tarkastelussa episodiin, **alue-epiisodiin**, lasketaan potilaan saman sairauden vuoksi erikoissairaanhoidossa annettu koko hoito riippumatta siitä, missä sairaalassa tai sairaanhoitopiirissä hoito on annettu. Näkökulma on tällöin väestölähtöinen. Alue-epiisodit sisältävät myös potilaiden vuodeosastojaksot (ml. päiväkirurgia) erikoislääkärijohtoisissa terveyskeskussairaloissa sekä yksityisissä sairaaloissa. Lisäksi alue-epiisodeihin sisältyy erikoislääkärijohtoisten terveyskeskusuksiköiden avohoitotiedot.

Painotetut suoritteet (laitoshoidojaksot, päivystys- ja avohoitokäynnit): Painotetut hoitajakset kuvastavat hoidon vaikeusastetta. Painotetut hoitajakset saadaan kertomalla hoitajakset (avo-/laitshoito) DRG-kustannuspainoilla. Hoitajaksojen määrä muuttuu painotettuna suuremmaksi, jos hoitajakset ovat keskimääräistä vaikeahoitoisempia. DRG Full -painokerroin on kustannuspaino. Se kuvaa kuhunkin DRG-ryhmään kuuluvien potilaiden keskimääräisten kustannusten suhdetta kaikkien potilaiden keskimääräisiin kustannuksiin. Painotetut hoitajakset = DRG-pisteet.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsy

Hoitoa odottavalla tarkoitetaan potilasta, jonka lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö on hoidon tarpeen arvioinnin perusteella päättänyt ottaa hoitoon ja joka on asetettu hoitojonoon tai jolle on varattu aika polikliiniseen hoitoon (jonottamisen syy sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito). Hoitoa odottaviin sisältyy a) poliklinikka- ja vuodeosastohoitoa sekä päiväkirurgista hoitoa, b) leikkausta, toimenpidettä ja muuta hoitoa odottavat sekä c) lääkinnällistä kuntoutusta odottavat. (1326/2010/29 §).

Hoitojonoon asettamispäivä on se päivä, jolloin potilas asetetaan jonoon odottamaan vuodeosasto-, päiväkirurgista tai polikliinista hoitoa, leikkausta tai toimenpidettä. Hoitojonoon asettamispäivän tulisi olla sama, jolloin lääkäri on tehnyt päätöksen hoitoon ottamisesta. Poimintaan otetaan mukaan sekä jo hoitoajan saaneet potilaat että ne potilaat, jotka eivät ole vielä saaneet hoitoa, vaikka hoitopäätös tarvittavasta hoidosta on tehty. Poimintaan otetaan mukaan potilaat, joiden jonottamisen syyluokka on sairaalan resurssit tai kiireellinen hoito. Hoidon odotusaika on hoitojonoon asettamispäivän tai käynnin varauspäivän (jonottamisen syy sairaalan resurssi tai kiireellinen hoito) ja hoitoon odottamisen välinen aika.

Sairastavuus

Näkövammaisena pidetään henkilöä, jonka paremman silmän laseilla korjattu näöntarkkuus on alle 0,3 tai jolla on jokin muu vastaavalla tavalla toimintakykyyn vaikuttava pysyvä näkövamma.

Tartuntataudilla tarkoitetaan sellaista sairautta tai tartuntaa, jonka aiheuttavat elimistössä lisääntyvät mikrobit (mm. bakteerit, virukset) tai mikrobien tuottamat myrkylliset aineet (toksiinit).

THL:n sairastavuusindeksi on tarkoitettu sairastavuuden alueellisen vaihtelun ja yksittäisten alueiden sairastavuuskehityksen mittariksi. Indeksiksi koostuu seitsemästä sairaurryhmästä ja neljästä sairauksien merkitystä kuvaavasta näkökulmasta. Näkökulmat

ovat kuolleisuus, työkyvyttömyys, elämänlaatu ja terveydenhoidon kustannukset. Eri sairausryhmiä on painotettu kokonaisindeksissä suhteessa niiden merkitykseen näiden näkökulmien kannalta. Sairastavuustiedot ovat rekisteripohjaisia.

THL:n sairastavuusindeksissä kunkin sairausryhmän yleisyyttä painotetaan sen perusteella, mikä on ao. sairausryhmän merkitys väestön kuolleisuuden, työkyvyttömyyden, elämänlaadun ja terveydenhuollon kustannusten kannalta. **Alueen indeksi** on näiden painotettujen sairausryhmittäisten yleisyyslukujen keskiarvo. **Indeksin arvo** on sitä suurempi, mitä yleisempää sairastavuus alueella on. Koko maassa sairastavuusindeksi on 100 uusimpana päivitysvuonna.

Indeksin arvoille on laskettu myös **virhemarginaalit (luottamusvälit)**, joiden avulla on mahdollista arvioida satunnaisvaihtelun vaikutusta indeksin arvoihin. Virhemarginaalien huomiointi on välttämätöntä erityisesti pienten kuntien ja sairausryhmittäisten tulosten tulkinnassa. Kukin sairausryhmä sekä näkökulma on kuvattu jäljempänä erikseen. Indeksin arvo koko maassa uusimpana päivitysvuonna on 100. Aikasarjoja tarkasteltaessa on huomioitava, että indeksin arvot aiempien tarkasteluvuosien osalta muuttuvat uuden päivityksen myötä. Indeksistä tuotetaan sekä ikävakiointu, että -vakioimaton versio, joiden tulokset poikkeavat toisistaan. Useat sairaudet ovat voimakkaan ikäriippuvaisia, jolloin alueen ikärakenne määrittää suurelta osin sairastavuuden tasoa. **Ikävakiointu indeksi** mahdollistaa alueiden välisen vertailun ikärakenteesta riippumatta. **Vakioimaton indeksi** puolestaan kuvastaa alueelle kohdentuvaa sairastavuustaakkaa ja on olennaisempi esimerkiksi alueelle kohdentuvien sairastavuudesta johtuvien kustannusten mittari.

THL:n sairastavuusindeksin osaindeksien määritelmät:

Syöpäsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee uusien syöpätapausten (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) määrän 0–79-vuotiaiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100). Indeksi kattaa henkilöt, joilla on todettu syöpä kuluneen vuoden aikana. Indeksissä käytetyistä syövästä on poistettu ihon ei-melanoomat (C44) niiden vähäisen kansanterveydellisen merkityksen vuoksi.

Sepelvaltimotauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden sepelvaltimotautitapahtumien (ICD10-koodit I20–I25, I46, R96, R98) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Aivoverisuonitauti-indeksi: Indikaattori ilmaisee sairaalahoitoon tai kuolemaan johtaneiden aivoverenkiertohäiriöiden ensikohtausten (ICD10 koodit I60–I64, paitsi I63.6) ilmaantuvuuden 35–79-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Tuki- ja liikuntaelinsairastavuuden indeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudosten sairauksien (ICD10-koodit M00–M99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden 16–64-vuotiailla suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Mielenterveysindeksi: Indikaattori on jaettu kolmeen osioon;

1. Itsemurhat: Indikaattori kuvaa itsemurhien ja sairaalahoitoon johtaneiden itsensä vahingoittamisten (ICD10-koodit X60–X84) määrää ikäryhmässä 15–79 suhteutettuna samanikäiseen väestöön.
2. Psykoosi: Indikaattori kuvaa psykoosin (Kelan sairauskoodit 112 ja 188) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvaus oikeuksien esiintyvyyden suhteutettuna väkilukuun.

3. Mielenterveysyistä johtuvat työkyvyttömyyseläkkeet;

Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa voimassa olevien mielenterveyden ja käyttäytymishäiriöiden (ICD10-koodit F00–F99) vuoksi myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden esiintyvyyden ikäryhmässä 16–64-vuotiaat..

Tapaturmaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden aikana vammojen ja myrkytysten (ICD10 -koodit S00–T78) vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden hoitajaksojen ilmaantuvuuden ikäryhmässä 15–79-vuotiaat suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Dementiaindeksi: Indikaattori ilmaisee vuoden lopussa Alzheimerin taudin (Kelan korvauskoodi 307, lääkkeet donepetsiili, rivastigmiini, galantamiini tai memantiini) takia myönnettyjen lääkkeiden erityiskorvausosuuksien esiintyvyyden 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmässä suhteutettuna vastaavanikäiseen väestöön ja edelleen koko maan tasoon (koko maa=100).

Toimeentulotuki

Toimeentulotuella tarkoitetaan kunnan varoista suoritettua, sosiaalihuoltoon kuuluvaa viimesijaista tukea kotitaloudelle silloin, kun käytettävissä ei ole tavanomaisia tuloja tai toimeentuloa turvaavia etuuksia tai ne eivät riitä turvaamaan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätöntä toimeentuloa.

Henkilöstö

Kunnallinen henkilöstö tarkoittaa kunnissa ja kuntayhtymissä työskentelevää oman tuotannon (mukana ei ole ostopalveluja) kuukausipalkkaista sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä. **Henkilötövuosien** laskennassa osa-aikaisten työpanos on 60 % koko-aikaisten työpanoksesta eikä mukana ole virkavapaalla olevia.

”Työlliseen työvoimaan luetaan kaikki 18–74-vuotiaat henkilöt, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työttömänä työnhakijana työvoimatoimistossa tai suorittamassa varusmies- tai siviilipalvelua. Tieto työllisyydestä perustuu työeläke- ja veroviranomaisten tietoihin.”

Kustannukset

Sosiaalimenoihin lasketaan EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän (ESSPROS) mukaiset rahasuoritukset, palvelut ja tavarat sekä maksettujen kulujen korvaaminen turvan piiriin kuuluville kahdeksassa riski- ja tarveryhmässä (esimerkiksi vanhuus, sairaus ja terveys jne). **Terveydenhuollon menot ja rahoitus** tilastoidaan EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käsitteiden ja luokitusten mukaisina. Kansallista raportointia varten on tuotettu terveys-tilinpitoon pohjautuen kansalliset erityispiirteet huomioivat kustannuserät. Terveydenhuollon kokonaismenot koostuvat seuraavista kustannuseristä: erikoissairaanhoido, perusterveydenhuolto (pl. työterveys-, opiskeluterveydenhuolto ja suun terveydenhuolto), suun terveydenhuolto, työterveys- ja opiskeluterveydenhuolto, ikääntyneiden ja vammaisten pitkäaikaishoito (pl. perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon pitkäaikaishoito), sairausvakuutuksen korvaama yksityinen terveydenhuolto, muu terveydenhuolto, lääkkeet ja muut lääkinnälliset kulutustavarat, hoitolaitteet ja muut lääkinnälliset

kestokulutustavarat, terveydenhuollon hallintomenot, matkat sekä terveydenhuollon bruttoinvestoinnit. Kansainvälisessä vertailussa tarkastellaan yleisesti terveydenhuollon käyttömenoja eli terveydenhuollon kokonaismenoista on vähennetty investointimenot.

Terveydenedistämisasiivisuus

Hyvinvoinnin ja terveydenedistämistä kuntajohdossa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen neljään ulottuvuuteen eli sitoutuminen terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen liikunnan edistämiseen strategisella tasolla, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, osallisuus ja muut ydintoiminnat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä kunnan toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin liikunnan edistäminen toteutuu kunnassa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminnat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä koulun toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin oppilaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu koulussa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuus-viitekehyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä lukion toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu lukioissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA kuvataan pistemäärällä, joka perustuu kuuteen terveydenedistämisasiivisuusiitekehetyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt ja osallisuus. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä oppilaitoksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin opiskelijoiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu oppilaitoksissa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Terveyden edistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa kuvataan pistemäärällä, joka perustuu seitsemään terveydenedistämisasiivisuusiitekehetyksen ulottuvuuteen eli sitoutuminen, johtaminen, seuranta ja tarveanalyysi, voimavarat, yhteiset käytännöt, osallisuus ja muut ydintoiminnat. Ulottuvuuskohtaiset pistemäärät on saatu pisteyttämällä terveyskeskuksen toimintaa ja resursseja kuvaavat tosiasialuonteiset tiedot suhteessa lainsäädäntöön, suosituksiin ja hyviin käytäntöihin. Kokonaispistemäärä on ulottuvuuksia kuvaavien pistemäärien keskiarvo. Yksittäiset indikaattorit on pisteytetty asteikolla 0–100. Pistemäärä kuvaa, miten hyvin väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen toteutuu terveyskeskuksessa. Pistemäärä 100 tarkoittaa, että toiminta on kaikilta osin hyvän käytännön ja hyvän laadun mukaista.

Väestön terveys ja terveystyhtäytyminen

Ruokatottumukset: Tuoreita tai keitettyjä kasviksia lähes päivittäin syöviksi määritellään Kouluterveyskyselyssä ne, jotka ovat syöneet tuoreita tai keitettyjä kasviksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä. Tuoreita kasviksia päivittäin syöviksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksessa ne, jotka ovat syöneet tuoreita kasviksia, vihanneksia tai juureksia viimeksi kuluneen viikon aikana 6–7 päivänä.

Ylipainoisuus: Nuorten ylipainoisuus määritellään Kouluterveyskyselyssä painoindeksin (BMI) avulla. Ylipainon raja määritetty iän ja sukupuolen mukaan. 18-vuotiailla ja sitä vanhemmilla raja on 25 kg/m². Nuoremmilla ikäryhmillä raja on pienempi, esimerkiksi 14-vuotiailla pojilla 22,62 kg/m² ja tytöillä 23,34 kg/m². (Ks. Cole ym. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) Aikuisväestön ylipainoisuudella tarkoitetaan AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksissa painoindeksiä (BMI), joka on vähintään 25 kg/m², ja joka on laskettu kyselyyn vastaajan itse ilmoittaman pituuden ja painon perusteella.

Liikunta: Vähän tai ei lainkaan hengästyttävää liikuntaa harrastavaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä henkilö, joka harrastaa vapaa-ajallaan hengästyttävää ja hikoiluttavaa liikuntaa viikon aikana tavallisesti noin tunnin, noin puoli tuntia tai ei yhtään. Vähän tai ei lainkaan liikuntaa harrastavalla tarkoitetaan AVTK- ja ATH-tutkimuksissa henkilöä, joka harrastaa vapaa-ajan liikuntaa enintään kerran viikossa, vähintään puoli tuntia niin, että ainakin lievästi hengästyy ja hikoilee

Tupakointi: Päivittäin tupakoivaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka tupakoi nykyisin kerran päivässä tai useammin. Päivittäin tupakoivaksi määritellään AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksissa vastaaja, joka on ilmoittanut tupakoineensa ainakin yhden vuoden ajan päivittäin sekä viimeksi eilen tai tänään.

Alkoholin käyttö: Humalahakuisesti alkoholia kuukausittain juovaksi määritellään Kouluterveyskyselyssä vastaaja, joka juo alkoholia tosi humalaan asti joko noin 1–2 kertaa kuukaudessa tai kerran viikossa tai useammin. Humalahakuisesti alkoholia viikoittain käyttäväksi määritellään AVTK- ja ATH-tutkimuksissa vastaaja, joka juo kerralla vähintään kuusi alkoholiannosta (alkoholiannos käsittää pullon olutta tai vastaavaa, lasin viiniä tai ravintola-annoksen väkevää alkoholijuomaa) joko kerran viikossa tai päivittäin tai lähes päivittäin.

Koettu terveys: Terveysdentilansa huonoksi tai keskinkertaiseksi kokeva on Kouluterveyskyselyn mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskinkertainen tai melko tai erittäin huono. Terveysdentilansa huonoksi tai keskitasoiseksi kokeva on AVTK-, EVTK- ja ATH -tutkimuksien mukaan henkilö, joka on sitä mieltä, että hänen terveydentilansa on joko keskitasoinen, melko huono tai erittäin huono.

Toimintakyky: Vaikeuksia opiskelussa kysytään Kouluterveyskyselyssä seuraavasti: Miten koulunkäyntisi/opiskelusi sujuu? Onko sinulla vaikeuksia seuraavissa asioissa? Kysymyksen alakohtina ovat opetuksen seuraaminen oppitunneilla, läksyjen tai muiden vastaavien tehtävien tekeminen, kokeisiin valmistautuminen, itselleni parhaiten sopivan opiskelutavan löytäminen, omatoimisuutta vaativien tehtävien aloittaminen tai valmiiksi hoitaminen, kirjoittamista vaativien tehtävien tekeminen ja lukemista (esim. kirjasta) vaativien tehtävien tekeminen. Vaikeuksia opiskelussa kokeviksi määritellään ne vastaajat, jotka vastaavat vähintään yhteen kohtaan erittäin paljon tai vähintään kolmeen kohtaan melko paljon. Työkykynsä heikentyneeksi kokeviksi määritellään ATH-tutkimuksessa henkilö, joka on antanut työkykypistemääräkseen 7 tai alle. Perustuu kysymykseen: ”Oletetaan, että työkykynne on parhaimmillaan saanut 10 pistettä. Minkä pistemäärän antaisitte nykyiselle työkyvyllenne asteikolla 0-10? 0 tarkoittaa, etette pystyisi nykyisin lainkaan työhön.” Tarkastelussa on enintään 7 pistettä työkyvykseen arvioineiden osuus. Kysymys on osa Työkykyindeksiä ja siitä on tehty mittarisuositus TOIMIA-hankkeessa. Eläkeikäisen väestön toimintakykyä mittaa ATH-tutkimuksessa tyydyttymätön avuntarve. Se perustuu kysymykseen: ”Tarvitseteko ja saatteko heikentyneen toimintakykynne vuoksi apua arkipäivän askareissa?”. Vastausvaihtoehtoina olivat 1) en tarvitse enkä saa apua 2) tarvitsisin apua mutta en saa sitä 3) saan apua, mutta en tarpeeksi 4) saan tarpeeksi apua ja 5) selviytyisin vähemmälläkin avulla. Tarkastelussa ovat vastausvaihtoehdon 2) tai 3) vastanneiden osuus.

Ahdistuneisuus: Ahdistuneisuutta mitataan Kouluterveyskyselyssä General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) -mittarilla. Siihen kuuluvat väittämät hermostuneisuuden, ahdistuneisuuden tai kireyden tunteesta, kyvyttömyydestä pitää huolehtiminen kurissa, liiallisesta huolestuneisuudesta, vaikeudesta rentoutua, levottomasta olost, harmistumisesta tai ärsyntyneisyydestä ja pelosta, että jotain kauheaa tapahtuu. Jos nämä asiat ovat vaivanneet kahden viime viikon aikana useana päivänä, saa yhden pisteen. Vaihtoehdosta ”suurimpana osana päivistä” saa kaksi pistettä ja vaihtoehdosta ”lähes joka päivä” kolme pistettä. Kohtalaista tai vaikeaa ahdistuneisuutta kokeviksi määritellään vähintään 10 pistettä saaneet vastaajat.

Merkittävä psyykinen kuormittuneisuus: ATH-tutkimuksessa aikuisväestön ja eläkeläisväestön psyykkistä kuormittuneisuutta kartoitetaan MHI-5 -kysymyspatterilla. MHI-5 muodostuu viidestä kysymyksestä, jotka kartoittavat ahdistuneisuutta, masentuneisuutta ja positiivista mielialaa. Vastaus sijoittuu jatkumolle, jonka toinen ääripää

edustaa psyykkistä kuormitusta ja toinen positiivista mielialaa: ”Seuraavat viisi (5) kysymystä koskevat sitä, miltä Teistä on tuntunut 4 viime viikon aikana. Merkitkää kunkin kysymyksen kohdalla se numero, joka parhaiten kuvaa tuntemuksianne. Kuinka suuren osan ajasta olette 4 viime viikon aikana: Ympyröikää yksi numero joka riviltä.” Kysymyspatterin alakysymyksinä kysyttiin a) ollut hyvin hermostunut, b) tuntenut mielialanne niin matalaksi, ettei mikään ole voinut piristää teitä c) tuntenut itsenne tyyneksi ja rauhalliseksi d) tuntenut itsenne alakuloiseksi ja apeaksi ja e) ollut onnellinen. Vastausvaihtoehtoina esitettiin 1) koko ajan, 2) suurimman osan aikaa, 3) huomattavan osan aikaa, 4) jonkin aikaa, 5) vähän aikaa, 6) en lainkaan. Kuhunkin kysymykseen vastataan asteikolla 1-6. Lopullisen pistemäärän laskemiseksi pistemäärät kysymyksiin c) ja e) muunnetaan käänteiseen järjestykseen, minkä jälkeen pisteet lasketaan yhteen (summapistemäärä välillä 5-30) ja muutetaan asteikolle 0-100. Psyykinen kuormittuneisuus voidaan raportoida jatkuvana muuttujana tai käyttää katkaisukohtana pistemäärää 52, jolloin 52 tai sen alle pistettä saavilla on jo kliinisesti merkittävää psyykkistä kuormittuneisuusoireilua. Tarkastelussa ovat skaalatun pistemäärän vähintään 52 pisteen vastanneiden osuus.

Väestön mielipiteet sosiaaliturvasta

Mielipide sosiaaliturvan tasosta määritellään HYPÄ-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa kysymykseen: Onko sosiaaliturvan taso mielestänne Suomessa tällä hetkellä 1) aivan liian korkea, 2) jonkin verran liian korkea, 3) sopiva, 4) jonkin verran liian alhainen, 5) vai aivan liian alhainen?

Mielipide yksityisten sosiaalipalvelujen lisäämisestä määritellään HYPÄ-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Oletteko seuraavista väittämistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Yksityisiä sosiaalipalveluja tulisi lisätä?

Mielipide yksityisen terveyden- ja sairaanhoidon lisäämisestä määritellään HYPÄ-kyselyssä vastaukseksi, jonka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Oletteko seuraavista väittämistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Yksityistä terveyden- ja sairaanhoitoa tulisi lisätä?

Mielipide sosiaalipalvelujen toimivuudesta määritellään HYPÄ-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän sosiaalipalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa sosiaalipalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipide terveyspalvelujen toimivuudesta määritellään HYPÄ-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Esitän terveyspalveluja koskevia väittämiä. Vastatkaa, oletteko niistä täysin samaa mieltä, jokseenkin samaa mieltä, ette samaa ettekä eri mieltä, jokseenkin eri mieltä tai täysin eri mieltä: Suomessa terveyspalvelut toimivat yleisesti ottaen hyvin?

Mielipiteitä verovarojen kohdentamisesta terveyden ja sairaanhoitoon, sosiaalipalveluihin sekä tulonsiirtoihin määritellään HYPA-kyselyssä ja Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyssä vastauksiksi, jotka vastaaja antaa seuraavan kysymyksen alla olevaan väittämään: Vastatkaa terveyden ja sairaanhoidon, sosiaalipalvelujen ja tulonsiirtojen osalta, missä määrin toivoisitte verovaroja käytettävän niiden rahoitukseen: tulisiko verovaroja kohdentaa nykyistä enemmän, jokseenkin nykyinen määrä vai nykyistä vähemmän.

Sosiaali- ja terveysalan seurantaindikaattorit

Koulutustasomittain: Väestön koulutusrakenne -tilastossa väestön koulutustasoa mitataan perusasteen jälkeen suoritetun korkeimman koulutuksen keskimääräisellä pituudella henkeä kohti. Esimerkiksi koulutustasoluku 246 osoittaa, että teoreettinen koulutusaika henkeä kohti on 2,5 vuotta peruskoulun suorittamisen jälkeen. Väestön koulutustasoa laskettaessa perusjoukkona käytetään 20 vuotta täyttänyttä väestöä. Näin siksi että monen alle 20-vuotiaan koulutus on vielä kesken. Koulutustasomittaimen avulla voidaan helposti vertailla eri alueiden välisiä koulutustasoeroja sekä seurata ajassa tapahtuvia muutoksia. Lähde: Suomen virallinen tilasto (SVT): Väestön koulutusrakenne [verkkojulkaisu]. ISSN=1799-4586. Helsinki: Tilastokeskus [viitattu: 11.2.2017]. Saantitapa: <http://www.stat.fi/til/vkour/>

Gini-kerroin on yleisin tuloeroja kuvaava tunnusluku. Mitä suuremman arvon Gini-kerroin saa, sitä epätasaisemmin tulot ovat jakautuneet. Gini-kertoimen suurin mahdollinen arvo on yksi. Tällöin suurituloisin tulonsaaja saa kaikki tulot. Pienin mahdollinen Gini-kertoimen arvo on 0, jolloin kaikkien tulonsaajien tulot ovat yhtä suuret. Tulonjakotilastossa Gini-kertoimet esitetään prosentteina (sadalla kerrottuna). Gini-kerroin kuvaa suhteellisia tuloeroja. Gini-kerroin ei muutu, jos kaikkien tulonsaajien tulot muuttuvat prosenteissa saman verran.

Menetetty elinvuodet (PYLL = Potential Years of Life Lost) -indeksi muodostetaan laskemalla ensin kuolemistodennäköisyys jokaisessa ikäryhmässä jakamalla kuolemantapausten lukumäärä kyseisen ikäryhmän koolla. Saatu luku kerrotaan menetettyjen elinvuosien määrällä (esim. 0-vuotiaana kuolleen arvioidaan menettävän 80 vuotta, 20-vuotiaana kuolleen 60 vuotta jne.) Näistä ikäryhmittäisistä luvuista lasketaan painotettu summa käyttäen painoina alle 80-vuotiaiden ikärakennetta koko maassa, jotta alueiden erilaiset ikärakenteet eivät vääristä vertailua. Lopuksi kerrotaan saatu luku 100 000:lla.

PYLL-indeksi on kansainvälisesti laajalti käytetty mittari, ja se mittaa ennen aikaista kuolleisuutta korostaen nuorella iällä tapahtuvien kuolemantapausten merkitystä. Tietyn alueen PYLL-indeksi kertoo, kuinka monta elinvuotta menetettäisiin ennen aikaisen kuolemien vuoksi sellaisessa kuvitteellisessa väestössä, jossa vallitsisi tarkasteltavan alueen kuolemanvaara jokaisessa ikäryhmässä ja jossa olisi 100 000 alle 80-vuotiasta jakautuneena ikäryhmiin samalla tavalla kuin koko maassa. Eri alueiden PYLL-lukuja voidaan siis vertailla sekä keskenään että koko maan tasoon ja tarkastella muutoksia. PYLL-indeksi voidaan laskea myös kuolemansyittäin. Kuolleisuutta pidetään yhtenä luotettavimmista väestön terveydentilan osoittimista etenkin kansainvälisissä vertailuissa. PYLL-indeksissä painottuvat erityisesti sellaiset terveyden ja hyvinvoinnin ongelmat, jotka lisäävät kuoleman riskiä nuoremmassa ikäryhmissä.

Yleiset määritelmät

Alueittaiset tiedot palvelujen käytöstä perustuvat asiakkaan/potilaan kotikuntaan. Koko maan lukuihin sisältyy joissakin taulukoissa myös ulkomaalaisia tai sellaisia asiakkaita/potilaita, joiden kotikunta ei ole tiedossa.

Asiakkaat 31.12. tarkoittaa tuolloin kirjoilla olleita asiakkaita eli luku sisältää myös tilapäisesti poissa olleet.

Asiakkaita/potilaita/kotitalouksia vuoden aikana tarkoittaa eri asiakkaiden/potilaiden/kotitalouksien määrää riippumatta siitä, kuinka monta kertaa he ovat vuoden aikana palvelua käyttäneet.

Hoitojaksolla tarkoitetaan ajanjaksoa, jolloin asiakas/potilas on kirjattuna laitoshoidon saajaksi. Hoitojakso alkaa tulokirjauksesta ja päättyy lähtökirjaukseen. Tämän julkaisun taulukoissa hoitojaksoihin on laskettu mukaan tilastovuoden aikana päättyneet hoitojaksot (ml. päiväkirurgia). Poikkeuksena ovat päihdehuollon taulukoissa olevat tiedot päihdesairauksien hoitoon käytetyistä sairaalahoitokausista. Niissä mukaan on laskettu sekä tilastovuoden aikana päättyneet että tilastovuoden lopussa käynnissä olleet hoitojaksot.

Hoitopäivät vuoden aikana sisältävät kalenterivuodelle osuvat hoitopäivät. Hoitopäivät saadaan lähtöpäivän (tai 31.12.) ja tulopäivän (tai 1.1.) erotuksena, joten lähtöpäivä ei tule mukaan. Jos lähtö- ja tulopäivä ovat samat, hoitopäivien lukumääräksi tulee yksi. Lasten päivähoidossa hoitopäiviin lasketaan kuitenkin vain läsnäolopäivät.

Keskimääräinen hoitoaika on tilastovuoden aikana päättyneiden hoitojaksojen (ml. päiväkirurgia) kokonaispituuksien keskiarvo. Käynnin tunnusmerkkejä ovat henkilökohtainen kontakti asiakkaan ja sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön välillä sekä kontaktin perusteella tapahtuva merkintä asiakirjoihin.

Käynniksi lasketaan sekä asiakkaan käynti sosiaali- tai terveydenhuollon yksikössä että sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilön käynti yksikön ulkopuolella potilaan luona. Myös omaisten käynti ilman potilasta lasketaan käynniksi (esim. lastenpsykiatriassa).

Definitioner

Befolkning

Det förväntade antalet levnadsår för nyfödda beskriver det antal år en 0-åring skulle leva om dödligheten var oförändrad på den observerade nivån. Trots att ordet ”förväntat” används i termen, beskriver det förväntade antalet levnadsår endast dödlighetsnivån vid beräkningsögonblicket. Det förväntade antalet levnadsår är ett åldersstandardiserat nyckeltal som möjliggör en jämförbar granskning av dödlighetsnivån för olika år.

Med **medelfolkmängd** avses medeltalet av folkmängden i slutet (31.12) av två på varandra följande år. I allmänhet beskrivs fenomen under det år som granskas i statistiken (statistikåret) på så sätt att man vid beräkningen använder medelfolkmängden för den befolkning eller del av befolkningen som är objekt för händelserna i statistikgrenen.

Befolkningsprognoser är beräkningar som gäller befolkningens framtida utveckling. Prognoserna bygger på den tidigare utvecklingen av befolkningsförändringens delfaktorer, dvs. födelsetalet, dödligheten och utflyttningen. Befolkningsprognoserna anger främst vilken befolkningsutveckling skulle vara att vänta om det inte skedde några förändringar i den observerade befolkningsutvecklingen.

Den demografiska försörjningskvoten anger hur många personer under 15 år och över 65 år det finns mot hundra personer i åldern 15–64 år (arbetsför ålder).

Reproduktiv hälsa

Förlossning (ett nyfött barn): Händelse som leder till att ett eller flera foster eller barn (≥ 1) vars gestationsålder är minst 22 graviditetsveckor ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor) eller vars vikt är minst 500 gram (≥ 500 g) föds vaginalt eller genom kejsarsnitt. Födelsen av ett levande barn är alltid en förlossning. Inducerade aborter som med tillstånd av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) utförs under graviditetsveckorna 22.–23. ($\leq 24 + 0$ graviditetsveckor) är inte förlossningar. **Levande född:** Nyfödd som oberoende av graviditetens längd efter födelsen andas eller uppvisar andra livstecken som att hjärtat slår, navelsträngen pulserar eller att musklerna rörs viljemässigt oavsett om moderkakan har lösgjort sig eller navelsträngen skurits av. **Dödfödd:** Foster eller nyfödd som vid födelsen inte uppvisar livstecken och vars födelse överensstämmer med definitionen på en förlossning ($\geq 22 + 0$ graviditetsveckor eller ≥ 500 g). **Spädbarnsdödlighet:** Antalet dödsfall bland barn under ett år i relation till 1 000 levande födda. **Perinatal dödlighet:** Antalet dödfödda och antalet levande födda barn som avlidit under den första levnadsveckan (< 7 dygn) i relation till 1 000 födda barn.

Missbildningsfall: Ett fall som uppfyller kriterierna för Finlands missbildningsregister, dvs. ett i Finland levande fött eller dödfött barn hos vilket man konstaterat minst en betydande medfödd missbildning, och vars moder bott i Finland under förlossningen och merparten av graviditeten. **Missbildning:** En betydande medfödd strukturell missbildning, en kromosomavvikelse eller en medfödd hypotyreoos hos ett missbildningsfall. Som betydande missbildning betraktas inte ärftliga eller andra sjukdomar som inte är behäftade med medfödda missbildningar, störningar i organens eller vävnadernas funktion, utvecklingsstörning, medfödda infektioner, mindre avvikelser i utseendet, normal variation eller andra mindre betydelsefulla avvikelser som finns på missbildningsre-

gistrets lista över missbildning som utesluts. **Prevalens:** Antalet missbildningsfall per 10 000 nyfödda.

Assisterad befruktning omfattar provrörsbefruktning och insemination (IUI). Provrörsbehandling omfattar påbörjade IVF-cykler (provrörsbefruktning), ICSI-cykler (mikroinjektionsbehandling) och överföring av fryst embryo (FET). Cykel avser att bildande av mogen äggblåsa påbörjats, och överföring avser överföring av en befruktad äggcell till livmodern.

Abort (avbrytande av graviditet): Artificiellt avbrytande av graviditet som inte överensstämmer med definitionen på en förlossning, som leder till att ett eller flera foster (≥ 1) dör och där man vet att fostret inte dött intrauterint före ingreppet.

Sterilisering: Ett ingrepp i en mans eller en kvinnas könsorgan som medför bestående avsaknad av fortplantningsförmåga. Sådana ingrepp i könsorganen som är nödvändiga i behandlingen av somatiska sjukdomar betraktas inte som steriliseringar.

Tjänster för barn och familjer

Med **småbarnspedagogik** avses att vården av barn organiseras antingen som daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet eller annan form av dagvårdsverksamhet. Gruppfamiljedagvård betraktas som familjedagvård. **Förskoleundervisning**, som närmast är avsedd för 6-åringar, syftar till att främja och stöda barnets inlärningsförutsättningar och skapa en smidig övergång till skolan. Förskoleundervisningen kan organiseras av social- eller skolförvaltningen. Den 1 augusti 2001 infördes avgiftsfri förskoleundervisning, men redan före det hade flera kommuner organiserat förskoleundervisning antingen i skolor eller i daghem. **Kommunal småbarnspedagogik** inbegriper kommunens egna tjänster och tjänster man köpt av privata serviceproducenter. **Privat dagvård** innefattar barn som vårdats med Folkpensionsanstaltens stöd för privat vård. Servicegivaren kan vara ett privat daghem, en privat familjedagvårdare eller en privat person som föräldrarna ingått ett arbetsavtal med. Småbarnspedagogik kan även arrangeras med en servicesedel som kommunen beviljar. Familjen kan då välja dagvårdsp plats för barnet bland de serviceproducenter som kommunen godkännt.

Med **underhållsbidrag** avses en penningprestation med vilken ett barns förälder ska delta i de kostnader som barnets underhåll orsakar. Då underhållsbidraget fattas eller är otillräckligt, betalar FPA underhållsstöd. Föräldrarna kan komma överens om **ett barns vårdnad** så att bägge föräldrarna har gemensam vårdnad eller bara den ena föräldern har vårdnaden. Föräldrarna kan även komma överens om **boende och umgängesrätt**. Avtalet ska företes socialnämnden eller domstolen för fastställande för att det ska vara juridiskt verkställbart.

Med **barn placerade utom hemmet** avses barn och ungdomar som genom socialnämndens beslut placerats utanför hemmet som en stödåtgärd inom öppenvården eller som en åtgärd inom eftervården, eller för att de omhändertagits. **Omhändertagande** betyder att vården och fostran av barnet sker genom samhällets (socialnämnden i kommunen) försorg. Med **omhändertagande ”mot viljan”** avses sådana fall där ett barn som fyllt 12 år, eller barnets vårdnadshavare, motsätter sig omhändertagandet. Med **barn** avses en person som inte har fyllt 18 år och med **ung** en person som inte har fyllt 21 år. Barn och ungdomar som placerats utom hemmet kan vårdas i en familj, på en institution eller på annat liknande sätt. **Familjevård** anordnas i en lämplig familj,

som godkänts för uppgiften av socialnämnden, på grundval av ett skriftligt avtal. **Institutionsvård** omfattar vård på barnskyddsanstaltningar, t.ex. barnhem, ungdomshem och skolhem. **Annan vård** inbegriper bl.a. institutioner för missbrukarvård, yrkesskolornas internat och folkhögskolor. **Stödåtgärder inom öppenvården** innebär att man tryggar barnets eller den ungas stödboende, uppehälle, skolgång och hobbyverksamhet, ger familjen stöd och rehabilitering samt vidtar andra stödåtgärder vid behov. I enlighet med den nya socialvårdslagen (1301/2014), som trädde i kraft 1.4.2015, börjar en klientrelation inom barnskyddet när en socialarbetare utifrån en bedömning av servicebehovet konstaterar att barnet behöver tjänster och stödåtgärder enligt barnskyddslagen. En klientrelation inom barnskyddet börjar också när brådsakande åtgärder vidtas för att trygga barnets hälsa och utveckling eller när barnet eller barnets familj får service eller annat stöd som avses i denna lag innan bedömningen av servicebehovet blivit färdig. Före den nya socialvårdslagen (1.4.2015) inleddes en klientrelation inom barnskyddet redan när bedömningen av barnskyddsbehovet började utredas (utredning av behovet av barnskydd).

Äldreomsorg

Till servicen inom äldreomsorgen hör både tjänster som är särskilt avsedda för äldre och allmänna tjänster som utnyttjas av äldre. Som **klienter som får regelbunden hemvård** betraktas de klienter inom hemservicen och hemsjukvården för vilka det uppgjorts en service- och vårdplan eller som får hemservice eller hemsjukvård minst en gång i veckan. **Hälsovårdscentralernas slutenvård** omfattar slutenvården inom allmänmedicin på hälsovårdscentralerna. Utöver traditionell vård på ålderdomshem (institutionsvård) finns olika slag av boendeservice som administrativt hör till öppenvården. Denna service kan bestå t.ex. av boende i servicehus eller gruppboende. I en del av enheterna är personalen på plats dygnet runt (**serviceboende med heldygnsoomsorg**) och i andra endast dagtid (**vanligt serviceboende**). Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Handikappservice

Med **institutioner för personer med utvecklingsstörning** avses huvudsakligen s.k. centralinstitutioner. **Assisterat boende** utgörs av sådana boendeenheter för personer med utvecklingsstörning (gruppboende) där personalen är på plats dygnet runt, medan **styrt boende** är ett boende där personalen finns på plats endast dagtid. Till **långvårdsklienterna** hör de klienter som fått beslut om långvarig institutionsvård eller vars vård varat över 90 dygn.

Mentalvård

Öppenvårdsbesök inom mentalvården avser besök vid psykiatriska polikliniker och vid mentalvårdsbyråer. Till **psykiatrisk institutionsvård** hör sådana vårdperioder inom slutenvården på sjukhus och hälsovårdscentraler där huvuddiagnosen är psykiska sjukdomar och syndrom (ICD-10-diagnoserna F00–F99, med undantag av diagnoser som tyder på demens, andra organiska psykiska störning-

ar samt utvecklingsstörning). Utöver traditionell institutionsvård finns det också olika former av boendeservice för personer med psykiska problem. Inom en del av **boendeservicen inom psykiatrin är personalen** på plats dygnet runt, i andra enbart dagtid.

Alkohol, droger och beroende

Alkohol och andra droger inbegriper alkohol, surrogat och narkotika. **En alkoholdryck är** en dryck avsedd för förtäring vars alkoholhalt överskrider 2,8 och är högst 80 volymprocent etylalkohol. **Narkotika** är ett allmänbegrepp som omfattar lösningsmedel, narkotiska ämnen samt de läkemedel som i huvudsak påverkar det centrala nervsystemet och som kan användas i berusningssyfte. **De narkotiska ämnena** definieras i narkotikaförordningen (548/1993).

Den registrerade alkoholkonsumtionen omfattar försäljningen till detaljhandelskunderna i Alkos butiker samt distributionen av alkoholdrycker till livsmedelsbutiker och till restauranger med serveringstillstånd. **Den oregistrerade konsumtionen** omfattar den alkohol turisterna för in i landet, hemtillverkad alkohol, olagligt tillverkad alkohol, smuggling, T-sprit och andra surrogat samt den alkohol man konsumerat under utrikesresor. Den registrerade och oregistrerade konsumtionen utgör sammantaget **den totala alkoholkonsumtionen**.

Tjänsterna inom missbrukarvården omfattar såväl specialtjänster som de tjänster inom socialvården och hälso- och sjukvården som utnyttjas på grund av bruk av alkohol och andra droger. Till missbrukarvårdens specialtjänster hör A-kliniker, ungdomsstationer och motsvarande öppenvårdsenheter, akutvårdsstationer samt rehabiliteringsenheter, boendeservice, skyddshärbärgen och dagcentraler för missbrukare.

Till **den sjukhusvård av missbrukssjukdomar** räknas de vårdperioder som orsakats av alkohol- och narkotikabruk samt läkemedelsförgiftningar. Alkoholrelaterade vårdperioder selekteras genom följande diagnoser i sjukdomsklassifikationen ICD-10: F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 och R78.0. Narkotikarelaterade vårdperioder selekteras med diagnoserna: F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 samt narkotikaförgiftningar X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 och T36, som preciserats med följande ATC-koder N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, för vilka självmord eller självmordsförsök inte har registrerats som orsak. I denna indelning ingår skadlig användning av sömnmedel och lugnande medel i narkotika, inte i läkemedel. Läkemedelsförgiftningarna omfattar förgiftningsdiagnoserna T36 som har en annan orsak än det ovan nämnda läkemedlet som används i berusningssyfte eller för vilka läkemedlet inte har specificerats. I läkemedelsförgiftningarna ingår dessutom alla självmord och försök till självmord, även för de läkemedel som används i berusningssyfte som klassificeras ovan. Förgiftningar till följd av sömnmedel och lugnande medel tillhör läkemedel om orsaken till förgiftningen varit självmord eller försök till självmord.

Som primär orsak till varför personer sökt **institutionsvård inom missbrukarvården** har man gjort en distinktion mellan alkohol och narkotika, som även omfattar missbruk av läkemedel (73) och blandmissbruk (74). Alla vårdinstitutioner skiljer inte mel-

lan rusmedel som lett till att personer sökt sig till vård, och man kan få institutionsvård inom missbrukarvården av andra orsaker.

Tobak är ett njutningsmedel som är tillverkat av eller innehåller tobaksplanta. **En tobaksprodukt** är produkt som helt eller delvis är tillverkad av tobak och som är avsedd att avnjutas. I definitionen ingår inte cigarettpapper. **En cigarett** är en tobaksrulle som är avsedd att rökas och som är färdigt rullad i papper eller är placerad i ett hylsformigt hölje tillverkat av annat material och som inte kan anses vara en cigarr eller en cigarill. Vikten av en cigarett uppskattas vara 0,65 g. **En cigarr** är en av naturlig tobak tillverkad tobaksrulle som är avsedd att rökas och vars yttersta skikt eller omblad består av tobaksblad eller av tobaksfärgad rekonstruerad tobak. Vikten av en cigarr uppskattas vara 2 g. **En cigarill** är en cigarr som väger högst tre gram. **Löstobak** omfattar pip- och cigarettobak samt finskuren tobak för rullning av cigaretter. **Snus och tuggtobak** är tobaksprodukter som avnjuts i munnen. Vikten av en snusdosa uppskattas vara 30 g.

Tobakskonsumtionen statistikförs på två sätt utgående från Tullens punktskattestatistik: 1) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under perioden december-november, vilket avspeglar den verkliga konsumtionen under kalenderåret och 2) Leveransen av tobaksprodukter för skattepliktig konsumtion under statistikåret (januari-december), som är den metod som använts sedan år 1940. Konsumtionen av tobaksprodukter per person som fyllt 15 år : Vid estimeringen av antalet 15 år fyllda invånare används Finlands medelfolkmängd under statistikåret. **Skattefria cigaretter:** cigaretter som förs in i landet skattefritt av resenärer. Införseln av skattefria cigaretter uppskattas årligen på basis av undersökningar.

Primärvård och specialicerad sjukvård

Enligt lagen om hälso- och sjukvård (1326/2010) omfattar hälso- och sjukvården främjande av hälsa och välfärd, primärvård och specialiserad sjukvård.

Med **primärvård** avses i lagen om hälso- och sjukvård uppföljning av befolkningens hälsotillstånd, hälsofrämjande verksamhet inklusive hälsorådgivning och hälsoundersökningar, mun- och tandvård, medicinsk rehabilitering, företagshälsövård och miljö- och hälsoskydd som kommunen ordnar samt jourverksamhet, öppen sjukvård, hemsjukvård, hemsjukhusvård och sjukhusvård, mentalvårdsarbete och alkohol- och drogarbete som kommunen ordnar, till den del de inte ordnas inom socialvården eller den specialiserade sjukvården; primärvård kan också benämnas folkhälsöarbete.

Enligt folkhälsolagen ska kommunen ha en **hälsövårdscentral** som ansvarar för uppgifter som anges i lagstiftningen. Hälsövårdscentralen kan vara gemensam för flera kommuner. Kommunerna kan också skaffa alla eller en del av hälsocentraltjänsterna från andra offentliga eller privata serviceproducenter. Hälsövårdscentralen kan vid behov ha flera hälsostationer och vårdavdelningar som producerar tjänster. I anslutning till hälsövårdscentralen kan det också finnas ett specialistlett sjukhus. Vid sidan av de kommunala hälsövårdscentralerna ingår i verksamheten också vissa andra kommunala eller privata serviceproducenter som ansvarar för hälsövårdscentralverksamheten inom ett visst område.

Med **en besöksorsak som registrerats vid hälsocentralernas mottagningar för öppenvården** avses den uppfattning en yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården har om klientens hälsoproblem eller de omständigheter som gett upphov till servicehändelsen. Besöksorsaken kan vara en tidigare fastställd diagnos, som uttrycker en på

medicinsk kunskap baserad uppfattning om hälsoproblemets orsak, eller någon annan uppfattning som en yrkesutbildad person har om ett symtom eller problem som beskrivs av klienten.

Förteckningen över patientdiagnoser/problem hör till de basdata som är gemensamma för primärvården och den specialiserade sjukvården och som ska kodas på ett nationellt enhetligt sätt. Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa berättar hur stor del av en viss åldersgrupp som har fått säsongsinfluensavaccin

Den specialiserade sjukvård som avses i lagen om hälso- och sjukvård omfattar hälso- och sjukvårdstjänster inom medicinska och odontologiska verksamhetsområden som hänför sig till förebyggande, undersökning, vård och behandling av sjukdomar, prehospital akutsjukvård, jour och medicinsk rehabilitering. Vid enheterna för specialiserad sjukvård ges i huvudsak vård på specialistläkarnivå. **Den öppenvård inom den specialiserade sjukvården** som redovisas i tabellerna i denna publikation har producerats av kommuner och samkommuner samt fyra privata sjukhus. Dessutom ingår specialistledd verksamhet vid hälsovårdscentralerna. **Slutenvården inom den specialiserade sjukvården (inklusive dagkirurgi)** inbegriper annan vård än slutenvård inom allmänmedicin vid hälsovårdscentraler, statliga och privata sjukhus. Sålunda ingår specialiserad sjukvård som produceras av kommuner, samkommuner, staten och privata inklusive specialistledd slutenvård vid hälsovårdscentraler. Till **de psykiatriska specialiteterna** hör specialiteterna 70, 74 och 75 med undergrupper.

Denna årsboks tabeller över **slutenvård till följd av olycksfall och våld** redovisar vårdperioder vars huvuddiagnos ingår i kapitel XIX ”Skador, förgiftningar och vissa andra följder av yttre orsaker” i klassifikationen ICD-10, med undantag av komplikationer eller sena besvär efter skador, samt komplikationer till kirurgiska åtgärder och medicinsk vård som inte klassificeras annanstans (diagnoskoderna S00–T78). I tabellerna har dessa fall klassificerats enligt den yttre orsaken. Dessa koder finns i kapitel XX ”Yttre orsaker till skador, sjukdomar och dödsfall” i klassifikationen av sjukdomar ICD-10.

En olycksfallstyp fastställs för vårdperioder med diagnoserna S00–T78 enligt ICD-10-klassificeringen (olycksrelaterade skador som behandlats). Olycksfallstypen anger var olycksfallet har skett eller vad som hänt i samband med olycksfallet. Denna variabel används inte i samband med trafikolyckor, våld, självtillfogad skada eller komplikationer vid medicinsk vård.

Vårdperioder med åtgärder omfattar sådana åtgärder som ingår i THL:s åtgärdsklassifikation och som utförts på sjukhus och hälsovårdscentralers vårdavdelningar (inklusive dagkirurgi). Största delen av åtgärderna är olika operationer. Med **kirurgisk åtgärd** avses här åtgärder enligt åtgärdsklassifikationen, där det första tecknet i koden är en bokstav från A till Q och där det tredje tecknet inte är en siffra.

Med **dagkirurgi** avses en åtgärd som på förhand planerats som dagkirurgi och efter vilken patienten inte behöver få vård på vårdavdelning.

Sjukhusens produktivitet

Den specialiserade somatiska sjukvården omfattar samtliga kliniska specialiteter med undantag av specialiteterna inom psykiatri.

Med **en episod** avses patientens vårdprocess som helhet, dvs. alla vårdperioder på avdelning inklusive dagkirurgi, öppenvårdsbesök, åtgärder och andra prestationer som genomförts för att åtgärda ett bestämt hälsomässigt problem hos patienten under kalenderåret. **Episodproduktivitet** avser relationen mellan verksamhetens resultat och de insatser som använts för att åstadkomma det. Som insatser används de totala kostnader som medförs av vårdverksamheten vid ett sjukhus eller inom en specialitet vid sjukhuset. **Det totala resultatet** av ett sjukhus eller en specialitet omfattar den viktade summan av vårdepisoderna. **De viktade episoderna** erhålls genom att multiplicera episoderna med episodviktkoefficienter. När en episod är viktad, blir dess vikt större om de patienter som episoden omfattar är svårare att behandla än genomsnittet. Genom viktning av episoderna beaktas i vilken grad patienter som är svåra att behandla förbrukar resurserna vid olika sjukhus. **Viktkoefficienten för en episod** utgörs av dess kostnadsvikt. Den beskriver förhållandet mellan den genomsnittliga kostnaden för de NordDRG Full-vårdperioder som ingår i respektive episod och den genomsnittliga kostnaden för alla episoder.

Med **deflaterade kostnader** avses totala kostnader som deflaterats till pris- och kostnadsnivån år 2009 med hjälp av uppgifterna om de kommunala hälsovårdsutgifterna i prisindexet för offentliga utgifter.

En områdesspecifik granskning utförs per sjukvårdsdistrikt eller kommun. I den upptas den specialiserade somatiska sjukvården som de offentliga sjukhusen producerar samt institutionsvård och dagkirurgi inom den specialiserade somatiska sjukvården som de privata sjukhusen producerar.

Vid en områdesspecifik granskning inberäknas i episoden (**områdesspecifik episod**) inberäknas hela den vård och behandling inom den specialiserade sjukvården som patienten fått för samma sjukdom, oberoende av i vilket sjukhus eller sjukvårdsdistrikt vården och behandlingen har getts. Infallsvinkeln är i dessa fall befolkningsorienterad. De områdesspecifika episoderna omfattar även vårdperioderna på vårdavdelning (inkl. dagkirurgi) vid specialistledda hälsovårdscentralssjukhus och privata sjukhus. I de områdesspecifika episoderna ingår ytterligare uppgifter om öppenvården vid specialistledda hälsovårdscentralenheter.

Viktade prestationer (institutionsvårdperioder, jour- och öppenvårdsbesök): De viktade vårdperioderna beskriver vårdens och behandlingens svårighetsgrad. De viktade vårdperioderna erhålls genom att multiplicera vårdperioderna (öppen-/slutenvård) med DRG-kostnadsvikter. När en vårdperiod är viktad, blir dess vikt större om vårdperioderna omfattar mer krävande vård än genomsnittet. Viktkoefficienten DRG Full anger kostnadsvikten. Den beskriver förhållandet mellan de genomsnittliga kostnaderna för patienterna i respektive DRG-grupp och de genomsnittliga kostnaderna för samtliga patienter. Viktade vårdperioder = DRG-poäng.

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården

Med **en person som väntar på vård och behandling** avses en patient som en läkare eller en annan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården beslutat ta in för vård och som placerats i vårdkö eller för vilken en tid reserverats för poliklinisk vård (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård och behandling). Personer som väntar på vård omfattar personer som väntar på a) vård på poliklinik eller vårdavdelning

eller inom dagkirurgi, b) operation, åtgärd och annan vård och behandling samt c) på medicinsk rehabilitering. (1326/2010/29 §).

Datum för placering i vårdkö avser den dag när patienten placerades i kö för vård, operation eller åtgärd på en vårdavdelning, inom dagkirurgin eller vid en poliklinik. Datumet för placering i vårdkö bör vara det datum då läkaren fattat beslut om intagning för vård. I urvalet upptas både patienter som redan fått tid för vård och behandling och de patienter som inte har fått en tid trots att vårdbeslut om den nödvändiga vården redan har fattats. I urvalet upptas patienter för vilka köandets orsaksklass är sjukhusets resurser eller brådskande vård. Väntetiden för vård är tiden mellan datumet för placering i vårdkö eller datumet för beställning av tid för besök (orsaken till köandet är sjukhusets resurser eller brådskande vård) och datumet för intagning till vård.

Sjukfrekvens

Med **synskadad** avses en person vars synskärpa är under 0,3 på det bättre ögat närden korrigerats med glasögon, eller som har någon annan bestående synskadad som påverkar funktionsförmågan på motsvarande sätt.

Med **smittsam sjukdom** avses en sådan sjukdom eller smitta som orsakas av mikrober (bl.a. bakterier, virus) vilka förökar sig i kroppen eller giftiga ämnen (toxiner) som mikrober producerar

THL:s sjuklighetsindex är avsett som en indikator för den regionala variationen av sjukligheten och för utvecklingen av sjukligheten i enskilda områden. Indexet består av sju olika sjukdomsgrupper och fyra olika synvinklar ur vilka sjukdomarnas betydelse uppskattas. De fyra synvinklarna är dödlighet, arbetsoförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. De olika sjukdomsgrupperna har viktats i det allmänna indexet i förhållande till deras betydelse avseende dessa synvinklar. Sjuklighetsuppgifterna är registerbaserade.

I THL:s sjuklighetsindex har varje sjukdomsgrupp viktats i förhållande till sjukdomsgruppens betydelse avseende befolkningens dödlighet, arbetsoförmåga, nedsatt livskvalitet och direkta kostnader för hälso- och sjukvården. Värdet på indexet för en region är ett medeltal av dessa viktade värden per sjukdomsgrupp. Värdet på indexet för en region är högre ju vanligare sjuklighet är i regionen. Sjuklighetsindexet för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100.

För indexets värden har även beräknats **felmarginaler (konfidensintervaller)** med vilka det är möjligt att uppskatta den slumpmässiga variationens inverkan på indexets värden. Det är nödvändigt att beakta felmarginalerna särskilt när det gäller att tolka resultaten för små kommuner och de sjukdomsgruppsspecifika resultaten. Varje sjukdomsgrupp och synvinkel beskrivs separat nedan. Indexets värde för hela landet för det senaste uppdateringsåret är 100. Vid en granskning av tidsserierna är det viktigt att beakta att indexets värden för de tidigare granskningsåren ändras i anslutning till den nya uppdateringen. Av indexet produceras en åldersstandardiserad och en icke-åldersstandardiserad version, vilkas tolkningar avviker från varandra. Flera sjukdomar är kraftigt åldersberoende, vilket innebär att områdets åldersstruktur i hög grad definierar sjuklighetsnivån. **Det åldersstandardiserade indexet** gör det möjligt att jämföra regionerna oberoende av åldersstruktur. **Det icke-standardiserade indexet** beskriver i sin tur regionens sjuklighetsbörda och är en väsentligare indikator exempelvis för kostnader som sjukligheten i regionen orsakar.

Definitioner av delindexen till THL:s sjuklighetsindex:

Index för sjuklighet i cancersjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av nya fall av cancer (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) hos åldersgruppen 0–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100). Indexet omfattar de personer hos vilka cancer konstaterats under det gångna året. Från de cancersjukdomar som används i indexet har icke-melanom i huden (C44) avlägsnats på grund av att den inte har någon stor betydelse för folkhälsan.

Index för kranskärtsjukdomar: Indikatorn anger förekomsten av kranskärtsjukdomsincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I20–I25, I46, R96, R98) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för cerebrovaskulära sjukdomar: Indikatorn anger första förekomsten av hjärninfarktincidenter som lett till sjukhusvård eller dödsfall (ICD10-koderna I60–I64, ej I63.6) hos 35–79-åringar i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för sjukdomar i muskuloskeletala systemet: Indikatorn anger andelen 16–64-åringar med invalidpension på grund av sjukdomar i muskuloskeletala systemet (ICD10-koderna M00–M99) i slutet av året i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för mentala sjukdomar: Indikatorn har indelats i tre delar:

1. Själv mord: Indikatorn beskriver mängden självmord och självmordsförsök som lett till sjukhusvård (ICD10-koderna X60–X84, Y870) i åldersgruppen 15–79 år i förhållande till befolkningen i samma ålder.
2. Psykos: Indikatorn beskriver mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av psykos (FPA:s sjukdomskoder 112 och 188) i förhållande till befolkningen.
3. Invalidpensioner som orsakats av mentala orsaker; Indikatorn anger antalet 16–64-åringar som får invalidpension på grund av psykiska sjukdomar och syndrom samt beteendestörningar (ICD10-koderna F00–F99) i slutet av året.

Index för olycksfall: Indikatorn anger andelen patienter i åldersgruppen 15–79 år som fått sjukhusvård på grund av skador, förgiftning och vissa andra yttre orsaker (ICD 10: S00–T78) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Index för demens: Indikatorn anger mängden rätter till läkemedelsersättningar som beviljats för behandling av Alzheimers sjukdom (FPA:s sjukdomskod 307, läkemedlen donepezil, rivastigmin, galantamin eller memantin) i förhållande till befolkningen i motsvarande ålder och vidare till nivån i hela landet (hela landet = 100).

Utkomststöd

Med **utkomststöd** avses ett ekonomiskt stöd inom den kommunala socialvården. Stödet beviljas ett hushåll i sista hand i de fall då sedvanliga inkomster eller förmåner som tryggar utkomsten inte finns eller då de inte räcker till för att trygga minst den oundgängliga utkomst som en person och familj behöver för ett människovärdigt liv.

Personal

Med **kommunanställda** avses månadsavlönad socialvårds- och hälso- och sjukvårds-personal inom den egna produktionen (köpta tjänster är inte inberäknade) i kommuner och samkommuner. Vid beräkningen av årsverken har antagits att de deltidsanställdas arbetsinsats utgör 60 procent av de heltidsanställdas arbetsinsats. Tjänstlediga har inte inbegripits.

”Till den sysselsatta arbetskraften hör alla 18–74-åringar, som var sysselsatta den sista veckan under året och som inte var arbetslösa arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån eller utförde militärel eller civiltjänst. Uppgiften om sysselsättning baserar sig på arbetspensionsuppgifter och uppgifter från skattemyndigheterna.”

Kostnader

Till de **sociala utgifterna** räknas de betalningar, tjänster och varor som definieras i EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS) samt ersättningen för utgifter inom de åtta olika risk- och behovsgrupper som omfattas av det sociala skyddet (t.ex. ålderdom, sjukdom/hälso- och sjukvård etc.). I statistiken över **hälso- och sjukvårdsutgifter och deras finansiering** används begrepp och indelningar enligt statistikförings-systemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning (SHA 2011, System of Health Accounts 2011). För den nationella rapporteringen har man utarbetat kostnadsposter som baserar sig på hälsoräkenskaperna och tar hänsyn till de nationella särdragen. De totala hälso- och sjukvårdsutgifterna består av följande kostnadsposter: specialiserad sjukvård, primärvård (exkl. företagshälsovård, studerandehälsovård och oral hälsovård), oral hälsovård, företagshälsovård och studerandehälsovård, långtidsvård för äldre och för personer med funktionsnedsättning (exkl. långtidsvård inom primärvården och den specialiserade sjukvården), privat hälso- och sjukvård ersatt av sjukförsäkring, annan hälso- och sjukvård, läkemedel och andra medicinska förbrukningsartiklar, terapeutiska hjälpmedel och andra medicinska varaktiga förbrukningsartiklar, hälso- och sjukvårdens administrativa utgifter, resor samt hälso- och sjukvårdens bruttoinvesteringar. I internationella jämförelser granskas allmänt hälso- och sjukvårdens driftsutgifter dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har investeringsutgifterna avdragits.

Hälsofrämjande verksamhet

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på fyra dimensioner i ramverket Hälsufrämjande verksamhet, dvs. engagemang i främjande av välfärd och hälsa på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys samt delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter som beskriver den reella verksamheten i kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsufrämjande verksamhet, dvs. enga-

gemang i främjande av motion och idrott på en strategisk nivå, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i kommunen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett poängmedelvärde som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av motion och idrott verkställs i kommunen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i skolan i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av elevernas välfärd och hälsa verkställs i skolan. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i gymnasiet i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i gymnasierna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sex dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis och delaktighet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksamheten i läroanstalten i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av de studerandes välfärd och hälsa verkställs i läroanstalterna. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården beskrivs med ett poängantal som baserar sig på sju dimensioner i ramverket Hälsofrämjande verksamhet, dvs. engagemang, ledning, uppföljning och behovsanalys, resurser, gemensam praxis, delaktighet och övrig kärnverksamhet. De dimensionsspecifika poängtalerna har fått fram genom att poängsätta de uppgifter och resurser som beskriver den reella verksam-

heten i hälsovårdscentralen i förhållande till lagstiftningen, rekommendationerna och god praxis. Det sammanlagda poängtalet är ett medelvärde av de poäng som beskriver dimensionerna. De enskilda indikatorerna har poängsatts på skalan 0–100. Poängtalet beskriver hur väl främjandet av befolkningens välfärd och hälsa verkställs i hälsovårdscentralen. Poängtalet 100 betyder att verksamheten till alla delar följer god praxis och håller god kvalitet.

Befolkningens hälsobeteende och hälsa

Kostvanor: I enkäten Hälsa i skolan definieras att äta färska eller kokta grönsaker nästan dagligen med att eleven har ätit dessa produkter 6–7 dagar under den senaste veckan. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras att äta färska grönsaker dagligen med att personen har ätit färska grönsaker eller rotsaker 6–7 dagar under den senaste veckan.

Övervikt: Övervikt bland unga definieras i enkäten Hälsa i skolan med viktindexet (BMI). Gränsen för övervikt fastställs enligt ålder och kön. För 18-åringar och äldre är gränsen 25 kg/m². I yngre åldersgrupper är gränsen lägre, till exempel för pojkar på 14 år är den 22,62 kg/m² och för lika gamla flickor 23,34 kg/m². (Se Cole m.fl. Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) Med övervikt hos vuxenbefolkningen avses i AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna ett viktindex (BMI) på minst 25 kg/m², som har räknats ut utifrån den längd och vikt som svarspersonen själv har uppgett.

Motion: En person som fritidsmotionerar så att han eller hon blir andfädd och svettig vanligen cirka en timme, cirka en halv timme eller inte alls under en vecka, definieras i enkäten Hälsa i skolan som en som motionerar lite eller inte alls så att pulsen höjs. I AVTK- och ATH-undersökningarna definieras en person som motionerar lite eller inte alls som en som fritidsmotionerar högst en gång i veckan, minst en halv timme åt gången så att det leder till åtminstone lindrig andfäddhet eller svettning.

Rökning: I enkäten Hälsa i skolan definieras det som daglig rökning när svarspersonen i nuläget uppger sig röka en gång per dag eller oftare. I AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna definieras svarspersonen som daglig rökare när personen uppger sig ha rökt dagligen i åtminstone ett år och senast i går eller i dag.

Alkoholkonsumtion: En svarsperson i enkäten Hälsa i skolan som dricker sig ordentligt berusad cirka 1–2 gånger per månad eller oftare definieras som en som dricker alkohol i berusningssyfte varje månad. En svarsperson i AVTK- och ATH-undersökningarna som dricker minst sex alkoholportioner åt gången (en alkoholportion är en flaska öl eller motsvarande, ett glas vin eller en restaurangportion stark alkoholdryck) antingen en gång per vecka eller dagligen eller nästan dagligen, definieras som en person som dricker alkohol i berusningssyfte varje vecka.

Upplevd hälsa: Enligt enkäten Hälsa i skolan är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt. Enligt AVTK-, EVTK- och ATH-undersökningarna är hälsotillståndet dåligt eller medelmåttigt när en person upplever sitt hälsotillstånd som medelmåttigt eller ganska eller mycket dåligt.

Funktionsförmåga: Om svårigheter i studierna frågas i enkäten Hälsa i skolan på följande sätt: Hur går det för dig i skolan/studierna? Har du svårigheter med något av

följande? Underpunkter i enkäten: att följa med i undervisningen, att göra läxorna eller liknande uppgifter, förberedelse inför prov, att hitta den studieteknik som passar bäst, att komma igång med eller slutföra uppgifter som kräver eget initiativ, att utföra skriftliga uppgifter och läsning av t.ex. böcker. De svars personer som svarar på minst en fråga att de har stora svårigheter eller på minst tre frågor att de har ganska stora svårigheter, definieras som personer som upplever svårigheter i studierna. En person som uppgett 7 eller lägre som poängantal för arbetsförmågan i ATH-undersökningen definieras som en person som upplever sig ha nedsatt arbetsförmåga. Grundar sig på frågan: ”Låt oss anta att er arbetsförmåga när den var som bäst fick 10 poäng. Hur många poäng skulle ni ge er nuvarande arbetsförmåga på skalan 0–10? 0 innebär att ni överhuvudtaget inte skulle kunna arbeta i dag.” Granskningen omfattar endast andelen personer som gett arbetsförmågan högst 7 poäng. Frågan är en del av Indexet för arbetsförmågan och en indikatorrekommendation har gjorts för denna i projektet TOIMIA. Den pensionerade befolkningens funktionsförmåga mäts i ATH-undersökningen genom Behovet av hjälp som inte har tillgodosetts. Grundar sig på frågan: ”Behöver och får ni till följd av er nedsatta funktionsförmåga hjälp med de vardagliga sysslorna?” Svarsalternativen var 1) jag behöver inte och får inte hjälp, 2) jag skulle behöva hjälp, men får inte det, 3) jag får hjälp, men inte tillräckligt, 4) jag får tillräckligt med hjälp och 5) jag skulle klara mig med mindre hjälp. I granskningen ingår andelen personer som svarat med svarsalternativen 2) eller 3).

Ångest: Ångest mäts i enkäten Hälsa i skolan med mätaren General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7). I den ingår påståenden om känsla av nervositet, ångest eller spänning, oförmåga att hålla oron under kontroll, överdriven oro, svårighet att koppla av, känsla av oro, benägenhet att bli förargad eller irriterad och rädsla över att något förfärligt ska hända. Om dessa frågor har besvarat flera dagar under de senaste två veckorna, ger det en poäng. Alternativet ”under största delen av dagarna” ger två poäng och alternativet ”nästan varje dag” ger tre poäng. Svars personer som får minst 10 poäng bedöms uppleva måttlig eller svår ångest.

Betydande psykisk belastning: I ATH-undersökningen kartläggs vuxenbefolkningens och pensionärernas psykiska belastning med en MHI-5-frågeuppsättning. MHI-5 består av fem frågor som kartlägger ångest, depressivitet och positiv sinnestämning. Svaren placeras på ett kontinuum vars ena ytterlighet representerar psykisk belastning och den andra positiv sinnestämning: ”Följande fem (5) frågor gäller hur ni har mått under de senaste 4 veckorna. Markera vid varje fråga den siffra som bäst beskriver era förnimmelser. Under hur stor del av tiden de senaste 4 veckorna har ni: Ringa in en siffra på varje rad.” Underfrågorna i frågeuppsättningen löd a) varit mycket nervös, b) känt er så nere att inget kunnat pigga upp er, c) känt er rofylld och lugn, d) känt er nedstämd och dystert till sinnes och e) varit lycklig. Svarsalternativen var 1) hela tiden, 2) största delen av tiden, 3) en väsentlig del av tiden, 4) under en viss tid, 5) under en kort tid, 6) inte överhuvudtaget. Svaren på varje fråga anges på skalan 1–6. För att beräkna det slutliga poängantalet omvandlas poängantalen för frågorna c) och e) i omvänd ordning varefter poängen sammanräknas (summa poäng mellan 5 och 30) och omvandlas till skalan 0–100. Psykisk belastning kan rapporteras som en kontinuerlig variabel eller också kan poängantalet 52 användas som brytpunkt, och då har de som får 52 eller lägre poäng redan kliniskt betydande psykiska symtom på belastning. I granskningen ingår andelen personer som fått minst 52 poäng enligt det skalade poängantalet.

Befolkningens åsikter om socialskyddet

Åsikten om nivån på socialskyddet definieras i HYPÄ-enkäten som respondentens svar på frågan: Anser Ni att nivån på socialskyddet i Finland för närvarande är 1) alltför hög, 2) en aning för hög, 3) lämplig, 4) en aning för låg eller 5) alltför låg?

Åsikten om en ökning av den privata sociala servicen definieras i HYPÄ-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Är Ni helt av samma åsikt, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt om följande påståenden: Det behövs mer privat social service?

Åsikten om en ökning av den privata hälso- och sjukvården definieras i HYPÄ-enkäten som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Är Ni helt av samma åsikt, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt om följande påståenden: Det behövs mer privat hälso- och sjukvård?

Åsikten om hur den sociala servicen fungerar definieras i HYPÄ-enkäten och Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Jag framför påståenden om den sociala servicen. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Den sociala servicen fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om hur hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar definieras i HYPÄ-enkäten och enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Jag framför påståenden om hälso- och sjukvårdstjänsterna. Var god svara om Ni är helt av samma åsikt med påståendena, någorlunda av samma åsikt, varken av samma eller annan åsikt, någorlunda av annan åsikt eller helt av annan åsikt: Hälso- och sjukvårdstjänsterna fungerar allmänt taget bra i Finland?

Åsikten om att allokera skattemedel till hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen definieras i HYPÄ-enkäten och enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster som respondentens svar på påståendet efter följande fråga: Med tanke på hälso- och sjukvården, den sociala servicen samt inkomstöverföringen, i vilken mån önskar Ni att skattemedel ska användas till finansieringen av dessa: borde mera, ungefär samma mängd eller mindre skattemedel än för närvarande allokeras?

Uppföljningsindikatorer inom socialvården och hälso- och sjukvården

Mått för utbildningsnivå: I statistiken över befolkningens utbildningsstruktur mäts befolkningens utbildningsnivå enligt den genomsnittliga längden per person gällande den högsta utbildning som avlagts efter grundnivån. Utbildningsnivåtalet 246 visar exempelvis att den teoretiska utbildningstiden per person är 2,5 år efter avlagd grundskola. Då befolkningens utbildningsnivå beräknas används den befolkning som fyllt 20 år som population. Detta för att många som inte fyllt 20 år ännu är på hälft med sin utbildning. Med hjälp av utbildningsnivåindikatorn kan man lätt jämföra utbildningsskillnaderna mellan olika områden och följa förändringar över tid. Källa: Finlands officiella statistik (FOS): Befolkningens utbildningsstruktur [e-publikation]. ISSN= 2 242-2 900. Helsingfors: Statistikcentralen [hänvisat: 11.2.2017]. Åtkomstsätt: http://www.stat.fi/til/vkour/index_sv.html

Gini-koefficienten är det vanligaste nyckeltalet som beskriver inkomstskillnader. Ju högre värde Gini-koefficienten får desto ojämnare är inkomsterna fördelade. Gini-koefficientens högsta möjliga värde är ett. Då får inkomsttagaren med de största inkomsterna alla inkomster. Gini-koefficientens lägsta möjliga värde är 0, då inkomsterna för alla inkomsttagare är lika stora. I inkomstfördelningsstatistiken anges Gini-koefficienterna som procenttal (multiplicerat med 100). Gini-koefficienten beskriver relativa inkomstskillnader. Det sker inga ändringar i Gini-koefficienten, om inkomsterna för alla inkomsttagare ändras lika mycket procentuellt.

PYLL=Indexet förlorade levnadsår (Potential Years of Life Lost) bildas genom att man först beräknar sannolikheten för dödsfall i varje åldersgrupp genom att dela antalet dödsfall med storleken på den aktuella åldersgruppen. Talet man då får fram multipliceras med antalet levnadsår (t.ex. anses en person som har dött vid 0 års ålder ha förlorat 80 år, medan en person som har dött vid 20 års ålder har förlorat 60 år osv.). Utifrån dessa åldersgruppsspecifika tal beräknas den viktade summan genom att åldersstrukturen i hela landet för personer under 80 år används som vikter, så att jämförelsen inte förvrängs av regionernas olika åldersstrukturer. Till sist multipliceras det erhållna talet med 100 000.

PYLL-indexet är en mätare som används i stor omfattning på det internationella planet, och det mäter den förtida dödligheten med betoning på dödsfall i ung ålder. PYLL-indexet för en viss region anger hur många levnadsår man skulle förlora på grund av dödsfall i förtid i en tänkt befolkning där risken för dödsfall i det område som granskas råder i varje åldersgrupp och där det finns 100 000 personer under 80 år som är fördelade på åldersgrupper på samma sätt som i hela landet. Man kan alltså jämföra PYLL-talen för olika regioner både sinsemellan och med nivån i hela landet och granska förändringar. PYLL-indexet kan även beräknas enligt dödsorsak. Dödligheten anses vara en av de mest tillförlitliga indikatorerna för befolkningens hälsotillstånd i synnerhet i internationella jämförelser. I PYLL-indexet betonas i synnerhet sådana hälso- och välfärdproblem som ökar risken för dödsfall i de yngre åldersgrupperna.

Allmänna definitioner

Områdesvisa uppgifter om utnyttjandet av tjänster grundar sig på klientens/patientens hemkommun. Uppgifterna om hela landet inbegripet i vissa tabeller även utlänningar eller sådana klienter/patienter vars hemkommun är okänd.

Klienter 31.12 avser antalet registrerade klienter vid tidpunkten i fråga, dvs. antalet inbegriper även tillfälligt frånvarande.

Klienter/patienter/hushåll under året avser antalet klienter/patienter/hushåll, oberoende av hur många gånger de utnyttjat tjänsten under året.

Vårdperiod avser den tidsperiod klienten/patienten varit inskriven som mottagare av institutions- eller slutenvård. En vårdperiod börjar vid inskrivningen och upphör vid utskrivningen. I årsbokens tabeller innefattar vårdperioderna sådana vårdperioder som upphört under statistikåret (inkl. dagkirurgi), utom när det gäller sjukhusvårdperioder orsakade av alkohol- och narkotikarelaterade sjukdomar i missbrukarvårdens tabeller. I dem ingår både vårdperioder som upphört under statistikåret och pågående vårdperioder i slutet av statistikåret.

Vårddygnen under året innefattar antalet vårddygn som infaller under kalenderåret. Antalet vårddygn beräknas som skillnaden mellan utskrivningsdagen (eller 31.12) och inskrivningsdagen (eller 1.1), vilket innebär att utskrivningsdagen inte inbegrips. Om utskrivningsdagen är densamma som inskrivningsdagen, är antalet vårddygn ett. Inom barndagvården beaktas dock endast närvarodagarna.

Medelvårdtiden är genomsnittet för den sammanlagda varaktigheten av de vårdperioder (inkl. dagkirurgi) som upphört under statistikåret.

Ett **besök** kännetecknas av personlig kontakt mellan klienten/patienten och social-, hälsooch sjukvårdspersonalen och av att kontakten dokumenteras. Som besök betraktas både besök som klienten/patienten gör på en social- eller hälso- och sjukvårdsenhet och besök som social-, hälso- och sjukvårdsanställda gör utanför enheten hos klienten/patienten. Även anhörigas besök utan patient betraktas som besök (t.ex. inom barnpsykiatri).

Definitions

Population

Life expectancy at birth indicates the mean number of years that a person aged 0 years would live if subjected throughout his or her life to the current mortality conditions. Although the concept contains the word 'expectancy', life expectancy reflects only the situation at the time when the figure was calculated. Life expectancy is an age-standardised figure, which enables comparisons of mortality rates in different years.

Mean population indicates the average of the population figures at the end of the year (31 December) in two consecutive years. Normally, statistics describe the phenomena of the year under review (the statistical year) by using the mid-year population of the population or the population group under review.

Population projections are calculations describing future population trends. They are calculated by means of fertility, mortality and migration rates on the basis of population trends in the past. The population projections describe chiefly what the population trends would be if no changes took place in the observed population trends.

The **age dependency rate** indicates the number of people aged 0–14 and 65 and over in relation to one hundred working-age people (20–64 years).

Reproductive health

Birth: A process resulting in a foetus or a child of at least 22 weeks of gestation ($\geq 22 + 0$ weeks of gestation) or weighing at least 500 g (≥ 500 g) being born either with vaginal delivery or Caesarean section. Live birth is always a birth. An induced abortion performed during the 23rd or 24th week of pregnancy ($\leq 24+0$ weeks of gestation) by permission from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira) is not regarded as a birth. **Live birth** is the birth of a child that, irrespective of the duration of the pregnancy, breathes or shows any other evidence of life, such as beating of the heart, pulsation of the umbilical cord or movement of the voluntary muscles, whether or not the placenta is attached or the umbilical cord has been cut. **Still-birth** is the birth of a foetus or a child that shows no evidence of life typical of a live birth, but complying with the definition of a birth ($\geq 22+0$ weeks of gestation or ≥ 500 g). **Infant mortality** includes deaths during the first year of life per 1000 live births. **Perinatal mortality** includes stillbirths and deaths during the first week of life (< 7 days) per 1000 births.

Birth with congenital anomalies refers to births included into the Finnish Register of Congenital malformations, i.e. a live birth or a stillbirth in Finland with at least one detected major congenital anomaly and with a mother who has been resident in Finland at the time of the delivery and also during most of the pregnancy. **Congenital anomaly** is a major congenital structural anomaly, chromosomal defect or congenital hypothyroidism involved in a birth with congenital anomalies. Major anomalies do not include hereditary and other diseases not associated with congenital anomalies, dysfunction of organs or tissues, developmental disabilities, congenital infections, isolated minor dysmorphic features, normal variations and common less significant congenital anomalies included in the exclusion list of the Register of Congenital Malformations. **Prevalence** refers to births with congenital anomalies per 10 000 births.

Assisted fertility treatments mean in vitro fertilisation (IVF) and artificial insemination (IUI). IVF treatments include all started IVF cycles (in vitro fertilisation), ICSI cycles (intracytoplasmic sperm injection) and transfers of frozen embryos (FET). Cycle means that the maturation of the ovarian follicle has been started. Transfer refers to the transfer of a fertilised ovum into the uterus.

Induced abortion means artificially induced termination of pregnancy which is not a birth and which results in the death of one or more foetuses (≥ 1) and in which there is no indication of intrauterine foetal death before the termination.

Sterilisation means an operation on the male or female genitals resulting in permanent inability to produce offspring. Operations performed on the genitals where the operation is regarded as necessary in the treatment of genitals or genital diseases are not regarded as sterilisations.

Services for children and families

Early childhood education refers to arrangements made for a child's care at a day-care centre or in family day care, or in the form of supervised play groups or other day-care activities. Family day care includes group family day care. **Pre-school education** aims to improve children's ability to learn and to prepare them for school. It is mainly intended for 6-year-olds. Pre-school education can be arranged by local social care or education authorities. As of 1 August 2001, municipalities have been obliged to arrange preschool education free of charge. However, many municipalities have provided pre-school education in schools or day-care centres even before that date.

Municipal early childhood education includes the municipality's own services and services purchased from private service providers. **Private day care** refers to children receiving private day-care allowance from the Social Insurance Institution. The service provider can be a private day-care centre, a private family childminder or a person whom the parents have employed to care for the child. Early education can also be organised by means of a **municipal service voucher**, allowing a family to choose the child's place of care among the service providers approved by the municipality.

Maintenance payments refer to an amount of money that a liable parent is required to pay towards the expenses arising from the maintenance of a child. In the absence of maintenance payment or if it is insufficient, **maintenance allowance** is payable by Kela, the Social Insurance Institution. In an agreement on the **custody of their child**, the parents may share the custody or the custody may be given to one parent only. The parents may also agree on the child's **residence and right of access** concerning the child. To be legally enforceable, the agreement has to be confirmed by the Social Welfare Board or by a court.

Children placed outside the home refers to children and young persons placed outside the home by a decision of the Social Welfare Board, which has been made to provide support in community care or when the child or young person has been taken into care or is in need of after-care. **Taken into care** means that authorities (the Social Welfare Board) take responsibility for the care and upbringing of the child. **Taken into care involuntarily** refers to cases where a child aged 12 and over or the child's guardian opposes the child being taken into care. **A child** refers to a person under the age of 18 and a young person to a person under the age of 21. Children and young

persons who have been placed outside the home may be in foster care, residential care or other care. **Foster care** is provided on the basis of a written contract in a family that has been approved by the Social Welfare Board. **Residential care** includes care provided in child welfare institutions, such as children's homes, youth residential homes and reform schools. **Other care** includes institutions for substance abusers, homes for vocational schools and folk high schools. **Support interventions in community care** include supported housing for the child or young person, income support, securing school attendance and leisure-time activities, support to the family, rehabilitation and other necessary support. According to the new Finnish Social Welfare Act (no. 1301/2014) that entered into force on 1 April 2015, a client relationship in child welfare services is constituted when a social worker decides, based on a service needs evaluation, that a child requires the services and support measures laid down in the Child Welfare Act. A child welfare customer relationship is also constituted when urgent action is taken to secure the health and development of a child, or when a child or the family of a child is provided with the services and other support measures referred to in the aforementioned Act prior to the completion of the evaluation of service needs. Before the new Social Welfare Act (i.e. before 1 April 2015), the child welfare customer relationship began with an evaluation of the need for child welfare measures (assessment of child welfare service needs).

Care and services for older people

Services for older people include both services especially intended for older people and mainstream services used by older people. **Clients in regular home care** include the clients in home-help services and home nursing for whom a service and care plan has been drawn up or who have received home-help services or home nursing at least once a week. **Inpatient care in health centres** includes care in health-centre inpatient wards in the speciality of general medicine. In addition to traditional care in residential homes for older people (institutional care), there are different types of housing services that administratively form part of community-based care provision. Such housing services include e.g. sheltered housing and group homes. Some housing units have staff available 24 hours a day (sheltered housing with 24-hour assistance) while others have staff available during the daytime only (ordinary sheltered housing). **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Services for people with disabilities

Institutions for people with intellectual disabilities mainly refers to so-called central institutions. **Housing with 24-hour assistance** includes all units providing housing services for people with intellectual disabilities (group homes) where staff are available 24 hours a day, as distinct from **housing with part-time assistance** where staff are available during the daytime only. **Clients in long-term care** include all clients for whom there is a decision on long-term institutional care or who have received care for over 90 days.

Mental health services

Outpatient visits in mental health services include visits to psychiatric outpatient clinics and to mental health clinics. **Inpatient mental health care** includes all inpatient stays in inpatient care in hospitals and health centres in cases where the primary diagnosis is mental disorder (ICD-10-diagnoses F00-F99 except for diagnoses for dementia and other organic, including symptomatic, mental disorders, and mental retardation). In addition to traditional institutional care, there are various housing services for people with mental disorders. **Housing services for people with mental disorders** have units where staff are available 24 hours a day as well as units where they are available during the daytime only.

Alcohol, drugs and addiction

Substances include alcohol, surrogates and drugs. **Alcoholic beverage** is a beverage intended for consumption and containing more than 2.8 and no more than 80 per cent by volume of ethyl alcohol. **Drug** is an umbrella concept that includes solvents, narcotic drugs and psychoactive pharmaceuticals that can be used for intoxication purposes. **Narcotic substances** are defined in the Narcotics Act (548/2008).

Recorded consumption includes the retail sale of alcoholic beverages at Alko stores and the deliveries of alcoholic beverages to grocery stores and licensed restaurants. **Unrecorded consumption** includes alcohol imports by passengers, home preparation, illegal distillation, smuggling, substitutes, and alcohol consumed by Finns abroad. **Total consumption of alcoholic beverages** includes both recorded and unrecorded consumption.

Services for substance abusers include both specialised services for substance abusers and social and health services used for alcohol- and drug-related reasons. Specialised services for substance abusers include A-clinics and youth clinics and other similar units of community-based care, detoxification centres and rehabilitation centres for substance abusers, housing services, overnight shelters and day centres for substance abusers.

Alcohol- or drug-related hospital care includes inpatient stays due to the abuse of alcohol and drugs as well as medicine poisonings. Alcohol-related period of care are identified using the ICD-10 diagnoses F10, T51, K70, K85.2, K86.0, K29.2, I42.6, O35.4, Q86.0, P04.3, E24.4, E52, G31.2, G40.51, G62.1, G72.1, Z50.2, Z71.4, Z72.1 and R78.0. Drug-related inpatient stays are identified using the diagnoses F11–F16, F18–F19, F55, R78.1–5, Z50.3, Z71.5, Z72.2, O35.5, P04.4, P96.1 as well as drug poisonings X41, X42, T40.0–9, T43.6, T50.7, T42.3–4, T42.6–7 and T36 that have been specified by using ATC codes N06B, N07XA, N07XX, N01AH, N02A, M01AB, M03BC, M03BX, N07BC, N03AA, N01AF, N03AE, N05BA, N05BB, N05C, where the cause is not suicide or attempted suicide. In this category, abuse of soporifics and sedatives are under narcotic drugs instead of pharmaceuticals. Medicine poisonings include poisoning diagnoses T36 where the cause is other than above-mentioned pharmaceutical used for intoxication purposes or where no pharmaceutical has been specified. Medicine poisonings also include all suicides and attempted suicides, including cases where the cause is any of the above-mentioned pharmaceuticals used for intoxication purposes. Poisonings by soporifics and sedatives are classified under medicine poisonings if the cause of poisoning is suicide or attempted suicide.

The primary reasons for admission to inpatient stays in **institutions for substance abusers** were alcohol or drugs, including disorders due to psychoactive substance use (73) and polydrug use (74). All institutions do not register the psychoactive substance causing the admission, and patients can be admitted to institutions for substance abusers for other reasons as well.

Tobacco means a stimulant manufactured from or containing tobacco plants. **Tobacco product** means a product made wholly or partly of tobacco and intended as a stimulant. This definition does not include cigarette paper. **Cigarette** means a roll of tobacco, pre-wrapped in paper or some other material, placed or intended to be placed in a tube-shaped wrap designed for smoking, which cannot be regarded as a cigar or a cigarillo. The weight of a cigarette is estimated at 0.65 grams. **Cigar** means a roll of tobacco made of natural tobacco with its outermost wrap or binder leaf made of tobacco leaf or of otherwise reconstructed tobacco-coloured tobacco. The weight of a cigar is estimated at 2 grams. **Cigarillo** means a cigar that weighs no more than three grams. **Loose tobacco** means smoking tobacco or fine-cut tobacco for the rolling of cigarettes. **Snuff and chewing tobacco** means a tobacco product for oral use. The estimated weight of a snuff box is 30 grams.

The statistics on **consumption of tobacco** are collected in two ways based on the excise duty statistics of the Customs: 1) Tobacco products delivered for taxable consumption in December–November, which describes better the real consumption during the calendar year; and 2) Tobacco products delivered for taxable consumption during the statistical year (January–December), which is the way consumption has been monitored since 1940. Consumption of tobacco products per persons aged 15 and over is calculated on the average population of persons aged 15 and over during the statistical year. **Untaxable cigarettes** mean private imports of tax-free cigarettes. The numbers of tax-free cigarettes imported by passengers are assessed annually on the basis of an interview survey.

Primary health care and specialised health care

The Health Care Act (1326/2010) defines health care services as health and welfare promotion, primary health care, and specialised health care.

In the Health Care Act, **primary health** care means public health services provided by local authorities, health promotion, and any related provision of health counselling and health checks, oral health care, medical rehabilitation, occupational health care, environmental health care, as well as emergency medical care, outpatient care, home nursing, at-home hospital care and inpatient care, mental health services, and substance abuse services where these are not covered by social services or specialised medical care; primary health care may also be referred to as public health services.

According to the Primary Health Care Act, each municipality must have a **health centre** for the purpose of performing the functions specified in the Health Care Act. Several municipalities may share the same health centre. Municipalities may also purchase part or all of their health-centre services from other public or private service providers. A health centre may have several outpatient units and inpatient wards. The health centre may also comprise a specialist-led hospital. In addition to municipal health centres, the figures include a few other municipal or private service providers responsible for health-centre activities within a specific area.

Reasons for visit recorded for outpatient treatment visits at health centres mean health care practitioners' perceptions of the client's health problem or other reason for the service event in outpatient primary health care. A reasons for visit can also be a clinical diagnosis, which means the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge or a health care practitioner's perception of the symptom or problem described by the client.

Diagnoses are key data common for both primary health care and specialised health care, and they are recorded with nationally uniform codes. In primary health care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

Seasonal influenza vaccination coverage describes the percentage of people in defined age groups who have been vaccinated with a seasonal influenza vaccine.

In the Health Care Act, **specialised health care** is defined as specialised medical and dental health care services pertaining to preventing, diagnosing, and treating illnesses, emergency medical service, emergency medical care, and medical rehabilitation. Units on this level provide treatment mainly on the level of medical specialists. In the tables of this publication, **specialised outpatient care** includes specialised outpatient medical care services provided by municipalities, joint municipal boards and four private hospitals. The figures also include specialist-led activities in health centres. **Specialised inpatient care (including day surgery)** refers to inpatient care other than the inpatient care given in health centres, state hospitals and private hospitals in the speciality of general practice. The figures thus include specialised health care provided by municipalities, joint municipal boards, the state, and private service providers, as well as specialist-led inpatient care in health centres. **Psychiatric specialities** here include the specialities 70, 74 and 75 with their subcategories.

In the Yearbook tables, **inpatient care due to accidental injuries and violence** includes inpatient stays where the primary diagnosis is classifiable to ICD-10 Chapter XIX Injuries, poisoning and certain other consequences of external causes, with the exception of complications and sequelae of injuries and complications of surgical and medical care not elsewhere classified (diagnosis codes S00–T78). In the tables these cases are classified by external cause. The codes can be found in ICD-10 Chapter XX External causes of morbidity and mortality.

Type of accident is defined for inpatient stays where the ICD-10 diagnosis code is in the range S00–T78 (Injury, poisonings and certain other consequences of external causes). Type of accident covers both the location of and activities related to the accident. The accident type variable is not used with transport accidents, violence, intentional self-harm or complications of surgical and medical care.

Inpatient stays with procedures include all procedures performed in hospitals or health-centre wards (including day surgery) that are mentioned in THL's classification of procedures. Most of the procedures performed constitute different types of operations. **Surgical procedure** refers to a procedure included in the Classification of procedures with the first character is a letter in the range of A to Q and the third character is non-numerical.

Day surgery means that a procedure has been planned in advance to be performed as day surgery and that the patient is not admitted to inpatient care after the procedure.

Hospital benchmarking

Somatic specialised health care includes all clinical specialities except psychiatry. Episode means the whole treatment process, i.e., all periods of inpatient care, including day surgery, outpatient visits, procedures and other services that have been performed to treat the patient's health problem during one calendar year. **Episode productivity** describes the relationship between outputs (health care activities) and inputs (resources going into the activities). **Inputs** are the total costs for the activities of a hospital or one of its specialities. **Total outputs** of a hospital or a speciality include the weighted sum of episodes. **Weighted episodes** are calculated by multiplying the number of episodes by the episode weight coefficient. The number of episodes will be higher than the weighted episode if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. Weighted episodes take into account the level of difficulty to treat a patient relative to the volume of resources going into the activities in different hospitals. **Episode weight coefficient** is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of the NordDRG Full periods of care included in one episode and the average cost of all episodes.

Deflated cost means the total costs that are deflated to the price and cost level in 2009 by using the price index of public expenditure in municipal health care services published by Statistics Finland.

Regional examination means an examination by hospital district or municipality. It includes somatic specialised health care provided by public hospitals as well as somatic specialised inpatient care and day surgery provided by private hospitals.

In regional examination, the episode, or the regional episode, includes all treatments received by a patient for the same disease in specialised health care irrespective of the hospital or hospital district that provided the treatment. The perspective is, then, population-based. **Regional episode** includes also inpatient inpatient stays (including day surgery) in specialist-led health centre hospitals and in private hospitals. In addition, it covers outpatient care provided by specialist-led units in health centres.

Weighted outputs (inpatient inpatient stays, emergency room visits and outpatient visits): Weighted inpatient stays reflect the level of difficulty to treat a patient. Weighted inpatient stays are calculated by multiplying the number of inpatient stays (inpatient and outpatient care) by DRG cost weights. The number of inpatient stays will be higher than the weighted figure if the patients included in the episode have higher than average level of difficulty to treat. DRG Full coefficient is a cost weight. It describes the relationship between the average cost of patients in the DRG group and the average cost of all patients. Weighted periods of care = DRG score.

Access to services in specialised health care

Patient waiting for admission means an individual for whom a physician or other health care professional has, after an assessment of the need for treatment, made a decision to admit and who has been placed on a waiting list or for whom an outpatient appointment has been booked (on the grounds of resource availability or urgent treatment). Patients waiting for admission include those who are on a waiting list for a) outpatient care, inpatient care or day surgery; b) operation, procedure or other treatment; or c) medical rehabilitation (Health Care Act 1326/2010, section 29).

Waiting list entry date means the date on which the patient is placed on a waiting list for inpatient care, day surgery, outpatient care, operation or procedure. The waiting list entry date should be the same as the date for the decision to admit. The sampling includes both patients who have been given a date for admission and patients who, despite an existing decision to admit, have not yet been given any date for admission. Moreover, the sampling includes patients who are placed on a waiting list because of resource availability or urgent treatment. Waiting time means the period between the waiting list entry date or the date of the booked appointment (on the grounds of resource availability or urgent treatment) and the waiting list removal date.

Morbidity

A **visually impaired person** refers to anyone who has a corrected visual acuity of less than 0.3 in the better eye or any other permanent visual impairment similarly affecting the functional capacity.

Infectious disease refers to a disease or infection caused by microbes (bacteria, virus or similar) which reproduce in the human body or caused by toxins produced by microbes.

THL's morbidity index is designed to measure regional variations in morbidity as well as morbidity trends in individual regions. The index consists of seven disease groups and of four perspectives highlighting the significance of diseases. These perspectives are mortality, disability, quality of life and health expenditure. In the main index, disease groups receive a weight in accordance with the significance of that disease group in terms of the four perspectives. All morbidity data are retrieved from registers.

In THL's morbidity index, each disease group are weighted for prevalence according to the significance of that disease group for mortality, disability, quality of life and health expenditure. **The regional index** is the mean value of the weighted prevalence of each disease group. **Regional index** is the higher the more common morbidity is in the region. The index value for the whole country is 100 on the latest year of update.

Also a margin of **error (confidence interval)** has been calculated for each index value so that the effects of random variation on the index can be assessed. It is absolutely necessary to take the margins of error into account especially when interpreting data for small municipalities and the disease groups. Each of the disease groups and the four perspectives are described in detail below. Index value for the whole country is 100 on the latest year of update. When examining time series, it should be born in mind that new updates affect also the index values for previous years. The indexes are available both with and without age standardisation, and these two types of indexes are interpreted differently. Many diseases are strongly age-dependent, and then the regional age structure has a strong effect on the level of morbidity in that region. **Age standardised index** enables comparisons between regions independent of regional age structures. **Index without age standardisation** reflects the burden of disease on a region and is a better indicator of a region's morbidity-related costs, for example.

Definitions for the sub-indexes of THL's morbidity index:

Cancer index: The indicator gives the number of new cancer cases (C00–96, D06, D09.0–1, D30, D32–33, D41–43, D45–D47, D76, N87.2) among people aged 0–79 in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total

population (whole country=100). The index includes all those who were diagnosed with cancer during the year. The index does not include non-melanoma skin cancer (C44) due to its minor impact on public health.

Coronary disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of coronary disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I20–I25, I46, R96, and R98) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Cerebrovascular disease index: The indicator gives the prevalence of first attacks of cerebrovascular disease that resulted in hospitalisation or death (ICD-10 codes I60–I64, excluding I63.6) among people aged 35–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Musculoskeletal disorder index: The indicator gives the prevalence of disability pensions granted to people aged 16–64 on the grounds of diseases of the musculoskeletal system and connective tissue (ICD-10 codes M00–M99) in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Mental health index: The indicator is divided into three sections:

1. Suicides: : The indicator gives the number of suicides or suicide attempts leading to hospitalisation (ICD-10 codes X60–X84) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age.
2. Psychosis: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of psychosis (Social Insurance Institution disease codes 112 and 188) in proportion to the total population.
3. The indicator gives the prevalence of disability pensions granted on the grounds of mental and behavioural disorders (ICD-10 codes F00–F99) among people aged 16–64 years.

Accidental injury index: The indicator gives the incidence of periods of hospital care due to injuries and poisonings (ICD-10 codes S00–T78) among people aged 15–79 years in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Dementia index: The indicator gives the prevalence of granted entitlements to special refunds for medicines prescribed for treatment of Alzheimer's disease (Social Insurance Institution disease code 307, the medicines donepezil, rivastigmine, galantamine or memantine) among people aged 65 or more in proportion to the population of the same age and compared to the prevalence in the total population (whole country=100).

Social assistance

Social assistance refers to last-resort financial assistance paid under social welfare to a household from municipal funds when no ordinary sources of income or other cash benefits are available or when they are not sufficient to ensure the person or family at least the minimal living needed for a life of human dignity.

Personnel

Municipal personnel refers to social and health care staff working for municipalities and joint municipal boards on a monthly salary basis. **Man-years** are calculated assuming that the work input of part-time employees equals 60 per cent of that of fulltime employees, excluding those on leave of absence.

“The employed labour force comprises all persons aged 18–74 who were employed during thereference week and were neither registered as unemployed job seekers at the labour exchange office nor undergoing military or non-military service. Information on employment is based on data supplied by employment pension authorities and tax authorities.”

Expenditure

Social protection expenditure includes, according to the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS), payments, services and goods, as well as reimbursements of expenses to those eligible for income security, in eight risk- or need-based groups (such as Old age, Illness and health etc.) **Health expenditure and financing** are recorded in the statistics using the concepts and classifications of the System of Health Accounts 2011 (SHA 2011) statistics system, which is based on an EU directive. Based on health accounting, cost items taking account of national characteristics have been provided for the production of reports at national level. Overall expenditure of health care is made up of the following cost items: specialised medical care, primary health care (excluding occupational health care, student health care and oral health care), oral health care, occupational health care and student health care, long-term care for the elderly and people with disabilities (excluding chronic care in primary health care and specialised medical care), private care compensated for by health insurance, other forms of health care, medication and other medical consumables, health care equipment and other medical consumer durables, administrative expenses associated with health care, travel expenses and gross investments in health care. In international comparisons, the general operating costs of health care are analysed, meaning that investment expenses are subtracted from total health care expenditure.

Health Promotion Capacity Building

Health Promotion in Municipal Management – TEA is illustrated using scores based on the four dimensions of the health promotion activity framework: commitment to the promotion of health and wellbeing at a strategic level, management, follow-up and means analysis, and engagement. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score for the dimensions. Individual indicators are given points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in the promotion of the health and well-being of the population within the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA is indicated with scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment

to the promotion of physical activity at a strategic level, management, follow-up and means analysis, resource, engagement, and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for actions actually taken by the municipality in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the various dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting physical activity in the municipality. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA is indicated using points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The scores for each dimension have been obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for these dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in the promotion of school children's health and well-being at school. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA is indicated by scores based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students in upper secondary schools. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA is indicated by points based on the six dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices and engagement. The score awarded for each dimension is obtained by awarding points for the actual activities and resources of the school in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the success rate in promoting the health and well-being of students at vocational school. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care is indicated by points based on the seven dimensions of the health promotion activity framework: commitment, management, follow-up and means analysis, resources, common practices, engagement and other core activities. The score awarded for each dimension is obtained by giving points for the actual activities and resources of the health centre in relation to legislation, recommendations and best practices. The total score equals the average score awarded for the dimensions. Individual indicators are awarded points on a scale of 0 to 100. The score reflects the health centre's success rate in promoting the health and well-being of the population. If the total score is 100, the activities comply with good practices and quality in all respects.

Population health and health behavior

Eating habits: In the School health promotion survey, a respondent is classified as eating fresh or boiled vegetables almost daily if he or she confirms having eaten fresh or boiled vegetables on 6–7 days during the previous week. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent is classified as eating fresh vegetables daily if the respondent confirms having eaten fresh vegetables or root vegetables on 6–7 days in the previous week.

Overweight: In the School health promotion survey, adolescent overweight is determined with the help of the Body Mass Index (BMI). BMI values indicating overweight are defined by age and gender. For people who are 18 and over, the limit for overweight is 25 kg/m². For younger age groups the limit is lower; for 14 year-olds for example, it is 22.62 kg/m² for boys, and 23.34 kg/m² for girls. (See Cole et al: Establishing a standard definition for child overweight and obesity worldwide: international survey. *BMJ* 2000;320, 1240–45.) In the AVTK, EVTK and ATH surveys, adult overweight refers to a BMI value of over 25 kg/m² which is calculated based on the height and weight indicated by the respondent.

Physical activity: In the School health promotion survey, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities causing shortness of breath or sweating for one hour, thirty minutes or not at all during a normal week. In the AVTK and ATH surveys, a respondent is considered as engaging in little or no physical activity if, in their free time, they habitually engage in physical activities for at least thirty minutes no more than once a week, causing at least minor shortness of breath and sweating.

Smoking: In the School health promotion survey, a respondent who currently smokes once a day, or more often, is classified as a smoker. In the AVTK, EVTK and ATH surveys, a respondent who has indicated that they smoke every day for at least one year, most recently smoking on the day of the response or the previous day, is classified as a smoker.

Alcohol use: In the School health promotion survey, a respondent is classified as drinking alcohol in order to become intoxicated if he or she drinks alcohol to the point of reaching a state of heavy intoxication either 1–2 times a month, or once a week or more often. In the AVTK and ATH surveys, a respondent is classified as a heavy alcohol user if the person consumes at least six alcohol units at a time (an alcohol unit is one bottle of beer or the equivalent, one glass of wine, or one restaurant serving of spirits) either once a week, or daily, or almost daily.

Health experience: In the School health promotion survey, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health. In the AVT, EVTK and ATH surveys, a respondent is classified as experiencing poor or mediocre health status if he or she feels him/herself to be in mediocre, fairly poor or very poor health.

Ability to function: In the School health promotion survey, the following questions concern difficulties with studies: How do you get along with school work/studying? Do you experience difficulties in any of the following? The subsections of the question include following instruction in the classroom, completing homework and assignments, preparing for tests, identifying the study method that is best for me, getting started on and completing independent assignments, completing assignments that require writing and completing assignments that require reading (from a book, for example). A respondent is classified as experiencing difficulties with their studies if they reply 'very much' to at least one subsection or 'fairly much' to at least three subsections. In the ATH survey, a respond-

ent is classified as having decreased working ability if he or she has given 7 or less as their own work ability score. Based on the question: “Let us assume that the best score you ever received for working ability was 10 points. What score would you give your working ability at the moment, on a scale of 0 to 10? 0 meaning that you are completely unable to perform your tasks at present.” A further evaluation is performed of those who gave no more than 7 as their working ability score. This question is included in the Work Ability Index and an indicator recommendation has been completed in the TOIMIA project. In the ATH survey, the functional ability of the population at retirement age is measured by examining unmet needs for assistance. Based on the question: “Do you need and receive help in performing daily chores due to your decreased functional capability?” The alternative responses were 1) I do not need or receive help, 2) I would need help but do not receive it and 3) I receive help, but not enough, 4) I receive enough help and 5) I could get by with less help. The share of respondents selecting alternative 2) or 3) is analysed in detail.

Anxiety: In the School health promotion survey, anxiety is measured using the General Anxiety Disorder 7 -item scale (GAD-7) indicator. This includes statements about feelings of nervousness, anxiety or tension, inability to control anxiety, a tendency to worry too much, difficulty in relaxing, restlessness, being annoyed or irritated and the fear that something awful will happen. If these things have bothered the respondent on several days in the last two weeks, the respondent is given one point. For the option of ‘most days’, two points are given and for the option ‘almost every day’ three points are given. Respondents given 10 points or more are classified as experiencing moderate or serious anxiety.

Severe psychological stress: In the ATH survey, the psychological stress level of the adult and retired population is analysed with the help of the MHI-5 questions. MHI-5 comprises five questions charting an individual’s anxiety, depression and positive mood. The response is placed on a continuum, one end of which signifies psychological stress and the other a positive mood: “The next five (5) questions concern your feelings during the last four weeks. For each question, please indicate the number that best describes your feelings. For how much of the time over the last 4 weeks have you: Circle one number on each row.” The sub-questions in each category included a) extreme nervousness, b) feeling so low that nothing has cheered you up, c) feeling calm and peaceful, d) feeling melancholic and unhappy and e) being happy. The following were given as the response options: 1) all the time, 2) most of the time, 3) a significant part of the time, 4) some of the time, 5) hardly at all and 6) not at all. The scale of response for each question was from 1 to 6. In order to calculate the final score, the points for questions c) and e) are reversed, after which they are added up (sum of the score, from 5 to 30) and modified on a scale of 0-100. It is possible to report psychological stress as a continuous variable or to use the score of 52 as the cut-off point, in which those who receive 52 points or less are experiencing clinically significant symptoms of psychological stress. Those who have received at least 52 points for the scaled score are analysed.

Public opinion on social protection

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on social protection** derives from respondents’ answers to the question: In your opinion, is the level of social protection in Finland today: 1) far too high, 2) somewhat too high, 3) appropriate, 4) somewhat too low, 5) far too low?

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on increased private provision of social services** derives from respondents' answers to the question: Give your opinion on the following statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: There should be more private social services.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on increased private provision of preventive care and health services** derives from respondents' answers to the question: Give your opinion on the following statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: There should be more private preventive care and health services.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on the functioning of social services** derives from respondents' answers to the question: I will give several statements on the social services. Give your opinion on the statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Social services in Finland work well on the whole.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on the functioning of health services** derives from respondents' answers to the question: I will give several statements on the health services. Give your opinion on the statements: do you fully agree, agree to some extent, do not agree or disagree, disagree to some extent, completely disagree: Health services in Finland work well on the whole.

For the purposes of the survey on Welfare and Services in Finland, **opinion on the targeting of public funds to preventive care and health services, social services, and income transfers** derives from respondents' answers to the question: In your opinion, to what extent should public funds be used to finance preventive care and health services, social services, and income transfers: more than at present, more or less the same as at present, less than at present.

Indicators for monitoring the field of social welfare and health

Measure of educational level: In the statistics on the educational structure of the population, the population's level of education is measured with the average length of the highest level of completed education per capita. For example, level of education indicator 246 means that the theoretic duration of education per capita is 2.5 years after completion of comprehensive school education. The population's level of education is calculated from the population aged 20 and over. This is because many under the age of 20 have not yet completed their studies. The measure of level of education allows easy comparisons between regions in levels of education and monitoring of temporal changes. Source: Official Statistics of Finland (OSF): Educational structure of population [e-publication]. ISSN=2242-2919. Helsinki: Statistics Finland [referred: 11.2.2017]. Access method: http://www.stat.fi/til/vkour/index_en.html

The Gini coefficient is the most common indicator describing income differences. The higher value the Gini coefficient gets, the more unequally is income distributed. The biggest possible value for the Gini coefficient is one. Then the highest earning income recipient receives all the income. The smallest Gini coefficient value is 0, when the income of all income recipients is equal. In the income distribution statistics, Gini coefficients are presented as percentages (multiplied by one hundred). The Gini

coefficient describes relative income differences. The Gini coefficient does not change if the incomes of all income earners change by the same percentage.

The potential years of life lost (PYLL) is formed by first calculating the probability of death by dividing the number of deaths in an age group with the number of people in that age group. Then, the figure is multiplied by the number of potential years of life lost (for example, a person who dies at the age 0 contributes 80 years of life lost, a person who dies at the age 20 contributes 60 years of life lost, etc.). Next, the sum of these age-group-specific figures are weighted by the national age structure of under 80 year-olds so that regional variations in age structure do not skew the comparison. Lastly, the figure is multiplied by 100 000.

PYLL is widely used internationally and it measures premature mortality by giving more weight to deaths at young age. The PYLL for a particular region indicates how many years would be lost due to premature deaths in an imaginary population where each age group had the same risk of death as the region as a whole and where there were 100 000 persons under the age of 80 divided into age groups in the same proportion as in the country as a whole. It is, then, possible to compare the PYLL figures for different regions with each other or with the national PYLL as well as examine any changes in the figures. PYLL can also be calculated by causes of death. Mortality is considered one of the most reliable indicators for population health especially in international comparisons. PYLL gives more weight especially to such health and welfare problems that increase the risk of death in the younger age groups.

General definitions

The service use data that are broken down by area are based on the client's/patient's municipality of residence. In some tables, the figures for the whole country include clients/patients who are not residing in Finland or whose municipality of residence is unknown.

Clients 31.12. refers to persons registered as clients on 31 December, including those temporarily absent.

Clients/patients/households during the year refers to the number of individual clients/patients/households irrespective of how many times they have used the services during the year.

Inpatient stays refers to a period during which a client/patient is registered as a recipient of institutional care. A inpatient stays begins with an admission entry and ends with a discharge entry. In the tables of this publication, inpatient stays include all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery). However, this does not apply to tables on services for substance abusers concerning periods of hospital care for the treatment of alcohol- and drug-related diseases. The figures in these tables include not only all inpatient stays completed during the statistical year but also all ongoing inpatient stays at the end of the year.

Inpatient days during the year refers to all inpatient days falling within the calendar year. The number of inpatient days is obtained as a difference between the date of discharge (or 31 Dec) and the date of admission (or 1 Jan), that is, excluding the day of discharge. If the date of discharge and the date of admission are the same, the number of inpatient days will be one. In child inpatient days, however, inpatient days only include attendance days.

Average length of stay refers to the average total length of all inpatient stays completed during the statistical year (including day surgery).

Visit refers to a personal contact between the client and a health or social care professional and an entry made in the records on account of the contact. It refers both to a visit by a client to a health or social care unit and to a visit by a health or social care professional to a client outside the unit. A visit by family members without the patient is also considered a visit (e.g. in child psychiatry).

Luokitukset

Alueluokitus: Vuosikirjan taulukoissa käytetään aluejakoina kuntaa, maakuntaa ja sairaanhoitopiiriä. Sairaanhoitopiirejä lukuun ottamatta kuntapohjaiset alueluokitukset löytyivät vuoteen 2015 asti Tilastokeskuksen julkaisemasta käsikirjasta ”Kunnat ja kuntapohjaiset aluejaot” ja vuodesta 2016 alkaen Tilastokeskuksen julkaisemista Kuntien koostetauluista (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (katso myös kartta ja alueluokitukset kirjan lopussa). Jokaisen kunnan on kuuluttava johonkin sairaanhoitopiiriin, mutta kunta ja sairaanhoitopiiri voivat nykyisin sopia..

Ammattiluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema ammattiluokitus 2010, joka perustuu Euroopan unionin ammattiluokitukseen. Ammattiluokitus 2010, Tilastokeskus, 2011, Käsikirjoja 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index.html

DRG (Diagnosis Related Group) on luokitusjärjestelmä, jossa potilaan saama hoito ryhmitellään päädiagnoosin, mahdollisten hoitoon vaikuttavien sivudiagnoosien, suoritettujen toimenpiteiden, hoitoajan sekä potilaan iän ja sukupuolen ja sairaalasta poistumistilan mukaan kliinisesti mielekkäisiin ryhmiin. Kunkin ryhmän sisällä hoitojakson vaatima voimavarojen kulutus on +. NordDRG Full -ryhmät sisältävät sekä avo- että laitoshoidon (käynnit ja hoitojaksot). **Sairaalatyppejä on neljä:** yliopistosairaala, keskussairaala, muu sairaala (ent. aluesairaala) ja erikoislääkärijohtoinen terveyskeskussairaala.

Perusterveydenhuollon avohoidon käyntisyyn/diagnoosin kirjaamisessa voidaan vaihtoehtoisesti käyttää ICD-10 -tautiluokitusta tai ICPC-2 -luokitusta.

Tautiluokitus ICD-10 ”Diagnoosi” (taudin määrittäminen) ilmaisee lääketieteelliseen tietoon perustuvan käsityksen terveysongelman syystä. Diagnoosiksi valitaan terveydenhuollon ammattihenkilön näkemys asiakkaan terveysongelmasta. Diagnoosien kirjaamiseen käytetään WHO:n ICD -tautiluokitusta, jonka ajantasainen versio on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

Perusterveydenhuollon **ICPC-luokitusta** käytetään Avohilmoissa kuvaamaan potilaan hoitoon hakeutumisen syytä. ICPC on Maailman perhelääkäri- ja yleislääkärijärjestön (Wonca) kansainvälinen luokituskomitean (WICC) ylläpitämä perusterveydenhuollon hoitoon hakeutumisen syytä ja terveysongelmia kuvaava koodisto. Luokituksesta käytössä oleva versio ICPC-2 on saatavilla koodistopalvelusta: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

Sosiaalimenot on tässä vuosikirjassa luokiteltu EU:n mukaisen sosiaaliturvan tilastointijärjestelmän, ESSPROS (The European System of integrated Social Protection Statistics) mukaisesti. ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Terveydenhuollon meno- ja rahoitustietojen tilastointi pohjautuu OECD:n terveystilinpitojärjestelmän (SHA, System of Health Accounts) mukaisiin käsitteisiin ja luokituksiin. Vuosikirjassa raportoidaan terveystilinpitojärjestelmän tietosisällöistä johdetut ja kansalliset erityispiirteet huomioivat tiedot. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Toimenpideluokitus: THL-Toimenpideluokitus.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Toimialaluokitus: Vuosikirjan taulukoissa on käytössä Tilastokeskuksen julkaisema toimialaluokitus 2002 ja 2008, jotka perustuu Euroopan unionin yhteiseen toimialaluokitukseen.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index.html

Klassifikationer

Områdesindelning: I årsbokens tabeller används områdesindelningen kommun, landskap och sjukvårdsdistrikt. Med undantag av sjukvårdsdistrikten finns alla kommunbaserade områdesindelningar fram till år 2015 i Statistikcentralens handbok ”Kommuner och kommunbaserade indelningar”, och från och med år 2016 i Statistikcentralens tabellsammanställning över kommuner (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (se även karta och områdesindelningar i slutet av boken). Varje kommun måste höra till något sjukvårdsdistrikt, men nuförtiden kan kommunerna och sjukvårdsdistrikten sinsemellan komma överens om detta.

Yrkesklassificering: I tabellerna används Statistikcentralens yrkesklassificering från 2010, som bygger på Europeiska unionens yrkesklassificering. Ammattiluokitus [Yrkesklassificeringen] 2010, Statistikcentralen, 2011, Handböcker 14 www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_sv.html

DRG (Diagnosis Related Groups) är ett klassifikationssystem, där vården av patienten indelas i kliniskt relevanta grupper enligt huvuddiagnosen, möjliga bidiagnoser som påverkat vården, de utförda åtgärderna, vårdtiden, patientens ålder och kön samt patientens tillstånd vid utskrivning. Inom varje grupp är konsumtionen av resurser under vårdperioden i genomsnitt i samma klass. Den nordiska DRG-klassifikationen kallas NordDRG. NordDRG Full-grupperna innefattar både öppen- och slutenvården (besök och vårdperioder). **Fyra sjukhustyper används:** universitetssjukhus, centralsjukhus, annat sjukhus (tidigare kretssjukhus) och specialistlett hälsovårdscentralsjukhus.

Vid registrering av diagnos/besöksorsak inom den öppna primärvården kan man använda sig av antingen ICD-10- eller ICPC-2-klassifikationen.

Sjukdomsklassifikationen ICD-10 anger en uppfattning om orsaken till hälsoproblemet utgående från medicinsk information. Som diagnos väljs en inom hälso- och sjukvården yrkesutbildad persons uppfattning om klientens hälsoproblem. Vid registrering av diagnoser används WHO:s ICD-sjukdomsklassifikation, av vilken en aktuell version är tillgänglig i Kodtjänsten: www.thl.fi/sv/web/thlfi-sv/forskning-och-utveckling/tjanster/kodtjanst (THL – Sjukdomsklassificering ICD-10).

Primärvårdens **ICPC-klassifikation** används i Avohilmo för att beskriva orsaken till att en patient uppsökt vård. ICPC är ett kodsysteem som beskriver hälsoproblem och orsaker till att en patient uppsökt primärvård. Systemet administreras av den internationella klassifikationskommittén (WICC) vid världsorganisationen för familjeläkare och allmänläkare (Wonca). Den version av kodsysteem som används, ICPC-2, är tillgängligt i Kodtjänsten: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kommunförbundet – ICPC klassifikation för primärvården).

De sociala utgifterna följer EU:s system för statistik över socialt skydd (ESSPROS European System of Integrated Social Protection Statistics). Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

Statistikföringen av uppgifterna om **hälso- och sjukvårdsutgifterna och deras finansiering** bygger på begreppen och indelningarna i OECD:s system för hälsoräkenskaper (SHA, System of Health Accounts). Uppgifterna i årsboken har härletts från datainnehållet i systemet för hälsoräkenskaper och tar hänsyn till de nationella särdragen. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

THL-Åtgärdsklassifikation: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Näringsgrensindelning: I tabellerna används Statistikcentralens näringsgrensindelning, som publicerats 2002 och 2008 som bygger på Europeiska unionens gemensamma näringsgrensindelning.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_sv.html

Classifications

Regional classification: The tables in the yearbook use a regional classification system based on municipality, region and hospital district. Up to 2015 a handbook “Municipalities and regional divisions based on municipalities” and from 2016 “Tables on municipalities”, both published by Statistics Finland, describe all municipality-based regional classifications, except for hospital districts. (http://www.stat.fi/meta/luokitukset/tuote_ja_palvelu.html) (see the map and regional classifications at the end of the yearbook) Each municipality must belong to a hospital district, but municipalities and hospital districts are allowed to decide on the matter independently

Classification of occupations: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of occupations 2010, which is based on the joint European Union classification of occupations. Classification of occupations 2010, Statistics Finland, 2011, Handbooks 14.

www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/ammatti/001-2010/index_en.html

DRG (Diagnosis Related Group) is a classification system where treatment received a patient is categorised into clinically meaningful groups by primary diagnosis, secondary diagnoses that potentially affect the treatment, procedures performed, length of stay as well as the patient’s age and gender and state at discharge. The level of resources going into a period of care is, on average, the same within each group. The Nordic DRG classification is called NordDRG. NordDRG Full groups include both outpatient and inpatient care (visits and inpatient stays). **There are four types of hospitals:** university hospital, central hospital, other hospital (previously regional hospital) and specialist led health-centre hospital.

In primary outpatient care, diagnoses and reasons for visit can be recorded with either ICD-10 codes or ICPC-2 codes.

The ICD-10 codes give the identification of the cause of a health problem on the basis of medical knowledge. A diagnosis is a health care practitioner’s perception of the client’s health problem. Diagnoses are recorded by using the WHO ICD classification of diseases. An up-to-date version of the classification is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (THL - Tautiluokitus ICD-10).

The International Classification of Primary Care (**ICPC**) is used in the Avohilmo Register to describe why patients are seeking treatment. ICPC is a classification method developed by the International Classification Committee (WICC) of the World Organization of Family Doctors (Wonca) to describe patients’ health problems and reasons for seeking treatment. The version ICPC-2 is available in Finnish at: www.thl.fi/koodistopalvelu (Kuntaliitto - ICPC Perusterveydenhuollon luokitus).

The yearbook classifies **social protection expenditure** according to the European System of Integrated Social Protection Statistics ESSPROS. Eurostat, ESSPROS Manual, 2008 Edition. Theme: Population and social conditions, Collection: Methodologies and working papers. ISBN 978-92-79-04777-0, ISSN 1977-0375. (<http://europa.eu>).

The accounting of **health expenditure and financing** data is based on the concepts and classifications of the OECD System of Health Accounts (SHA). The yearbook reports data produced on the basis of the SHA data contents while taking into account national special features. OECD, A System of Health Accounts. Paris 2011.

Classification of surgical procedures: “THL-Toimenpideluokitus”.

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-245-858-2>

Classification of economic activities: The tables in the yearbook use Statistics Finland’s classification of economic activities 2010, which is based on the joint European Union classification of economic activities. TOL 2002 and 2008.
www.tilastokeskus.fi/meta/luokitukset/toimiala/001-2008/index_en.html

Lähteet

Alkoholijuomien hintaindeksit. SVT. THL.

Alkoholijuomien hintaindeksit -tilasto kuvaa alkoholijuomien kuluttajahintojen kehitystä ja kertoo, kuinka paljon hinnat ovat muuttuneet vertailuajankohtaan nähden. Tilasto sisältää tiedot alkoholijuomien reaalihintojen ja nimellishintojen kehityksestä anniskelu- ja vähittäismyynnissä. Alkoholijuomien hintaindeksien tausta-aineistona on vähittäismyynnin osalta Alko Oy:stä saadut tiedot sekä Tilastokeskuksen elintarvikeliikkeistä keräämät tiedot. Anniskelumyynnin hintatiedot saadaan THL:n ravintolakyselytutkimuksesta.

Alkoholijuomien kulutus. SVT. THL.

Alkoholijuomien kulutus -tilasto sisältää sekä alkoholijuomien tilastoidun että tilastoimattoman kulutuksen. Alkoholijuomien tilastoitu kulutus saadaan Alkon myymälöiden myyntitiedoista sekä tukkumyyjien toimitustiedoista anniskeluravintoloille ja korkeintaan 4,7 tilavuusprosenttisia alkoholijuomia myyville elintarvikeliikkeille, kioskeille ja huoltoasemille sekä tilaviinien ja sahdin vähittäismyymälöille.

Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus sisältää matkustajien alkoholin tuonnin, salakuljetuksen, laillisen ja laittoman kotivalmistuksen, korvikkeet sekä suomalaisten Suomen rajojen ulkopuolella kuluttaman alkoholin. Tilastoimaton alkoholijuomien kulutus laskeaan viranomaislähteistä ja haastattelututkimuksista saatujen tietojen perusteella.

Alueellinen terveys ja hyvinvointitutkimus (ATH). THL.

Alueellisen terveys- ja hyvinvointitutkimuksen avulla seurataan suomalaisen aikuisväestön hyvinvoinnin, terveyden, elintapojen ja palvelutarpeen muutoksia eri väestöryhmissä kansallisesti ja eri aluetasoilla. ATH-tutkimus on toteutettu vuosittain kansallisena postikyselynä vuodesta 2012 lähtien.

ATH-tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vaihtelevan kokoinen satunnaisotos 20 vuotta täyttäneistä suomalaisista. AVTK- ja EVTK-tutkimusten vuosikirjassa olevien aikasarjojen jatkamista varten ATH-tutkimuksesta on käytetty vain vastaavien ikäryhmien (20–64- ja 65–84-vuotiaat) aineistoa. Vastausaktiivisuudet 20–64-vuotiailla ovat vaihdelleet välillä 46–47% ja 65–84-vuotiailla välillä 71–72 %. Otokoot ja vastanneiden määrät 20–64-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otoskoko 5 458 ja vastanneet 2 508, 2013 otoskoko 64422 ja vastanneet 30208, 2014 otoskoko 25 531 ja vastanneet 11 752, 2015 otoskoko 25 611 ja vastanneet 11 744. Otokoot ja vastanneiden määrät 65–84-vuotiailla olivat seuraavat: 2012 otoskoko 2116 ja vastanneet 1 464, 2013 otoskoko 25 275 ja vastanneet 17 400, 2014 otoskoko 10 348 ja vastanneet 7 287, 2015 otoskoko 10 402 ja vastanneet 7 399. Vastauskadon aiheuttamaa mahdollista harhaa tuloksissa on korjattu painokertoimin ja tulokset ovat luotettavasti yleistettävissä koko väestöön. Lisätietoa aineistosta ja perustulosraportti saatavissa www.thl.fi/ath.

Vuodesta 2016 tutkimusta toteutetaan nimellä Aikuisten terveys-, hyvinvointi- ja palvelututkimus, ATH. Vuodesta 2016 alkaen ATH-tutkimus jatkuu kansallisena 10 000 henkilön otoskoolla ja neljän vuoden välein tutkimus laajenee alueelliseksi suuremmalla otoskoolla (tavoitteena 150 000 otos), joka palvelee myös syvempiä aluetarpeita.

Elatustuki. Kela.

Elatustuen toimeenpanoon liittyvät tehtävät siirtyivät kunnilta Kelalle 1.4.2009. Kela on siitä alkaen tuottanut tilastot elatustuesta ja elatusavun perinnästä. Elatustukea tilastoidaan yksiköillä etuuden saajat, lapset ja maksetut etuudet. Luokittelijoina ovat täysi - tai vähennetty tuki, korvattava - tai ei-korvattava tuki sekä yleiset alue- ja demografiset luokitukset. Tilasto elatustuesta perustuu kokonaisaineistoihin Kelasta maksetuista elatustuista.

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimus. THL

Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä kahden vuoden välein sukupuolen ja 5-vuotiskäryhmän mukaan ositettu 2 400 henkilön otos 65–84-vuotiaista Suomen kansalaisista. Tulokset, jotka koskevat 65–84-vuotiaita, on painotettu 5-vuotiskäryhmittäin vastaamaan vuoden 2013 väestön ikäjakaumaa. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 76 % vuosina 2001–2013, ja se on vaihdellut välillä 72–82 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 15/2014. www.thl.fi/evtk.

Erikoissairaanhoidon hoitopääsy. THL

Tilasto sisältää erikoisalakohtaista tietoa kiireettömään hoitoon pääsyn odotusajoista, hoidon tarpeen arvioinnin odotusajoista sekä läheteen käsittelyajoista sairaanhoitopiireissä ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköissä. Lisäksi tilastoraportissa on tietoja yleisimpien leikkausjonoryhmien odotusajoista.

Tiedot kerätään kolme kertaa vuodessa ja ne julkaistaan sähköisinä tietokantaraportteina. Tiedot on kerätty sairaanhoitopiireistä joulukuun lopusta 2007 lähtien ja perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon yksiköistä joulukuun lopusta 2008 lähtien.

Erikoissairaanhoidon hoito. THL

Erikoissairaanhoidon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Ne sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja. Psykiatrian erikoisalajien potilaista ilmoitetaan näiden tietojen lisäksi psykiatrian erikoisalajien lisätiedot, jotka käsittelevät lääkkeitä, pakkotoimia ja psyykkisen tilan arviointia. Samoin vaativista sydänpotilaista kerätään lisätietoja. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä sairaalassa vuodeosastoilla olevista potilaista tehdään potilaslaskenta.

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos kerää vuosittain terveydenhuollon palveluntuottajilta hoitoilmoitukset (HILMO) päättäneistä hoitojaksoista ja avohoitokäynneistä. Erikoissairaanhoidon tilastoon on kerätty tietoja kaikista kuntien, kuntayhtymien ja valtion sairaaloista sekä suurimmista yksityissairaaloista. Lisäksi vuoden viimeisenä päivänä

sairaalassa olevista potilaista tehdään potilaslaskenta. Nykyisenkaltainen tiedonkeruu laitoshoidosta alkoi terveydenhuollossa vuonna 1994. Erikoissairaanhoidon avohoidosta tietoja on kerätty vuodesta 1998 alkaen, mutta vertailukelpoisia tiedot ovat vuodesta 2006 lähtien. Jo ennen tätä, vuodesta 1967 lähtien, kerättiin ns. poistoilmoitusrekisteriin tietoja sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilta poistuneista potilaista.

Esi- ja peruskouluopetus. SVT. Tilastokeskus.

Peruskoulutilasto sisältää koulukohtaisia oppilasmäärätietoja peruskouluista, peruskouluasteen erityiskouluista sekä perus- ja lukioasteen kouluista. Kuluvaan syksyn tiedot kuvaavat tilannetta 20.9. ja päättötiedot edellistä lukuvuotta. Tiedonkeruun yhteydessä kerätään tietoja peruskoululaisten erityisopetuksesta ja ainevalinnoista.

Eurostat, Sosiaalisen suojelun tietokanta. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Hedelmöityshoidot. SVT. THL.

Hedelmöityshoitotilastoihin kerätään tietoja koeputkihedelmöityksistä (vuodesta 1992 lähtien) ja inseminaatioista (vuodesta 2006 lähtien). Tilasto sisältää tietoja toimenpiteiden määrästä ja hoitojen tuloksista (raskauksista, synnytyksistä ja syntyneistä lapsista). Tiedot saadaan kaikilta hedelmöityshoitoja antavilta klinikoilta. THL on kerännyt tietoja vuodesta 1994 lähtien. Helsingin yliopistollinen keskussairaala keräsi tiedot vuosina 1992–1993.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ammatillisessa peruskoulutuksessa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot oppilaitosten toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan oppilaitoksen toimipisteiden/yksiköiden rehtoreilta tai oppilaitoksen toimipisteiden johtamisesta vastaavilta yhteistyössä opiskeluhoitoyhjän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 91 % ja se on vaihdellut välillä 90–92 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden oppilaitosten lukumäärä vuosina: 2012: N=146, 2014: N=133.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kuntajohdossa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta väestönsä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi (terveydenhuoltolaki 12 §). Kokonaisuudessa tarkastellaan erityisesti kuntajohdon roolia ja merkitystä kunnan kaikkia toimialoja koskevassa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä. Tiedot kootaan suoraan kuntien keskushallinnosta (esimerkiksi kunnanjohtaja, strategijohtaja tai hallintojohtaja yhteistyössä kunnan johtoryhmän kanssa). Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 68 % ja se on vaihdellut välillä 58–79 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukioissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen lukiossa -kokonaisuus sisältää vertailutiedot lukioiden toiminnasta ja resursseista opiskelijoiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan nuorten lukiokoulutusta antavien oppilaitosten rehtoreilta yhteistyössä opiskeluhuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 84 % ja se on vaihdellut välillä 82–86 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden lukioiden lukumäärä vuosina: 2012: N=343, 2014: N=323.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa – TEA. THL.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa -tilasto sisältää vertailutiedot sekä koulujen toiminnasta että resursseista oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kerätään suoraan peruskoulujen rehtoreilta yhteistyössä oppilashuoltoryhmän kanssa. Tiedonkeruu toteutetaan syksyisin, kahden vuoden välein parittomina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 72 % ja se on vaihdellut välillä 63–80 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden koulujen lukumäärä vuosina: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013.

Kotihoidon laskenta 30.11. SVT. THL.

Kotihoidon asiakkaista on kerätty joka toinen vuosi asiakaskohtaisia tietoja osana sosiaalihuollon hoitoilmoitusjärjestelmää (vuodesta 2007 lähtien tiedot kerätään joka vuodelta). Mukana ovat sellaiset kotihoitoasiakkaat, joilla on laskentapäivänä voimassa oleva palvelu- ja hoitosuunnitelma tai jotka muuten saavat säännöllisesti vähintään kerran viikossa kotipalvelua, kotisairaanhoidoa tai päiväsairaalapalveluja. Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Kouluterveyskysely. THL.

Kouluterveyskysely tehdään opettajan ohjaamana luokkakyselynä. Siihen vastaavat peruskoulussa 8. ja 9. luokkien oppilaat ja lukiossa 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Ammatillisissa oppilaitoksissa kyselyyn osallistuvat opetussuunnitelmaperustaisessa ammatillisessa peruskoulutuksessa opiskelevat 1. ja 2. vuoden opiskelijat. Kyselyllä pyritään tavoittamaan kaikki kohderyhmään kuuluvat nuoret.

Kouluterveyskyselyn aineisto kerättiin vuoteen 2011 saakka parillisina vuosina Etelä-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa ja parittomina vuosina muualla Suomessa. Koko maata kuvaavaa tietoa saadaan, kun yhdistetään peräkkäisten vuosien aineistot. Vuosina 2013 ja 2015 kysely tehtiin koko maassa yhtä aikaa. Vastajat ovat pääosin 14-20-vuotiaita. Aineisto kattoi peruskoulussa 80-84 prosenttia ja lukiossa 69-76 prosenttia perusjoukosta vuosina 2000–2013. Vuoden 2015 aineistoon saatiin vastauksia noin 50 400 peruskoululaiselta (43 prosenttia), 39 500 lukiolaiselta (64 prosenttia) ja 39 000 ammatistiin opiskelevalta. Ammatillisten oppilaitosten osalta kattavuutta ei pystytty luotettavasti selvittämään. Tutkimukseen osallistuneiden määrän lasku vuonna 2015 johtui tiedonkeruuseen liittyvistä teknisistä ongelmista. Ongelmat eivät kuitenkaan oleellisesti vaikuttaneet koko maasta raportoitavan tiedon laatuun, vaan tietoja voidaan pitää kansallisesti yleistettävänä.

Aikaisempien vuosikirjojen käytännöistä poiketen prosenttiosuuksia ei ole nyt vaki-
oitu. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=153 530,
2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011:
N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400.

Kuntasektorin palkat. SVT. Tilastokeskus.

Kuntasektorin palkat -tilasto kuvaa kuntien ja kuntayhtymien palveluksessa olevien pal-
kansaajien lukumääriä ja ansioita mm. alueen, toimialan, ammatin, koulutuksen, sukupuole-
n ja iän mukaan. Tiedot perustuvat Tilastokeskuksen tekemiin kuntasektorin kuukausi- ja
tuntipalkkaisten tiedusteluihin, joihin kunnat ja kuntayhtymät ilmoittavat palvelussuhde-
ja palkkatiedot vuosittain lokakuun 1. päivänä voimassaolevista palvelussuhteista.

Kuntien ja kuntayhtymien talous ja toiminta. SVT. Tilastokeskus .

Tilastokeskus keräsi vuoteen 2014 asti vuosittain kaikilta Suomen kunnilta sekä sosi-
aalipalveluja tuottavilta kuntayhtymiltä tietoja kunnan kustantamista palveluista eli
palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta kunnilta,
kuntayhtymiltä, valtiolta tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien ja
kuntayhtymien tiedot keräsi ja käsitteli Ålands statistik- och utredningsbyrå. Tilastoa
edelsi vuoteen 1993 asti sosiaali- ja terveydenhuollon kertomustietojärjestelmä (KETI),
jota ylläpiti sosiaali- ja terveysministeriö.

Lapsen elatus ja huolto. SVT. THL.

Tilasto perustuu kuntien THL:lle ilmoittamiin lapsen huoltoon, tapaamisoikeutta, asu-
mista, elatussopimuksia sekä isyyden selvittämisiä ja vahvistamisia koskeviin yhteenve-
totietoihin. Tiedot on kerätty vuodesta 1985 lähtien. Vuosilta 1970–2008 tilastossa on
myös elatustukea koskevat tiedot.

Lastensuojelu. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n lastensuojelurekisterissä oleviin tietoihin kodin ulkopuolelle
sijoitetuista lapsista ja nuorista sekä THL:n vuosittain kunnille tekemään yhteenvetoky-
selyyn lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olleista lapsista ja nuorista. Las-
tensuojelurekisteriä on tehty nykymuodossaan vuodesta 1991 lähtien ja lastensuojelun
avohuollon tilastoa vuodesta 1992 lähtien.

Liikunnan edistäminen kunnissa – TEA. THL.

Liikunnan edistäminen kunnissa -tilasto sisältää vertailutiedot kuntien toiminnasta ja
resursseista laajojen väestöryhmien liikunnan edistämiseksi. Tiedot kootaan sekä kan-
sallisista tietolähteistä että suoraan kuntien liikunnan edistämisestä vastaavilta viran-
haltijoilta. Tiedonkeruu toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina.
Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 79 % ja se on vaihdellut välillä 68–91 %. Tie-
donkeruuseen osallistuneiden kuntien lukumäärä vuosina: 2010: N=268, 2012: N=230,
2014: N=249, 2016: N=271.

Näkövammarekisteri. Näkövammaisten Keskusliitto ry./THL.

Näkövammarekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Näkövammaisten Keskusliitto ry. Ilmoituksen rekisteriin lähettää hoitava lääkäri tai muu hoitohenkilöstöön kuuluva. Rekisterissä on tietoja WHO:n määritelmän mukaisista näkövammatapauksista vuodesta 1983 lähtien.

OECD -tilastotietokanta.

<http://stats.oecd.org>(30.11.2014)

Perinataalitulasto - synnyttäjät, synnytykset ja vastasyntyneet. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n syntymärekisteriin, johon kerätään tietoja Suomessa syntytäneistä äideistä ja syntyneistä lapsista. Tiedot kerätään sairaaloilta ja niitä täydennetään Tilastokeskuksen kuolemansyytilaston ja Väestörekisterikeskuksen tiedoilla. Rekisterissä on tietoja vuodesta 1987 lähtien.

Perusterveydenhuolto. THL.

Perusterveydenhuollon tilasto perustuu vuosittain terveydenhuollon toimintayksiköistä henkilötunnuksella kerättäviin hoitoilmoituksiin. Valtakunnallinen sosiaali- ja terveydenhuollon hoitoilmoitusjärjestelmä on laajentunut kattamaan perusterveydenhuollon avohoidon vuonna 2011. Perusterveydenhuollon avohoidon hoitoilmoitukset sisältävät tietoja palvelutapahtuman tuottajista, asiakkaiden yhteydenotoista, hoidon tarpeen arvioinnista, ajanvaraustiedoista sekä palvelutapahtuman sisällöstä, kuten käyntisyistä ja toimenpiteistä sekä jatkohoidosta. Lisäksi perusterveydenhuollon tilastoon tulee tietoja terveyskeskusten laitoshoidosta. Perusterveydenhuollon laitoshoidon hoitoilmoitukset sisältävät tiedot palvelun tuottajasta, potilaan kotikunnasta, hoitoon tulon tiedot, hoitoon liittyvät tiedot toimenpiteineen sekä hoidon päättymiseen liittyviä tietoja.

THL keräsi terveyskeskuksilta vuoteen 2010 asti vuosittain tiedot niiden tuottamista avohoidon palveluista Notitia-tiedonkeruulla. Terveyskeskukset ilmoittivat tiedot jäsenkunnittain. Lääkärikäynnit ja muun ammattihenkilökunnan käynnit kysyttiin toiminnoittain, minkä lisäksi kysyttiin lääkärikäynnit ja lääkäriellä käyneet potilaat ikäryhmittäin. Suun terveydenhuollon käynneistä kerättiin ikäryhmittäiset käyntitiedot hammaslääkäri-, hammashuoltaja- ja -hoitajakäynneistä, sekä ikäryhmittäiset tiedot suun terveydenhuollon potilaista. THL on kerännyt tiedot vuodesta 2002 lähtien. Suomen Kuntaliitto keräsi vastaavia tietoja vuosilta 1994–2001. Tietoja terveyskeskusten avohoidosta ei kerätä Ahvenanmaan maakunnasta.

Päihdehaittakustannukset. THL.

Tilasto sisältää tietoja alkoholin ja huumeiden käytön aiheuttamista haittakustannuksista Suomessa. Haittakustannukset lasketaan pää- ja alaluokittain. Päihdehaittakustannukset ovat saatavissa tilastovuodesta 2006 lähtien. Päihdehaittakustannukset lasketaan vuosittain.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Luokitukset, termistöt ja tilasto-ohjeet 5/2012. Helsinki 2012.

Päihdehuollon huumeasiakkaat. THL.

Huumehoidon tietojärjestelmä on THL:n koordinoima tiedonkeruu huumeiden käytön tai lääkkeiden päihdekäytön vuoksi päihdehoitoon hakeutuneista asiakkaista. Huumeiden käyttäjien hoitotietoja on kerätty vuodesta 1998 lähtien anonyymillä ja hoitoyksiköille vapaaehtoisella tiedonkeruulla. Tiedonkeruussa kerätään tietoja asiakkaiden hoitoon hakeutumisesta, sosiodemografisesta taustasta, päihteiden käytöstä ja riskikäyttäytymisestä. Lisäksi mukana on kysymyksiä opiaattiriippuvaisten lääkehoidosta.

Raskaudenkeskeytykset. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n raskaudenkeskeyttämisrekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista raskaudenkeskeyttämisistä. Raskaudenkeskeyttämisistä on kerätty tietoja vuodesta 1950 lähtien.

Rokotusrekisteri ja kausi-influenssarokotuskattavuustietokanta. THL.

Kauteen 2009–2010 asti kunta tai kuntayhtymä on tallentanut alueellaan rokotussuosituksen mukaisesti rokotettujen lukumäärät vuosittain Terveyden ja hyvinvoinnin laitokselle kausi-influenssarokotuskattavuustietokantaan. Se sisältää tiedot siitä, kuinka moni 65 vuotta täyttänyt ja 6–35 kuukauden ikäinen lapsi on saanut kausi-influenssarokotuksen suosituksen mukaisesti. Kaudesta 2010–2011 lähtien tiedonkeruujärjestelmä on muuttunut. Siitä lähtien THL on saanut rokotustiedot suoraan terveystieteiden tutkimuskeskusten potilastietojärjestelmistä osana Avohilmo-tiedonkeruuta. Kattavuustietoja esitetään niistä sairaanhoitopiiristä, joista on kerääntynyt riittävästi tietoa. Henkilö lasketaan rokotetuksi, jos hän on kauden aikana saanut vähintään yhden annoksen influenssarokotetta kerättyjen tietojen perusteella.

Lisätietoja:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

Sairaaloiden tuottavuus. THL.

Tilasto kuvaa sairaaloiden tuotoksen ja kokonaispanoksen volyymimuutoksia sekä niistä laskettuja kokonaistuottavuuden muutoksia. Tuotoksena käytetään kahdenlaista mittaria: episodi ja DRG -hoitajakso. Sairaaloiden välisessä vertailussa tiedot sisältävät julkisen sektorin tuottamat somaattisen erikoissairaanhoidon palvelut. Alueellisessa vertailussa mukana on myös yksityisen sektorin tuottama laitospalvelu ja päiväkirurgia. Tiedot julkaistaan alue-, tuottaja- ja erikoisalatatasolla.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut. SVT. THL.

Sosiaalihuollon laitos- ja asumispalvelut -tilasto perustuu sosiaalihuollon hoitoilmoitusrekisterin tietoihin. Vanhainkodeilta, kehitysvammalaitoksilta, päihdehuollon laitoksilta sekä ikääntyneiden ja vammaisten ympärivuorokautisista asumispalveluista kerätään asiakaskohtaiset tiedot kaikista vuoden aikana päättäneistä hoitajaksoista sekä vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Muista asumispalveluista päihdehuoltoon lukuun ottamatta kerätään tiedot vain vuoden lopussa hoidossa olleista asiakkaista. Nykyisen kaltainen tiedonkeruu alkoi sosiaalihuollossa vuonna 1995.

Aineistossa on tietoja palveluntuottajista sekä asiakkaista ja heidän saamistaan palveluista. Kerättäviä tietoja ovat mm. asiakkaan tunnistetiedot, ikä, sukupuoli, kotikunta, hoidossaoloaika sekä tiedot siitä, mistä asiakas on tullut ja mihin hän on lähtenyt. Tiedot ilmoittaa palvelun tuottaja.

Sosiaalimenot. SVT. THL.

Sosiaalimenolaskelman perusteena olevat tiedot kerätään useista tilastoista, toimintakertomuksista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tilastovuodesta 1995 lähtien on käytetty EU:n sosiaaliturvan tilastointijärjestelmää (ESSPROS, The European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-tilastointijärjestelmä sisältää kaikki julkisen tai yksityisen sektorin toimijoiden toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata kohtuullinen terveys ja toimeentulo. Tilastovuotta 1995 edeltävien vuosien tiedot laskettiin pohjoismaisen luokituksen mukaisesti.

Sosiaalipalvelujen toimintatilasto. THL.

THL kerää vuosittain kaikilta Suomen kunnilta tietoja kunnan kustantamista sosiaalipalveluista eli palveluista, jotka kunta on asukkailleen joko itse tuottanut tai ostanut muilta julkisyhteisöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Ahvenanmaan kuntien tiedot kerää ja toimittaa THL:een Ålands statistik- och utredningsbyrå. Sosiaalipalvelujen toimintatilaston tiedonkeruu käsittää seuraavat palvelut: Varhaiskasvatus, lastensuojelu, muut lasten ja perheiden palvelut / kasvatus- ja perheneuvonta, kotihoito, muut ikään-tyneiden palvelut, vammaisten palvelut, päihdehuolto. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien. Aikaisemmin tiedot keräsi Tilastokeskus Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilastossa.

Steriloinnit. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n sterilisointirekisteriin, johon terveydenhuollon toimintayksiköiden on toimitettava tiedot suoritetuista steriloinneista. Steriloinneista on kerätty tietoja vuodesta 1935 lähtien.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimus. THL.

Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) -tutkimusta varten on poimittu väestörekisteristä vuosittain 5 000 henkilön satunnaisotos 15–64-vuotiaista Suomen kansalaisista. Postikyselytutkimuksen keskimääräinen vastausaktiivisuus on ollut 61 % vuosina 2002–2014, ja se on vaihdellut välillä 51–67 %. Tutkimukseen vastanneiden lukumäärä tutkimusvuosina: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5 146, 2014: N=2 630.

Helldán A, Helakorpi S. Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys, kevät 2014. Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (THL), Raportti 6/2015. www.thl.fi/avtk.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely. THL.

Suomalaisten hyvinvointi ja palvelut (HYPA) -kysely on osittain paneelimuotoinen kyselytutkimus, jossa yhdistetään puhelin- ja käyntihaastatteluja, postikyselyjä ja rekisteriaineistoja. HYPA -kysely toteutettiin vuosina 2004, 2006 ja 2009 ja 2013. HYPA-kysely on lopetettu ja siinä olleita kysymyksiä on osittain siirretty Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut -kyselyyn.

HYPA -tutkimuksen tavoitteena oli tarjota luotettavaa ja kattavaa tutkimusaineistoa suomalaisten hyvinvoinnista ja hyvinvointipalveluiden käytöstä. Kyselyllä kerättiin tietoa suomalaisten hyvinvoinnista, läheissuhteista, terveydestä, terveys- ja sosiaalipalveluiden käytöstä ja asiakaskokemuksista sekä sosiaaliturvaan liittyvistä mielipiteistä.

HYPA -tutkimuksen rungon muodostivat puhelinhaastattelut, joita täydennettiin rekisteritiedoilla. Puhelinhaastattelujen kohderyhmä oli 18–79-vuotiaat Manner-Suomen asukkaat. Ruotsinkielisiä vastaajia varten kyselylomakkeet käännettiin ruotsiksi. Puhelinhaastattelut toteutti Tilastokeskuksen haastatteluorganisaatio. Jokaisessa HYPA -kyselyssä on puhelinhaastateltu noin 4 500 henkilöä. Vuosina 2004, 2009 ja 2013 toteutettiin lisäksi noin 400 käyntihaastattelua 80 vuotta täyttäneille. Vuoden 2006 tiedonkeruun yhteydessä toteutettiin erillinen postikysely lapsiperheille. Taulukoiden vuoden 2004 tiedot perustuvat puhelinhaastattelun ja postikyselyn tietoihin, vuoden 2006 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin, vuoden 2009 tiedot postikyselyn tietoihin sekä vuoden 2013 tiedot puhelinhaastattelun tietoihin. Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli vuonna 2004 82,7 prosenttia (n=4350) ja postikyselyn 56,2 prosenttia (n=2 957). Vuonna 2006 puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 83,7 prosenttia (n=4 530), ja vuonna 2009 postikyselyn vastausprosentti oli 59 prosenttia (N=1 824). Puhelinhaastattelun vastausprosentti oli 72,3 prosenttia vuonna 2013 (N=5 842).

HYPA -kyselyjen aineistokuvaukset on saatavilla alla olevasta linkistä: www.thl.fi/hypa

Suomen Syöpärekisteri. Suomen Syöpäyhdistys ry./THL.

Syöpärekisteri on THL:n rekisteri, jota teknisesti ylläpitää Suomen Syöpäyhdistys ry. Ilmoituksia todetuista syöpätapauksista lähettävät rekisteriin lääkärit, patologian, sytologian ja hematologian laboratoriot ja Tilastokeskus (kuolintodistustiedot). Rekisteri on perustettu vuonna 1952.

Synnynäiset epämuodostumat. SVT. THL.

Tiedot perustuvat THL:n epämuodostumarekisteriin, johon kerätään tietoja elävänä tai kuolleena syntyneillä lapsilla sekä sikiöperusteella tehdyissä raskauden keskeyttämisissä sikiöillä todetuista epämuodostumista. Tiedot kerätään sairaaloista, terveydenhuollon ammattihenkilöiltä ja sytogeneettisistä laboratorioista sekä THL:n syntymä- ja hoitoilmoitusrekistereistä, erikoissairaanhoidon avohoitotilastosta, Sosiaali- ja terveystalouden lupa- ja valvontavirastosta (Valvira) ja Tilastokeskuksen kuolemansyytilastosta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1963 lähtien.

Tartuntatautirekisteri. THL.

Tiedot perustuvat THL:n tartuntatautirekisteriin, johon (tartuntatauti-)ilmoituksia lähettävät kliiniset mikrobiologian laboratoriot sekä lääkärit. Kliinisen mikrobiologian laboratoriot tekevät ilmoitukset noin 70 nimetyn taudinaiheuttajamikrobin löydöksistä sekä kaikista verestä ja selkäydinnesteestä tehdyistä löydöksistä. Lääkäri ilmoittaa yleisvaarallisista ja ilmoitettavista tautitapauksista lukuun ottamatta eräitä tauteja, joissa lääkärit on vapautettu ilmoitusvelvollisuudesta. Tartuntatautirekisterin toiminta perustuu tartuntatautilakiin (583/1986) ja tartuntatautiasetukseen (935/2003). Tartuntatautirekisterissä on tietoja vuodesta 1995 lähtien.

Terveydenedistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa. THL.

Terveyden edistämisasiivisuus (TEA) perusterveydenhuollossa sisältää vertailutiedot terveyskeskusten toiminnasta ja resursseista väestön terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Tiedot kootaan suoraan kuntien kansanterveystyön vastuuyksiköiltä. Tiedonkeruu vastaaville viranhaltijoille toteutetaan keväisin, kahden vuoden välein parillisina vuosina. Tietojen keskimääräinen kattavuus on ollut 93 % ja se on vaihdellut välillä 81–100 %. Tiedonkeruuseen osallistuneiden terveyskeskusten lukumäärä vuosina: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152.

Terveydenhuollon ammattihenkilöt. SVT. THL.

Tilasto sisältää tietoja terveydenhuollon laillistetuista ja nimikesuojatuista ammattihenkilöistä. Laissa ja asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilöistä (L 559/94, A 564/94) määritellään ne ammattiryhmät, jotka Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) laillistaa tai rekisteröi nimikesuojattuna ammattihenkilönä ja vuosittaiset tilastot perustuvat Valviran rekisterin tilanteeseen 31.12. Rekisterissä on mm. ammatinharjoittamisoikeuden mukainen ammatti/ammattiryhmä, ammatillinen koulutus ja erikoistutkinto sekä sukupuoli, ikä ja asuinkunta.

Terveydenhuollon menot ja rahoitus. SVT. THL.

Tilastoinnissa on siirretty EU-asetusperusteisen SHA 2011-tilastointijärjestelmän (SHA 2011, System of Health Accounts 2011) käyttöön 1.1.2016 alkaen. Tiedot raportoidaan kansallisesti toiminnoittain ja rahoittajittain. Tilaston perusteena olevat tiedot kerätään valtakunnallisista rekistereistä, tilastoista, tilinpäätöksistä ja muista vastaavista lähteistä. Tiedot on tuotettu SHA 2011-tilastointijärjestelmän mukaisina tilastovuodesta 2000 alkaen.

THL:n sairastavuusindeksi. THL.

THL:n sairastavuusindeksi tuotetaan vuosittain yhdistämällä usean rekisterinpitäjän keräämiä tietoja. Sairastavuusindeksissä käytetyt aineistot tuotetaan seuraavista rekistereistä: Hoitoilmoitusrekisteri. THL; Sydän- ja verisuonitautien rekisteri. THL; Suomen Syöpärekisteri. THL; Kuolemansyyrekisteri. Tilastokeskus; Lääkekorvaus- ja lääkkeiden erityiskorvausrekisteri. Kela; Eläkerekisteri. Eläketurvakeskus. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tilasto sairaanhoitokorvauksista. SVT. Kela.

Korvattavia sairaanhoidon kustannuksia ovat korvattavien reseptilääkkeiden kustannukset, kustannukset avosairaanhoitopalvelujen käytöstä ja sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannukset. Avosairaanhoitopalveluja ovat yksityislääkäriin, yksityishammaslääkäriin ja suuhygienistin palvelut sekä lääkäriin/hammaslääkäriin määräämä tutkimus ja hoito yksityisessä tutkimus- ja hoitolaitoksessa. Sairaanhoitokorvausten tilastoja käytetään lääkekustannusten kehityksen seuraamisessa ja kuvaamaan yksityisen avosairanhoidon palveluiden käyttöä. Korvausten käsittelyjärjestelmistä syntyy henkilöperustainen etuustietokanta, josta muodostetaan tilastointitiedostot. Sairaanhoitokorvaustilastoja päivitetään kuukausittain ja kalenterivuositain näinä ajanjaksoina maksettujen sairaanhoitokorvausten tiedoilla.

Tilasto työterveyshuollosta. SVT. Kela.

Työterveyshuoltotilasto antaa tietoa maassamme toteutetusta Kelan korvaamasta työterveyshuollosta. Kelan työterveyshuoltotilastot tehdään työnantajien työterveyshuollon tilastointirekisteristä, joka muodostetaan työterveyshuollon käsittelyjärjestelmästä syntyvästä etuustietokannasta. Työterveyshuoltotilasto julkaistaan kerran vuodessa ja noin kahden vuoden viiveellä.

Toimeentulotuki. SVT. THL.

Toimeentulotuen vuositilaston tiedot perustuvat THL:n toimeentulotukirekisteriin, johon kerätään kunnilta tietoja toimeentulotukea saaneista kotitalouksista, tuen kestosta ja määrästä sekä kotitalouden koosta ja rakenteesta. Lisäksi kerätään poikkileikkaustietoa marraskuun asiakkaiden tulolähteistä ja pääasiallisesta toiminnasta. Rekisteriä on ylläpidetty vuodesta 1985 lähtien. Vuosien 1969–1983 osalta vastaavia tietoja on saatavissa huoltoaputilastosta.

Tupakkatilasto. SVT. THL.

Tupakkatilasto sisältää tietoja muun muassa tupakan verollisesta ja verottomasta kulutuksesta, väestön tupakoinnista, altistumisesta tupakansavulle ja tupakan hintakehityksestä.

Tiedot tupakkatuotteiden verollisesta kulutuksesta perustuvat Tullin kuukausittaiseen valmisteverotilastoon. Verottomien savukkeiden kulutustiedot perustuvat TNS Gallupin haastattelututkimuksen ”Tupakkatuotteiden matkustajatuontiseuranta” yhteydessä kerättäviin tietoihin ulkomaanmatkoilta tuotujen savukkeiden määristä.

Tiedot väestön tupakoinnista perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimuksiin: vuoteen 2011 asti Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (AVTK) ja Eläkeikäisen väestön terveyskäyttäytyminen ja terveys (EVTK) ja vuodesta 2012 alkaen Alueellinen terveys- ja hyvinvointitutkimus (ATH).

Tiedot tupakansavulle altistumisesta työpaikalla sekä tupakointitilojen järjestämisestä työpaikalla perustuvat Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tutkimukseen ”Suomalaisen aikuisväestön terveyskäyttäytyminen ja terveys” (AVTK).

Turvakotipalvelut. THL.

Tilasto sisältää valtakunnallista tietoa turvakotipalveluiden asiakkaista, kuten asumispäivistä, asiakkaiden taustatiedoista sekä asiakkaiden kokemaan väkivaltaan liittyvästä tiedosta. Asiakasasiakirjojen ja siten myös tiedonkeruun yhteenvetolomakkeen luokituksissa hyödynnetään yleisesti käytössä olevia, kansallisia luokituksia.

Tiedot kerätään sähköisellä lomakkeella kaikilta turvakotipalveluiden tuottajilta ja ne esitetään koko maan tasolla eikä turvakotikohtaisia tietoja julkaista. THL on kerännyt tiedot toimintavuodesta 2015 lähtien.

Työssäkäynti. SVT. Tilastokeskus.

Työssäkäyntitilastoon kerätään hallinnollisista aineistoista tietoa väestön työssäkäynnistä. Luvuissa on yksi henkilö vain kerran päätoimen mukaan. Tämän julkaisun taulukoissa aluejako perustuu työpaikan sijaintikuntaan. Työssäkäyntitilastosta saadaan yhtenäisellä tavalla kerättyinä tiedot sekä julkisten palveluntuottajien, järjestöjen että yritysten henkilöstöstä.

Uudistuvat sosiaali- ja terveyspalvelut –kysely. THL.

Kysely tuottaa tietoa siitä, millaisia mielipiteitä ja kokemuksia väestöllä ja asiakkailla on palvelujärjestelmästä. Kyselyyn sisältyvillä kysymyksillä on tarkoitus selvittää säännöllisin väliajoin väestön mielipiteitä ja kokemuksia sosiaali- ja terveyspalveluista.

Vuonna 2015 ennen sote-uudistusta tutkimuksen otokseen poimittiin 18–79-vuotiaiden Suomessa asuvien suomenkielisten henkilöiden joukosta 6 000 henkilöä Tilastokeskuksen tietokannasta. Aineiston keruun toteutti Tilastokeskus Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimeksiannosta. Aineisto kerättiin yhdistettynä internet- ja paperikyselynä marras–joulukuussa 2015. Kyselyyn saatiin 2 626 vastausta ja vastausprosentti oli 44. Puolet vastauksista saatiin internet-kyselyllä ja puolet paperikyselyllä. Vastaajilta kysyttiin heidän sosiaali- ja terveyspalveluita koskevia mielipiteitä ja kokemuksia. Tiedot vastaajien iästä, sukupuolesta, asuinalueen tyyppistä ja koulutustaustasta poimittiin rekistereistä ja liitettiin kyselyaineistoon.

Väestöennuste. SVT. Tilastokeskus.

Väestöennuste kuvaa tulevaa väestönkehitystä. Tilastokeskuksen väestöennusteet ovat ns. demografisia trendilaskelmia, joissa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. www.stat.fi/meta/til/vaenn.html

Väestörakenne. SVT. Tilastokeskus.

Väestörakennetilasto kuvaa vuoden vaihteessa Suomessa vakinaisesti asuvia Suomen ja ulkomaiden kansalaisia. Henkilöistä tilastoidaan mm. asuinpaikka, sukupuoli, ikä, siviilisääty, kieli, kansalaisuus ja syntymävaltio, samoin tiedot puoliosasta ja kaikista lapsista ja henkilön vanhemmista. Tiedot saadaan Väestörekisterikeskuksen väestötietojärjestelmästä vuodenvaihteen tilanteen mukaan. www.stat.fi/meta/til/vaerak.html

Källor

Aborter. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för aborter, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda aborter. Data om aborter har samlats in från och med 1950.

Alkoholkonsumtion. FOS. THL.

Statistiken över alkoholkonsumtion redovisar både den registrerade och oregistrerade konsumtionen. Den registrerade alkoholkonsumtionen fås från Alkobutikernas försäljningsuppgifter och från grossisternas uppgifter om leveranser till restauranger med serveringstillstånd, till livsmedelsaffärer, kiosker och bensinstationer som säljer alkoholdrycker med högst 4,7 volymprocent samt till detaljhandelsbutiker för gårdsviner och sahti.

Den oregistrerade alkoholkonsumtionen inbegriper resandeförsel av alkohol, smugglad alkohol, laglig och olaglig hemtillverkning, T-sprit och andra surrogat samt alkohol som finländarna konsumerat utanför Finlands gränser. Den oregistrerade alkoholkonsumtionen beräknas på basis av uppgifter från myndighetskällor och intervjuundersökningar.

Assisterad befruktning behandlingsbehandlingar. FOS. THL.

För statistiken över assisterad befruktning samlas det in uppgifter om provrörsbefruktning (med början från 1992) och om konstgjord befruktning, dvs. insemination (med början från 2006). Statistiken innehåller uppgifter om antal åtgärder och om behandlingsresultaten (graviditeter, förlossningar och födda barn). Uppgifter fås från alla kliniker som utför assisterad befruktning. THL har sammanställt statistiken sedan 1994. Helsingfors universitets centralsjukhus samlade in uppgifterna åren 1992 och 1993.

Barnskydd. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på uppgifter från THL:s barnskyddsregister om barn och ungdomar som placerats utom hemmet samt på en sammanfattande enkät, som THL:s genomför årligen i kommunerna, om barn och ungdomar som omfattas av stödåtgärder inom barnskyddets öppenvård. Barnskyddsregistret har funnits i sin nuvarande form sedan 1991 och statistiken över barnskyddets öppenvård sedan 1992.

Befolkningsprognos. FOS. Statistikcentralen.

Befolkningsprognosen beskriver den framtida befolkningsutvecklingen. Statistikcentralens befolkningsprognoser är s.k. demografiska trendkalkyler. Man räknar då ut vilken den framtida befolkningen i ett område skulle vara, om de senaste årens befolkningsutveckling fortsatte oförändrad. Vid beräkning av kommunvisa prognoser produceras också en kalkyl över självförsörjning, som beskriver hurdan befolkningsutvecklingen skulle vara utan flyttningsrörelse. (http://www.stat.fi/til/vaenn/index_sv.html)

Befolkningsstruktur. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över befolkningsstrukturen beskriver finska och utländska medborgare, som vid årsskiftet är fast bosatta i Finland. I statistiken ingår uppgifter om befolkningens boningsort, kön, ålder, civilstånd, språk, nationalitet och födelseland liksom uppgifter om maka/make och samtliga barn samt föräldrar. Uppgifterna fås ur Befolkningsregistralens befolkningsdatasystem enligt situationen vid årsskiftet.

(http://www.stat.fi/meta/til/vaerak_sv.html)

Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH). THL.

Via den regionala hälso- och välfärdsundersökningen följer man upp den finländska vuxenbefolkningens välbefinnande, hälsa samt förändringar i levnadsvanorna och tjänstebehovet i olika befolkningsgrupper nationellt och på olika nivåer regionalt. ATH-undersökningen har genomförts årligen som en nationell postenkät från och med 2012.

ATH-undersökningen baseras på ett slumpmässigt urval av finländare som har fyllt 20 år. Urvalet varierar i storlek och plockas från befolkningsregistret. För att få en fortsättning på tidsserierna i AVTK- och EVTK-undersökningarnas årsbok har man från ATH-undersökningen endast använt material från motsvarande åldersgrupper (20–64- och 65–84-åringar). Svvarsaktiviteten bland 20–64-åringarna har varierat mellan 46 och 47 procent och bland 65–84-åringarna mellan 71 och 72 procent. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 20–64-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 5 458 och svarande 2 508, 2013 urvalsstorlek 64 422 och svarande 30 208, 2014 urvalsstorlek 25 531 och svarande 11 752, 2015 urvalsstorlek 25 611 och svarande 11 744. Urvalsstorlekarna och antalet svarande 65–84-åringar var följande: 2012 urvalsstorlek 2 116 och svarande 1 464, 2013 urvalsstorlek 25 275 och svarande 17 400, 2014 urvalsstorlek 10 348 och svarande 7 287, 2015 urvalsstorlek 10 402 och svarande 7 399. Eventuell missvisning i resultaten på grund av svarsbortfall har korrigerats med viktcoefficienter och resultaten kan tillförlitligt generaliseras för hela befolkningen. Ytterligare information om materialet och perustulosraportti finns på www.thl.fi/ath.

Sedan 2016 genomförs undersökningen under namnet Vuxenbefolkningens hälsa, välfärd och service, ATH. Sedan 2016 genomförs ATH-undersökningen som ett nationellt sampel baserat på 10 000 personer. Med fyra års intervall utvidgas undersökningen och blir regional med ett större sampel (målsättning 150 000 personer), som betjänar även djupare regionala behov.

Det riksomfattande register över smittsamma sjukdomar. THL.

Uppgifterna baserar sig på registret över smittsamma sjukdomar som förs av Institutet för hälsa och välfärd (THL), till vilket kliniskt mikrobiologiska laboratorier och läkare sänder anmälningar (om smittsamma sjukdomar). De kliniskt mikrobiologiska laboratorierna gör anmälningarna om fynden på de cirka 70 namngivna sjukdomsframkallande mikroberna samt om alla fynd i blodet och ryggmärgsvätskan. Läkaren gör anmälan om allmänfarliga och anmälningspliktiga sjukdomsfall med undantag av vissa sjukdomar, där läkare är befriade från anmälningskyldigheten. Verksamheten för registret över smittsamma sjukdomar baserar sig på lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) och förordningen om smittsamma sjukdomar (935/2003). I registret över smittsamma sjukdomar finns uppgifter ända sedan 1995.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA). THL.

Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) är en enkätundersökning som delvis genomförs i panelformat, där man kombinerar telefon- och besöksintervjuer, postenkäter och registermaterial. Enkäten Finländarnas välfärd och tjänster (HYPA) genomfördes 2004, 2006, 2009 och 2013. HYPA-enkäten har avslutats och dess frågor har delvis överförts till enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster.

Målet med undersökningen var att erbjuda tillförlitlig och täckande forskningsmaterial om finländarnas välfärd och användningen av välfärdstjänster. Med hjälp av enkäten samlade man information om finländarnas välfärd, närmaste relationer, hälsa, användning av social- och hälsovårdstjänster och erfarenheter som klienter samt åsikter med anknytning till socialskyddet.

HYPA-enkäten baserade sig på telefonintervjuer som kompletteras med registermaterial. Målgruppen för telefonintervjuerna var personer i åldern 18–79 år som är bosatta i Fastlandsfinland. Frågeblanketterna har översatts till svenska för svenskspråkiga respondenter. Telefonintervjuerna har gjorts av Statistikcentralens intervjuorganisation. I varje HYPA-enkät har man intervjuat cirka 4 500 personer per telefon. Åren 2004, 2009 och 2013 gjordes dessutom cirka 400 besöksintervjuer hos personer över 80 år. I samband med datainsamlingen år 2006 genomfördes en separat postenkät för barnfamiljer. Tabellernas data för 2004 baserar sig på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju och en postenkät, för 2006 på uppgifter som insamlats genom en telefonintervju, för 2009 på uppgifter som insamlats genom en postenkät samt för 2013 på telefonintervjuer. Svarsprocenten för telefonintervjun år 2004 var 82,7 procent (n=4 350) och för postenkäten 56,2 procent (n=2 957). År 2006 var svarsprocenten för telefonintervjun 83,7 procent (n=4 530) och svarsprocenten för postenkäten år 2009 var 59 procent (n=1 824). Svarsprocenten för telefonintervjun år 2013 var 72,3 procent (n=5 842).

Beskrivningar av materialet i HYPA-enkäterna är tillgänglig via länken nedan (på finska): www.thl.fi/hypa

Enkäten Förnyade social- och hälsovårdstjänster. THL.

Enkäten producerar information om befolkningens och klienternas åsikter om och erfarenheter av servicesystemet. Frågorna i enkäten syftar till att regelbundet ta reda på befolkningens åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna.

År 2015, före social- och hälsovårdsreformen, plockades ur Statistikcentralens databas för undersökningen slumpmässigt 6 000 finskspråkiga i Finland bosatta personer i åldersgruppen 18–79 år. Materialinsamlingen sköttes av Statistikcentralen på uppdrag av Institutet för hälsa och välfärd. Materialet samlades in som en kombinerad enkät på internet och på papper i november–december 2015. Enkäten gav 2 626 svar och svarsprocenten var 44. Hälften av svaren gavs i internetenkäten och hälften i enkäten på papper. I enkäten begärdes svarspersonernas åsikter om och erfarenheter av social- och hälsovårdstjänsterna. Uppgifterna om svarspersonernas ålder, kön, typ av bostadsområde och utbildningsbakgrund plockades ur registren och fogades till enkätmaterialet.

Enkäten Hälsa i skolan. THL.

Enkäten görs i klassrummet med läraren som handledare. Den besvaras av eleverna i klass 8 och 9 i grundskolorna och av 1:a och 2:a årets studerande i gymnasier. I yrkesläroanstalter besvaras enkäten av de studerande i årskurs 1 och 2 som deltar i läroplansbaserad grundläggande yrkesutbildning. Målet är att nå alla unga i målgruppen.

Fram till 2011 har enkäten genomförts jämna år i södra Finland, östra Finland och Lapland och udda år i övriga Finland. Information om hela landet erhålls när material från på varandra följande år slås ihop. Åren 2013 och 2015 gjordes enkäten samtidigt i hela landet. Deltagarna är i allmänhet 14–20 år gamla. I grundskolan omfattade materialet 80–84 procent och i gymnasiet 69–76 procent av populationen åren 2000–2013. För 2015 års material kom det in svar från cirka 50 400 grundskolelever (43 procent), 39 500 gymnasister (64 procent) och 39 000 yrkesstuderande. För yrkesläroanstalternas del kan täckningen inte fastställas tillförlitligt. Det lägre antalet deltagare 2015 berodde på tekniska problem vid inhämtningen av materialet. Problemen påverkade ändå inte väsentligt kvaliteten i data som rapporterades från hela landet, utan upp-gifterna kan anses vara nationellt allmängiltiga.

Till skillnad från praxis i tidigare årsböcker har procentandelarna nu inte standardiserats. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400.

Eurostat, Socialt skydd -databas. (ESSPROS)

<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Finlands Cancerregistret. Cancerföreningen i Finland r.f./ THL.

Cancerregistret upprätthålls tekniskt av Cancerföreningen i Finland r.f., men det är ett av THL:s register. Cancerfall anmäls av läkare, patologi-, cytologi- och hematologilaboratorier och Statistikcentralen (uppgifter från dödsattester). Registret upprättades 1952.

Främjande av motion och idrott i kommuner – TEA. THL.

Statistiken Främjande av motion och idrott i kommuner innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet och resurser för främjande av motion och idrott hos stora befolkningsgrupper. Uppgifterna samlas in både från nationella informationskällor och direkt av de tjänsteinnehavare som ansvarar för främjandet av motion och idrott i kommunerna. Databasinsamlingen genomförs på våren, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 79 procent och den har varierat mellan 68 och 91 procent. Antal kommuner som deltagit i databasinsamlingen åren: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=271.

Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i den grundläggande utbildningen innehåller jämförelseuppgifter både om skolornas verksamhet och om resurser för främjande av elevernas välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av grundskolor-

nas rektorer i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 72 procent och den har varierat mellan 63 och 80 procent. Antal skolor som deltagit i datainsamlingen åren: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013.

Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i gymnasier innehåller jämförelseuppgifter både om gymnasiernas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för de läroanstalter som ger gymnasieutbildning i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 84 procent och den har varierat mellan 82 och 86 procent. Antal gymnasier som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=343, 2014: N=323.

Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning – TEA. THL.

Statistiken Främjande av välbefinnande och hälsa i kommunens ledning innehåller jämförelseuppgifter om kommunernas verksamhet för att främja befolkningens hälsa och välfärd (hälso- och sjukvårdslagen 12 §). I helheten ligger fokus på kommunledningens roll och dess betydelse för arbetet med att främja hälsa och välfärd inom alla sektorer i kommunen. Uppgifterna samlas in direkt från kommunernas centralförvaltning (exempelvis kommundirektören, strategidirektören eller förvaltningsdirektören i samarbete med kommunens ledningsgrupp). Datainsamlingen genomförs på våren, med två års intervall udda år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 68 procent och den har varierat mellan 58 och 79 procent. Antal kommuner som deltagit i datainsamlingen åren: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251.

Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter – TEA. THL.

Helheten Främjande av välbefinnande och hälsa i yrkesläroanstalter innehåller jämförelseuppgifter både om läroanstalternas verksamhet och om resurser för främjande av de studerandes välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt av rektorerna för verksamhetsställen/enheter på en läroanstalt eller av de personer som ansvarar för ledningen av verksamhetsställen på läroanstalten i samarbete med elevhälsogruppen. Datainsamlingen genomförs på hösten, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 91 procent och den har varierat mellan 90 och 92 procent. Antal läroanstalter som deltagit i datainsamlingen åren: 2012: N=146, 2014: N=133.

För- och grundskoleundervisning. FOS. Statistikcentralen.

Grundskolestatistiken omfattar skolspecifika uppgifter om antalet studerande i grundskolor, specialskolor på grundskolenivå samt skolor på grund- och gymnasienivå. Uppgifterna om innevarande höst beskriver situationen den 20 september och uppgifterna om studerande som fått avgångsbetyg föregående läsår. I samband med datainsamlingen samlas uppgifter in om specialundervisning och ämnesval i grundskolorna

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården. THL.

Hälsofrämjande verksamhet (TEA) inom primärvården innehåller jämförelseuppgifter om hälsovårdscentralernas verksamhet och resurser för främjande av befolkningens hälsa och välbefinnande. Uppgifterna samlas in direkt från ansvarsheterna för folkhälsoarbetet i kommunen. Datainsamlingen, som riktas till de ansvariga tjänsteinnehavarna, genomförs på våren, med två års intervall jämna år. Uppgifterna har haft en genomsnittlig täckning på 93 procent och den har varierat mellan 81 och 100 procent. Antal hälsovårdscentraler som deltagit i datainsamlingen åren: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152.

Hälso- och sjukvårdsutgifter samt deras finansiering. FOS. THL.

Inom statistikföringen har man från 1.1.2016 övergått till statistikföringssystemet SHA 2011, som baserar sig på en EU-förordning. Uppgifterna har uppdaterats retroaktivt ända till år 2000. I internationell jämförelse med hälso- och sjukvårdsutgifter avses driftutgifter, dvs. från hälso- och sjukvårdens totala utgifter har avdragits investeringsutgifter.

Institutionsvård och boendeservice inom socialvården. FOS. THL.

Institutioner för missbrukarvård samt serviceboende med heldygnssorg för äldre och för funktionshindrade samlas klientspecifika uppgifter in om alla vårdperioder som avslutats under året och om klienter som fått vård i slutet av året. I fråga om övrig boendeservice, med undantag av missbrukarvårdens, samlar man endast in uppgifter om klienter som fått vård i slutet av året. En datainsamling som motsvarar den nuvarande påbörjades i socialvården 1995.

Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenter samt om klienter och den service de fått. Uppgifter som samlas in är bl.a. klientens identifikationsuppgifter, ålder, kön, hemkommun och vårdtid samt uppgifter om varifrån klienten kommit och vart klienten åkt efter utskrivningen. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Klientinventering inom hemvården 30.11. FOS. THL.

Vartannat år samlar man in klientspecifika uppgifter om klienter som får regelbunden hemvård (med början från 2007 samlas uppgifter in varje år). Datainsamlingen sker inom ramen för socialvårdens vårdanmälningssystem. Uppgifter samlas in om sådana hemvårdsklienter som på inventeringsdagen har en gällande service- eller vårdplan, eller som regelbundet, minst en gång i veckan, får hemservice, hemsjukvård eller dagsjukhustjänster. Materialet innehåller uppgifter om serviceproducenterna samt om klienterna och den service de fått. Uppgifterna lämnas in av serviceproducenten.

Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet. FOS. Statistikcentralen.

Fram till år 2014 Statistikcentralen samlade årligen in uppgifter av alla kommuner i Finland och av de samkommuner som producerar sociala tjänster om de tjänster som kommunerna finansierar, dvs. de tjänster som kommunerna själva producerat, eller köpt av andra kommuner, samkommuner, staten eller privata serviceproducenter. Uppgifterna om kommu-

nerna och samkommunerna på Åland insamlades och behandlades av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Statistiken föregicks fram till 1993 av social- och hälsovårdens verksamhetsberättelsesystem (KETI), som upprätthölls av social- och hälsovårdsministeriet.

Löner inom kommunsektorn. FOS. Statistikcentralen.

Statistiken över löner inom kommunsektorn beskriver inkomsterna för löntagarna i kommuner och samkommuner och antalet löntagare, bl.a. efter område, näringsgren, yrke, utbildning, kön och ålder. Uppgifterna bygger på Statistikcentralens enkäter om månads- och timanställda inom kommunsektorn. Kommunerna och samkommunerna rapporterar anställnings- och löneuppgifter årligen gällande anställningsförhållanden som var i kraft den 1 oktober.

Medfödda missbildningar. FOS. THL.

Uppgifterna tas från missbildningsregistret, som innehåller uppgifter om missbildningar som har konstaterats hos dödfödda eller levande födda barn samt hos foster vid abort pga. fosterskada. Data samlas in från sjukhusen, av hälso- och sjukvårdspersonalen, från de cytogenetiska laboratorierna, från THL:s födelse- och vårdanmälningsregister och statistik över öppenvård inom den specialiserade sjukvården, samt från Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) och från Statistikcentralens dödsorsaksstatistik. Missbildningsregistret har upprätthållits sedan 1963.

Narkotikaberoende klienter inom missbrukarvården. THL.

Informationssystemet för narkomanvården är en av THL samordnad insamling av uppgifter om klienter som sökt vård på grund av narkotikabruk eller missbruk av läkemedel. Sedan 1998 har anonyma vårddata om narkotikabrukare samlats in genom en datainsamling som är frivillig för behandlingsenheterna. Man samlar in uppgifter om sökt vård, sociodemografisk bakgrund, drogbruk samt riskbeteende. Dessutom ställs frågor om läkemedelsbehandling av opioidberoende personer.

OECD statistikdatabas

<http://stats.oecd.org> (30.11.2014)

Perinatalstatistik - föderskor, förlossningar och nyfödda. FOS. THL.

Uppgifterna tas från födelseregistret, som innehåller uppgifter om mödrar som fött barn i Finland och om de födda barnen. Uppgifterna fås från sjukhusen och kompletteras med uppgifter från Statistikcentralens dödsorsaksregister och Befolkningsregistercentralen. Data för registret har samlats in från och med 1987.

Primärvård. THL.

Statistiken om primärvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. Det riksomfattande vårdanmälningsystemet för social- och hälsovården utvidgades år 2011 till att omfatta öppenvården inom primärvården. Vårdanmälningarna från öppenvården

inom primärvården innehåller uppgifter om servicehändelsens producenter, klienternas kontakter, bedömningen av vårdbehovet, tidsbeställningsuppgifterna och servicehändelsens innehåll, såsom orsakerna till besöket, åtgärderna och den fortsatta vården. Dessutom innehåller statistiken om primärvården uppgifter om slutenvården vid hälsovårdscentralerna. Vårdanmälningarna från slutenvården inom primärvården innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknuter till avslutandet av vården.

Fram till 2010 samlade THL in uppgifterna om de öppenvårdstjänster som hälsovårdscentralerna producerar med datainsamlingen Notitia. Hälsovårdscentralerna lämnade in uppgifterna per medlemskommun. Läkarbesök och besök hos annan personal begärdes indelade efter verksamhetstyp, utöver vilket man begärde uppgifter efter åldersgrupp om antalet läkarbesök och patienter som besökt läkare. Uppgifter om munhälsovårdsbesök insamlades indelade efter åldersgrupp om besök hos tandläkare, tandhygienist och tandskötare. Dessutom insamlades uppgifter efter åldersgrupp om patienterna inom munhälsovården. THL har sammanställt statistiken sedan 2002. Finlands Kommunförbund samlade in motsvarande uppgifter 1994–2001. Uppgifter om hälsovårdscentralernas öppenvård samlas inte in från landskapet Åland.

Prisindex för alkoholdrycker. FOS. THL.

Statistiken över prisindex för alkoholdrycker visar hur konsumtionspriserna på alkohol utvecklas och anger hur mycket priserna ändrats jämfört med jämförelsetidpunkten. Statistiken innehåller uppgifter om hur realpriset och det nominella priset på alkohol utvecklas inom detaljhandeln och inom försäljningen av alkoholdrycker för servering. Bakgrundsmaterialet för prisindexet för alkoholdrycker utgörs för detaljhandels del av uppgifter från Alko Oy samt uppgifter som Statistikcentralen samlat in från livsmedelsbutiker. När det gäller försäljning av alkoholdrycker för servering fås prisuppgifterna från THL:s restaurangenkät.

Sjukhusens produktivitet. THL.

Statistiken beskriver volymförändringar i sjukhusens resultat och totala insatser och presenterar förändringar i den totala produktiviteten som beräknats utifrån dem. Som resultat används två indikatorer: episod och DRG-vårdperiod. I en jämförelse av sjukhusen innefattar uppgifterna de tjänster inom specialiserad somatisk sjukvård som produceras inom den offentliga sektorn. I områdesspecifika jämförelser innefattar uppgifterna även slutenvården och dagkirurgin som produceras inom den privata sektorn. Uppgifterna publiceras på områdes-, producent- och specialitetsnivå.

Skadekostnader för alkohol och andra droger. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om de skadekostnader som användningen av alkohol och droger orsakar i Finland. Skadekostnaderna beräknas per huvud- och undergrupp. Uppgifter om de alkohol- och narkotikarelaterade skadekostnaderna finns att få från statistikåret 2006. Skadekostnaderna för alkohol och andra droger beräknas årligen.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. Institutet för hälsa och välfärd (THL). Klassifikationer, terminologier och statistikanvisningar 5/2012 Helsingfors 2012.

Skyddshemstjänster. THL

Statistiken innehåller riksomfattande information om skyddshemstjänsternas klienter, såsom boendedagar, bakgrundsuppgifter om klienterna samt information om det våld som klienterna utsatts för. I klienthandlingarna och således även i informationsblankettens klassificeringar utnyttjas de allmänt använda nationella klassificeringarna.

Uppgifterna samlas in med en elektronisk blankett från alla producenter av skyddshemstjänster och de presenteras på nationell nivå. Skyddshemsspecifik information publiceras inte. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015.

Sociala utgifter. FOS. THL.

De uppgifter som kalkylerna av de sociala utgifterna baserar sig på har samlats in från statistik, verksamhetsberättelser, bokslut och andra motsvarande källor. Från och med statistikår 1995 har man använt EU:s system för statistik över socialskydd (ESSPROS, the European System of Integrated Social Protection Statistics). ESSPROS-systemet omfattar alla de åtgärder som offentliga eller privata aktörer vidtar för att trygga en rimlig hälsa och utkomst. Före statistikår 1995 beräknades uppgifterna på basis av den nordiska klassifikationen.

Specialiserad sjukvård. THL.

Statistiken om den specialiserade sjukvården bygger på vårdanmälningar med personbeteckning som samlas in årligen från verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården. De innehåller information om serviceproducenten, patientens hemkommun, uppgifter om intagningen för vård, uppgifter om vården inklusive åtgärder samt uppgifter som anknyter till avslutandet av vården. Inom specialiteten psykiatri lämnas utöver dessa uppgifter även tilläggsuppgifter om specialiteterna inom psykiatri. Dessa uppgifter gäller läkemedelsbehandling, tvångsåtgärder och patientens psykiska tillstånd. Tilläggsuppgifter insamlas även om krävande hjärtpatienter. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhusets vårdavdelning på årets sista dag.

Varje år samlar Institutet för hälsa och välfärd in vårdanmälningar (HILMO) av hälso- och sjukvårdsproducenterna. De innehåller uppgifter om avslutade vårdperioder och öppenvårdsbesök. I statistiken om specialiserad sjukvård insamlas uppgifter från alla kommuner, samkommuner och statliga sjukhus samt de största privata sjukhusen. Dessutom genomförs en inventering av alla patienter som finns på sjukhuset på årets sista dag. En datainsamling om slutenvården som motsvarar den nuvarande påbörjades i hälso- och sjukvården 1994. Uppgifter om öppenvården inom specialiserad sjukvård har insamlats sedan 1998, men uppgifterna är jämförbara från och med år 2006. Redan dessförinnan, med början år 1967, insamlades för det s.k. utskrivningsregistret uppgifter om patienter som skrivits ut från sjukhusens och hälsovårdscentralens vårdavdelningar.

Statistik över företagshälsovård. FOS. FPA.

Företagshälsovårdstatistiken ger information om den företagshälsovård som genomförs i Finland och som ersätts av FPA. FPA:s företagshälsovårdsstatistik baserar sig på statistikregistret för företagshälsovård som ordnas av arbetsgivare. Registret grundar sig på information som lagrats i förmånsdatabasen i samband med handläggningen av företagshälsovården. Företagshälsovårdsstatistiken utges en gång per år med cirka två års eftersläpning.

Statistik över sjukvårdsersättningar. FOS. FPA.

Sjukvårdskostnader som kan ersättas är kostnaderna för ersättningsgilla receptbelagda läkemedel, kostnaderna för sjuk- och hälsovårdstjänster inom öppenvården samt kostnaderna för resor som gjorts på grund av sjukdom. Hälso- och sjukvårdstjänster inom öppenvården är privatläkar-, privattandläkar- och munhygienisttjänster samt läkar- eller tandläkarordinerad undersökning och behandling på privata undersöknings- och vårdinrättningar. Statistiken över sjukvårdsersättningar används för att följa upp läkemedelskostnadsutvecklingen samt för att beskriva i vilken omfattning privata sjukvårdstjänster inom öppenvården anlitas. Utifrån handläggningssystemen för ersättningarna uppkommer en individbaserad förmånsdatabas, ur vilken statistikregistren skapas. Statistiken över sjukvårdsersättningar uppdateras månadsvis, kvartalsvis och kalenderårsvis med uppgifter om sjukvårdsersättningar som utbetalats under dessa perioder.

Statistik över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster. THL

THL samlar årligen från landets alla kommuner in uppgifter om de socialtjänster som kommunen bekostat, dvs. de tjänster som kommunen antingen producerat själv för sina invånare eller köpt av andra offentliga samfund eller privata serviceproducenter. Uppgifterna för Ålands kommuner samlas in och levereras till THL av Ålands statistik- och utredningsbyrå. Datainsamlingen för statistiken över verksamhetsuppgifter om sociala tjänster omfattar följande tjänster: Småbarnspedagogik, barnskydd, övriga tjänster för barn och familjer/uppfostrings- och familjerådgivning, hemvård, övriga tjänster för de äldre, tjänster för personer med funktionsnedsättning, missbrukarvård. THL har samlat in uppgifterna från och med verksamhetsåret 2015. Tidigare samlades uppgifterna in av Statistikcentralen i Kommunernas och samkommunernas ekonomi och verksamhet.

Steriliseringar. FOS. THL.

Uppgifterna bygger på THL:s register för steriliseringar, dit verksamhetsenheterna inom hälso- och sjukvården ska skicka uppgifter om utförda steriliseringar. Data om steriliseringar har samlats in från och med 1935.

Synskaderegister. Synskadades Centralförbund r.f./ THL.

Synskaderegistret upprätthålls tekniskt av Synskadades Centralförbund r.f., men det är ett av THL:s register. En anmälan till registret görs av den synskadades läkare eller annan vårdpersonal. Registret innehåller uppgifter från och med 1983 om synskadefall som uppfyller kriterierna i WHO:s definition.

Sysselsättningsstatistiken. FOS. Statistikcentralen.

Sysselsättningsstatistiken innehåller uppgifter om befolkningens sysselsättning. Uppgifterna tas ur administrativt material. I sifferuppgifterna ingår en person endast en gång enligt huvudsysslan. I denna årsboks tabeller baserar sig områdesindelningen på den kommun där arbetsplatsen finns. Ur sysselsättningsstatistiken får man uppgifter, som samlats in på ett enhetligt sätt, om offentliga serviceproducenters, organisationers och företags personal.

THL:s sjuklighetsindex. THL.

THL:s sjuklighetsindex produceras årligen genom att kombinera data som samlats in i flera register. Materialet som används i sjuklighetsindexet kommer från följande register: Vårdanmälningsregistret. THL; Registret över hjärt- och kärlsjukdomar. THL; Finland Cancerregister. THL; Dödsorsaksregistret. Statistikcentralen; Registret över läkemedelsättningar och specialersättningar för läkemedel. FPA; Pensionsregistret. Pensionsskyddscentralen. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tillgången till vård inom den specialiserade sjukvården THL.

Statistiken innehåller specialitetsspecifika uppgifter om väntetiderna till icke-brådskande vård, väntetiderna till det första besöket och behandlingstiderna för remisser i sjukvårdsdistrikten och enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården. I statistikrapporten finns också uppgifter om de vanligaste operationskögruppernas kötider.

Uppgifterna samlas in tre gånger om året och de publiceras som elektroniska databasrapporter. Uppgifterna har samlats in från sjukvårdsdistrikten sedan slutet av december 2007 och från enheterna för specialiserad sjukvård inom primärvården sedan slutet av december 2008.

Tobaksstatistik. FOS. THL.

Tobaksstatistiken innehåller uppgifter om den skattebelagda och skattefria konsumtionen av tobak, befolkningens tobaksrökning och exponering för tobaksrök samt om prisutvecklingen för tobak.

Uppgifterna om tobaksprodukter som levererats för skattebelagd konsumtion bygger på Tullens månatliga punktskattestatistik. Uppgifterna om konsumtionen av skattefria cigaretter bygger på TNS Gallups enkätundersökning ”Resenärförseln av alkoholdrycker och tobaksprodukter 2012” och uppgifterna om antalet cigaretter införda efter utlandsresor.

Uppgifterna om finländarnas rökvanor baserar sig på THL:s undersökningar: fram till år 2011 Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) och Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK) och från år 2012 Den regionala hälso- och välfärdsundersökningen (ATH).

Uppgifterna om exponering för tobaksrök på arbetsplatsen och ordnandet av rökrum på arbetsplatsen bygger på THL:s undersökning ”Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK)”.

Underhåll och vårdnad av barn. FOS. THL.

Statistiken baserar sig på de uppgifter som kommunerna skickat till THL om vårdnad av barn, umgängesrätt, boende, underhållsavtal och utredning och fastställande av faderskap. Uppgifter har samlats in sedan 1985. För år 1970–2008 innehåller statistiken också uppgifter om underhållsstöd

Underhållsstöd. FPA.

Från och med den 1 april 2009 förflyttades verkställigheten av underhållsstödet från kommunerna till Folkpensionsanstalten (FPA). Folkpensionsanstalten (FPA) har sedan dess tillhandahållit statistik över underhållsstödet och indrivningen av underhållsbidrag. Underhållsstödet statistikförs enligt enheterna förmånstagare, barn och utbetalda förmåner. Klassificeringsgrunder är fullt eller nedsatt underhållsstöd, stöd som ska ersättas eller stöd som inte ska ersättas samt allmänna regionklassificeringar och allmänna demografiska klassificeringar. Statistiken över underhållsstödet baserar sig på det totala materialet om underhållsstöd som FPA betalat ut.

Undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK). THL.

För undersökningen Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa (AVTK) har från befolkningsregistret årligen plockats ett slumpmässigt sampel på 5 000 finska medborgare i åldern 15–64 år. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 61 % under åren 2002–2013, och den har varierat mellan 51–67 %. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2002–2003: N=6 594, 2004–2005: N=6 656, 2006–2007: N=6 500, 2008–2009: N=6 159, 2010–2011: N=5 613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Den finländska vuxenbefolkningens hälsobeteende och hälsa, våren 2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 21/2013. www.thl.fi/avtk

Undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa (EVTK). THL.

För undersökningen Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa har från befolkningsregistret med två års mellanrum plockats ett urval enligt kön och ålder indelade enligt 5-års åldersgrupper bland 2 400 finska medborgare i åldern 65–84 år. Resultaten som gäller 65–84-åringar, har viktats enligt 5-års åldersgrupper för att motsvara befolkningens åldersfördelning år 2013. Postenkätens genomsnittliga svarsprocent har varit 76 procent under åren 2001–2013, och den har varierat mellan 72–82 procent. Antalet personer som svarat på undersökningen under undersökningsåren: 2001: N=1 949, 2003: N=1 863, 2005: N=1 863, 2007: N=1 847, 2009: N=1 741, 2011: N=1 723, 2013: N=1 760

Helldán A, Helakorpi S. Den pensionerade befolkningens hälsobeteende och hälsa våren 2013 och deras förändringar åren 1993–2013. Institutet för hälsa och välfärd (THL), Rapport 15/2014. www.thl.fi/evtk

Utkomststöd. FOS. THL.

Uppgifterna i årsstatistiken över utkomststöd bygger på THL:s register för utkomststöd, som innehåller uppgifter inlämnade av kommunerna om hushåll som fått utkomststöd, stödets varaktighet och belopp samt hushållens storlek och struktur. Det samlas också in tvärsnittsdata om vilka inkomstkällor klienterna i november har och vilken som är deras huvudsakliga arbetsverksamhet. Registret har upprätthållits sedan 1985. För åren 1969–1983 finns motsvarande uppgifter i socialhjälpstatistiken.

Yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården. FOS. THL.

Statistiken innehåller uppgifter om legitimerade yrkesutbildade personer och yrkesutbildade personer med skyddad yrkesbeteckning. I lagen (559/1994) och förordningen (564/1994) om yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården anges de yrkesgrupper som Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira) legitimerar eller registrerar som yrkesperson med skyddad yrkesbeteckning. Den årliga statistiken bygger på innehållet i Valviras register den 31 december. När det gäller rätt till yrkesutövning, anges i registret bland annat yrke/yrkesgrupp, yrkesutbildning och specialexamen samt kön, ålder och boendekommun eller boendeland.

Vaccinationsregistret och databasen för vaccinationstäckningen för säsongsinfluensa. THL.

Fram till säsongen 2009–2010 lämnade kommunen eller samkommunen årligen in uppgifter till Institutet för hälsa och välfärd om antalet personer som vaccinerats i regionen enligt rekommendationen om säsongsinfluensavaccinering. Databasen innehåller uppgifter om hur många personer som har fyllt 65 år och småbarn på 6–35 månader som har vaccinerats mot säsongsinfluensa enligt rekommendationen. Från och med säsongen 2010–2011 har systemet för insamling av uppgifter ändrats. Sedan dess har THL erhållit vaccinationsuppgifterna direkt från hälsovårdscentralernas patientjournalssystem i anslutning till informationsinsamlingen via Avohilmo. Uppgifter om täckningen presenteras för de sjukvårdsdistrikt om vilka det finns tillräckligt med data. En person betraktas som vaccinerad om han eller hon enligt de insamlade uppgifterna under en säsong har fått minst en dos influensavaccin.

Mer information:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

Sources

Access to services in specialised health care. THL.

The statistics contain data by specialty on waiting times for admission to elective treatment, waiting times for assessment of the need for treatment as well as on referral processing times in hospital districts and specialised health care units in primary health care. The statistical report has also data on waiting times for the most common groups of surgical procedures. Data are collected three times a year and published in electronic database reports. Data have been collected from hospital districts since December 2007 and from specialised health care units in primary health care since December 2008.

Alcoholic beverage consumption. OSF. THL.

The statistics cover both recorded and unrecorded consumption of alcoholic beverages. Recorded consumption of alcoholic beverages includes the sale of alcoholic beverages from Alko stores and deliveries of alcoholic beverages by wholesalers to licensed restaurants and to grocery shops, kiosks and petrol stations selling alcoholic beverages with an alcohol content of no more than 4.7 per cent by volume and to stores for retail selling of fruit wine and sahti.

Unrecorded consumption includes passenger imports, smuggling, legal and illegal home preparation, surrogates and alcohol consumed by Finns outside Finland. Unrecorded consumption is calculated based on data obtained from official data sources and interview studies.

Alcoholic beverage price indexes. OSF. THL.

The statistics on alcoholic beverage price indexes describe trends in the consumer prices of alcoholic beverages, measuring price changes from a reference date. They provide information on the development of the real and nominal prices of alcoholic beverages in licensed serving and retail sales. With regard to retail sales, price indices for alcoholic beverages are based on data received from Alko Inc. and data collected by Statistics Finland from grocery stores. Price data on licensed serving sales are derived from the THL's restaurant survey.

Assisted fertility treatments. OSF. THL.

The statistics on assisted fertility treatments contain information on in vitro fertilisations (IVF) from 1992 onwards and on inseminations from 2006 onwards. The data include the number of treatments performed and treatment outcomes (pregnancies, deliveries and births). The data are obtained from all clinics giving assisted fertility treatments. THL has gathered data for the statistics since 1994. In 1992 and 1993 the data were collected by the Helsinki University Central Hospital.

Child maintenance and custody. OSF. THL.

The statistics are based on summary data that THL receives from municipalities on child custody, right of access, residence, maintenance agreements and investigation and establishment of paternity. The data have been collected since 1985. The statistics for 1970–2008 also include data on child maintenance allowance.

Child welfare. OSF. THL.

The data are based on data in the THL's Child welfare register concerning children and young persons placed outside the home and on summary data that THL receives annually from municipalities on children and young persons receiving support in community care as part of a child welfare intervention. In its current form, the Child welfare register has existed since 1991. Statistics on community care interventions have been compiled since 1992.

Congenital malformations. OSF. THL.

The data are based on the THL's Register of congenital malformations, which contains data on congenital anomalies detected in stillbirths or live births as well as in foetuses in selective terminations of pregnancy. The register receives data from hospitals, health-care professionals and cytogenetic laboratories, and data are also derived from the Medical birth register, the Care registers for social welfare and health care, and the statistics on Outpatient specialised health care, all maintained by THL. In addition, data are obtained from the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira), and the Cause of death statistics, maintained by Statistics Finland. The register has been kept since 1963.

Cost of alcohol and drug harms. THL.

The statistics contain data on the expenditure arising from alcohol- and drug-related harm in Finland. Costs are calculated by main category and sub-category. The statistics on costs of alcohol and drug harm are available from 2006 onwards. Costs of alcohol and drug harm are calculated annually.

Jääskeläinen Marke. Päihdehaittakustannuslaskennan menetelmät. Esimerkkinä vuoden 2010 päihdehaittakustannuslaskenta. National Institute for Health and Welfare (THL). Classifications, Terminology and Statistics Guidelines 5/2012. Helsinki 2012.

Count of home-care clients on 30th November OSF. THL.

Client-specific data have been gathered on clients in home care every other year as part of notifications to the Care registers for social welfare and health care (from 2007 onwards, data are gathered every year). Included are home-care clients who have a valid service and care plan on the day of count or who otherwise receive home-help services, home nursing or day-hospital services regularly at least once a week. The data concern service providers and clients and services received by them. The data are reported by service providers.

Database on social protection. (ESSPROS). Eurostat.
<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>

Drug clients in services for substance abusers. THL.

Co-ordinated by THL, the Drug treatment information system aims to gather information on clients who have sought treatment for drug use or for the use of medicines for intoxication purposes. Data on treatment given to drug abusers have been gathered since 1998 by an anonymous data collection procedure that treatment units take part in on a voluntary basis. Information is gathered on the pattern of care seeking, and clients' socio-demographical background, substance use and risk behaviour. In addition, information is asked about the pharmacotherapy of opiate addicts.

Employment statistics. OSF. Statistics Finland.

Employment statistics contain information on the population's economic activity based on administrative data sources. Each person is included in the statistics only once based on his/her main activity. In this yearbook's tables, the regional classification is based on the domiciles of workplaces. The statistics provide uniform data on personnel in both public service providers and non-profit organisations and business enterprises.

Finances and activities of municipalities and joint municipal boards. OSF. Statistics Finland.

Up to 2014 Statistics Finland collected annually data from all the municipalities and joint municipal boards providing social services in Finland about the volume of social services produced by them or purchased from other municipalities, joint municipal boards, the state, or private service providers. The data from the municipalities and joint municipal boards of the Åland Islands were collected and processed by Statistics and Research Åland. A predecessor to these statistics was a report system for social welfare and health care (KETI), maintained by the Ministry of Social Affairs and Health until 1993.

Finnish Cancer Registry; Cancer Society of Finland. THL.

The Cancer register is a THL's register maintained technically by the Cancer Society of Finland. Notifications of detected cases of cancer are sent to the register by physicians, pathological, cytological and haematological laboratories and Statistics Finland (death certificate data). The register was established in 1952.

Finnish register of visual impairment. Finnish Federation of the Visually impaired/THL.

The Register of visual impairment is a THL's register maintained technically by the Finnish Federation of the Visually Impaired. Notifications to the register are sent by the treating physician or another member of the care personnel. The register contains data on cases of visual impairment as defined by the WHO from 1983 onwards.

Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey. THL.

For the study on Health behaviour and health among the Finnish adult population, a random sample of 5000 Finnish citizens aged 15–64 is drawn from the Population register each year. The average response rate for the postal questionnaire was 61% in 2002–2013, with a variation between 51–67%. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=6594, 2004–2005: N=6656, 2006–2007: N=6500, 2008–2009: N=6159, 2010–2011: N=5613, 2012–2013: N=5146.

Helldán A, Helakorpi S, Virtanen S, Uutela A. Health behaviour and health among the Finnish adult population, spring 2013. National Institute of Health and Welfare (THL) Report 21/2013. www.thl.fi/avtk

Health Behaviour and Health among the Finnish Elderly -survey. THL.

For the study on Health Behaviour and Health among the Finnish Retirement-Age Population, a sample of 2400 Finnish citizens aged 65–84 is drawn from the Population Register every two years. The sample is stratified for gender and for age according to 5-year age groups. The results for people aged 65–84 have been weighted for each 5-year age group so as to correspond to the age distribution in 2013. The average response rate for the postal questionnaire was 76 % in 2001–2013, with a variation between 72–82%. Number of respondents in the survey each year: 2001: N=1949, 2003: N=1863, 2005: N=1863, 2007: N=1847, 2009: N=1741, 2011: N=1723, 2013: N=1760.

Helldán A, Helakorpi S. Eläkeikäisen väestön terveystyytyminen ja terveys keväällä 2013 ja niiden muutokset 1993–2013 [Health behaviour and health among the Finnish retirement age-population in 2013 and trends in 1993–2013]. National Institute for Health and Welfare (THL), Reports 15/2014. www.thl.fi/evtk

Health care professionals. OSF. THL.

The statistics contain data on licensed health professionals and health professionals with a protected occupational title. The Act (559/1994) and Decree (564/1994) on Health care professionals specifies occupational groups to be licensed as health professionals or registered as health professionals with a protected occupational title by the National Supervisory Authority for Welfare and Health (Valvira). The annual statistics are based on data in the Valvira register at the end of the year. The register provides data on for example the occupation/occupational group for which the right to practice a profession has been granted, vocational training and specialist vocational qualifications, sex, age, and municipality/country of residence.

Health expenditure and financing. OSF. THL.

The System of Health Accounts (SHA) 2011, based on a Regulation by the European Commission, was adopted as of 1 January 2016. Data is reported at national level, based on activities and sources of funding. The statistics are based on data gathered from nationwide registers, statistics, financial statements and similar sources. The data has been produced in accordance with the SHA 2011 since the statistical year 2000.

Health Promotion Capacity Building (TEA) in Primary Health Care. THL

The health promotion activity in primary health care statistics include comparative data on the activities and resources of health centres in promoting the health and well-being of the population. Data is obtained directly from municipal units responsible for public health. Data collection from municipal officials is carried out every two years, in even years during the spring. The average coverage of the data was 93%, ranging from 81 to 100%. Number of health centres contributing to the collection of data each year: 2008: N=188, 2010: N=156, 2012: N=158, 2014: N=157, 2016: N=152.

Health Promotion in Comprehensive Schools – TEA. THL.

The statistic Promotion of health and well-being in basic education contains comparative data on the activities and resources of schools for the promotion of well-being among school children. The data is collected directly from principals and the school welfare groups. Data is collected every two years, in odd years, during the autumn. The average coverage of the data was 72%, ranging from 63 to 80%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2009: N=1803, 2011: N=2084, 2013: N=2022, 2015: N=2013.

Health Promotion in Municipal Management – TEA. THL.

The Health and well-being capacity of municipal management statistics contain comparative data on the action taken by municipalities to promote the health and well-being of residents (Section 12 of the Finnish Health Care Act). As a whole, the role and influence of municipal management in promoting well-being and health across municipal sectors is examined. Data is obtained directly from the municipal central administration (the Chief executive of the municipality, the Strategy or Administrative manager, together with the executive group of the municipality or similar). Data is collected every two years, in odd years, during the spring. The average coverage of the data was 68%, ranging from 58 to 79%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2011: N=195, 2013: N=214, 2015: N=251.

Health Promotion in Upper Secondary Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in upper secondary education statistics include comparative data on the activities and resources of schools providing upper secondary education in promoting student welfare. The data is collected directly from the principals of schools providing upper secondary education and from their school welfare groups. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 84%, ranging from 82 to 86%. Number of upper secondary schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=343, 2014: N=323.

Health Promotion in Vocational Schools – TEA. THL.

The Promotion of health and well-being in vocational education statistics include comparative data on the activities and resources of vocational schools in promoting student welfare. Data is collected directly from the principals of vocational schools/units or

those responsible for school management, and from the school welfare group. Data is collected every two years, in even years, during the autumn. The average coverage of the data was 91%, ranging from 90 to 92%. Number of vocational schools contributing to the collection of data each year: 2012: N=146, 2014: N=133.

Hospital productivity. THL.

The statistics describe changes in the volume of hospital outputs and total inputs as well as changes in the total productivity of hospitals calculated on the basis of the output and input data. Two kinds of indicators are used for the outputs: episode and DRG period of care. In hospital benchmarking, the data include somatic specialised health services provided by the public sector. The regional comparison also includes data on inpatient services and day surgery provided by the private sector. Data are published at the level of regions, providers and specialities.

Induced abortions. OSF. THL.

The data are based on THL's Register of Induced Abortions, which receives the data from the health care units performing induced abortions. Data on induced abortions have been collected since 1950.

Institutional care and housing services in social care. OSF. THL.

The statistics are based on the Care register for social welfare. Patient-specific data on all inpatient stays completed during the year and client census data on all clients receiving care at the year-end are gathered from residential homes for older people, institutions for people with intellectual disabilities, institutions for substance abusers, and 24-hour housing services for older people and people with disabilities. For housing services other than those targeted at substance abusers, data are only gathered on clients receiving care at the year-end. In its current form, the collection of social care data started in 1995.

The data concern service providers and clients and services received by them. Data are gathered on a number of variables, including client identification data, age, sex, municipality of residence, length of stay in care, as well as information on where clients come from and where they go after discharge. The data are reported by service providers.

Local government sector wages and salaries. OFS. Statistics Finland.

The statistics describe the numbers and earnings of personnel employed by municipalities and joint municipal boards by a number of variables, including area, activity, occupation, education, sex and age. The data derive from an inquiry of Statistics Finland concerning monthly and hourly paid local government employees to which municipalities and joint municipal boards report data annually on their employment contracts and wage and salary amounts valid on 1 October.

Maintenance allowance. The Social Insurance Institution (KELA).

Practical arrangements surrounding maintenance allowance, formerly handled by the municipalities, were transferred to KELA as of 1 April 2009. The Social Insurance Institution (KELA) has been compiling statistics on child maintenance allowance and the recovery of child maintenance payments as of that date. Statistics on maintenance allowance are kept according to recipients, children and maintenance allowance paid. The categories are full or reduced maintenance allowance, whether maintenance allowance in subject to reimbursement or not, and general regional and demographic categories. The statistics on maintenance allowance are drawn from the full data on maintenance allowance paid from KELA.

National infectious diseases register. THL.

Data are drawn from THL's Infectious diseases register. Clinical microbiology laboratories and physicians send notification of infectious diseases to the register. Clinical microbiology laboratories report findings of about 70 specific pathogens, and all findings in blood or spinal fluid. Physicians report cases of diseases classified as generally hazardous or notifiable, with the exception of certain diseases, which physicians have been relieved of the duty of notification. The Infectious Diseases register operates under the Communicable Diseases Act (583/1986) and the Communicable Diseases Decree 935/2003. The register contains data from 1995 onwards.

OECD StatExtracts.

<http://stats.oecd.org> (30.11.2014)

Perinatal statistic - Parturients, deliveries and births. OSF. THL.

The data are based on the THL's Medical birth register, which contains data on mothers given birth and children born in Finland. The data are gathered from hospitals and complemented by data obtained from the Cause of death statistics of Statistics Finland and by data from the Population Register Centre. The register contains data from 1987 onwards.

Population projection. OSF. Statistics Finland.

Population projections describe future population developments. Statistics Finland's population projections are so-called demographic trend calculations, which calculate the future population for a given area assuming that the development that has taken place in its population in recent years continues unchanged.

http://www.stat.fi/meta/til/vaenn_en.html

Population structure. OSF. Statistics Finland.

These statistics on the structure of the population describe Finnish and foreign citizens permanently resident in Finland at the turn of the year. The statistics contain data on the population's place of residence, age, native language, nationality and country of birth, as well as on the spouse, all children and parents of an individual person.

The statistics also contain data on the day a person was married or divorced. The data are obtained from the Population Register Centre's population information system. http://tilastokeskus.fi/til/vaerak/index_en.html

Pre-primary and comprehensive school education. OSF. Statistics Finland.

The statistics on comprehensive schools contain data by individual school on numbers of pupils in comprehensive schools, special schools at the basic level of education, and in schools at the basic and upper secondary general levels of education. The data on the current autumn describe the situation on 20 September and those on completions of education the previous school year. In connection with the data collection, information is also gathered about special education and subject choices of comprehensive school pupils.

Primary health care. THL.

The statistics on primary health care are based on care notifications submitted by health care units. In 2011, the national Care Registers for Social Welfare and Health Care were extended to cover also outpatient visits in primary health care. Care notifications concerning outpatient visits in primary health care contain data on service providers, clients' contacts with service providers, assessments of the need for treatment, appointments as well as content of the service event, such as procedures, further treatment, and reasons for visits. In addition, the statistics on primary health care contain data on inpatient care in health centres. Care notifications concerning inpatient care in primary health care contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge.

Until 2010, THL collected annual data on outpatient care in health centres by using the Notitia data collection. The data reported by health centres was broken down by participating municipality. Physician visits and other practitioner visits were broken down by activity, and physician visits and patients seen by physicians by age group. As for oral health care visits, data were gathered on dentist visits and dental hygienist/ assistant visits by age group, and on oral health care patients by age group. THL has collected the data since 2002. Between 1994 and 2001, similar data were collected by the Association of Finnish Local and Regional Authorities. Data on health-centre outpatient care is not collected from Åland.

Promotion of Physical Activity in Municipalities – TEA. THL.

The Promoting physical activity in municipalities statistics include comparative data on the activities and resources of the municipalities in promoting physical activity among large population groups. Such data is gathered both from national data sources and directly from municipal officials tasked with the promotion of physical activity. Data is collected every two years, in even years, during the spring. The average coverage of the data was 79%, ranging from 68 to 91%. Number of municipalities contributing to the collection of data each year: 2010: N=268, 2012: N=230, 2014: N=249, 2016: N=271.

School Health Promotion Study. THL.

The School Health Promotion Study is carried out in the form of surveys during class at school guided by the teacher. Responses are collected from pupils in year 8 and 9 of comprehensive school and year 1 and 2 of upper secondary school. Further, students in year 1 and 2 of basic vocational education are also included in the survey. The aim is to reach the entire target group of the survey.

Until 2011, data for the School Health Promotion Study was collected from school pupils and students in Southern Finland, Eastern Finland and Lapland in even-numbered years and elsewhere in Finland in odd-numbered years. Data on the whole country are available by combining material from consecutive years. In 2013 and 2015 the survey was carried out throughout the country at the same time. Respondents are mainly between 14 and 20 years of age. The material covers 80–84 % of the statistical population in comprehensive schools and 69–76 % in upper secondary schools in 2000–2013. In 2015 the data were supplemented with responses from some 50 400 pupils in comprehensive school (43%), 39 500 students in upper secondary school (64%) and 39 000 students in vocational school. Coverage cannot be reliably established for vocational schools. The decrease in the number of survey participants in 2015 was due to technical difficulties in the data collection. The difficulties did not, however, have any fundamental impact on the quality of data, and the data can be generalised at national level.

Unlike in previous yearbook, percentages have not been standardised. Number of respondents in the survey each year: 2002–2003: N=153 530, 2004–2005: N=158 163, 2006–2007: N=161 889, 2008–2009: N=199 676, 2010–2011: N=192 414, 2013: N=182 864, 2015: N=120 400.

Shelters for victims of domestic violence. THL

The statistics include data on residents of shelter services at national level; for example, the number of days per stay, background information on residents and information on the violence experienced by them. Categories of customer documents and, consequently, the summary form of the data collection procedure are based on commonly applied national categories.

Data is collected on an electronic form from all producers of shelter services and is provided at national level; no shelter-specific information is published. THL has been collecting the data since the operational year 2015.

Social and health services reform survey. THL.

The survey provides information on the views and experiences people and customers have of the services system. The purpose of the questions in the survey is to regularly monitor the opinions and experiences amongst the population of services in the social and health care sector.

In 2015, before the social and health care services reform, the sample used for the survey comprised 6,000 individuals randomly picked from 18–79-year-old Finnish-speaking residents of Finland in the Statistics Finland database. Data collection was carried out by Statistics Finland and commissioned by the National Institute for Health

and Welfare (THL). Data was collected via a combined Internet and paper survey during November and December of 2015. A total of 2626 responses were received, equalling a response rate of 44%. Half of the responses were received using the Internet survey; the other half on paper surveys. The respondents answered questions about the opinions and experiences they have of the social and health care services. Data on the respondent's age, sex, type of area of residence and educational background was obtained from registers and included in the survey data.

Social assistance. OSF. THL.

The annual Social assistance statistics are based on the THL's Social assistance register, in which data are gathered from municipalities on recipient households and their size and structure and the duration and level of assistance. In addition, cross-sectional data are gathered on clients' income sources and primary economic activity in November. The register has been kept since 1985. Corresponding data for 1969–1983 are available in the statistics on the earlier type of public assistance.

Social protection expenditure. OSF. THL.

The social protection expenditure account is based on data derived from a number of statistics, annual reports, financial statements and other similar sources. Since the statistical year 1995, the European System of Integrated Social Protection Statistics (ESSPROS) has been used. The ESSPROS system encompasses all interventions from public or private bodies that are intended to relieve households and individuals of the burden of a defined set of risks or needs. The data for years before 1995 were calculated in accordance with the Nordic classification.

Specialised health care. THL.

The statistics on specialised health care are based on care notifications submitted by health care units. The care notifications contain data on service provider and patient's municipality of residence as well as on admission, treatment, procedures and discharge. For psychiatric patients, the data also include additional data on psychiatric specialities, including data on drug therapies, coercive measures and psychiatric evaluations. Additional data are also collected for cardiac patients. Also, a census is taken of patients in hospital inpatient care on the last day of the year.

The National Institute for Health and Welfare collects care notifications (HILMO data) from health care service providers concerning concluded treatment periods and outpatient visits. The statistics on specialised health care include data on all municipalities, joint municipal authorities, state hospitals and largest private hospitals. Also, a census is taken of patients in inpatient care on the last day of the year. In its current form, the data collection on inpatient health care started in 1994. Data on specialized outpatient care have been collected since 1998, but the figures are comparable only from 2006 onwards. Even before that, since 1967, data on patients discharged from hospital and health-centre wards were collected for a hospital discharge register.

Statistics on occupational health care. OSF. Kela.

The occupational health care statistics contain data on Finnish occupational health services for which Kela provides reimbursement. Statistics are compiled from individual-level statistical registers, which are based on benefit databases created in the course of providing compensations for occupational health costs. Occupational health care statistics are published annually about two years after the statistical reference year.

Statistics on reimbursements for medical expenses. OSF. Kela.

The expenses incurred from compensable prescription drugs, outpatient medical services and medically necessary transportation can be reimbursed. Outpatient medical services include private doctors' and dentists' services, dental hygienists' services, treatment prescribed by a doctor or dentist, and examination or treatment in a private institution. The statistics are used in monitoring trends in prescription drug expenditures and in describing the use of outpatient medical services. The processing system for the reimbursements produces an individual-level benefit database, which forms the basis for the statistical registers. Updated monthly, quarterly and once per calendar year with data on reimbursements paid out during the period in question.

Statistics on the activities of social services. THL

Every year, THL obtains information from all Finnish municipalities on the social services the municipality funds for its residents, i.e. services that the municipality has produced independently or acquired from another government entity or private service provider. Information from municipalities in the Åland Islands is gathered and delivered to THL by Statistics and Research Åland. Statistics on the activities of social services data collection comprise the following services: Early childhood education and care, child welfare, other services for children and families/parent or family counselling, home care, other services for the elderly, services for persons with disabilities, substance abuse services. THL has been collecting the data since the operational year 2015. Before then, the data was collected by Statistics Finland as part of the Finances and activities of municipalities and joint municipal boards statistics.

Sterilisations. OSF. THL.

The data are based on THL's Register on sterilisations, which receives the data from the health care units performing sterilisations. Data on sterilisations have been collected since 1935.

The Regional health and well-being study (known by the abbreviation ATH, on the basis of its Finnish initials). THL.

The ATH helps to monitor changes in well-being, health, lifestyle and service needs within the Finnish adult population, amongst different population segments at national and regional level. THE ATH survey has been annually conducted as a nationwide mail survey since 2012.

For the ATH survey, random samples of different sizes, including Finns aged 20 years or over, have been picked from the Population Register. In order to continue the AVTK and EVTK surveys' existing time series in the yearbook, the ATH survey only uses data on corresponding age groups (ages 20–64 and 65–84). The response rate has ranged from 46 to 47% for the age group of 20–64-year-olds and from 71 to 72% for 65–84-year-olds. The sample sizes and number of respondents in the age group of 20–64 years were as follows: 2012, sample size 5458 with 2508 respondents; in 2013, sample size 64 422 with 30 208 respondents; in 2014, sample size 25 531 with 11 752 respondents; in 2015, sample size 25 611 with 11 744 respondents. The sample sizes and numbers of respondents in the age group 65–84 were as follows: 2012, sample size 2116 with 1464 respondents; in 2013, sample size 25 275 with 17 400 respondents; in 2014, sample size 10 348 with 7287 respondents; in 2015, sample size 10 402 with 7399 respondents. Weighted factors have been used to compensate for potentially misleading results due to unreceived responses; the results can be reliably generalised at population level. Further information on the data and the basic report on the results is available at www.thl.fi/ath.

As of 2016, the research will be conducted under the title Health and well-being for residents (ATH). From 2016 onwards, the ATH will continue as a nationwide research project with a sample size of 10,000 people; every four years, the survey will be extended to regional level with a more extensive sample size (the goal will be to obtain a sample of 150,000), which will also serve more in-depth regional needs.

The vaccination register and the database on seasonal influenza vaccination coverage. THL.

Up until the 2009–2010 season, municipalities and joint municipal boards recorded the annual number of people vaccinated according to the recommendation on influenza vaccinations and reported these numbers to the National Institute for Health and Welfare (THL) for inclusion in the database on seasonal influenza vaccination coverage. The database contains the data on the number of people who have been vaccinated against seasonal influenza according to the recommendation. The data covers three groups of people: over-65s and children aged 6–35 months. As of the 2010–2011 season, the system for collecting information has changed. Since then THL has received data on vaccinations directly from health-centre patient record systems as part of the Avohilmo data collection. Coverage data are presented for the hospital districts that have reported a sufficient amount of cases. A person is counted as vaccinated if the data available indicate that he or she has been administered at least one dose of influenza vaccine during the season.

More information:

<https://www.thl.fi/fi/tilastot/tietoa-tilastoista/laatuselosteet/rokotukset>

<http://www.thl.fi/fi/web/rokottaminen/kansallinen-rokotusohjelma/rokotusrekisteri>

THL's morbidity index. THL.

THL's morbidity index is produced annually by collating data collected by several register controllers. The data used in the morbidity index are retrieved from the following registers: Care Register for Health Care, THL; Register of Cardiovascular Diseases, THL; Finnish Cancer Registry, THL; Causes of Death Register, Sta-

tistics Finland; Reimbursement Entitlements in Respect of Medicines, Social Insurance Institution of Finland; Pension Register, Finnish Centre for Pensions. www.terveytemme.fi/sairastavuusindeksi/atlas/notes/notes.htm

Tobacco statistics. OSF. THL.

The Tobacco statistics include data for example on the taxable and untaxable consumption of tobacco, the population's smoking habits and exposure to tobacco smoke, as well as tobacco price trends. The data on tobacco products delivered for taxable consumption are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month.

The data on taxable consumption of tobacco products are based on the excise duty statistics produced by the Finnish Customs every month. Data on consumption of tax-free cigarettes are based on data on the number of cigarettes brought into Finland from trips abroad collected in an interview survey "Private import of tobacco products" carried out by TNS Gallup.

Data on population's smoking habits are based on the surveys carried out by the National Institute for Health and Welfare: up to 2011 Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population -survey (AVTK) and from 2012 onwards Regional Health and Well-being Study (ATH).

The data on persons having been exposed to tobacco smoke at workplace and on arrangements made for smoking at workplace are based on the survey "Health Behaviour and Health among the Finnish Adult Population" (AVTK) carried out by the National Institute for Health and Welfare.

Welfare and Services in Finland survey. THL.

The survey on Welfare and Services in Finland comprises data from interviews (telephone and first-hand), postal questionnaires and register data. The survey also uses a panel format. The survey was conducted in 2004, 2006, 2009 and 2013. The survey is no longer conducted, but some of the questions have been included in the Social and health services reform survey.

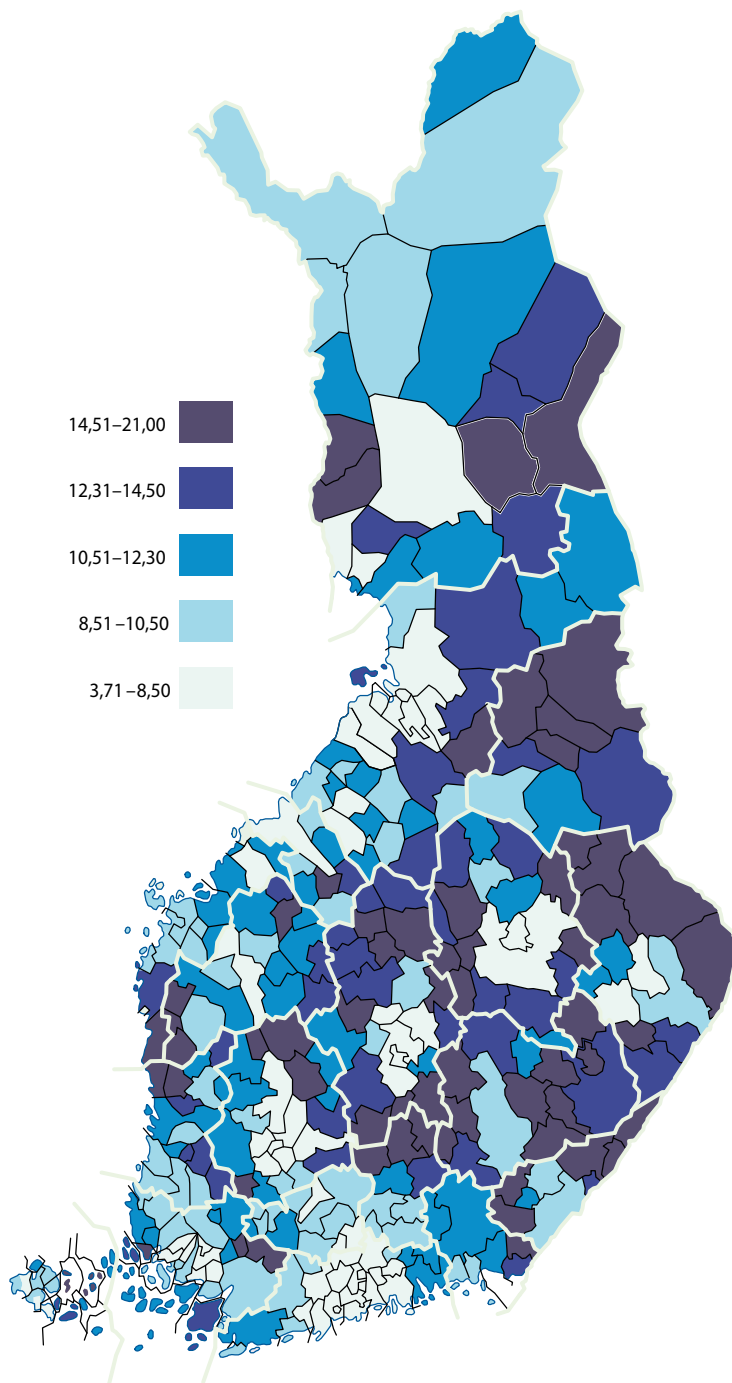
The aim of the survey was to provide reliable and comprehensive information on Finnish people's welfare and their welfare service use. The survey gathered information on matters such as Finn's welfare, social relationships, health, use of health and social services and client experiences and opinion on social security.

The backbone of the survey was made up of telephone interviews, which were supplemented with register data. The target group for the telephone interviews was residents of mainland Finland who were aged 18–79 years. The questionnaires have been translated into Swedish for Swedish-speaking respondents. The telephone interviews were carried out by interviewers from Statistics Finland. Some 4500 people have been interviewed for each survey. In 2004, 2009 and 2013, a further 400 interviews were conducted in person with respondents over the age of 80. In connection with data collection for the 2006 survey, a separate postal questionnaire was sent to families with children. The data for 2004 in the yearbook derive from information collected through telephone interviews and a postal questionnaire, the data for 2006 from information collected through telephone interviews, the data for 2009 on information collected through

a postal questionnaire, and the data for 2013 on information collected through telephone interviews. The response rate for the telephone interviews was 82.7 per cent in 2004 (n=4350) and 56.2 per cent for the postal questionnaire (n=2957); in 2006, the response rate for the telephone interviews was 83.7 per cent (n=4530), and in 2009, the response rate for the postal questionnaire was 59 per cent (n=1824). In 2013 the response rate for the telephone interviews was 72.3 per cent (n=5842).

Descriptions of survey data are available on the survey website: www.thl.fi/hypa

Kartta. 75-vuotta täyttäneet, % väestöstä kunnittain 2015
Karta. 75 år och över, % av befolkningen kommunvis 2015
Map. 75 years and over, % of population by municipality 2015

Alueluokitukset 2015 ja 2016
Områdesindelning 2015 och 2016
Regional classifications 2015 and 2016

Maakunnat Landskapen Regions		Kuntia Kommuner Municipalities	
		2015	2016
01	Uusimaa • Nyland	26	26
02	Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	27	27
04	Satakunta	19	18
05	Kanta-Häme • Egentliga Tavastland	11	11
06	Pirkanmaa • Birkaland	22	22
07	Päijät-Häme • Päijänne-Tavastland	11	9
08	Kymenlaakso • Kymmenedalen	7	7
09	Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10	Etelä-Savo • Södra Savolax	14	14
11	Pohjois-Savo • Norra Savolax	19	19
12	Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	13	13
13	Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	23	23
14	Etelä-Pohjanmaa • Södra Östern • <i>South Ostrobothnia</i>	18	17
15	Pohjanmaa • Östern • <i>Ostrobothnia</i>	15	15
16	Keski-Pohjanmaa • Mellersta Östern • <i>Central Ostrobothnia</i>	8	8
17	Pohjois-Pohjanmaa • Norra Östern • <i>North Ostrobothnia</i>	29	30
18	Kainuu • Kajanaland	9	8
19	Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	21	21
21	Ahvenanmaa • Åland • <i>Åland Islands</i>	16	16
	Yhteensä • Totalt • Total	317	313

Aluehallintovirastot (AVI) Regionförvaltningsverken (RFV) Regional State Administrative Agencies (AVI)		Kuntia Kommuner Municipalities		Maakunnat Landskapen Regions
		2015	2016	
1	Etelä-Suomen AVI • Södra Finlands RFV • <i>Southern Finland AVI</i>	64	62	01, 05, 07, 08, 09
2	Lounais-Suomen AVI • Sydvästra Finlands RFV • <i>Southwestern Finland AVI</i>	46	45	02, 04
3	Itä-Suomen AVI • Östra Finlands RFV • <i>Eastern Finland AVI</i>	46	46	10, 11, 12
4	Länsi- ja Sisä-Suomen AVI • Västra och Inre Finlands RFV • <i>Western and Inland Finland AVI</i>	86	85	06, 13, 14, 15, 16
5	Pohjois-Suomen AVI • Norra Finlands RFV • <i>Northern Finland AVI</i>	38	38	17, 18
6	Lapin AVI • Lapplands RFV • <i>Lapland AVI</i>	21	21	19
7	Ahvenanmaan valtionvirasto ¹⁾ • Statens ämbetsverk på Åland ¹⁾ • <i>State Department of Åland¹⁾</i>	16	16	21

1) Ahvenanmaan aluehallintoviraston tehtäviä hoitaa Ahvenanmaan valtionvirasto. • På Åland sköts regionförvaltningsverkets uppgifter av statens ämbetsverk på Åland. • *The State Department of Åland functions as the regional state administrative agency in Åland.*

jatc. • forts. • cont.

jatk. • forts. • cont.

Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>	Kuntia Kommuner <i>Municipalities</i>	
	2015	2016
25 Helsinki ja Uusimaa • Helsingfors och Nyland • <i>Helsinki and Uusimaa</i>	24	24
03 Varsinais-Suomi • Egentliga Finland	28	28
04 Satakunta	19	18
05 Kanta-Häme • Centrala Tavastland	11	11
06 Pirkanmaa • Birkaland	23	23
07 Päijät-Häme	14	12
08 Kymenlaakso • Kymmenedalen	6	6
09 Etelä-Karjala • Södra Karelen • <i>South Karelia</i>	9	9
10 Etelä-Savo • Södra Savolax	9	9
11 Itä-Savo • Östra Savolax	4	4
12 Pohjois-Karjala • Norra Karelen • <i>North Karelia</i>	14	14
13 Pohjois-Savo • Norra Savolax	19	19
14 Keski-Suomi • Mellersta Finland • <i>Central Finland</i>	21	21
15 Etelä-Pohjanmaa • Syd-Österbotten • <i>South Ostrobothnia</i>	19	18
16 Vaasa • Vasa	13	13
17 Keski-Pohjanmaa • Mellersta Österbotten • <i>Central Ostrobothnia</i>	10	10
18 Pohjois-Pohjanmaa • Norra Österbotten • <i>North Ostrobothnia</i>	29	29
19 Kainuu • Kajanaland	8	8
20 Länsi-Pohja	6	6
21 Lappi • Lappland • <i>Lapland</i>	15	15
22 Ahvenanmaa ¹⁾ • Åland ¹⁾	16	16
Yhteensä • Totalt • Total	317	313

1) Ahvenanmaa on oma sairaanhoitopiirinsä, joka ei ole sidoksissa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnoiman sairaanhoitopiiriin kanssa. • Åland utgör ett eget sjukvårdsdistrikt som inte är bundet till den indelning i sjukvårdsdistrikt som administreras av social- och hälsovårdsministeriet. • Åland is a separate hospital district, unconnected with the mainland Finland hospital districts subject to the Ministry of Social Affairs and Health.

Erityistason sairaanhoidon erityisvastuualue (ERVA) Specialupptagningsområde inom den specialiserade sjukvården <i>Catchment area for highly specialised medical care</i>	Sairaanhoitopiirit Sjukvårdsdistrikten <i>Hospital districts</i>
1. Helsingin Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Helsingfors universitetssjukhus <i>Helsinki University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	08, 09, 25
2. Turun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Åbo universitetssjukhus <i>Turku University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	03, 04, 16
3. Tampereen Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Tammerfors univesitetssjukhus <i>Tampere University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	05, 06, 07, 15
4. Kuopion Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Kuopio universitetssjukhus <i>Kuopio University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	10, 11, 12, 13, 14
5. Oulun Yliopistosairaalan erityisvastuualue Specialupptagningsområdet för Uleåborg universitetssjukhus <i>Oulu University Hospital catchment area for highly specialised medical care</i>	17, 18, 19, 20, 21